اللہ سَئِیں فرمائے

سُنّن والے سجنّیں کُوں السلام علیکم!

اَسّاں اللہسَئِیں دی بارگاہ ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ اللہ آہدیں ہَئِیں۔ جیرھا ساکُوں دِلی سکون ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص " سچائی دی راہ" کُوں سمجھے اتے اُوں راہ ۔تَے ٹُرے جیرھی اُوں قائم کِیتی ہے۔ اَتے اُوندی راہ ۔تَے ٹُر کرائیں اُوں کنُوں ہمیشہ دا دِلی سکون ،گِھن گِھنے۔

اَسّاں خُوش ہَئِیں جو تُہاڈے سامنڑے تُہاڈا پروگرام " سچائی دی راہ" پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔ اَسّاں اِیں پروگرام کُوں " سچائی دی راہ" اِیں واسطے آہدے ہَئِیں کِیوں جو اَسّاں انبیائے کرام دے صحائفئں دا مطالعہ کرَنڑ دا سوچیندے پَئے ہَئِیں۔ ایہ صحائفے ایہ ظاہر کریندِن جو گہنگار لوک کِیویں اللہ دے سامنڑے پاک صاف تھی سگدِن۔

تُساں کِیویں چنگائی یا بُرائی دے رَستے اُتے چلدے پَئے وے؟ کیا تُساں حق دی او راہ جانڑا چاہندو جیرھا اللہ سَئِیں ڈساۓ، اللہ سَئِیں دے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" مُبارک ہِن او جیرھے راست بازی دے بکُھے اتے ترِسیں ہِن کِیوں جو او آسودہ تھیسن" (متی 5: 6)

مَتاں کُجھ لوک سوچیندے ہُون جو اَسّاں تاں پہلے کنُوں اِی حق کنُوں واقف ہَئِیں ۔ ساکُوں پہلے انبیا اتے صحائفئں کُوں جانڑن دی کیا لُوڑ ہے جیرھا کُجھ اَسّاں جانڈے ہَئِیں او ساڈے کِیتے کافی ہے۔ جے تُہاڈی سوچ وی اینجھی ہے تاں غور نال سنڑو جو اللہ سَئِیں دے نبی حضرت سیلمان اَپنڑے صحیفے ءِچ کیا فرمائے" اینجھی راہ وی ہے جیرھی اِنسان کُوں سدِھی معلوم تھی ہے یَر اُوندے اخیر ءِچ مَوت دے رستے ہِن۔ (امثال 14: 12)

زبُور شریف ءِچ اللہ سَئِیں دے پیغمبر حضرت داؤد جیرھے حضرت سلیمان دے والد ہَن" سچائی دی راہ " کُوں سجنّاڑ کِیتے ہَہُوں کُجھ لکھئے جَینکوں اللہ سَئِیں قائم کِیتے۔ اُنہیں لکھیئے" کُوئی نیک نَئِیں سارے دے سارے گمراہ تھی گئے۔ کُوئی نیک نَئِیں ہِک وی نَئِیں" زبور 14: 1،3(رومیوں 3: 10، 12) ۔

اِیں واسطے حضرت داؤد زبُور شریف ءِچ اِیں دُعا کِیتی۔ اے رَبُّ العِزَّت اَیٹّے رَستے مَیکُوں ڈکھاوں۔ اَیٹّے رَستے مَیکُوں ڈساو۔ مَیکُوں اَیٹّی سچائی اُتے چلاو۔(زبُور شریف25: 4، 5)۔

جے ساڈا خالق ساکُوں حق دی راہ نہ ڈساوے تاں اَسّاں کِڈائیں وی حق دی راہ اُتے چل نَئِیں سگدے۔ اَسّاں کہیں وَڈّے شہر ءِچ گُم تھی وَنّجِنڑ والے ہال وانگوں یا میدان ءِچ گُم تھی وَنّجِنڑ والی بِھیڈ وانگوں ہوسُوں۔ پَر اللہ سَئِیں دا کلام ساکُوں ڈسیندے جو۔" اللہ سَئِیں کہیں کُوں وی مار گھتنڑ نَئِیں چاہندا بلکہ او چاہندے جو سارے لوک نجات پاونڑ اتے حق کوں سُنڑجانڑ سگن" (1۔ یطرس 3: 9، 10)

سنڑجرو! اِیں گالھ کنُوں زیادہ اہم ہِی کُوئی گالھ نَئِیں جو تُہاکُوں یقین تھی وَنّجے جو جَیں سچائی دی راہ اُتے تُساں چلدے پَئے ہِوّے او اللہ سَئِیں ڈو ویندی ہے۔

" سچائی دی راہ" دے اِنہیں پروگرامیں ءِچ اَسّاں پاک کلام دا تاریخی ترتیب نال مطالعہ کریسوں۔ اَسّاں شروع کنُوں گِھن کرائیں آخر تَئِیں سارے انبیائے کرام دی زندگی دے حالات سُنڑیسُوں۔ اَسّاں تورات شریف وِچوں ترتیب نال اِنہیں ہستئیں دی حیات ِطیبہ کُوں بِیان کریسوں ، اَتیں ایہ بیان اِنسانیں دی طرفوں نَئِیں بلکہ اللہسَئِیں خُود اَپنّے کلام توریت شریف ءِچ بیان کِیتے۔

صفحہ۔11

اَسّاں خالقِ کائنات اتے انبیائے کرام دے بارے بَہوُں ساریاں گالھیں جانڑنڑ دی کوشش کریسوں۔ اَسّاں ڈیکھسوں بھانویں جو ایہ صحائف انبیائے کرام لکھیئن پَر اُنہیں کُوں لکھنڑ دی تَحریک ڈیونڑ والی فقط ہِکوں ہستی ہے اتے او اللہ سَئِیں دی ذات ہے ۔ اِنہیں صحائف ءِچ گالھیں بَہُوں ساری ہِن پَر اُنہیں دا مرکزی پیغام ہِکو ہے۔ او پیغام ایہ خوشخبری ہے جو لوک اللہ سَئِیں دے اَگُّوں کِیویں راست باز تھی سگدِن۔

اِیں واسطے اَسّاں مِنت کریندے ہَئیں جو ایہ پروگرام" سچائی دی راہ"

غور نال اتے باقاعدگی نال سنڈے رَہو۔

ایویں اللہسَئِیں اَپنّے کلام ءِچ فرمیندِن جو " او اَپنّے طالبیں کُوں بدلہ ڈیندِن" عبرانیوں (11: 6) اتے جیرھے دِل نال اُوندّے طالب ہوندِن اُنہیں نال اللہ سَئِیں ایہ وعدہ کِیتے جو " جے تُسّاں مَیکُوں گولیسوں تاں مَیں مِل ویساں" (یرمیاہ 29: 13)

" سچائی دی راہ" دے اِیں پروگرام نال اَساں اللہ سَئِیں اتے اُوندّے کلام دے بارے ساڈےعلم وِچ اضافہ تھیسی۔ کیا تُساں چاڑدے ہِّوے جو اللہسَئِیں دی ہستی کھینجی ہے؟ اتے شیطان کِتھوں آیا ہا؟ کیا تُسّاں چاڑدے ہِّوے جو خالق کائنات ،اِنسان کُوں کیوں خلق کِیتے؟ یا گناہ اِیں خوبصورت دُنیا ءِچ کِیویں داخل تَھے جَینکُوں اللہ سَئِیں خلق کِیتا ہا؟ کیا تُساں کِڈاہیں حضرت نوح اتے طوفانِ نوح دے حیران کر ڈیونڑ والے واقعہ کوں تفصیل نال سڑے یا پڑھے؟ کیا تُساں واقعی چاڑدوجو اِنہیں صحائف ءِچ کیا لکھیا لاتھے؟ کیا تُہاکُوں پتہ ہے جو حضرت ابراہیم کُوں خلیل اللہ کِیوں آہدِن؟ کیا تُساں اَپنّے دوستیں اتے ہالیں کُوں انبیاء کرام دا پیغام ڈسا سگدو؟

حضرت ایوب ہزاراں سال پہلے ایہ سوال پُچھیا ہا جو" اِنسان اللہ دی بارگاہ وِچ کِیویں نیک تھی سگدے؟ (ایوب 9: 2) کیا تُسّاں چاڑدے ہِوّے جو اللہ سَئِیں ،حضرت ایوب کُوں کیا جواب ڈِتا ہا؟ کیا تُسّاں چاڑدے ہِّوے جو اَسّاں اللہ دی بارگاوِچ کِیویں نیک تھی سگدے ہَئِیں؟ جے تُساں اِنہیں سوالیں اتے اینجھے ہَہُوں سارے سوالیں دے بارے اللہسَئِیں دے جواب سُنّن چاہندو تاں اِیں پروگرام " سچائی دی راہ" کُوں غور نال سنڑوں۔
اللہسَئِیں دا کلام بےشک ہَہُوں ، حیران کُن ، زندگی ڈیوونڑ والا اتے قُدرت والا ہے اتے ایہ کہیں گالھ کُوں وی پوشیدہ نَئِیں رکھیندا۔ ایہ ساکُوں ڈسیندے جو اِنسان حقیقت ءِچ کِیندے وانگوں ہے ۔ پاک کتاب ءِچ لکھیا لاتھے" اللہ کنُوں مخلوقات دی کُوئی شے لُکی کائنی بلکہ جَیندے نال ساکُوں کم ہے اُوندّی نظریں دے سامنڑے سب کُجھ بے پردہ اتے ظاہر ہے" (عبرانیوں 4 : 13)

اَج دے پروگرام ءِچ ساڈے کولھ جیرھا وقت باقی بچیئے اُوندّے ءِچ اَسّاں ہِک اہم سچائی اُتے غور کریسو او سچائی ایہ ہے جو " اللہسَئیں فرمائے" قادرِ مطلق کلام کِیتے، اللہ سَئیں اِنسانیں نال کلام کِیتے اتے او تُہاڈے نال گالھ کرَنڑ چاہندے۔ جے تُہاکُوں بَہُوں پَرے دے مُلک دے ہِک طاقتور بادشاہ دا خَط ملے تاں کیا تُسّاں اُونکُوں پڑھسو؟ اتے جیرھا کُجھ اُوں تُہاڈے کِیتے خط ءِچ لکھیا ہوے کیا تُسّاں اُوندّے اُتے غور کریسو؟ کیا تُساں بادشاہ دی گالھیں اُتے توجہ ڈیسوں؟ جڈاں قادر مطلق اللہ سَئیں ساڈے نال گالھ کریندا پیا ہوّے تاں ساکُوں اُوندّی گالھیں اُتے کتنا زیادہ توجہ ڈیوونڑ دی لُوڑ ہے۔ اللہسَئیں اِنسان نال کِیویں گالھ کِیتی؟ پاک کتاب ءِچ لکھیا لاتھے " گزرے زمانے ءِچ اللہسَئیں وڈ وڈیریں نال مختلف زمانیں اتے مختلف طریقے نال نبیئں دی معرفت کلام کِیتا" (عبرانیوں 1: 1)

اللہسَئیں جیرھے طریقے نال اِنسان نال گالھیں کِیتاں اُنہیں وِچوں ہِک بنیادی طریقہ نبیئں دے وسیلے گالھیں کرَنڑ ہے۔ دُنیا دے شروع کنُوں اللہسَئیں اَپنّے کُجھ لوکیں کُوں چُنڑ گِھدا جو او اِیں پاک کتاب دی تبلیغ کرَنڑ اَتے اِینکُوں لکھ کرائیں محفوظ وی کر گِھنڑ۔ پاک کِتاب ءِچ لکھیا لاتھے" اَتے پہلے ایہ جاݨ گِھنو جو کِتاب ِ مُقدس دی کہیں نبوت دی تاویل کہیں دی ذاتی مرضی اُتے موقوف نَئیں کِیوں جو کُوئی گالھ آدمی دی خواہش کنُوں کڈاہیں نَئیں تھئی بلکہ آدمی پاک رُوح دی تحریک نال اللہ دی طرفوں ہولیندے ہَن" 2۔ پطرس 1: 20، 21۔

صفحہ۔12

اللہسَئیں خُود اپݨّا کلام لکھ سگدا ہا یا اِیں گم کِیتے اَپنّے فرشتیں کُوں وی آکھ سگدا ہا پَر اُوں اِیویں نَئیں کِیتا۔ اُوں اپݨّا پاک کلام لکھݨ کِیتے کُجھ لوکیں کُوں چُݨیا، اَساں اُنہیں لوکیں کُوں انبیائے کرام آہدے ہَئیں ، اللہ سَئیں دے نبی کہیں حد تَئیں اللہ سَئیں دے لکھاری وانگوں ہَن۔ اللہسَئیں جیرھا کُجھ اُنہیں کنُوں لکھاوݨ چاہندے ہَن او اُنہیں دے ذہنیں ءِچ سَٹ ڈِتا اتے اُنہیں اُونکُوں اللہسَئیں کِیتے لکھ ڈِتا۔ وَل وی اللہسَئیں ہر نبی کُوں پاک کلام اُنہیں دے الفاظ وِچ لکھݨ کِیتا ڈِتا۔ اللہسَئیں اُنہیں کُوں ہر ہِک لفظ دی

تحریک ڈِتی پَر اللہ اُنہیں نبیں دی انفرادی شخصیت کُوں نظر انداز نہ کِیتا۔ اللہ سَئِیں دی پاک کِتاب ءِچ فقط اُوندّا سیدھا سیدھا کلام اِی نَئیں بلکہ اُوندّے وِچ لکھݨ والے انبیا دے خیالات ، اُنہیں دی دُعائیں آتے روزمرہ زندگی دے مسائل وی ہِن۔ جیرھے لوکیں نال اللہسَئِیں گالھیں کریندے رہیئے اِنہیں سارے واقعات دے ذریعے او ساکُوں ڈِکھاوݨ چاہندے جو او کِیندے وانگوں ہے آتے آساں اُوندّی حضوری وِچ کِیویں وَنَج سگدے ہَئیں۔

اللہسَئِیں نبیں کُوں پاک کلام لکھݨ دی تَحریک کِیوں ڈِتی؟ اُوں اِیں واسطے اُنہیں کُوں تَحریک ڈِتی تاں جو ہر زمانے دے لوک جاݨ سگِن جو اللہ سَئِیں کِیا چاہندے جو او جاݨن۔ اللہسَئِیں نبئیں دی معرفت لکھوائے ہوئے صحائف دے وسیلے ساڈے نال گالھ کرݨ چاہندِن۔ خالق ِکائنات جیرھا کُجھ نبئیں دے وسیلے فرمائے او آج ساڈے بَہُوں فائدے کِیتے ہے۔ او چاہندے جو آساں وِچوں ہر ہِک نبئیں دے پیغام کُوں جاݨوں۔

بے شک کُجھ لوک آکھیسݨ " نا ں ناں" مَیکُوں تاں پہلے نبئیں دے صحائف کُوں جاݨ دی لوڑ کائنی۔ اُنہیں دی گالھیں مَیڈے کِیتے لازمی کا ئَنی۔ ہر نبی کُوں ہِک مقصد ڈِتا گیا ہا جَینکُوں اُوں پورا کرݨا ہا۔ نبی آئے ، اُنہیں اپݨّا فرض پورا کِیتا اتے چلئے گئے۔ آج اساکُوں جاݨ دی لوڑ کائنی جو پہلے نبئیں دا پیغام کیا ہا۔ کیا تُساں وی اِیویں سوچیدو؟ سݨو اللہسَئِیں کیا فرمیندِن!

" مَیں تُہاکوں سچ آہدں جو جے تَئِیں آسمان آتے زمین قائم ہِن پاک کلام دا کُوئی لفظ یا نقطہ کِڈائیں نہ مِٹسی، جے تَئِیں سب کُجھ پورا نہ تھی وَنّجَے۔"

بس جیرھا کُوئی اِنہیں چھوٹے کنُوں چھوٹے حکمیں وِچوں کہیں دی وی نافرمانی کریسی اتے اِیہوں کُجھ ڈوجھیں کُوں سکھیسی او آسمان دی باشاہی وِچ سب کنُوں چھوٹا آکھویسی" (متّی 5: 18، 19)

" ہر ہِک صحیفہ جیرھا اللہ دے الہام کنُوں ہے تعلیم اتے اِلزام آتے اصلاح آتے راست بازی کِیتے تربیت ڈیوݨ وِچ فائدہ مند اِی ہے (2- تیمتھیس 3: 16)

ایہ سچ ہے جو نبئیں دے تمام صحائف بَہُوں قابل ِقدر ہِن ۔ اُنہیں

اِیں واسطے اِنہیں کُوں لکھیا ہا جو ہر زمانے دے لوک نجات پاوݨ اتے اُوں طریقے کُوں جاݨ سگݨ جیرھا اللہ سَئِیں قائم کِیتے۔ کیا تُسّاں جاݨدے ہِوّے جو اللہسَئِیں دے نبئیں کیا لکھئے؟

اللہسَئِیں چاہندِن جو اَسّاں اُوندّے پاک کلام کُوں جاݨوں ، اُوندّے اُتے اِیمان گِھن آؤں اَتے اُوندّی فرمانبرداری کروں۔ پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" ساڈے کولھ نبئیں دا او کلام ہے جیرھا زیادہ معتبر مَنیا گیااَتے تُسّاں چنگاں کریندے ہِوّے جو ایہ سمجھ کرائیں اُوندّے اُتے غور کریندو جو او ہِک چراغ ہے جیرھا اندھیارے وِچ سُوجھلاں بخشیندے۔(2۔پطرس 1: 19)

ہا- (جیا) کہیں ویلھے اَسّاں اینجھیں لوکیں دے بارے سُݨدے ہَئِیں جیرھے اللہسَئِیں دی پاک کِتاب کے خِلاف گالھیں کریندِن اَتے آہدِن" کُوئی اِیندے اُتے یقین نَئِیں کر سگدا اِیندے ءِچ ہَہُوں غلطیاں ہِن اَتے ایہ بَدل گئی ہے۔

پَر جیرھے سچائی دے کلام دے خِلاف ہِن او خُود اللہسَئِیں دے خِلاف لڑدے بِھڑدے پَئے ہوندِن" ہِک محاورہ ہے جو " اَنڈے کُوں چٹان نال کُشتی نَئِیں کرنی چاہندی" خالق کائنات دے کلام کُوں چٹان نال اتے اِنسان کُوں اَنڈے نال مثال ڈِتی گئی ہے۔ اِنسان اللہسَئِیں دے سچے کلام کُوں تبدیل نَئِیں کر سگدا بلکہ اُوندّا سچا کلام اِنسان کُوں تبدیل کر ڈِیندے ۔ اللہسَئِیں وَڈّا ہے اَتے اَپݨّے لافانی کلام دی حفاظت کر سگدے۔ سیدنا عیسیٰ المسیح اِنجِیل شریف وِچ اَپݨّے بارے فرمیندِن" اَسمان اَتے زمین مِٹ ویسن پَر میڈی گالھیں اصلوں نہ مِٹ سین"(متّی24: 35)

پیارے سجݨّرو! اَج دا پروگرام سݨّن دا ہَہُوں ہَہُوں شکریہ ۔ جے اللہسَئِیں دی مرضی تھی تاں اَسّاں ڈوجھاں پروگرام پیش کریسوں۔۔

جَیندا نَاں ہے " اللہسَئِیں کیجنجھا ہے؟ جیرھا کجھ اَج تُسّاں سݨیں جے اُوندّے بارے کُوئی سوال پوچھݨ چاہوں تَاں تُسّاں ساکُوں اِیں پتے اُتے لکھ سگدو۔ ۔

اللہ سَئِیں فرمائے

سُݨݨ والے سجݨیں کُوں السلام علیکم!

اَسّاں اللہسَئِیں دی بارگاہ ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ اللہ آہدیں ہَئِیں۔ جیرھا ساکُوں دِلی سکون ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص " سچائی دی راہ" کُوں سمجھے اتے اُوں راہ ۔تَے ٹُرے جیرھی اُوں قائم کِیتی ہے۔ اَتے اُوندی راہ ۔تَے ٹُر کرائیں اُوں کنُوں ہمیشہ دا دِلی سکون ،گِھن گِھنے۔

اَسّاں خُوش ہَئِیں جو تُہاڈے سامݨے تُہاڈا پروگرام " سچائی دی راہ" پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔ اَسّاں اِیں پروگرام کُوں " سچائی دی راہ" اِیں واسطے آہدے ہَئِیں کِیوں جو اَسّاں انبیائے کرام دے صحائفئں دا مطالعہ کرَݨ دا سوچیندے پَئے ہَئِیں۔ ایہ صحائفے ایہ ظاہر کریندِن جو گہنگار لوک کِیویں اللہ دے سامݨے پاک صاف تھی سگدِن۔

صفحہ۔13

بَہُوں سارے لوک اللہ سَئِیں دے پاک کلام دے خِلاف گالھیں کریندِن کِیوں جو ایہ پاک کلام اُنہیں دے دِلیں دی اصل حالت کُوں ظاہر کریندے۔ سݨُرو! اللہسَئِیں اَپݨّے پاک کلام ءِچ کیا فرمیندِن" اللہ دا کلام زندہ، اَتے موثر اَتے ہر اُوں ڈو دھاری تلوار کنُوں زیادہ تیز ہے اَتے جان اَتے رُوح اَتے بدن دے ہر لِنگ اَتے مِکھ کُوں اَنچھ اَنچھ کر کے لہگ ویندے۔ اَتے دِل دے خیالیں اَتے اَرادیں کُوں تول گِھندے" (عبرانیوں4: 12)

ہا! اللہسَئِیں دا کلام زندہ اَتے موثر ہے۔ ایہ ساڈے دِل نال کلام کریندے ۔ پاک کلام دُنیا دی قدیم ترین کِتابیں دا مجموعہ ہے۔ وَل وی ا و اَج دی دُنیا دے ہر شخص نال مطابقت رکھندے۔ خالقِ کائنات دے کلام کنُوں زیادہ اہم ہِیا کُجھ وی نَئِیں۔ وَل وی اُونّدا کلام جال اَتے مچھی وانگوں ہے۔ اَسّاں سارے اِیں گالھ اُتے متفق ہَئِیں جو ایہ مزیدار کھاݨا اَتے ساڈے بدن دے فائدہ کِیتے ہے۔ پَر جے تَئِیں مَیں اِینکُوں نَئِیں کھندا مَیکُوں اِیندے کنُوں فائدہ نہ تھیسی۔ اِیں واسطے مَیکُوں کھاوݨا پُوسی۔ اِیویں جے مَیں اللہسَئِیں دے کلام کنُوں مستفید تِھیووݨ چاہندا تَاں مَیکُوں اِیندا مطالعہ کرݨا پُوسی۔

اِیویں اللہ‌سَئِیں فرمائے " آدمی فقط روٹی نال ای زندہ نہ رہسی بلکہ ہر گالھ کنُوں جیرھی اللہ‌سَئِیں فرمیندِن" متّی4: 4 ۔۔۔ مزید ایہ جو

بُکھے اَتے ترسیں ہِن او آسودہ تھیسن" متّی 5: 6

" اَتے جیرھے سچائی دے کیا تُساں اللہ‌سَئِیں دے کلام دے بُکھے ہِوّے؟ ایہ ہَہُوں مزیدار کھاݨا ہے پَر ایہ تُہاڈے بدن دی پرورش نَئِیں کریندا بلکہ ایہ تُہاڈے دِل اَتے تُہاڈی رُوح دی نشوونما کریندے۔

لہذا اَساں تُہاکُوں آہدے ہَئِیں جو جیرھے اللہ‌سَئِیں کنُوں ڈردے اَتے اُوندّے کلام دی تعظیم کریندے ہِن۔ " سچائی دی راہ" دے اِیں پروگرام کُوں باقاعدگی نال سُݨݨ دی کوشش کرَݨ۔ اِیویں تُسّاں اَپݨّے علم وِچ اضافہ کریسوں ۔ اَتے جاݨسوں جو اللہ‌سَئِیں اَپݨے نبئیں دے وسیلے کیا فرمایا ہا اَتے ایہ وی سیکھ سوں جواَسّاں اللہ پاک دی بارگاہ وِچ کِیویں نیک تھی سگدے ہَئِیں۔ اللہ‌سَئِیں پہلے وی کلام کریندا ہا اَتے ہُݨ وی او تُہاڈے نال گالھ کرَݨ چاہندے۔ اِیں کنُوں پہلے جو اَسّاں تُہاکُوں "خُدا حافظ " آکھوں ۔ اَساں ہِک بِی گالھ کرَݨ چاہندے ہَئِیں ۔ اِیں پروگرام وِچ اَساں نبئیں دے صحائف دے علاوہ کہیں بِی شے یا شخص اُتے انحصار نہ کریسوں۔

صفحہ۔14

اَسّاں جنہیں ایہ پروگرام تیار کِیتے اللہ دی طرفوں اُوں سچائی کُوں جاݨدے ہَئِیں جیرھی اُوں اَپݨّے پاک کلام ءِچ خُود بیان کِیتی ہے۔ اِیندے علاوہ اَسّاں اللہ دی کہیں بِی سچائی کُوں نَئِیں جاݨدے ۔ اِیندے بارے حضرت زکریا دے پُتر حضرت یحییٰ اِنجِیل شریف ءِچ اِیویں بیان کِیتے" اِنسان کُوں کُجھ نَئِیں مِل سگدا جے تَئِیں اُوکُوں اَسمان کنُوں نہ ڈِتا وَنّجے۔" یُوحنّا 3: 27۔ اَسّاں اَپݨّے علم اُتے بھروسا کرَݨ دی جرات نَئِیں کر سگدے۔ اَساں فقط اللہ سَئِیں دے کلام اُتے بھروسا کریندے ہَئِیں اَتے ساڈی خواہش ہے جو جیرھا کُجھ اللہ‌سَئِیں اَپݨّے نبئیں دے وسیلے اَپݨّے پاک کلام ءِچ فرمائے اُوکُوں ڈوجھیں تَئِیں پہنچاوں۔

کیا تُساں جاݨدے ہِوّے جو اللہ سَئِیں اَپݨّے پاک کلام ءِچ نبئیں دے وسیلے کیا

فرمائے؟ کیا تُساں اُنہیں لوکیں وانگوں ہِوّے جیرھے اللہسَئِیں دے پاک کلام اَتے نیکی کرَنڑ دی بُکھ اَتے پیاس محسوس کریندِن۔ اللہسَئِیں اَپنّے آپ کُوں اَتے اَپنّی نجات دے سچے طریقے کُوں ظاہر کِیتے۔ اَسّاں ، تُہاکُوں دعوت ڈیندے ہَئِیں جو اِیں پروگرام" سچائی دی راہ" ءِچ ساڈے کٹھے رَل کرائیں پاک کلام دا مطالعہ کروں تاں جو تُساں جانوں جو اللہسَئِیں کیا فرمائے : پاک کلام ساکُوں ڈسیندے جو " جتناں گالھ پہلے لکھیاں گئیاں ہِن او ساڈی تعلیم کِیتے لکھیاں گئیاں تَاں جو صبر نال پاک کلام دی تسلی اُتے اُمید رکھوں" رومیوں 15: 4

ساڈی دُعا ہے جو اَسّاں سارئیں کُوں اِیں گالھ دا یقین ہِتھی وَنجے جو ایہ گماللہ سَئِیں کِیتے اَتے او چاہندے جو ہر شخص اُوندّی آواز سنڑے اَتے زندہ رہوے ! بزرگیں، جوانیں، مَردیں عورتیں، امیریں اَتے غریبں سارئیں کُوں اللہسَئِیں آہدے پَئِین۔ " کَن لاؤ اَتے مَیڈّے کولھ آؤ، سنڑو اَتے تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی مِلسی ۔ یسعیاہ 55: 3

پیارے سجنڑو! اَج دا پروگرام سنڑن دا ہَیُوں ہَیُوں شکریہ ۔ جے اللہسَئِیں دی مرضی تھی تاں اَسّاں ڈوجھاں پروگرام پیش کریسوں۔۔

جَیندا نَاں ہے " اللہسَئِیں کیجنجھا ہے؟ جیرھا کجھ اَج تُسّاں سنڑیں جے اُوندّے بارے کُوئی سوال پوچھنڑ چاہوں تَاں تُسّاں ساکُوں اِیں پتے اُتے لکھ سگدو۔ ۔

اللہ سئیں کیندے وانگوں ہن؟

پیدائش 1۔ باب

سنڑن والے سجڑ کوں اسلام علیکم!

اساں کائنات دے خالق اتے مالک دے بزرگ ناں ءِچ تہاکوں ست بسمہ اللہ آہدے ہئیں۔ جیرھا سکون اتے ترسلا ڈیندے۔ اتے چاہندے جو ہر شخص نیکی دی راہ کوں سمجھے اتے اوندے مطابق عمل وی کرے۔ جیرھی اوں ڈسائی ہے اتے باری تعالیٰ دی ذات کنوں سکون گھن گھنے۔ اساں خوش ہئیں جو اج اساں تہاڈے کیتے تہاڈا پروگرام "سچائی دی راہ" پیش کریندے پئے ہئیں۔

ایں پروگرام ءِچ اساں تہاکوں اللہ سئیں دے نبئیں دے حالاتِ زندگی سنڑیندے رہسو۔ اتے اساں ایہ ارادہ کیتے جو تہاڈے کٹھے رل تے پاک کلام دا مطالعہ کروں جیویں انبیائے کرام لکھیے۔ پاک کتاب وچ "سچائی دی راہ" دے متعلق لکھیا گئے۔ جینکوں اللہ سئیں قائم کیتے تاں اوں راہ دے وسیلے لوک اوندی بارگاہ وچ نیک تھی سگن۔

اَساں اَپݨے پہلے پروگرام ءِچ نبیئں دے صحائفَں اُتے گفتگو کیتی ہئی اتے سیکھایا ہا بھانویں جو ہُنوں نبیئں پاک کلام کُوں تحریر کیتے پَر ایندا مصُنف فقط ہِکوں ہے اتے او اللہ سئیں دی ذات ہے۔

پچھلے پروگرام دے چھیکڑ تے اَساں تُہاکُوں سوچݨ کیتے ہِک اہم خیال نال خُدا حافظ آکھیا ہا: او خیال ایہ ہا جو "اللہ سئیں فرمائے"۔ اللہ سئیں اَپݨے نبیئں دے وسیلے اِنسانیں نال کلام کیتا اتے او چاہندے جو اَساں اُوندے کلام کُوں سݨُو۔ اللہ سئیں اَپݨے نبیئں دے صحائفَں دے وسیلے ساڈے نال گالھ کرݨ چاہندے۔ خالق کائنات لاتبدیل ہستی ہے اتے اُوندا کلام وی لاتبدیل ہے۔ ہر دَور ءِچ اُوں اَپݨے کلام دی حفاظت کیتی ہے اِنجیل شریف وِچ لکھیا لا تھے "پاک کِتاب دا باطل تھیووݨ ممکن نئیں" (یُوحنّا 10: 35)

ہِک پی جاہ تے وی لکھیا لا تھے جو "پَر اللہ دا کلام ہمیشاں تئیں قائم رَہسی"۔ ۱۔پطرس ۱: ۲۵

اَج اَساں پاک کلام دے پہلے حصے دے بارے سِیکھوں۔ ایں حصے کُوں "تُوریت شریف" آہدِن۔ اللہ سئیں ایہ کِتاب اَپݨے نبی حضرت موسیٰ دے ذہن ءِچ سٹی۔ اُوں حضرت موسیٰ کُوں ڈِسایا جو او تُوریت شریف وِچ کیا لکھیں اتے اُنہیں اُنویں اِی کیتا۔ توریت شریف دے پنج حصے یا کِتاباں ہِن۔ پہلے حصے داناں "پیدایش" ہے جیندا مطلب

ہے " شروع یا منڈھ" ۔ پیدایش دی کِتاب ءِچ پنجاہ باب ہِن ۔ پہلی کِتاب داناں "پیدایش" ایں واسطے ہے کیوں جو ایہ ساکُوں ڈسیندی ہے جو کائنات دے شروع ءِچ کیا تھیا۔

ساڈے کیتے تورات شریف دی پہلی کِتاب کُنوں واقف تھیوون ہَئوں لازمی ہے کِیوں جو ایہ اوبنیاد ہے جیڑھی اللہ سَئیں قائم کیتی ہے، تاں جو اَساں نبئیں دے ڈوجھیں صحائف کُوں سمجھ سگوں ۔ جڈّاں اَساں پیدایش دی کِتاب دا مطالعہ کریسوں تاں اَساں ہَئوں سارئیں گالھیں دی حقیقت کُوں جاݨ گھنسوں ۔ اَساں خالق کائنات دے بارے وی سیکھسو اتے ایہ وی جو اوکیندے وانگوں ہے ؟ اَساں فرشتیں، شیطان، اَسمانیں، زمین، جانوریں اتے بنی نوع اِنسان دے بارے سیکھسوں ۔ اَساں ڈیکھسوں جو گناہ دُنیا وِچ کیویں داخل تھیا اتے وَڈّی تباہی اتے ڈُکھ دا باعث بݨایا۔ پَر اَساں ہَئوں غُور نال نجات پاوݨ دے طریقے دا وی جائزہ گھنسوں ۔ جیڑھا اللہ سَئیں بݨایا تاں جو گنہگار اِنسان اُوندے کولھ واپس آ سگے اتے اُوندی قُربت وِچ رہ سگے ۔ شروع دے واقعات وِچ اَساں ایں دُنیا دے پہلے لوکیں نال ملسوں اتے ایں گالھ کُنوں وی واقف تھیسوں جو پہلا گناہ اتے قتل کیہ کیتا ہا۔ اَساں دُنیا دے شروع دے کُوڑے مذاہب، انبیاکرام اتے اقوام دے بارے وی سݨسوں ۔

اَساں ڈاڈے آدم۔ اماں حوا، حضرت ہابیل اتے حضرت قابیل، حضرت نوح اتے اُوندے دَور ءِچ آوݨ والے سیلاب اتے اللہ سَئیں دے نبی حضرت ابراہیم دے حالاتِ زندگی اُتے غُور کریسوں۔ اتے ایہ وی ڈیکھسوں جو اللہ سَئیں اُنہیں کُوں خلیل اللہ یعنی اَپݨاّ دوست کِیوں آکھیا۔ اَساّں حضرت اسماعیل، حضرت اِسحاق، حضرت عیسو، حضرت یعقُوب، حضرت یوسُف اتے اُنہیں دے بُرے اتے مکار بھراویں نال وی ملاقات کریسوں۔ تُوریت شریف دی پہلی کِتاب "پَیدایش وِچ اِنہیں سارئیں دے بارے اتے اِنہیں دے علاوہ بیا ہَنُوں کُجھ لکھیا لا تھے۔

اِیں واسطے سَجݨوں ہُݨ غور نال سݨوکِیوں جو ہُݨ وقت تھیَ گئے جو اَساں انبیا کرام دی لکھے ہُوئے پاک کلام دا تاریخی ترتیب نال مطالعہ شروع کنُوں کروں۔ تُوریت دی پہلی کِتاب دے پہلے باب دی پہلی آیت مبارکہ وِچ لکھیا لا تھے "اللہ سَئیں شروع وِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا" (پَیدایش 1:1)۔ ایہ ہَنُوں ضروری ہے جو اَساّں پاک کلام دے بارے اَپݨا پہلا سبُق اِتھوں کنُوں شروع کروں کِیوں جو خالق کائنات اِیں گالھ کنُوں اَپݨے کلام کُوں شروع کیتے۔ "اللہ سَئیں شروع وِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کِیتا۔"

ایں آیت وِچ ہِک گالھ اینجھی ہے جیندے اُتے ساکُوں ہُنّوں غور کرݨ دی لُوڑ ہے۔ جڈّاں اللہ سَئیں زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا تاں اُوں کنّوں پہلے کیا ہا؟ دُنیا دے خلق تھیووݨ کنّوں پہلے کیا موجود ہا؟ پاک کلام ساکُوں ڈسیندے۔جو اللہ دے سِوا ہِی کوئی شے نہ ہئی۔ ایں واسطے ایں آیت ءِچ لکھیا لا تھے۔جو" اللہ سَئیں شروع وِچ ۔۔۔ ہر او شے جینکُوں اَساں ڈیہدے ہئیں اتے ہتھ لا سگدے ہئیں اُونڈا آغاز تھے۔ لہذا ہُنّوں عرصہ پہلے ہِک وقت اینجھا ہا جڈّاں نہ اَسمان ہا نہ زمین ، نہ سمُندر ہا اتے نہ کُوئی درخت۔ جڈّاں شروع ءِچ خالقِ کائنات زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا تاں اُوں کنّوں پہلے بجھ، چندر اتے تاریں دا وی وجود کائنا ہا۔ شروع ءِچ نہ اِنسان ہَن اتے نہ فرشتے۔ اَج جیرھا کجھ وی ساکُوں ڈسدا ہئے ہِک وقت اینجھا ہا جڈّاں ایہ سب کجھ کائنا ہا فقط اللہ دی ذات ہئی۔

ایں واسطے پاک کلام دی پہلی کِتاب دی پہلی آیت ءِچ اَساں پڑھدے ہئیں۔جو" اللہ سَئیں شروع ءِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا۔ اِتھاں ایہ نئیں لکھیا لا تھا۔جو" اللہ سَئیں اتے فرشتیں" یا "اللہ سَئیں اتے اِنسان" بلکہ پاک کلام ساکُوں ڈسیندے۔جو" اللہ سَئیں شروع ءِچ۔" شروع ءِچ جڈّاں کہیں شے دا وجود نہ ہا فرشتیں اتے اِنسانیں دے خلق تھیووݨ کنّوں وی پہلے فقط ہِک ہَستی موجود ہئی اتے او ہَستی ہے خالقِ کائنات۔

کجھ لوک آہدن ۔ اَساں اللہ سئیں کوں ڈیکھ نئیں سگدے ایں واسطے جو کوئی اللہ سئیں ہے اِی کائنا" جیرھے لوک خالقِ کائنات دے وجود دا انکار کریندِن اَساں اُنہیں کنوں کجھ سوال پچھݨ چاہندے ہئیں ۔ کیا تُساں کِڈاہیں ایٹم کوں ڈِٹھے ؟ یا آکسیجن گیس ڈِٹھی ہے جینکوں تُساں اَپݨے ساہ دے ذریعے اَپݨے اندر گھن ویندے ہوے ؟ کیا تُساں کِڈاہیں ہوا کوں ڈِٹھے ؟ تُساں ہوا کوں ڈیکھ نئیں سگدے ؟ پر وَل وی تُساں چاݨدے ہوے جو او موجود ہے کیوں جو تُساں ڈیکھ سگدے ہوے جو او کیا کریندی ہے ۔ تُساں ہوا نال لڈدے ہوئے درختیں کوں ڈیکھ سگدے ہوے ۔ پر ہوا کوں کوئی نئیں ڈیکھ سگدا ۔ تُساں اُونکوں اَپݨے ہتھ ءِچ وی نئیں پکڑ سگدے پر تُساں محسوس کر سگدے ہو جو او گرم ہے یا ٹھڈی ہے ۔ ایویں اللہ سئیں ہے ۔ اَساں اُونکوں ڈیکھ نئیں سگدے کیوں جو اِنسان دی اَنکھ اُونکوں نئیں ڈیکھ سگدی ۔ پر اَساں چاݨدے ہئیں جو او موجود ہے کیوں جو اَساں اُنہیں شئیں کوں ڈیکھ سگدے ہئیں جیرھیاں اُوں خلق کیتن ۔ پاک کلام ءِچ لکھیا لا تھے " اللہ سئیں دِیاں صفتیاں جیرھیاں ڈِسدیاں نئیں یعنی اُوندی ازلی قُدرت اتے الہیٰ صفت دُنیا دے خلق تھیوݨ دے ویلے بݨی شئیں دے ذریعے معلوم تھی کرائیں صاف ڈِسیدیاں پئین ۔ ہُݨ اُنہیں کیتے کوئی عذر باقی نئیں رَہندا " رومیوں ۱: ۲۰ ۔

اَج دا پروگرام سُنّن کیتے تُہاڈی ہُوں ہُوں مہربانی جے اللہ سَئیں دی منشا تھیَ تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں ہِک زبردست موضوع اُتے غور کریسوں۔ جیرھا فرشتیں اتے شیطان دے بارے ہوسی۔ کیا تُساں اِنہیں دے بارے چاڈے ہوے جوایہ کتھوں آئے؟

ساڈی دُعا ہے جو جڈاں تُساں پاک کلام دی ایں آیت اُتے غور کروں جو اللہ سَئیں شروع ءِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا۔۔۔۔؟

اللہ سئیں کیندے وانگوں ہن؟

پیدائش 1۔ باب

سنڑن والے سجڑ کوں اسلام علیکم!

اساں کائنات دے خالق اتے مالک دے بزرگ ناں ءِچ تہاکوں ست بسمہ اللہ آہدے ہئیں۔ جیرھا سکون اتے ترسلا ڈیندے۔ اتے چاہندے جو ہر شخص نیکی دی راہ کوں سمجھے اتے اوندے مطابق عمل وی کرے۔ جیرھی اوں ڈسائی ہے اتے باری تعالیٰ دی ذات کنوں سکون گھن گھنے۔ اساں خوش ہئیں جو اج اساں تہاڈے کیتے تہاڈا پروگرام "سچائی دی راہ" پیش کریندے پئے ہئیں۔

ایں پروگرام ءِچ اساں تہاکوں اللہ سئیں دے نبئیں دے حالاتِ زندگی سنڑیندے رہسو۔ اتے اساں ایہ ارادہ کیتے جو تہاڈے کٹھے رل تے پاک کلام دا مطالعہ کروں جیویں انبیائے کرام لکھیے۔ پاک کتاب وچ "سچائی دی راہ" دے متعلق لکھیا گئے۔ جینکوں اللہ سئیں قائم کیتے تاں اوں راہ دے وسیلے لوک اوندی بارگاہ وچ نیک تھی سگن۔

تُوریت دی پہلی آیت کنُوں اَساّں ہک پی گالھ سیکھ سگدے ہئیں جو اللہ سئیں دا کُوئی آغاز نئیں او شروع ءچ خلق نئیں تھے او ازلی ہن ۔ ایں دُنیا ءچ جیرھا کُجھ ساکُوں ڈسدے اتے جینکُوں اَساّں چاندے ہئیں اُنہیں ساریں شئیں دا کہیں ناکہیں ویلے آغاز تھیا ہا پَر خالقِ کائنات دا کُوئی آغاز نئیں ۔ او کہیں شے کنُوں وی پہلے خلق نئیں تھیا بلکہ سب شئیں دا خالق ہے ۔ کُوئی اُوندّا ہم سر نئیں ۔ ازل کنُوں فقط اُوہُو موجود ہا کہیں اُونکُوں پیدا نئیں کیتا ۔ کہیں اُونکُوں خلق نئیں کیتا اتے اُوں خُود وی اَپݨے آپ کُوں خلق نئیں کیتا ۔ ایں واسطے اَساّں پاک کلام ءچ پڑھدے ہئیں " اللہ سئیں ازل کنُوں ہے " فقط اُوہو ہک اینجھی ہَستی ہے جیندا کُوئی شروع نئیں ۔ او ازل کنُوں موجود ہا اتے ہمیشاں تئیں رَہسی ۔ اُوندّا ناں بزرگ خُدا ہے ۔ او جیویں اَج ہے اُوویں اِی کل ہا اتے جیویں او کل ہا اُوویں او ہمیشاں رَہسی ۔ اللہ سئیں دی ہَستی لا تبدیل ہے ۔

"اللہ سئیں شروع کنُوں زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا ۔" ایں آیتِ مبارکہ کنُوں اَساّں ہک پی گالھ وی سیکھ سگدے ہئیں جو اللہ سئیں عظیم ہے ۔ خالق کائنات جیں ہر شے خلق کیتی ۔ او ہر شے اتے ہر شخص کنُوں ہنُوں وَڈّا ہے او کائنات دا مالک ہے اتے اَساّں پورے دل نال ایہ اعلان کر سگدے ہئیں جو اللہ اکبر" بے شک او سب تُوں وَڈّا ہے اُوندّا

کُوئی ثانی نئیں ۔ اوایں دُنیا، سمُندر، ہوا، سجھ اتے ستاریں کنُوں ہنُوں وڈّا ہے ۔ او سارئیں ارواح اتے لوکیں کنُوں وی زیادہ دانش منداتے قدرت والا ہے سارا جاہ و جلال ہمیشاں کیتے اُونہی دا ہے جیویں گھر بٹاوں والا گھر کنُوں زیادہ اہم ہوندے اُوویں اللہ سئیں کائنات دی ہر شے کنُوں زیادہ اعلیٰ اتے برتر ہے کیوں جواوہر شخص دا خالق ہے اللہ سئیں عظیم ہے اوایپنڑی قُدرت نال موجود ہے اوکہیں شے اُتے انحصار نئیں کریندے اتے اوکہیں شخص دا مُتھاج نئیں ۔ اوکُوں کہیں شے دی لُوڑ نئیں ۔ او سب توں عظیم ہستی ہے ۔

اِنسان کُوں ہنُوں سارئیں شئیں دی لُوڑ ہوندی ہے ۔ ساڈے کیتے ہر روز ساہ گھنڑ، سُمنڑ اتے کھاوڑ پیوڑ لازمی ہے ساکُوں سجھ، مینہ، خُوراک، پاڑی، کپڑے، گھر، سنگتی اتے پیسیں دے علاوہ ہنُوں سارئیں شئیں دی لُوڑ ہوندی ہے ۔ پر اللہ سئیں جیں ہر شے کُوں خلق کیتے اُونکُوں کہیں شے دی لُوڑ کائنی بلکہ ہر شے کُوں اُوندی لُوڑ ہے ۔ اُونکُوں بکھ اتے تریہہ نئیں لگدی ۔ اوکیڑاہیں نئیں تھکدا ۔ اوانسان وانگوں بدن نئیں رکھندا ۔ اُوندی کُوئی حد کانئیں ۔ اُوندا اخیر کائنی ۔ او ہمیشاں تئیں خُدا ہے ۔ جے اللہ سئیں اِنسان وانگوں نئیں اتے او ساڈے وانگوں بدن نئیں رکھنداتاں وَل اوکیندے وانگوں ہے ؟ ۔ پاک کلام ایں سوال دا واضح جواب ڈیندے ۔ ایندے ءچ لکھیا لاتھے " اللہ سئیں رُوح ہے اتے لازم ہے جو

اُوندی ثنا گاوݨ والے رُوح اتے جان نال اُوندی حمد وثنا گاوݨ" ۔ (یُوحنّا 4: 24) اللہ سئیں کیندے وانگوں ہے؟ اللہ سئیں رُوح ہے ، اِنسان بدن اتے رُوح ہے پر اللہ سئیں فقط رُوح ہے اُوندا رُوح لا محدود ہے او ہر جاہ موجود ہے او ہر شے اتے ہر شخص کنوں اُتے ہے ہر جاہ اُوں کنوں معمور ہے اتے او ہر شے کُوں ڈیہدے ۔ رات ہوے یا ڈینہہ اُوندے اگوں ہِکو جیہیں ہِن ۔ جے تُساں اَپݨے کمرے ءِچ لُک وَنجّوں تاں اللہ سئیں اُتھاں وی موجود ہُوندے اتے تُہاکُوں ڈیکھ سگدے او ہر شے کنوں واقف ہے او تُہاڈے خیالیں اتے تُہاڈے دِل دے ارادیں کُوں جاݨدے ۔ اللہ سئیں ہَنوں عظیم ہے ۔

لہذا اللہ سئیں کیندے وانگوں ہے؟ اَج اَساں جیرھا کُجھ سیکھے اُوندا خُلاصہ اَساں اِیویں بیان کر سگدے ہیں جو اللہ سئیں کیندے وانگوں نئیں ۔ اللہ سئیں اللہ ہے اتے کُوئی اُوندے وانگوں نئیں ۔ تُہاڈے پروگرام " سچائی دی راہ" دے آوݨ والے سبقیں ءِچ اَساں اللہ سئیں دے کردار دے متعلق سیکھسوں ۔ پاک کلام ءِچ خالق کائنات دے ہَنوں سارے ناں لکھے لاتھین ۔ او آقا اتے مالک ہِن قادر مطلق ہِن ، خالق ہِن ، زندگی دا منبع ہِن ، نُور ہِن ، صادق ہِن ، پاک ہِن ، رحیم ہِن ، شفیق ہِن ، او زندہ اتے سچا خُدا ہے ۔

حق ایہ ہے جو اللہ سئیں جیں شروع ءِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتے ،او عظیم ہَستی ہے، اُوندے بارے پاک کلام ءِچ لکھیا لا تھے۔

" واہ اللہ سئیں دی دولت اتے حکمت اتے علم کیا اِی عمیق ہے۔ کیوں جو اُونہی دی طرفوں اتے اُونہی دے وسیلے نال اتے اُونہی دے واسطے سب شئیں ہِن۔ اُوندی حمد وثنا ہمیشاں تئیں تھیندی رَہوے۔ (رومیوں 11: 33، 36)

" اللہ سئیں مُبارک اتے واحد حاکم ، بادشاہیں دا بادشاہ اتے آقائیں دا آقا ہِن بقا فقط اُوں ہی کُوں ہے اتے او نُور ءِچ رَہندے جتّھاں کہیں دی پُہنچ نئیں تھی سگدی۔ نہ اُوکُوں کہیں اِنسان ڈِٹھے اتے نہ ڈیکھ سگدے۔ اُوندی عِزت اتے شاہی ہمیشاں تئیں رَہوے۔ آمین " (1- تیمتھیُس 6: 15، 16)

ہِک پی جاہ تے حضرت موسیٰ جنہیں کُوں کلیم اللہ وی آکھیا ویندے اُنہیں اللہ سئیں دی اِنہیں لفظیں ءِچ حمد وثنا بیان کیتی ہے " اے کُل جہان دے مالک ،جیرھا کُل اِختیار رکھیندی تیڈے کم وڈّے اتے سمجھ کنُوں باہر ہِن۔ تُوں ازل کنُوں بادشاہ ہئیں تیڈے رَستے سِدھے اتے حق ہِن اے مالک! کون تئیں کنُوں نہ ڈریسی اتے کون تیڈی حمد ثنا نہ کریسی؟ کیوں جو فقط تُوں اِی تاں پاک ہَستی ہے۔ (مکاشفہ 15: 3۔4) اللہ سئیں ہُنوں وڈّا ہے اتے

اُوندے پاک کلام دی پہلی آیت مبارکہ ساکُوں ایہوں سیکھندی ہے .جو شروع کنُوں فقط اُوہو اللہ ہا۔

سجنڑو! میڈی دُعا ہے .جو اَساں ایں سچائی کُوں اَپنڑے دِل اتے دماغ ءِچ رکھوں جیرھی اَج اَساں سیکھی ہے .جو شروع ءِچ فقط اللہ موجود ہا ایں واسطے فقط اوہُو ساکُوں ڈسا سگدے .جو شروع ءِچ کیا تھیا ہا اتے فقط اوہُو ساکُوں ڈسا سگدے .جو اگّوں کیا تھیوونیں ۔ اتے اپنڑی ذات اتے ہستی دے بارے وی فقط اوہُو ساڈے اُتے ظاہر کر سگدے۔

ہا اَساں جانڈے ہئیں کجھ لوک آہدن جو "کُوئی اللہ سئیں کُوں نئیں جانڑ سگدا یا آونڑ والے وقت دے بارے نئیں جانڑ سگدا پر انبیاء کرام دے صحائف ساکُوں ڈسیندے ہن .جو اَساں اللہ سئیں کُوں جانڑ سگدے ہئیں اتے اَساں ایہ وی جانڑ سگدے ہئیں .جو مرڑ دے بعد ساڈے نال کیا تھیسی ۔ اللہ سئیں دے پاک کلام ءِچ لکھیا لا تھے

"مَیں تُہاکُوں ۔۔۔ ایہ گالھیں ایں واسطے لکھیاں .جو تُہاکُوں معلوم تھیوے .جو ہمیشاں دی زندگی رکھندو۔ تاں .جو اَساں اُوکُوں جانڑ سگوں .جو سچا خُدا اتے ہمیشاں دی زندگی ایہوں ہے ۔ (1-یُوحنّا 5: 13ب 20ب) جیرھی شئیں نہ اَکھیں ڈٹھیاں نہ کنیں سُٹایا نہ اِنسان

دے دل ءِچ آئیاں او ساریاں اللہ اَپنڑے پیار کرݨ والے کیتے تیار کر ڈتیاں اتے اللہ سَئیں اِنہیں کُوں ساڈے اُتے پاک رُوح دے وسیلے ظاہر کیتا" (1-کرنتھیوں 2: 9-10)

سݨݨ والے سجݨڑو! تُساں جیرھے اَج ایں پروگرام کُوں سُݨدے پئے ہو کیا ذاتی طور تے اللہ سَئیں کُوں چاݨدے ہوے یا او تُہاڈے کیتے محض ہِک عظیم خالق ہے جیرھا ہَوں پَرے رَہندے اتے جَینکُوں چاݨݨ ناممکن ہے؟ پیارے دوستوں! خالق کائنات چاہندے جو تُساں اُوکُوں چاݨوں اتے ہمیشاں اُوندے کݨے رَہو۔ انبیا کرام دے صحائف ساکُوں سیکھدِن جو اَساں کیویں خالق کائنات دے نال قریبی تعلق رکھ سگدے ہَئیں۔ ایندے کیتے ساکُوں اَپنڑے کَن، ذہن اتے دِل کُوں کھولݨے دی لُوڑ ہے تاں جو اَساں سُݨ سگوں جو او ساکُوں کیا آہدے۔ اللہ سَئیں دی گالھ سُݨݨ دے بارے پاک کلام ءِچ لکھیا لا تھے "زمین دے کنارئیں تئیں رَہݨ والو! تُساں میڈو مُتوجہ تھیوں اتے نجات گھنوں کیوں جو مَیں اللہ سَئیں ہاں اتے میڈے سوا کُوئی نئیں" (یسعیاہ 45: 22)

سُݨݨ والے دوستوں! ہُݨ اَساں تُہاکُوں خُدا حافظ آکھسوں پَر اَساں تُہاکُوں ڈساوݨ چاہندے ہَئیں جو ایہ تاریخی سبق تُہاکُوں آڈیو کیسٹ ءِچ وی مِل سگدے ہِن جے تُساں اِنہیں سبقئیں دا مکمل سیٹ گھنݨ چاہو تاں ساکُوں لکھ سگدے ہو۔ اَساں تُہاکُوں اِنہیں کُوں

گھنڑ دا طریقہ ڈیسنسوں اتے جے تُہاکُوں پاک کلام لکھیا ہویا چاہیدے تاں اَساں تُہاکُوں ایندے کُجھ حصے بھیج ڈیسوں ۔ ساکُوں اطلاع ڈیووڑ کیتے ساڈا پتہ نوٹ کر گھنوں " سچائی دی راہ" پی ۔او بکس نمبر

اَج دا پروگرام سُنڑن کیتے تُہاڈی ہُوں ہُوں مہربانی جے اللہ سَئیں دی منشا تھیَ تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں ہِک زبردست موضوع اُتے غور کریسوں ۔ جیہا فرشتیں اتے شیطان دے بارے ہوسی ۔ کیا تُساں اِنہیں دے بارے چاڈے ہوے جو ایہ کتھوں آئے ؟

ساڈی دُعا ہے جو جڈاں تُساں پاک کلام دی ایں آیت اُتے غور کروں جو اللہ سَئیں شروع ءِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کیتا۔۔۔۔؟

Program no 3 part 1

سچائی دی راہ

تُہاڈی شالا خیر ہووے!۔ اَساں اللہ دے ناں وِچ جیرھا تسلی دا چشمہ ہے تُہاکوں سلام آہدے ہَئیں۔ اللہسَئیں چاہندے جو ہر کوئی "" سچائی دی راہ " کوں چاڑے اتے اِیندے تابع رہوے تاں جو او اپڑی حقیقی تسلی تُہاڈے نال ہمیشاں کِیتے قائم رکھ سگے ۔ اَساں پروگرام " سچائی دی راہ" دے سلسلے دا تَریجھاں پروگرام پیش کریندے پئے ہَئیں۔ جے تُساں ساڈے پچھلے پروگرام نَئیں سُڑ سگیں تاں اصلوں پریشان نہ تِھیووں اَساں ہمیشاں اُنہیں کُوں تُہاڈے کِیتے مختصر کر کے دہرا ڈیندیں ہَئیں۔ اَساں اپڑے پچھلے پروگرام وِچ پاک کلام دی پہلی ّآیت ِ مبارکہ دی تلاوت کِیتی ہَئی۔ جِتھاں لکھایا لاتھے جو " اللہسَئیں شروع ءِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کِیتا "۔ اَساں ڈِٹھا ہا جو اللہ دے سِوا ہر شے خلق تھئی۔ شروع وِچ جڈاں کوئی شے وی گِینا ہَئی تاں فقط ہِک ذات موجود ہَئی۔ او اللہ سَئیں دی ہستی ہَئی۔ فقط اوہو شروع وِچ موجود ہا۔ اللہ ازل کنُوں اتے ہمیشاں کِیتے معبود ہے۔ او حقی حق عظیم ہے اُوندا کوئی ثانی نَئیں۔ نا اُوندا کُوئی شروع ہے اتے نا کُوئی اُوندا اخیر ہے۔ او کہیں دا محتاج کائنی۔ او لامحدود ہے، اللہ رُوح ہے اتے ہِکوں لاحظے وِچ ہر جاہ تے موجود ہوندے او ہر ہِک شے اتے ہر ایک ذی رُوح کنُوں بالاتر ہستی ہے، او سارئیں کُوں ہر شے عطا فرمیندے۔ او ہر ہِک شے کُوں ڈیہدے، اتے سب کُجھ جانڈے۔ او سب کنوں یکتا ہے اللہ سب کُنوں وڈا ہے۔ اِیں واسطے پاک کلام فرمیندے جو " فقط اُوندی ذات لافانی ہے اتے او اُوں نُور وِچ رہندے جِتھاں کُوئی وی نَئیں پہنچ سگدا نا اُوکوں کہیں اِنسان ڈِٹھے نا کُوئی ڈیکھ سگدے، اُوندی عزت اتے سلطنت ہمیشاں تَئیں رَہسی۔ آمین۔ "

انبیاء کرام دے کلام وِچوں اَساں تریجھے سبق دا آغاز کریسوں۔ اَساں اللہ دے کلام وِچوں فرشتیں اتے شیطان دے بارے جیرھی تعلیم ڈِتی گئی ہے اُوندے بارے سیکھسوں۔ کیا تُساں جاڈے ہو جو فرشتےکِتھوں آئے؟

یا شیطان اتے بد ارواح کِتھوں کنُوں آئیاں ہِن؟ اَساں اِنہیں دے بارے نا جاݨ سگِوں ہا جے اللہ ساکُوں نا ڈِسَندا۔ پَر اللہ سَئِیں اپنے کلام وِچ ساکُوں ڈِسَندے۔ اِیں واسطے آؤ اَساں پاک کلام وِچوں بغور ڈیکھوں تاں جو فرشتیں اتے شیطان دے بارے سچائی کو جاݨ سگِوں۔

اَساں تُہاکُوں یاد ڈِیواں ڈِیندے ہَئِیں جو" سچائی دی راہ " دے سلسلے وِچ تاریخی اعتبار نال نبیں دے صحائف دا شروع کنُوں مطالعہ کریندے پئے ہَئِیں ۔ اِیں واسطے پچھلے سبق وِچ اَساں خُدا تعالیٰ دے بارے وِچ سیکھا ہا کیوں جو فقط اللہ سَئِیں اِی ہا جیرھا ازل کنُوں موجود ہا۔ اتے اللہ دے کرم نال اَساں اپݨے آوݨ والے سبق وِچ ایہ سیکھسُوں جو خُدا تعالیٰ کِیویں دُنیا کُوں اتے جیرھا کُجھ اِیندے وِچ ہے خلق کِیتا۔ وَل وی اللہ سَئِیں اِنسانیں اتے دُنیا جَیندے وِچ اَساں رَہندے پئے ہَئِیں بناوݨ کنُوں پہلے کُجھ ہیا وی بݨائیُس یعنی فرشتے۔

اللہدا پاک کلام ساکُوں فرشتیں دے بارے وِچ ہِیُوں کُجھ ڈِسیندے۔ اَج اَساں اِیہ خلق کِیتی ہوئی مخلوق دے بارے ہِیُوں اہم اتے مختصر طور تے جاݨوݨ دی کوشش کریسوں۔ پاک کلام ڈِسیندے جو اِیں کائنات دے بݨݨ کنُوں وی ہِیُوں پہلے اللہ جیرھا رُوح ہے اُوں ہِیُوں ساری رُوحیں کُوں تخلیق کِیتا جینکُوں اَساں فرشتیں آہدے ہَئِیں۔ پاک کلام وِچ لکھیا لاتھے جو " سارے فرشتے رُوحاں ہِن" پاک کلام بیان کریندے جو " او اپݨے فرشتیں کُوں ہوائیں اتے اپݨے خادمیں کُوں بھا دے شُعلے بݨدے"۔ اِیں واسطے پاک کلام ساڈی راہنمائی فرمیندے جو فرشتے خُدا وانگوں روحاں ہِن۔ اُنہیں دی شکل و صورت کُوں بھاہ اتے ہوا نال موازنہ کِیتا ڳئے۔ اَساں ہوا کُوں ڈیکھ نَئِیں سگدے۔ بھاہ کُوں کُوئی ہَتھ نَئِیں لا سگدا۔ اللہدے فرشتیں نال وی ایوویں ای ہے۔ اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں اِنسانیں وانگوں جسم نَئِیں ڈِتاجیویں ساڈا وجود ہے۔ اِنسان جسم اتے رُوح دے نال خلق کِیتے ڳئے ہِن۔ پَر فرشتیں محض رُوح ای ہِن ۔ اِیں واسطے اَساں اُنہیں کُوں ڈیکھ نَئِیں سگدے۔ اللہ سَئِیں کتی فرشتیں کُوں خلق کِیتا؟ پاک کلام اِیندے بارے کیا فرمیندے؟ پاک کلام آہدے جو خُدا تعالیٰ بے شمار رُوحیں کُوں خلق کِیتا جو کُوئی گݨ نَئِیں سگدا۔ پاک کلام بیان فرمیندے جو اَسمان اُتے بارگاہِ الہیٰ وِچ ہِیُوں سارے فرشتے موجود ہِن جیرھے بے شمار ہِن۔

ساڈا خُدا عظیم ہے ! اللہ سَئِیں جیرھا لا محدود ہے اُوں اپݨے کِیتے ہزاریں فرشتیں کُوں تخلیق کِیتا اتے ہزاراں فرشتے خوبصورت، نیک اتے عقل مند ہِن۔ پاک کلام ڈسیندے جو خُدا دے فرشتے وَڈّے زورآور ہِن۔ او ساڈے کنُوں زیادہ طاقت ور ہِن۔ وَل وی سارئیں مخلوقات وانگوں او وی محدود ہِن۔ او کُل طاقت دا سرچشمہ نَئِیں۔ او ہِکوں ویلہے ہر جاہ نَئِیں تھی سگدے اتے سب کُجھ نَئِیں چاݨدے۔ او وی مخلوق ہِن۔ محض ہِکوں ہستی ہے جیرھی حدود کنُوں بالا تر ہے۔ایہ ہستی خُود خُدا ہے۔ ہِک ہی شے جیرھی فرشتیں بارے ساکُوں سمجھݨ دی ضرورت ہے جو جڈّاں خُدا تعالیٰ اُنہیں کُوں تخلیق کِیتا تاں او سب دے سب پاک ہَن۔ شروع وِچ بُرے فرشتے کَینا ہَن۔ شروع کنُوں شیطان یا عبرانی زبان وِچ ابلیس موجود کَینا ہا۔ بَد ارواح وی کَینا ہَن۔ خُدا تعالیٰ بُرے فرشتیں کُوں تخلیق نا کِیتا ہا۔ ساکُوں اِیں سچائی کُوں اپݨے ذہن نشین کر گھنݨڑاں چاہیدے جو اللہسَئِیں ماسوائے ہِک شے دے باقی سب کُجھ کر سگدے۔ اللہ سَئِیں بُرائی نَئِیں کر سگدا۔ ساکُوں ایہ گالھ نَئِیں بھولݨی چاہیدی جو اللہ سَئِیں او شے تخلیق نَئِیں کریندا جیرھی بُری ہوے کیوں جو او خُود پاک اتے نیک ہے۔ خُدا تعالیٰ غلطیاں نَئِیں کریندا کیوں جو او کامل خُدا ہے بُرائی یا گناہ اُوندے نالوں لہنگ وی نَئِیں سگدا کیوں جو او پاک ہے۔ خُدا تعالیٰ جیرھا کُجھ آہدے اتے سوچیندے اتے کریندے او چنگاں اتے کامل ہوندے۔ اِیں واسطے پاک کلام وِچ لکھیا لاتھے جو " نا تاں اللہ سَئِیں بدی کنُوں ازمایا ونچ سگدے اتے نا ای او کہیں کُوں ازمیندے"۔

سُݨو! جو خُدا دا کلام کیا آہدے، " عزیزو! ہر ہِک رُوح دا یقین نا کرو بلکہ رُوحیں کُوں ازماؤ جو او اللہ دی طرفوں ہِن یا نَئِیں کیوں جو بہُوں کُوڑے نبی دُنیا وِچ نِکل آئے ہِن"۔ نبوتیں دی تحقیر نہ کرو، سارئیں گالھیں کُوں آزماؤ۔ جیرھی چنگایاں ہِن اُنہیں کُوں پکڑے رَہو۔ ہر قسم دی بُرائی کنُوں بچو۔

کیا تُساں چاݨدے ہو جو اللہ دے انبیاء کیا لکھئیں؟کیا تُساں سچائی دے کلام کُوں سمجھدے ہو؟ کیا تُساں دِل نال اِیندے اُتے اِیمان رکھندے ہو؟

اَج دا پروگرام سُݨݨ کِیتے تُہاڈی مہربانی۔ اَساں تُہاکُوں آوݨ والے پروگرام سُݨݨ دی دعوت ڈِیندے ہَئِیں تاں جو رَل مِل کراہیں سیکھ سگِوں جو خُدا دُنیا کُوں کیویں تخلیق کِیتے۔ جے تُہاڈّا اَج دے مطالعہ وِچوں کوئی سوال ہوے تاں ساکُوں لازمی لکھاہیں: ساڈّا پتہ ہے؛

راستبازی کی راہ

پی۔او،بکس نمبر ۳۱۱

لاہور۔ پاکستان

اگلے پروگرام وِچ تُہاڈے نال وَلا ملاقات تھیسی۔ اللہ سَئِیں تُہاڈے حامی و ناصر ہوےاتے اُوندے خوبصورت وعدے کُوں یاد رکھاہے جیرھا اُوں اپݨے کلام وِچ فرمائے جو " سچائی کنُوں واقف تھیسو اتے سچائی تُہاکُوں آزاد کریسی"!

Program no 3 part 2

سچائی دی راہ

تُہاڈی شالا خیر ہووے!۔ اَساں اللہ دے ناں وِچ جیرھا تسلی دا چشمہ ہے تُہاکوں سلام آہدے ہَئیں۔ اللہسَئیں چاہندے جو ہر کوئی "" سچائی دی راہ " کوں چاݨے اتے اِیندے تابع رہوے تاں جو او اپݨی حقیقی تسلی تُہاڈے نال ہمیشاں کِیتے قائم رکھ سگے ۔ اَساں پروگرام " سچائی دی راہ" دے سلسلے دا تَریجھاں پروگرام پیش کریندے پئے ہَئیں۔ جے تُساں ساڈے پچھلے پروگرام نَئیں سُݨ سگیں تاں اصلوں پریشان نہ تِھیووں اَساں ہمیشاں اُنہیں کُوں تُہاڈے کِیتے مختصر کر کے دہرا ڈیندیں ہَئیں۔ اَساں اپݨے پچھلے پروگرام وِچ پاک کلام دی پہلی ّآیت ِ مبارکہ دی تلاوت کِیتی ہَئی۔ جِتھاں لکھایا لاتھے جو " اللہسَئیں شروع ءِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کِیتا "۔ اَساں ڈِٹھا ہا جو اللہ دے سِوا ہر شے خلق تھئی۔ شروع وِچ جڈاں کوئی شے وی گینا ہَئی تاں فقط ہِک ذات موجود ہَئی۔ او اللہ سَئیں دی ہستی ہَئی۔ فقط اوہو شروع وِچ موجود ہا۔ اللہ ازل کنُوں اتے ہمیشاں کِیتے معبود ہے۔ او حقی حق عظیم ہے اُوندا کوئی ثانی نَئیں۔ نا اُوندا کُوئی شروع ہے اتے نا کُوئی اُوندا اخیر ہے۔ او کہیں دا محتاج کائنی۔ او لامحدود ہے، اللہ رُوح ہے اتے ہِکوں لاحظے وِچ ہر جاہ تے موجود ہوندے او ہر ہِک شے اتے ہر ایک ذی رُوح کنُوں بالاتر ہستی ہے، او سارئیں کُوں ہر شے عطا فرمیندے۔ او ہر ہِک شے کُوں ڈیہدے، اتے سب کُجھ جانڈے۔ او سب کنوں یکتا ہے اللہ سب کُنوں وڈا ہے۔ اِیں واسطے پاک کلام فرمیندے جو " فقط اُوندی ذات لافانی ہے اتے او اُوں نُور وِچ رہندے جِتھاں کُوئی وی نَئیں پہنچ سگدا نا اُوکوں کہیں اِنسان ڈِٹھے نا کُوئی ڈیکھ سگدے، اُوندی عزت اتے سلطنت ہمیشاں تَئیں رَہسی۔ آمین۔ "

ایہ تاں ٹھیک ہے وَل ایہ بُرائی کِتھوں آ گئی؟ اَساں ڈیکھ سُوں جو اللہ سَئیں اِیں گالھ دا کیا جواب ڈیندِن؟پہلی گالھ تاں ایہ ہے جو جیکر پہلے کنُوں کُجھ موجود ہا تاں او فرشتے ہَن ۔ اللہ سَئیں فرشتے کِیوں تخلیق کِیتے ہَن؟ پاک کلام ساکُوں ڈسیندے جو فرشتیں کُوں اِیں واسطے بݨایا گیا ہا جو وہ اللہ سَئیں دی حمد و ثنا کرَݨ، اُوندے نال پیار کرَݨ اتے ہمیشاں ہمیشاں کِیتے اُوندی خدمت کرَݨ۔ او سارے خُدا تعالیٰ دے فرشتے ہَن، سارے اُوندے ہَن کِیوں اللہ سَئیں اُنہیں

کُوں خلق کِیتا ہا۔ او سارے اَسمان اُتے اُوندی بارگاہ وِچ رَہندے ہَن۔ جیرھا سَجھ، چندر اتے تاریں کنُوں ہِیُوں بلند مقام ہے۔ کیا تُہاکُوں معلوم ہا جو خُدا تعالیٰ ہِک خاص مقام تے رَہندِن؟ واقعی، ساڈے پچھلے سبق وِچ اَساں سیکھا ہا جو اللہ سَئِیں ہر جاہ موجود ہِن۔ وَل وی پاک کلام ساکُوں ایہ وی سیکھندے جو کائنات وِچ ہِک مقام ہے جیرھا پاک ہے،

ساڈے تصور کنُوں وی ہِیُوں زیادہ روشن اتے خُوب صورت جاہ جِتھاں اللہ سَئِیں رَہندِن اتے اپݨے مکمل جاہ و جلال دا اظہار فرمیندِن۔ ایہ او جاہ ہے جینکُوں انبیاء کرام خُد ا تعالیٰ دی حضوری یا اَسمان یا جنت الفرودس آہدِن۔ اِتھاں اللہ سَئِیں اپݨے فرشتیں دے کٹھے رَہندے۔

فرشتیں دے متعلق ساکُوں ہِک ہی گالھ سیکھݨ دی ضرورت ہے، او ایہ ہے جو سارے فرشتے ہِکوں جئیں نَئِیں۔ کُجھ فرشتے ہنݨے فرشتیں کنُوں زیادہ عقل مند اتے خوبصورت ہِن۔ کُجھ فرشتے اَسمان وِچ خُدا تعالی دے تخت دے چدھاروں رَہندِن، ہے لوکیں دی مدد اتے حفاظت کریندِن۔ کُجھ فرشتے جیویں حضرت جبرائیل اتے حضرت مکائیل خُدا تعالیٰ دی حضوری وِچ کھڑے رَہندِن اتے زمین اُتے خاص مقصد کُوں پورا کرݨ کِیتے بھیجیں ویندِن۔ کُجھ فرشتے ڈُوجھیں دے محافظ ہِن۔ کیا تُساں لوسیفر دا نَاں کڈھائیں سُݨیئے؟ پاک کلام ساکُوں ڈسیندے جو ہِک وقت ہا جڈاں لوسیفر سارے فرشتیں دا سردار ہا۔ جے تُساں لوسیفر دی کہانی کنُوں واقف ہِوے تاں تُساں جاݨدے ہوسو جو شیطان کِتھوں آئے۔

پاک کلام ڈسیندے جو جڈاں خُدا تعالیٰ فرشتیں کُوں بݨایا تاں لوسیفر سب کنُوں زیادہ خوبصورت ، طاقت ور اتے عقل مند فرشتہ ہا۔ لوسیفر دا مطلب " چمکدا ہویا" ہے ۔ لوسیفر باقی سارئیں فرشتیں کنُوں علم و دانش اتے زوراور اتے اِختیار وِچ وڈا ہا۔ اللہ سَئِیں اُوکُوں ہِیُوں حُسن اتے حکمت عطا کِیتی ہَئی۔ لوسیفر کُوں ہمیشاں تَئِیں اللہنال پیار اتے اُوندی فرمانبرداری کرݨی چاہیدی ہَئی کیوں جو خُدا تعالیٰ اُوکُوں تخلیق کِیتا ہا اتے ہِیُوں برکت ڈِتی ہَئی۔ پَر انبیاً دے صحائف وِچ اَساں پڑھدے ہَئِیں جو ہِک ڈِینہہ لوسیفر کُوں اپݨے آپ اُتے فخر محسوس تِھیا اتے اُوندا دِل اپݨے حُسن اتے دانش کنُوں غرور وِچ بھریچ گِیا۔ لوسیفر اپݨے دِل وِچ آکھیا جو " مَیں اَسمان اُتے چڑھ ویسا ں۔ مَیں اپݨے تخت

کُوں تاریں کنُوں وی اُچا کریساں اتے مَیں شمال والے پاسوں جماعت دے پہاڑ اُتے پہہ ساں۔ مَیں بَدلیں کنُوں وی اُتے چڑھ ویساں۔ مَیں اللہ سَئِیں دے وانگوں ہوساں"۔

حیرات ہے ! لوسیفر کُوں اللہ سَئِیں جیرھا کُجھ وی ڈِتا ہا او اُوندے باوجود او اللہ سَئِیں دے جاہ جلال کُوں سندھ مارݨ چاہندا ہا۔ اتے نا فقط لوسیفر اللہ سَئِیں کنُوں باغی تھی گیا بلکہ پاک کلام بیان فرمیندے جو اَسمان وِچ رَہݨ والے ہِک تِریہائی فرشتیں وی اللہ سَئِیں کنُوں باغی تھی گئے اتے لوسیفر دے گناہ وِچ اُوندی پیروی کِیتی۔

وَل وی خُدا تاں خُدا ہے اتے خُدا سب کُجھ جاندا ہا جو لوسیفر اتے اُوندے فرشتے ایویں کرݨ دا اِرادہ رکھندِن۔ جیویں جو اَساں اپݨے پچھلے سبق وِچ سیکھا ہا جو کُوئی وی شخص اللہ سَئِیں کنُوں لُک تے کُجھ وی نَئِیں کرسگدا۔ کیوں جو اللہ سَئِیں کہیں وی گم یا گُمراہ دے تِھیوݨ کنُوں وی پہلے سب کُجھ جاݨدے۔ اِیویں ای اللہ سَئِیں لوسیفر اتے اُنہیں فرشتیں دے دِلیں وِچ لُکی بغاوت کُوں پہلے ای ڈیکھ گِھدا۔ وَل کِیا تِھیا؟ اللہ سَئِیں کیا کِیتا؟ کیا اللہ سَئِیں لوسیفر کُوں چھوڑ ڈِتا جَیں اُوندے خلاف بغاوت کِیتی ہَئی تاں جو اُوندی جاہ گِھن گِھنے؟۔ کیا اللہ سَئِیں گناہ معاف نا کر سگدا ہا؟ کیا اللہ سَئِیں غرور اتے بغاوت دے گناہ دے کٹھے رہ سگدا ہا؟ کڈاہیں نا!۔ انبیاء دے صحائف ساکُوں سیکھندِن جو اللہ سَئِیں ساڈا پاک ہے اتے بُرائی کُوں ڈیکھ نَئِیں سگدا خُدا تعالیٰ گناہ برداشت نَئِیں کر سگدا۔ او اپݨا جاہ و جلال کہیں کُوں نَئِیں ڈے سگدا۔ (کُوئی اینجھا ہے کَینا جیرھا گِھن سگے)۔ اللہ سَئِیں لاثانی ہے کُوئی اُوندی جاہ نَئِیں گِھن سگدا! اِیں واسطے پاک کلام ساکُوں ڈسیندے جو خُدا تعالیٰ لوسیفر اتے باغی فرشتیں کُوں اپݨی حضوری وچوں کڈھ ڈِتا۔ لوسیفر اتے اُوندے پیروکار مزید اَسمان اُتے خُدا دی بارگاہ وِچ نا رہ سگدے ہَن کیوں جو اُنہیں خُدا دے خلاف بغاوت کِیتی ہَئی۔ اِیں واسطے خُدا لوسیفر اتے اُوندے کٹھے باغی فرشتیں کُوں کڈھ ڈِتا۔ اللہ سَئِیں جیرھا پاک ہے ہر اُوں شخص دا انصاف کریندے اتے سزا ڈیندے جیرھا اُوندے خلاف بغاوت کریندے۔

لوسیفر دے گناہ کرݨ دے بعد اُوندا ناں وَݨا ڈِتا گیا۔ ہُݨ او مزید لوسیفر " چمکدا ہویا" نَئِیں بلکہ شیطان اکھویندے۔ شیطان دا مطلب " مخالف یا مد مقابل "

ہے۔ اتے جیویں اَساں چاݨدے ہَئیں جو شیطان اتے اُوندے فرشتے ہُݨ وی خُدا اتے نیکی دی مخالفت کریندِن۔ او اللہ دے کلام دی مخالفت اتے ایں کُوں مݨݨ کنُوں انکار کریندِن۔ شیطان اللہ سَئیں دے خلاف ہے اتے اُوندے منصوبیں کُوں روکݨ چاہندے بلکہ تباہ کرَݨ دی کوشش کریندے۔ بے شک اللہ مُنصفِ اعلیٰ ہے اتے کُوئی اُوندے اُتے غالب نَئیں آ سگدا! جیویں ہِک افریقی زبان وِچ اکھاݨ ہے جو " انڈہ پتھر دے نال نَئیں لڑ سگدا!"

پاک کلام ساکُوں ڈسیندے جو شیطان اتے اُوندے فرشتیں کُوں اللہ سَئیں جڈاں کڈھ ڈِتا تاں اُوں ، اُنہیں کِیتے جہنم دی بھاہ کُوں تخلیق کِیتا جیرھی کڈاہیں نا وسمسی۔ اینجھا ڈِینہہ آوݨ والا ہے جڈاں خُدا شیطان اتے اُوندے فرشتیں اتے جیرھے اُنہیں دی پیروی کریندِن اُنہیں کُوں اِیں بھاہ وِچ سٹ ڈِیسی۔ اِیں واسطے ایہ لکھیا لاتھے جو " او رات ڈِینہہ ہمیشاں ہمیشاں عذاب وِچ رَہسن"۔

اِیں واسطے پاک کلام ساکُوں ایہ سیکھندے جو ہُݨ تَئیں بھاہ وِچ نَئیں سَٹیا گیا۔ خُدا دا کلام فرمیندے جو شیطان دُنیا وِچ ہے اتے خُدا دے خلاف لڑدے۔ او تباہ کرَݨ چاہندے۔ او اِنسانیں کُوں جنہیں کُوں اللہ سَئیں خلق کِیتے تباہ کرَݨ چاہندے جو او وی اُوندے کٹھے جہنم وِچ وَنجݨ۔ پاک کلام آہدے جو ہِیُوں سارے لوک شیطان دے اِختیار وِچ ہِن پَر او نَئیں چاݨدے کیوں جو شیطان فریب ڈِیندے۔ اِیں واسطے پاک کلام فرمیندے جو " شیطان وی اپݨے آپ کُو نورانی فرشتے دا ہم شکل بݨا گِھندے"۔ او اِنسانیں کُوں فریب ڈِیوݨ دی کوشش کریندے تاں جو او خُدا دے کلام دی ڈُو متوجہ نہ تِھیوون۔ اِیں واسطے اللہ دے نبیوں وِچوں ہِک نبی ایہ فرمائے جو تُساں ہوشیار اتے جاگدے رَہو" ۔ تُہاڈا مخالف اِبلیس گجدے شیر ببر وانگوں گولیندا وِدے جو کئیں کُوں پھاڑ کھاوے" ہوشیار اتے جاگدے رَہو" شیطان تُہاکُوں ہمیشاں کِیتے تباہ کرَݨ چاہندے، پَر خُدا دی حمد و ثنا تھیووے! اُوں ساکُوں اپݨا کلام ڈِتے تَاں جو اَساں شیطان دے زور کنُوں بچے رَہوں۔ پاک کلام بیان فرمیندے جو " سچائی کنُوں واقف تِھیسوں اتے سچائی تُہاکُوں آزاد کریسی"۔ کیا تُساں اُوں سچائی کنُوں واقف ہووے؟ ۔ جیرھی تُہاکُو شیطان دے ہولناک فریبیں کنُوں آزاد کروا سگدی ہے؟ ساکُوں بھولݨا نَئیں چاہیدا جو شیطان اَساں کنُوں زیادہ عقلمند ہے۔ پَر اللہ سَئیں شیطان کنُوں وی زیادہ حکمت والا ہے۔ شیطان اَساں کنُوں زیادہ زورآور ہے پَر اللہ سَئیں شیطان کنُوں وی زیادہ زورآور

ہے۔ کیا تُساں سچائی دے کلام کنُوں واقف ہوےجیرھا تُہاکُوں شیطان دی طاقت کنُوں آزاد کر سگدے؟ بہُوں سارے لوک خُدا دی سچائی کُوں سُٹّن پسند نَئِیں کریندے۔ لوک سچائی کُوں سُٹّن کنُوں انکار کِیوں کریندِن؟ اِیں واسطے جو شیطان اُنہیں کُوں فریب وچ رکھندے۔ او اُنہیں کُوں کُوڑ اُتے اِیمان رکھݨ دی حوصلہ افزائی کریندے۔ یقین رکھو جو سچ ہمیشاں سُٹّن وچ چنگاں نَئِیں لگدا۔ سچ کُوڑا ہوندے۔ جے تُساں خُدا دے کلام دی سچائی کُوں جاݨ گِھنسوں۔اتے اُوندے اُتے اِیمان رکھیسوں تاں تُساں شیطان دے اِختیار کنُوں آزاد تھی ویسوں۔ خُدا دا کلام لوکیں کُوں شیطان دے کُوڑ کنُوں آزاد کریندے۔ پَر تُہاکُوں سچائی کنُوں واقف تِھیوݨ اتے اِیندے اُتے اِیمان گھن آوݨ دی ضرورت ہے۔

سُݨو! جو خُدا دا کلام کیا آہدے، " عزیزو! ہر ہِک رُوح دا یقین نا کرو بلکہ رُوحیں کُوں ازماؤ جو او اللہ دی طرفوں ہِن یا نَئِیں کیوں جو بہُوں کُوڑے نبی دُنیا وِچ نِکل آئے ہِن"۔ نبوتیں دی تحقیر نہ کرو، سارئیں گالھیں کُوں اَزماؤ۔ جیرھی چنگیایاں ہِن اُنہیں کُوں پکڑے رَہو۔ ہر قسم دی بُرائی کنُوں بچو۔

کیا تُساں جاݨدے ہو جو اللہ دے انبیاء کیا لکھئیں؟کیا تُساں سچائی دے کلام کُوں سمجھدے ہو؟ کیا تُساں دِل نال اِیندے اُتے اِیمان رکھندے ہو؟

اَج دا پروگرام سُٹّن کِیتے تُہاڈی مہربانی۔ اَساں تُہاکُوں آوݨ والے پروگرام سُٹّن دی دعوت ڈیندے ہَئِیں تاں جو رَل مِل کراہیں سیکھ سگِوں جو خُدا دُنیا کُوں کیویں تخلیق کِیتے۔ جے تُہاڈا اَج دے مطالعہ وِچوں کوئی سوال ہوے تاں ساکُوں لازمی لکھاہیں: ساڈا پتہ ہے؛

راستبازی کی راہ

پی۔او،بکس نمبر ۳۱۱

لاہور۔ پاکستان

اگلے پروگرام وِچ تُہاڈے نال وَلا ملاقات تھیسی۔ اللہ سَئِیں تُہاڈے حامی و ناصر ہوےاتے اُوندے خوبصورت وعدے کُوں یاد رکھاہے جیرھا اُوں اپݨے کلام وِچ فرمائے جو " سچائی کنُوں واقف تھیسو اتے سچائی تُہاکُوں آزاد کریسی"!

سبق نمبر ٤

اللہ سَئِیں کائنات کُوں کِیویں بݨایا؟

عزیز سجݨڑو! اسلام وعلیکم! تُہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے۔

خُدائے بزرگ و برتر دے عظیم الشان ناں وِچ تُہاکُوں سلام آہدے ہَئِیں جیرھا امن و امان بخشݨ والا ہے۔ او ایہ چاہیدے جو ساڈے وِچوں ہر کُوئی سچائی دی اُوں راہ کُوں چاݨے اُتے اُوندے اُتے ٹُرے جیرھی او ں قائم کِیتی ہے تاں جو اُوکُوں ہمیشاں کِیتے ابدی امن و سکون مل وَنجے۔ اَساں خوش ہَئِیں جو اَج "سچائی دی راہ" دے ناں نال ایہ پروگرام پیش کریندے پئے ہَئِیں۔

پچھلے پروگرام وِچ اَساں سکھیا ہا جو اللہ سَئیں دے نبئیں ،فرشتیں اتے شیطان دے بارے پاک صحائف وِچ کیا لکھیئں۔ اَساں ایہ وی سکھیا ہا جو کائنات کُوں خلق کرݨ کنُوں پہلےاللہسَئِیں لکھئیں رُوحیں کُوں خلق کِیتا اُنہیں کُوں فرشتے آکھیا ڳیا۔ اُنہیں فرشتئیں وِچوں ہِک فرشتہ ہا جیرھا باقی سارے فرشتئیں کنُوں زیادہ ہوشیار اتے سوہݨاں ہا۔ اُوں فرشتے دا ناں لوسیفر ہا۔ وَل ہِک ڈِینہہ اِیہ وی تِھیا جڈاں لوسیفر خُود کُوں سب کنُوں وَڈا سمجھݨ لڳا اتے اللہسَئِیں دے مرتبے دے برابر کھڑا تھی ڳیا اتے سوچݨ لڳا جو مَیں ای معبود ہا۔ لوسیفر دے اِیں گناہ وچ پئے ہُوں سارے فرشتے وی شامل تھی ڳئے۔ وَل اللہسَئِیں باغی فرشتئیں دی اِیں بغاوت کُوں برداشت نا کریندیں ہوئے شیطان کُوں اتے اُنہیں باغی فرشتیں کُوں اپݨی حضوری کنُوں خارج کر ڈِتا۔لوسیفر داناں وَڈا کراہیں اُوکُوں شیطان دا ناں ڈِے ڈِتا۔ جَیندا مطلب ہے" نافرمان۔ جڈاں اللہسَئِیں شیطان اتے اُوندے فرشتئیں کُوں اپݨی حضوری کنُوں خارج کِیتا تاں اِیندے بعد اُوں اُنہیں کِیتے جہنم دی بھاہ خلق کیتس جیرھی کڈاہیں نا وسمسی۔ ہِک ڈِینہہ اللہسَئِیں شیطان کُوں اتے اُوندے نال باغی فرشتئیں کُوں بھاہ وِچ سَٹ ڈِیسی۔ بے شک شیطان کُوں ہُݨ تَئِیں بھاہ وِچ نَئِیں سٹیا ڳیا۔ او دُنیا وِچ ہر کہیں کُوں جتنا تھی سڳدے دھوکہ ڈِیوݨ دی کوشش وِچ لڳا رَہندے تاں جو او وی اُوندی پیروی کریندیں ہوئے بھاہ وِچ ہمیشاں کِیتے سَٹ ڈِتے وَیجݨ۔

انبیاء کرام دے پاک صحفیئیں وِچوں تعلیم دا اَج ساڈا چوتھا سبق ہے "" اللہ سَئِیں کائنات کُوں کِیویں بݨایا؟

توریت شریف دی پہلی کِتاب "پیدایش " دے پہلے باب دی پہلی ڈُو آیات وِچ لکھیا لاتھے جو " اللہ سَئِیں شروع وِچ زمین اتے اَسمان کُوں خلق کِیتا اتے زمین ویران اتے سُنسان ہَئی اتے ہر جاہ تے اندھارا ہا۔ پیدایش ۱: ۱۔۲

شروع ءِچ جڈاں اللہپاک زمین اتے اَسمان کُوں خلق کَیتا تاں زمین اُتے کُوئی شے کائنا ہَئی۔ ہر پاسے بَر بیابان اتے اندھارا ہا اتے زمین اُتے سُنج مچی پئی ہَئی اتے کہیں شے دا وجود نہ ہا ۔ فقط شیطان ہا یا اُوندے فرشتے ہَن۔ پَر اللہسَئِیں اِنسان کُوں بݨاوݨ دا ارادہ کِیتا۔ تاں جو او اپݨے خالق کُوں جاݨں اتے اُوندے نال پیار کرَن اتے ہمیشاں تَئِیں اُوندے تابع دار رَہݨ۔ سجڑو! اِنسان کُوں خلق کرݨ کنُوں پہلے اللہسَئِیں چاہندا ہا جو او ہِک اینجھی خوبصورت دُنیا بݨاوے جِتھاں اِنسان دی زندگی پاک اتے پُرسکُون ہوے۔ اَج اَساں ڈِیکھ سُوں جو جیرھے اِنسان کُوں اللہسَئِیں خلق کرݨ دا ارادہ کِیتا ہا اُوندے کِیتے اِیں کائنات کُوں کینجھا بݨایا اتے کِیویں خوبصورت اتے رونق بخشی ہَئی۔ اللہسَئِیں دُنیا کُوں کِیویں بݨایا؟آؤ پاک کلام ءِچوں اِیں گالھ دا مطامعہ کروں۔ پاک کلام ساکُوں اِیویں ڈسیندے جو " رَب

العزت چھی ڈینہہ ءِچ زمین اتے اَسمان اتے سمُندر اتے جیرھا کُجھ اِیندے ءِچ ہے او سب کُجھ بݨایا" خروج ۲۰: ۱۱۔ آؤ ہُݨ ڈیہدے ہَئیں جو توریت شریف دے پہلے باب ءچ رَب العزت اِنہیں چھی ڈیہاڑئیں ءِچ کیا کیا بݨایا۔

۱۔ پہلے ڈینہہ دے بارے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو "" اتے اللہدا رُوح پاݨی اُتے جنبش کریندا ہا اتے اللہسَئیں آکھیا جو سوجھلا تھی وَنجے اتے سوجھلا تھی گیا اتے اللہسَئیں ڈِٹھا جو سوجھلا چنگا ہے اتے اللہسوجھلے کُوں اندھارے کنُوں اینجھ کِیتا۔ اتے اللہسوجھلے کُوں ڈینہہ آکھیا اتے اندھارے کُوں رات اتے شام تھئی اتے سویل تھئی ، اِیویں پہلا ڈینہہ تِھیا" پیدایش ۱: ۲۔۵۔

پہلے ڈینہہ اللہسَئیں فرمایا جو "" سوجھلا تھی وَنجے"" اللہزمین کُوں حُکم ڈِتا جیرھی اَسمان اُتے وَڈی گیند وانگوں ہَئی جو او چَوی(۲٤) گھنٹیں ءِچ ہِک چکر پورا کرے اِیں وجہ تُوں پارہ گھنٹیں دا ڈینہہ ہوندے اتے پارہ گھنٹیں دی رات ہوندی ہے۔ سوجھلے کُوں اندھارے کنُوں اینجھ کر تے اللہپاک پہلے ڈینہہ کہنجھا وَڈا گم کِیتا۔

۲۔ ڈوجھے ڈینہہ دے بارے اللہسَئیں دا کلام فرمیندے جو "" اتے اللہسَئیں آکھیا جو پاݨی ڈُو حِصئیں ءِچ تقسِم تِھیوے اتے پاݨی پاݨی کنُوں اینجھ تھی وَنجے اتے اِیندے درمیان خلا بݨ وَنجے اتے اِیویں ای تِھیا۔ پاݨی ڈُو حِصئیں ءِچ تقسِم تھی گیا۔ اللہسَئیں خلا دے اُتلے حِصے کُوں اَسمان آکھیا اتے اِیویں شام تھی اتے سویل تھئی اتے ڈُوجھا ڈینہہ تِھیا" پیدایش ۱: ٦۔۸۔

ڈُوجھے ڈینہہ اللہسَئیں زمین دے چُودھاروں اَسمان بݨا ڈِتا جینکُوں اَساں فضا آہدے ہَئیں۔ فضا اینجھا اَسمان ہے جیرھا دُنیا کُوں وَلھیٹی کھڑے اتے اِیندے ءِچ او ہَوا موجود ہے جَیندے ءِچ اَساں ساہ گھندے ہَئیں۔ ایہا فضا ہر شے کُوں اتے ہر شخص کُوں سَجھ دی تپش کنُوں اتے ہینئں ساری ہَوائیں کنُوں بچیندی ہے۔ اِیں خاص فضا اتے ہَوا دے بغیر جَینکُوں اللہسَئیں ڈُوجھے ڈینہہ بݨایا ہا کُوئی اِنسان زندہ نَئیں رہ سگدا۔

۳۔ تَریجھے ڈینہہ اللہسَئیں سمُندر، خشکی اتے بُوٹے پیدا کِیتے۔

" اللہسَئیں آکھیا جو اَسمان دے تَلے دا سارا پاݨی ہک جاہ تے کٹھا تھیوے اتے سُکی جاہ ظاہر تِھیوے ۔ اتے اِیویں ای تھی گیا۔ اتے اللہسَئیں سُکی جاہ کُوں زمین اتے پاݨی جیرھا ہِک جاہ تے کٹھا تھی گیا ہا سُمندر آکھیا۔ اتے اللہسَئیں ڈِٹھا جو ایہ چنگاں ہے۔ وَل اللہسَئیں آکھیا جو زمین تے گھاہ اناج والے بُوٹے اتے پھل دار درخت پیدا تِھیوونڑ جیرھے اپݨی اپݨی قِسم دے مطابق وَدِھن کِیتے اپݨے اندر بیجا وی رکھندے ہوونڑ۔ اتے اِیویں ای تھی گیا۔وَل زمین گھاہ اناج

والے بُوٹےاتے اینجھے بُوٹے جیرھے اپݨی اپݨی قِسم دے بیجا رکھندے اتے اینجھے درخت جنہیں دا پَہل اپݨی اپݨی قِسم دا بیجا رکھندے ہَن پَیدا کِیتے۔ اتے اللہسَئِیں ڈِٹھا جو ایہ چنگّاں ہے۔ اتے اِیویں شام تھی اتے سویل تھئی اتے ترِیجھا ڈِینہہ تِھیا" پیدایش ۱: ۹۔ ۱۳۔

وَل ترِیجھے ڈِینہہ رَبُ العِزَت سُمندر، دریائیں کُوں بݨّایا اتے اُنہائیں دے کݨّھے ہزاراں درخت اتے بُوٹے وی پَیدا کِیتے جیرھے قِسم قِسم دے پھل اتے بیجا رکھندے ہَن۔ اللہسَئِیں مزے مزے دی کینجھی بے شمار شئیں بݨّائیس جیویں جو اَمب، کیلے، ناریل، خربوزے، ٹماٹرگوبھی گاجریں چاول، مونگ پھلی اتے کھاوݨ کِیتے پِیا ہزاراں شئیں اتے رَبُ العِزَت جیرھا کُجھ بنایا ہا اُوں کُوں چنگّاں آکھیس۔ اللہسَئِیں جیرھا کُجھ پَیدا کریندے اتے جیرھا وی کَم کریندے او بہُوں چنگّاں ہوندے۔ سوہݨّا اتے کامل ہوندے اُوندے ءِچ کہیں قِسم دی کمی نَئِیں ہوندی۔ اَساں پہلے کنُوں جاݨ گِھدے جو بُرائی اتے گناہ اینجھے کَم ہِن جیرھے اللہسَئِیں نَئِیں کریندا کیوں جو اللہسَئِیں خُود مہربان ہے اتے او ہمیشاں بھلا کریندے اتے اپݨے لوکیں اُتے رحیم اتے مہربان ہے۔

ممکن ہے جو کُجھ لوک آکھن جو " جے خُدا مہربان ہے تاں دُنیا اِیویں بُرائی کنُوں کِیوں بھری پئی ہے؟ اِیں سال میڈّی فصل کیوں چنگّی نَئِیں تھی؟ میڈّا پُتر کِیوں بیمار رَہندے؟ جے اللہسَئِیں مہربان اتے بھلائی کریندے تاں وَل اِنسان بُرائیاں کِیوں کریندے؟ واقعی ایہ سوال بہُوں وِڈّا ہے اتے پاک کلام اِنہیں سوالیں دا بہُوں تفصیل نال جواب ڈِیندے ، اَساں آوݨ والےسبقئیں ءِچ سِیکھسوں۔ پَر اَج اَساں اِیں گّالھ اُتے غُور کریسوں جو اللہسَئِیں مہربان ہے اتے چنگّائی کریندِن۔ اتے جیرھا کُجھ اُوں بݨّائے او وی بہُوں چنگّاں ہے۔

آؤ کُجھ دیر کِیتے اللہدے مہربان تِھیووݨ کے بارے ءِچ سوچوں۔ اَساں ہݨّیں ہݨّیں ایہ سُݨئے جو اِیں پاک ذات تریجھے ڈِینہہ درختیں اتے بُوٹیں کُوں کِیویں بݨّایا؟ کیا تُساں جاݨدو جو اللہسَئِیں ترِیجھےڈِینہہ پھل دار درختیں کُوں کِیوں بݨّایا؟ کیا اللہسَئِیں کُوں اِنہیں پھل دار درختیں دی لوڑ ہَئی؟ کیا اِنہیں مزے دار پھل دار درخت کُوں اِیں واسطے بݨّایا جو اُوں آپ کھاݨّے ہَن؟ نَئِیں ! اللہسَئِیں جیرھا ہر شے دا خالق اتے مالک ہے اُوکُوں کہیں شے دی پُکھ اتے تَرہے کائنی اتے نا اِی اُوکُوں کہیں شے دی لوڑ ہے۔ جے اللہسَئِیں کُوں کہیں شے دی پُکھ تَریہہ ہے نہ لوڑ ہے تاں وَل اُوں اِنہیں درختیں کُوں کِیہوں بݨّایا؟ پاک کلام ساکُوں سِکھندے جو اللہ اِنسان اُتے اینجھا مہربان ہے جو اُوں ایہ سب کُجھ اُوں اِنسان کِیتے بݨّایا۔ جَینکوں چھیویں ڈِینہہ بݨّواݨّا ہا۔

سݨّجو! ٹُہاڈّا بَہُوں شکریہ۔ کیوں جو تُساں اِنہیں سارئیں گّالھیں کُوں بَہُوں توجہ نال سݨّیئیں اتے سیکھیئں۔ ٹُہاکُوں پُر زور درخواست ہے جو تُساں ساڈّے آوݨ والے پروگرام کُوں وی سݨّوں اتے اَساں اِیں پروگرام ءِچ سیکھسوں جو خُدا پاک اِنسان کُوں جیرھا اشرف المخلوقات ہے کِیویں بݨّایا اتے وَل بَہُوں اہم سوال ایہ ہے جو اُوں اِنسان کُوں کِیوں خلق کِیتا؟

رب العزت ٹُہاکوں برکت ڈّیوے اتے اِیں گّالھ کُوں تُساں کڈّاہیں نا بُھل سگّوں جو اُوں ٹُہاکُوں اینجھا چنگّا موقعہ ڈِتّے جو تُساں اُوندی ہستی اتے اُوندے کلام کُوں ہر روز سݨّو اتے اُوں دی پہچان ءِچ ہر روز وَدھدے وَنجوں۔آمین

" اَزما کرائیں ڈیکھو جو رَب العزت کنیجھا مہربان ہے۔ مُبارک ہے او شخص جیرھا اُوندے اُتے توکل کریندے""زبُور ٣٤: ٨

سبق نمبر ٤

اللہ سَئیں کائنات کُوں کِیویں بݨایا؟

عزیز سجݨڑو! اسلام وعلیکم! تُہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے۔

خُدائے بزرگ و برتر دے عظیم الشان ناں وِچ تُہاکُوں سلام آہدے ہَئیں جیرھا امن و امان بخشݨ والا ہے۔ او ایہ چاہیدے جو ساڈے وِچوں ہر کُوئی سچائی دی اُوں راہ کُوں چاݨے اُتے اُوندے اُتے ٹُرے جیرھی او ں قائم کِیتی ہے تاں جو اُوکُوں ہمیشاں کِیتے ابدی امن و سکون مل وَنجے۔ اَساں خوش ہَئیں جو اَج "سچائی دی راہ" دے ناں نال ایہ پروگرام پیش کریندے پئے ہَئیں۔

پچھلے پروگرام وِچ اَساں سکھیا ہا جو اللہ سَئیں دے نبئیں ،فرشتیں اتے شیطان دے بارے پاک صحائف وِچ کیا لکھیئں۔ اَساں ایہ وی سکھیا ہا جو کائنات کُوں خلق کرݨ کنُوں پہلےاللہسَئیں لکھئیں رُوحیں کُوں خلق کِیتا اُنہیں کُوں فرشتے آکھیا ڳیا۔ اُنہیں فرشتئیں وِچوں ہِک فرشتہ ہا جیرھا باقی سارے فرشتئیں کنُوں زیادہ ہوشیار اتے سوہݨاں ہا۔ اُوں فرشتے دا ناں لوسیفر ہا۔ وَل ہِک ڈِینہہ اِیہ وی تِھیا جڈاں لوسیفر خُود کُوں سب کنُوں وَڈا سمجھݨ لڳا اتے اللہسَئیں دے مرتبے دے برابر کھڑا تھی ڳیا اتے سوچݨ لڳا جو مَیں ای معبود ہا۔ لوسیفر دے اِیں گناہ وچ پئے ہِوُں سارے فرشتے وی شامل تھی ڳئے۔ وَل اللہسَئیں باغی فرشتئیں دی اِیں بغاوت کُوں برداشت نا کریندیں ہوئے شیطان کُوں اتے اُنہیں باغی فرشتیں کُوں اپݨی حضوری کنُوں خارج کر ڈِتا۔لوسیفر داناں وَڈا کراہیں اُوکُوں شیطان دا ناں ڈِے ڈِتا۔ جَیندا مطلب ہے" نافرمان۔ جڈاں اللہسَئیں شیطان اتے اُوندے فرشتئیں کُوں اپݨی حضوری کنُوں خارج کِیتا تاں اِیندے بعد اُوں اُنہیں کِیتے جہنم دی بھاہ خلق کیتس جیرھی کڈاہیں نا وسمسی۔ ہِک ڈِینہہ اللہسَئیں شیطان کُوں اتے اُوندے نال باغی فرشتئیں کُوں بھاہ وِچ سَٹ ڈِیسی۔ بے شک شیطان کُوں ہُݨ تَئیں بھاہ وِچ نَئیں سٹیا ڳیا۔ او دُنیا وِچ ہر کہیں کُوں جتنا تھی سڳدے دھوکہ ڈِیوݨ دی کوشش وِچ لڳا رَہندے تاں جو او وی اُوندی پیروی کریندیں ہوئے بھاہ وِچ ہمیشاں کِیتے سَٹ ڈِتے وَیجݨ۔

کیا تُساں خُدا دی مہربانی کُوں سُٹݨ سڳدے ہوے؟ جے تُساں میٹھا اتے اَمب چکھوں یا پُھل دی سوہݨی خُشبُو سونگھوں تاں کیا تُساں نا سُٹݨیسوں جو اللہسَئیں کینجھا مہربان اتے نیکی کُوں پسند کرݨ والا ہے؟ کیا تُساں کہیں درخت کُوں ڈیکھ تے اُوکُوں بݨاوݨ والے دا شکریہ نا آکھسوں کیوں جو اُوں او درخت تُہاڈے کِیتے بݨائے؟ پوٹیں اتے درختیں دے بغیر زندگی ءِچ کُوئی چَس کائنی۔ جے درخت نا ہُووݨ تاں لِکڑ نہ ہوسی نہ بھاہ ہالݨ کِیتے ہالݨ ہوسی نا کھاݨا پکسی نا کشتی بݨسی نا مکان دی چھت نا دَروازے۔ درخت نا ہوسن تاں دُھپ کنُوں بچݨ کِیتے چھا ں نا ہوسی نا چاہ بݨاوݨ کِیتے پَتی اتے نا بیمارئیں کنُوں بچݨ کِیتے دوائیاں درختیں اتے بُوٹئیں دے بغیر زندگی ناممکن ڈیسسسی ۔ پاک خُدا ساڈی خُوشی اتے شادمانی کِیتے ہزاراں چنگی چنگی شئیں بݨایا اِنہیں ءِچوں درخت وی ہِک وَڈی نعمت ہے ۔ اللہسَئیں چاہندے جو اَساں اُوندی پاک اتے نیک ہستی کُوں سُٹݨانوں۔ اِیں ڳالھ کُوں حضرت داؤد زبُور شریف ءِچ اِیویں بیان کِیتے جو" اَزما کرائیں ڈیکھو جو رَب العزت کینجھا مہربان ہے۔ مُبارک ہے او شخص جیرھا اُوندے اُتے توکل کریندے""

(زبُور ٣٤: ٨)۔ اَج دے سبق کُوں سُݨݨ پہلے کنُوں اِی اَساں اِیں ڳالھ کُوں اپݨے ذہن ءِچ رکھ گِھنوں۔

٤۔ چوتھے ڈِینہہ اللہسَئِیں فرمایا "" جو اَسمان اُتے نیر ہوونڑ جیرھے ڈِینہہ کُوں رات کنُوں علیحدہ کرِن اتے موسمیں، ڈِیہاڑئیں اتے سالیں ءِچ فرق کرَنڑ دا نِشان ہوونڑ۔ (پیدایش ۱: ۱٤) اللہسَئِیں فقط حُکم ڈِتا تے اَسمان اُتے سِجھ، چَندر اتے تارے ظاہر تھی آئے۔ اللہسَئِیں حُکم ڈِتا تاں زمین سِجھ دے چودھاروں اتے چَندر زمین دے چودھاروں پھیرِن پئے گئے۔ اللہ پاک دُنیا اتے اُوندی ہر ہِک شے کُوں خلق کرَنڑ کِیتے کیا کِیتا؟ اِیندے بارے اللہسَئِیں اپڑے کلام ءِچ کیا فرمیندِن۔ سٹو! "" اِیمان نال ای اَساں معلوم کریندے ہَئِیں جو عالم اللہسَئِیں دے آکھنڑ نال بنڑ گئے ۔ اِیں نَئِیں جو جیرھا کُجھ نظر اِیندے ظاہری شئیں نال بنڑ گئے"(عبرانیوں۱۱: ۳)۔

"" ازل کنُوں کلام ہا اتے کلام اللہدے کٹھے ہا اتے کلام اِیاللہ ہا ۔ اِیہوں ازل کنُوں اللہ دے کٹھے ہا۔ سب شئیں اُونہی دے وسیلے نال خلق تِھیاں اتے جیرھا کُجھ خلق تِھے اِنہیں ءِچوں کُوئی شے وی اِیندے بغیر خلق نَئِیں تھی"" (یُوحنا ۱: ۱-۳)۔

اَساں پہلے اِی چانڑ گِھدے جو پہلے ڈِینہہ اللہ پاک فقط حُکم ڈِتا اتے آکھیا جو "" سوجھلا تھی وَنجے""اتے سوجھلا تھی گیا۔ ڈُوجھے ڈِینہہ اللہ سَئِیں آکھیا جو "" پاݨیں دے درمیان فضا بنڑ وَنجے"" اتے پاݨیں دے درمیان فضا بنڑ گئی۔ تریجھے ڈِینہہ اللہ سَئِیں جیرھا کُجھ آکھیا اُوہو بنڑ گیا اتے اَگوں وی اِیویں تِھیا۔ تُساں غُور کرو جو اللہ پاک جیرھا کُجھ دُنیا ءِچ خلق کِیتا اُوں کیرھی شے نال خلق کِیتا؟ اللہ سَئِیں اپڑے حُکم دے علاوہ یعنی اپڑے کلام دے علاوہ ہَی کُوئی شے استعمال نَئِیں کِیتی۔ اللہ جیرھا کُجھ وی بݨایا ساکُوں غُور کرَنڑ دی لوڑ ہے جو کیا اُنہیں دا کلام پورا تِھیا؟۔ اللہ سَئِیں سب کُجھ اپڑے کلام نال خلق کِیتا اتے پاک کلام ڈِسیندے جو نا فقط اللہ پاک اپڑے کلام نال سب کُجھ خلق کِیتا بلکہ پوری کائنات کُوں اپڑی قدرت والے کلام نال قائم وی کِیتی پئے۔ ایہ اُوندے کلام دی قُدرت ہے جو چَندر اتے تارے اَسمان اُتے اپڑی اپڑی جاہ تے اَج تَئِیں قائم ہِیں۔ اللہ سَئِیں دے حُکم نال اِی سِجھ ہر روز اپڑی اُونہی جاہ تُوں نِکلدےاتے لہندے جیرھی شروع ءِچ مقرر کِیتی گئی ہَئی۔ اتے ذرا ہِک لاحظے کِیتے سوچوں جو جے ساکُوں معلوم نا ہوندا جو کل سِجھ نِکلسی یا کائنا تاں ساکُوں کہنجھی مشکل دا سامݨا ہوندا؟ پاک کلام ساکُوں ڈِسیندے جو ""پاک خُدا ہِکُوں وفادار ہے""۔ یعنی او عہد دا پکا ہے "" ۱کرنتھیوں ۱: ۹) او اپڑے قول کُوں پورا کریندے او اپڑی گالھ اتے قول دا سچا ہے۔ او گالھ کر تے بَدل نَئِیں ویندا اتے نا مُکردے۔ " پَر خُدا دا کلام ہمیشاں تَئِیں قائم رَہسی"" (۱۔ پطرس ۱: ۲۵) ۔

٥۔ پنجویں ڈِینہہ اللہ سَئِیں ہزاراں بلکہ لکھاں مچھیاں اتے پَکھی خلق کِیتے ۔ پاک کلام ءِچ بیان ہے ""رَب العزت آکھیا جو پاݨی ءِچ بے شمار جاندار خلق تھیوونڑ اتےفضا ءِچ پَکھی پَرندے اُڈَردے وَدے رَہِن۔اتے اللہ سَئِیں وَڈے وَڈے سُمندری جانور اتے ہر قِسم دے بے شمار جاندار جیرھے پاݨی ءِچ ہِکُوں زیادہ ہَن اُنہیں دی جنس دے مطابق اتے ہر قِسم دے پَکھی پَرندے اتے اُنہیں دی جنس دے مطابق خلق کِیتے ہَن اللہ سَئِیں ڈِٹھا جو چنگے ہِن۔ اتے اللہ سَئِیں اُنہیں سارئیں کُوں برکت ڈِتی اتے آکھیس "" دَدھو پَھلو" اتے سُمندر دے پاݨی کُوں بَھر ڈِیوو اتے پَکھی پَرندے وی اپوویں زمین اُتے ہِکُوں وَدھ وَنجنڑ۔ اتے شام تھی اتے سویل تھی اِیویں پنجواں ڈِینہہ تِھیا۔

٦۔ چھیویں ڈِینہہ دے بارے خُدا کا کلام بیان فرمیندے جو اللہ سَئِیں چھیویں ڈِینہہ جانوریں اتے اِنسان کُوں خلق کِیتا۔ اَج ساڈّے کولھ اتنا وقت کائنی جو اَساں اِیں اہم کارنامے کُوں تفصیل نال ڈِیکھوں۔ خُدا چاہندے جو او اپݨا اگلا پروگرام ڈِکھاوے۔ اَساں ہِنُوں غُور نال سیکھسوں جو خُدا اِنسان کُوں کِیویں اتے کیوں بݨایا؟

اَج اَساں اللہ سَئِیں دی مہربانی اتے چنگّائی کُوں ڈِٹھے۔ اَساں ایہ وی سیکھئے جو خُدا دے پیغمبر حضرت داؤد اُتے نازل تِھیوݨ والی کِتاب زبُور شریف ءِچ لکھیا ہئے۔ "" اَزما کرائیں ڈِیکھو جو خُداوند کنیجھا مہربان ہے"۔ دوستوں! کیا تُساں اللہ سَئِیں دی مہربانی کُوں اپݨی زندگی ءِچ ڈِیہدو؟ ہر روز اَساں قِسم قِسم دے کھاݨّے کھندے اتے اِنہیں دا مَزا چکھدے ہَئِیں کیوں جو او اللہ سَئِیں ساکُوں عطا فرمیندِن۔ پَر کیا واقعی اَساں کڈّاہیں اُوندی مہربانی دا مزا گِھدے اتے اِینکُوں محسوس کِیتے؟ جے تُساں واقعی خُداوند تعالیٰ دی مہربانی دا مزا چکھݨ چاہندوں تاں اللہ دے اِیں کلام کُوں غُور نال سݨّو اتے اِینکُوں مَن کرائیں قبول کر گِھنوں۔ خُدا پاک اپݨّے کلام ءِچ فرمیندے جو "" اِنسان فقط روٹی نال ای زندہ نہ رَہسی بلکہ ہر گالھ کنُوں جیرھی اللہ دے مُنہ کنُوں نکلدی ہے" (متی ٤:٤)۔ آوݨ والے سبق ءِچ اَساں سیکھسو جو اِنسان فقط جسم دا ای مالک نَئِیں بلکہ اِیندے اندر رُوح وی ہے۔ ساڈّے رُوح دی خوراک خُدا دا کلام ہے۔ اللہ دا کلام جیرھا چنگّا اتے عجیب کَم کرَݨ دی قدرت رکھندے اتے ساکُوں اِیندی پُکھ محسوس کرݨ دی لوڑ ہے۔ جیویں ساڈّا معدہ خالی ہوے تاں اُوکُوں خوراک دی لور ہوندی ہے کیا ایویں تُہاڈّی رُوح خُدا دے عرفان اتے اُوندے کلام دی سچائی کُوں جاݨݨ دی ضرورت محسوس کریندی ہے؟ جے تُہاکُوں اِیویں پاک کلام دی پُکھ محسوس تھیندی رَہسی تاں تُہاکُوں اِیں دُنیا ءِچ اللہ پاک کنُوں دِلی سکُون اتے خُوش نصیبی مِلسی اتے اَسمان تے ہر قِسم دی وراثت ۔ اَساں چاہنڈے ہَئِیں جو ایہ بالکل سچ ہے کیوں جو رحیم خُدا خود ساڈّے نال اِیں گالھ دا وعدہ کِیتے۔ اُوں فرمائے جو "" مُبارک ہِین او جیرھے نیکی دے بکھے اتے ترسئے ہِین کیوں جو او آسودہ تھیسن" متی ٥: ٦)۔ آمین۔

سݨّجو! تُہاڈّا ہَنُوں شکریہ۔ کیوں جو تُساں اِنہیں سارئیں گالھیں کُوں ہَنُوں توجہ نال سݨّیئیں اتے سیکھیئں۔ تُہاکُوں پُر زور درخواست ہے جو تُساں ساڈّے آوݨ والے پروگرام کُوں وی سݨّوں اتے اَساں اِیں پروگرام ءِچ سیکھسوں جو خُدا پاک اِنسان کُوں جیرھا اشرف المخلوقات ہے کِیویں بݨایا اتے وَل ہَنُوں اہم سوال ایہ ہے جو اُوں اِنسان کُوں کِیوں خلق کِیتا؟

رب العزت تُہاکوں برکت ڈِیوے اتے اِیں گالھ کُوں تُساں کڈّاہیں نا بُھل سگّوں جو اُوں تُہاکُوں اینجھا چنگّا موقعہ ڈِتّے جو تُساں اُوندی ہستی اتے اُوندے کلام کُوں ہر روز سݨّو اتے اُوں دی پہچان ءِچ ہر روز وَدھدے وَنجوں۔آمین

" اَزما کرائیں ڈِیکھو جو رَب العزت کنیجھا مہربان ہے۔ مُبارک ہے او شخص جیرھا اُوندے اُتے توکل کریندے""زبُور ٣٤: ٨

سبق نمبر ۵

اللہ سَئِیں کِیوں اِنسان کُوں خلق کِیتا؟

محترم سٹّچرو! اسلام و علیکم!

تُہاڈّا میزبان پرویز تُہاڈّی خدمت ءِچ سلام عرض کریندے اتے ساڈّی دُعا ہے جو اللہ سَئِیں تُہاکُوں شالا خُوش رکھے اتے شاد اتے آباد رَہوں۔ اللہ چاہندے جو اَساں سارے اُوں سچائی دی راہ کُوں چاڑّوں اتے اُوندے اُتے عمل کروں جیرھی اُوں قائم کِیتی ہے۔ تاں جو سارئیں کُوں ابدی اتے ہمیشاں دی خُوشی سلامتی مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج ہِک بِیا پروگرام "" سچائی دی راہ"" تُہاڈّی خدمت ءِچ پیش کرڑ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھا ہا جو اللہ پاک زمین، اَسمان اتے سُمندر اتے اِیندے ءِچ جیرھا کُجھ ہے کِیویں خلق کِیتا؟اللہ پاک چھی ڈّیہاڑّئیں ءِچ ایہ ساری شئیں بڈّایا اتے اپڈّے کلام دی قدرت دے علاوہ کُوئی بِیا ذریعہ استعمال نا کِیتا۔ اَساں ایہ وی سِیکھا ہا جو اللہ پاک اِیں دُنیا کُوں کِیوں بڈّایا؟ اللہ سَئِیں اِیں دُنیا کُوں اِنسان کِیتے بڈّایا جَینکُوں اُوں خلق کرَڑ دا ارادہ کِیتا ہا۔ تاں جو اِنسان اللہ پاک دی شان کُوں ظاہر کرَڑ دا باعث بڈّے ۔ اللہ جلیل دی کتنی وَڈّی مہربانی ہے جو اُوں اینجھی سوہڈّی کائنات بڈّائی جِتھاں اِنسان نیک اتے خوشحال زندگی گزار سگّن۔

اَج ساڈّے اِیں پروگرام مقصد ہ ایہ ہے جو پاک کلام ءِچوں اِیں حقیقت کُوں چاڑّوں اتے سیکھسوں جو کِیویں آدم کُوں یعنی پہلے اِنسان کُوں خلق کِیتا گِیا۔ اللہ سَئِیں دے رحم نال اَساں ایہ وی سیکھسوں جو اِنسان کُوں کیرھے مقصد کِیتے خلق کِیتا ہا۔ توریت شریف دی پہلی کِتاب دے پہلے باب ءِچ بیان کِیتا گئے جو

" وَل اللہ سَئِیں آکھیا جو اَساں اِنسان کُوں اپڈّی صورت اُتے اپڈّی شبیہ وانگوں بڈّاؤں اتے او سُمندر دی مچھیئں ، اتے ہوا دے پَکھی پَرِندیں، ڈّنگر ڈّھوریں اتے سارے جنگلی جاندار یں کُوں تابع کرے۔ ۲۷۔ اتے اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپڈّی صُورت وانگوں بڈّایا ۔اللہ دی صُورت وانگوں اُوکُوں بڈّایا۔ اِنہیں کُوں اُوں مَرد اتے عورت بڈّایا۔

(پیدایش۱: ۲۶،۲۷)۔

ہِک بَہُوں وَڈّی حقیقیت ساڈّے سامڈّے ہے جَینکُوں جانڑ اتے سمجھڑ ہر اِنسان کِیتے لازمی ہے۔ رحیم خُدا پہلے مَرد کُوں اتے وَلا عورت کُوں اپڈّی صُورت وانگوں بڈّایا ۔ غُور کرو جو اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اِیں واسطے بڈّایا تاں جو او بالکل اُوندے وانگوں ہوے ۔ حقیقت ایہ ہے جو اِنسان دی تخلیق اینجھی تخلیق ہے جو ساری مخلوقات کنُوں زیادہ اہم اتے افضل ہے۔ فقط اِنسان اِی ہا جَینکُوں خُدا پاک اپڈّی شبیہ اتے صُورت اُتے بڈّایا ہا۔

ہُنڑ اللہ سَئِیں دا کلام جیرھا فرمیندے جو "" اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپݨی شبیہ وانگوں بݨایا"" تاں اِیں گالھ دا کیا مطلب ہے؟ ڈُوجھے باب دی ستویں آیت ءِچ پاک کلام فرمیندِن "" رَب العزت پہلے مٹی نال بے جان اِنسان بݨایا وَل اُوندی ناسیں ءِچ ساہ پھوکیس تاں او جیندا جاگدا اِنسان بݨ گیا"" پیدایش ۲: ۷۔ اِیں آیت مبارکہ اُتے غُور کریندیں ہوئیں اَساں ایہ گالھ سیکھدے ہَئِیں جو جڈاں رَب العزت حضرت آدم علیہ سلام کُوں بݨایا تاں اُوں ڈُو شئیں کُوں استعمال کِیتا۔ پہلی شے جِسم جیرھا مٹی نال بݨایا اتے ڈُوجھی شے دَم یعنی رُوح۔ اِنسان کُوئی قُدرتی مخلوق نَئِیں ۔ اِنسان جِسم اتے رُوح ڈُوہائیں دا مجموعہ ہے۔ خُدا پاک اِنسان کُوں ڈُو حصیں ءِچ بݨایا۔ اللہ سَئِیں دا فرمان غُور نال سݨو ، پاک کلام فرمیندے جو "" رَب العزت اِنسان کُوں زمین دی مٹی نال بݨایا اتے وَلا اُوں اِنسان دی ناسیں ءِچ زندگی دا دَم یعنی رُوح پُھوکیس اتے او جیند جاگدا اِنسان بَݨ گیا۔

پاک کلام دے اِیں بیان کنُوں اَساں سکھدے ہَئِیں جو رَب العزت پہلے جسم کُوں بݨایا۔ رب العزت پہلے جسم کُوں کیوں بݨایا؟ رب العزت جسم کُوں پہلے اِیں واسطے بݨایا جو جڈاں او اِنسان ءِچ رُوح کُوں سݨے تاں اُوندے رَہݨ کِیتے کوئی جاہ ہوے۔ کیا تُساں کڈاہیں محسوس کِیتے جو تُہاڈا جسم حقیقت ءِچ تُہاڈی رُوح دا عارضی گھر ہے۔ اتے ڈھہ وَنجݨ والا ہِک تنبو یا جُھگی ہے؟ اِیں واسطے اَساں پاک کلام ءِچ پڑھدے ہَئِیں جو "" کیوں جو اَساں جاݨدے ہَئِیں جو جڈاں ساڈا تنبو والا گھر جیرھا زمین اُتے ہے سَٹ ڈِتا ویسی تاں ساکُوں اللہ سَئِیں کنُوں اَسمان اُتے اینجھا گھر مِلسی جیرھا ہَتھ نال بݨے گھروانگوں عارضی نَئِیں بلکہ ہمیشاں قائم رَہݨ والا ہے""(۲۔ کرنتھیوں ۵: ۱)۔ اللہ سَئِیں اِنسان دے جسم کُوں رُوح دے رَہݨ دی عارضی جاہ بݨائی ہے۔

اللہ سَئِیں پہلے اِنسانی جسم کُوں کیرھی شے نال بݨایا؟ پاک کلام ڈسیندے جو اللہ سَئِیں اِنسانی جسم کُوں زمین دی مٹی نال بݨایا۔ اَساں جیرھے نَویں دَور ءِچ رَہندے ہَئِیں اَساں جاݨدے ہَئِیں جو زمین دی مٹی ءِچ ویہی(۲۰) کیمیائی عناصر پاتے ویندِن۔ سائنسدان ڈسیندن جو ایہ کیمیائی عناصر اِنسانی جسم ءِچ موجود ہِن۔ اِیں وجہ کنُوں اللہ سَئِیں دے بندے حضرت داؤد علیہ سلام زبور دی کِتاب ءِچ فرمائے "" او ساڈی بݨاوٹ کنُوں واقف ہے او کُوں یاد ہے جو اَساں مٹی دی مخلوق ہَئِیں"" (زبور ۱۰۳: ۱٤)۔ بے شک اِنسان دا جسم زمین کنُوں یعنی مٹی نال بݨیا ہے وَل وی اِیندا مطلب ایہ ہرگز نَئِیں جو او فضول اتے بے کار ہے۔ اِنسانی جسم دے اندر ارباں کھرباں سیل ہوندِن۔ ایہ سارے سیل ہِک ڈُوجھے نال جُڑیئں پئے ہوندِن۔ اِنہیں دی بناوٹ اینجھی ہوندی ہے جو او کوئی گَم وی کرَݨ دے اہل ہوندن۔ انسانی جسم ہِک معجزہ ہے۔ ساڈے جسم ءِچ اللہ سَئِیں دماغ، دِل پھیپھڑے، معدہ، جِگر، آندراں، ہڈیاں، پٹھے، جِلد، اَنکھیں، نَک، کَن، مونہہ اتے بے ہَہُوں سارے حیرت انگیز لَنگ بݨائیں۔ ہر لنگ اپݨے گَم کنُوں چنگی طرح واقف ہے۔ فقط اللہ سَئِیں ای ایہ سب کُجھ بݨاوݨ دی قُدرت رَکھندے۔ اِیں وجہ کنُوں حضرت داؤد علیہ سلام زبور دی کِتاب ءِچ فرمائے جو "" مَیں تیڈا شکر کریساں کِیوں جو مَیں عجیب و غریب طریقے نال بݨیا ہاں۔ تیڈے کَم حیرت انگیز ہِن۔ میڈا دِل اِینکُوں چنگی طرح جاݨدے۔ (زبور ۱۳۹: ۱٤)۔

جی سَئِیں واقعی اِنسان دا وجود ہِک ہَہُوں وَڈا حیرت انگیز کارنامہ ہے۔ تاں کیا ایہوں او جسم ہے جَینکُوں اللہ سَئِیں اپݨی صُورت وانگوں بݨایا؟ کائنا۔ ایہ ہرگز اینجھا نَئِیں تھی سگدا کِیوں ؟ اللہ سَئِیں تاں روح ہے۔ اللہ سَئِیں اِنسان دی ظاہری صُورت اپݨے وانگوں نَئِیں بݨائی۔ تاں وَل جیرھے ویلے خُدا کا

کلام فرمیندے جو "" اللہ سَئیں اِنسان کُوں اپݨی شبیہ وانگوں بݨایا " تاں خُدا دا کلام کیا سکھاوݨ چاہندے؟ خُدا دا کلام ساکُوں ایہ سکھاوݨ چاہندے جو اُوں اِنسان دا رُوح اپݨی وانگوں بݨایا،

ساکُوں پہلے کنُوں اِی معلوم ہے جو جݨاں خُدائے رحیم اِنسان کُوں مٹی نال بݨایا تاں اُوں ویلے او بے جان ہا۔ بس ایہ ہِک بُت ہا ۔ خُدائے کریم اِنسان دے جسم دے اندر رُوح پھوکݨ کنُوں پہلے اِینکُوں زمین دی مٹی نال کِیوں بݨایا؟ خُدا پاک جیرھا سب کُجھ کرݨ دی قدرت رکھندے ، اُوں باقی مخلوقات وانگوں اِنسان کُوں ہِکوں واری کِیوں نا بݨا ڈِتا؟ متاں او اِنسان کُوں ایہ سکھاوݨ چاہندے جو اِنسان کُوں اپݨی زندگی اُتے کُوئی اِختیار نَئیں۔ اِنسان اپݨی کوشش نال، زور نال اتے اپݨی مرضی نال زندگی دا مالک نَئیں تھی سگدا اتے نا اِی کہیں جاندار شے کُوں پیدا کر سگدے۔ خدا تعالیٰ اِی زندگی دا مالک ہے اتے زندگی فقط اونہی کنُوں مِلدی ہے۔ زندگی اِنسان دے اِختیار ءِچ نَئیں۔ ایہ اللہ سَئیں دا ہِک انمول تحفہ ہے۔ اللہ سَئیں دا پاک کلام ءِچ فرمان ہے "" اُوندی ناسیں ءِچ زندگی دا دَم پھوکیس تاں او ا جِیندا جاگدا ِنسان بݨ گیا""۔

اللہ سَئیں جیرھا جسم بݨایا ہا دَم پھوکندیں اِی اِیندے ءِچ زندگی آ گئی۔ اِیندے ءِچ زندگی کِیوں آئی؟ کیوں جو رحیم خُدا جیرھا زندگی دا مالک ہے اُوں اِیں جسم ءِچ روح سَٹ ڈِتی ۔ پاک خُدا اِیں بے جان بُت ءِچ اپݨا دَم پُھوک ڈِتا۔ ہُݨ او زندگی جیرھی اللہ سَئیں ءِچ ہَئی او اِنسان دے اندر داخل تھی گئی وَل او اِنسان جِیندا جاگدا اِنسان بݨ گیا۔

وَل او کیرھی شے ہَئی جَینکُوں پاک خُدا اپݨی صورت اُتے بݨایا ؟ او رُوح ہَئی۔ پاک خُدا اِنسان دی رُوح کُوں اپݨی وانگوں بݨایا۔ کیا تُساں جاݨدو جو اللہ پاک دے رُوح ءِچ ہیاں ہَہُوں ساریاں خوبیاں وی ہِن جیرھیاں اِنسان دے روح ءِچ وی ہِن۔ اِیں کنُوں پہلے جو اَساں اَج دے سبق دا نتیجہ سامݨے رکھوں اَساں ترا خوبیں کُوں اپݨے سامݨے رکھیسوں۔ ایہ ترہیں خوبیاں جیرھیاں اللہ سَئیں دی پاک ذات ءِچ موجود ہِن۔ اتے ایہوں خوبیاں اِنسان دے اندر وی موجود ہِن۔ ایہ ترا خوبیاں جیرھیاں خُدا پاک ءِچ وی موجود ہِن جݨاں اَساں اِنہیں اُتے غُور کریندے ہَئیں تاں وَل خُدا پاک دے پاک کلام دا او راز چنگی طرح ساکُوں سمجھ آ ویندے جیندے ءِچ ساکُوں ڈسایا گئے جو "" رب العزت اِنسان کُوں اپݨی شبیہ وانگوں بݨایا""۔

ایہ پروگرام سُݨݨ دا ہَہُوں شکریہ۔ رَب العزت دی منشاں تھی تاں اَساں اگلے پروگرام ءِچ دُنیا دے پہلے مَرد حضرت آدم اتے پہلے عورت اماں حوا دے بارے سیکھسوں۔ اللہ سَئیں تُہاکُوں اپݨی امان ءِچ رکھے اتے اِیں سب کنُوں وَڈے حکم دا مطلب اتے اہمیت کُوں سمجھݨ دی توفیق عطا فرماوے جیرھا ایویں ہے جو " "

تُو ں اپݨے رَب العزت اپݨے اللہ نال اپݨے سارے دِل اتے اپݨی ساری جان اتے اپݨی ساری عقل اتے اپݨی ساری طاقت نال محبت رکھ"" (مرقس ۱۲: ۲۹-۳۰)۔

سبق نمبر ۵

اللہ سَئیں کِیوں اِنسان کُوں خلق کِیتا؟

محترم سٹّچرو! اسلام و علیکم!

تُہاڈّا میزبان پرویز تُہاڈّی خدمت ءِچ سلام عرض کریندے اتے ساڈّی دُعا ہے جو اللہ سَئیں تُہاکُوں شالا خُوش رکھے اتے شاد اتے آباد رَہوں۔ اللہ چاہندے جو اَساں سارے اُوں سچائی دی راہ کُوں چاڑّوں اتے اُوندے اُتے عمل کروں جیرھی اُوں قائم کِیتی ہے۔ تاں جو سارئیں کُوں ابدی اتے ہمیشاں دی خُوشی سلامتی مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئیں جو اَج ہِک پِیا پروگرام "" سچائی دی راہ"" تُہاڈّی خدمت ءِچ پیش کرڑ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھا ہا جو اللہ پاک زمین، اَسمان اتے سُمندر اتے اِیندے ءِچ جیرھا کُجھ ہے کِیویں خلق کِیتا؟اللہ پاک چھی ڈّیہاڑّئیں ءِچ ایہ ساری شئیں بڈّایا اتے اپڈّے کلام دی قدرت دے علاوہ کُوئی پِیا ذریعہ استعمال نا کِیتا۔ اَساں ایہ وی سِیکھا ہا جو اللہ پاک اِیں دُنیا کُوں کِیوں بڈّایا؟ اللہ سَئیں اِیں دُنیا کُوں اِنسان کِیتے بڈّایا جَینکُوں اُوں خلق کرَڑ دا ارادہ کِیتا ہا۔ تاں جو اِنسان‌اللہ پاک دی شان کُوں ظاہر کرَڑ دا باعث بڈّے ۔ اللہ جلیل دی کتنی وَڈّی مہربانی ہے جو اُوں اینجھی سوہڈّی کائنات بڈّائی جِتھاں اِنسان نیک اتے خوشحال زندگی گزار سگّن۔

اللہ سَئیں جیرھا جسم بڈّایا ہا دَم پھوکندیں اِی اِیندے ءِچ زندگی آ گّئی۔ اِیندے ءِچ زندگی کِیوں آئی؟ کیوں جو رحیم خُدا جیرھا زندگی دا مالک ہے اُوں اِیں جسم ءِچ روح سَٹ ڈّتی ۔ پاک خُدا اِیں بے جان بُت ءِچ اپڈّا دَم پُھوک ڈّتا۔ ہُڈّ او زندگی جیرھی اللہ سَئیں ءِچ ہَئی او اِنسان دے اندر داخل تھی گّئی وَل او اِنسان جِیندا جاگّدا اِنسان بڈّ گّیا۔

وَل او کیرھی شے ہَئی جَینکُوں پاک خُدا اپڈّی صورت اُتے بڈّایا ؟ او رُوح ہَئی۔ پاک خُدا اِنسان دی رُوح کُوں اپڈّی وانگوں بڈّایا۔ کیا تُساں جاڈّدو جو اللہ پاک دے رُوح ءِچ ہیاں ہَہُوں ساریاں خوبیاں وی ہِن جیرھیاں اِنسان دے روح ءِچ وی ہِن۔ اِیں کنُوں پہلے جو اَساں اَج دے سبق دا نتیجہ سامڈّے رکھوں اَساں ترا خوبیں کُوں اپڈّے سامڈّے رکھیسوں۔ ایہ ترہیں خوبیاں جیرھیاں اللہ سَئیں دی پاک ذات ءِچ موجود ہِن۔ اتے ایہوں خوبیاں اِنسان دے اندر وی موجود ہِن۔ ایہ ترِا خوبیاں جیرھیاں خُدا پاک ءِچ وی موجود ہِن جڈّاں اَساں اِنہیں اُتے غُور کریندے ہَئیں تاں وَل خُدا پاک دے پاک کلام دا او راز چنگی طرح ساکُوں سمجھ آ ویندے جیندے ءِچ ساکُوں ڈّسایا گّئے جو "" رب العزت اِنسان کُوں اپڈّی شبیہ وانگوں بڈّایا""۔

او ترِا خوبیاں جیرھیاں اللہ سَئیں، اِنسان ءِچ رکھ ڈّتیاں ہِن او ایہ ہِن۔

۱۔ اللہ پاک اِنسان کُوں دماغ ڈّتے جیندے ءِچ سوچڑ سمجھڑ دی خوبی ہے جیندے نال کُوئی اِنسان اللہ دی ہستی کُوں جاڑ سگّدے۔

۲۔ اللہ پاک اِنسان کُوں دِل ڈّتے جیندے ءِچ جذبات ہِن تاں جو اِنسان خُدا کُوں پیار کرے۔

۳۔ اللہ پاک اِنسان کُوں آزاد مرضی بخشی تاں جو او اللہ پاک دی تابع داری کرے۔ کِیوں رحیم خُدا دِل، دماغ اتے مرضی دا مالک ہے اِیں واسطے اللہ سَئِیں اِنسانءِچ دِل ، دماغ اتے مرضی سَٹ ڈِتی۔ آؤ سیکھو جو اِیندا کیا مطلب ہے؟

۱۔ پہلی گالھ ایہ ہے جو اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اینجھا دماغ ڈِتے جیرھا رب العزت کُوں جاݨ سگے اتے اُونہی وانگوں سوچ ، سمجھ سگے۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں بَہُوں طاقت والا دماغ بخشے تاں جو او اُوندے نال بَہُوں قریبی رشتہ رکھݨ چاہندے۔ جڈاں اَساں خُدا دے پیغمبر حضرت ابراہیم علیہ سلام دے بارے معلوم کریندے ہَئِیں تاں جاݨدے ہَئِیں جو خلیل اللہ ہَن۔ حضرت ابراہیم اللہ سَئِیں کُوں ذاتی طور تے جاݨ پسند کِیتا اتے اُوندے نال خاص دوستی کِیتی۔ وَل وی فقط حضرت ابراہیم اِی اینجھی ہستی نا ہَئی جَینکُوں اللہ سَئِیں نال دوستی دا شرف حاصل تِھیا۔ بلکہ اَساں وی اللہ سَئِیں دے دوست بݨ سگدے ہَئِیں۔ اللہ سَئِیں ایہ چاہندے جو ساڈی اُوندے کݨھے گھاݨٹی دوستی قائم تھی وَنجے۔اِیں واسطے خُدائے کریم اِنسان کُوں اینجھا دماغ عطا کِیتےجیرھا اللہ سَئِیں دی محبت اتے دوستی کُوں سُݨجان سگے اتے اِیں دوستی کُوں قائم رکھ سگے۔ شاید اَساں ذہن ءِچ آوݨ والے اِیں سوال کُوں چنگی طرح سمجھ ونچوں جو او کیرھی صفت ہے جیرھی اِنسان کُوں حیوان کنُوں افضل بݨدی ہے؟ فقط سوچ، ذہن اتے اِنسانی روح ہے جیرھی اِنسان کُوں حیوان کنُوں اینجھ کریندی ہے۔ کیا وجہ ہے جو جانور اتے حیوان اِیں ریڈیو پروگرام کُوں نَئِیں سمجھ سگدے؟ اِیندی وجہ ایہ ہے جو اُنہیں دا دماغ اِنسانی دماغ کنُوں بالکل مختلف ہے۔ سݨݨ والے عزیز دوستو! تُساں ساڈی گالھیں کُوں کِیویں سمجھدے پئے ہوے؟ اِیں واسطے جو تُہاڈے کولھ او دماغ ہے جیرھا تخلیق دے ویلے تُہاکُوں ڈِتا گئے۔ اِیویں ای اِنسان دا رُوح اینجھا بݨایا گئے جیرھا اللہ سَئِیں نال قُربت ءِچ رہ سگدے۔ بس اَساں آکھ سگدے ہَئِیں جو اِنسان دا روح اللہ دے روح وانگوں ہے۔

بے شک ساڈے ذہنیں ءِچ ایہ گالھ ہوسی جو ساڈا ذہن خُدا دی حکمت اتے علم دے سامݨے کُجھ وی نَئِیں یعنی اُوندی سوچ دا مقابلہ ہرگز نَئِیں کر سگدا۔ ایہ گالھ نَئِیں۔ خُدا دی محبت ساڈی سوچ کنُوں بَہُوں زیادہ ہے اتے ایویں ای اُوندا علم اِنسانی عقل کنُوں بَہُوں سمجھ کنُوں باہر ہے۔ ساکُوں ایہ گالھ سمجھݨ دی ضرورت ہے جو اللہ سَئِیں اِنسان کُوں رُوح بخشے ڈِتے ایہ روح ساکُوں اِیں قابل بݨدے جو اَساں اللہ سَئِیں نال اپݨا با معنی رشتہ قائم کر سگدے ہَئِیں کِیوں جو او پاک خُدا ہے۔ خُدا چاہندے جو اِنسان حیوانیں وانگوں نہ ہوے جیرھے اُوندی ذات کنُوں بے خبر ہِن۔ جانور سر ءِچ دماغ تاں رکھندِن پَر او اللہ دی ہستی دے بارے کُجھ نَئِیں سوچیندے۔ جانوریں کولھ مونہہ تاں ہے پَر او اُوندی حمد و ثنا نَئِیں کر سگدے جیرھا اُنہیں کُوں ہر روز کھاوݨ کِیتے گھاہ ڈِیندے۔ جانوریں دئیاں اَنکھیں ہِن پَر او خُدا دے پاک کلام دی تلاوت نَئِیں کر سگدے، اُنہیں دے کَن تاں ہِن پَر او رحیم خُدا دے کلام کُوں سُݨ نَئِیں سگدے ؛ تُساں جیرھے اَج ایہ سُݨدے پئے ہو تُساں خُود وی پاک خُدا کُوجاݨ سگدو۔ اپݨے خالق خُدا دے نال تُہاڈا تعلق بَہُوں مضبوط ہے۔ جے تُساں نجات کِیتے "سچائی دی اُو ں راہ کُوں اپݨے کِیتے قبول کر گِھنوں جیرھی اُوں تُہاڈے کِیتے بݨائی ہے ۔ اَساں آوݨ والے اسباق ءِچ نجات دی او سیدھی اتے سچی راہ کُوں وضاحت نال بیان کریسوں۔ اَج کِیتے ساکُوں ایہ گالھ سمجھݨ اتے سیکھݨ دی ضرورت ہے او ایہ ہے جو اللہ سَئِیں جیرھا روح اِنسان کُوں بخشیں او ساکُوں ایہ توفیق بخشیندے جو اَساں اُوں ہستی کُوں جاݨوں اتے سُݨجاݨوں۔

۲۔ اللہ سَئِیں اِنسانی زندگی ءِچ ہک ہِی شے رکھ ڈِتی۔ او شے اُوں ساکُوں اپݨی صُورت وانگوں خلق کریندے ہوئیں ساڈے اندر رکھی۔ اتے ایہ شے ساڈا دِل ہے۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں دِل بخشیا تاں جو او مہربان خُدا نال پیار کریندا رَہوے۔ اَساں اِیں دِل دی گالھ نَئِیں کریندے پئے جیرھا خُون کُوں سارے بدن ءِچ چلدے۔ تُساں اپݨی زندگی ءِچ جیرھا کُجھ محسوس کریندے ہوے او تُہاڈے جذبات اتے خیالات ہِن۔ اَساں تُہاڈے اندر دے دَلی جذبات دی گالھ کریندے پئے ہَئِیں۔ اللہ سَئِیں حضرت آدم کُوں اُنہیں سارے جذبات کُوں محسوس کرݨ دے قابل بݨایا جیرھے اللہ سَئِیں خُود وی محسوس کریندا ہا۔ اللہ سَئِیں محبت دا جذبہ رکھندے۔ او نفرت، خُوشی، اتے ڈُکھ اتے کاوڑ کُوں محسوس کر سگدے۔ اِیہا وجہ ہَئی جو اللہ سَئِیں اِنسان ءِچ دِل رکھ ڈِتے۔ جیرھا محبت اتے نفرت دے جذبات کُوں محسوس کرݨ دے قابل ہے۔ اللہ پاک چاہندے جو اِنسان اُوندے نال محبت کرے جَیندے نال او محبت کریندے اتے اُوندے نال نفرت کرے جَیندے نال اوکُوں نفرت ہے۔ اللہ سَئِیں چاہندے جو اَساں اپݨے سارے جذبات نال اُوکُوں پیار کروں۔ اِیہا وجہ ہَئی جو اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپݨی شبیہ وانگوں بݨایا اتے اُوکُوں دِل عطا کر ڈِتا۔

۳۔ ہِک ہِی شے وی ہئی جیرھی اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپݨی شبیہ وانگوں بݨدیں ہوئیں بخشی۔ اللہ سَئِیں اُوکُوں آزاد مرضی عطا کِیتی۔ اللہ سَئِیں ہر شخص کُوں اِجازت ڈِتی ہے جو او اپݨی راہ خُودچُݨے۔ اللہ سَئِیں ہر شے اُتے قادر ہے او جو کُجھ کرݨ چاہوے کر سگدے۔ اتے جے کُوئی گَم نہ کرݨ چاہوے تاں کُوئی اُوں کنُوں کروا نَئِیں سگدا۔ اِیویں اِی اِنسان کُوں وی اُوں آزاد مرضی ڈِتی جو او اپݨا انتخاب خُود کرے۔ اللہ سَئِیں کِیتے ایہ وی ممکن ہا جو او اِنسان کُوں اِیویں بݨدا جو او خُود بخود اُوندی مرضی کُوں پورا کرݨ دا پابند ہوندا اتے اپݨی مرضی دا مالک نہ ہوندا۔ پَر اللہ سَئِیں اِنسان کُوں آزاد مرضی دا مالک بݨائے۔ ہُݨ اِنسان اپݨی مرضی کرݨ ءِچ آزاد ہے جو او اللہ سَئِیں دی تابع داری کرے یا نہ کرے۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں روبوٹ وانگوں مشینی آدمی نا بݨاوݨ چاہندا ہا۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں سِجھ وانگوں نَئِیں بݨایا جیرھا ہر روز مشرق کنُوں نِکلدے۔ اِیندے علاوہ اُوندے سامݨے ہِیا کُوئی رستہ کائنی۔ سِجھ ہر روز خود بخُود اللہ سَئِیں دی مرضی کُوں پورا کریندے۔ پَر اِنسان اینجھا کائنی۔ اِنسان ہِک خاص مخلوق ہے ۔ اللہ سَئِیں ساکُوں اپݨے کِیتے خلق کِیتے۔ خُدا چاہندے جو اَساں اِیندے نال پیار کرے اتے اُوندی عبادت کروں۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں ہِک وڈی ذمے داری ڈِتی ہے ہُݨ اِنسان دی مرضی ہے جو او اللہ سَئِیں دی تابعداری کرے یا شیطان دی۔ او اللہ سَئِیں دے کلام کُوں منن یا شیطان دی گالھیں کُوں۔ اللہ سَئِیں کہیں کُوں مجبور نَئِیں کریندا جو او اُوندے کلام کُوں مَننے۔او ساکُوں ہرگز مجبور نہ کریسی جو اَساں اُوکُوں پیار کروں اتے اُوندے حُکمیں اُتے عمل کروں۔
مجبوری ءِچ محبت کُوئی محبت نَئِیں ہوندی۔ اللہ سَئِیں ساکُوں مکمل آزادی ڈِتی ہے تاں جو اَساں اپݨی مرضی دی راہ چُݨ گِھنوں۔ پَر یومِ آخرت ءِچ اللہ سَئِیں ہر بندے دا جیرھا کُوئی اُوندی شاہی دا انکار کریسی او اُوندا انصاف کریسی۔ کِیوں جو اُوں ہر اِنسان کُوں اپݨے کِیتے بݨائے۔ پاک کلام ساکُوں اِیہا گالھ سکھندے۔ او آہدے جو اَساں جیرھے دُنیا ءِچ ہَئِیں خُدا کِیتے ہَئِیں۔ نہ دولت کِیتے نہ کہیں ہِی شے کِیتے اتے نا اِی کہیں ہَے اِنسان کِیتے۔ اللہ سَئِیں ساکُوں اپݨے کِیتے یعنی اپݨی خُوشی اتے اپݨی شان کِیتے بݨائے ۔ اُوں ساکُوں اینجھا بݨا ڈِتے جو اَساں اُوکُوں چاݨ سگدے ہَئِیں۔ اُوندے نال پیار کروں اتے ہمیشاں اُوندے حُکمیں اُتے عمل کریندے رَہوں۔جی ہاں ہمیشاں ہمیشاں کِیتے اللہ سَئِیں ساکُوں لافانی روح عطاکِیتے۔ اللہ سَئِیں دی اِیہا

مرضی ہے جو اِساں کل اتے اَج بلکہ ہمیشاں تَئِیں دوستی دے مضبوط رشتے ءِچ قائم رَہووں۔ اتے اِیہا او وجہ ہے جَیندے باعث اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپݨے وانگوں بݨائے۔ اَساں اللہ سَئِیں دے کلام دی ایہ آیت مُبارکہ تُہاکُوں سُݨا کرائیں پروگرام ختم کریسوں۔ جیرھی یاد ڈیویندی ہے جو اللہ کُوں اِنسان دی کتنی فِکر ہے جو "" اول ایہ ہے جو اے بنی اسرائیل سُݨ! رَب العزت ساڈا اللہ ہِکوں مالک ہے اتے تُوں رَب العزت اپݨے اللہ نال اپݨے سارے دِل اتے اپݨی ساری جان اتے اپݨی ساری عقل اتے اپݨی ساری طاقت نال محبت رکھ"" (مرقس ۱۲: ۲۹۔۳۰)۔

ایہ پروگرام سُݨݨ دا بَہُوں شکریہ۔ رَب العزت دی منشاں تھی تاں اَساں اگلے پروگرام ءِچ دُنیا دے پہلے مَرد حضرت آدم اتے پہلے عورت اماں حوا دے بارے سیکھسوں۔ اللہ سَئِیں تُہاکُوں اپݨی امان ءِچ رکھے اتے اِیں سب کنُوں وَڈے حکم دا مطلب اتے اہمیت کُوں سمجھݨ دی توفیق عطا فرماوے جیرھا ایویں ہے جو " "

تُو ں اپݨے رَب العزت اپݨے اللہ نال اپݨے سارے دِل اتے اپݨی ساری جان اتے اپݨی ساری عقل اتے اپݨی ساری طاقت نال محبت رکھ"" (مرقس ۱۲: ۲۹۔۳۰)۔

سبق نمبر ٦ پیدایش ۲ باب

حضرت آدم اتے اماں حوا باغ عدن ءِچ

عزیز سٹن والے سجٹوں! اسلام و علیکم!

مَیں تُہاڈا میزبان پرویز اللہ پاک دے مُبارک ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریندا۔ جیرھا امن و امن بخشٹ والا ہے۔ او ایہ چاہندے جو ہر شخص اُوں سچائی دی راہ کُوں جاٹے اتے اُوں راہ اُتے ٹُردا رَہوے جیرھی ساڈے واسطے بٹائی گئی ہے اتے اُوں ساکُوں لافانی امن و امان ڈیووٹ چاہندے۔ اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلاں سچائی دی راہ دے ناں نال ایہ پروگرام پیش کرَٹن دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں ایہ سیکھا ہا جو "" رب العزت چھ ڈینہہ ءِچ زمین اتے اَسمان اتے سمُندر اتے جیرھا کُجھ اِیندے ءِچ ہے او سب بٹایا۔(خروج ۲۰: ۱۱)۔ اَساں ایہ وی سیکھیا ہا جو رب العزت چھیویں ڈینہہ کائنات دے سب کنُوں پہلے اِنسان کُوں کِیویں بٹایا۔ اللہ سَئیں اِنسان دا بوتا بٹایا اِینکوں جسم آکھیا گیا اتے اِیندے ءِچ رُوح سَٹ ڈِتی تاں اِنسان جیندا جاگدا اِنسان بٹ گیا۔ اتے اللہ سَئیں انسانی جسم کُوں زمین دی مٹی نال بٹایا اتے وَلا اُوندے ءِچ کڈاہیں نا ختم تِھیووٹ والا رُوح سَٹ ڈِتا۔ اللہ پاک اِیں رُوح کُوں اپٹے وانگوں بٹایا۔ اِیندا مطلب ایہ ہے جو اللہ پاک حضرت اِنسان کُوں ہِک خاص دماغ اتے رُوح بخشیا تاں جو او رب العزت کُوں جاٹے۔ اللہ سَئیں جذبات دے احساس کِیتے اِینکُوں دِل وی ڈِتا تاں جو او رب العزت نال پیار کرے۔ وَل اِنسان کُوں ہِک آزاد مرضی دا مالک وی بٹایا تاں جو او اللہ سَئیں دے حکمیں کُوں مٹن یا نا مٹن کِیتے آزاد ہوے۔ جڈاں اللہ سَئیں پہلے اِنسان کُوں بٹایا تاں وَل اِینکُوں کُجھ بِیا وی کرنا ہا۔ کائنات دی تخلیق دے بعد اللہ سَئیں آرام فرمایا۔ اَج اَساں اِنہیں کَمیں اُتے گالھ کریسوں جیرھے اللہ سَئیں حضرت اِنسان دی تخلیق دے بعد کِیتے۔ اَساں توریت شریف دی پہلی کِتاب پیدایش دے ڈُوجھے باب دی سَتویں آیت ءِچ ڈیہدے ہَئیں جِتھاں فرمایا گیا ہے جو اتے اللہ سَئیں مٹی نال اِنسان کُوں بٹایا اتے اُوندی ناسیں ءِچ زندگی دا ساہ پُھوکیس تاں اِنسان جیندا جاگدا اِنسان بٹ گیا۔ وَل اللہ سَئیں مشرقی پاسے عدن ءِچ ہِک باغ لایا اتے جیرھے اِنسان کُوں بٹایا ہَس اُوکُوں اِیں باغ ءِچ رکھیا۔ (پیدایش ۲: ۷۔۸)۔ اَج ساڈا مضمون ""حضرت آدم اتے اماں حوا باغ عدن ءِچ" ہوسی

توریت شریف ساکُوں سیکھندی ہے جو اللہ سَئیں جیرھے اِنسان کُوں بٹایا ہا اُوندے کِیتے کینجھا باغ بٹایا تاں جو حضرت اِنسان اِیندے ءَچ خوش رُہوے۔ اِیں باغ دا ناں عدن رکھیا گیا ہا۔ جَینکُوں فردوس یا خُوشی دا باغ وی آکھیا ویندے۔ کُجھ لوکیں دا خیال ہے جو ایہ باغ جِتھاں حضرت آدم کُوں رکھیا گیا ہا، اَسمان اُتے ہا، پَر پاک کلام ڈسیندے جو ایہ باغ مشرقی پاسے عدن ءِچ ہا۔ خیال کِیتا ویندے جو ایہ باغ موجودہ عراق دے مُلک ءِچ ہا۔ انبیاء دے صحفیئیں ءِچ جنت الفردوس وانگوں دے اِیں باغ یعنی عدن دا باغ جیرھا زمین اُتے ہا اتے اُوں جنت الفردوس ءِچ جیرھا اَسمان اُتے ہے ڈوہائیں کُوں اینجھ اینجھ بیان کِیتا گیا۔ پاک کلام

فرمیندے جو "" اتے اللہ سَئیں ہر قِسم دے سوہݨے سُوہݨےاتے مزیدار پھل دار درخت رَہائے اتے باغ دی آدھی ءِچ ہِک درخت زندگی دا درخت اتے ڈُوجھا نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ دا درخت وی رَہایا اتے عدن کنُوں ہِک دریا نِکلدا ہا اُوں کنُوں عدن دے باغ کُوں پاݨی مِلدا ہا۔ اتے او کنُوں چار چھوٹے دریا نکلدے ہَن۔

اللہ سَئیں آدم کُوں اُوں باغ ءِچ رکھیا تاں جو او اِیندی باغبانی اتے ڈیکھ بھال کرے۔ (پیدایش ۲: ۹۔۱۰، ۱۵)۔

اَساں ڈیہدے ہَئیں جو دُنیا دے پہلے اِنسان حضرت آدم کِیتے اللہ پاک بَہُوں سوہݨی جاہ بݨائی جِتھاں او بَہُوں خُوش ہَن۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں بَہُوں سوہݨے باغ ءِچ رکھیا جِتھاں بے شمار درخت ہَن اِنہیں درختیں دے پھل کھاوݨ کِیتے بَہُوں رَس والے، میٹھے اتے مزے دار ہَن اتے ڈیکھݨ ءِچ وی بَہُوں سوہݨے ہَن۔ اِیں باغ ءِچ کہیں شے دی کمی نا ہَئی۔ حضرت آدم دے سارے خواس ٹھیک ہَن۔ باغ دی خوبصورتی اَنکھیں کُوں ٹھریندی ہَئی، باغ ءِچ سوہݨے سوہݨے پَکھیئیں دی میٹھی میٹھی ہولیاں کَنیں ءِچ رَس گھولیندیاں ہَن۔ پُھلیں دی مَن بھانوݨی خُشبو ساہویں کُوں معطر کر ڈیندی ہَئی۔ اتے سارا باغ ءِچ خُشبو ہُوندی ہَئی۔ اللہ سَئیں حضرت آدم دی خُوشی اتے آرام کِیتے ہر شے جیرھی اُوندی ضرورت دی ہَئی مہیا کِیتی ہَئی۔ اَساں ایہ وی سیکھدے ہئَیں جو اللہ سَئیں اُنہیں کِیتے کہنجھا مہربان ہا اتے باغ دی باغبانی اتے نگہبانی دے گم کنُوں کہنجھا مطمئن ہا اتے چاہندا ہا جو حضرت آدم اُوں باغ ءِچ ہمیشاں خُوش رَہوے۔

سب کنُوں حیران کرَݨ والی گالھ باغ ءِچ ایہ ہَئی جو اللہ سَئیں خُود شام کُوں جیرھے ویلے ٹھڈی ہوا چلدی ہَئی آدم دے کولھ َیندا ہا جَینکُوں اللہ سَئیں اپݨی شبیہ وانگوں بݨایا ہا تاں جو اُوندے نال گالھیں کرے۔(پیدایش ۳:۸)۔ اللہ سَئیں آدم کُوں کِیوں ملݨ اَیندا ہا؟ جیویں اَساں پہلے سیکھا ہا جو اللہ سَئیں اِنسان کُوں اپݨی قُربت اتے دوستی کِیتے خلق کِیتا ہا۔ اِیں واسطے شام کُوں ٹھڈے ویلے آدم نال گالھیں کریندا ہا۔ اللہ اِنسان نال دوستانہ تعلق رکھݨ چاہندے۔ اُوں چاہندے جو اِنسان نال گالھیں کرے، اُوندے نال خُوش رَہوے، یک خیال اتے یک دِل تھی کرائیں ہمیشاں اُوندے کݨھے رَہوے۔ جیاں سَئیں ۔ خُدا پاک ایہوں چاہندے جو اِنسان دے کݨھے اُوندا خاص تعلق ہوے جیرھا لازوال اتے ہمیشاں قائم رَہوے۔

عدن ءِچ باغ دے بارے جَتھاں اللہ سَئیں کائنات دے پہلےاِنسان کُوں رکھیا ہا ہُݨ ہِک پی گالھ چاݨݨ دی ضرورت ہے اتے او ایہ جو باغ دے اصلوں آدھی ءِچ خُدائے بزرگ و بر تر ڈُو خاص درخت رَہائے ہَن۔ ہِک دا ناں شجرِ حیات یعنی زندگی والا درخت ہا اتے ڈُوجھے دا ناں نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ والا درخت ہا ۔ جَینکُوں شجرِ ممنوعہ وی آکھیا ویندے۔ اللہ سَئیں حضرت آدم کُوں پرکھن اتے اَزماوݨ کِیتے نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ دے درخت کُوں باغ دے آدھی ءِچ رَہایا ہا۔ اِیندے بارے پاک کلام دی آواز سݨو!۔ اتے اللہ سَئیں اِنسان کُوں حکم ڈِتا اتے آکھیا جو تُو باغ دے ہر درخت دا پھل بغیر روک ٹوک کھا سگدِئیں پَر نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ ڈیوَݨ والے درخت دا پَھل کڈاہیں نا کھاویں کیوں جو جیرھے ڈِینہہ تَیں اِینکُوں کھادھا، ضرور مرسیں"" (۲: ۱۶۔۱۷)۔

رحیم خُدا نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ ڈیوَݨ والے درخت دا پَھل کھاوݨ کنُوں اِنسان کُوں کِیوں منع کِیتا ۔ کیا اللہ سَئیں ظالم اتے بے درد ہے؟ کائنا او ہرگز اینجھا کائنی بلکہ او تاں وَڈا فیاض اتے

سخی ہے، کیوں جو اُوندا ہِک ناں فیاضی نال ڈِیوَنڑ والا وی ہے۔ (یعقوب ۱: ۵)۔ اللہ سَئِیں آدم کُوں آکھیا جو او باغ دے ہر درخت دا پَھل کھاوے پَر نیکی اتے بَدی دی سنجانڑ ڈِیوَنڑ والے درخت دا پَھل ہرگز نا کھاوے۔ کیا ایہ حکم کُوئی مشکل یا سخت حکم ہا؟ کائنا اصلوں کائنا؟ اللہ سَئِیں حضرت آدم کُوں اپݨی رحمت نال ہر شے عطا کِیتی ہَئی جیرھی اِیندی خُوشی کِیتے ضروری ہَئی۔ اُوندے کولھ کہیں وی چنگی شے دی کمی نا ہَئی۔ وَل وی اللہ پاک اپݨے منصوبے دے مطابق آدم دے سامݨے ہِک عام جہی اَزمایش رکھی ہَئی تاں جو آدم کُوں موقع ڈِتا وَنجے جو او اللہ سَئِیں دے حکم کُوں مَن کرائیں ایہ ظاہر کر سگے جو او اللہ سَئِیں نال بَہُوں پیار کریندے۔ کِیوں جو اللہ پاک اپݨے کلام ءِچ فرمیندے"" سیدنا عیسیٰ مسیح جواب ءِچ اُوکُوں آکھیا جو جے کُوئی میڈے نال پیار کرے تاں او میڈے کلام اُتے عمل کریسی اتے میڈا خُدا باپ اُوندے نال پیار کریسی اتے اَساں اُوندے کولھ آ سوں اتے اُوندے کٹھے رَہسوں جیرھا میڈے نال پیار نَئِیں کریندا او میڈے کلام اُتے عمل نَئِیں کریندا اتے جیرھا کلام تُساں سُݨدے ہوے او میڈا نَئِیں بلکہ خُدا باپ دا ہے جَیں مَیکُوں بھیجئے"" (یوحنا ۱٤: ۲۳-۲٤)۔اللہ پاک حضرت آدم دا امتحان گِھنڑ چاہندا ہا اتے اُوندے خلوص کُوں پرکھن چاہندا ہا جو اِیندا دِل کِتھاں ہے؟ اِیہوں وجہ ہَئی جو حضرت آدم کُوں ایہ عام اتے آسان حکم ڈِتا ہا۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں "" روبوٹ"" یعنی مشینی اِنسان نا بݨایا ہا۔ اللہ سَئِیں حضرت اِنسان کُوں بݨایا، اِینکُوں دِل ، دماغ اتے آزاد مرضی ڈِتی تاں جو او اپݨے کِیتے اللہ پاک دے پیار دا اتے تابعداری دا امتحان اپݨی مرضی نال کرے۔

اللہسَئِیں کِیوں سَتویں ڈِینہہ آرام کِیتا؟ کیا او تھک گِیا ہا؟ اللہ سَئِیں کُوں آرام دی ضرورت کائنا ہَئی۔ ساکُوں پاک کلام ڈسیندے جو اللہ سَئِیں سَتویں ڈِینہہ آرام کِیتا کِیوں جو اُوں اپݨا کَم ختم کر گِھدا ہا۔ سب کُجھ بݨ گِیا ہا۔ ایہا وجہ ہَئی جو اُوں سَتویں ڈِینہہ آرام کِیتا۔ ایہا وجہ ہے جو ہفتے دے سَت ڈِینہہ ہِن۔

دوستو! تُہاڈی بَہُوں مہربانی ، تُساں بَہُوں غُور نال پروگرام سݨیئے۔ اللہ دے کرم نال اگلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھسوں جو بُڑائی کِیویں دُنیا ءِچ آئی؟ تُساں اللہ سَئِیں دے پاک کلام دی ایہ گالھیں سݨو اتے اِیمان رکھو ۔ "" کِیوں جو بُرائی دی سزا اللہ اتے اُوندے حضوری کنُوں جُدائی ہے پَر اللہ سَئِیں دے کٹھے ہمیشاں رَہݨ دی توفیق عیسیٰ مسیح دے وسیلے نال ہے""(رومیوں ٦: ۲۳)۔

سبق نمبر ٦ پیدایش ۲ باب

حضرت آدم اتے اماں حوا باغ عدن ءچ

عزیز سٹّن والے سجٹّوں! اسلام و علیکم!

مَیں تُہاڈّا میزبان پرویز اللہ پاک دے مُبارک ناں ءچ تُہاکُوں سلام عرض کریندا۔ جیرھا امن و امن بخشٹّ والا ہے۔ او ایہ چاہندے جو ہر شخص اُوں سچائی دی راہ کُوں چاٹّے اتے اُوں راہ اُتے ٹُردا رَہوے جیرھی ساڈّے واسطے بٹّائی گئی ہے اتے اُوں ساکُوں لافانی امن و امان ڈّیووٹّ چاہندے۔ اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلاں سچائی دی راہ دے ناں نال ایہ پروگرام پیش کرَٹّن دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے پروگرام ءچ اَساں ایہ سیکھا ہا جو "" رب العزت چھ ڈّینہہ ءچ زمین اتے اَسمان اتے سمُندر اتے جیرھا کُجھ اِیندے ءچ ہے او سب بٹّایا۔(خروج ۲۰: ۱۱)۔ اَساں ایہ وی سیکھیا ہا جو رب العزت چھیویں ڈّینہہ کائنات دے سب کنُوں پہلے اِنسان کُوں کِیویں بٹّایا۔ اللہ سَئیں اِنسان دا بوتا بٹّایا اِینکوں جسم آکھیا گیا اتے اِیندے ءچ رُوح سَٹ ڈّتی تاں اِنسان جیندا جاگدا اِنسان بنٹّ گیا۔ اتے اللہ سَئیں انسانی جسم کُوں زمین دی مٹّی نال بٹّایا اتے وَلا اُوندے ءچ کڈّاہیں نا ختم تِھیووٹّ والا رُوح سَٹ ڈّتا۔ اللہ پاک اِیں رُوح کُوں اپٹّے وانگوں بٹّایا۔ اِیندا مطلب ایہ ہے جو اللہ پاک حضرت اِنسان کُوں ہِک خاص دماغ اتے رُؤح بخشیا تاں جو او رب العزت کُوں چاٹّے۔ اللہ سَئیں جذبات دے احساس کِیتے اِینکُوں دِل وی ڈّتا تاں جو او رب العزت نال پیار کرے۔ وَل اِنسان کُوں ہِک آزاد مرضی دا مالک وی بٹّایا تاں جو او اللہ سَئیں دے حکمیں کُوں مٹّن یا نا مٹّن کِیتے آزاد ہوے۔ جڈّاں اللہ سَئیں پہلے اِنسان کُوں بٹّایا تاں وَل اِینکُوں کُجھ ہِیا وی کرنا ہا۔ کائنات دی تخلیق دے بعد اللہ سَئیں آرام فرمایا۔ اَج اَساں اِنہیں کَمیں اُتے گالھ کریسوں جیرھے اللہ سَئیں حضرت اِنسان دی تخلیق دے بعد کِیتے۔ اَساں توریت شریف دی پہلی کِتاب پیدایش دے ڈّوجھے باب دی سَتویں آیت ءچ ڈّیہدے ہَئیں جِتھاں فرمایا گیا ہے جو اتے اللہ سَئیں مٹّی نال اِنسان کُوں بٹّایا اتے اُوندی ناسیں ءچ زندگی دا ساہ پُھوکیس تاں اِنسان جیندا جاگدا اِنسان بنٹّ گیا۔ وَل اللہ سَئیں مشرقی پاسے عدن ءچ ہِک باغ لایا اتے جیرھے اِنسان کُوں بٹّایا ہَس اُوکُوں اِیں باغ ءچ رکھیا۔ (پیدایش ۲: ۷۔۸)۔ اَج ساڈّا مضمون ""حضرت آدم اتے اماں حوا باغ عدن ءچ" ہوسی

اللہ سَئیں حضرت آدم کُوں کیا آکھیا ہا جو جے اُوں منع کِیتا ہویا پَھل کھادا تاں وَل اُوندے نال کیا تِھیسی؟ آؤ وَلا پاک کلام کُوں پڑھوں۔ اللہ سَئیں حُکم ڈّتا جو "" نیکی اتے بَدی دی سنجاٹّ ڈّیوَٹّ والے درخت دا پَھل کڈّاہیں نا کھاویں کیوں جو جیرھے ڈّینہہ تَیں اِینکُوں کھادھا، ضرور مرسیں""اللہ سَئیں اُوکُوں پہلے ڈّسا ڈّتا ہا جو اِیں حُکم دی نا فرمانی دا نتیجہ مَوت ہے۔ خُدا تعالیٰ جَیں اِنسان کُوں بٹّایا ہا اُوندے نال اُوکُوں پیار ہا۔ اِیں واسطے اُوں اِنسان کُوں یعنی حضرت آدم کُوں صاف صاف ڈّسا ڈّتا ہا جو جے تُو ں میڈّے اِیں حُکم دی نافرمانی کِیتی تاں تُو ں مَوت دا مزہ چکھ سیں۔ کیوں جو میڈّی پاک شریعت دا ایہوں تقاضا ہے جو "" جیرھی جان گناہ کریندی ہے اُوہو مَریسی"" (حزقی ایل ۱۸: ۲۰)۔ ممکن ہے جو کُوئی پُوچھے جو گناہ

کیاہے؟ پاک کلام ڈسیندے جو "" گناہ شریعت دی خلاف ورزی اِی ہے"" (۱یوحنا ۳: ٤)۔ "" ہر قِسم دا بُرا کَم گناہ ہے"" (۱یوحنا ٥: ۱۷)۔ گالھ ایہ ہے جو جیرھا کُوئی چنگائی کر سگدے اتے نَئیں کریندا او ایہ وی گناہ کریندے"" (یعقوب٤: ۱۷)۔ گناہ "" اُوں راہ دُو وَنجڑ ہے جِتھوں اللہ سَئیں منع کِیتے "" (یسعیاہ ٥۳: ٦)۔ ہر او کَم جیرھا اللہ سَئیں دی مرضی اتے کلام دے خلاف ہوے او گناہ ہے، جیرھے لوکیں خُدا دی نافرمانی کِیتی اُنہیں دا کیا بڈسی؟اِیندے کِیتے پاک کلام دا حُکم سڈو"" جیرھی جان گناہ کریندی ہے اُوہو مَریسی"" (حزقی ایل ۱۸: ۲۰)۔پاک کلام دی ہک ہِی آیت ِ مبارکہ ءِچ بیان ہے جو "" کیوں جو گناہ دی مَزدوری مَوت ہے"" (رومیوں ٦: ۲۳)۔ ہُڑ ایہ مَوت کیا ہے؟ کُجھ لوکیں دا خیال ہے جو وجود دا نا رَہڑ مَوت ہے اتے اِیندے نال سب کُجھ ختم تھی ویندے۔اتے اِنسان کُوں کہیں ہَی شے دا پتا نَئیں ہوندا۔ پُر جے اَساں انبیاء دے صحفیئیں دا یقین کروں تاں پتا چلسی جو مَوت ایہ نَئیں ۔ پاک کلام ءِچ عبرانی زبان ءِچ جِتھاں مَوت دا لفظ آئے اُوندا مطلب "" جُدائی "" ہے۔ مَوت زندگی کنُوں جدائی ہے مَوت زندگی کنُوں محرومی دا ناں ہے۔

جڈاں خُدا حضرت آدم کُوں حُکم ڈِتا جو "" جے تُو نیکی اتے بَدی دی سنجاڑ ڈیوَڑ والے درخت دا پَھل کھادا تاں ، ضرور مرسیں""ایہوں گالھ ہَئی، ایہوں حُکم ہا جیرھا اللہ پاک آدم کُوں ڈِتا ہا جو جیرھے ڈینہہ تَیں اِیں منع کِیتے گئے درخت دا پَھل کھادا تُوں ضرور مَر سیں یعنی تُو میڈے کنُوں اینجھ تھی ویسے۔ جے تَیں میڈی نافرمانی کِیتی تاں تیڈا میڈا رشتہ اَگوں تے نا ٹُرسی۔ اتے ڈوہائیں دے درمیان جُدائی پیدا تھی ویسی ۔ کیوں جو مَیں پاک ہاں اتے مَیں بَدی کُوں ڈیکھ نَئیں سگدا اتے نا اِی اُنہیں کُوں جیرھے میڈی راہ کنُوں پھر ویندِن۔ مَیں لوسیفر اتے اُوندے فرشتیں کُوں اُنہیں دی بُدی دی وجہ کنُوں فوراً کڈھ ڈِتا ہا اتے جے تُو بَدی کریسی تاں تیڈے نال وی اِیویں کریساں۔ اتے جے تُو ں منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھاسئیں تاں تُو ہڈھا اتے کمزور تھیسیں اتے آخر کار مَر ویسیں یعنی تیڈی جان جسم ءِچوں نکل ویسی۔ فقط ایہوں نا تھیسی بلکہ جے تُوں میڈی نافرمانی کریسیں تاں تیڈی روح وی اینجھی جاہ سَٹ ڈِتی ویسی جیرھی شیطان اتے اُوندے فرشتیں کِیتے بڈائی گئی ہے اتے اُتھاں تُو ہمیشاں کِیتے مَیں کنُوں اینجھ رَہسیں۔

بس اَساں سیکھدے ہَئیں جو بَدی یا گناہ ترا (۳)قِسم دی خطرناک جُدائیاں پیدا کِیتاں۔

پہلی جُدائی زمین اُتے اِنسان دی روح خُدا کنُوں اینجھ تھی ویندی ہے کیوں جو اِنسان دے دِل ءِچ بُرائی ہوندی ہے اِیں واسطے خُدا دی پاک ذات نال رشتہ ختم تھی ویندے۔ ایہ زمین اُتے خُدا اتے روح دی پہلی جُدائی ہے۔

ڈوجھی جُدائی: جڈاں اِنسان مَر ویندے تاں اُوندی روح اُوندے جسم کنُوں اینجھ تھی ویندی ہے یعنی اِنسانی جسم تاں مَر ویندے پَر اُوندی روح اللہ سَئیں دے کولھ لگی ویسی تاں جو اُوندا انصاف کِیتا وَنجے۔ ایہ ڈوجھی جدائی ہے۔

تریجھی جدائی : اِنسان دا جسم اتے روح ہمیشاں کِیتے اللہ پاک کنُوں اینجھ تھی کرائیں بھاہ ءِچ سَٹ ڈِتا ویسی۔ ایہ تریجھی جدائی ہے۔

پاک کلام دے مطابق مَوت کیا ہے؟ مختصر ایہ جو مَوت زندگی دے مالک خُدا کنُوں اینجھ تھی وَنجنڑ ای مَوت ہے۔ بَدی اِنسان کُوں خُدا کنُوں جیرھا زندگی دا حقیقی سر چشمہ ہے دُور کر ڈِیندے۔ خُدا پاک ہے اِیں واسطے خُدا اتے بَدی ڈِوہائیں کٹھے نَئِیں تھی سگدے۔ بُرائی کرنڑ والی جان ایویں ہے جیویں درخت دی لہڑی جیرھی درخت کنُوں تروٹ کرائیں اینجھ تھی وَنجے۔ لہڑی جیرھی درخت کنُوں تروٹ کرائیں انیجھ تھی ویندی ہے کیا او درخت نال پیوستہ تھی سگدی ہے اتے اپݨی خوراک حاصل کر سگدی ہے؟ کائنا۔ او مُردہ تھی ویندی ہے اتے اُوندے پتے آہستہ آہستہ سُوک کرائیں ڈھاوݨ لگ پوندِن۔ ایویں جے تُساں بُرائی کنُوں تُوبہ دی راہ کُوں جیرھی اللہ سَئِیں اُاللہ سَئِیں ڈکھائی ہے قبول نا کریسوں تاں شاید تُساں سوچوں جو اَساں زندہ ہَئِیں پَر پاک کلام بیان فرمیندے جو خُدا پاک دی نِگاہ ءِچ تُساں "" اپݨے بُرے کَمیں اتے بَدی دی وجہ کنُوں مُردہ ہوے" (افسیوں ۲: ۱)۔ "" سچ ایہ ہے جو تُہاڈے بُرے کَمیں تُہاکُوں کُوں اللہ کنُوں اینجھ کر ڈِتے، اتے تُہاڈے گناہیں دی وجہ نال او تُہاڈی نَئِیں سُݨدا۔ (یسعیاہ ۵۹: ۲)۔ہُݨ تُساں اُو ں لَڑی وانگوں ہوے جیرھی بُھکا ڈِتی ہَئی ہے اتے او سُوک ویندی ہے۔"" اینجھی لڑیئں کُوں بھاہ ءِچ سَٹ ڈِتا ویندے اتے او سَڑ ویندِن""(یوحنا ۱۵: ٦)۔ او لَڑی جیرھی درخت کنُوں انیجھ تھی وَنجے وَلا اپݨے درخت نال پیوستہ نَئِیں تھی سگدی تاہُوں او پَھل وی نَئِیں ڈِیندی۔ اللہ سَئِیں دے اَگوں گہنگار وی اِیویں ہے۔ اِیویں او مہربان خُدا دی خُوشنودی اتے رضا دے مطابق کُجھ نَئِیں کر سگدا کِیوں جو اللہ سَئِیں جیرھا مُنڈھ ہَئی اُوندے نال ساڈا رشتہ تروٹ ویندے کیوں جو زندگی دا اصلی منبع ساڈا خالق ہے۔ گہنگار اِنسان اُوندے رحم اتے مہربانی دی توقع کر سگدے جو او چنگائی کریسی۔ پَر پاک کلام ءِچ کُھل کرائیں ڈَسا ڈِتا گئےجو اَساں کِیویں اُوندی بارگاہ ءِچ نیک تھی سگدے ہَئِیں اتے اَساں کِیویں اپݨے بُرے کَمیں دی معافی دا یقین کر سگدے ہَئِیں ؟ اِیندے بارے اَساں آوݨ والے سبقیں ءِچ سیکھسوں۔

اِیں کنُوں پہلے جو اَساں اَج دے پروگرام کُوں ختم کروں اَساں ڈِیکھسوں جو اَج اِیں سبق ءِچ ہِی کیرھی گالھی ہے؟ پاک کلام ساکُوں سیکھندے جو اللہ سَئِیں دُنیا دی سب کنُوں پہلی عورت کُوں کِیویں بݨایا؟ تاں محترم سݨݨ والے ساتھیوں! غُور نال سݨو۔ "" اللہ سَئِیں آکھیا جو آدم دا کلھا رَہنڑ چنگا نَئِیں۔ مَیں اُوندے وانگوں ہِک اِہجا مددگار ساتھی بݨیساں۔ اتے اللہ سَئِیں اِنسان کُوں بے ہوشی دی نِندر سُمھا ڈِتا۔ وَل اُوندِئیں پَسلِئیں ءِچُوں ہِک کڈھ گِھدُس اتے اُوندی جاہ تے گوشت بَھر ڈِتا۔اتے وَل اللہ سَئِیں ہُوں پَسلِی نال ہِک عورت بݨائی اتے اُوکُوں اِنسان دے کولھ گِھن آیا۔ تاں حضرت آدم آکھیا جو تُوں تاں میڈے ہاں دی بُوٹی ہَئِیں میڈے وَجود دا حِصہ ہِیئِں۔ ہِیں واسطے اِینکُوں عورت آکھیا ویسی کیوں جو ایہ مرد ءِچُوں بݨائی گئی ہے۔ اِیہا وجہ ہے جو مرد اپݨے ماء پِیوُ کُوں چھوڑ کرائیں اَپݨی ذال دے کٹھے رَہسی اتے ڈُوہِیں یَک جان تھی وِسین۔ بھاویں جو او ذال پَے ڈُوہائیں ننگے وَدے ہَن ، پر اِیں گالھ دا اُنہیں کُوں پتہ اِی کائنا ہا"" (پیدایش ۲: ۱۸، ۲۱۔ ۲۵)۔ اِیویں ساکُوں پتا لگ گئے جو شادی اللہ سَئِیں دی

طرفوں ہے اللہ سَئِیں ہِک مرد اتے ہِک عورت کُوں خلق کِیتا جو او ہِک ہَے نال پیار کرَݨ اتے کٹھے زندگی گزارݨ ، اتے خُدا دا جاہ و جلال اِنسان دے خاندان کنُوں ظاہر تِھیوے۔ اللہ سَئِیں جیر ھا اِنسان نال پیار کریندا ہا اتے حضرت آدم کُوں خُوش ڈِیکھݨ چاہندا ہا اُوکُوں ہِک ہَیُوں وَڈّا تحفہ"" ذال "" دی صورت ءِچ ڈِتا ۔اللہ سَئِیں ایہ وی چاہندا ہا جو حضرت آدم اُوں تحفے نال اُنوویں پیار کرے جیویں اپݨے آپ نال کریندے۔ اِیں کنُوں وی وَدھ اللہ سَئِیں چاہندا ہا جو اُنہیں ڈُوہیں ذال ہَے دے درمیان گھاݨی دوستی اتے پیار ہوے اتے ایہ وی جو او ڈُوہیں اللہ سَئِیں کُوں پیار اتے تابع داری کریندے رَہوݨ"" (افسیوں ۵: ۲۱۔۳۳، ۱:٦۔٤)۔ وَل اللہ سَئِیں تخلیق دے کَم کنُوں فارغ تِھیا ۔ اتے پاک کلام فرمیندے"" جیر ھا کُجھ اللہ سَئِیں بݨایا ہا اُوں کُوں ڈِٹھااتے ایہ سب کُجھ اُوکُوں ڈاڈھا چنگاں لَگّا۔ اِیں طرح شام تھئی اتے سویل تھئی ، ایہ چھیوں ڈِینہہ ہا۔اتے اللہ سَئِیں سَتویں ڈِینہہ کُوں باقی ڈِینہیں کنُوں زیادہ "" بَرکتیں والا"" اتے پاک ڈِینہہ مقرر کِیتا کِیویں جو اِیں ڈِینہہ اللہ سَئِیں اپݨے سارے کَم کار کنُوں فارغ تھی گِیا"" (پیدایش ۱: ۳۱، ۲: ۳)۔

اللہسَئِیں کِیوں سَتویں ڈِینہہ آرام کِیتا؟ کیا او تھک گِیا ہا؟ اللہ سَئِیں کُوں آرام دی ضرورت کائنا ہَئی۔ ساکُوں پاک کلام ڈسیندے جو اللہ سَئِیں سَتویں ڈِینہہ آرام کِیتا کِیوں جو اُوں اپݨا کَم ختم کر گِھدا ہا۔ سب کُجھ بݨ گِیا ہا۔ ایہا وجہ ہَئی جو اُوں سَتویں ڈِینہہ آرام کِیتا۔ ایہا وجہ ہے جو ہفتے دے سَت ڈِینہہ ہِن۔

دوستو! تُہاڈی ہَیُوں مہربانی ، تُساں ہَیُوں غُور نال پروگرام سݨیئے۔ اللہ دے کرم نال اگلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھسوں جو بُڑائی کِیویں دُنیا ءِچ آئی؟ تُساں اللہ سَئِیں دے پاک کلام دی ایہ گالھیں سݨو اتے اِیمان رکھو ۔ "" کِیوں جو بُرائی دی سزا اللہ اتے اُوندے حضوری کنُوں جُدائی ہے پَر اللہ سَئِیں دے کٹھے ہمیشاں رَہݨ دی توفیق عیسیٰ مسیح دے وسیلے نال ہے""(رومیوں ٦: ۲۳)۔

سبق نمبر ۷

بُرائی کِیویں دُنیا ءِچ آئی؟ پیدایش ۳باب

سٹّن والے محترم دوستو! اسلام و علیکم!

مَیں تُہاڈّا میزبان پرویز خُدائے بزرگ و بر تر دے ناں نال تُہاکُوں سلام عرض کریندا ۔ جیرھاامن و امان عطا فرمیندے اتے چاہندے جو اَساں سارے سچائی دی اُوں راہ کُوں چاٹّوں اتے ٹُردے رَہوں جیرھی اُوں ساڈّے کِیتے بٹّائی ہے۔ اتے اُوں ساکُوں لافانی امن و امان ڈّیوونّ چاہندے۔ اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلاں سچائی دی راہ دے ناں نال ایہ پروگرام پیش کریندے پئے ہَئِیں۔

پچھلے ڈّو پروگرام ءِچ اَساں ایہ سیکھا ہا جو اللہ سَئِیں کائنات ءِچ سب کنُوں پہلے ڈّو اِنسانیں کُوں کِیویں خلق کِیتاتوریت شریف ءِچ لکھیا لاتھے جو۔"" اتے اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپڑّی صُورت وانگوں بٹّایا ۔اللہ دی صُورت وانگوں اُنہیں کُوں بٹّایاگیا۔ اِنہیں کُوں مَرد اتے عورت بٹّایا گیا"" (پیدایش۱: ۲۷،۲۶)۔

مرد اتے عورت دے جسم ءِچ اللہپاک روح سَٹ ڈّتی جیرھی اللہ سَئِیں کُوں چاٹّن اتے سنجانّ دے قابل ہَئی۔ اتے ہِک دِل وی ڈّتا جو او اللہ سَئِیں نال پیار کر ے۔ اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں آزاد مرضی وی بخشی جو او اِیں گّالھ دا فیصلہ جو اپڑّی مرضی نال اللہ سَئِیں دی تابع داری کریسن یا نا کریسن ۔ اَساں ایہ وی سیکھیا ہا جو اللہ سَئِیں اِنسان کُوں خُوشی دے باغ ءِچ جیرھا زمین اُتے مشرق ءِچ عدن دے مقام اُتے ہا رکھیا۔ اللہ سَئِیں دُنیا دے پہلے اِنسان حضرت آدم اتے پہلی عورت اماں حوا کُوں ہر شے ڈّتی ہَئی۔ جیرھی اِنہیں کُوں خُوش رکھ سگّدی ہَئی۔ اللہ سَئِیں چاہندا ہا جو لوک اُوکُوں چاٹّن ، پیار کرَنّ اتے ہمیشاں تَئِیں اُوندی عبادت کریندے رَہن۔

اَساں ایہ وی سِیکھا ہا جو اللہ سَئِیں جیرھے اِنسان کُوں خلق کِیتا ہا اپڑّے پاک ارادے نال ہِک آسان جہی اَزمایش ءِچ سَٹ ڈّتا۔ اللہ سَئِیں باغ دی آدھی ءِچ نیکی اتے بَدی دی سنجانّ ڈّیوَنّ والا درخت رَہایا اتے اللہ سَئِیں اِنسان کُوں حکم ڈّتا اتے آکھیا جو تُو ں باغ دے ہر درخت دا پھل بغیر روک ٹوک کھا سگّدئیں پَر نیکی اتے بَدی دی سُنجانّ ڈّیوَنّ والے درخت دا پَھل کڈّاہیں نا کھاوِیں کیوں جو جیرھے ڈّینہہ تَیں اِینکُوں کھادھا، ضرور مرسیں"" (۲: ۱۶-۱۷)۔ اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اِیویں کِیوں اَزمایا؟ اللہ سَئِیں اِیویں اَزمایا کرائیں حضرت آدم دے دِل دی حالت کُوں ظاہر کرَنّ چاہندے ہا۔ اللہ سَئِیں حضرت آدم کُوں اِیں واسطے نا اَزمایا ہا جو او بُرائی ءِچ ڈّھہ پُوے بلکہ اِیں خاطر جو اُوکُوں برکت ڈّیوے اتے مضبوطی بخشے۔ اللہ سَئِیں جیرھا اِنسان خلق کِیتا ہا او معصوم اتے پاک ہا پَر اِیندا ایہ مطلب ہرگز نا ہا جو او سچے دِل نال پیار کریند ا ہا یا اپڑّے ہر قول و فعل ءِچ وی ثابت قدم رَہسی۔ اللہ سَئِیں حضرت آدم دی محبت کُوں پرکھنّ کِیتے اَزمایا ہا۔ جے حضرت آدم اللہ دی اَزمایش ءِچوں نِکل ویندا اتے اللہ سَئِیں دے حُکم کُوں مَن گِھنداتاں اللہ سَئِیں کُوں پتا چل ویندا جو او دِل جان نال خُدا کُوں پیار کریندے۔ مزید ایہ جو حضرت آدم کُوں اِیں کامیابی نال پختگی اتے مضبوطی مِل سگّدی ہَئی۔ پاک کلام دا فرمان ہے جو "" اتے صبر نال پختگی اتے پختگی نال اُمید پیدا تِھیندی ہے"" (رومیوں ۵: ٤)۔

ہُنّ اَساں پیدایش تریجھے باب ءِچ پُچ گئے ہَئِیں۔ ایہ تریجھا باب ساکُوں سیکھندے جو دُنیا ءِچ بُرائی کِیویں اپڑّے پیر جمائے۔ ؟ جے ساکُوں اِیں باب ءِچ سیکھائے گئے علم کنُوں واقفیت تھی وَنجے

تاں ساکُوں پتا چل ویسی جو اِنسان دے دِل ءِچ اتنی بُرائی ، اتے ضِدل، اتے تنگ دِلی کِیوں ہے؟ اتے ایں دُنیا ءِچ کِیوں ڈُکھیں اتے مُصیبتیں دا دیرہ ہے؟

ایہ گالھ اَساں سیکھ گِھدی ہَئی جو شروع ءِچ حضرت آدم اتے اماں حوا عدن دے باغ ءِچ رَہندے ہَن، اُتھاں اُنہیں دی ضرورت دی ہر شے موجود ہَئی اتے او امن و امان ءِچ زندگی دے ڈِینہہ گزریندے پئے ہَن۔ اِنہیں سارئیں گالھیں ءِچ جیرھی سب کنُوں چنگی گالھ ہَئی او اللہ سَئِیں دی ہر روز خُود اُنہیں نال ملاقات کریندا اتے اُنہیں نال پیار محبت دی گالھیں کرَنڑ ہا۔

پاک کلام کنُوں ساکُوں پتا چلدے جو اُتھاں باغ ءِچ کُوئی بِیا شخص وی ہا ۔ کیا تُساں جاݨدے ہوے جو او کون ہا؟ او شیطان ہا جیرھا اللہسَئِیں دا مخالف اتے اِنسان دا وی دشمن ہے۔ جڈاں اللہ سَئِیں دُنیا اتے دُنیا دی شئیں بݨایا تا ں شیطان ایہ سب کُجھ غُور نال ڈیہدا ہِیاں ہا۔ جیرھے ویلے اللہ سَئِیں حضرت آدم کُوں حُکم ڈِیندا ہِیا ہا جو تُوں نیکی اتے بَدی دی سنجاݨ ڈِیوَنڑ والے درخت دا پَھل نا کھاوِیں، اُوں ویلے شیطان پَہُوں غُور نال سُݨدا ہِیا ہا۔ او لُک کرائیں سُݨن اتے ڈِیکھݨ کنُوں باز نا آیا بلکہ اُوں دِل اِی دِل ءِچ اللہ سَئِیں دے وَڈے گمیں کُوں تباہ کرَنڑ دا منصوبہ بݨاونڑ شروع کر ڈِتا۔ شیطان حضرت آدم کُوں اَزماونڑ دا منصوبہ بݨایا تاں جو حضرت آدم اللہ سَئِیں دی نافرمانی کرے اتے گہنگار بݨ وَنجے۔ اللہ کنُوں دُروری تھی وَنجے، اِیندے پیار کنُوں محروم تھی کرائیں جُدائی دی مَوت مَر وَنجے، پَر حضرت آدم اتے اماں حوا شیطان دی اِیں چال کنُوں بالکل بے خبر ہَن۔

ہِک ڈِینہہ جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا منع کِیتے ہوے درخت دے کولھ کھڑے ہَن، شیطان نانگ دی شکل ءِچ ظاہر تِھیا اتے او اُنہیں دے کولھ وَنج کرائیں گالھیں کرَنڑ لگا۔ وَل جیرھی گالھ بات تھئی پاک کلام اُوکُوں اِیویں بیان کریندے"" اتے نانگ سارے جنگلی جانداریں ءِچوں جیرھے اللہ سَئِیں بݨائے ہَن سارئیں کنُوں ڈاڈھا عیار ہا۔ اُوں عورت کُوں پُچھیا "" کیا واقعی اللہ سَئِیں آکھئے جو تُساں باغ دے کہیں درخت دا پَھل نا کھواہے؟ (پیدایش ۳: ۱)۔

ذرا غُور کرو اتے سوچوں جو شیطان کِیوں نانگ بݨ کرائیں آیا۔ پاک کلام ساکُوں ڈسیندے جو "" اتے نانگ سارے جنگلی جانداریں ءِچوں جیرھے اللہ سَئِیں بݨائے ہَن سارئیں کنُوں ڈاڈھا عیار ہا""۔ شیطان وَڈا عیار ہے اِیں واسطے اُوں اپݨے آپ کُوں بَہُوں عقل مند اتے اُنہیں دا خیر خواہ بݨن دی کوشش کِیتی۔ شیطان وَڈے رَتے اژدہا دی شکل ءِچ اُنہیں دے کولھ نا آیااتے نا اِی سلام دعا کرَنڑ دے بعد آکھیا جو آدم اتے حوا مَیں شیطان ہاں جیرھا اللہ سَئِیں دا مخالف ہاں۔ اَج مَیں تُہاڈے کولھ آیا تاں جو تُہاکُوں اَزماواں اتے تُساں خُدا دی جیرھا زندگی اتے ساہ دا مالک ہے حُکم عدولی کر تے اُوکُوں کنڈ ھ کرو اتے ہمیشاں کِیتے تباہ تھی وَنجوں۔ شیطان اِیویں نَئِیں کِیتا۔ تاں وَل او کِیویں اُنہیں دے کولھ آیا؟ او ہِک بَہُوں خوب صورت اتے عقل مند مخلوق دی شکل ءِچ اُنہیں دے سامݨے آیا۔ اُوں نانگ دی شکل ءِچ اُنہیں نال گالھ بات کرَنڑ پسند کِیتا کیوں جو دُنیا ءِچ بُرائی دے آونڑ کنُوں پہلے نانگ سارئیں جانداریں کنُوں ڈاڈھا عیار ہا۔

عزیز سجݨوں! ایہ ہا تُہاڈا اپݨا پروگرام جیرھا "" سچائی دی راہ"" ۔ اگلے پروگرام ءِچ اَساں اِیں گالھ کُوں جاری رکھیسوں جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا نیکی دی راہ کنُوں پھر گئے اتے بُرائی دی راہ اُتے چلݨ لگ پئے تاں وَل اُنہیں نال کیا تِھیا؟ اللہ سَئِیں تُہاکُوں بخت لاوےکیوں جو تُساں اِیں اہم اتے

بُنیادی گالھ کُوں یاد رکھاہےجو "" "" بس جیویں ہک اِنسان دی وجہ کنُوں بُرائی دُنیا ءِچ آئی اتے بُرائی دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک بُرائی کریندِن اِیں وجہ کنُوں مَوت سب لوکیں ءِچ کھنڈ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔

سبق نمبر ۷

بُرائی کِیویں دُنیا ءِچ آئی؟ پیدایش ۳باب

سٹّن والے محترم دوستو! اسلام و علیکم!

مَیں تُہاڈّا میزبان پرویز خُدائے بزرگ و بر تر دے ناں نال تُہاکُوں سلام عرض کریندا ۔ جیرھاامن و امان عطا فرمیندے اتے چاہندے جو اَساں سارے سچائی دی اُوں راہ کُوں چاٹّوں اتے ٹُردے رَہوں جیرھی اُوں ساڈّے کِیتے بٹّائی ہے۔ اتے اُوں ساکُوں لافانی امن و امان ڈّیووٹّ چاہندے۔ اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلاں سچائی دی راہ دے ناں نال ایہ پروگرام پیش کریندے پئے ہَئِیں۔

پچھلے ڈّو پروگرام ءِچ اَساں ایہ سیکھا ہا جو اللہ سَئِیں کائنات ءِچ سب کنُوں پہلے ڈّو اِنسانیں کُوں کِیویں خلق کِیتاتوریت شریف ءِچ لکھیا لاتھے جو۔"" اتے اللہ سَئِیں اِنسان کُوں اپڑّی صُورت وانگوں بٹّایا ۔اللہ دی صُورت وانگوں اُنہیں کُوں بٹّایاگیا۔ اِنہیں کُوں مَرد اتے عورت بٹّایا گیا"" (پیدایش۱: ۲۷،۲۶)۔

آؤ اِیندے بعد جیرھی گّالھ بات شیطان اتے عورت دے درمیان تھیندی ہے اُوکُوں سٹّوں۔ اللہ دا کلام فرمیندے""عورت جواب ڈّتاباغ دے درختیں دا پَھل تاں کھندے ہَئِیں پَر جیرھا درخت باغ دے آدھی ءِچ ہے اُوں درخت دے پَھل دے بارے اللہ سَئِیں آکھیئے جو تُساں نا تاں اُوں درخت دا پَھل کھواہے بلکہ اُوکُوں ہَتھ وی نا لَواہے نا تاں ضرور مَرسوں۔ نانگ آکھیا: تُساں ہَرگز نا مرسو۔ بلکہ اللہ سَئِیں کُوں پتا ہے جو جیرھے ویلے وی تُساں او پَھل کھاؤسوتاں تُہاڈّی اَنکھیں کُھل ویسن اتے تُساں اللہ وانگوں بنّ ویسوں اتے اپڑّے نفع نُقصان دا فصیلہ کرَنّ دے قابل تھی ویسو" (پیدایش ۳: ۲۔ ۵)۔کتنی عجیب گّالھ ہے ! اللہ سَئِیں حضرت آدم اتے اماں حوا کُوں کیا آکھیا ہا جو جے اُنہیں منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھادا تاں اُنہیں نال کیا تھیسی؟ اُوں آکھیا ہا جو "" تُساں ضرور مَرسو"" ہُنّ شیطان کیا آہدے؟ شیطان اُنہیں کُوں آہدے جو "" تُساں ہرگز نہ مَر سو"" ہُنّ غُور کرو شیطان نا فقط اللہ دے کلام ءِچ شک پیدا کِیتا بلکہ اُوں اللہ دے کلام دا اصلوں اِنکار وی کر ڈّتا۔ تُہاڈّا کیا خیال ہے؟ کون سچا ہے۔ خُدا یا شیطان ؟ اللہ دا کلام ڈّسیندے جو اللہ سچا ہے اتے او کُوڑ ہول اِیں نَئِیں سگّدا۔ جِتھوں تَئِیں شیطان دی گّالھ ہے تاں او سچائی اُتے قائم نَئِیں رَہندا اتے نا سچ دا مقابلہ کر سگّدے۔ "" کیوں جو اُوندے ءِچ سچائی ہے کائنا۔ جیرھے ویلے او کُوڑ ہولیندے تاں ایہ اُوندی فطرت ءِچ شامل ہے کیوں جو او کُوڑ دا پیوُ ہے"" (یوحنا ۸: ٤٤)۔ ساکُوں یاد رکھڈّا چاہیدے جو فقط کُوڑا اِی نَئِیں بلکہ او دھوکے باز وی ہے۔ او عیار اتے دَغا ڈّیندے او کُوڑ اتے سچ ڈّوہیں کُوں رَلا ڈّیندے۔ شیطان جیرھا کُجھ حضرت آدم اتے اماں حوا کُوں آکھیا اَساں اُوکُوں پاک کلام دی روشنی ءِچ ایویں ڈّیہدے ہَئِیں ۔ جیرھے ویلے وی تُساں او پَھل کھاؤسوتاں تُہاڈّی اَنکھیں کُھل ویسن اتے تُساں اللہ وانگوں بنّ ویسوں اتے اپڑّے نفع نُقصان دا فصیلہ کرَنّ دے قابل تھی ویسو" (پیدایش ۳: ۲)۔ جیرھے ویلے شیطان آکھیا جو تُساں "" اللہ وانگوں بنّ ویسوں "" تاں ایہ کُوڑ ہا کیوں جو بُرائی کرَنّ والا اللہ دی وانگوں نَئِیں بلکہ شیطان وانگوں ہوندے۔ پَر جڈّاں شیطان آکھیا جو تُساں اپڑّے نفع نقصان دا فیصلہ کرَنّ دے قابل تھی ویسو"" تاں ایہ سچ ہا، کیوں جو گناہ کرَنّ دے بعد حضرت آدم اتے اماں حوا کُوں معلوم تِھیا گیا جو بُرائی کیا ہے؟ وَل وی شیطان

حُکم عدولی دی سزا دے بُرے اثرات اُنہیں کُوں نا ڈِسائے۔ اللہسَئیں آکھیا ہا "" جے تَیں اُوں درخت دا پَھل کھادا تاں ضرور مَرسیں۔ "" پَر شیطان آہدے جو "" جے تُساں اِیں درخت دا پَھل کھاوسوں تاں ہرگز نا مَر سوں"" شیطان کُوڑا ہے، اِیں واسطے جیرھے ویلے اللہ سَئیں آکھئے جو "" تُوں مَر ویسیں"" تاں شیطان ایہ آکھ کرائیں انکار کِیتا جو "" تُساں ہرگز نا مَرسُوں""۔

ہُنڑ او وقت آ گِیا ہا جو اِنسان یا خُدا دا حُکم مَنے یا شیطان دا، ہُنڑ اُنہیں اپڑے عمل کنُوں ظاہر کرڑا ہا جو او اللہ دی گالھ میندِن یا شیطان دی؟ او سچ دی راہ اُتے تُردِن یا کُوڑ دی؟ او نُور دے مالک یعنی اللہ دے حُکم میندِن یا اندھارے ءِچ یعنی شیطان دے پچھوں تُردِن؟ آؤ پاک کلام ءِچوں اِنسان دی پسند ڈیکھوں۔ اللہ دا کلام ڈسیندے جو "" جیرھے ویلے عورت ڈِٹھا جو اُو درخت ڈاڈھا سوہݨا اتے اُوندا پَھل کھاوݨ کِیتے چنگاں اتے عقل مند وی بݨا ڈیسی۔ اُوں ہتھ وَدھا کرائیں اُوں درخت دا پَھل تروڑ گِھدا۔ آپ وی کھادا اتے اپڑے پَے کُوں وی ڈِتا۔ اُوں وی کھا گِھدا"" (پیدایش۳: ٦)

کینجھی حیران کُن گالھ ہے جو اللہ سَئیں اِنسان کُوں اپڑی صورت وانگوں بݨایاتاں جو او اُوکُوں جاݨے، اُوکُوں پیار کرے اتے ہمیشاں اُوندے حُکم کُوں منیندا رَہوے۔ پَر اِنسان کِیا کِیتا ؟ کیا اُوں اللہ دےحُکم کُوں من کرائیں اپݨا پیار ڈِکھایا؟ نا ۔ اِیں پیار کرَݨ والے رَب العزت دی حُکم عدولی کِیتی اتے شیطان دی صلاح مَن گِھدی جیرھا اللہ اتے اِنسان ڈُوہیں دا دشمن ہے۔ ایہ ہَہُوں افسوس ناک ڈِینہہ ہا جڈاں ساڈے وڈیرے حضرت آدم اتے اماں حوا منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھادا اتے اللہ سَئیں حکم عدولی کِیتی اتے اللہ سَئیں کُوں کَنڈ کر گِھدی۔ اللہ دا کلام فرمیندےجو "" بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں بُرائی دُنیا ءِچ آئی اتے بُرائی دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک بُرائی کرینِدن اِیں وجہ کنُوں مَوت سب لوکیں ءِچ کھنڈ گئی"" (رومیوں ٥: ١٢)۔ اَساں اِینکُوں پسند کرو یا نا کرو گالھ اِیویں اِی تھئی۔

جیویں آہِدن جو جینجھا پِیوُ اُوہو جیہا پُتر، ماء وانگوں دِھی ہَہُوں نا تاں تھوڑی تھوڑی۔ اَساں سارے اِنسان حضرت آدم دی اولاد ہَئیں۔ اَساں چماندروں گہنگار ہَئیں اِیں واسطے ساڈے کِیتے مَر ن لازمی ہے ۔ کیوں جو ساڈا وڈیرا حضرت آدم ہے اَساں اُوندی آل اولاد ہَئیں۔ دُنیا دا سب کنُوں پہلے اِنسان جیرھاساڈا وڈیرا ہا اُوں حکم عدولی کِیتی اتے اَساں وی فطری طور تے اُوندے وانگوں ہَئیں۔ ساڈے ءِچوں کیرھا ہے جیرھا آکھے جو مَیں کڈاہیں اللہ سَئیں دی حُکم عدولی نَئیں کِیتی؟ ساڈے ءِچوں ہِک وی کائنی۔ ساکوں اللہ دے حُکم دی نافرمانی کرَݨ دی عادت کِتھوں وراثت ءِچ مِلی ہے؟ حضرت آدم کنُوں۔ حضرت آدم جیرھے ویلے اللہ سَئیں دی حُکم عدولی کِیتی او ہِک مہلک وبا اتے بیماری بݨ گئی اتے اَساں سارئیں اِنسانیں ءِچ کھنڈ گئی ہے۔ کہیں وبا دی حقیقت ءِچ پتا اُوں ویلے لگدے جڈاں ایہ معلوم تھی وَنجے جو او وبا کیرھے شخص کنُوں ٹُری ہَئی۔

شکر ہے گالھ مُک نَئیں گئی۔ کیوں جو اللہ دا کلام ڈسیندے جو "" بھانویں جو بُرائی دی وجہ کنُوں ایہ فیصلہ تِھیاجو سارئیں اِنسانیں کُوں سزا ڈِتی وَنجے اُنوویں اِی نیکی دے ہِکوں گم دے وسیلے نا ل سارئیں اِنسانیں کُوں او نعمت مِلی جَیندے

وسیلے سارے اِنسان بخشیں وَنچنڑ اتے ہمیشاں دی زندگی گِھنڑ"" (رومیوں ۵: ۱۸)۔ اَج دے پروگرام ءِچ اَساں اِیں مضمون اُتے گالھ نا کریسوں۔ پَر آونڑ والے پروگرامیں ءِچ اَساں بخشش دی سیدھی راہ دے بارے سیکھسوں جیر ھی اللہ سَئِیں سارئیں اِنسانیں کِیتے تیار کِیتی ہے تاں جو او اللہ سَئِیں دو رجوع کرَنڑ۔

عزیز سجنڑوں! ایہ ہا تُہاڈا اپنڑا پروگرام جیر ھا "" سچائی دی راہ"" ۔ اگلے پروگرام ءِچ اَساں اِیں گالھ کُوں جاری رکھیسوں جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا نیکی دی راہ کنُوں پھر گئے اتے بُرائی دی راہ اُتے چلنڑ لگ پئے تاں وَل اُنہیں نال کیا تِھیا؟ اللہ سَئِیں تُہاکُوں بخت لاوےکیوں جو تُساں اِیں اہم اتے بُنیادی گالھ کُوں یاد رکھاہےجو "" "" بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں بُرائی دُنیا ءِچ آئی اتے بُرائی دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک بُرائی کرینڈن اِیں وجہ کنُوں مَوت سب لوکیں ءِچ کھنڈ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔

سبق نمبر ۸

حضرت آدم دا کیا گِھن آیا؟ پیدایش ۳ باب

پروگرام سݨݨ والے محترم سجݨو! اسلام و علیکم!

اَساں اللہ پاک دے مُبارک ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریندے ہَئِیں۔ جیرھا امن وامان بخشیندے۔ او ایہ چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨے اتے اُوں راہ اُتے ٹُردا رَہوے جیرھی اللہ سَئِیں قائم کِیتی ہے۔ تاں جو اُوکُوں ابدی امن و امان مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا"" سچائی دی راہ"" دا ایہ پروگرام پیش کریندے پئے ہَئِین۔

توریت شریف ءِچوں سِیکھدے ہوئے اَساں ڈِٹھا جو اللہ سَئِیں پہلے ڈُو اِنسانیں کُوں اپݨی صورت وانگوں بݨایا ہا۔ اَساں ایہ وی سِیکھیا جو اللہ سَئِیں اِنہیں کُوں کِیوں پیدا کِیتا؟ اللہ پاک چاہندے جو او اپݨے سارے دِل نال اپݨی ساری جان نال اتے اپݨی ساری طاقت نال اُوکُوں پیار کرے اتے اِیندے طفیل اُوندے کݨھے ہِک عجیب اتے نا ختم تھیوݨ والا رشتہ قائم کر گِھنوں۔

اَساں ایہ وی ڈِٹھا ہا جو اللہ سَئِیں حضرت آدم دا ہِک آسان جینھا امتحان کِیوں اتے کِیویں گِھدا؟ اِیں واسطے جو او معلوم کرے جو کیا واقعی حضرت آدم اُوندی تابع داری کر تے سچی محبت رکھندے؟ دُنیا دی پہلی عورت کُوں بݨاوݨ کنُوں پہلے اللہ سَئِیں آدم کُوں حکم ڈِتا ہا جو "" اتے اللہ سَئِیں اِنسان کُوں حکم ڈِتا اتے آکھیا جو تُو ں باغ دے ہر درخت دا پھل بغیر روک ٹوک کھا سگدِئیں پَر نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ ڈِیوَݨ والے درخت دا پَھل کڈاہیں نا کھاوِیں کیوں جو جیرھے ڈِینہہ تَیں اِینکُوں کھادھا، ضرور مرسیں"" (۲: ۱۶-۱۷)۔ اللہ سَئِیں اَزمایا اتے خبردار کر ڈِتا جو حکم عدولی دی سزا مَوت اتے اُوندی ہستی کنُوں دُوری تھی ویسی۔ اللہ حضرت اِنسان نال محبت کریندا ہا اتے چاہندا ہا جو حضرت آدم ہمیشاں اُوندی قُربت کنُوں فیض یاب تھیندا رَہوے۔ اپݨے پچھلے پروگرام ءِچ اَساں ڈِٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا شیطان دی گالھ منݨی اتے اللہ سَئِیں دی حکم عدولی کِیتی کیوں جو اُنہیں شجرِ ممنوعہ دا پھل کھا چھوڑیا۔

اَج ساڈا پروگرام ہے جو اَساں توریت شریف دے تریجھے باب دا مطالعہ کریندے ہوئے ایہ سیکھسوں جو جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا اللہ دی حُکم عدولی کِیتی تاں اِنہیں دا کیا حال تِھیا؟ اللہ دے کلام ءِچ تریجھے باب دی سَتویں آیت ءِچ لکھیا لاتھے جو "" وَل ڈُوہائیں دیا ں اَکھیں کُھل گِیاں اتے پتا لگِیونے جو اَساں تاں ننگے وَدے ہَیں۔ وَل اُنہیں اِنجیر دے پَتر ہِک ہے نال گُنڈھ کرائیں اپݨا اپݨا ننگیج گجِیا""(پیدایش ۳: ۷)۔جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا اللہ سَئِیں دی حکم عدولی کِیتی تاں سب کنُوں پہلے کیرھا گم کِیتا ؟ اُنہیں اپݨی شرم اتے بُرائی کُوں لُکاوݨ دی کوشش کِیتی۔ اَساں پہلے سیکھیا ہا جو نیکی اتے بَدی دی سُنجاݨ ڈِیوَݨ والے درخت دا پَھل کھاوݨ کنُوں پہلے ۔ بھاویں جو او ذال پَے ڈُوہائیں ننگے وَدے ہَن ، پر اِیں گالھ دا اُنہیں کُوں پتہ اِی کائنا ہا"" (پیدایش ۲: ۱۸، ۲۱۔ ۲۵)۔ہُݨ اُنہیں دی سوچ اپݨے جسم دے بارے بدل گئی ہَئی۔ ہُݨ او اللہ سَئِیں دی پاک ذات دے سامݨے جیرھا اُنہیں دا مُنصف ہا گہنگار، سزا وار اتے شرمندہ کھڑے ہَن۔ وَل اُنہیں کوشش کِیتی جو او اَنجِیر دے پَتریں کُوں سی کرائیں اپݨی شرم گاہ لکاوݨ اتے اپݨے بدن دے ننگیج کُوں کَج گِھنݨ۔ وَل وی اِنجِیر دے پَتریں دے کپڑئیں پاوݨ نال اُنہیں دے دِلیں اُتے آوݨ والی مِیل کُوں نا مٹا سگِیئیں۔ اِیں کنُوں اَگُوں پاک کلام فرمیندے جو "" ہُوں ڈِیہاڑے شام دے ویلے اُنہیں باغ ءِچ اللہ سَئِیں دی حضوری کُوں محسُوس کِیتا تاں

او اُتھائیں بُوٹئیں ءِچ لُک گئے"" پیدایش ۳: ۸۔ بُرائی کرَنڑ دے بعد اُنہیں ءِچ کینجھی تبدیلی آ گئی۔ اللہ پاک دی حکم عدولی کنُوں پہلے جڑاں اللہ سَئیں حضرت آدم اتے اماں حوا کُوں ملڑ باغ ءِچ اَیندا ہا تاں او خُوش تھی ویندے ہَن۔ پَر بُرائی کَرنڑ دے بعد جڑاں اُنہیں اللہسَئیں دی حضوری کُوں اپڑے کولھ محسُوس کِیتی تاں او ڈر گئے اتے کمبڑ پئے گئے اتے شرم کنُوں بُڈ گئے۔ اتے اُنہیں اپڑے آپ کُوں باغ دے بُوٹئیں ءِچ خُود کُوں لکاونڑ دی کوشش شروع کر ڈِتی۔ حضرت آدم کِیوں ڈرنڑ اتے لُکنڑ پُو گیا ؟ اِیں گالھ کُوں سمجھنڑ مشکل نَئیں۔ جے کُوئی بندہ کہیں ہے دی فصل چوری کریندے ہوئے فصل دے مالک دی آواز سُنڑسی تاں او کیا کریسی؟ او ضرور لُکنڑ دی کوشش کریسی۔ بالکل اِیویں اللہ سَئیں جیرھے گم کنُوں آدم کُوں منع کِیتا ہَیا او گم کرَنڑ دے بعد اُوں لُک وَنجنڑ دی کوشش کِیتی۔ حضرت آدم چنگی طرح جانڑ گیا ہا جو او اللہ پاک دا قصور وار ہے۔

کیا حضرت آدم کُوں چاہیدا ہا جو اللہ سَئیں دی حکم عدولی کرَنڑ دے بعد لُک وَنجے؟ بالکل۔ کِیوں؟ کِیوں جو اللہ پاک اُوکُوں صاف صاف ڈسا ڈِتا ہا"" کیوں جو جیرھے ڈِینہہ تَیں اِیندے ءِچوں کھادا تُوں ضرور مَرسیں""۔ کیا اللہ سَئیں اپڑے کلام کُوں پورا کرڑا ہا؟ کیا واقعی حضرت آدم دا مَر وَنجنڑ ضروری ہا؟ تُہاڈا کیا خیال ہے؟ کیا اللہ سَئیں کُوں چاہیدا ہا جو او آدم اتے حوا کُوں جَینکُوں او بڑایا ہا سزا ڈِیوے؟ ہِک عالم دا آکھنڑ ہے جو سوال اُتے سوال دا جواب نَئیں ڈِیوَڑا چاہیدا۔ پَر ساڈے کولھ اِیں سوال دا بہترین جواب ہے۔ جڑاں لوسیفر جیرھا شیطان ہے اللہ سَئیں دی شاہی دا انکار کِیتا اتے باغی تھی گیا تاں اللہ سَئیں اُوندے نال کیا کِیتا؟ کیا اللہ سَئیں شیطان اتے اُوندے کٹھے باغی فرشتیں کُوں اِیویں چھوڑ ڈِتا؟ کائنا۔ اُوں اُنہیں کُوں نا چھوڑیا۔ اللہ سَئیں نا فقط اُوکُوں اپڑی پاک حضوری کنُوں خارج کر ڈِتا بلکہ اُوندے کِیتے بھاہ وی بڑا ڈِتی۔ اِیویں حضرت آدم وی اللہ سَئیں دی حکم عدولی کِیتی۔ کیا اللہ سَئیں ایہ آکھ سگڑا ہا جو کُوئی گالھ نَئیں یا ایہ کُوئی وَڈا مسئلہ نَئیں۔ ایہ کیرھی کُوئی وَڈی گالھ ہے؟ چھوڑو! حضرت آدم کُوں بغیر سزا دے چھوڑ ڈِیندے ہَئیں۔ ہرگز کائنا۔ اللہ سَئیں پاک ہستی ہے او بُرائی کُوں پسند نَئیں کریندا بلکہ بُرائی دی سزا ضرور ڈِیندے۔ لیونارڈوِنسی جیرھا پُراڑے لوکیں ءِچ ہَہُوں ذہین ہا او آہدے جو "" جیرھا بادشاہ بُرائی یا گناہ دی سزا نا ڈِیوے او لوکیں کُوں بُرائی کرَنڑ دی اِجازت ڈے ڈِیویندے""۔ اللہ پاک بُرائی اتے گناہ دی ہرگز اِجازت نا ڈِیسی۔ او اِیندی سزا ضرور ڈِیسی۔ حضرت حبقوق نبی دے صحیفے ءَچ لکھیا لاتھے"" رَب العزت اللہ پاک ، اے میڈے پاک خُدا۔۔ تیڈی اَنکھیں اینجھیاں پاک ہِن جو تُوں بُرائی کُوں ڈیکھ نَئیں سگڑا اتے بد کاری اُتے نگاہ نَئیں کر سگڑا"" (حبقوق ۱: ۱۲، ۱۳)۔ ہاں۔۔ رب العزت اپڑی اُمت دا انصاف کریسی۔ زندہ خُدا دے انصاف دا سامڑا کرَنڑ ہولناک گالھ ہے""(عبرانیوں ۱۰: ۳۰، ۳۱)۔ اللہ سَئیں دی پاک ذات دا تقاضا ہے جو او ہر بُرائی دی سزا ڈِیوے بس ایہ ضروری گم ہا جو او حضرت آدم اتے اماں حوا کُوں اُنہیں دے گناہ دی سزا ڈِیوے۔ اِیں واسطے اَساں اگلی آیت ءِچ ڈِیہدے ہَئیں"" وَل رب العزت اللہ سَئیں آدم کُوں سڈ ماری جو تُوں کِتھاں ہَئیں""(پیدایش ۳: ۹)۔

آدم دے گناہ کرَنڑ دے بعد اللہ سَئیں کِیا کِیتا؟ اللہ سَئیں حضرت آدم کُوں گولیا اتے سڈ ماری جو تُوں کِتھاں ہَئیں؟"" ۔ کیا حضرت آدم ، اللہ سَئیں دی تلاش کِیتی؟ کائنا۔ او تاں اللہ سَئیں دےسامڑے آونڑ کنُوں ڈرا پِیا ہا۔ تاں وَل اللہ سَئیں حضرت آدم کُوں کِیوں سڈ ماری؟ کیا اُوکُوں پتا نا ہا جو حضرت آدم کِتھاں ہِین؟ اللہ سَئیں جَینکُوں ہر شے دا پتا ہے اتے سب کُجھ جاڑدے یعنی او سب کُجھ ڈِیہدے اتے سُڑدے ۔ اللہ کُوں بالکل پتا ہا جو حضرت آدم کِتھاں لُکے پئین؟ اللہ پاک آدم کُوں سڈیا تاں جو او اُوندی

آواز کُوں سنجاݨے اتے اُوندے سامݨے اپݨے گناہ کُوں مَن کرائیں معافی مَنگ گِھنے۔ کِیوں جو رب العزت ہُݨ وی آدم کُوں پیار کریندا ہا بھانویں جو اُوں حکم عدولی کِیتی ہَئی۔

جڈاں رحیم خُدا آواز ڈ ےکرائیں سڈیا جو آدم تُوں کِتھاں ہَئِیں؟تاں حضرت آدم کیا جواب ڈِتا؟ آؤ پاک کلام ءِچ ڈِیہدے ہَئِیں۔ "" اُوں جواب ڈِتا: مَیں باغ ءِچ تیڈی حضوری کُوں محسُوس کِیتا تاں مَیں ڈر کرائیں لُک گِیا، کِیوں جو مَیں ننگا ہامی۔ اللہ سَئِیں پُچھیا: تَیکُوں کِیویں پتا لگے جو تُوں ننگا ہَئِیں ؟ کیا تَیں ہُوں درخت دا پَھل تاں نَئِیں کھا گِھدا جَیندے بارے مَیں تیَکوں حُکم ڈِتا ہا جو اِینکُوں نا کھاویں؟ آدم جواب ڈِتا: جیرھی عورت کُوں تَیں میڈے کٹھے رکھیئے ہُوں مَیکُوں او پَھل ڈِتے اتے مَیں کھا گِھدا""۔ وَل اللہ سَئِیں عورت کُوں آکھیا ایہ کیا کِیتی؟ عورت جواب ڈِتا: نانگ مَیکُوں گمراہ چا کِیتا تاں مَیں کھا گِھدے""(پیدایش ۳: ۱۰۔ ۱۳)۔

کیا تُساں ڈِٹھے جو حضرت آدم اتے اماں حوا کِیویں جواب ڈِتا؟ اُنہیں کہیں ہَے اُتے اِلزام لاوݨ دی کوشش کِیتی۔ حضرت آدم اللہ سَئِیں اتے اماں حوا ڈُوہائیں اُتے اِلزام لایا اتے آکھیا۔ مَیڈّا کُوئی قصور نَئِیں۔ ایہ سارا کَم اِیں عورت دا ہے جَینکُوں تَیں مَیڈے کٹھے رلا ڈِتے۔ ہُݨ اماں حوا کُوں ڈِیہدے ہَئِیں۔ اُوں سارا اِلزام نانگ کُوں ڈِتا اتے آکھیا مَیڈّا قصور کائنی اِیں نانگ مَیکُوں گمراہ کِیتا اتے دھوکے نال مَیکُوں ایہ پَھل کھاوݨ اُتے مجبور کِیتا۔ وَل وی اللہ سَئِیں جیرھا اِنسان دے دِل اتے دماغ کنُوں واقف ہے اُوں کُوں پتا ہا جو او ڈُوہَئِیں قصوروار ہِن۔ نا اُنہیں کُوں اللہ سَئِیں منع کِیتا ہویا پَھل کھوایا نا شیطان ۔ شیطان دھوکا ڈے کرائیں لوکیں کُوں اَزمیندے پَر او کہیں کُوں گناہ کرَݨ اُتےمجبور نَئِیں کریندا۔ اماں حوا کُوں واقعی دھوکا شیطان ڈِتا ہا پَر اُوں جیرھا کُجھ وی کِیتاہا اپݨی مرضی نال کِیتا ہا اتے اللہ سَئِیں دی نگاہ ءِچ ایہ ہُݨ تَئِیں گناہ اِی ہا۔ ہُݨ آدم کُوں ڈِیہدے ہَئِیں۔ اللہ دا پاک کلام ڈسیندے جو حضرت آدم کُوں نا کہیں دھوکا ڈِتے اتے نا اِی اُوں اِیہ دھوکا کھادا۔(۱۔ تیمتھیس ۲: ۱٤)۔اُوں جاݨ بُجھ کرائیں اپݨی مَن مانی کِیتی اتے حکم عدولی کِیتی کِیوں جو اُوکُوں پتا ہا جو اللہ کیا حکم ڈِتے۔ اُوں گمراہی دی راہ کُوں پسند کریندے ہوئیں بُرائی اتے حکم عدولی دی راہ کُوں پسند کِیتا۔ اُوں اللہ دی حکم عدولی کرَݨ نا چھوڑیا بلکہ بِہنیں کُوں اِلزام ڈِے کرائیں ہِک گناہ نال ڈُوجھا گناہ وی کریندا گِیا۔

حضرت داؤد زبور دی کِتاب ءِچ بیان فرمیندِن جو ""مَیں بَدی دی حالت ءِچ پیدا تِھیا اتے ماء دے پیٹ ءِچ وی گنہگار ہامی""(زبور ۵۱: ۵)۔گناہ ایڈز وانگوں مار گھتݨ والی بیماری وانگوں ہے جیرھی ساری دُنیا ءِچ کھنڈ گئی ہے ایہ اینجھی جان لیوا بیماری ہے جو جے کہیں جسم ءِچ داخل تھی وَنجے تاں وَل اُوندی جان نَئِیں چھوڑیندی۔ ایڈز دا بیمار شخص اپݨے ہالیءِچ وی ایہ بیماری داخل کر ڈِیندے۔ ایڈز ہِک جان لیوا بیماری ہے اتے ہُݨ تَئِیں اِیندا علاج ممکن نَئِیں تِھیا۔ گناہ وی اینجھا اِی مرض ہے ایہ ہَہُوں تکلیف دہ بیماری ہے جیرھی ساری زمین اُتے کِھنڈ گئی ہے گناہ او جان لیوا مرض ہے جیرھا اِنسان کُوں ابدی مَوت مار ڈِیندے اتے خُود اِنسان دے کولھ اِیندا علاج کائنی۔ اَج اَساں خُوشی نال رب العزت دی حمد و ثنا کریندے پئے ہَئِیں کیوں جو اُوں خُود ساڈے کِیتے اِیندا علاج کِیتے۔ تاں جو اَساں گناہ دی سزا کنُوں اتے اُوندے اِختیار کنُوں بچ وَنچوں۔ وَل وی لازمی ہے جو اَساں اللہ دے اِیں عطا کِیتے ہوئے علاج کُوں دِل نال قبول کریندئیں ہوئے اِیمان گِھن آوں۔ رب سوہݨے دی مرضی تھی تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھسوں جو اللہ سَئِیں اِنسان اتے اُوندی اولاد نال اُوں قُدرت اتے اِختیار

والے بخشڑ ہارے کُوں دُنیا ءِچ بھجڑ دا خوبصورت وعدہ کِیویں کِیتا تاں جو اَساں گنہگاریں کُوں سزا ئے مَوت اتے شیطان اتے دوزخ کنُوں رہائی مِل سگے۔

سبق نمبر ۸

حضرت آدم دا کیا گِھن آیا؟ پیدایش ۳ باب

پروگرام سٹّن والے محترم سجّنو! اسلام و علیکم!

اَساں اللہ پاک دے مُبارک ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریندے ہَئِیں۔ جیرھا امن وامان بخشیندے۔ او ایہ چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاڑے اتے اُوں راہ اُتے ٹُردا رَہوے جیرھی اللہ سَئِیں قائم کِیتی ہے۔ تاں جو اُوکُوں ابدی امن و امان مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا"" سچائی دی راہ"" دا ایہ پروگرام پیش کریندے پئے ہَئِین۔

اَج وی لوک اِلزام ڈّے کرائیں اپڑی غلطیاں ڈّوجھیں اُتے تھپ ڈّیندِن پَر اللہ سَئِیں حقیقت جاڈّدے۔اللہ سَئِیں اَج وی پاک کلام دے ذریعے لوکیں کُوں آہدا پئے جو "" تُساں کِتھاں ہوے؟""۔ مَیکُوں ڈّساوں۔ تُساں کیا کِیتے؟ تُساں مَیڈّے حکمیں کُوں مَنڑ اتے عمل کرَڑ کنُوں کِیوں اِنکاری ہوے؟ تُساں مَیڈّے مہربانی دا کِیوں انکار کریندو؟ تُساں بُرائی تاں خُود کریندو پَر اِلزام ہینئیں کُوں ڈّیندو۔ اِیویں کِیوں کریندو؟ "" رب العزت فرمائے مَیکُوں اپڑی حیات دی قسم ، ہر ہِک شخص مَیڈّے اَگُوں جھک ویسی اتے ہر ہِک زبان مَیڈّی ہستی کُوں منیسی۔ بس اَساں سارئیں اللہکُوں حساب ڈّیسوں"" (رومیوں ١٤: ١١-١٢) ۔

ہُنڑ اَساں اِیں سبق ءِچ ڈّیہدے ہَئِیں جو اللہ سَئِیں نانگ کُوں ،شیطان کُوں اتے حوا اتے آدم کُوں کیرھی کیرھی سزائیں سڈّائیاں۔ پاک کلام ساکُوں ڈّسیندے جو

"" اتے رب العزت خُدا نانگ کُوں آکھیا اِیں واسطے جو تَیں ایہ گم کِیتے تُوں سارے ڈّنگر ڈّھوریں اتے جنگلی جانداریں ءِچوں لعنتی ہَئِیں، تُوں اپڑے ڈّھڈّ بَھرڑے ٹُردا رہ ویسیں اتے ساری زِندگی خاک چَٹّیندا رہ ویسیں۔ مَیں تیڈّے اتے عورت دے درمیان اِہجی دُشمنی پا ڈّیساں جو تَیڈّی نسل اتے عورت دی نسل دے درمیان ہمیشاں دُشمنی رہ ویسی۔ عورت دی نسل تَیڈّی نسل دا سِر پھہیندی رہ ویسی اتے تَیڈّی نسل عورت دی نسل دی کُھری تے ڈّنگ مریندی رہ ویسی۔ وَل اللہ سَئِیں عورت کُوں آکھیا: مَیں تَیڈّئیں پیڑّیں دے دَرد کُوں بَہُوں زیادہ وَدھا ڈّیساں تُوں دردیں نال اِی بال جنّیسیں۔اتے تَیڈّی رغبت اپڑے پَے دو رہ ویسی۔ اتے او تَیڈّے اُتے حُکم چَلیندا رہ ویسی۔ اتے وَل اللہ سَئِیں آدم کُوں آکھیا: کِیوں جو تَیں اپڑی ذال دی گالھ مَن کرائیں ہُوں درخت دا پَھل کھادھے جَیندے بارے مَیں تَیکُوں حُکم ڈّتا ہا جو نا کھاویں، زمین تَیڈّی اِیں حُکم عدولی دی وجہ کنُوں آیندہ پیداوار نہ ڈّیسی ہُنڑ تُوں ساری حیاتی مشقت دے نال زمین کنُوں پیداوار حاصل کریسیں اتے او تَیڈّے کِیتے گنڈّئیں والے ہوٹے اتے گھاہ جَمیندی رہ ویسی اتے تُوں زمین کنُوں تِھیوَنڑ والی سبزی کھندا رہ ویسی۔ اتے اُوں ویلے تُوں اپڑے خُون پسینے دی کمائی نال روٹی کھندا رہ ویسیں جڈّاں تَئِیں ہُوں مِٹّی ءِچ واپس نا وَل وَنجیں جَیندے نال تَیکُوں بڈّایا گئے، کِیوں جو تُوں خاک ہَئِیں اتے وَلا خاک ءِچ وَل وَنجڈّیں"" (پیدایش ٣: ١٤-١٩)۔کیا تُساں آدم اتے اماں حوا دے گناہ دا نتیجہ ڈّٹھے؟ اُوں بُرائی دا نتیجہ ڈّکھ درد، پریشانی، گنڈّے، محنت مشقت، ساڈّی لاچاری اتے مَوت دی صورت ءِچ سامڑّے آیا۔ جی ہاں کیوں جو " کِیوں جو بُرائی دی سزا اللہ اتے اُوندے حضوری کنُوں جُدائی ہے"" (رومیوں ٦: ٢٣)۔ اللہ سَئِیں کیا آکھیا ہا جو "" جے آدم اتے حوا منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھادا تاں اِیندے نال کیا تَھیسی؟ اُوں فرمایاہا جو "" جیرھے ڈّینہہ تَیں کھادا تُوں ضرور مَر سیں"" کیا حضرت آدم اتے اماں حوا جیرھے ڈّینہہ منع کِیتا

ہویا پَھل کھادا ہا اُونہی ڈِینہہ مَر گئے ہَن؟ کائنا۔ تاں کیا او اُونہی ڈِینہہ مَر گئے؟ سچی گالھ تاں ایہ ہے جو او اُونہی ڈِینہہ مَر گئے ہَن۔حقیقت ایہ ہے جو اللہ سَئِیں دے نال تعلق اُونہی ڈِینہہ ختم تھی گیا ہابالکل اِیویں جیویں روح بدن کنُوں نِکل وَنجڑ نال بدن بے کار تھی ویندے اتے اُوندے ءِچوں بَد بُو آونڑ پُو ویندی ہے۔ آئندہ کِیتے اللہ سَئِیں نال رشتہ تروٹ گیا ہا۔

اَساں پہلے اِی سیکھیا ہا جو مَوت اللہ سَئِیں کنُوں دُوری اتے جُدائی دا ناں ہے۔ کیوں جو حضرت آدم اتے اماں حوا اللہ پاک دی حُکم عدولی کِیتی جیرھا زِندگی دا منبع ہے اتے زِندگی دا بانی ہے اِیں واسطے اُنہیں خُود کُوں اللہ سَئِیں کنُوں اینجھ کر گِھدا اتے او ڈُوہائیں اللہ سَئِیں دی رفاقت کنُوں محروم تھی گئے۔ جڈاں اُنہیں شیطان دا آکھنڑ مَن گِھدا اتے اُوندی راہ اُتے تُر پئے اتے اُنہیں اللہ پاک نال اپڑا رشتہ تروڑ گِھدا اتے اللہ سَئِیں دی زِندگی دی شراکت کنُوں محروم تھی گئے۔ کِیوں جو او شیطان دے سنگتی بنڑ گئے ہَن اِیں واسطے او اللہ سَئِیں دے دشمن بنڑ گئے۔ اللہ سَئِیں نال اُنہیں دا تعلق تروٹ گیا۔ مثال دے طور تے جے تُہاڈا کُوئی سنگتی تُہاڈے دشمن دا ساتھ ڈیوےتاں کیا تُہاڈا سنگتی تُہاڈا دشمن نا بنڑ ویسی۔ کیا سچی سچ اِیویں نا تھی سی؟ اپڑے سنگتی نال تُہاڈی سنگت ختم تھی ویسی۔ جیویں اَساں آہدے ہَئِیں جو "" تُہاڈے سنگتی دا دشمن تُہاڈا دشمن ہے""(وولوف دی مثال)۔ اِیویں جیرھا شیطان دی گالھ مَنیدے او اللہ سَئِیں دا دشمن بنڑ ویندے۔ گناہ اِنسان کُوں اللہ کنُوں اینجھ کر ڈِیندے۔

اِیں کنُوں پہلے جو اَساں اَج دے سبق دا نچوڑ کڈھوں ساکُوں ہِک ہِی گالھ سمجھڑی اتے یاد رکھنڑ دی ضرورت ہے۔ او ایہ ہے جو اَساں جیرھے وی اِیں دُنیا ءِچ پیدا تِھیندے ہیں "" بُرائیں اتے گناہئیں دی وجہ کنُوں مُردہ پیدا تِھیندے ہَئِیں ""(افسیوں ۲: ۱)۔ ""اتے اللہ دی حضوری کنُوں خارج ہَئِیں"" (افسیوں ٤: ۱۸)۔ ممکن ہے جو اَساں اینجھے نا ہووں پَر اللہ دا کلام ساکُوں ایہوں سیکھندے جو جیویں اِی آدم اللہ سَئِیں دی حُکم عدولی کِیتی او گہنگار تِھی گیا۔ وولوف مثال ڈِیندےجو "" سیب درخت کنُوں تروٹ کرائیں پَرے نَئِیں ڈھدا""۔ وولوف دی مثال ہے جو "" کہیں وبا دی حقیقت دا پتا اُون ویلے چلدے جیرھے ویلے ایہ پتا لگ وَنجے جو او وبا کیرھے شخص کنُوں تُری ہئی""۔ اللہ سَئِیں دا کلام بالکل اِیویں فرمیندے"" بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں بُرائی دُنیا ءِچ آئی اتے بُرائی دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک بُرائی کریندِن اِیں وجہ کنُوں مَوت وی سب لوکیں ءِچ کھنڈ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔

ساڈا وڈیرہ آدم جیرھا اللہ سَئِیں کنُوں اینجھ تھی گیااو بالکل درخت دی اُوں لڑی وانگوں ہا جیرھا اپڑے درخت کنُوں کَپیج کرائیں اینجھ تھی گئی ہوے۔ جے لڑی درخت نال نا رَہوے تاں وَل اُوندے نال کیا تِھیندے؟ او سُوک ویندی ہے اتے جیرھی لڑیاں درخت کنُوں اینجھ تھی کرائیں سوک وَنجڑ اُنہیں دا کیا حال تِھیندے؟ کیا او ساویاں رہ سگدیاں ہَن؟ کائنا۔ کیوں جو ہُنڑ او سوکی لڑی دا حصہ ہَئِین بالکل اِیویں حضرت آدم دی اولاد دا حال ہے جیرھی سوکی لڑی دا حصہ ہِین اتے اپڑے درخت کنُوں کَپیج گئیاں ہِن اتے کیپج وَنجڑ دی وجہ حضرت آدم دا گناہ ہے۔ آدم سوکی ہوئی او لڑی ہے جَیندیاں لڑیاں اَساں سارے اِنسان ہَئِیں۔ ساڈے وڈیرے آدم دے گناہ اَساں سارئیں کُوں گہنگار بٹا ڈِتے۔ اَساں اُوندے اُوں بُرے کردار ءِچ شامل ہئَیں۔ اِیں واسطے سزا دے حق دار ہَئِیں۔

حضرت داؤد زبور دی کِتاب ءِچ بیان فرمیندِن جو ""مَیں بَدی دی حالت ءِچ پیدا تِھیا اتے ماء دے پیٹ ءِچ وی گنہگار ہامی""(زبور ۵۱: ۵)۔گناہ ایڈز وانگوں مار گھتڑ والی بیماری وانگوں ہے جیرھی ساری دُنیا ءِچ کھنڈ گئی ہے ایہ اینجھی جان لیوا بیماری ہے جو جے کہیں جسم ءِچ داخل تھی

وَنچے تاں وَل اُوندی جان نَئیں چھوڑیندی۔ ایڈز دا بیمار شخص اپݨے ہالیءچ وی ایہ بیماری داخل کر ڈیندے۔ ایڈز ہِک جان لیوا بیماری ہے اتے ہُݨ تَئیں اِیندا علاج ممکن نَئیں تِھیا۔ گناہ وی اینجھا اِی مرض ہے ایہ ہَیُوں تکلیف دہ بیماری ہے جیرھی ساری زمین اُتے کِھنڈ گئی ہے گناہ او جان لیوا مرض ہے جیرھا اِنسان کُوں ابدی مَوت مار ڈیندے اتے خُود اِنسان دے کولھ اِیندا علاج کائنی۔ اَج اَساں خُوشی نال رب العزت دی حمد و ثنا کریندے پئے ہَئیں کیوں جو اُوں خُود ساڈے کِیتے اِیندا علاج کِیتے۔ تاں جو اَساں گناہ دی سزا کنُوں اتے اُوندے اِختیار کنُوں بچ وَنچوں۔ وَل وی لازمی ہے جو اَساں اللہ دے اِیں عطا کِیتے ہوئے علاج کُوں دِل نال قبول کریندئیں ہوئے اِیمان گِھن آوں۔ رب سوہݨے دی مرضی تھی تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھسوں جو اللہ سَئیں اِنسان اتے اُوندی اولاد نال اُوں قُدرت اتے اِختیار والے بخشݨ ہارے کُوں دُنیا ءِچ بھجݨ دا خوبصورت وعدہ کِیویں کِیتا تاں جو اَساں گنہگاریں کُوں سزا ئے مَوت اتے شیطان اتے دوزخ کنُوں رہائی مِل سگے۔

سبق نمبر ۹ پکاوعدہ پیدایش ۳ باب

سُٹّن والے ساتھیوں۔ اسلام وعلیکم!

تُہاڈّا میزبان پرویز اَج سچائی دی راہ دے اِیں پروگرام ءِچ تُہاکُوں خُوش آمدید ، سَت بِسمہ اللہ اہدے۔ اتے اُنہیں سارے دوستوں کِیتے اللہ دی بارگاہ ءِچ شکر انہ ادا کریندے جیرھے اَج دے ڈِینہہ تَئِیں اِیں وبا کنُوں محفوظ ہِن اتے اَگوں کِیتے وی اُوندی بارگاہ ءِچ دُعا کریندے ہَئِیں جو او رحیم ذات اپڈّے کرم دی نگاہ فرماوے اتے سارے پاکستان کُوں اِیں وبا کنُوں چھٹکارا بخشے۔ آمین۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں سِیکھیا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھا چھوڑیا اتے اِیویں اُوں اللہ دی راہ کنُوں گمراہ تھی گئے۔ اِیویں اِنسان جَینکُوں اللہ پاک اپڈّے وانگوں بڈّایا ہا شیطان دی راہ اُتے ٹُر پِیا جیرھا اللہ اتے اِنسان ڈُوہائیں دا دشمن ہے، حضرت آدم اتے اماں حوادے گناہ کرݨ کنُوں پہلے جڈّاں رَب العزت اُنہیں نال ملݨ اتے گالھیں کرَݨ اَیندا ہا تاں او بَہُوں جوش نال اللہ کُوں ملدے اتے اُوندی گالھیں سُݨدے ہَن۔ پَر گناہ کرَݨ دے بعد جڈّاں اللہ سَئِیں اِنہیں کُوں مِلݨ آیا تاں جیویں اِی اُنہیں اُوندی آواز سُݨی تاں او ڈَر گئے اتے شرم کنُوں اپڈّے آپ کُوں درختیں دے پَتریں ءِچ لُکا گِھدا۔ وَل وی اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں چھوڑ نَئِیں ڈِتا بلکہ اُنہیں کُوں گولیا اتے اُتے نال گالھیں کِیتاں۔ اُنہیں دے گناہ دی وجہ کنُوں اُنہیں اُتے کیرھی کیرھی مصیبتاں آسین یعنی ڈُکھ درد، بیماری لاچاری، کَنڈّئیں والے بُوٹے، محنت مشقت اتے خُون پسینے دی روٹی ، کمزوری اتے مَوت۔ اُوں گناہ دی وجہ کنُوں اُوں ڈِیونہار کنُوں اَج دے ڈِینہہ تَئِیں آدم دی نسل مَوت دے قبضے ءِچ ہے۔ ساری نسلِ اِنسانی گناہ دی وجہ کنُوں مجرم ہے اتے فطرتی طور نال بدکار اتے نافرمان پیدا تھئی۔ اَساں ایہ مَنوں یا نا مَنوں۔ اَساں اپڈّے وڈّیرے حضرت آدم دے اُوں گناہ ءِچ برابر دے شریک ہَئِیں۔ حضرت آدم دے گناہ دی وجہ کنُوں اَساں سارے گنہگار پیدا تِھیندے ہَئِیں۔ سچ ہے "" بیماری دا صحیح پتہ اُوں ویلے تَئِیں نَئِیں لگّداجے تَئِیں ایہ پتا نا چلے جو ایہ بیماری کِتھوں شروع تھئی ہَئی۔۔ وَل آہدِن "" کُجھ نَئِیں مٹدا جے تَئِیں تخم نہ مِڑے""۔ اتے جیویں حضرت آدم گناہ دی وجہ کنُوں اللہ دی حضوری کنُوں انیجھ تھی گیا ایویں ساڈّے گناہئیں وی ساکُوں اللہ کنُوں اینجھ کر ڈِتے۔ پاک کلام ایہوں فرمیندے "" بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں گناہ دُنیا ءِچ آیا اتے گناہ دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک گناہ کریندِن اِیں وجہ کنُوں مَوت سب لوکیں ءِچ کھنڈّ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔

"" کیوں جو ہر اِنسان گناہ کریندے اتے اللہ دے جلال کنُوں محروم ہَین۔ (رومیوں ۳: ۲۳)۔ "" بلکہ تُہاڈّی بدکرداری تُہاڈّے اتے تُہاڈّے خُدا دے درمیان جُدائی کر ڈِتی ہے اتے تُہاڈّے گناہئیں اُوکُوں تُہاڈّے کنُوں روپوش کر ڈِتے اینجھا جو او نَئِیں سُݨدا" (یسعیاہ ۵۹: ۲)۔

ایہ گالھ گنیں کُوں چنگی نا لگّسی بلکہ زبان اتے گنیں ڈُوہائیں کُوں کُوڑی لگّسی، کیوں جو سچ ہمیشاں کُوڑا ہوندے"" اتے ایہ گالھ واقعی کُوڑی ہے۔

اَساں ڈِیہدے ہَئِیں جو ہِک آدم دی خطا پوری نسلِ اِنسانی کُوں رب العزت کنُوں اینجھ کر ڈِتا۔ جیرھے ڈِینہہ حضرت آدم اللہ سَئِیں دی نافرمانی کِیتی اُوں ڈِینہہ کنُوں اَج تَئِیں دُنیا ءِچ پیدا تھیووݨ والا ہر بشر اللہ دی شاہی کنُوں محروم اتے شیطان دی شاہی دا والی پیدا تھے ، تھیندے اتے تِھینداں رَہسی۔ اللہ دی شاہی ءِچ شراکت گناہ دی وجہ کنُوں ختم تھی گئی۔ ہُݨ اِنسان دی بھائی والی شیطان دے کٹھے ہے کیوں جو اُوں اِنسان کُوں اپڈّے قبضے ءِچ گِھن کے غلام بڈّا گِھدے۔ ہُݨ مَوت دا ڈَر اتے گناہ دی

غلامی دے علاوہ اُوندے کولھ زندگی دی کُوئی اُمید کائنی رہ گئی۔ ہُنڑ آخر کار اِنہیں دی جاہ ہمیشاں کِیتے دوزخ دی بھاہ ہے۔

جے اللہ سَئیں دا کلام اِتھائیں ختم تھی ویندا تاں اَساں کِتاب کُوں بند کر ڈِیندے اتے اُوں آدمی وانگوں جَیندی اَنکھیں دے سامٹے اُوندا ہال دریا ءِچ ہُڈ گیا ہوئے تھاڑیں مار مار کرائیں روڑ شروع کر ڈِیوں ہا۔ اللہ پاک جے حضرت آدم دی نسل کُوں بچاوڑ کِیتے نجات دی راہ نا بٹدا تاں اَساں ہمیشاں کِیتے نابُود تِھی ویندے۔ ساڈا خُدا رحیم ہے کیوں جو نبیئیں دی معرفت آوڑ والا اللہ دا کلام حضرت آدم دے گناہ دے واقعے اُتے ختم نَئیں تھی ویندا۔ اللہ رحیم و کریم ذات بنی آدم دی نجات دا راستہ کھول ڈِتے ۔ اللہ دا کلام فرمیندے "" پَر جِتھاں گناہ زیادہ تَھیا اُتھائیں فضل اُوکنوں وی بَہُوں زیادہ تِھیا"" (رومیوں ۵: ۲۰)۔ "" ڈِرو نا کیوں جو ڈِیکھو مَیں تُہاکُوں بَہُوں وَڈی خُوشی دی بشارت ڈِیندا ہاں جیرھی ساری اُمت کِیتے ہوسی"" (لُوقا ۲: ۱۰)۔"" کیوں جو اللہ دا او فضل ظاہر تھی گئے جیرھا سارے اِنسانیں دی نجات دا باعث ہے""(ططس ۲: ۱۱)۔

اَساں پہلے جاڑ گِھدے جو اللہ دی ذات پاک ہے اتے او بدکرداریں دی عدالت کریسی۔ اللہ پاک ہے اتے او گناہ کُوں ڈِیکھ وی نَئیں سگدا۔ او ہر ہِک گناہ دا بدلہ ڈِیسی۔ گناہ دی سزا مَوت ہے یعنی اللہ کنُوں ہمیشاں کِیتے جُدائی۔ اللہ لاتبدیل ہے اَیں واسطے گناہ دی سزا وی لا تبدیل ہے۔ وَل وی اَساں اَج اللہ دے کلام کنُوں سیکھسوں جو اللہ پاک جیرھا اصلوں پاک ہے گنہگاریں کُوں گناہ دی سزا کنُوں بچاوڑ کِیتے کیا پروگرام بٹاے؟ہُنڑ اَساں سِیکھسوں جو اللہفقط پاک اِی نَئیں بلکہ رحیم و کریم وی ہے۔ ساڈا مُنصف خُدا ساڈا بخشڑ ہارا بڑن چاہندے۔

اَج اَساں ڈِیکھسوں جو جیرھے ڈِینہہ حضرت آدم اتے اماں حو ا نافرمانی کِیتی تاں اُونہی ڈِینہار کنُوں اللہ سَئیں گنہگاریں کُوں بچاوڑ کِیتے ایہ منصوبہ تیار کر گِھدا ہا۔ آؤ توریت شریف ءِچ پیدایش دی کِتاب ڈِیکھسوں تاں جو اَساں اِیں خوشخبری دے بارے سڑوں۔ اَساں ترِا باب دی پندھرا ۔۱۵۔ آیت ڈِیکھسُوں۔ اللہ سَئیں شیطان کُوں جیرھا نانگ ءِچوں تھی کرائیں اپڑا کَم کریندا پِیا ہا۔ "" ۔ مَیں تیڈے اتے عورت دے درمیان اِہجی دُشمنی پا ڈِیساں جو تَیڈی نسل اتے عورت دی نسل دے درمیان ہمیشاں دُشمنی رہ ویسی۔ عورت دی نسل تَیڈی نسل دا سِر پھہیندی رہ ویسی اتے تَیڈی نسل عورت دی نسل دی کُھری تے ڈَنگ مریندی رہ ویسی"(پیدایش ۳: ۱۵)۔

اِیں مشکل آیتِ مبارکہءِچ بَہُوں ضروری گالھیں ہِین۔ جیرھیاں اللہ سَئیں اپڑے نبئیں دی معرفت بیان کِیتاں جیرھیاں اَساں بعد ءِچ تفسیل نال ڈِیسسُوں۔ اِیں آیتِ مبارکہ دا خلاصہ ایہ ہے ۔ اللہ سَئیں دُنیا ءِچ بخشڑ ہارا بھیجڑ دا منصوبہ بٹائی پیٹھا ہا جیرھا نسل اِنسانی کُوں شیطان دی غلامی کنُوں آزاد کرا تے اللہ دی شاہی دا وارث بڑاوئے۔ ایہ پہلی آیت ہے جیرھی آوڑ والے درمیانی اتے بخشڑ ہارے دے بارے بیان فرمیندی ہے۔ آؤ اَساں اِیں آیتِ مبارکہ دی چار سچائیاں یعنی خاص گالھیں کُوں سیکھوں۔ جیرھیاں اُوں بخشڑ ہارے دے بارے ہِین۔ جَینکوں بھیجڑ دا وعدہ اللہ پاک خُود کِیتا ہا۔

۱۔ پہلی سچائی ایہ ہے جو اللہخُود اعلان فرمیندے جو ایہ بخشڑ ہارا کِیویں ہِک کُنواری کنُوں پیدا تھیسی۔ ہر اِنسان دی ہِک ماء اتے ہِک پِیوُ ہے ۔ پَر آوڑ والے بخشڑ ہارا فقط ہِک عورت کنُوں پیدا تھیوڑا ہا۔ یعنی کُنواری کنُوں اتے ایہ اللہ دی قُدرت نال تھیوڑا ہا۔ اُوندا کُوئی جسمانی پِیوُ نا ہا۔ دُنیا کُوں چھڑکارہ ڈِیوڑ والا آدم دے نطفہ کنوں نا تھی سگدا ہا۔ کیوں جو اِنسان دی ساری اولاد تاں گناہ دی غلام ہے۔ تاں لازم ہا جو گناہیں کنُوں چھڑکارہ ڈِیوڑ والا خُود پاک ہوندا۔ ایہ وی لازم ہا جو او اَسمان

کنُوں لہندا اتے اللہ کنُوں اَیندا۔ تاں اِیں آیت کنُوں جیرھی پہلی گالھ جیرھی اَساں سِیکھدے ہَئِیں او ایہ ہے جو اللہ پاک بخشݨ ہارے دا وعدہ کِیتا ہا جیرھا مَرد دی نسل ءِچوں نَئِیں بلکہ عورت دی نسل کنُوں ہوسی ۔

۲۔ ڈوجھی گالھ جیرھی اللہ پاک اِیں ڈینہہ بخشݨ ہارے دے بارے ڈسائی جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا گناہ کِیتا ہا او ایہ ہَئی جو اللہپاک شیطان کُوں آکھیا ہا جو " تَیڈی نسل عورت دی نسل دی کُھری تے ڈنگ مریندی رہ ویسی"تاں ایہ اللہ پاک دا اعلان ہا جیرھا اُوں کِیتے جو جَیں بخشݨ ہارے کُو ں اللہ سَئِیں اَسمان کنُوں بھجیسی شیطان اِینکُوں کِیویں کِیویں ڈِکھ ڈیوسی؟ آئندہ سبق ءِچ اَساں سیکھسُوں جو نبئیں بخشݨ ہارے دے بارے پہلے کنُوں اِی پیشین گوئیاں کر ڈِتئین جو شیطان بخشݨ ہارے دے خلاف لوکیں دے دِلیں ءِچ رَہݨ لگ ویسی۔ اتے او اِینکُوں مجرم سمجھسن، ستیسݨ اتے وَل قتل کر ڈیسین۔ مارا کُٹیا ہویا بخشݨ ہارا اللہ دے منصوبہ دا حصہ ہوسی۔ دُنیا دا بخشݨ ہارا اَساں گنہگاریں دے گناہیں دی معافی دا وسیلہ بݨیسی۔ او پاک ہستی اَساں بدکاریں کِیتے قُربان تھیسی تاں جو اَساں جیرھے اللہ کنُوں دُور تھی گئے ہاسے اُوندی قُربت اتے سنگت ءِچ آ وَنچوں۔ اُوں ساڈے گناہیں دی خاطر اپݨی جان خُوشی نال قُربان کر ڈِتی اتے اپݨے آپ کُوں مَوت دے سپرد کر ڈِتا۔

۳۔ ترِیجھی گالھ جیرھی اللہ پاک شیطان کُوں آکھی جیرھا نانگ ءِچ ٹکیا پِیا ہا جو او یعنی چھٹکارا ڈِیوݨ والا تیڈے یعنی شیطان د ا سِر پھہیندی رہ ویسی۔ شیطان کِیتے تاں او خبر بُری اتے تکلیف دا باعث ہَئی پَر جیرھے شیطان دے اِختیار کنُوں گناہ اتے دُوزخ دی بھاہ کنُوں چھٹکارا چاہنڈِن اُنہیں کِیتے ایہ خُوش خبری ہے۔ ہُݨ اللہ پاک اعلان کر ڈِتے جو بخشݨ ہارا آخر کار شیطان اُتے غالب آسی اتے آدم دی نسل کُوں جیرھی گناہ دی غلام بݨ گئی ہَئی آزاد کر و ا ڈیسی۔

٤۔ آخر کار اللہ سَئِیں اعلان کر ڈِتا جو دُنیا ءِچ ڈُو قِسم دے لوک ہِن۔ شیطان دے لوک اتے اللہ دے لوک۔ شیطان دے لوک او ہِن جیرھا اللہ سَئِیں دے کلام کُوں نَئِیں منیدے۔ اللہ دے لوک او ہِین جیرھے اللہ دے کلام اُتے اِیمان رکھیندِن اتے اُوکُوں منیدِن(یوحنا ۱: ۹۔۱۳)۔

جیرھے ڈِینہہ حضرت آدم اتے اماں حوا گناہ کِیتے اُونہی ڈِینہہ کنُوں اللہ سَئِیں چھٹکارا ڈِیوݨ والے دے حیرت انگیز منصوبے دی پیشین گوئیاں کرݨ شروع کر ڈِتیاں۔ آئندہ پروگرامیں ءِچ اَساں آہستہ آہستہ ڈیکھسُوں جو اللہ سَئِیں دے سارئیں نبیئیں کِیویں وعدہ کِیتے ہوئے چھٹکارہ ڈِیوݨ والے دی آمد دی مُنادی کِیتی جَیں اپݨے لوکیں کُوں اِنہیں دے گناہیں کنُوں نجات ڈِیسی اتے شیطان دے چُنگل ءِچوں چھٹکارا بخشسسی۔ ہُݨ تَئِیں اَساں جیرھا کُجھ سیکھئیں جے تُہاکُوں سمجھ نَئِیں آیا تاں پریشان تھیوݨ دی ضرورت نَئِیں کیوں جو جیویں جیویں اَساں تاریخ دا مطالعہ کریندے ویسوں ساکُوں اِنہیں گالھیں دی سمجھ اَیندی ویسی۔ وولوف دی مثال ہے " ہِک واٹر پیل اُوں شخص کُوں گول گِھندے جیرھا کُھوں اُتے پاݨی دے منتظر ہوسی۔ کیا تُساں‌اللہ دے کلام دے کھوں اُتے پاݨی دے منتظر ہو۔ واہ سَئِیں ۔ اللہ سَئِیں دا فرمان ہے" اتے اِینکُوں اینجھا گولیسی جیویں چاندی کُوں اتے اِینکُوں اینجھی تلاش کرے جیویں پوشیدہ خزانیں دی تاں تُوں رب العزت دے خُوف کُوں سمجھسی اتے اللہ دی معرفت کُوں حاصل کریسی" (امثال ۲: ٥٤)۔

سبق نمبر ۹ پکاوعدہ پیدایش ۳ باب

سُٹّن والے ساتھیوں۔ اسلام وعلیکم!

تُہاڈّا میزبان پرویز اَج سچائی دی راہ دے اِیں پروگرام ءِچ تُہاکُوں خُوش آمدید ، سَت بِسمہ اللہ اہدے۔ اتے اُنہیں سارے دوستوں کِیتے اللہ دی بارگاہ ءِچ شکر انہ ادا کریندے جیرھے اَج دے ڈِینہہ تَئِیں اِیں وبا کنُوں محفوظ ہِن اتے اَگّوں کِیتے وی اُوندی بارگاہ ءِچ دُعا کریندے ہَئِیں جو او رحیم ذات اپڑّے کرم دی نگاہ فرماوے اتے سارے پاکستان کُوں اِیں وبا کنُوں چھٹکارا بخشے۔ آمین۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں سِیکھیا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھا چھوڑیا اتے اِیویں اُوں اللہ دی راہ کنُوں گمراہ تھی گئے۔ اِیویں اِنسان جَینکُوں اللہ پاک اپڑّے وانگوں بڈّایا ہا شیطان دی راہ اُتے ٹُر پِیا جیرھا اللہ اتے اِنسان ڈُوہائیں دا دشمن ہے، حضرت آدم اتے اماں حوادے گناہ کرݨ کنُوں پہلے جڈّاں رَب العزت اُنہیں نال ملݨ اتے گالھیں کرَݨ اَیندا ہا تاں او بَہُوں جوش نال اللہ کُوں ملدے اتے اُوندی گالھیں سُݨدے ہَن۔ پَر گناہ کرَݨ دے بعد جڈّاں اللہ سَئِیں اِنہیں کُوں مِلݨ آیا تاں جیویں اِی اُنہیں اُوندی آواز سُݨی تاں او ڈَر گئے اتے شرم کنُوں اپڑّے آپ کُوں درختیں دے پَتریں ءِچ لُکا گِھدا۔ وَل وی اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں چھوڑ نَئِیں ڈِتا بلکہ اُنہیں کُوں گولیا اتے اُتے نال گالھیں کِیتاں۔ اُنہیں دے گناہ دی وجہ کنُوں اُنہیں اُتے کیرھی کیرھی مصیبتاں آسین یعنی دُکھ درد، بیماری لاچاری، گنڈّئیں والے ہُوٹے، محنت مشقت اتے خُون پسینے دی روٹی ، کمزوری اتے مَوت۔ اُوں گناہ دی وجہ کنُوں اُوں ڈِیونہار کنُوں اَج دے ڈِینہہ تَئِیں آدم دی نسل مَوت دے قبضے ءِچ ہے۔ ساری نسلِ اِنسانی گناہ دی وجہ کنُوں مجرم ہے اتے فطرتی طور نال بدکار اتے نافرمان پیدا تھئی۔ اَساں ایہ مَنوں یا نا مَنوں۔ اَساں اپڑّے وڈّیرے حضرت آدم دے اُوں گناہ ءِچ برابر دے شریک ہَئِیں۔ حضرت آدم دے گناہ دی وجہ کنُوں اَساں سارے گنہگار پیدا تِھیندے ہَئِیں۔ سچ ہے "" بیماری دا صحیح پتہ اُوں ویلے تَئِیں نَئِیں لگّداجے تَئِیں ایہ پتا نا چلے جو ایہ بیماری کِتھوں شروع تھئی ہَئی۔۔ وَل آہدِن "" کُجھ نَئِیں مٹّدا جے تَئِیں تخم نہ مِٹّے""۔ اتے جیویں حضرت آدم گناہ دی وجہ کنُوں اللہ دی حضوری کنُوں انیجھ تھی گئِیا ایویں ساڈّے گناہئیں وی ساکُوں اللہ کنُوں اینجھ کر ڈِتّے۔ پاک کلام ایہوں فرمیندے "" بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں گناہ دُنیا ءِچ آیا اتے گناہ دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک گناہ کریندِن اِیں وجہ کنُوں مَوت سب لوکیں ءِچ کھنڈّ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔

"" کیوں جو ہر اِنسان گناہ کریندے اتے اللہ دے جلال کنُوں محروم ہَین۔ (رومیوں ۳: ۲۳)۔ "" بلکہ تُہاڈّی بدکرداری تُہاڈّے اتے تُہاڈّے خُدا دے درمیان جُدائی کر ڈِتّی ہے اتے تُہاڈّے گناہئیں اُوکُوں تُہاڈّے کنُوں روپوش کر ڈِتّے اینجھا جو او نَئِیں سُݨدا" (یسعیاہ ۵۹: ۲)۔

ایہ گالھ گنیں کُوں چنگی نا لگّسی بلکہ زبان اتے گنیں ڈُوہائیں کُوں کُوڑی لگّسی، کیوں جو سچ ہمیشاں کُوڑا ہوندے"" اتے ایہ گالھ واقعی کُوڑی ہے۔

اَساں ڈِیہدے ہَئِیں جو ہِک آدم دی خطا پوری نسلِ اِنسانی کُوں رب العزت کنُوں اینجھ کر ڈِتا۔ جیرھے ڈِینہہ حضرت آدم اللہ سَئِیں دی نافرمانی کِیتی اُوں ڈِینہہ کنُوں اَج تَئِیں دُنیا ءِچ پیدا تھیووݨ والا ہر بشر اللہ دی شاہی کنُوں محروم اتے شیطان دی شاہی دا والی پیدا تھے ، تھیندے اتے تِھینداں رَہسی۔ اللہ دی شاہی ءِچ شراکت گناہ دی وجہ کنُوں ختم تھی گئی۔ ہُݨ اِنسان دی بھائی والی شیطان دے کٹھے

ہے کیوں جو اُوں اِنسان کُوں اپݨے قبضے ءِچ گِھن کے غلام بݨا گِھدے۔ ہُݨ مَوت دا ڈر اتے گناہ دی غلامی دے علاوہ اُوندے کولھ زندگی دی کُوئی اُمید کائنی رہ گئی۔ ہُݨ آخر کار اِنہیں دی جاہ ہمیشاں کِیتے دوزخ دی بھاہ ہے۔

جے اللہ سَئِیں دا کلام اِتھائیں ختم تھی ویندا تاں اَساں کِتاب کُوں بند کر ڈِیندے اتے اُوں آدمی وانگوں جَیندی اَنکھیں دے سامݨے اُوندا ہال دریا ءِچ ہُݨ گیا ہوئے تھاڑیں مار مار کرائیں روݨ شروع کر ڈِیوں ہا۔ اللہ پاک جے حضرت آدم دی نسل کُوں بچاوݨ کِیتے نجات دی راہ نا بݨدا تاں اَساں ہمیشاں کِیتے نابُود تِھی ویندے۔ ساڈا خُدا رحیم ہے کیوں جو نبیئیں دی معرفت آوݨ والا اللہ دا کلام حضرت آدم دے گناہ دے واقعے اُتے ختم نَئِیں تھی ویندا۔ اللہ رحیم و کریم ذات بنی آدم دی نجات دا راستہ کھول ڈِتے ۔ اللہ دا کلام فرمیندے "" پَر جِتھاں گناہ زیادہ تَھیا اُتھائیں فضل اُوکنوں وی بَہُوں زیادہ تِھیا"" (رومیوں ۵: ۲۰)۔ "" ڈِرو نا کیوں جو ڈِیکھو مَیں تُہاکُوں بَہُوں وَڈّی خُوشی دی بشارت ڈِیندا ہاں جیرھی ساری اُمت کِیتے ہوسی"" (لُوقا ۲: ۱۰)۔"" کیوں جو اللہ دا او فضل ظاہر تھی گئے جیرھا سارے اِنسانیں دی نجات دا باعث ہے""(ططس ۲: ۱۱)۔

اَساں پہلے جاݨ گِھدے جو اللہ دی ذات پاک ہے اتے او بدکرداریں دی عدالت کریسی۔ اللہ پاک ہے اتے او گناہ کُوں ڈِیکھ وی نَئِیں سگدا۔ او ہر ہِک گناہ دا بدلہ ڈِیسی۔ گناہ دی سزا مَوت ہے یعنی اللہ کنُوں ہمیشاں کِیتے جُدائی۔ اللہ لاتبدیل ہے اَیں واسطے گناہ دی سزا وی لا تبدیل ہے۔ وَل وی اَساں اَج اللہ دے کلام کنُوں سیکھسوں جو اللہ پاک جیرھا اصلوں پاک ہے گنہگاریں کُوں گناہ دی سزا کنُوں بچاوݨ کِیتے کیا پروگرام بݨاے؟ہُݨ اَساں سِیکھسوں جو اللہفقط پاک اِی نَئِیں بلکہ رحیم و کریم وی ہے۔ ساڈا مُنصف خُدا ساڈا بخشݨ ہارا بݨ چاہندے۔

اَج اَساں ڈِیکھسوں جو جیرھے ڈِینہہ حضرت آدم اتے اماں حوا نافرمانی کِیتی تاں اُونہی ڈِینہار کنُوں اللہ سَئِیں گنہگاریں کُوں بچاوݨ کِیتے ایہ منصوبہ تیار کر گِھدا ہا۔ آؤ توریت شریف ءِچ پیدایش دی کِتاب ڈِیکھسوں تاں جو اَساں اِیں خوشخبری دے بارے سݨوں۔ اَساں ترا باب دی پندھرا ۱۵۔ آیت ڈِیکھسُوں۔ اللہ سَئِیں شیطان کُوں جیرھا نانگ ءِچوں تھی کرائیں اپݨا کَم کریندا پِیا ہا۔ "" ۔ مَیں تیڈے اتے عورت دے درمیان اِہجی دُشمنی پا ڈِیساں جو تَیڈّی نسل اتے عورت دی نسل دے درمیان ہمیشاں دُشمنی رہ ویسی۔ عورت دی نسل تَیڈّی نسل دا سِر پھہیندی رہ ویسی اتے تَیڈّی نسل عورت دی نسل دی کُھری تے ڈَنگ مریندی رہ ویسی"(پیدایش ۳: ۱۵)۔

اِیں مشکل آیتِ مبارکہءِچ بَہُوں ضروری گالھیں ہِین۔ جیرھیاں اللہ سَئِیں اپݨے نبئیں دی معرفت بیان کِیتاں جیرھیاں اَساں بعد ءِچ تفسیل نال ڈِیسسُوں۔ اِیں آیتِ مبارکہ دا خلاصہ ایہ ہے ۔ اللہ سَئِیں دُنیا ءِچ بخشݨ ہارا بھیجݨ دا منصوبہ بݨائی ہیٹھا ہا جیرھا نسل اِنسانی کُوں شیطان دی غلامی کنُوں آزاد کرا تے اللہ دی شاہی دا وارث بݨاوئے۔ ایہ پہلی آیت ہے جیرھی آوݨ والے درمیانی اتے بخشݨ ہارے دے بارے بیان فرمیندی ہے۔ آؤ اَساں اِیں آیتِ مبارکہ دی چار سچائیاں یعنی خاص گالھیں کُوں سیکھوں۔ جیرھیاں اُوں بخشݨ ہارے دے بارے ہِین۔ جَینکوں بھیجݨ دا وعدہ اللہ پاک خُود کِیتا ہا۔

۱۔ پہلی سچائی ایہ ہے جو اللہخُود اعلان فرمیندے جو ایہ بخشݨ ہارا کِیویں ہِک کُنواری کنُوں پیدا تھیسی۔ ہر اِنسان دی ہِک ماء اتے ہِک پِیوُ ہے ۔ پَر آوݨ والے بخشݨ ہارا فقط ہِک عورت کنُوں پیدا تھیوݨا ہا۔ یعنی کُنواری کنُوں اتے ایہ اللہ دی قُدرت نال تھیوݨا ہا۔ اُوندا کُوئی جسمانی پِیوُ نا ہا۔ دُنیا کُوں چھٹکارہ ڈِیووݨ والا آدم دے نطفہ کنوں نا تھی سگدا ہا۔ کیوں جو اِنسان دی ساری اولاد تاں گناہ دی

غلام ہے۔ تاں لازم ہا جو گناہیں کنُوں چھٹکارہ ڈیونڑ والا خُود پاک ہوندا۔ ایہ وی لازم ہا جو او اَسمان کنُوں لہندا اتے اللہ کنُوں اَیندا۔ تاں اِیں آیت کنُوں جیرھی پہلی گالھ جیرھی اَساں سِیکھدے ہَئِیں او ایہ ہے جو اللہ پاک بخشڑ ہارے دا وعدہ کِیتا ہا جیرھا مَرد دی نسل ءِچوں نَئِیں بلکہ عورت دی نسل کنُوں ہوسی ۔

۲۔ ڈوجھی گالھ جیرھی اللہ پاک اِیں ڈینہہ بخشڑ ہارے دے بارے ڈسائی جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا گناہ کِیتا ہا او ایہ ہَئی جو اللہپاک شیطان کُوں آکھیا ہا جو " تَیڈی نسل عورت دی نسل دی کُھری تے ڈنگ مریندی رہ ویسی"تاں ایہ اللہ پاک دا اعلان ہا جیرھا اُوں کِیتے جو جَیں بخشڑ ہارے کُو ں اللہ سَئِیں اَسمان کنُوں بھجیسی شیطان اِینکُوں کِیویں کِیویں ڈکھ ڈیوسی؟ آئندہ سبق ءِچ اَساں سیکھسُوں جو نبئیں بخشڑ ہارے دے بارے پہلے کنُوں اِی پیشین گوئیاں کر ڈتئین جو شیطان بخشڑ ہارے دے خلاف لوکیں دے دِلیں ءِچ رَہڑ لگ ویسی۔ اتے او اِینکُوں مجرم سمجھسن، ستیسڑ اتے وَل قتل کر ڈیسین۔ مارا کُٹیا ہویا بخشڑ ہارا اللہ دے منصوبہ دا حصہ ہوسی۔ دُنیا دا بخشڑ ہارا اَساں گنہگاریں دے گناہیں دی معافی دا وسیلہ بڈیسی۔ او پاک ہستی اَساں بدکاریں کِیتے قُربان تھیسی تاں جو اَساں جیرھے اللہ کنُوں دُور تھی گئے ہاسے اُوندی قُربت اتے سنگت ءِچ آ وَنجوں۔ اُوں ساڈے گناہیں دی خاطر اپڈی جان خُوشی نال قُربان کر ڈتی اتے اپڈے آپ کُوں مَوت دے سپرد کر ڈتا۔

۳۔ ترِیجھی گالھ جیرھی اللہ پاک شیطان کُوں آکھی جیرھا نانگ ءِچ ٹکیا پیا ہا جو او یعنی چھٹکارا ڈیونڑ والا تیڈے یعنی شیطان د ا سِر پھہیندی رہ ویسی۔ شیطان کِیتے تاں او خبر بُری اتے تکلیف دا باعث ہَئی پَر جیرھے شیطان دے اِختیار کنُوں گناہ اتے دُوزخ دی بھاہ کنُوں چھٹکارا چاہندِن اُنہیں کِیتے ایہ خُوش خبری ہے۔ ہُنڑ اللہ پاک اعلان کر ڈتے جو بخشڑ ہارا آخر کار شیطان اُتے غالب آسی اتے آدم دی نسل کُوں جیرھی گناہ دی غلام بنڑ گئی ہَئی آزاد کر و ا ڈیسی۔

٤۔ آخر کار اللہ سَئِیں اعلان کر ڈتا جو دُنیا ءِچ ڈُو قِسم دے لوک ہِن۔ شیطان دے لوک اتے اللہ دے لوک۔ شیطان دے لوک او ہِن جیرھا اللہ سَئِیں دے کلام کُوں نَئِیں منیدے۔ اللہ دے لوک او ہِین جیرھے اللہ دے کلام اُتے اِیمان رکھیندِن اتے اُوکُوں منیدِن(یوحنا ۱: ۹-۱۳)۔

عزیز م ! تُساں " سچائی دی راہ " دے ناں نال ایہ پروگرام سڈئیں اتے سیکھئیں۔ اَساں تُہاڈے نال اللہ سَئِیں دے اِیں خوب صورت وعدے بارے گالھ مُہاڑ کریندے پئے ہاسے جیرھا اُوں ویلے کِیتا گیا ہا جڈاں حضرت آدم اتے اماں حوا اللہ سَئِیں دی حُکم عدولی کِیتی اتے مَوت دی رستے اُتے ٹُر پئے۔ اَساں اُمید رکھیندے ہَئِیں جو تُساں اِنہیں پروگرامیں کُوں باقاعدگی نال سُڈے رَہسوں جیرھے ویلے تَئِیں تُہاکُوں اللہ دے وعدے دی چنگی طرح سمجھ نا آ وَنجےجیرھا اُوں اَساں سارئیں دے چھٹکارے کِیتے آوڑ والے بخشڑ ہارے دے بارے بیان فرمایا ہا۔

تُہاڈا بَہُوں شکریہ! تُساں بَہُوں غُور نال ایہ پروگرام سُڑئیں۔ ہُنڑ اَساں تُہاکُوں اگلے پروگرام کُوں سُڑن دی دعوت ڈیندے ہَئِیں۔ جیرھا حضرت آدم اتے اماں حوا دے ڈو پُتریں حضرت قابیل اتے ہابیل دی حیاتِ طیبہ اُتے ہوسی۔

پروگرام دے آخر ءِچ ایہ آیت مبارکہ انجیل شریف ءِچوں۔

" پَر جِتھاں بُرائی زیادہ تَھئی اُتھاں فضل وی اصلوں بَہُوں زیادہ تِھیا" (رومیوں ۵: ۲۰)
جیندے رَہوں، خُوش رَہوں اتے وسدے رَہوں ۔ رَب سوہڑے دے حوالے۔

سبق نمبر ۹ پکاوعدہ پیدایش ۳ باب

سُٹّن والے ساتھیوں۔ اسلام وعلیکم!

تُہاڈّا میزبان پرویز اَج سچائی دی راہ دے اِیں پروگرام ءِچ تُہاکُوں خُوش آمدید ، سَت بِسمہ اللہ اہدے۔ اتے اُنہیں سارے دوستوں کِیتے اللہ دی بارگاہ ءِچ شکر انہ ادا کریندے جیرھے اَج دے ڈِینہہ تَئِیں اِیں وبا کنُوں محفوظ ہِن اتے اَگّوں کِیتے وی اُوندی بارگاہ ءِچ دُعا کریندے ہَئِیں جو او رحیم ذات اپڑّے کرم دی نگاہ فرماوے اتے سارے پاکستان کُوں اِیں وبا کنُوں چھٹکارا بخشے۔ آمین۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں سِیکھیا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا منع کِیتے ہوئے درخت دا پَھل کھا چھوڑیا اتے اِیویں اُوں اللہ دی راہ کنُوں گمراہ تھی گئے۔ اِیویں اِنسان جَینکُوں اللہ پاک اپڑّے وانگوں بڑّایا ہا شیطان دی راہ اُتے ٹُر پیا جیرھا اللہ اتے اِنسان ڈُوہائیں دا دشمن ہے، حضرت آدم اتے اماں حوادے گناہ کرݨ کنُوں پہلے جڈّاں رَب العزت اُنہیں نال ملݨ اتے گالھیں کرَݨ اَیندا ہا تاں او بَہُوں جوش نال اللہ کُوں ملدے اتے اُوندی گالھیں سُݨدے ہَن۔ پَر گناہ کرَݨ دے بعد جڈّاں اللہ سَئِیں اِنہیں کُوں مِلݨ آیا تاں جیویں اِی اُنہیں اُوندی آواز سُݨی تاں او ڈَر گئے اتے شرم کنُوں اپڑّے آپ کُوں درختیں دے پَتریں ءِچ لُکا گِھدا۔ وَل وی اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں چھوڑ نَئِیں ڈِتا بلکہ اُنہیں کُوں گولیا اتے اُتے نال گالھیں کِیتاں۔ اُنہیں دے گناہ دی وجہ کنُوں اُنہیں اُتے کیرھی کیرھی مصیبتاں آسین یعنی دُکھ درد، بیماری لاچاری، گنڈئیں والے بُوٹے، محنت مشقت اتے خُون پسینے دی روٹی ، کمزوری اتے مَوت۔ اُوں گناہ دی وجہ کنُوں اُوں ڈِیونہار کنُوں اَج دے ڈِینہہ تَئِیں آدم دی نسل مَوت دے قبضے ءِچ ہے۔ ساری نسلِ اِنسانی گناہ دی وجہ کنُوں مجرم ہے اتے فطرتی طور نال بدکار اتے نافرمان پیدا تھئی۔ اَساں ایہ مَنوں یا نا مَنوں۔ اَساں اپڑّے وڈّیرے حضرت آدم دے اُوں گناہ ءِچ برابر دے شریک ہَئِیں۔ حضرت آدم دے گناہ دی وجہ کنُوں اَساں سارے گنہگار پیدا تِھیندے ہَئِیں۔ سچ ہے "" بیماری دا صحیح پتہ اُوں ویلے تَئِیں نَئِیں لگّداجے تَئِیں ایہ پتا نا چلے جو ایہ بیماری کِتھوں شروع تھئی ہَئی۔۔ وَل آہدِن "" کُجھ نَئِیں مٹدا جے تَئِیں تخم نہ مِٹے""۔ اتے جیویں حضرت آدم گناہ دی وجہ کنُوں اللہ دی حضوری کنُوں انیجھ تھی گیا ایویں ساڈّے گناہئیں وی ساکُوں اللہ کنُوں اینجھ کر ڈِتے۔ پاک کلام ایہوں فرمیندے "" بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں گناہ دُنیا ءِچ آیا اتے گناہ دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کِیوں جو سب لوک گناہ کریندِن اِیں وجہ کنُوں مَوت سب لوکیں ءِچ کھنڈّ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔

جیرھے ڈِینہہ حضرت آدم اتے اماں حوا گناہ کِیتے اُونہی ڈِینہہ کنُوں اللہ سَئِیں چھٹکارا ڈِیوݨ والے دے حیرت انگیز منصوبے دی پیشین گوئیاں کرݨ شروع کر ڈِتیاں۔ آئندہ پروگرامیں ءِچ اَساں آہستہ آہستہ ڈِیکھسُوں جو اللہ سَئِیں دے سارئیں نبیئیں کِیویں وعدہ کِیتے ہوئے چھٹکارہ ڈِیوݨ والے دی آمد دی مُنادی کِیتی جَیں اپڑّے لوکیں کُوں اِنہیں دے گناہیں کنُوں نجات ڈِیسی اتے شیطان دے چُنگل ءِچوں چھٹکارا بخشسسی۔ ہُݨ تَئِیں اَساں جیرھا کُجھ سیکھئیں جے تُہاکُوں سمجھ نَئِیں آیا تاں پریشان تھیوݨ دی ضرورت نَئِیں کیوں جو جیویں جیویں اَساں تاریخ دا مطالعہ کریندے ویسوں ساکُوں اِنہیں گالھیں دی سمجھ اَیندی ویسی۔ وولوف دی مثال ہے " ہِک واٹر پیل اُوں شخص کُوں گول گِھندے جیرھا کُھوں اُتے پاݨی دے منتظر ہوسی۔ کیا تُساں‌اللہ دے کلام دے کھوں اُتے پاݨی دے منتظر ہو۔ واہ سَئِیں ۔ اللہ سَئِیں دا فرمان ہے" اتے اِینکُوں اینجھا گُولیسی جیویں چاندی کُوں اتے اِینکُوں اینجھی تلاش کرے

جیویں پوشیدہ خزانیں دی تاں تُوں رب العزت دے خُوف کُوں سمجھسی اتے اللہ دی معرفت کُوں حاصل کریسی" (امثال ۲: ٥٤)۔

آؤ توریت شریف دی پہلی کِتاب دے ترِیجھے باب دا مطالعہ کریندے ہَئِیں پاک کلام فرمیندے

" اتے رب العزت اللہ سَئِیں آدم اتے اُوندی ذال کِیتے چمڑے دے کُرتے بٹّا کرائیں اُنہیں کُوں پَوائے۔ اتے اللہسَئِیں آکھیا جو: ڈیکھواِنسان اپڑے نفع نُقصان دا فیصلہ کرَنڑ ءِچ اَساں ءِچوں ہِک دے وانگوں تھی گئے ۔ ہُنڑ کِتھائیں اِیں نا تِھیوے جو اُوں درخت دا پَھل وی کھا گِھنے جَیندے کھاونڑ نال مَوت کڈاہیں نَئِیں اَندی اتے ہِیں گناہ دی حالت ءِچ ہمیشاں تَئِیں زندہ رہ وَنجے۔ ہِیں واسطے رَب العزت اللہ سَئِیں اِنسان کُوں باغِ عدَن ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا تاں جو ہُنڑ او ہُوں زمین کُوں وَنج رَہاوے جَیندی مِٹی نال اُوکُوں بٹّایا گیا ہا ۔ وَل اللہ سَئِیں آدم کُوں کڈھ ڈِتا اتے باغِ عَدن دے مشرقی پاسے مُقرب فرشتِئیں کُوں چوَدھار گُھمڑوالی اتے ہلدی ہوئی تلوار دے نال مُقرر کِیتا تاں جو کُوئی وی اُوں درخت دے نزدیک نا آوے جَیندا پَھل کھاونڑ نال مَوت کڈاہیں نَئِیں اَندی" (پیدایش ۳" ۲۱۔۲٤)۔

اِتھاں ترِیجھا باب ختم تھیندے۔ اِیں کنُوں پہلے جو اَساں اَج دے پروگرام دا خلاصہ بیان کروں۔ آؤ اَساں اِنہیں آیات دی کُجھ سچائیں اُتے غُور کروں۔

پاک کلام دا بیان ہے جو " رب العزت اللہ آدم اتے اُوندی ذال کِیتے چمڑے دے کُرتے بٹّا کرائیں اُنہیں کُوں پُوائے"۔

کیا تُہاکُوں پتا ہے جو نیکی اتے بَدی دی سُنجاڑ ڈِیونڑ والے درخت دا پَھل کھاونڑ دے بعد آدم اتے حوا کِیا کِیتا ہا؟ اُنہیں اِنجیر دے پَترِیک ہے نال گِنڈھ کرائیں پا گِھدے تاں جو او اللہ پاک دے سامڑے اپڑا ننیگج کج گِھنڑ۔ اُنہیں پَتر کُوں گِنڈھ کرائیں جیرھے کپڑے پاتے ہَن کیا اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں قبول کر گِھد ا؟ نا ہرگز کائنا۔ اُنہیں اپڑے کِیتے جیرھے کپڑے بٹّائے اللہ سَئِیں کیوں اُنہیں کُوں قبول نا کِیتا؟ کیوں جو اللہ سَئِیں آدم اتے حوا کُوں سبق سکھوڑا چاہندا ہا کیوں جو او کامل ہے اتے او اِنسان دے ناپاک گمیں کُوں پسند نَئِیں کریندا۔ اُوندے بارے پاک کلام بیان فرمیندے "" اتے اَساں سارے ناپاک ہَئِیں اتے ساڈے سارے چنگے کَم وی ناپاک کپڑیں وانگوں ہِین" (یسعیاہ ٦٤: ٦)۔ اللہ دی نِگاہ ءِچ اِنسان اپڑے گناہیں کُوں لُکاونڑ کِیتے جیرھا کُجھ کرے او سب بے کار ہے۔

تاں وَل رب العزت اللہ سَئِیں اِنسان کِیتے کُجھ کِیتا۔ اللہ سَئِیں کُجھ جانور قُربان کِیتے اتے اُوندے چمڑے نال آدم اتے حوا کِیتے چمڑے دے کُرتے بٹّائے۔ جی ہاں اللہ پاک پہلے جانور قُربان کِیتے۔ آدم اتے حوا کِیتے ایہ نظارہ کینجھا افسوس ناک ہوسی جڈاں پہلی دفعہ جانوریں دا خُون وہندا ڈِٹھا ہوسی۔ جَینکُوں اللہ سَئِیں اِنسان دی خاطر ذبح کِیتا؟ جانوریں دی قُربانی کنُوں اللہ سَئِیں آدم اتے حوا کُوں سِیکھاونڑ چاہندا ہا جو " گناہ دی مُزدوری مَوت ہے" (رومیوں ٦: ۲۳) اتے ایہ وی جو " رَتول دے بغیر گناہیں دی معافی کائنی" (عبرانیوں ۹: ۲۲)۔ اَساں اَج اِیں گالھ کُوں مزید واضح نَئِیں کر سگدے سوائے ایہ آکھڑ دے جو گناہیں دی معافی دا پہلا قانون ایہ ڈسیندے جو " رَتول دے بغیر گناہیں دی معافی کائنی"۔ گناہ دی قیمت ہر صورت ڈیوڑی پَوسی۔ گنہگار دے گناہیں دی معافی کِیتے لازم ہے جو پاک اتے بے عیب قُربانی ڈِتی وَنجے۔ ایہوں واحد طریقہ ہے جَیندے مطابق اللہ اپڑے لوکیں دے گناہیں کُوں معاف کریسی اتے اُوندی نیکی دے کَمیں دا کُوئی نقصان نا تھیسی۔ وولوف دےہِک عالم دے مطابق "" اتے اُوندی نیکی قائم رَہسی""

بس اللہ سَئِیں پاک جانوریں دی قُربانی مقرر کر ڈِتی تاں جو او گنہگاریں کُوں یاد ڈِیوندا رَہوے جو گناہ دی مَزدوری مَوت ہے"۔ جانوریں دی قُربانیاں خُدا دے اُوں پاک اتے بے عیب پُتر دی قُربانی کُوں پیش کرینڈِن جَیں اِیں دُنیا ءِچ آٹّا ہا تاں جو اَساں گنہگاریں کِیتے کفارہ بݨے۔ بعد ءِچ اَساں مزید سیکھسُوں۔ اَج ساڈّے کِیتے ایہا گالھ یاد رکھݨ ضروری ہے جو اللہ سَئِیں آدم اتے حوا دی شرمندگی کُوں گجݨ کِیتے جانوریں کُوں قُربان کِیتا۔

اِیندے بعد اللہ سَئِیں آدم اتے حوا کُوں باغِ عدن کنُوں باہر کڈھ ڈِتا اتے ہِک فرشتہ کُوں مُقرر کِیتا جَیندے ہَتھ ءِچ تیز چمکدی ہَلدی تلوار ہَئی تاں جو اُوں زندگی دے درخت د ی راہ دی حفاظت کرے ۔ کیوں جو اللہ سَئِیں آدم اتے حوا کُوں پَھل کھاوݨ کنُوں منع کِیتا ہا وَل وی اُنہیں اُوں منع کِیتا ہویا پَھل کھا کرائیں مَوت دی راہ چُݨ گِھدی۔ اِیندا نتیجہ ایہ تھیا جو او اَئندہ کِیتے جنت الفردوس دے سوہݨے ماحول کنُوں محروم تھی گئے۔ اَساں پہلے ایہ سیکھ گِھدے جو اللہ سَئِیں لوسیفر کُوں جیرھا شیطان ہے گناہ دی وجہ کنُوں اپݨی حضوری کنُوں کڈھ ڈِتا ہا۔ہُݨ اَساں ڈِیہدے ہَئِیں جو گناہ ای دے باعث آدم اتے حوا کُوں وی باہر کڈھ ڈِتا گیا ۔ اللہ پاک ذات ہے اتے او اِنہیں سارئیں کُوں سزا ڈِیسی جیرھے ناپاک اتے بدکار ہِین۔

میڈّے محترم ساتھیو۔ اَساں ڈُو گالھیں یاد رکھیسوں۔ نمبر ہِک : اللہ سَئِیں پاک ہستی ہے، او گناہ کُوں برداشت نَئِیں کر سگدا۔ اِیں وجہ کنُوں اُوں آدم اتے حوا کُوں باغِ عَدن ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا۔ نمبر ڈُو: اللہ سَئِیں غفور و رحیم ہے، بھانویں جو حضرت آدم اتے اماں حوا اُوندی رحمت دے حقدار نا ہَن بلکہ سزا دے حقدار ہَن وَل وی اللہ سَئِیں نا چاہندا ہا جو اُوندی مخلوق ہلاک تِھیوے۔ اِیں وجہ کنُوں اللہ بخشݨ ہارے کُوں بھیجݨ دا وعدہ کِیتا ہا جیرھا اُوندے لوکیں کُوں شیطان دی غلامی کنُوں کڈھ کرائیں اللہ سَئِیں دی بارگاہ ءِچ گِھن آوے۔

دھوکا نا کھواوئے۔ اللہ دی رحمت اُوں پاک ہستی کُوں تبدیل نَئِیں کر سگدی۔ اللہ دی ایہ ڈُوہائیں صفتاں کٹھے کَم کرینڈِن۔ اِنہیں کُوں اینجھ وی نَئِیں کیتا وَنج سگدا۔ اگلے سبق ءِچ اَساں ڈِیکھسُوں جو اللہ اپݨی پاک ہستی کُوں قائم رکھیندیں ہوئے بدکاریں اُتے اپݨا رحم اتے ترس کِیویں ڈِیکھندے۔

عزیز م ! تُساں " سچائی دی راہ " دے ناں نال ایہ پروگرام سݨئیں اتے سیکھئیں۔ اَساں تُہاڈّے نال اللہ سَئِیں دے اِیں خوب صورت وعدے بارے گالھ مُہاڑ کریندے پئے ہاسے جیرھا اُوں ویلے کِیتا گیا ہا جڈّاں حضرت آدم اتے اماں حوا اللہ سَئِیں دی حُکم عدولی کِیتی اتے مَوت دی رستے اُتے تُر پئے۔ اَساں اُمید رکھیندے ہَئِیں جو تُساں اِنہیں پروگرامیں کُوں باقاعدگی نال سُݨدے رَہسوں جیرھے ویلے تَئِیں تُہاکُوں اللہ دے وعدے دی چنگی طرح سمجھ نا آ وَنجےجیرھا اُوں اَساں سارئیں دے چھٹکارے کِیتے آوݨ والے بخشݨ ہارے دے بارے بیان فرمایا ہا۔

تُہاڈّا ہَبُوں شکریہ! تُساں ہَبُوں غُور نال ایہ پروگرام سُݨئیں۔ ہُݨ اَساں تُہاکُوں اگلے پروگرام کُوں سُݨݨ دی دعوت ڈِیندے ہَئِیں۔ جیرھا حضرت آدم اتے اماں حوا دے ڈُو پُتریں حضرت قابیل اتے ہابیل دی حیاتِ طیبہ اُتے ہوسی۔

پروگرام دے آخر ءِچ ایہ آیت مبارکہ انجیل شریف ءِچوں۔

" پَر جِتھاں بُرائی زیادہ تَھئی اُتھاں فضل وی اصلوں ہَبُوں زیادہ تِھیا" (رومیوں ۵: ۲۰)

جیندے رَہوں، خُوش رَہوں اتے وسدے رَہوں ۔ رَب سوہڑے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۰

حضرت قابیل اتے حضرت ہابیل: قُربانی دی راہ پیدایش ٤ باب

عزیز سٹّن والے دوستوں کُوں اسلام وعلیکم!

مَیں تُہاڈّا میزبان اللہ سَئِیں دے بابرکت ناں نال تُہاڈّی خدمت ءِچ سلام عرض کریناں ۔ جیرھا امن و امان بخشڈّ والا ہے۔ اتے چاہندے جو ساڈّے ءِچوں ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاڈّے اتے اُوں راہ اُتے قائم رہوے۔ تاں جو ساکُوں ہمیشاں کِیتے امن و امان مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا " سچائی دی راہ " دا ایہ پروگرام پیش کرَنڈّ دی سعادت حاصل کریندے پئے ہَئِیں۔

پچھلے پروگرام ءِچ توریت شریف ءِچوں سیکھدے ہوئے اَساں ڈّٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا دے گناہ کرَنڈّ دے بعد اللہ سَئِیں اپڈّے منصوبے دی منادی کِیتی جو دُنیا ءِچ اینجھی ہستی کُوں بھجیسی جیرھا نسلِ اِنسانی کُوں شیطان، گناہ اتے دوزخ دے اِختیار کنُوں رہائی ڈّیسی۔ اَساں ایہ وی ڈّٹھا ہا جو اللہسَئِیں اُنہیں کپڑیں کُوں جیرھے آدم اتے اماں حوا اپڈّے کِیتے بڈّائے ہَن قبول نہ کِیتا۔ اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں سکھاونڈّ چاہندا ہا جو گنہگاریں کولھ اپڈّی اینجھی کُوئی تدبیر کائنی جَیرھی اُنہیں کُوں گناہ دی شرمندگی اتے سزا کنُوں بچا سگّے ۔ فقط اللہ سَئِیں دی پاک ہستی اِی اُنہیں کُوں گناہ دی سزا کنُوں چھڈکارا ڈّیونڈّ دے لائق ہے۔ وَل اَساں ڈّٹھا جو اللہ سَئِیں خُود کُجھ جانور قُربان کِیتے ، آدم اتے حوا کِیتے چمڑے دے کُرتے بڈّائے اتے اُنہیں کُوں پُوائے۔ اللہ سَئِیں خُون دی قُربانی دا پہلی دفعہ انتظام کِیتا ۔ اَساں ایہ وی سیکھایا ہا جو دُنیا ءِچ ڈّو قِسم دے لوک ہوسین۔ ہِک او ہوسین جیرھا اللہ دے کلام کُوں منیسن اتے ڈّوجھے او ہوسین جیرھے اللہ دے کلام کُوں نا منیسن،

اَج اِساں سیکھسُوں جو آدم دے ڈّو پُتر ہَن ہِک قابیل اتے ڈّوجھاں ہابیل۔ قابیل پاک کلام کُوں نا منیا اتے ہابیل پاک کلام کُو مَن گِھدا۔ اَساں ایہ وی سیکھایا ہا جو ہُنڈّ آدم اتے اماں حوا باغِ عدن کنُوں باہر رَہندے ہَن۔ اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں اُنہیں دی حُکم عدولی اتے من مانی دی وجہ کنُوں باغِ عدن ءِچوں کڈّھ ڈّتا ہا۔ اللہدی حُکم عدولی دی وجہ کنُوں او اِیں نعمت کنُوں محروم تھی گئے اتے وَلا اُوں باغ ءِچ رَہنڈّ اُنہیں کِیتے ناممکن تھی گیا۔ اُنہیں دی حُکم عدولی اللہ سَئِیں نال اُنہیں دا تعلق ترڑوڑ ڈّتا۔ پَر اِنہیں سارئیں گّالھیں دے باوجود اللہ سَئِیں اُنہیں نال پیار اتے اُنہیں دی فکر کریندا ہا۔

اللہسَئِیں پاک صحیفئیں ءِچ فرمیندے جو ہر شخص جیرھا آدم دی اولاد ہے او گہنگار ہے اتے اللہ دے سامڈّے ہر گہنگار سزا دے لائق ہے کِیوں جو اللہ دی ہستی پاک ہے اتے او گناہ کُوں ڈّیکھ نَئِیں سگّدا۔ اِیں وجہ کنُوں ہر گنہگار مَریسی اتے ہمیشاں دی بھاہ دی سزا مِلسی۔ گناہ دی شرارت بَہُوں وَڈّی ہے اتے تُساں اتنی زیادہ نیکیاں نَئِیں کر سگّدے جیرھیاں اللہدی بارگاہ ءِچ اِیں سزا کُوں ختم کر سگّے۔ گناہ دی مُزدوری مَوت اتے دُوزخ دی بھاہ ہے ایہاں وجہ ہے جو نیک کَم اِیندی قیمت نَئِیں ڈّے سگّدے۔

اِیندی مثال ایویں ہے جو فرض کریندے ہَئِیں جو مَیں کہیں بندے دا بَہُوں سارا قرض ڈّیوٹّا ہوے اتے مَیں اُوندے کولھ وَنج کرائیں آہدا۔ مَیکُوں پتا ہے جو مَیں تُہاڈّا بَہُوں سارا پیسہ ڈّیووٹّے۔ مَیں اِیں وقت بالکل کنگالہ تھی چکیا ہا۔ اتے ایہ قرضہ پیسے دی شکل ءِچ تُہاکُوں نَئِیں ڈّے سگّدا ۔ پَر مَیں ایہ قرضہ تُہاڈّے گھر دا کَم کر تے ڈّے ڈّیساں۔ مَیں اُوں ویلے تَئِیں تہاڈّے گھر دا کَم کریندے رَہ ویسا جڈّاں تَئِیں تُہاڈّا سارا قرضہ نا ادا تھی وَنجے۔ تُہاڈّا کیا خیال ہے ؟ او بندہ کیا جواب ڈّیسی؟ اُوکُوں بَہُوں کاوڑ

لگسی یا او میڈی گالھ اُتے کُھلسی۔ سچی گالھ ایہ ہے جو او میڈی گالھ اصلوں نا منیسی۔ او قرض گھٹن والا میڈی گالھ کیوں منیسی؟ کیوں جو ایہ کُوئی طریقہ کائنی جو مَیں اپڈی مرضی نال اپڈے انہیں نیکی دے کَمیں نال اُوندا اتنا وَڈا لاہڈا ڈیواں۔ بالکل اِیویں کُوئی شخص وی گناہ دا قرض اپڈے نیک کَمیں دی صورت ءِچ ادا نَئیں کر سگدا، گناہ دا قرض ڈیووڑ دا طریقہ فقط ہِکُوں ہے اتے او ہے مَوت دی سزا۔ کیوں جو گناہ دی مُزدوری مَوت اتے بھاہ دی سزاہےاِیں واسطے اللہ کریم قابیل اتے ہابیل دے گناہیں کُوں اُنہیں دی مرضی دے کَمیں دے مطابق نا مٹا سگدا ہا ۔ گناہ دا قرض ڈیووڑ کِیتے اللہ سَئیں جیرھا قانون بٹایا ہا او قُربانی دے ذریعے خُون وَہاوڑ ہا۔ لازم ہا جو گنہگار واسطے او شخص جان دا کفارہ ڈیوے جیرھا خُود بے عیب ہوے۔

گناہ دی معافی دا دارومدار اِنسان دی مرضی اُتے نَئیں بلکہ اللہ دے منصوبے یعنی کفارے دی قُربانی اُتے ہے۔ اللہ سَئیں آدم دی اولاد واسطے معافی اتے چھٹکارے دا دووازہ کھول ڈِتا۔ شروع کنُوں اللہ سَئیں اِنسان کُوں حُکم ڈِتا ہا جو ہر گنہگار اپڈے گناہ دے کفارے کِیتے بے عیب جانور قُربان کرے تاں جو ایہ بے عیب جانور گنہگار دے گناہیں دا کفارہ بڈے۔ اِیں قُربانی دے خُون دے باعث اللہ سَئیں آدم دی نسل اُتے رحم کریندا اتے کُجھ وقت کِیتے اُنہیں دے گناہ کُو ں کِچ ڈِتے ۔ پَر جانوریں دا خُون گناہ دی قیمت ادا نا کر سگدا ہا کیوں جو پاک کلام فرمیندے" کیوں جو شریعت جَیندے ءِچ آئندہ دی چنگی شئیں دا عکس ہے اتے اُنہیں شئیں دی اصلی صورت نَئیں اُنہیں ہِکُوں جیئں قُربانیں نال جیرھیاں ہر سال باقاعدگی نال ڈِتیاں ویندِن، اتے اِنہیں کُوں پیش کرَنڑ والیں کُوں ہرگز کامل نَئیں کر سگدی۔ کیوں جو ممکن نَئیں جو ڈاندیں اتے بَکریں دا خُون گناہیں کُوں دُور کرے" (عبرانیوں ۱۰: ۱، ٤)۔ بس جانوریں دی قُربانی دے بارے یاد رکھڑ والی ضروری گالھ ایہ ہے جو ایہ قُربانیاں چھٹکارے دی اِیں قُربانی کُوں ظاہر کریندیاں ہِن جیرھی پوری نسلِ اِنسان دے واسطے پیش تِھیووڑ والی ہَئی۔ " اِیہ بخشڑ ہارا جَیندا وعدہ اللہ سَئیں خُود کِیتا ہا، ہِکوں دفعہ سب دے گناہیں واسطے قُربان تِھیووڈا ہا تاں جو او ناپاکیں کُوں پاک بڈا کرائیں اللہ دے سامڑے حاضر کرے" (۱پطرس ۳: ۱۸)۔ جیویں اِنجیل شریف ءِچ لکھیا لاتھے جو " اُوں شخص دی سارے نبی گواہی ڈِیندِن جو جیرھا کُوئی اُوندے اُتے اِیمان گِھن آوے اُوندے ناں دے وسیلے گناہیں دی معافی حاصل کریسی" (اعمال ۱۰: ٤۳)۔

اِیں واسطے شروع کنُوں اِنسان اپڈے گناہیں دا کفارہ جانور دی قُربانی نال ڈِیندے ہَن ایہ دستور اللہ سَئیں اُنہیں کُوں ڈِتا ہا۔ پَر قابیل اِیں دستور دی کُوئی پرواہ نا کِیتی۔ قابیل اپڈے گناہیں دی معافی کِیتے ہِک نَواں اتے اینجھ راہ کڈھ گِھدیس ۔ اپڈی مرضی دا مذہب بڈا گِھیدس۔ قابیل پہلا کُوڑا مذہب ایجاد کِیتا۔ او اپڈے ہَتھ دے کَمیں دے ذریعے اللہ دے کولھ آیا۔ قابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ پیش کرَنڑ کِیتے او قُربانی گِھن آیا جَینکُوں اُوں خُود لعنتی زمین ءِچ رَہایا ہاجَیندے ءِچ خُون شامل نا ہا۔ کیا اللہ سَئیں خُون دی بغیر اِیں قُربانی کُوں قبول کِیتا ؟ کائنا اللہ سَئیں اِینکُوں قبُول نا کِیتا۔

پَر ہابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ ہِک بے عیب لیلا اَندا اُوں اُوکُوں ذبح کِیتا تاں جو اُوندی رَتول تِھیوے۔ اِیندے بعد ہابیل اُوندے گوشت کُوں بھاہ لا کرائیں ساڑ ڈِتا۔ اِیں قُربانی دے باعث ہابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ روشن ضمیر تِھیا۔ اُوکُوں معلوم ہا جو او خُود مَوت دی سزا دے لائق ہا پَر بے عیب لیلے اُوندی جاہ گِھن گِھدی اتے او لیلا اُوندے گناہ دا کفارہ بڈئیں ۔ اِیویں ہابیل آوڑ والے بخشڑ ہارے اُتے اپڈے اِیمان دا اقرار کِیتا۔ تاں جو گہنگاریں دی خاطر قُربان تِھیوے اتے اُنہیں دے گناہیں دی سزا اپڈے اُتے گِھن گِھنے۔

اَساں اَج اِیں واقعہ دا خلاصہ اِیں اہم سوال ءِچ بیان کریسوں۔ جو اللہ سَئِیں قابیل دی قُربانی کِیوں منظور نا کِیتی؟ کیا قابیل ہابیل کنُوں زیادہ گنہگار ہا؟ اِیندی وجہ ایہ نا ہَئی۔ او ڈُوہائیں گنہگار ہَن، ڈُوہیں اللہ دی بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کِیتاں۔ قابیل مذہبی بندہ ہا۔ متاں تُساں آکھوں جو قابیل دی قُربانی زیادہ معتبر ہَئی کِیوں جو سبزیاں اتے پَھل تاں زیادہ سوہݨے ہِن۔ پَر لیلے کُوں ذبح کرَݨا اتے خُون وہاݨا اَنکھیں کُوں چنگاں نَئِیں لگدا۔ وَل وی اللہ دی نِگاہ ءِچ گناہ سزا دا باعث ہوندے اتے اُوں کنُوں معافی دی راہ جیرھی اللہ سَئِیں ڈَسائی ہے او ہے "" بغیر خُون دے کفارے دے گناہیں دی معافی نا مِلسی"۔ اِیں واسطے اللہ سَئِیں قابیل اتے اُوندی قُربانی کُوں قبُول نا کِیتس۔ کیوں جو قابیل اللہ دے مقرر کِیتے چھٹکارے دی راہ کُوں قبُول نا کِیتا۔

اللہ سَئِیں دی حضوری ءِچ آوݨ دی ہِکُوں سیدھی راہ ہے جیرھی اُوں ڈَکھائی ہے جَیندے بغیر کُوئی وی اُوندے حضور نَئِیں آ سگدا۔ اللہ دی راہ کامل اتے جامع ہے۔ ایہ بالکل ریاضی دے پہاڑیں وانگوں ہے جیویں ڈُو جمع ڈُو چار تھیندن۔ اِیندا درست جواب صرف چار ہے۔ جے کُوئی ہال تراہ آکھے تاں غلط جواب ہوسی، اپویں کُوئی پَنج آکھے تاں اُوندا جواب وی غلط ہوسی۔ جے کُوئی ہال ساڑھے چار جواب ڈَیوے تاں ایہ جواب وی غلط ہوسی۔ ڈُو جمع ڈُو چار ای ہوسن بھانویں ایہ کہیں وی زبان ، رنگ نسل دے لوک ہوݨ، ایہوں اصول اللہ سَئِیں چھٹکارے دی راہ کِیتے وی مقرر کِر ڈِتے۔ اللہِک ہے اتے اُوندے کولھ آوݨ دی راہ وی ہِک اِی ہے یعنی اللہ دا پاک لیلا اتے کامل قُربانی دی راہ ایہاں ہے۔

سݨ والے پیارے ساتھیوں! کیا تُساں چاݨدو جو اللہ سَئِیں گناہیں دی معافی کِیتے جَیں پاک کفارے دا بندوبست کِیتا اتے حُکم ڈِتاتاں جو اِیں کفارے دے وسیلے گناہ دا قرض ہمیشاں کِیتے لَہہ وَنجے۔ اللہ سَئِیں اپݨے کلام ءِچ کیا فرمائے؟ کیا تُساں چاݨدو جو خُدا پاک آپ ہِک بخشݨ ہارا دھرتی اُتے بھیجاتاں جو تُہاکُوں اپݨے گناہیں دی سزا کنُوں چھٹکارے مِلے اتے بار گاہِ الہیٰ ءِچ پاک دِل نال حاضر تھی سگوں؟ اگلے سبق ءِچ اَساں اِیں ہستی بارے مزید گالھ کریسوں۔ پاک کلام فرمیندے" اتے کہیں ہَے دے وسیلے نال چھٹکارا کائنی کیوں جو زمین اُتے اِنسانیں کُوں کوئی ڈُوجھا ناں نَئِیں ڈِتا گیا جَیندے وسیلے نال ساکُوں چھٹکارا مِل سگے" (اعمال ٤: ١٢)۔

دوستو! اَج کِیتے ایہوں کافی ہے اللہ دے فضل و کرم نال اگلی دفعہ قابیل اتے ہابیل دے بارے مزید گالھیں سیکھسُوں۔ گناہ دی معافی بارے تُساں بنیادی اصول ساڈے نال رَل تے سیکھئیں۔ تُہاڈی مہربانی، بغیر خُون دے کفارے دے گناہ دی معافی کائنی" (عبرانیوں ٩: ٢٢)

سبق نمبر ۱۰

حضرت قابیل اتے حضرت ہابیل: قُربانی دی راہ پیدایش ٤ باب

عزیز سڄن والے دوستوں کُوں اسلام وعلیکم!

مَیں تُہاڈا میزبان اللہ سَئیں دے بابرکت ناں نال تُہاڈی خدمت ءِچ سلام عرض کریناں ۔ جیرھا امن و امان بخشڑ والا ہے۔ اتے چاہندے جو ساڈے ءِچوں ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاڑے اتے اُوں راہ اُتے قائم رہوے۔ تاں جو ساکُوں ہمیشاں کِیتے امن و امان مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا " سچائی دی راہ " دا ایہ پروگرام پیش کرَڑ دی سعادت حاصل کریندے پئے ہَئیں۔

پچھلے پروگرام ءِچ توریت شریف ءِچوں سیکھدے ہوئے اَساں ڈِٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا دے گناہ کرَڑ دے بعد اللہ سَئیں اپڑے منصوبے دی منادی کِیتی جو دُنیا ءِچ اینجھی ہستی کُوں بھجیسی جیرھا نسلِ اِنسانی کُوں شیطان، گناہ اتے دوزخ دے اِختیار کنُوں رہائی ڈیسی۔ اَساں ایہ وی ڈِٹھا ہا جو اللہسَئیں اُنہیں کپڑیں کُوں جیرھے آدم اتے اماں حوا اپڑے کِیتے بڈائے ہَن قبول نہ کِیتا۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں سکھاوڑ چاہندا ہا جو گنہگاریں کولھ اپڑی اینجھی کُوئی تدبیر کائنی جَیرھی اُنہیں کُوں گناہ دی شرمندگی اتے سزا کنُوں بچا سگے ۔ فقط اللہ سَئیں دی پاک ہستی اِی اُنہیں کُوں گناہ دی سزا کنُوں چھڈکارا ڈیوڑ دے لائق ہے۔ وَل اَساں ڈِٹھا جو اللہ سَئیں خُود کُجھ جانور قُربان کِیتے ، آدم اتے حوا کِیتے چمڑے دے کُرتے بڈائے اتے اُنہیں کُوں پُوائے۔ اللہ سَئیں خُون دی قُربانی دا پہلی دفعہ انتظام کِیتا ۔ اَساں ایہ وی سیکھایا ہا جو دُنیا ءِچ ڈُو قِسم دے لوک ہوسین۔ ہِک او ہوسین جیرھا اللہ دے کلام کُوں منیسن اتے ڈُوجھے او ہوسین جیرھے اللہ دے کلام کُوں نا منیسن،

اَج اِساں سیکھسُوں جو آدم دے ڈُو پُتر ہَن ہِک قابیل اتے ڈُوجھاں ہابیل۔ قابیل پاک کلام کُوں نا منیا اتے ہابیل پاک کلام کُو مَن گِھدا۔ اَساں ایہ وی سیکھایا ہا جو ہُڑ آدم اتے اماں حوا باغِ عدن کنُوں باہر رَہندے ہَن۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں اُنہیں دی حُکم عدولی اتے من مانی دی وجہ کنُوں باغِ عدن ءِچوں کڈھ ڈِتا ہا۔ اللہدی حُکم عدولی دی وجہ کنُوں او اِیں نعمت کنُوں محروم تھی گئے اتے وَلا اُوں باغ ءِچ رَہڑ اُنہیں کِیتے ناممکن تھی گیا۔ اُنہیں دی حُکم عدولی اللہ سَئیں نال اُنہیں دا تعلق ترڑوڑ ڈِتا۔ پَر اِنہیں سارئیں گالھیں دے باوجود اللہ سَئیں اُنہیں نال پیار اتے اُنہیں دی فکر کریندا ہا۔

تاں آؤ ہُڑ اَساں توریت شریف دی کِتاب پیدایش دے چوتھے باب دا مطالعہ کروں۔ اُوندے ءِچ لکھیا لاتھے" اتے آدم اپڑی ذال حوا دے کولھ گیا اتے او حاملہ تَھئی اتے اُوندا پُتر قابیل جایا۔ وَل حوا آکھیا رب العزت مَیکُوں ہِک پُتر عطا کِیتے۔ وَل اُوکُوں ہِک ہیا پُتر جایا جَیندا ناں ہابیل رکھیُس۔ ہابیل وَڈا تھی کرائیں آجڑی بڈیا اتے قابیل رَڑھ رَہیندا ہا" (پیدایش ٤: ١-٢)۔

آدم اتے حوا دے ڈُو پُتر قابیل اتے ہابیل ہَن او اپڑے ماء پِیوُ وانگوں گنہگار ہَن۔ گناہ چھوت دی بیماری وانگوں اُنہیں دے ہالیں ءِچ وی کھنڈ گئی۔ قابیل اتے ہابیل کُوں گناہ وراثت ءِچ مِلیا۔ اِیں واسطے پاک کلام فرمیندے " آدم دے پُتر اُنہیں دی صُورت تے اُنھائیں وانگوں جایے" (پیدایش ٥: ٣)۔جینجھا پِیوُ اوہو جینجھا پُتر" قابیل اتے ہابیل فطرتی گنہگار جایے۔ ہال قد بُت ءِچ وَڈے تھیندے گئے، اُنہیں دا علم وَدھدا گیا، قابیل کھیتی باڑی کریندا ہا۔ او بَہُوں محنت کریند ا ہا اتے کہیں مشکل گم کنُوں نا ڈِردا

ہا، ہابیل آجڑی ہا۔ ڈوہائیں اللہ سَئیں کنوں واقف ہَن۔ اُنہیں کُوں پتا ہا جو اللہ سَئیں دی ہستی موجود ہے ، اتے پاک ہے جیرھا بَدی کُوں پسند نَئیں کریندا۔ اُنہیں ڈوہائیں کُوں پتا ہوݨا چاہیدا ہا جو اللہ دی قُربت اتے خوشنودی کِیتے اُنہیں کُوں خُون دی قُربانی ڈیوݨی لازمی ہے کیوں جو اللہ سَئیں خُود اُوکُوں مقرر کِیتا ہا۔

قابیل اور ہابیل دی زندگی ءِچ ہِک ڈینہہ اینجھا وی آیا جڈاں اُنہیں فیصلہ کِیتا جو او اللہ سَئیں دی حمدو ثنا اتے عبادت کرݨ اتے اُوندی بار گاہ ءِچ اپݨا اپݨا ہدیہ نذرانہ پیش کرݨ۔ پاک کلام بیان فرمیندے" ہِک ڈینہہ اِیں تِھیا جو قابیل اپݨی رَڑھ ءِچوں کُجھ نذرانہ بارگاہِ الٰہیٰ ءِچ پیش کرݨ کِیتے چا آیا۔ اتے ہابیل وی اپݨئیں بھیڈیں ہِکرِئیں ءِچوں پلیٹھی دے ہال اتے کُجھ اُنہیں دی چربی نذرانے واسطے گِھن آیا اتے رب العزت ہابیل کنُوں خُوش تِھیا اتے اُوندے نذرانے کُوں قُبول کر گِھدُس۔ پَر قابیل کُوں اتے اُوندے نذرانے کُوں قبُول نا کِیتس، تاں قابیل کُوں ڈاڈھے زور دی کاوڑ لگّی اتے اُوندا مُونہہ وِگڑ گیا" (پیدایش٤: ٣۔ ٥)۔

آؤ ڈیکھوں جو کیا تِھیا؟ ڈو شخص اللہ سَئیں دی تعظیم کرݨ چاہندے ہَن۔ ڈوہیں اللہ دی بارگاہ ءِچ اپݨا اپݨا نذرانہ گِھن آئے پَر اللہ دا کلام ڈسیندے جو " رب العزت ہابیل کُوں اتے اُوندے نذرانے کُوں قبُول کِیتا پَر قابیل اتے اُوندے نذرانے کُوں قبُول نا کِیتس۔ کیا وجہ ہَئی جو اللہ سَئیں ہابیل دا نذرانہ منظور کر گِھدیس اتے قابیل دا قابیل دا نذرانہ منظور نا کِیتس؟ اِنہیں ڈوہائیں نذرانیں ءِچ کیا فرق ہا؟

سچ تاں ایہ ہے جو قابیل دے نذرانے ءِچ اتے ہابیل دے نذرانے ءِچ زمین اَسمان دا فرق ہا۔ قابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ تازہ سبزیاں اتے مزے دار پَھل پیش کِیتے ۔ ہابیل اپݨے ریوڑ ءِچوں بے عیب لیلے دا کفارے کِیتے پیش کِیتا۔ اللہ سَئیں ہابیل دے گناہ معاف کر ڈِتے پَر قابیل دے گناہ معاف نہ تھے۔

ہابیل جَیں لیلے دا خُون بار گاہِ الٰہیٰ ءِچ پیش کِیتا ہا اُوندے کِیوں گناہ معاف تھی گئے اتے قابیل جَیں تازہ سبزیاں اتے پَھل بار گاہَ الٰہیٰ ءِچ پیش کِیتے ہَن اُوندے گناہ کِیوں معاف نا تھے؟ کیا اِیندی وجہ ایہ ہَئی جو اللہ سَئیں کُوں سبزیاں اتے پَھل پسند کائنی؟ کائنا، اِیندی وجہ ایہ نَئیں تاں وَل اللہ سَئیں ہابیل دے گناہ کِیوں معاف کر ڈِتے اتے قابیل دے گناہ کیوں معاف نا تھے؟ اِیندی وجہ ایہ ہے جو ہابیل او نذرانہ بارگاہِ الٰہیٰ ءِچ پیش کِیتا او نذرانہ ہا جیرھا اللہ سَئیں چاہندا ہا پَر قابیل کُجھ پِیا نذرانہ گِھن آیا، اللہسَئیں کیرھی شے چاہندا ہا تاں جو او اپݨی پاک ذات اُتے حرف وی نا آوے اتے اِنہیں دے گناہ وی معاف کر ڈیوے؟ بے عیب جانور دا خُون جَیندے اُتے زندگی دا دارومدار ہوندے ۔ ہابیل اللہ اُتے اِیمان گِھن آئے اتے او نذرانہ پیش کِیتا جیرھا اللہ کُوں پسند ہا۔ تاں خُدا داکلام بیان کریندے" اِیمان اِی دی وجہ کنُوں ہابیل قابیل کنُوں افضل قُربانی اللہ دی بارگاہ ءِچ پیش کِیتی جَیندی وجہ کنُوں اُوندے پاک تھیووݨ دی گواہی ڈِتی گئی کِیوں جو اللہ سَئیں اُوندے نذرانے دے قُبول تھیووݨ دی گواہی ڈِتی" (عبرانیوں ١١: ٤)۔ ہابیل اللہ سَئیں دے اِیں نظام اُتے اِیمان گِھن آیا پَر قابیل اِینکُوں نا منیا۔اللہ کُوں منݨ دا کیا مطلب ہے؟ اِیمان گِھن آوݨ دا مطلب ہے جو اللہ دے کلام اُتے یقین رکھݨا اتے اُوندے اُتے عمل کرݨا۔ اللہ اُتے اِیمان گِھن آوݨا یا اُوندا یقین کرݨا ایہ ہے جو او جیرھا کُجھ آکھے اِینکُوں قبُول کِیتا وَنجے۔ جے تُساں آکھوں جو مَیں اللہ کُوں منیدا پَر اِنہیں گالھیں کُوں نَئیں منیداجیرھیاں اُوں اپݨے پاک کلام ءِچ فرمائین تاں وَل سچ ایہ ہے جو تُساں اللہ اُتے اِیمان وی نَئیں رکھیندے۔ اللہاتے اُوندا کلام ہِکوں اِی ہے۔ جے تُساں اللہاُتے اِیمان رکھیندے ہوے تاں تُساں اُوندے کلام کُوں قبُول کریسوں اتے اُوندے مطابق

عمل کریسوں۔ جے تُساں اللہ دے فرمان کُوں نَئِیں میندے تاں تُساں سیدھا اللہ دا انکار کریندے پئے ہوے۔

اللہسَئِیں ہابیل کُوں منظور کر گِھدا کیوں جو اُوں اُوندے کلام کُوں قبُول کر گِھدا ہا اتے او بے عیب لیلے دا خُون بارگاہِ الہیٰ ءِچ پیش کِیتا کیوں جو اللہ دا حُکم ایہوں ہا۔ اللہ سَئِیں قابیل کُوں قبُول نا کیتا کِیوں جو اُوں اِیمانداری نال اللہ دے کلام کُوں نا منیا۔ قابیل آہدا ہا جو او اللہ اُتے اِیمان رکھیندے پَر اُوندے اعمالیں اِیں گالھ دی نفی کر ڈِتی کیوں جو اُوں جانور دی قُربانی نا کِیتی جَیندااللہ حُکم ڈِتا ہا۔

کُوئی شخص سوال کریسی جو اللہ جانوریں دی قُربانی دا کِیوں حُکم ڈِتا ہا؟ اللہ سَئِیں کِیوں فرمایا جو " بغیر خُون دے کفارے دے گناہیں دی معافی کائنی" اِیندی وجہ ایہ ہے جو اللہ دی پاک شریعت دا فرمان ہے جو " گناہ دی مُزدوری مَوت ہے۔ ایہاں وجہ ہے جو گناہیں دی معافی کِیتے خُون دا کفارہ لازمی ہا۔ اللہ سَئِیں ایہ نا آکھیا ہا جو گناہ دی قیمت پَھل اتے سبزئیں دی شکل ءِچ وی ڈِے سگدے ہوے۔ نا اللہ سَئِیں ایہ آکھیا ہا جو گناہ دی قیمت نماز، روزہ اتے نیکیاں ہِن۔ بلکہ اللہسَئِیں جیرھا کُجھ فرمایا ہا او ایہ ہا جو " گناہ دی قیمت مَوت ہوسی"۔

سڈن والے پیارے ساتھیوں! کیا تُساں چاڈدو جو اللہ سَئِیں گناہیں دی معافی کِیتے جَیں پاک کفارے دا بندوبست کِیتا اتے حُکم ڈِتاتاں جو اِیں کفارے دے وسیلے گناہ دا قرض ہمیشاں کِیتے لَہہ وَنجے۔ اللہ سَئِیں اپڑے کلام ءِچ کیا فرمائے؟ کیا تُساں چاڈدو جو خُدا پاک آپ ہِک بخشڑ ہارا دھرتی اُتے بھیجاتاں جو تُہاکُوں اپڑے گناہیں دی سزا کنُوں چھڑکارے مِلے اتے بار گاہِ الہیٰ ءِچ پاک دِل نال حاضر تھی سگوں؟ اگلے سبق ءِچ اَساں اِیں ہستی بارے مزید گالھ کریسوں۔ پاک کلام فرمیندے" اتے کہیں ہَے دے وسیلے نال چھڑکارا کائنی کیوں جو زمین اُتے اِنسانیں کُوں کوئی ڈُوجھا ناں نَئِیں ڈِتا گیا جَیندے وسیلے نال ساکُوں چھڑکارا مِل سگے" (اعمال ٤: ١٢)۔

دوستو! اَج کِیتے ایہوں کافی ہے اللہ دے فضل و کرم نال اگلی دفعہ قابیل اتے ہابیل دے بارے مزید گالھیں سیکھسُوں۔ گناہ دی معافی بارے تُساں بنیادی اصول ساڈے نال رَل تے سیکھئیں۔ تُہاڈی مہربانی، بغیر خُون دے کفارے دے گناہ دی معافی کائنی" (عبرانیوں ٩: ٢٢)

سبق نمبر ۱۰

حضرت قابیل اتے حضرت ہابیل: قُربانی دی راہ پیدایش ٤ باب

عزیز سڄن والے دوستوں کُوں اسلام وعلیکم!

مَیں تُہاڈا میزبان اللہ سَئیں دے بابرکت ناں نال تُہاڈی خدمت ءِچ سلام عرض کریندا ں ۔ جیرھا امن و امان بخشڻ والا ہے۔ اتے چاہندے جو ساڈے ءِچوں ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاڻے اتے اُوں راہ اُتے قائم رہوے۔ تاں جو ساکُوں ہمیشاں کِیتے امن و امان مِل وَنجے۔ اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا " سچائی دی راہ " دا ایہ پروگرام پیش کرَڻ دی سعادت حاصل کریندے پئے ہَئیں۔

پچھلے پروگرام ءِچ توریت شریف ءِچوں سیکھدے ہوئے اَساں ڈِٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا دے گناہ کرَڻ دے بعد اللہ سَئیں اپڻے منصوبے دی منادی کِیتی جو دُنیا ءِچ اینجھی ہستی کُوں بھجیسی جیرھا نسلِ اِنسانی کُوں شیطان، گناہ اتے دوزخ دے اِختیار کنُوں رہائی ڈیسی۔ اَساں ایہ وی ڈِٹھا ہا جو اللہسَئیں اُنہیں کپڑیں کُوں جیرھے آدم اتے اماں حوا اپڻے کِیتے بڻائے ہَن قبول نہ کِیتا۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں سکھاوڻ چاہندا ہا جو گنہگاریں کولھ اپڻی اینجھی کُوئی تدبیر کائنی جَیرھی اُنہیں کُوں گناہ دی شرمندگی اتے سزا کنُوں بچا سگے ۔ فقط اللہ سَئیں دی پاک ہستی اِی اُنہیں کُوں گناہ دی سزا کنُوں چھڻکارا ڈیوڻ دے لائق ہے۔ وَل اَساں ڈِٹھا جو اللہ سَئیں خُود کُجھ جانور قُربان کِیتے ، آدم اتے حوا کِیتے چمڑے دے کُرتے بڻائے اتے اُنہیں کُوں پُوائے۔ اللہ سَئیں خُون دی قُربانی دا پہلی دفعہ انتظام کِیتا ۔ اَساں ایہ وی سیکھایا ہا جو دُنیا ءِچ ڈُو قِسم دے لوک ہوسین۔ ہِک او ہوسین جیرھا اللہ دے کلام کُوں منیسن اتے ڈُوجھے او ہوسین جیرھے اللہ دے کلام کُوں نا منیسن،

اللہسَئیں پاک صحیفئیں ءِچ فرمیندے جو ہر شخص جیرھا آدم دی اولاد ہے او گہنگار ہے اتے اللہ دے سامڻے ہر گہنگار سزا دے لائق ہے کِیوں جو اللہ دی ہستی پاک ہے اتے او گناہ کُوں ڈیکھ نَئیں سگدا۔ اِیں وجہ کنُوں ہر گنہگار مَریسی اتے ہمیشاں دی بھاہ دی سزا مِلسی۔ گناہ دی شرارت ہَہُوں وَڈی ہے اتے تُساں اتنی زیادہ نیکیاں نَئیں کر سگدے جیرھیاں اللہدی بارگاہ ءِچ اِیں سزا کُوں ختم کر سگے۔ گناہ دی مُزدوری مَوت اتے دُوزخ دی بھاہ ہے ایہاں وجہ ہے جو نیک کَم اِیندی قیمت نَئیں ڈے سگدے۔

اِیندی مثال ایویں ہے جو فرض کریندے ہَئیں جو مَیں کہیں بندے دا ہَہُوں سارا قرض ڈیوڻا ہوے اتے مَیں اُوندے کولھ وَنج کرائیں آہدا۔ مَیکُوں پتا ہے جو مَیں تُہاڈا ہَہُوں سارا پیسہ ڈیووڻے۔ مَیں اِیں وقت بالکل کنگالہ تھی چکیا ہا۔ اتے ایہ قرضہ پیسے دی شکل ءِچ تُہاکُوں نَئیں ڈے سگدا ۔ پَر مَیں ایہ قرضہ تُہاڈے گھر دا کَم کر تے ڈے ڈیساں۔ مَیں اُوں ویلے تَئیں تہاڈے گھر دا کَم کریندے رَہ ویسا جڈاں تَئیں تُہاڈا سارا قرضہ نا ادا تھی وَنجے۔ تُہاڈا کیا خیال ہے ؟ او بندہ کیا جواب ڈیسی؟ اُوکُوں ہَہُوں کاوڑ لگسی یا او میڈی گالھ اُتے کُھلسی۔ سچی گالھ ایہ ہے جو او میڈی گالھ اصلوں نا منیسی۔ او قرض گِھڻن والا میڈی گالھ کِیوں منیسی؟ کیوں جو ایہ کُوئی طریقہ کائنی جو مَیں اپڻی مرضی نال اپڻے انہیں نیکی دے کَمیں نال اُوندا اتنا وَڈا لاہڻا ڈیواں۔ بالکل اِیویں کُوئی شخص وی گناہ دا قرض اپڻے نیک کَمیں دی صورت ءِچ ادا نَئیں کر سگدا، گناہ دا قرض ڈیووڻ دا طریقہ فقط ہِکُوں ہے اتے او ہے مَوت دی سزا۔ کِیوں جو گناہ دی مُزدوری مَوت اتے بھاہ دی سزاہےاِیں واسطے اللہ کریم قابیل اتے ہابیل دے گناہیں کُوں اُنہیں دی مرضی دے کَمیں دے مطابق نا مٹا سگدا ہا ۔ گناہ دا قرض ڈیووڻ کِیتے اللہ

سَئِیں جیرھا قانون بݨایا ہا او قُربانی دے ذریعے خُون وَہاوݨ ہا۔ لازم ہا جو گنہگار واسطے او شخص جان دا کفارہ ڈیوے جیرھا خُود بے عیب ہوے۔

گناہ دی معافی دا دارومدار اِنسان دی مرضی اُتے نَئِیں بلکہ اللہ دے منصوبے یعنی کفارے دی قُربانی اُتے ہے۔ اللہ سَئِیں آدم دی اولاد واسطے معافی اتے چھٹکارے دا دووازہ کھول ڈِتا۔ شروع کنُوں اللہ سَئِیں اِنسان کُوں حُکم ڈِتا ہا جو ہر گنہگار اپݨے گناہ دے کفارے کِیتے بے عیب جانور قُربان کرے تاں جو ایہ بے عیب جانور گنہگار دے گناہیں دا کفارہ بݨے۔ اِیں قُربانی دے خُون دے باعث اللہ سَئِیں آدم دی نسل اُتے رحم کریندا اتے کُجھ وقت کِیتے اُنہیں دے گناہ کُو ں کِچ ڈِتے ۔ پَر جانوریں دا خُون گناہ دی قیمت ادا نا کر سگدا ہا کیوں جو پاک کلام فرمیندے" کیوں جو شریعت جَیندے ءِچ آئندہ دی چنگی شئیں دا عکس ہے اتے اُنہیں شئیں دی اصلی صورت نَئِیں اُنہیں ہِکُوں جیئں قُربانیں نال جیرھیاں ہر سال باقاعدگی نال ڈِتیاں ویندِن، اتے اِنہیں کُوں پیش کرݨ والیں کُوں ہرگز کامل نَئِیں کر سگدی۔ کیوں جو ممکن نَئِیں جو ڈاندیں اتے بَکریں دا خُون گناہیں کُوں دُور کرے" (عبرانیوں ۱۰: ۱، ٤)۔ بس جانوریں دی قُربانی دے بارے یاد رکھݨ والی ضروری گالھ ایہ ہے جو ایہ قُربانیاں چھٹکارے دی اِیں قُربانی کُوں ظاہر کریندیاں بِن جیرھی پوری نسلِ اِنسان دے واسطے پیش تِھیووݨ والی ہَئی۔ " اِیہ بخشݨ ہارا جَیندا وعدہ اللہ سَئِیں خُود کِیتا ہا، ہِکوں دفعہ سب دے گناہیں واسطے قُربان تِھیووݨا ہا تاں جو او ناپاکیں کُوں پاک بݨا کرائیں اللہ دے سامݨے حاضر کرے" (۱پطرس ۳: ۱۸)۔ جیویں اِنجیل شریف ءِچ لکھیا لاتھے جو " اُوں شخص دی سارے نبی گواہی ڈِیندِن جو جیرھا کُوئی اُوندے اُتے اِیمان گِھن آوے اُوندے ناں دے وسیلے گناہیں دی معافی حاصل کریسی" (اعمال ۱۰: ٤۳)۔

اِیں واسطے شروع کنُوں اِنسان اپݨے گناہیں دا کفارہ جانور دی قُربانی نال ڈِیندے ہَن ایہ دستور اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں ڈِتا ہا۔ پَر قابیل اِیں دستور دی کُوئی پرواہ نا کِیتی۔ قابیل اپݨے گناہیں دی معافی کِیتے ہِک نَواں اتے اینجھ راہ کڈھ گِھدیس ۔ اپݨی مرضی دا مذہب بݨا گِھدیس۔ قابیل پہلا کُوڑا مذہب ایجاد کِیتا۔ او اپݨے ہَتھ دے کَمیں دے ذریعے اللہ دے کولھ آیا۔ قابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ پیش کرݨ کِیتے او قُربانی گِھن آیا جَینکُوں اُوں خُود لعنتی زمین ءِچ رَہایا ہاجَیندے ءِچ خُون شامل نا ہا۔ کیا اللہ سَئِیں خُون دی بغیر اِیں قُربانی کُوں قبول کِیتا ؟ کائنا اللہ سَئِیں اِینکُوں قبُول نا کِیتا۔

پَر ہابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ ہِک بے عیب لیلا اَندا اُوں اُوکُوں ذبح کِیتا تاں جو اُوندی رَتول تِھیوے۔ اِیندے بعد ہابیل اُوندے گوشت کُوں بھاہ لا کرائیں ساڑ ڈِتا۔ اِیں قُربانی دے باعث ہابیل اللہ دی بارگاہ ءِچ روشن ضمیر تِھیا۔ اُوکُوں معلوم ہا جو او خُود مَوت دی سزا دے لائق ہا پَر بے عیب لیلے اُوندی جاہ گِھن گِھدی اتے او لیلا اُوندے گناہ دا کفارہ بݨئیں ۔ اِیویں ہابیل آوݨ والے بخشݨ ہارے اُتے اپݨے اِیمان دا اقرار کِیتا۔ تاں جو گہنگاریں دی خاطر قُربان تِھیوے اتے اُنہیں دے گناہیں دی سزا اپݨے اُتے گِھن گِھنے۔

اَساں اَج اِیں واقعہ دا خلاصہ اِیں اہم سوال ءِچ بیان کریسوں۔ جو اللہ سَئِیں قابیل دی قُربانی کِیوں منظور نا کِیتی؟ کیا قابیل ہابیل کنُوں زیادہ گنہگار ہا؟ اِیندی وجہ ایہ نا ہَئی۔ او ڈوہائیں گنہگار ہَن، ڈوہیں اللہ دی بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کِیتاں۔ قابیل مذہبی بندہ ہا۔ متاں تُساں آکھوں جو قابیل دی قُربانی زیادہ معتبر ہَئی کِیوں جو سبزیاں اتے پَھل تاں زیادہ سوہݨے ہِن۔ پَر لیلے کُوں ذبح کرݨا اتے خُون وہاݨا اَنکھیں کُوں چنگاں نَئِیں لگدا۔ وَل وی اللہ دی نِگاہ ءِچ گناہ سزا دا باعث ہوندے اتے اُوں کنُوں معافی دی راہ جیرھی اللہ سَئِیں ڈِسائی ہے او ہے "" بغیر خُون دے کفارے دے گناہیں دی معافی

نا مِلسی"۔ اِیں واسطے اللہ سَئِیں قابیل اتے اُوندی قُربانی کُوں قبُول نا کِیتس۔ کیوں جو قابیل اللہ دے مقرر کِیتے چھٹکارے دی راہ کُوں قبُول نا کِیتا۔

اللہ سَئِیں دی حضوری ءِچ آونڑ دی ہِکُوں سیدھی راہ ہے جیرھی اُوں ڈِکھائی ہے جَیندے بغیر کُوئی وی اُوندے حضور نَئِیں آ سگدا۔ اللہ دی راہ کامل اتے جامع ہے۔ ایہ بالکل ریاضی دے پہاڑیں وانگوں ہے جیویں ڈُو جمع ڈُو چار تھیندن۔ اِیندا درست جواب صرف چار ہے۔ جے کُوئی ہال تراہ آکھے تاں غلط جواب ہوسی، اِیویں کُوئی پَنج آکھے تاں اُوندا جواب وی غلط ہوسی۔ جے کُوئی ہال ساڑھے چار جواب ڈِیوے تاں ایہ جواب وی غلط ہوسی۔ ڈُو جمع ڈُو چار ای ہوسن بھانویں ایہ کہیں وی زبان ، رنگ نسل دے لوک ہونڑ، ایہوں اصول اللہ سَئِیں چھٹکارے دی راہ کِیتے وی مقرر کِر ڈِتے۔ اللہِک ہے اتے اُوندے کولھ آونڑ دی راہ وی ہِک اِی ہے یعنی اللہ دا پاک لیلا اتے کامل قُربانی دی راہ ایہاں ہے۔

سڈن والے پیارے ساتھیوں! کیا تُساں چاڈدو جو اللہ سَئِیں گناہیں دی معافی کِیتے جَیں پاک کفارے دا بندوبست کِیتا اتے حُکم ڈِتاتاں جو اِیں کفارے دے وسیلے گناہ دا قرض ہمیشاں کِیتے لَہہ وَنجے۔ اللہ سَئِیں اپڑے کلام ءِچ کیا فرمائے؟ کیا تُساں چاڈدو جو خُدا پاک آپ ہِک بخشڑ ہارا دھرتی اُتے بھیجاتاں جو تُہاکُوں اپڑے گناہیں دی سزا کنُوں چھٹکارے مِلے اتے بار گاہِ الہٰیٰ ءِچ پاک دِل نال حاضر تھی سگوں؟ اگلے سبق ءِچ اَساں اِیں ہستی بارے مزید گالھ کریسوں۔ پاک کلام فرمیندے" اتے کہیں ہَے دے وسیلے نال چھٹکارا کائنی کیوں جو زمین اُتے اِنسانیں کُوں کوئی ڈُوجھا ناں نَئِیں ڈِتا گیا جَیندے وسیلے نال ساکُوں چھٹکارا مِل سگے" (اعمال ٤: ١٢)۔

دوستو! اَج کِیتے ایہوں کافی ہے اللہ دے فضل و کرم نال اگلی دفعہ قابیل اتے ہابیل دے بارے مزید گالھیں سیکھسُوں۔ گناہ دی معافی بارے تُساں بنیادی اصول ساڈے نال رَل تے سیکھئیں۔ تُہاڈی مہربانی، بغیر خُون دے کفارے دے گناہ دی معافی کائنی" (عبرانیوں ٩: ٢٢)

سبق نمبر ۱۲

حضرت حنوک نبی پیدایش باب ٤، ٥

سڑن والے ساتھیو! اسلام وعلیکم!

مُیں تُہاڈا میزبان اللہ سَئیں دے بابرکت ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریناں ۔ جیرھا امن اتے سلامتی

عزیز سجڑو! توریت شریف ءِچوں سکھندیں ہوئے اَساں ڈٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا دے ڈو پُتر ہَن جنہیں دا ناں قابیل اتے ہابیل ہا۔ ڈُوہیں اللہ دی تعظیم ءِچ اپڑا اپڑا نذرانہ اُوندی بارگاہ ءِچ پیش کیتا۔ ہابیل اللہ دے کلام کُوں مَن گِھدا اتے او لیلے دا خُون بطور کفارہ اَندا۔ پَر قابیل اپڑی مرضی کِیتی اتے کھیت دی سبزی اتے پھل اللہ دی حضوری ءِچ پیش کِیتے۔ اللہ سَئیں ہابیل دی قربانی منظور کِیتی پَر قابیل دا نذرانہ منظور نہ کِیتا۔ اللہ سَئیں قابیل کُوں توبہ دا موقعہ ڈِتا پَر او کاوڑیچ گِیا اتے اُوں اپڑے بِھراں کُوں قتل کر ڈِتا۔

اَج اَساں تورات شریف دی پہلی کتاب پیدائش دے چوتھے اتے پنچویں باب دا مطالعہ کریسوں۔ اللہ دا کلام بیان فرمیندے جو "" اُنہیں دے بَے وی پُتر اتے دھیریں ہَنْ"" (پیدائش ٥: ٤)۔ ول وی حضرت آدم دی اولاد ءِچوں اللہ سَئیں فقط ڈُو خاندانیں یعنی قابیل اتےحضرت شِیت دی نسل دی تفصیل بیان کِیتی ہے۔ یاد رکھائے جو حضرت شیت قابیل دا چھوٹا بِھرا ہا۔

ہُنڑ اَساں پہلے قابیل دی آل اولاد دا حال بیان کریسوں۔ قابیل اپڑے ای رشتے داریں ءِچوں ہِک کُوں چڑایا اتے اپڑی ذال بڑایا گِھدا اتے اُوندی آل اولاد تھئی۔ اتے جیویں" بھجدے ہرڑ دے پیریں دے نشان نہیں ملدے" ہِک عالم دا آکھڑ ہے اِیویں اُنہیں نَویں راہ نہ چُڑی بلکہ قابیل دی ساری اولاد قابیل دے نقشِ قدم تَے تُریں ۔ اُونہی دی راہ اُتے تُریں۔اُنہیں دی سوچ، زبان اتے گم ءِچ کُوئی تبدیلی نہ تھئی اتے او اپڑے پیوُ دے رستے کنُوں نہ ہٹّیں۔ اپڑے وڈیریں وانگوں اُنہیں وی اللہ دے کلام کُوں قبول نہ کِیتا۔ او وَڈّے عالم ہَن بَہُوں ذہین اتے عقل مند ہَن پَر اللہ دی ذات کنُوں غافل ہَن۔ او جسمانی اتے نفسانی فائدے دے پچھوں بھجدے رہیے اتے دُنیاوی شئیں دی قدر کِیتی پَر اللہدے کلام کُوں بے قدر سمجھیا۔ اُنہیں ہِک شہر تعمیر کِیتا مختلف قسم دے اوزار بڑائے، مختلف قسم دے ساز مثلاً بانسری اتے بربط وغیرہ بڑائے۔ قابیل دی اولاد ءِچوں ہِک دا ناں بلقائن ہا۔ او کاریگر ہا اتے اُوں لوہے اتے پِتیل دی شئیں بڑائیاں۔ ول وی ہَتھ دی بڑی خوبصورت شئیں ہِک خوبصورت دل نَئیں بڑا سگّدیاں۔

قابیل دی اولاد کنُوں ہِک بندہ لَمک ہا جیرھا حضرت آدم دی سَتویں پُشت ہَئی۔ لمک اپڑے بزرگ قابیل دی راہویں اُتے تُریا اِتھوں تَئیں جو او قابیل کنُوں وی زیادہ بُرا ثابت تِھیا۔لمک پہلا شخص ہا جیں ڈُو ذالیں کِیتاں ہَن۔ قابیل وانگوں قاتل ہا۔ اللہ دا کلام گواہ ہے جو لمک ڈُو قتل کِیتے۔ اُو اِیں گّالھ اُتے فخر کریندا ہا اتے فخر نال آکھیا جو او قابیل کنؤں وی وَڈّا شریر اتے چالباز ہے۔ قابیل اتے اُوندی ساری اولاد وانگوں لمک وی اللہ دی منشا کُوں نہ سمجھیا، لمک خود غرض ہا اتے پیسے دا پجاری ہا۔ او مغرور اتے شیخی باز ہا۔ اُوں اللہ کُوں پیار نہ کِیتا بلکہ عیش و عشرت کُوں پسند کِیتا۔ شیطان اِیندا مالک ہا پَر اُوکُوں اِیں گّالھ دا کوئی احساس نہ ہا۔ لمک شیطان دا سنگتی ہا اِیں واسطے اُوں قابیل دی راہ کُوں چڑ گِھدا ہا۔ اَساں لمک دا ناں یاد رکھیسوں کیوں جو اَج دا سبق مکمل کرَڑ کنُوں پہلے اَساں لمک دی گّالھ کریسوں۔

سبحان اللہ! اَساں ڈیہدے ہَئیں جو قابیل اتے اُوندی بدکار اولاد دی تفصیل پاک کلام دی آخری کہانی نَئیں۔ اللہ دے کلام ساکوں حضرت شِیت دا شجرہ نسب وی ڈسا ڈِتے اتے آہدے جو "" اللہ سَئیں مَیکُوں ہابیل دی جاہ تے ایہ پُتر عطا کِیتے جَیکُوں قابیل قتل کر ڈِتا ہا""۔ (پیدائش ٤: ٢٥)۔جَیندا ناں شِیت ہا اِیندا مطلب ہے چٹّیا ہویا۔ اللہ سَئیں ہابیل دی جاہ تے حضرت شِیت کُوں چٹّیا۔ حضرت شِیت ہابیل دی جاہ کِیوں گِھدی؟ اِیندا جواب ایووِیں ہےجو جنت الفردوس یعنی باغ عدن ءِچ اللہ ہِک بخشڑ ہارے دا وعدہ کِیتا ہا جو او دُنیا ءِچ آ کرائیں شیطان اُتے غالب آسی اتے آدم دی اولاد کُوں اِیندے اختیار کنُوں آزادی ڈِیوسی۔ اُوں بخشڑ ہارے ہابیل دی اولاد ءِچوں آوڑا ہا کیوں جو ہابیل اللہ دا حکم منیا اتے اِیندے کلام دا یقین کِیتا ہا بھانویں جو شیطان ہابیل دے قتل کِیتے قابیل دی راہنمائی کِیتی ہَئی۔ شیطان چاہندا ہا جو اللہ جَیں بخشڑ ہارے کُوں دُنیا ءِچ بھیجڑ دا منصوبہ بڈّائے اُوندی راہ ءِچ رکاوٹ بڈّے پَر شیطان دی حکمت اللہ دی حکمت دے سامڑے کُجھ وی نَئیں۔ آدم دی نسل کُوں اِنہیں دے گناہیں کنُوں چھڑاوڑ دا جیرھا منصوبہ اللہ سَئیں بڈّایا ہا او بَہُوں عجیب ہا اتے اِیں منصوبے کُوں شیطان سمیت کوئی شخص وی روک نہ سگدا ہا۔ اِیں واسطے اللہ اپڑے منصوبے دی تکمیل کِیتے آدم اتے حوا کُوں شِیت ڈِتا تاں جو او ہابیل دی جاہ گِھنے جَینکُوں قابیل قتل کر ڈِتا ہا۔ اِیویں بخشڑ ہارے دی بارےاللہ دا ایہ منصوبہ اَگوں وَدھدا گیا۔

شَیت اپڑے وَڈّے بِھرا وانگوں سچا ایماندار ہا۔ اللہ چھڈکارے دی جیرھی راہ مقرر کِیتی ہَئی شِیت اُوہاں راہ چڑ گِھدی۔ حضرت آدم دے بِنیں ہالیں وانگوں شِیت وی گنہگار پیدا تِھیا ہا۔ ول وی اُوندا اِیمان ہا جو اللہ وعدے کِیتے جو ہِک بخشڑ ہارے دُنیا ءِچ بھیجسی۔ اتے اُوں اپڑے اِیمان کُوں ایویں ظاہر کِیتا جو خطا دی قُربانی دے طور تے او لیلے دا خون اُوندی بارگاہ ءِچ پیش کِیتا۔ شِیت دے بارے ہِک بِی گالھ قابلِ غور ایہ ہے جو اُوں اپڑی اولاد کُوں اللہ دی نیکی دی تعلیم ڈِتی ہَئی۔ اِیں واسطے اللہ دا کلام بیان کریندے"" اتے شِیت دے گھر وی ہِک پُتر جایا جَیندا ناں اُوں انوش رکھیا۔ او ویلے کنُوں لوک اللہ دا ناں گِھن کرائیں دعا منگڑ لگے"" (پیدایش ٤: ٢٦)۔

اَساں ڈیہدے ہَئیں جو آدم کنُوں ڈُو خاندانی سلسلے ہَن، قابیل دا سلسلہ اتے شِیت دا سلسلہ۔ کیا تُہاکوں پتا ہے جو اِنہیں ڈوہائیں سلسلیں کنُوں کیا ظاہر تھیندے؟ اِنہیں کنُوں ایہ ظاہر تھیندے جو آدم دے زمانے کنُوں گِھن کرائیں اَج تَئیں ایہوں ڈُو سلسلے دُنیا ءِچ چلدے اَیندِن۔ اللہ دی نگاہ ءِچ دُنیا دے ءِچ ڈُو قِسم دے لوک وسندِن۔ او کالے اتے گورے ءِچ کوئی فرق نَئیں رکھندا نہ عورت اتے مرد ءِچ اتے نہ اِی امیر اتے غریب ءِچ۔ اللہ کہیں دا طرفدار نَئیں۔ او دُنیا دے لوکیں کُوں ڈُو حصئیں ءِچ جدا کریندے۔ لوکیں دے ایہ ڈُو حصئیں کیرھے کیرھے ہِن؟ ہِک او لوک ہِن جیرھے اللہ دے کلام کُوں منیدن اتے ہِک او ہَئیں جیرھا اللہ دے کلام کُوں نَئیں منیدے۔ کُجھ اللہ کنُوں واقف ہِن اتے کُجھ نا واقف ، کُجھ سوجھلے ءِچ چلدے ہَن اتے کُجھ اندھارے ءِچ ، کُجھ اپڑے گناہیں دی معافی حاصل کر گِھدی ہے۔ جیرھا شخص اللہ کُوں منیدے اتے اللہ دی راستبازی دی اِیں راہ اُتے چلدے جیرھا اللہ خود بڈّائی ہے او بچ ویسی اتے جنت الفردوس دا وارث بڈّسی جَیویں شَیت اتے اِیندا خاندان۔ پَر جیرھا قابیل اتے اُوندی اولاد وانگوں اللہ دی نیکی دی راہ کُوں چھوڑیسی او ہلاک تھیسی اتے دوزخ ءِچ سَٹ ڈِیسی۔

اللہ دا کلام بیان کریندے جو حضرت آدم ٩٣٠ سال تَئیں زندہ رہیا وَل انتقال فرما گئے۔ اُوں زمانے ءِچ لوک بَہُوں لمبی عمراں تَئیں زندہ رہندے ہَن اتے وَل ایویں اِی مریندے ہَن جِیویں سارے لوک مریندے ہَن۔ حضرت آدم اتے اماں حوا فوت تھی گئے۔ جیویں اللہ سَئیں فرمایا ہا۔جڈّاں اللہ پہلے ڈُو

اِنسان بݨائے تاں اُنہیں دی موت اُوندی مر ضی ءِچ شامل نہ ہَئی بلکہ اللہ دی مرضی ایہ ہَئی جو او زندہ رَہوونڑ۔ تاں وَل حضرت آدم اتے حوا کیوں مرے؟ اِیں واسطے جو اُنہیں اللہ دی حکم عدولی اتے نافرمانی دا گناہ کِیتا اتے گناہ موت کُوں پیدا کر ڈِتا۔

پروگرام دا باقی وقت جیرھا بچ گئے اُوندے ءِچ اَساں اللہ دے ہِک بندے دے حالاتِ زندگی سݨسوں جیرھا حضرت شِیت دی اولاد ءِچوں ہا، اللہ اُتے ایمان رکھندا ہا او اللہدا بندہ حضرت حنوک نبی ہے حضرت حنوک کُوں قُرآن ءِچ حضرت ادریس آکھیا گئے۔ پیدایش دی کتاب دے پنجوے باب ءِچ اَساں حضرت حنوک دا شجرہ نسب ڈیکھسوں۔ اللہ دا کلام بیان کریندے جو "" آدم دا پُتر شِیت ہا، شِیت دا پُتر انوس ہا، انوس کنُوں قینان جایا، قینان کنُوں محلل ایل جایا، محلل ایل کنُوں یارد جایا اتے یارد کنُوں حنوک جایا۔ حنوک آدم کنُوں ستویں پشت ءِچ شِیت دی نسل کنُوں جایا""۔

حضرت آدم دی ڈوجھی نسل وانگوں حضرت حنوک وی گنہگار پیدا تھیا ہا۔ وَل وی جڈاں حضرت حنوک پنجاٹھ سال دے تھے ۔ اُوں اپݨے گناہیں کنُوں توبہ کِیتی ،اللہ دے حکمیں کُوں قبول کِیتا اتے اُوں راہ تے ٹُریا اتے اُوں آونڑ والے بخشݨ ہارے دے بارے اُوں اللہ دے کلام کُوں من گِھدا جیرھا فرمیندے جو دُنیا دا بخشݨ ہارا آسی اتے او گناہیں دا کامل کفارہ ڈیسی جیرھا ساری دُنیا دے گناہگاریں کِیتے ہوسی۔ حنوک خطا دی قربانی دے طور تے ہِک جانور دی رتلو اللہ دی بارگاہِ الہیٰ ءِچ پیش کِیتی ایویں اُوں ثابت کِیتا جو او ایماندار ہے۔ اِیں قربانی دے نتیجے ءِچ اللہ سَئِیں حنوک دےایمان کُوں قبول کِیتا اُوندے گناہ اُوکُوں معاف کیتے اتے او پاک صاف ےتھی گیا۔اِیں واسطے پاک کلام فرمیندے "" حنوک ترائےسُو سال تَئِیں قُربِ الہیٰ ءِچ گزارئے"" (پیدایش ۵: ۲۲)۔

دوستو! اَج دا سبق مکمل تھی گئے۔ اگلے سبق ءِچ اَساں اللہ دے فضل نال ہِک ہِے نبی دے برے سیکھسوں جیرھا حضرت نوح علیہ سلام ہِن۔

تُساں خُدا دے کلام کُوں غور نال سݨئیں اتے سیکھیئں خُدا تُہاکوں برکت ڈیوے۔

پاک کلام دی اِیں آیتِ مبارکہ اُتے غور کرائے

۔ ایہ ناممکن ہے جو کُوئی بندہ اِیمان دے بغیر اللہ سَئِیں کُوں پسند آوے، اِیں واسطے جیرھا کُوئی وی اللہ دی بارگاہ ءِچ آوے اُوندا ایہ اِیمان ہوݨا چاہیدے جو اللہ موجود ہے اتے اپݨے طالبیں کُوں انعام ڈیندے"" (عبرانیوں ۱۱: ۵، ٦)۔

سبق نمبر ۱۱

اپݨے گناہ اُتے شرمندہ نا تِھیوونڑ والا قابیل (پیدایش باب نمبر ٤)

مَیں تُہاڈا میزبان اللہپاک دے مبارک ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریندا ں اتے دعا کریناں جو تُساں اللہ سَئیں دی منشاں دے مطابق اُوں راہ تے چلدے رَہوں جیرھی اِیں پروگرام دے راہیں تُساں سُݨدے رَہندو۔ اَساں رب العزت دا شکر ادا کریندے ہِیں جو اَج وَلا تُہاڈے کݨھے پاک کلام کُونسیکھݨ دی سعادت حاصل کریندے پئے ہَئیں۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت آدم اتے اماں حوا دے ڈُو پُتریں قابیل اتے ہابیل دے بارے سیکھا ہا۔ اَساں ڈِٹھا ہا جواو ڈُوہائیں کِیویں اللہسَئیں دی عظمت اتے عبادت کرَݨ چاہندے ہَن؟ اتے اُنہیں اُوندی بارگاہ ءِچ اپݨی طرفوں قُربانیاں پیش کِیتاں۔ قابیل اپݨی فصل دا نذرانہ اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پیش کِیتا۔ ہابیل بے عیب لیلا گِھن آیا اتے اُوکُوں قُربان کِیتا تاں جو اُوندے گناہ معاف تِھیوونڑ۔ اتے اللہ سَئیں اپݨے پاک کلام ءِچ اعلان فرمایا جو " اللہسَئیں ہابیل دے نذرانے کُوں قبُول کِیتا اتے قابیل دے نذرانے کُوں قبُول نا کِیتا"

" اللہ سَئیں ہابیل دے نذرانے کُوں قبُول کِیتا اتے قابیل دے نذرانے کُوں قبُول نا کِیتا"کِیوں؟ کیوں جو گناہ دے کفارے دی راہ جیرھی اللہ سَئیں مقرر کِیتی او خُون دا کفارہ ہَئی۔ اللہ سَئیں ہابیل کُوں نیک آکھیا کِیوں جو اُوں اللہ دے کلام کُوں منیا اتے او اُوہا قُربانی گِھن آیا جیرھی اللہ سَئیں کُوں پسند ہَئی۔ پر قابیل اپݨی مرضی نال اللہ سِئیں دی بارگاہ ءِچ آوݨ دی کوشش کِیتی اِیں وجہ تُوں اللہ سَئیں قابیل دے نذرنے کُوں قبُول نا کِیتا۔

ہُݨ اَساں قابیل اتے ہابیل دے بارے جیرھی گالھیں سیکھایا ہَن اُنہیں دا خلاصہ ڈیسیسوں۔ کیا تُہاکُوں پتا ہے جو جڈاں اللہسَئیں قابیل دی قُربانی منظور نا کِیتی تاں وَل کیا تِھیا؟ پیدایش چوتھے باب دی پنجویں آیت ءِچ لکھیا لاتھے جو " وَل قابیل کاوڑکنُوں رَتا لال تھی گیا اتے اُوندا مُونہہ وِگڑ گیا۔ (پیدایش ٤: ٥)قابیل کِیوں کاوڑ کنُوں رَتا لال تھی گیا؟ اِیں گالھ کُوں سمجھݨ مشکل نَئیں۔ مثال دے طور تے جے مَیں کُوئی غلط کَم کراں اتے کُوئی مَیکُوں آکھے جو " تَیں ایہ غلط کَم کِیتے تُوں اپݨے عمل کُوں ٹھیک کر تاں جَیں مَیکُوں ہٹکیں مَیں اُوکُوں کیا جواب ڈیساں؟ یا تاں مَیں چُپ چاپ اُوندی گالھ مَن گِھنساں اتے ٹھیک راہ اُتے چَلساں۔ یا مَیں اُوں آدمی کنُوں ناراض تھی ویسا اتے اپݨی غلطی اُتے قائم رَہساں۔ اللہ قابیل کُوں ملامت کِیتی تاں جو اُوکُوں احساس تِھیوے جو جیرھی قُربانی اپݨی مرضی نال پیش کِیتی ہے او اللہ سَئیں دے سامݨے کُوئی اہمیت نَئیں رکھیندی۔ اللہ چاہندا ہا جو قابیل اپݨے کَم اُتے پشمان تِھیوے اتے ہابیل وانگوں بے عیب لیلا قُربان قُربان کرے۔ اللہ سَئیں قابیل کُوں معافی دا رَستہ ڈِکھاوݨ چاہندا ہا۔ اُوں اپݨے تکبر ءِچ اللہ سَئیں دے سامݨے اپݨی غلطی منݨ کنُوں انکار کر ڈِتا اتے او کاوڑ کنُوں رَتالال وی تھی گیا۔

وَل "رب العزت قابیل کُوں آکھیا تُوں کِیوں کاوڑکنُوں رَتا لال تھی تِھیا پئی اتے تیڈامُونہہ کِیوں وِگڑ یا پئے۔ جے تُوں چنگا ئی گریں تاں تیڈے نال وی چنگائی تھیسی اتے جے تُوں چنگائی نا کرَیں تاں

خبردار تھی ! گُناہ تیڈے دروازے تے آیا کھڑے اتے تَیڈی اِنتظار ءِچ ہے پَر تُوں اُوندے اُتے غالب آ" (پیدایش ٤: ٦۔ ٧)۔ الله سَئِیں قابیل نال اِیویں کِیوں گالھ بات کِیتی؟ الله سَئِیں اِیں واسطے اِیویں آکھیا کِیوں جو او چاہندا ہاجو کِتھائیں قابیل برباد نا تھی وَنجے۔ الله چاہندے جو قابیل اپڈے گناہیں اُتے شرمندہ تِھیوے اتے سیدھی راہ تے تُرے۔الله سَئِیں قابیل کُوں خبردار کِیتا جو اُوندا دُشمن اُوندے بَہُوں نیڑے موجود ہے جیرھا تَیکُوں اتے تَیڈی نسل کُوں ملیامیٹ کر ڈیسی۔ او دشمن گناہ ہے۔

گناہ کیا ہے؟ گناہ ساری دُنیا دا مسئلہ ہے ایہ ساڈّا بَد ترین دشمن ہے۔ ایہ اُوں نانگ وانگوں ہے جَیندے ءِچ مار گھتڈ والا زہر بھریا ہوندے۔ ایہ اُوں چنگاری وانگوں ہے جیرھی سارے جنگل کُوں بھاہ لا ڈیندی ہے۔ گناہ اینجھی بھاہ ہے جَیندے نال شیطان دُنیا کُوں برباد کریندا پئے۔ الله دا کلام فرمیندےجو " بس جیرھا کُوئی چنگّائی کر سگدے اتے نَئِیں کریندا اُوندے کِیتے ایہ وی گناہ ہے"(یعقوب ٤: ١٧)۔ " جیرھا کُوئی گناہ کریندے شرع دی مخالفت کریندے اتے گُناہ شرع دی مخالفت اِی ہے" جیرھا شخص گُناہ کریندے او شیطان کنُوں ہے کِیوں جو شیطان شروع کنُوں گناہ کریندا پئے" (١۔ یُوحنا ٣: ٤، ٨)۔ گناہ ہِک طاقت ہے جیرھا جسم دے لِنگیں ءِچ حرکت پیدا کریندے اتے نیکی اتے چنگّائی دے خلاف جنگ کریندے۔گناہ اینجھی لعنت ہے جیرھی کڈّاہیں الله سَئِیں دی پیروی نَئِیں کریندا۔ گُناہ حُکمِ خُداوندی کنُوں انکار اتے سرکشی ہے۔ اپڈی مرضی دے مطابق کَم کرڈا گناہ ہے (یسعیاہ)۔ " تاں اِنہیں لوکیں دا کیا نجام ہوسی جیرھے اپڈی مرضی دی راہ بڈیِدِن اتے نا الله دے کلام کُوں منیدِن نا اِیندے مطابق عمل کریندِن؟ پاک کلام بیان فرمیندے" او رب العزت دے چہرے اتے اُوندی قُدرت دے جلال کنُوں دُور رہ کرائیں ہمیشاں کِیتے برباد تھی ویسن "(٢۔ تھسل ١: ٩)۔ جیرھے لوک نجات دی اِیں راہ دے ذریعے اَندِن جیرھی الله سَیں مقرر کِیتی ہے اُوہے ہمیشاں دی زندگی دے وارث تھیسن۔ پَر جیرھے لوک اپڈے دِلیں کُوں سخت کر گِھندِن او الله دے غضب دا سامڈا کریسین اتے اُنہیں کُوں سزا مِلسی۔ تاں الله دا کلام فرمیندے جو " الله سَئِیں کہیں دی ہلاکت نَئِیں چاہندا بلکہ چاہندے جو ہر کُوئی تُوبہ تائب تِھیوے" (٢۔ پطرس ٣: ٩)۔ الله نا چاہندا ہا جو قابیل اِیں گناہ ءِچ ہلاک تِھیوے۔الله سَئِیں چاہندا ہا جو قابیل تُوبہ کرے اتے بُرائی دے رستے کُوں جیرھا اُوں خُود چُٹیا ہا چھوڑ ڈیوے۔ اتے نیکی دی او راہ جیرھی الله سَئِیں بڈائی ہے اُوندے اُتے تُرے۔

اَساں پچھلے پروگرام ءِچ سیکھئیں جو الله سَئِیں گنہگار یں کِیتے نجات دا ہِک منصوبہ بڈائےجَیندے وسیلے او الله دی نیکی ءِچ شریک تھیسن۔ ہابیل اُوں منصوبے کُوں مَن گِھدا جیرھا الله سَئِیں بڈایا ہا اتے گناہ دی معافی کِیتے ہِک بے عیب لیلا کفارے کِیتے ذبح کِیتا اِیویں ہابیل الله دا حُکم مَن گِھداہا جو **" گناہ دی مُزدوری مَوت ہے اتے خُون دے کفارے دے بغیر گناہ دی معافی کائنی" (رومیوں ٦: ٢٣؛ عبرانیوں ٩: ٢٢)۔** لیلے دا خُون وہاوڈ نال ہابیل دا دِل الله دے سامڈے صاف شفاف تھی گیا۔ ہابیل کُوں معلوم تھی گیا جو او گنہگار ہے اتے گناہ دی سزا دا حق دار ہے۔ اتے او ایہ وی جاڈ گیا جو اُوں الله سَئِیں دی بارگاہ ءِچ بے عیب لیلا قُربان کِیتا کیوں جو الله سَئِیں ایہوں حُکم ڈِتا ہا۔ ہابیل جیرھا لیلا قُربان کِیتا او اُوں بخشڈ ہارے دے کفارے کُوں ظاہر کریندےجیرھا دُنیا ءِچ آوڈ والا ہا تاں جو او اپڈی جان ڈے کرائیں تمام بنی نوع اِنسان کُوں گناہ دے قرض کنُوں ہمیشاں ہمیشاں کِیتے آزاد کرا ڈیوے۔پَر قابیل ایہ ظاہر کِیتا جو او الله کُوں جاڈدے پَر اُوندے کَم اِیں گالھ دا انکار کریندے ہَن۔ قابیل مُونہہ نال تاں الله دی حمد و ثنا کریندا ہا پَر اُوندا دِل الله نال نا ہا۔ الله خُون دا کفارہ منگیا ہا پَر قابیل اپڈے ہَتھ دے کَمیں دا نذرانہ بارگاہِ الہیٰ ءِچ پیش کِیتا۔ قابیل دا نذرانہ فضول ہا کیوں جو اُوندا الله‌دی راہ اُتے یقین نا ہا۔

آؤ اگلی آیتِ مبارکہ دا مطالعہ کروں جو جڈّاں اللہ سَئِیں قابیل دی نکمی قُربانی کُوں قبُول نا کِیتا تاں وَل قابیل کِیا کِیتا؟ پاک کلام بیان فرمیندےجو" اتے قابیل اپڑے بِھرا ہابیل کُوں آکھیا آ! رڑھ دو جُلوں"جیرھے ویلے او رَڑھ ءِچ ہَن تاں قابیل اپڑے بِھرا ہابیل تے حملہ کر ڈِتا اتے اُوکُوں اُتھائیں مار ڈِتُس" (پیدایش ٤: ٨)۔ قابیل کیا کِیتا؟ کیا اُوں تُوبہ کِیتی؟ کیا اُوں اللہ دے حُکم کُوں مَن گِھدا اتے گناہ دے کفارے دی قُربانی کِیتے لیلے دا خُون گِھن آیا؟ کائنا بلکہ قابیل اپڑے بِھرا ہابیل تے حملہ کر کے قتل کر ڈِتا اتے گناہ اُتے گناہ کِیتا۔

ایہ کہنجھی ناقابلِ اعتبار حالت ہے؟ ڈیکھو قابیل اپڑے گناہ دی معافی کِیتے لیلے دی رَتلو نا کِیتی بلکہ اپڑے نیک اتے سکے بِھرا دا قتل کر ڈِتا۔ تُساں کیا سوچدو؟ قابیل دے ذہن ءِچ اپڑے بِھرا ہابیل کُوں قتل کرَنڑ دا خیال کیہ سَٹیا؟ قابیل کیندی گّالھ سُٹدا پیا ہا؟ قابیل شیطان دی گّالھ سُٹی پیٹھا ہا۔ پاک کلام فرمیندےجو " اُوں اپڑے بِھرا کُوں قتل کر ڈِتا کیوں جو " قابیل دے کَم بُرے ہَن"(١یُوحنا ٣: ١٢)۔ اَساں پہلے اِی مطالعہ کِیتا ہا جو اللہ سَئِیں ڈّسایا ہا جو دُنیا ءِچ آدم دی نسل دے ڈّو گروہ ہوسین ہک اللہ دا اتے ڈّوجھا شیطان دا گروہ ہوسی۔ ہابیل دا تعلق اللہ دے لوکیں نال ہا کِیوں جو او اللہ دے کلام اُتے توکل کریندا ہا اتے اِیندے اُتے عمل کریندا ہا۔ قابیل شیطان دے گروہ کنُوں ہا کِیوں جو او اللہدے کلام کُوں نا منیدا ہا۔

تُساں اللہ دا کلام سُٹّیا اتے سیکھیا۔ تُہاڈّا بَہُوں شکریہ ۔ اللہ توفیق ڈِتی تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں آدم دی اولاد دے بارے ءِچ سیکھسوں اتے اِیندے ءِچ اللہ دے بندے حضرت حنوک (ادریس) نبی دے بارے ءِچ سیکھسوں۔

تُساں سارا پروگرام غُور نال سُٹّیا۔ رب العزت تُہاکُوں برکت ڈّیوے۔ پاک کلام ءِچ ارشاد تھے جو " بلکہ اللہ تُہاڈّے کِیتے صبر تحمل کریندے اِیں واسطے جو کہیں دی ہلاکت نَئِیں چاہندا بلکہ چاہندے جو ہر کُوئی تُوبہ تائب تِھیوے" (٢۔ پطرس ٣: ٩)۔

جے تُساں تُوبہ نا کریسوں تاں سب اِیویں ہلاک تِھیسوں" (لُوقا ١٣: ٣)۔

سبق نمبر ۱۱

اپݨے گناہ اُتے شرمندہ نا تِھیوونؓ والا قابیل (پیدایش باب نمبر ٤)

مَیں تُہاڈا میزبان اللہپاک دے مبارک ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریندا ں اتے دعا کریناں جو تُساں اللہ سَئیں دی منشاں دے مطابق اُوں راہ تے چلدے رَہوں جیرھی اِیں پروگرام دے راہیں تُساں سُݨدے رَہندو۔ اَساں رب العزت دا شکر ادا کریندے ہِیں جو اَج وَلا تُہاڈے کٹھے پاک کلام کُونسیکھݨ دی سعادت حاصل کریندے پئے ہَئیں۔

سݨݨ والے ساتھیوں! آوں ہُݨ او گالھیں سݨو جیرھیاں اللہ سَئیں قابیل کُوں اُوں ویلے آکھیاں ہَن جڈاں اُوں اپݨے چھوٹے بِھرا کُوں قتل کر ڈِتا ہا۔ " اِیندے بعد رب العزت قابیل کنُوں پُچھیا: تَیڈا بِھرا ہابیل کِتھاں ہے؟ اُوں جواب ڈِتا ، مَیکُوں پتا کائنی۔ مَیں کُوئی اُوندا محافظ ہاں؟ وَل اللہ سَئیں آکھیا: تَیں ایہ کِیا کِیتے! تَیڈے بِھرا دا خُون اِنصاف واسطے زمین کنُوں اَرداس پیا کریندے۔ ہُݨ ایہ زمین جَیندے اُتے تَیں اپݨے بِھرا دا خُون وَہائے تَیکُوں کِتھائیں وی جاہ نا ڈیسی۔ ہُݨ جڈاں تُوں زمین کُوں رَہیسیں تاں او تَیکُوں چنگی پیداوار نا ڈیسی۔تُوں ساری زندگی جاہ جاہ ٹھوکراں کَھندا رہ ویسیں" (پیدایش ٤: ۹۔ ۱۲)۔

وَل رب العزت قابیل کُوں سزا سݨا ڈِتی جو" ہُݨ جڈاں تُوں زمین کُوں رَہیسیں تاں او تَیکُوں چنگی پیداوار نا ڈیسی۔

وولوف دا قول ہے " گاواں اپݨے ہال کُوں مَریندی ہے پَر اُوکُنوں نفرت نَئیں کریندی" اِیویں اللہ سَئیں قابیل کُوں سزا اِیں واسطے نا ڈِتی جو او مَر وَنجے بلکہ ایہ سبق سیکھے جو اپݨے گناہ کنُوں توبہ کر کے جیرھا سچ ہے اُوکُوں مَنے اتے بچ وَنجے۔ تاں وَل قابیل کِیا کِیتا؟ کیا اُوں توبہ کِیتی۔ کائنا اُوں توبہ نا کِیتی۔ پاک کلام فرمیندے" بس قابیل رب العزت دی حضوری کنُوں نِکل گیا اتے نود والے علاقے تے وَنج رِیہا جیرھی باغِ عَدن دے مشرقی پاسے ہَئی" (پیدایش ٤: ١٦)۔

قابیل جَیں اللہ دے کلام کُوں نا منیا اتے اللہ دی طرفوں اپݨا مُونہہ پھیر گِھدا اُوں اپݨے کِیتے زندگی دا دروازہ بند کر ڈِتا۔ اللہ قابیل کنُوں دُور نا تِھیا بلکہ قابیل اللہ کُوں چھوڑ ڈِتا اتےاُوکُنوں دُور تھی گیا۔ اَج وی آدم دی اولاد ءِچوں بَہُوں لوک قابیل وانگوں ہِین۔ او اپݨی پسند دی راہ تے چلدِن اتے اللہدی آواز نَئیں سُݨدے" او مُونہہ کنُوں تاں اللہ دی تعظیم کریندن پَر اُنہیں دے دِل اللہ کنُوں دُور ہِین۔ او اپݨے دِلیں ءِچ خیال کریندِن جو " اللہ پَرے ہےکہیں کُوں پتا نَئیں لگ سگدا" پَر اللہدا کلام ظاہر کریندےجو اللہ کہیں کنُوں دُور کائنی کِیوں جو او اینجھی ہستی ہے جیرھے ہر ہِک دی زندگی اتے ساہویں دا مالک ہے اتے او ضرورت دی ہر شے عطا فرمیندے۔ او تاں شہ رَگ کنُوں وی زیادہ قُریب ہے۔ اللہ تُہاکُوں ذاتی طور تے جاݨدے اتے او چاہندے جو تُساں وی اِینکُوں ذاتی طور تے جاݨو۔ (اعمال ١٧: ٢٤۔٣١)، رومیوں ١٠: ١٠۔ ١٣

تاں وَل کیا وجہ ہے جو ہِہُوں سارے لوک اللہ پاک کُوں ذاتی طور نال نَئیں جاݨدے؟ پاک کلام اِیں سوال دا جواب اِیویں ڈِیندے " اتے سزا دے حُکم دی وجہ ایہ ہے جو نُور دُنیا ٔ ءِچ آیا اتے اِنسانیں

تاریکی کُوں نُور کنُوں زیادہ پسند کِیتا اِیں واسطے جو اُنہیں دے کَم بُرے ہَن۔ کِیوں جو جیرھا کُوئی بُرائی کریندے او نُور نال دشمنی رکھندےاتے نُور دے کولھ نَئِیں اَیندا تاں جو اِیویں نا تِھیوے جو اُوندے کَمیں دی ملامت کِیتی وَنجے" (یُوحنا ۳: ۱۹۔ ۲۰)۔

لوک اللہ کُوں نَئِیں جاݨدے کِیوں جو اُنہیں قابیل وانگوں اللہ دے کلام کنُوں مُونہہ موڑ گِھدے۔ حضرت داؤد نبی بیان کِیتے جو " تَیڈّا کلام مَیڈّے قدمیں واسطے چراغ اتے مَیڈّی راہ واسطے سوجھلا ہے" (زبور ۱۱۹: ۱۰۵)۔ جے تُساں اللہ دے کلام دے سوجھلے کُوں قبُول نا کریسوں تاں تُساں مسلسل گناہ دی تاریکی ءِچ ڈُڈے رَہسوں اِیویں تُساں کڈّاہیں وی اللہ کُوں نا جاݨسوں۔ تُہاکُوں اِیویں لگّسی جیویں اللہ تُہاڈّے کنُوں بَہُوں پَرے تھی گئے۔ وَل وی اللہ سَئِیں تُہاکُوں ڈّساوݨ چاہندے جو او تُہاڈّے کنُوں پَرے کائنی۔ او تُہاڈّے پِچھوں ہے او تُہاڈّے نال ہے، او بالکل تُہاڈّے سامݨے ہے اتے تُہاڈّے نال پیار کریندے اتے او تُہاڈّے نال گہرا رشتہ قائم کرَݨ چاہندے۔ پَر لازم ایہ ہے جو قابیل وانگوں نا بݨوں جَیں اپݨّے دِل کُوں سخت کر گِھدا اتے اللہ دی نجات دی راہ کُوں قبُول نا کِیتا۔ اللہ چاہندا ہا جو قابیل توبہ کرے۔ اتے اَج اللہر ہِک کُوں حُکم ڈّیندے جو او توبہ کرے، اُوندوں رجوع کرے اتے اُوندے حُکمیں کُوں مَنے۔

کیا تُہاکُوں پتا ہے جو توبہ دے کیا معنی ہِین؟اِیندے معنی ایہ ہِین جو اپݨّی سوچیں اتے اپݨّے عمل کُوں بدلوں۔ اللہ پاک دے سامݨے اپݨّے گناہیں دا اقرار کرے اتے معافی منگݨ اِی توبہ ہے اتے اِیندے نال ایہ آکھݨّے جو " اے اللہ تَیں جیرھی نجات دی راہ تیار کِیتی ہے اِیندے بارے مَیں غلط سوچندا رہیا" توبہ دا مطلب ہے جو اللہ دے کݨّھے عہد کرنا اتے آکھݨّے جو اے رب العزت میڈّے مَیں خُود کُوں بچا نَئِیں سگدا ۔ مَیں تَیڈّی سچی عدالت کنُوں نَئِیں بچ سگدا۔ مَیں تَیڈّے کولھ آ گیا ہاں اتے تَیڈّی نجات دی راہ کُوں قبُول کریندا ہاں۔"

جیرھا آدمی سچے دِل نال توبہ کریندے او اِیں مسافر وانگوں ہے جیرھا لاہور کنُوں اسلام آباد وَنجݨ چاہندے۔ او ٹکٹ مُل گِھن کرائیں گاڈّی ءِچ ہہہ ویندے۔ کُجھ دیر بعد اُوکُوں پتا چلدے جو او اسلام آباد وَنجݨ والی گاڈّی ءِچ سوار کائنی تِھیا بلکہ او کراچی وَنجݨ والی گاڈّی ءِچ ہہہ گئے۔ جے او پہلے اسلام آباد گیا ہوسی تاں او ہُݨ کیا کریسی؟ او پشمان تِھیسی یعنی او اپݨّی غلطی کُوں مَن گِھنسی۔ اگلے اسٹیشن اُتے گاڈّی کنُوں لہہ ویسی اتے وَلا اسلام آباد وَنجݨ والی گاڈّی ءِچ پہسی۔ ہُݨ اَساں ڈّیکھسوں جو سچی پشمانی دے ڈّو رُخ ہِین۔ نمبر ۱ توبہ کر کے غلطی کُوں چھوڑ ڈّیووݨ نمبر ۲ سچ کُوں مَن گِھنݨ۔ سچی پشمانی ڈّو کَمیں نال ہے ۔ پہلا اپݨّی نفسانی خواہشیں اُتے پشمان تِھیوݨا، اپݨّے گناہیں اُتے پچھتاݨا، اپݨّی سُستی کنُوں باز آݨا تاں جو اللہدی خُشنودی حاصل تِھیوے۔ وَل تُساں اللہدُو رجوع کریسوں اتے اُوندے کلام کُوں مَنیسوں جیرھا نجات دی راہ ڈّسیندے۔ ایہوں حقیقی پچھتاوا اتے سچی توبہ ہے۔

قابیل ہرگز نا پچھتایا اتے نا اُوں توبہ کِیتی۔ او اپݨّی راہ اُتے چلدا رِہیا۔ اُوں نجات دی اِیں راہ کُوں قبُول نا کِیتا جیرھی اللہ سَئِیں تیار کِیتی ہَئی ۔ اِیں وجہ کنُوں اللہ دا کلام فرمیندے " قابیل گمراہی دی راہ اِختیار کِیتی اِیں واسطے اللہ سَئِیں اِینکُوں ہمیشاں کِیتے تاریکی دے حوالے کر ڈّتا" (یہوداہ ۱۱، ۱۳)۔

دوستو! اَساں قابیل وانگوں نا بݨّوں۔ آؤ اللہ دے کلام کنُوں خبردار تِھیووں" جے تُساں تُوبہ نا کریسوں تاں سب اِیویں ہلاک تِھیسوں" (لُوقا ۱۳: ۳)۔ اللہ پاک دی عدالت یقینی ہے اتے او سارے سزا دے حق دار ہوسین جنہیں توبہ نَئِیں کِیتی اتے جیرھے اپݨّے گناہیں کنُوں پاک نَئِیں تھے۔

آو! گناہ دی سزا دے بارے کہیں غلط فہمی ءِچ نا رَہوں۔ کِیوں جو تُساں اپݨے نیک گمیں دی بدولت اللہ پاک دے اَگوں نیک نَئِیں بݨ سگدے۔ قابیل وانگوں بَہُوں لوکیں دا اِیمان ہے جو او اپݨے دیندے ڈِتے اصولیں اتے رسمیں اُتے عمل کرسین تاں اللہ دی عدالت کنُوں بچ ویسین پَر کُوئی وی شخص مذہبی بݨ کرائیں نیک نَئِیں تِھی سگدا۔ پاک کلام دا بیان سݨو" کیوں جو شریعت دے اعمال نال کُوئی بشر اُوندی بارگاہ ءِچ نیک نَئِیں تھی سگدا۔ اِیں واسطے جو شریعت دے وسیلے نال تاں گناہ دی پہچان اِی تھیندی ہے" اتے اَساں تاں سارے دے سارے اینجھیے ہِن جیویں ناپاک شے اتے ساڈی ساری نیکی ناپاک لباس وانگوں ہے" کِیوں جو تُہاکُوں اِیمان دے وسیلہ فضل نال اِی نجات مِلی اتے ایہ تُہاڈی طرفوں نَئِیں ۔ اللہ دی بخشش ہے اتے نا اعمال دی وجہ کنُوں ہے تانجو کُوئی فخر نہ کرے(رومیوں ۳: ۲۳۔ یسعیاہ ٦٤: ٦، افسیوں ۲: ۸، ۹)

تُساں اللہ دا کلام سُݨیا اتے سیکھیا۔ تُہاڈا بَہُوں شکریہ ۔ اللہ توفیق ڈِتی تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں آدم دی اولاد دے بارے ءِچ سیکھسوں اتے اِیندے ءِچ اللہ دے بندے حضرت حنوک (ادریس) نبی دے بارے ءِچ سیکھسوں۔

تُساں سارا پروگرام غُور نال سُݨیا۔ رب العزت تُہاکُوں برکت ڈِیوے۔ پاک کلام ءِچ ارشاد تھے جو " بلکہ اللہ تُہاڈے کِیتے صبر تحمل کریندے اِیں واسطے جو کہیں دی ہلاکت نَئِیں چاہندا بلکہ چاہندے جو ہر کُوئی تُوبہ تائب تِھیوے" (۲۔ پطرس ۳: ۹)۔

جے تُساں تُوبہ نا کریسوں تاں سب اِیویں ہلاک تِھیسوں" (لُوقا ۱۳: ۳)۔

سبق نمبر ۱۳

حضرت نوح اللہ سَئِیں دا صبر اتے غضب پیدایش چھی باب

پروگرام سٹّن والے دوستو ! السلام و علیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہہ سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ایویں کرڑ نال اِی اُوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووڑ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں "" حضرت نوح "" دی حیاتِ طیبہ اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اتے ایہ گالھ مہاڑ یقیناِ اَساں ساریں واسطے بابرکت ہوسی۔ اَساں ایہ پروگرام پیش کریندیں ہوئیں خوش ہَئِیں۔

اِیں کُنوں پہلے جو اَساں حضرت نوح دی حیاتی توریت شریف ءِچوں بیان کروں، اُنہیں دوستئیں کِیتے جیرھے اَج پہلی دفعہ ایہ پروگرام سُڈے پَئِین اتے تُہاڈے کِیتے وی جیرھے ساڈا پروگرام باقاعدگی نال سٹّدو ں پچھلے پروگرام دا خلاصہ پیش کریندے ہَئِیں۔

اللہ سَئِیں ہِک سَو ویہہ سال دا وقت ڈِتا ہا۔ ایہ گالھ کنُوں اَساں اللہ دی ہِک صفت دے بارے سیکھدے ہَئِیں جو او ہَہُوں صبر کرڑ والا ہے۔ پَر اُوندے صبر دی ہِک حد ہے۔ او گہنگار اِنسان نال کلام کریندے اتے موقعہ ڈِیندے جو او توبہ کرے۔پَر او ہمیشاں اِیویں نَئِیں کریندا۔ اِیں واسطے حضرت نوح دے زمانے ءِچ اُوں فرمایا: وَل اللہ سَئِیں آکھیا میڈی رُوح ہمیشاں کِیتے اِنسان ءِچ نہ رَہسی کیوں جو اووی تاں انسان ہےوَل وی اِنسان ہِک سَو ویہہ سال زندہ رَہسی""اِیں واسطے اَساں ڈِیہدے ہَئِیں جو اللہ سَئِیں کِیویں گنہگار اِنسانیں نال ہِک وقت مقرر کِیتے اُوں ویلے تَئِیں اِنسان توبہ کر سگدے اُوں ویلے تَئِیں اللہ اُنہیں کُوں سزا نہ ڈِیسی۔اِیں گالھ ءِچ اَساں اللہسَئِیں دیاں ڈُو صفتاں ڈِیکھ سگدے ہَئِیں۔ اُوندا صبر اتے اُوندا غضب۔ اللہ سَئِیں مہربان ہے اتے ہَہُوں صبر کر سگدے، پَر او پاک وی ہے اتے ہَہُوں غضب ناک وی تھی سگدے ۔

کُجھ لوک اللہ سَئِیں دے بارے سوچیندن جو او ہِک وَڈّی ڈانگ چا کرائیں ہر ویلے ہر ہِک کُوں تاڑی پیا رَہندے اتے فوراً غصے ءِچ آ ویندے اتے لوکیں کُوں مریندے اتے سزا ڈِیندے اتے اِیں گالھ نال خوش تھیندے۔ پَر اللہسَئِیں تاں اینجھا کائنی۔ اتے کُجھ لوکیں دا خیال ہے جو رَب العزت کڈّاہیں کاوڑ نَئِیں کریندا اتے او لوکیں دے گناہ معاف کریندے اتے بُھل ویندے ۔ او فقط ایہ جاݨدِن جو اللہ سَئِیں مہربان ہے پَر اللہسَئِیں اینجھا وی کائنی۔

پاک کلام اللہسَئِیں دی شخصیت اتے کردار بارے ساکوں حقیقت بیان کریندے۔ اللہسَئَیں مہربان اتے پاک ہے او صبر کر سگدےاتے کاوڑ وی کر سگدے۔ او اِیں واسطے مہربان اتے رحیم ہے کیوں جو او گنہگاریں کِیتے صبر کریندے۔ پَر او پاک وی ہے اِیں واسطے اُوکُوں اُنہیں دے گناہئیں اُتے کاوڑ وی اَیندی ہے۔ اللہسَئِیں بخشڑ ہارا اتے مُنصف ہے ۔ انبیائے کرام اللہ سَئِیں دے صبر اتے غضب دے بارے ہَہُوں کُجھ لکھئے۔ آؤ سٹّوں پاک کلام ءِچ کیا لکھیا لاتھے۔

" ایہ خاص گالھ تُہاڈے کنُوں لُکی نہ رَہوے جو رَب العزت کِیتے ہک ڈِینہہ ہک ہزار سال دے برابر ہے اتے ہزار سال ہک ڈِینہہ دے برابر ہے۔ رَب العزت اپڑے وعدے کُوں پورا کرݨ ءِچ دیر نَئِیں کریندا جیویں کُجھ لوک دیر سمجھدِن بلکہ تُہاڈے کِیتے صبرکریندے اِیں واسطے جو او کہیں کُوں برباد نَئِیں کرݨ چاہندا بلکہ چاہندے جو سارے اپڑے گناہیں کنوں توبہ کرݨ۔ پَر قیامت دا ڈِینہہ چور وانگوں آ ویسی"(۲۔ پطرس ۳: ۸۔۱۰)۔ "رَب العزت اِیں اُمت دی عدالت کریسی، زندہ خُدا دے ہتّھیں دی گرفت ءِچ آوݨا ہولناک گالھ ہے"، خبردار کلام کرݨ والے دا انکار نہ کرائے۔۔ کیوں جو ساڈّا اللہ ساڑ کرائیں سُواہ کرݨ والی بھا ہ ہے"(عبرانیوں ۱۰: ۳۰، ۳۱؛ ۱۲: ۲۵، ۲۹)۔

زبور شریف ءِچ لکھیا لاتھے"اللہسچا منصف ہے جیرھا ہر روز بُرائی دی سرزنش کریندے، جے آدمی نہ رُوکے تاں او اپڑی تلوار کُوں تیز کریسی" (زبور شریف ۷: ۱۱، ۱۲)۔

انجیل شریف ءِچ بیان ہے

"اللہ دا غضب اُنہیں آدمیئں دی ساری بے دینی اتے بد کرداری دی وجہ کنُوں آسمان کنُوں ظاہر تِھیندے جیرھا حق کُوں بدکردای نال دبا گِھندے"(اللہسَئِیں اینجھے لوکیں دی عدالت کریسی اتے اُوندی عدالت) حق دے مطابق تھیندی ہے اے اِنسان۔۔ کیا تُو ایہ سمجھندی جو تُوں اللہ دی عدالت کنُوں بچ ویسیں؟ یا تُوں اُوندی مہربانی ،تحمل اتے صبر کُوں جیرھا انمول ہے اُوندی بے قدری کریندی اتے نَئِیں سمجھندا جو اللہ دی مہربانی تَیکُوں توبہ کرݨ دُو رجوع ڈِیویندی ہے بلکہ تُوں اپڑی سختی اتے غیر تائب دل کے مطابق اُوں قہر دے ڈِینہہ کِیتے اپڑے واسطے غضب اکٹھا کریندا پَئیں جڈّاں اللہ دی عدالت ظاہر تھیسی او ہر ہک کُوں اُوندے کمیں دے مطابق بدلہ ڈِیسی" (رومیوں ۱: ۱۸؛ ۲: ۲۔۶)۔

اللہسَئِیں دا غضب اِنسان دے غضب وانگوں نَئِیں۔ اِنسان کُوں بَہُوں کاوڑ آ سگدی ہے پَر اُوندی کاوڑ آہستہ آہستہ ختم تھی ویندی ہے بھانویں جو او ایہ وی بُھل ویندے جو او کیرھی گالھ تُو ں گوڑیچ گیا ہا۔ پَر اللہ سَئِیں دی کاوڑ اینجھی نَئِیں، وقت گزرنڈ دے نال اُوندی کاوڑ گھٹ نَئِیں تھیندی کیوں جو او سچا مُنصف ہے اتے او کُوئی گالھ نَئِیں بُھلدا۔ جیرھے لوک توبہ تائب تھیووݨ کنُوں انکار کریندِن،اُنہیں کِیتے اُوندا عدل ختم نَئِیں تھیندا بلکہ وَدھ ویندے۔ پاک کلام ءِچوں ہُݨ جیرھا حصہ اَساں تلاوت کِیتے اُوندے ءِچ ایہاں گالھ ہے" بلکہ تُوں اپڑی دل دی سختی اتے توبہ تائب نہ تھیووݨ والے دل دی وجہ کنُوں اُوں عدالت دے ڈِینہہ کِیتے اپڑے واسطے غضب کمیندا پَئی"۔

حضرت نوح دے زمانے دے لوک وی اپڑے واسطے غضب کمندے پئے ہَن۔ وَل وی اُنہیں ءِچوں ہک شخص ہا جیرھا دلوں اللہ سَئِیں کُوں پیار کریندا اتے اُوندے کلام دا یقین کریندا ہا او شخص حضرت نوح ہَن۔ اِیں واسطے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" رَب العزت دی نگاہ ءِچ فقط حضرت نوح مقبول تِھیا، اپڑے زمانے دے لوکیں ءِچوں حضرت نوح واحدشخص ہَن جیرھے قُربِ الہیٰ ءِچ زندگی گزریندے رہ گئے" (پیدایش ٦: ۸، ۹)۔

اللہ سَئِیں حضرت نوح اُتے اپڑا کرم کیوں ظاہر کِیتا، کیا او اللہ سَئِیں دے معیار دے مطابق ہَن؟ نہ جیرھا کرم معیار دے مطابق ہووے او کرم نَئِیں ہوندا۔ کرم دا مطلب ہے او بخشش جَیندا کُوئی حقدار نہ ہووے۔ اللہسَئِیں کِیوں حضرت نوح اُتے کرم کِیتا اتے پِینے لوکیں اُتے نہ کیتا؟ پاک کلام اِیندی وجہ ایہ ڈّسیندے: جو حضرت نوح اللہ دے تَے اِیمان گِھن آئے، اُنہیں اللہسَئِیں دے وعدے اُتے یقین کِیتا جو او گنہگاریں کُوں بچاوݨ کِیتے ہک بخشݨ ہارے کُوں بھیجیسی۔ حضرت آدم دی ساری اولاد وانگوں

حضرت نوح دے اندر وی گناہ موجود ہا پَر اللہسَئِیں اُنہیں کُوں نیک لوکیں ءِچ شمار کِیتا کیوں جو او اللہسَئِیں کُوں منیدے ہَن اتے اپݨے گناہیں دی معافی کِیتے اُوندے حضور قُربانی پیش کِیتی ہَئی۔ جیویں اللہسَئِیں اُنہیں کُوں حکم ڈِتا ہا۔ پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" اپݨے زمانے دے لوکیں ءِچوں حضرت نوح واحد شخص ہَن جیرھے قُربِ الہیٰ ءِچ زندگی گزریندے رہ گئے" (پیدایش ٦: ٩)۔

ہِک ڈِینہہ اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں آکھیا"مَیں اِنسانیں کُوں ختم کرݨ دا فیصلہ کر گِھدےمَیں اِنہیں کُوں زمین سمیت تباہ و برباد کر ڈِیساں کِیوں جو ایہ سارے بُرائی دے رستے تے ٹُر پَئین۔تُوں اپݨے واسطے دیال دے پَھٹِئیں نال ہِک بیڑا بݨا۔ اُوں بیڑے ءِچ اپݨے کِیتے کوٹھڑیاں بݨا اتے اُوں پَھٹِئیں دےجوڑیں دے اندروں باہروں لکُ لا ڈے۔ اتے بیڑا بݨا جو اُوندی لمبائی چار سَو پنجھاہ فُٹ، چوڑائی پَنجھتر فُٹ اتے اُچائی پِنتالیہہ فُٹ ہووے۔ بیڑا ترائے منزلہ ہووے اتے اُوندے پاسے ءِچ ہِک دروازہ بݨاویں۔ اتے مَیں زمین تے طوفان بھیجݨ والا ہاں تاں جو ساری مخلوق جیرھی ساہ دار ہے غرق تھی وَنجِن، بلکہ جیرھا کُجھ وی زمین تے ہے سب کُجھ ختم تھی ویسی۔ پَر تَیڈے نال مَیں عہد کریساں۔ تُوں اپݨی ذال ، اپݨے پُتریں اتے نوہریں دے نال بیڑے ءِچ چڑھ ہِیویں۔ ہر قِسم دے جانور، پَکھی پَرِندے

اتے کِیڑے مکوڑے جوڑے جوڑے دے حساب نال یعنی نر مادی اپݨے نال بیڑے ءِچ چڑھا گِھنیں تاں جو او زندہ رہ وَنجِن۔ اپݨے واسطے اتے اُنہیں ساہ داریں واسطے ہر قِسم دی خوراک وی بیڑے ءِچ رکھ گِھنیں" (پیدایش ٦: ١٣۔٢١)۔

لہذا اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں اپݨا منصوبہ ڈسا ڈِتا جو او کِیویں زمین تے پاݨی دا طوفان گِھن آسی اتے اُنہیں سارئیں کُوں ہلاک کر ڈِیسی جنہیں توبہ نَئِیں کِیتی اَتے اُوندی سچائی کُوں منݨ کنُوں انکار کر ڈِتا ہا۔ اتے اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں طوفان کنُوں بچݨ کِیتے ہِک بیڑا بݨاوݨ دا طریقہ ڈسایا۔ اُوں بیڑے دی لمبائی ہِک چار سَو پنجھاہ فُٹ ہَئی۔ ایہ حضرت نوح اتے اُوندے خاندان ، پَہُوں سارے جانوریں اتے اُنہیں لوکیں کِیتے ہِک لُکݨ دی جاہ ہَئی جیرھے اُوکُوں ڈِیکھ کرائیں اللہسَئِیں دے کلام اُتے اِیمان گِھن آوݨ۔ اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں بیڑے دے اندر پَہُوں سارے دروازے پَر باہروں فقط ہِکوں دروازہ بݨاوݨ دا حکم ڈِتا۔ اِیں واسطے زمانے دے لوکیں واسطے اللہسَئِیں دا پیغام ایہ ہا جو جیرھا کُوئی طوفان دی سزا کنُوں بچݨ چاہندے اُوکُوں بیڑے دے اِیں دروازے کنُوں آوݨا پوسی۔ اُوں دروازے کنُوں آوݨ والا ہر شخص بچ ویسی اتے جیرھا ایووِیں نہ کریسی او ہلاک تھی ویسی۔

اِیں واسطے حضرت نوح بیڑا بݨاوݨ شروع کر ڈِتا۔ ایہ ہِک پَہُوں وَڈا گم ہا۔ حضرت نوح اتے اُوندے ترائے پُتریں کُوں پَہُوں درختیں کُوں گپ کرائیں پھٹے بݨائے اتے کوکئیں نال جوڑ کرائیں اُنہیں دے اندروں باہروں لُک لاوݨی ہَئی۔ اِیں سخت گم ءِچ حضرت نوح دی ذال اتے اُنہیں دی نَوہرپں وی اُنہیں کٹھے گم کِیتا۔ ہِک سَو سال تَئِیں حضرت نوح اتے اُنہیں دا خاندان اُوں بیڑے کُوں بݨاݨدا رِہیا۔ پَر حضرت نوح فقط بیڑے اِی نہ بݨایا بلکہ او لوکیں کُوں آوݨے والے ڈِینہہ دے بارے وی ڈِسیندے رہیے۔ شاید او اِیویں اَہدے ہووݨ" لوکو مَیڈی گالھ سݨو! اللہسَئِیں مَیکُوں فرمائے جو مَیں تُہاکُوں اُوندے آوݨ والے غضب کنُوں خبردار کراں۔ تُہاڈے گناہیں دی وجہ کنُوں اُوندا غضب وَدھ گئے اُو ں زمین اُتے پاݨی دا طوفان بھیجݨ دا فیصلہ کر گِھدے تاں جو اُنہیں سارے کُوں ہلاک کر سٹّے جیرھے توبہ تائب تھیووݨ کنُوں انکاری ہِن۔ وَل وی مَیڈے کولھ تُہاڈے کِیتے ہِک خوش خبری ہے ۔ رحیم خُدا اپݨے رحم دی وجہ کنُوں مَیکُوں ہِک بیڑا بݨاوݨ دا حکم ڈِتے تاں جو جیرھے لوک اپݨے گناہیں کنُوں توبہ کرݨ

اتے اللہسَئِیں دے کلام اُتے اِیمان گِھن آوݨ ، اُوہے پیڑے ءِچ بچݨ کِیتے آ سگݨدِن۔ اِیں واسطے حضرت نوح لوکیں کُوں بَہُوں خبردار کِیتا اتے اُنہیں کُوں بُرے گمیں کنُوں بچݨ دی تحریک ڈِتی۔

تُہاڈّا کیا خیال ہے کیا حضرت نوح دے زمانے دے لوک اللہسَئِیں دے کلام اُتے اِیمان گِھن آئےجیرھا اُوں اپݨے نبی دے وسیلے اُنہیں نال کِیتا ہا؟ اَساں اِیں ویلے اِیں سوال دا جواب نَئِیں ڈے سگݨدے کیوں جو ساڈّے پروگرام دا ویلہ ختم تھی گِئے۔ جے اللہسَئِیں دی منشاں تھی تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت نوح دی کہاݨی جاری رکھیسوں اتے ڈیکھسوں جو اللہسَئِیں اُنہیں سارے کُوں کِیویں بچاگِھدا جیرھے اُوندے کلام اُتے اِیمان گِھن آئے ہَن اتے جیرھے اُوندے کلام اُتے اِیمان نہ رکھندے ہَن اُنہیں دی اُوں عدالت کِیتی اتے اُنہیں کُوں اُوں وَڈّے سیلاب دے پاݨی ءِچ غرق کر ڈِتا۔

اَج دا پروگرام سݨن کِیتے تُہاڈّا بَہُوں شکریہ

جڈّاں تُساں پاک کلام دی اِیں آیت اُتے غور کریسوں تاں اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکت ڈِیسی۔

" ایہ خاص گّالھ تُہاڈّے کنُوں لُکی نہ رَہوے جو رَب العزت کِیتے ہِک ڈِینہہ ہِک ہزار سال دے برابر ہے اتے ہزار سال ہِک ڈِینہہ دے برابر ہے۔ رَب العزت اپݨے وعدے کُوں پورا کرݨ ءِچ دیر نَئِیں کریندا جیویں کُجھ لوک دیر سمجھدِن بلکہ تُہاڈّے کِیتے صبرکریندے اِیں واسطے جو او کہیں دی بربادی نَئِیں چاہندا بلکہ چاہندے جو سارے اپݨے گناہیں کنوں توبہ کرݨ۔ پَر قیامت دا ڈِینہہ چور وانگوں آ ویسی"(۲۔ پطرس ۳: ۸۔۱۰)۔خُدا حافظ

سبق نمبر ۱۲

حضرت حنوک نبی پیدایش باب ٤، ٥

سڑن والے ساتھیو! اسلام وعلیکم!

مُیں تُہاڈا میزبان اللہ سَئیں دے بابرکت ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریناں ۔ جیرھا امن اتے سلامتی

عزیز سجڑو! توریت شریف ءِچوں سکھندیں ہوئے اَساں ڈٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا دے ڈو پُتر ہَن جنہیں دا ناں قابیل اتے ہابیل ہا۔ ڈُوہیں اللہ دی تعظیم ءِچ اپڑا اپڑا نذرانہ اُوندی بارگاہ ءِچ پیش کیتا۔ ہابیل اللہ دے کلام کُوں مَن گِھدا اتے او لیلے دا خُون بطور کفارہ اَندا۔ پَر قابیل اپڑی مرضی کِیتی اتے کھیت دی سبزی اتے پھل اللہ دی حضوری ءِچ پیش کِیتے۔ اللہ سَئیں ہابیل دی قربانی منظور کِیتی پَر قابیل دا نذرانہ منظور نہ کِیتا۔ اللہ سَئیں قابیل کُوں توبہ دا موقعہ ڈِتا پَر او کاوڑیچ گِیا اتے اُوں اپڑے بِھراں کُوں قتل کر ڈِتا۔

اَج اَساں تورات شریف دی پہلی کتاب پیدائش دے چوتھے اتے پنچویں باب دا مطالعہ کریسوں۔ اللہ دا کلام بیان فرمیندے جو "" اُنہیں دے بَے وی پُتر اتے دھیریں ہَنْ"" (پیدائش ٥: ٤)۔ ول وی حضرت آدم دی اولاد ءِچوں اللہ سَئیں فقط ڈُو خاندانیں یعنی قابیل اتےحضرت شِیت دی نسل دی تفصیل بیان کِیتی ہے۔ یاد رکھائے جو حضرت شیت قابیل دا چھوٹا بِھرا ہا۔

ہُنڑ اَساں پہلے قابیل دی آل اولاد دا حال بیان کریسوں۔ قابیل اپڑے ای رشتے داریں ءِچوں ہِک کُوں چڑایا اتے اپڑی ذال بڑایا گِھدا اتے اُوندی آل اولاد تھئی۔ اتے جیویں" بھجدے ہرڑ دے پیریں دے نشان نہیں ملدے" ہِک عالم دا آکھڑ ہے اِیویں اُنہیں نَویں راہ نہ چُڑی بلکہ قابیل دی ساری اولاد قابیل دے نقشِ قدم تَے تُریں ۔ اُونہی دی راہ اُتے تُریں۔اُنہیں دی سوچ، زبان اتے گم ءِچ کُوئی تبدیلی نہ تھئی اتے او اپڑے پیوُ دے رستے کنُوں نہ ہٹّیں۔ اپڑے وڈیریں وانگوں اُنہیں وی اللہ دے کلام کُوں قبول نہ کِیتا۔ او وَڈّے عالم ہَن بَہُوں ذہین اتے عقل مند ہَن پَر اللہ دی ذات کنُوں غافل ہَن۔ او جسمانی اتے نفسانی فائدے دے پچھوں بھجدے رہیے اتے دُنیاوی شئیں دی قدر کِیتی پَر اللہدے کلام کُوں بے قدر سمجھیا۔ اُنہیں ہِک شہر تعمیر کِیتا مختلف قسم دے اوزار بڑائے، مختلف قسم دے ساز مثلاً بانسری اتے بربط وغیرہ بڑائے۔ قابیل دی اولاد ءِچوں ہِک دا ناں بلقائن ہا۔ او کاریگر ہا اتے اُوں لوہے اتے پِتیل دی شئیں بڑائیاں۔ ول وی ہَتھ دی بڑی خوبصورت شئیں ہِک خوبصورت دل نَئیں بڑا سگّدیاں۔

قابیل دی اولاد کنُوں ہِک بندہ لَمک ہا جیرھا حضرت آدم دی سَتویں پُشت ہَئی۔ لمک اپڑے بزرگ قابیل دی راہویں اُتے تُریا اِتھوں تَئیں جو او قابیل کنُوں وی زیادہ بُرا ثابت تِھیا۔لمک پہلا شخص ہا جیں ڈُو ذالیں کِیتاں ہَن۔ قابیل وانگوں قاتل ہا۔ اللہ دا کلام گواہ ہے جو لمک ڈُو قتل کِیتے۔ اُو اِیں گّالھ اُتے فخر کریندا ہا اتے فخر نال آکھیا جو او قابیل کنؤں وی وَڈّا شریر اتے چالباز ہے۔ قابیل اتے اُوندی ساری اولاد وانگوں لمک وی اللہ دی منشا کُوں نہ سمجھیا، لمک خود غرض ہا اتے پیسے دا پجاری ہا۔ او مغرور اتے شیخی باز ہا۔ اُوں اللہ کُوں پیار نہ کِیتا بلکہ عیش و عشرت کُوں پسند کِیتا۔ شیطان اِیندا مالک ہا پَر اُوکُوں اِیں گّالھ دا کوئی احساس نہ ہا۔ لمک شیطان دا سنگتی ہا اِیں واسطے اُوں قابیل دی راہ کُوں چڑ گِھدا ہا۔ اَساں لمک دا ناں یاد رکھیسوں کیوں جو اَج دا سبق مکمل کرَڑ کنُوں پہلے اَساں لمک دی گّالھ کریسوں۔

سبحان اللہ! اَساں ڈیہدے ہَئیں جو قابیل اتے اُوندی بدکار اولاد دی تفصیل پاک کلام دی آخری کہانی نَئیں۔ اللہ دے کلام ساکوں حضرت شِیت دا شجرہ نسب وی ڈسا ڈِتے اتے آہدے جو "" اللہ سَئیں مَیکُوں ہابیل دی جاہ تے ایہ پُتر عطا کِیتے جَیکُوں قابیل قتل کر ڈِتا ہا""۔ (پیدائش ٤: ٢٥)۔جَیندا ناں شِیت ہا اِیندا مطلب ہے چٹّیا ہویا۔ اللہ سَئیں ہابیل دی جاہ تے حضرت شِیت کُوں چٹّیا۔ حضرت شِیت ہابیل دی جاہ کِیوں گِھدی؟ اِیندا جواب ایووِیں ہےجو جنت الفردوس یعنی باغ عدن ءِچ اللہ ہِک بخشڑ ہارے دا وعدہ کِیتا ہا جو او دُنیا ءِچ آ کرائیں شیطان اُتے غالب آسی اتے آدم دی اولاد کُوں اِیندے اختیار کنُوں آزادی ڈِیوسی۔ اُوں بخشڑ ہارے ہابیل دی اولاد ءِچوں آوڑا ہا کیوں جو ہابیل اللہ دا حکم منیا اتے اِیندے کلام دا یقین کِیتا ہا بھانویں جو شیطان ہابیل دے قتل کِیتے قابیل دی راہنمائی کِیتی ہَئی۔ شیطان چاہندا ہا جو اللہ جَیں بخشڑ ہارے کُوں دُنیا ءِچ بھیجڑ دا منصوبہ بڈّائے اُوندی راہ ءِچ رکاوٹ بڈّے پَر شیطان دی حکمت اللہ دی حکمت دے سامڑے کُجھ وی نَئیں۔ آدم دی نسل کُوں اِنہیں دے گناہیں کنُوں چھڑاوڑ دا جیرھا منصوبہ اللہ سَئیں بڈّایا ہا او بَہُوں عجیب ہا اتے اِیں منصوبے کُوں شیطان سمیت کوئی شخص وی روک نہ سگدا ہا۔ اِیں واسطے اللہ اپڑے منصوبے دی تکمیل کِیتے آدم اتے حوا کُوں شِیت ڈِتا تاں جو او ہابیل دی جاہ گِھنے جَینکُوں قابیل قتل کر ڈِتا ہا۔ اِیویں بخشڑ ہارے دی بارےاللہ دا ایہ منصوبہ اَگوں وَدھدا گیا۔

شَیت اپڑے وَڈّے بِھرا وانگوں سچا ایماندار ہا۔ اللہ چھڈکارے دی جیرھی راہ مقرر کِیتی ہَئی شِیت اُوہاں راہ چڑ گِھدی۔ حضرت آدم دے بِنیں ہالیں وانگوں شِیت وی گنہگار پیدا تِھیا ہا۔ ول وی اُوندا اِیمان ہا جو اللہ وعدے کِیتے جو ہِک بخشڑ ہارے دُنیا ءِچ بھیجسی۔ اتے اُوں اپڑے اِیمان کُوں ایویں ظاہر کِیتا جو خطا دی قُربانی دے طور تے او لیلے دا خون اُوندی بارگاہ ءِچ پیش کِیتا۔ شِیت دے بارے ہِک بِی گالھ قابلِ غور ایہ ہے جو اُوں اپڑی اولاد کُوں اللہ دی نیکی دی تعلیم ڈِتی ہَئی۔ اِیں واسطے اللہ دا کلام بیان کریندے"" اتے شِیت دے گھر وی ہِک پُتر جایا جَیندا ناں اُوں انوش رکھیا۔ او ویلے کنُوں لوک اللہ دا ناں گِھن کرائیں دعا منگڑ لگے"" (پیدایش ٤: ٢٦)۔

اَساں ڈیہدے ہَئیں جو آدم کنُوں ڈُو خاندانی سلسلے ہَن، قابیل دا سلسلہ اتے شِیت دا سلسلہ۔ کیا تُہاکوں پتا ہے جو اِنہیں ڈوہائیں سلسلیں کنُوں کیا ظاہر تھیندے؟ اِنہیں کنُوں ایہ ظاہر تھیندے جو آدم دے زمانے کنُوں گِھن کرائیں اَج تَئیں ایہوں ڈُو سلسلے دُنیا ءِچ چلدے اَیندِن۔ اللہ دی نگاہ ءِچ دُنیا دے ءِچ ڈُو قِسم دے لوک وسندِن۔ او کالے اتے گورے ءِچ کوئی فرق نَئیں رکھندا نہ عورت اتے مرد ءِچ اتے نہ اِی امیر اتے غریب ءِچ۔ اللہ کہیں دا طرفدار نَئیں۔ او دُنیا دے لوکیں کُوں ڈُو حصئیں ءِچ جدا کریندے۔ لوکیں دے ایہ ڈُو حصئیں کیرھے کیرھے ہِن؟ ہِک او لوک ہِن جیرھے اللہ دے کلام کُوں منیدن اتے ہِک او ہَئیں جیرھا اللہ دے کلام کُوں نَئیں منیدے۔ کُجھ اللہ کنُوں واقف ہِن اتے کُجھ نا واقف ، کُجھ سوجھلے ءِچ چلدے ہَن اتے کُجھ اندھارے ءِچ ، کُجھ اپڑے گناہیں دی معافی حاصل کر گِھدی ہے۔ جیرھا شخص اللہ کُوں منیدے اتے اللہ دی راستبازی دی اِیں راہ اُتے چلدے جیرھا اللہ خود بڈّائی ہے او بچ ویسی اتے جنت الفردوس دا وارث بڈّسی جَیویں شَیت اتے اِیندا خاندان۔ پَر جیرھا قابیل اتے اُوندی اولاد وانگوں اللہ دی نیکی دی راہ کُوں چھوڑیسی او ہلاک تھیسی اتے دوزخ ءِچ سَٹ ڈِیسی۔

اللہ دا کلام بیان کریندے جو حضرت آدم ٩٣٠ سال تَئیں زندہ رہیا وَل انتقال فرما گئے۔ اُوں زمانے ءِچ لوک بَہُوں لمبی عمراں تَئیں زندہ رہندے ہَن اتے وَل ایویں اِی مریندے ہَن جِیویں سارے لوک مریندے ہَن۔ حضرت آدم اتے اماں حوا فوت تھی گئے۔ جیویں اللہ سَئیں فرمایا ہا۔جڈّاں اللہ پہلے ڈُو

اِنسان بݨائے تاں اُنہیں دی موت اُوندی مر ضی ءِچ شامل نہ ہَئی بلکہ اللہ دی مرضی ایہ ہَئی جو او زندہ رَہوونڑ۔ تاں وَل حضرت آدم اتے حوا کیوں مرے؟ اِیں واسطے جو اُنہیں اللہ دی حکم عدولی اتے نافرمانی دا گناہ کِیتا اتے گناہ موت کُوں پیدا کر ڈِتا۔

پروگرام دا باقی وقت جیرھا بچ گئے اُوندے ءِچ اَساں اللہ دے ہِک بندے دے حالاتِ زندگی سݨسوں جیرھا حضرت شِیت دی اولاد ءِچوں ہا، اللہ اُتے ایمان رکھندا ہا او اللہدا بندہ حضرت حنوک نبی ہے حضرت حنوک کُوں قُرآن ءِچ حضرت ادریس آکھیا گئے۔ پیدایش دی کتاب دے پنجوے باب ءِچ اَساں حضرت حنوک دا شجرہ نسب ڈیکھسوں۔ اللہ دا کلام بیان کریندے جو "" آدم دا پُتر شِیت ہا، شِیت دا پُتر انوس ہا، انوس کنُوں قینان جایا، قینان کنُوں محلل ایل جایا، محلل ایل کنُوں یارد جایا اتے یارد کنُوں حنوک جایا۔ حنوک آدم کنُوں ستویں پشت ءِچ شِیت دی نسل کنُوں جایا""۔

حضرت آدم دی ڈوجھی نسل وانگوں حضرت حنوک وی گنہگار پیدا تھیا ہا۔ وَل وی جڈاں حضرت حنوک پنجاٹھ سال دے تھے ۔ اُوں اپݨے گناہیں کنُوں توبہ کِیتی ،اللہ دے حکمیں کُوں قبول کِیتا اتے اُوں راہ تے ٹُریا اتے اُوں آونڑ والے بخشݨ ہارے دے بارے اُوں اللہ دے کلام کُوں من گِھدا جیرھا فرمیندے جو دُنیا دا بخشݨ ہارا آسی اتے او گناہیں دا کامل کفارہ ڈیسی جیرھا ساری دُنیا دے گناہگاریں کِیتے ہوسی۔ حنوک خطا دی قربانی دے طور تے ہِک جانور دی رتلو اللہ دی بارگاہِ الہیٰ ءِچ پیش کِیتی ایویں اُوں ثابت کِیتا جو او ایماندار ہے۔ اِیں قربانی دے نتیجے ءِچ اللہ سَئِیں حنوک دےایمان کُوں قبول کِیتا اُوندے گناہ اُوکُوں معاف کیتے اتے او پاک صاف ےتھی گیا۔اِیں واسطے پاک کلام فرمیندے "" حنوک ترائےسُو سال تَئِیں قُربِ الہیٰ ءِچ گزارئے"" (پیدایش ۵: ۲۲)۔

دوستو! اَج دا سبق مکمل تھی گئے۔ اگلے سبق ءِچ اَساں اللہ دے فضل نال ہِک ہِے نبی دے برے سیکھسوں جیرھا حضرت نوح علیہ سلام ہِن۔

تُساں خُدا دے کلام کُوں غور نال سݨئیں اتے سیکھیئں خُدا تُہاکوں برکت ڈیوے۔

پاک کلام دی اِیں آیتِ مبارکہ اُتے غور کرائے

۔ ایہ ناممکن ہے جو کُوئی بندہ اِیمان دے بغیر اللہ سَئِیں کُوں پسند آوے، اِیں واسطے جیرھا کُوئی وی اللہ دی بارگاہ ءِچ آوے اُوندا ایہ اِیمان ہوݨا چاہیدے جو اللہ موجود ہے اتے اپݨے طالبیں کُوں انعام ڈیندے"" (عبرانیوں ۱۱: ۵، ٦)۔

سبق نمبر ۱۲

حضرت حنوک نبی پیدایش باب ٤، ٥

سٹّن والے ساتھیو! اسلام وعلیکم!

مُیں تُہاڈّا میزبان اللہ سَئِیں دے بابرکت ناں ءِچ تُہاکُوں سلام عرض کریندا ں ۔ جیرھا امن اتے سلامتی

عزیز سجڑّو! توریت شریف ءِچوں سکھندیں ہوئےاَساں ڈّٹھا ہا جو حضرت آدم اتے اماں حوا دے ڈّو پُتر ہَن جنہیں دا ناں قابیل اتے ہابیل ہا۔ ڈّوہیں اللہ دی تعظیم ءِچ اپڈّا اپڈّا نذرانہ اُوندی بارگاہ ءِچ پیش کیتا۔ ہابیل اللہ دے کلام کُوں مَن گِھدا اتے او لیلے دا خُون بطور کفارہ اَندا۔ پَر قابیل اپڈّی مرضی کِیتی اتے کھیت دی سبزی اتے پھل اللہ دی حضوری ءِچ پیش کِیتے۔ اللہ سَئِیں ہابیل دی قربانی منظور کِیتی پَر قابیل دا نذرانہ منظور نہ کِیتا۔ اللہ سَئِیں قابیل کُوں توبہ دا موقعہ ڈّتا پَر او کاوڑیچ گِیا اتے اُوں اپڈّے بِھراں کُوں قتل کر ڈّتا۔

اَج اَساں تورات شریف دی پہلی کتاب پیدائش دے چوتھے اتے پنچویں باب دا مطالعہ کریسوں۔ اللہ دا کلام بیان فرمیندے جو "" اُنہیں دے بَے وی پُتر اتے دھیریں ہَنْ"" (پیدائش ٥: ٤)۔ ول وی حضرت آدم دی اولاد ءِچوں اللہ سَئِیں فقط ڈّو خاندانیں یعنی قابیل اتےحضرت شِیت دی نسل دی تفصیل بیان کِیتی ہے۔ یاد رکھائے جو حضرت شیت قابیل دا چھوٹا بِھرا ہا۔

حنوک دے زمانے ءِچ اللہدے کٹھے ٹُرن آسان کَم نہ ہا۔ کیوں جو ایہ زمانہ اَج دے زمانے وانگوں بَہُوں مکار، دھوکے باز اتے خود غرض ہا۔ حنوک دے زمانے دے زیادہ تر لوک عیش و عشرت دے پچھوں ویندے ہَن اتے ناپاک زندگی گزریندے ہَن۔ پَر حنوک چاڈّدا ہا جو اللہ انسان کُوں اِیں واسطے خلق نَئِیں کِیتاجو او ناپاک زندگی گزارے بلکہ اِیں واسطے خلق کِیتے جو او پاک اتے پرہیزگار زندگی گزارے۔ اِیں واسطے اُوں اپڈّے نفس کُوں اپڈّی ذات اُتے قابض نہ تھیوونڑ ڈّتا جیویں جو اُوندے کٹھے رَہڑ والیں کِیتا ہا۔ جیویں اللہ سَئِیں نیکی کو پسند کریندا اتے بُرائی کنُوں نفرت کریندے اِیویں حنوک وی نیکی کُوں پسند کِیتا اتے بُرائی کنُوں نفرت کِیتی۔ لوکیں اُوکُوں اِلزام ڈّتے، اُوکُوں بدنام کِیتاکیوں جو اُوندا رَہڑ سہڑ ڈّوجھیں لوکیں کنُوں بالکل مختلف ہا پَر حنوک اُنہیں دی کُوئی پروا نہ کِیتی کیوں جو او چاڈّدا ہا جو اللہ دا سکون حاصل کرڈّا اِی سب کنُوں زیادہ ضروری ہے۔

اللہ حنوک کُوں چڈّیا تاں جو او برائی دے اِیں زمانے ءِچ اِیندا خادم اتے نبی ہوئے۔ ڈّوجھے سارے نبئیں وانگوں حنوک وی آونڑ والے بخشڑ ہارے دی گواہی ڈّتی۔ اُوں ایہ وی اعلان کِیتا جو او بخشڑ ہارا ہِک ڈّینہہ واپس آ کرائیں اُنہیں دا انصاف کریسی جیرھا توبہ نہ کریسین اتے اُوندے اُتے ایمان نہ رکھیسن۔ حنوک دا پیغام سٹّوں۔ "" ڈّیکھو، خُداوند تعالیٰ اپڈّے لیکھیں مقدسیں دے کٹھے آسی۔ تاں جو سارے آدمیں دا انصاف کرے اتے سب بے دین لوکیں کُوں اُنہیں دی بے دینی دے اُنہیں سارے گمیں دی وجہ کنُوں جیرھا اُنہیں بے دینی ءِچ کِیتن اتے اُنہیں سارئیں گالھیں دی وجہ کنُوں جیرھے بے دین گنہگاریں اُوندی مخالفت ءِچ آکھیاں ہِین قصوروار ہوسن" (یہوداہ ١: ١٤، ١٥)۔

ہِک ہِی انوکھی گالھ جیرھی ساکوں حضرت حنوک دے بارے پتا ہوڑی چاہیدی ہے او ایہ ہے جوحضرت حنوک فوت نَئِیں تھے۔ ایہ بالکل درست ہے ۔اللہ دا کلام ساکوں ڈّسیندے جو حضرت حنوک رحلت نَئِیں فرمائی۔ پاک کلام فرمیندے "" حنوک اپڈّی ساری حیاتی قُربِ الہیٰ ءِچ زندگی گزار ڈّتی

اتے ترائے سُو پنجائٹھ سال دی عُمر ءِچ غائب تھی گئے کیوں جو اللہسَئِیں اُوکُوں چا گِھدا"" (پیدایش ٥: ٢٤)۔ اللہ سَئِیں اپڑی قدرت نال، اپڑے منصوبے دے مطابق حضرت حنوک کُوں مَوت دے دروازے کنُوں گزارے بغیر اَسمان اُتے چا گِھدا۔

اللہ سَئِیں کیوں حضرت حنوک کُوں اِیویں چا گِھدا؟ حضرت حنوک دی حیاتی دے ذریعے اللہ سَئِیں ساکُوں سیکھاوݨ چاہندے جو جیرھے لوک اُوں ہستی اُتے پختہ ایمان رکھندِن اتے سارے قول و فعل ءِچ اُوندی رضا اتے خشنودی چاہندِن، اُو ، اُنہیں کِیتے کیا سوچیدے؟ اللہ دا کلام بیان فرمیندے جو "" ایہ اِیمان ای ہا جَیں حنوک کُوں موَت کنُوں کڈھ گِھدا اتے اللہ سَئِیں اُوکُوں اَسمان دُو چا گِھدااِیں واسطے کہیں بندےکُوں نہ مِلیا کیوں جو حنوک دے اَسمان اُتے وَنجݨ کنو ں پہلے اُوندے حق ءِچ ایہ گواہی ڈِتی گئی جو اُوکُوں اللہ سَئِیں دی خشنودی حاصل ہَئی۔" **ایہ ناممکن ہے جو کُوئی بندہ اِیمان دے بغیر اللہ سَئِیں کُوں پسند آوے، اِیں واسطے جیرھا کُوئی وی اللہ دی بارگاہ ءِچ آوے اُوندا ایہ اِیمان ہوݨا چاہیدے جو اللہ موجود ہے اتے اپڑے طالبیں کُوں انعام ڈیندے"" (عبرانیوں ١١: ٥، ٦)۔**

ترائے سُو سال تَئِیں حنوک اللہدی رضا اتے خشنودی ءِچ رہیا کیوں جو اُنہیں دا اُوندے اُتے اِیمان ہا، او اللہ سَئِیں کُوں پیار کریندا ہا اتے اُوندے حُکمیں کُوں منیدا ہا اتے ایہ اُوں ویلے دی گالھ ہے جڈاں بَہُوں سارے لوکیں کُوں پتا کَینا ہا جو او کیا چاہندے؟ وَل ہک ڈِینہہ خُدائے بزرگ و برتر اچانک حضرت حنوک کُوں اپڑے کولھ سڈ گِھدا اتے حضرت حنوک اللہ دے بارگاہ ءِچ یعنی جنت الفردوس ءِچ اُوندی حضوری ءِچ داخل تھی گئے۔ ساکُوں ہِک بَہُوں ضروری گالھ یاد رکھݨی چاہیدی ہے جیرھی اللہسَئِیں ساکُوں ڈِکھاوݨ چاہندے، او ایہ ہے جو جے تُہاڈا اِیمان حضرت حنوک جیہاں نا ہو سی تاں وَل تُساں کڈاہیں اللہدی خشنودی حاصل نا کر سگسوں پَر جے تُہاڈا اِیمان حضرت حنوک دے اِیمان وانگوں ہویا تاں وَل تُساں اللہ دی نگاہ ءِچ پاک ہوسوں اتے تُہاکُوں مَوت کنُوں ڈررن دی کُوئی ضرورت نا ہوسی۔ تُہاکُوں پتا ہوسی جو اللہ سَئِیں میڈے واسطے موت دا ڈِنگ کڈھ ڈِتے کیوں جو تُساں اللہ کا کلام سڈدے اتے اُوندے اُتے اِیمان رکھندوں تاں وَل جڈاں اِیں زمین اُتے تُہاڈی زندگی دا ویلہ پورا تھی ویسی تاں تُساں اللہ دی حضوری ءِچ وَنج کرائیں ہمیشاں تَئِیں اُوندے کٹھے رَہسووں بالکل حضرت حنوک وانگوں۔ وَل وی ایہ ضروری ہے جو اللہ سَئیں چھٹکارے دی جیرھی پاک راہ گنہگاریں کِیتے بݨائی ہے اِیں کنُوں واقف تھیووں اتے منوں۔

اَج دے سبق دا خلاصہ سامݨے رکھندیں ہوئیں اَساں لمک اتے حنوک دے درمیان جیرھے حضرت آدم دی اولاد ءِچوں ہَن کُجھ فرق ڈساوݨ چاہندے ہَئِیں۔

لمک اتے حنوک ڈوہائیں آدم دی اولاد اتے اُوندی ستویں پُشت ءِچ ہَن۔ لمک قابیل دی نسل ءِچوں ہا اتے حضرت حنوک حضرت شِیت دی اولاد ہَن۔ لمک اتے حضرت حنوک ڈوہائیں ہِکوں پُشت اتے زمانے دے ہَن پَر اُنہیں دے گم ہکوں جیہیں نا ہَن۔ اُنہیں ڈوہائیں دے رَہݨ سہݨ ءِچ زمین اَسمان دا فرق ہا۔

لمک نا اللہ کُوں منیدا ہا اتے نا اُوندے کلام کُوں منیدا ہا پَر حنوک دا اللہ اُتے ایمان ہا اتے او اُوندے کلام نال وی پیار کریندا ہا۔

لمک شیطان دی پیروی ءِچ بُرائی دی راہ اُتے چلدا ہا اتے حضرت حنوک قُربِ الہیٰ ءِچ نیکی دی راہ اُتے تُردا ہا۔

لمک کُوں اللہ دی بٹّائی چھٹکارے دی راہ دی کُوئی پروا نا ہَئی اتے حضرت حنوک چھٹکارے دی اِیں راہ کُوں پسند کریندا ہا اِیں واسطے اپݨے گناہیں دی معافی کِیتے او لیلے دا خُون کفارے دے طور تے اُوندی بارگاہ ءِچ اَیندا۔ لمک دولت ، عورت، کھاوݨ اتے لباس اتے عیش و عشرت دا پجاری ہا اتے حضرت حنوک زندگی دے مالک خُداوندِ قدوس دے کٹھے دل اتے جان نال پیوستہ ہا۔ لمک اپݨے اِی گناہیں ءِچ مَر گیا اتے دوزخ دا ہالݨ بݨ گیا پَر حضرت حنوک کُوں اللہ سَئِیں اَسمان اُتے چا گِھدیس تاں جو او ہمیشاں تَئِیں اُوندے کٹھے اُوندی قربت ءِچ رَہوے۔

سبق دے آخر ءِچ تُہاݨے کنُوں ہِک اہم سوال پچھدے ہَئِیں جو کیا تُساں لمک وانگو ں ہوے یا حضرت حنوک وانگوں؟ کیا تُساں حضرت حنوک وانگوں کلامِ الہیٰ دے مطابق چلدے ہوے یا لمک وانگوں اپݨی من مانی کریندو؟ اللہ دا کلام فرمیندے" تُساں اپݨے اُپ کُوں اَزماؤ جو اِیمان اُتے ہووے یا کانئا؟ "" اتے "" ۔ ایہ ناممکن ہے جو کُوئی بندہ اِیمان دے بغیر اللہ سَئِیں کُوں پسند آوے،(۲۔ کرنتھیوں ۱۳: ۵، عبرانیوں ۱۱: ٦)

دوستو! اَج دا سبق مکمل تھی گئے۔ اگلے سبق ءِچ اَساں اللہ دے فضل نال ہِک ہِے نبی دے برے سیکھسوں جیرھا حضرت نوح علیہ سلام ہِن۔

تُساں خُدا دے کلام کُوں غور نال سݨئیں اتے سیکھیئں خُدا تُہاکوں برکت ڈیوے۔

پاک کلام دی اِیں آیتِ مبارکہ اُتے غور کرائے

۔ ایہ ناممکن ہے جو کُوئی بندہ اِیمان دے بغیر اللہ سَئِیں کُوں پسند آوے، اِیں واسطے جیرھا کُوئی وی اللہ دی بارگاہ ءِچ آوے اُوندا ایہ اِیمان ہوݨا چاہیدے جو اللہ موجود ہے اتے اپݨے طالبیں کُوں انعام ڈیندے"" (عبرانیوں ۱۱: ۵، ٦)۔

سبق نمبر ۱۳

حضرت نوح اللہ سَئِیں دا صبر اتے غضب پیدایش چھی باب

پروگرام سٹّن والے دوستو ! السلام و علیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہہ سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ایویں کرڑ نال اِی اُوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووڑ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں "" حضرت نوح "" دی حیاتِ طیبہ اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اتے ایہ گالھ مہاڑ یقیناِ اَساں ساریں واسطے بابرکت ہوسی۔ اَساں ایہ پروگرام پیش کریندیں ہوئیں خوش ہَئِیں۔

اِیں کُنوں پہلے جو اَساں حضرت نوح دی حیاتی توریت شریف ءِچوں بیان کروں، اُنہیں دوستئیں کِیتے جیرھے اَج پہلی دفعہ ایہ پروگرام سُڈے پَئِین اتے تُہاڈے کِیتے وی جیرھے ساڈا پروگرام باقاعدگی نال سڈو ں پچھلے پروگرام دا خلاصہ پیش کریندے ہَئِیں۔

اَساں پاک کلام اُتے غور و خوض کریندئیں ہوئیں ایہ ڈیکھ گِھدے جو جڈاں اللہ سَئِیں اِیں دُنیا کُوں خلق کِیتا تاں ابتدا ءِچ ہر شہ چنگی ہَئی۔ پَر جڈاں ساڈے ڈاڈاڑے آدم اللہ سَئِیں دی حکم عدولی کِیتی۔تاں برائی دُنیا ءِچ آ گئی اتے سارئیں اِنسانیں ءِچ کِھنڈ گئی۔ ایہ حقیقت ہے جو کُوئی وبا وی اُوں شخص تک محدود نَئِیں رَہندی جَینکُوں سب کنُوں پہلے لگے۔ پچھلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت آدم کنُوں شروع تھیووڑ والی ڈُو نسلیں دے بارے سیکھیا ہا۔ ہِک قابیل دی نسل اتے ڈُوجھی حضرت شِیت دی نسل ۔ قابیل دی نسل اللہسَئِیں دے حکمیں کُوں نہ منیدی ہَئی اتے حضرت شِیت دی نسل ءِچ اینجھےلوک ہَن جیرھے اللہ سَئِیں دے کلام تَے اِیمان رکھندے اتے اُوندے حکمیں اُتے عمل کریندے ہَن۔ایویں اللہسَئِیں اُنہیں دے گناہ وی معاف کر ڈِتے۔ حضرت شِیت دی نسل ءِچوں ہِک شخص جَیندا ناں حضرت حنوک ہا۔ حضرت حنوک جَینکُوں حضرت ادریس وی اَہدِن ،اُوندے زمانے ءِچ زیادہ تر لوک بُرائی ءِچ مشغول ہَن، شیطان دے پیروکار ہَن پَر حضرت حنوک قُربِ الہیٰ ءِچ رَہندے ہَن۔

اَج اَساں انبیأ کرام ءِچوں ہِک ہَے نبی دے بارے سیکھسوں جیرھے اپڑے زمانے دے بُرے اتے بدکردار لوکیں ءِچ رَہندئیں ہوئیںاللہسَئِیں دے حکمیں دے مطابق زندگی گزریندے ہَن۔ او نبی حضرت نوح ہِن ۔ حضرت نوح ، حضرت حنوک دے پڑ پوتے ہَن۔ اَساں سیکھا ہا جو اُوں دَور ءِچ لوکیں دی عمر اں اَج دے لوکیں دی نسبت زیادہ ہوندیاں ہَن۔ کیا تُساں جاݨدوں جو دُنیا ءِچ گیندی عمر سب کنُوں زیادہ ہَئی؟ اُوں شخص دا ناں مُتوسلح ہا۔ او حضرت حنوک دا پُتر ہا اُوندی عمر نَوں سو اُنہتر سال ہَئِی۔ متوسلح لمک دا پیوُ ہااتے لمک حضرت نوح دے پیوُ ہَن۔ حضرت نوح دا پیوُ حضرت لمک او لمک نَئِیں جیرھا قابیل دی نسل ءِچوں ہا ۔ جَیندا اَساں پچھلے پروگرام ءِچ ذِکر کِیتا ہا۔ حضرت نوح حضرت آدم کنُوں ڈاھویں پُشت ءِچوں ہَن۔ جڈاں حضرت نوح پنج سو سال دے تَھے اتے اُنہیں دے ترا پُتر سِم ، حام، اتے یافت ہَن۔

اَساں جیرھیاں گالھیں اَج دے پروگرام ءِچ پیش کرݨ کِیتے حضرت نوح دی حیاتی ءِچوں چٹئین او ساڈے کِیتے ہَہُوں مفید ہوسن کیوں جو حضرت نوح دا زمانہ ساڈے زمانے وانگوں ہا۔ اُوں دَور ءِچ دُنیا بُرائی کنُوں بھری پَئی ہَئی۔ پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے "" اللہسَئیِں ڈِٹھا جو زمین تے بُرائی ہَہُوں زیادہ وَدھ گئی ہے ایہ تَئیں جو ہر آدمی دا دل دماغ ہر ویلے بُرائی سوچیدا رَہ ویندے""(پیدایش٦: ٥)۔

حضرت آدم دی اولاد دے دل دے خیال بُرےاتے اُنہیں دے خیال یکاں حرام کاریوں، چوری، قتل ، زنا، لالچ، مکر، شہوت پرستی، بد نظری، بد گوئی، شیخی اتے حماقتیں کنُوں بھریں پَے ہوندِن"" (مرقس ٧: ٢١،٢٢)۔ اِنسان دُنیا کُوں برباد کریندے پئے ہَن جیرھی اللہ سَئیِں اُنہیں کِیتے خلق کِیتی ہَئی۔ کُجھ لوک مذہبی ہَن پَر ایہ محض ڈکھاوے کِیتے ہا۔ جسمانی خوشیاں اُنہیں دا دیوتا ہا اتے اُنہیں دے گناہ مسلسل وَھددے رَہندے ہَن۔

غور نال سݨوں جو پاک کلام ءِچ پیدایش دی کتاب دے چھویں باب ءِچ کیا لکھیا لاتھے:

""وَل اللہ سَئیِں آکھیا میڈی روح ہمیشاں کِیتے اِنسان ءِچ نہ رَہسی کیوں جو اووی تاں انسان ہےوَل وی اِنسان ہک سَو ویہہ سال زندہ رَہسی"" --- اللہسَئیِں ڈِٹھا جو زمین تے بُرائی ہَہُوں زیادہ وَدھ گئی ہے ایہ تَئیں جو ہر آدمی دا دل دماغ ہر ویلے بُرائی سوچیدے۔ ایہ حالت ڈیکھ کرائیں رَب العزت کُوں ہَہُوں دُکھ تِھیا، اتے اِنساں کُوں پیدا کرݨ تے ارمانی تِھیا، اتے رَب العزت آکھیا مَیں اِنسان کُوں ہر قسم دے جانوریں، کیڑے مکوڑئیں اتے پَکھی پَرندئیں سمیت زمین اُتو ں مِٹا ڈیساں۔مَیں اِنسان کُوں پیدا کرݨ تے ارمانی تِھیا ""(پیدایش٦: ٥.٣.٧)۔

اِیں واسطے اَساں پڑھدے ہَئیِں جو اللہ سَئیِں کِیویں حضرت آدم دی اولاد کُوں زمین اُتو ں مِٹا ڈیوݨ دا منصوبہ بݨایا کیوں جو او بُرے تھی گئے ہَن۔ پَر اَساں ایہ وی پڑھیئں جو اپݨے رحم نال اُوں گہنگار لوکیں کو مزید ہک سَو ویہہ سال ڈِتے تاں جو وہ توبہ کر گھنےاتے ہلاک نہ تھیووے۔ وَل وی جڈاں ایہ وقت گزر گیا تاں اللہ سَئیِں ہر اُوں شخص کُوں سزا ڈِتی جَیں توبہ کرݨ اتے اُوں سچائی دی راہ کُوں قبول کرݨ کنوں انکار کر ڈِتا ہا۔

اَج دا پروگرام سݨ کِیتے تُہاڈا ہَہُوں شکریہ

جڈاں تُساں پاک کلام دی اِیں آیت اُتے غور کریسوں تاں اللہ سَئیِں تُہاکُوں برکت ڈیسی۔

" ایہ خاص گالھ تُہاڈے کنُوں لُکی نہ رَہوے جو رَب العزت کِیتے ہک ڈِینہہ ہک ہزار سال دے برابر ہے اتے ہزار سال ہک ڈِینہہ دے برابر ہے۔ رَب العزت اپݨے وعدے کُوں پورا کرݨ ءِچ دیر نَئیِں کریندا جیویں کُجھ لوک دیر سمجھدِن بلکہ تُہاڈے کِیتے صبرکریندے اِیں واسطے جو او کہیں دی بربادی نَئیِں چاہندا بلکہ چاہندے جو سارے اپݨے گناہیں کنوں توبہ کرݨ۔ پَر قیامت دا ڈِینہہ چور وانگوں آ ویسی"(٢۔ پطرس ٣: ٨۔١٠)۔خُدا حافظ

سبق نمبر ۱۳

حضرت نوح اللہ سَئِیں دا صبر اتے غضب پیدایش چھی باب

پروگرام سٹّن والے دوستو ! السلام و علیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہہ سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ایویں کرڑ نال اِی اُوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووڑ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں "" حضرت نوح "" دی حیاتِ طیبہ اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اتے ایہ گالھ مہاڑ یقیناِ اَساں ساریں واسطے بابرکت ہوسی۔ اَساں ایہ پروگرام پیش کریندیں ہوئیں خوش ہَئِیں۔

اِیں کُنوں پہلے جو اَساں حضرت نوح دی حیاتی توریت شریف ءِچوں بیان کروں، اُنہیں دوستئیں کِیتے جیرھے اَج پہلی دفعہ ایہ پروگرام سُڈے پَئِین اتے تُہاڈے کِیتے وی جیرھے ساڈا پروگرام باقاعدگی نال سٹّدو ں پچھلے پروگرام دا خلاصہ پیش کریندے ہَئِیں۔

اللہ سَئِیں ہِک سَو ویہہ سال دا وقت ڈِتا ہا۔ ایہ گالھ کنُوں اَساں اللہ دی ہِک صفت دے بارے سیکھدے ہَئِیں جو او ہَہُوں صبر کرڑ والا ہے۔ پَر اُوندے صبر دی ہِک حد ہے۔ او گہنگار اِنسان نال کلام کریندے اتے موقعہ ڈِیندے جو او توبہ کرے۔پَر او ہمیشاں اِیویں نَئِیں کریندا۔ اِیں واسطے حضرت نوح دے زمانے ءِچ اُوں فرمایا: وَل اللہ سَئِیں آکھیا میڈی رُوح ہمیشاں کِیتے اِنسان ءِچ نہ رَہسی کیوں جو اووی تاں انسان ہےوَل وی اِنسان ہِک سَو ویہہ سال زندہ رَہسی""اِیں واسطے اَساں ڈِیہدے ہَئِیں جو اللہ سَئِیں کِیویں گنہگار اِنسانیں نال ہِک وقت مقرر کِیتے اُوں ویلے تَئِیں اِنسان توبہ کر سگدے اُوں ویلے تَئِیں اللہ اُنہیں کُوں سزا نہ ڈِیسی۔اِیں گالھ ءِچ اَساں اللہسَئِیں دیاں ڈُو صفتاں ڈِیکھ سگدے ہَئِیں۔ اُوندا صبر اتے اُوندا غضب۔ اللہ سَئِیں مہربان ہے اتے ہَہُوں صبر کر سگدے، پَر او پاک وی ہے اتے ہَہُوں غضب ناک وی تھی سگدے ۔

کُجھ لوک اللہ سَئِیں دے بارے سوچیندن جو او ہِک وَڈّی ڈانگ چا کرائیں ہر ویلے ہر ہِک کُوں تاڑی پیا رَہندے اتے فوراً غصے ءِچ آ ویندے اتے لوکیں کُوں مریندے اتے سزا ڈِیندے اتے اِیں گالھ نال خوش تھیندے۔ پَر اللہسَئِیں تاں اینجھا کائنی۔ اتے کُجھ لوکیں دا خیال ہے جو رَب العزت کڈّاہیں کاوڑ نَئِیں کریندا اتے او لوکیں دے گناہ معاف کریندے اتے بُھل ویندے ۔ او فقط ایہ جاݨدِن جو اللہ سَئِیں مہربان ہے پَر اللہسَئِیں اینجھا وی کائنی۔

پاک کلام اللہسَئِیں دی شخصیت اتے کردار بارے ساکوں حقیقت بیان کریندے۔ اللہسَئَیں مہربان اتے پاک ہے او صبر کر سگدےاتے کاوڑ وی کر سگدے۔ او اِیں واسطے مہربان اتے رحیم ہے کیوں جو او گنہگاریں کِیتے صبر کریندے۔ پَر او پاک وی ہے اِیں واسطے اُوکُوں اُنہیں دے گناہئیں اُتے کاوڑ وی اَیندی ہے۔ اللہسَئِیں بخشڑ ہارا اتے مُنصف ہے ۔ انبیائے کرام اللہ سَئِیں دے صبر اتے غضب دے بارے ہَہُوں کُجھ لکھئے۔ آؤ سٹّوں پاک کلام ءِچ کیا لکھیا لاتھے۔

" ایہ خاص گالھ تُہاڈے کنُوں لُکی نہ رَہوے جو رَب العزت کِیتے ہک ڈِینہہ ہک ہزار سال دے برابر ہے اتے ہزار سال ہک ڈِینہہ دے برابر ہے۔ رَب العزت اپڑے وعدے کُوں پورا کرݨ ءِچ دیر نَئِیں کریندا جیویں کُجھ لوک دیر سمجھدِن بلکہ تُہاڈے کِیتے صبرکریندے اِیں واسطے جو او کہیں کُوں برباد نَئِیں کرݨ چاہندا بلکہ چاہندے جو سارے اپڑے گناہیں کنوں توبہ کرݨ۔ پَر قیامت دا ڈِینہہ چور وانگوں آ ویسی"(۲۔ پطرس ۳: ۸۔۱۰)۔ "رَب العزت اِیں اُمت دی عدالت کریسی، زندہ خُدا دے ہتّھیں دی گرفت ءِچ آوݨا ہولناک گالھ ہے"، خبردار کلام کرݨ والے دا انکار نہ کرائے۔۔ کیوں جو ساڈّا اللہ ساڑ کرائیں سُواہ کرݨ والی بھا ہ ہے"(عبرانیوں ۱۰: ۳۰، ۳۱؛ ۱۲: ۲۵، ۲۹)۔

زبور شریف ءِچ لکھیا لاتھے"اللہسچا منصف ہے جیرھا ہر روز بُرائی دی سرزنش کریندے، جے آدمی نہ رُوکے تاں او اپڑی تلوار کُوں تیز کریسی" (زبور شریف ۷: ۱۱، ۱۲)۔

انجیل شریف ءِچ بیان ہے

"اللہ دا غضب اُنہیں آدمیئں دی ساری بے دینی اتے بد کرداری دی وجہ کنُوں آسمان کنُوں ظاہر تِھیندے جیرھا حق کُوں بدکردای نال دبا گِھندے"(اللہسَئِیں اینجھے لوکیں دی عدالت کریسی اتے اُوندی عدالت) حق دے مطابق تھیندی ہے اے اِنسان۔۔ کیا تُو ایہ سمجھندی جو تُوں اللہ دی عدالت کنُوں بچ ویسیں؟ یا تُوں اُوندی مہربانی ،تحمل اتے صبر کُوں جیرھا انمول ہے اُوندی بے قدری کریندی اتے نَئِیں سمجھندا جو اللہ دی مہربانی تَیکُوں توبہ کرݨ دُو رجوع ڈِیویندی ہے بلکہ تُوں اپڑی سختی اتے غیر تائب دل کے مطابق اُوں قہر دے ڈِینہہ کِیتے اپڑے واسطے غضب اکٹھا کریندا پَئیں جڈّاں اللہ دی عدالت ظاہر تھیسی او ہر ہک کُوں اُوندے کمیں دے مطابق بدلہ ڈِیسی" (رومیوں ۱: ۱۸؛ ۲: ۲۔۶)۔

اللہسَئِیں دا غضب اِنسان دے غضب وانگوں نَئِیں۔ اِنسان کُوں بَہُوں کاوڑ آ سگدی ہے پَر اُوندی کاوڑ آہستہ آہستہ ختم تھی ویندی ہے بھانویں جو او ایہ وی بُھل ویندے جو او کیرھی گالھ تُو ں گوڑیچ گیا ہا۔ پَر اللہ سَئِیں دی کاوڑ اینجھی نَئِیں، وقت گزرنڈ دے نال اُوندی کاوڑ گھٹ نَئِیں تھیندی کیوں جو او سچا مُنصف ہے اتے او کُوئی گالھ نَئِیں بُھلدا۔ جیرھے لوک توبہ تائب تھیووݨ کنُوں انکار کریندِن،اُنہیں کِیتے اُوندا عدل ختم نَئِیں تھیندا بلکہ وَدھ ویندے۔ پاک کلام ءِچوں ہُݨ جیرھا حصہ اَساں تلاوت کِیتے اُوندے ءِچ ایہاں گالھ ہے" بلکہ تُوں اپڑی دل دی سختی اتے توبہ تائب نہ تھیووݨ والے دل دی وجہ کنُوں اُوں عدالت دے ڈِینہہ کِیتے اپڑے واسطے غضب کمیندا پَئی"۔

حضرت نوح دے زمانے دے لوک وی اپڑے واسطے غضب کمندے پئے ہَن۔ وَل وی اُنہیں ءِچوں ہک شخص ہا جیرھا دلوں اللہ سَئِیں کُوں پیار کریندا اتے اُوندے کلام دا یقین کریندا ہا او شخص حضرت نوح ہَن۔ اِیں واسطے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" رَب العزت دی نگاہ ءِچ فقط حضرت نوح مقبول تِھیا، اپڑے زمانے دے لوکیں ءِچوں حضرت نوح واحدشخص ہَن جیرھے قُربِ الہیٰ ءِچ زندگی گزریندے رہ گئے" (پیدایش ٦: ۸، ۹)۔

اللہ سَئِیں حضرت نوح اُتے اپڑا کرم کیوں ظاہر کِیتا، کیا او اللہ سَئِیں دے معیار دے مطابق ہَن؟ نہ جیرھا کرم معیار دے مطابق ہووے او کرم نَئِیں ہوندا۔ کرم دا مطلب ہے او بخشش جَیندا کُوئی حقدار نہ ہووے۔ اللہسَئِیں کِیوں حضرت نوح اُتے کرم کِیتا اتے پِینے لوکیں اُتے نہ کیتا؟ پاک کلام اِیندی وجہ ایہ ڈّسیندے: جو حضرت نوح اللہ دے تَے اِیمان گِھن آئے، اُنہیں اللہسَئِیں دے وعدے اُتے یقین کِیتا جو او گنہگاریں کُوں بچاوݨ کِیتے ہک بخشݨ ہارے کُوں بھیجیسی۔ حضرت آدم دی ساری اولاد وانگوں

حضرت نوح دے اندر وی گناہ موجود ہا پَر اللہسَئِیں اُنہیں کُوں نیک لوکیں ءِچ شمار کِیتا کیوں جو او اللہسَئِیں کُوں منیدے ہَن اتے اپݨے گناہیں دی معافی کِیتے اُوندے حضور قُربانی پیش کِیتی ہَئی۔ جیویں اللہسَئِیں اُنہیں کُوں حکم ڈِتا ہا۔ پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" اپݨے زمانے دے لوکیں ءِچوں حضرت نوح واحد شخص ہَن جیرھے قُربِ الہیٰ ءِچ زندگی گزریندے رہ گئے" (پیدایش ٦: ٩)۔

ہِک ڈِینہہ اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں آکھیا"مَیں اِنسانیں کُوں ختم کرݨ دا فیصلہ کر گِھدےمَیں اِنہیں کُوں زمین سمیت تباہ و برباد کر ڈِیساں کِیوں جو ایہ سارے بُرائی دے رستے تے ٹُر پَئین۔تُوں اپݨے واسطے دیال دے پَھٹِئیں نال ہِک بیڑا بݨا۔ اُوں بیڑے ءِچ اپݨے کِیتے کوٹھڑیاں بݨا اتے اُوں پَھٹِئیں دےجوڑیں دے اندروں باہروں لکُ لا ڈے۔ اتے بیڑا بݨا جو اُوندی لمبائی چار سَو پنجھاہ فُٹ، چوڑائی پَنجھتر فُٹ اتے اُچائی پِنتالیہہ فُٹ ہووے۔ بیڑا ترائے منزلہ ہووے اتے اُوندے پاسے ءِچ ہِک دروازہ بݨاویں۔ اتے مَیں زمین تے طوفان بھیجݨ والا ہاں تاں جو ساری مخلوق جیرھی ساہ دار ہے غرق تھی وَنجِن، بلکہ جیرھا کُجھ وی زمین تے ہے سب کُجھ ختم تھی ویسی۔ پَر تَیڈے نال مَیں عہد کریساں۔ تُوں اپݨی ذال ، اپݨے پُتریں اتے نوہریں دے نال بیڑے ءِچ چڑھ ہِیویں۔ ہر قِسم دے جانور، پَکھی پَرِندے

اتے کِیڑے مکوڑے جوڑے جوڑے دے حساب نال یعنی نر مادی اپݨے نال بیڑے ءِچ چڑھا گِھنیں تاں جو او زندہ رہ وَنجِن۔ اپݨے واسطے اتے اُنہیں ساہ داریں واسطے ہر قِسم دی خوراک وی بیڑے ءِچ رکھ گِھنیں" (پیدایش ٦: ١٣۔٢١)۔

لہذا اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں اپݨا منصوبہ ڈسا ڈِتا جو او کِیویں زمین تے پاݨی دا طوفان گِھن آسی اتے اُنہیں سارئیں کُوں ہلاک کر ڈِیسی جنہیں توبہ نَئِیں کِیتی اَتے اُوندی سچائی کُوں منݨ کنُوں انکار کر ڈِتا ہا۔ اتے اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں طوفان کنُوں بچݨ کِیتے ہِک بیڑا بݨاوݨ دا طریقہ ڈسایا۔ اُوں بیڑے دی لمبائی ہِک چار سَو پنجھاہ فُٹ ہَئی۔ ایہ حضرت نوح اتے اُوندے خاندان ، پَہُوں سارے جانوریں اتے اُنہیں لوکیں کِیتے ہِک لُکݨ دی جاہ ہَئی جیرھے اُوکُوں ڈِیکھ کرائیں اللہسَئِیں دے کلام اُتے اِیمان گِھن آوݨ۔ اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں بیڑے دے اندر پَہُوں سارے دروازے پَر باہروں فقط ہِکوں دروازہ بݨاوݨ دا حکم ڈِتا۔ اِیں واسطے زمانے دے لوکیں واسطے اللہسَئِیں دا پیغام ایہ ہا جو جیرھا کُوئی طوفان دی سزا کنُوں بچݨ چاہندے اُوکُوں بیڑے دے اِیں دروازے کنُوں آوݨا پوسی۔ اُوں دروازے کنُوں آوݨ والا ہر شخص بچ ویسی اتے جیرھا ایووِیں نہ کریسی او ہلاک تھی ویسی۔

اِیں واسطے حضرت نوح بیڑا بݨاوݨ شروع کر ڈِتا۔ ایہ ہِک پَہُوں وَڈا گم ہا۔ حضرت نوح اتے اُوندے ترائے پُتریں کُوں پَہُوں درختیں کُوں گپ کرائیں پھٹے بݨائے اتے کوکئیں نال جوڑ کرائیں اُنہیں دے اندروں باہروں لُک لاوݨی ہَئی۔ اِیں سخت گم ءِچ حضرت نوح دی ذال اتے اُنہیں دی نَوہرپں وی اُنہیں کٹھے گم کِیتا۔ ہِک سَو سال تَئِیں حضرت نوح اتے اُنہیں دا خاندان اُوں بیڑے کُوں بݨاݨدا رِہیا۔ پَر حضرت نوح فقط بیڑے اِی نہ بݨایا بلکہ او لوکیں کُوں آوݨے والے ڈِینہہ دے بارے وی ڈِسیندے رہیے۔ شاید او اِیویں اَہدے ہووݨ" لوکو مَیڈی گالھ سݨو! اللہسَئِیں مَیکُوں فرمائے جو مَیں تُہاکُوں اُوندے آوݨ والے غضب کنُوں خبردار کراں۔ تُہاڈے گناہیں دی وجہ کنُوں اُوندا غضب وَدھ گئے اُو ں زمین اُتے پاݨی دا طوفان بھیجݨ دا فیصلہ کر گِھدے تاں جو اُنہیں سارے کُوں ہلاک کر سٹّے جیرھے توبہ تائب تھیووݨ کنُوں انکاری ہِن۔ وَل وی مَیڈے کولھ تُہاڈے کِیتے ہِک خوش خبری ہے ۔ رحیم خُدا اپݨے رحم دی وجہ کنُوں مَیکُوں ہِک بیڑا بݨاوݨ دا حکم ڈِتے تاں جو جیرھے لوک اپݨے گناہیں کنُوں توبہ کرݨ

اتے اللہسَئِیں دے کلام اُتے اِیمان گِھن آوݨ ، اُوہے پیڑے ءِچ بچݨ کِیتے آ سگݨدِن۔ اِیں واسطے حضرت نوح لوکیں کُوں بَہُوں خبردار کِیتا اتے اُنہیں کُوں بُرے گمیں کنُوں بچݨ دی تحریک ڈِتی۔

تُہاڈّا کیا خیال ہے کیا حضرت نوح دے زمانے دے لوک اللہسَئِیں دے کلام اُتے اِیمان گِھن آئےجیرھا اُوں اپݨے نبی دے وسیلے اُنہیں نال کِیتا ہا؟ اَساں اِیں ویلے اِیں سوال دا جواب نَئِیں ڈے سگݨدے کیوں جو ساڈّے پروگرام دا ویلہ ختم تھی گِئے۔ جے اللہسَئِیں دی منشاں تھی تاں اگلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت نوح دی کہاݨی جاری رکھیسوں اتے ڈیکھسوں جو اللہسَئِیں اُنہیں سارے کُوں کِیویں بچاگِھدا جیرھے اُوندے کلام اُتے اِیمان گِھن آئے ہَن اتے جیرھے اُوندے کلام اُتے اِیمان نہ رکھندے ہَن اُنہیں دی اُوں عدالت کِیتی اتے اُنہیں کُوں اُوں وَڈّے سیلاب دے پاݨی ءِچ غرق کر ڈِتا۔

اَج دا پروگرام سݨن کِیتے تُہاڈّا بَہُوں شکریہ

جڈّاں تُساں پاک کلام دی اِیں آیت اُتے غور کریسوں تاں اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکت ڈِیسی۔

" ایہ خاص گّالھ تُہاڈّے کنُوں لُکی نہ رَہوے جو رَب العزت کِیتے ہِک ڈِینہہ ہِک ہزار سال دے برابر ہے اتے ہزار سال ہِک ڈِینہہ دے برابر ہے۔ رَب العزت اپݨے وعدے کُوں پورا کرݨ ءِچ دیر نَئِیں کریندا جیویں کُجھ لوک دیر سمجھدِن بلکہ تُہاڈّے کِیتے صبرکریندے اِیں واسطے جو او کہیں دی بربادی نَئِیں چاہندا بلکہ چاہندے جو سارے اپݨے گناہیں کنوں توبہ کرݨ۔ پَر قیامت دا ڈِینہہ چور وانگوں آ ویسی"(۲۔ پطرس ۳: ۸۔۱۰)۔خُدا حافظ

سبق نمبر ١٤

حضرت نوح اتے وَڈّا سیلاب پیدایش باب ٧

سٹّن والے عزیز ساتھیوں! اسلام وعلیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہ کِیتے سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ایویں اِی اُوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووݨ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں " حضرت نوح اتے پاݨی دا وَڈّا سیلاب " اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اتے ایہ گالھ مہاڑ یقیناِ اَساں ساریں واسطے بابرکت ہوسی۔ اَساں ایہ پروگرام پیش کریندیں ہوئیں خوش ہَئِیں۔

اِیں کنُوں پہلے جو اَساں حضرت نوح دی حیاتی توریت شریف ءِچوں بیان کروں، اُنہیں دوستئیں کِیتے جیرھے اَج پہلی دفعہ ایہ پروگرام سُݨدے پَئِین اتے تُہاڈے کِیتے وی جیرھے ساڈّا پروگرام باقاعدگی نال سݨدو ں پچھلے پروگرام دا خلاصہ پیش کریندے ہَئِیں۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت نوح دی حیاتِ طیبہ اُتے غور کِیتا ہا جیرھے حضرت آدم دی ڈاھویں پشت ءِچوں ہَن۔ بدکاری اتے گناہ کنُوں بھرے وسیب ءِچ حضرت نوح قُربِ الہیٰ ءِچ زندگی گزاری۔ اَساں سݨایا ہا جو حضرت آدم دی اولاد دے گناہ دی وجہ کنُوں اللہسَئِیں کُوں دلوں رنج تِھیا --- اللہسَئِیں ڈِٹّھا جو زمین تے بُرائی بَہُوں زیادہ وَدھ گئی ہے ایہ تَئیں جو ہر آدمی دا دل دماغ ہر ویلے بُرائی سوچیدے" (پیدایش ٦: ٥)۔ اِیں واسطے اللہسَئِیں عادل اتے منصف ہوندئیں ہوئیں توبہ نہ کرݨ والے گنہگاریں کُوں زمین تے تباہ کرݨ دا منصوبہ بݨایا۔

وَل وی اللہسَئِیں دا فضل حضرت نوح نال ہا کیوں جواو اللہسَئِیں کُوں پیار کریندے اتے اُوندےپاک کلام تے اَیمان رکھندے ہَن۔

اِیں واسطے ہِک ڈِینہہ اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں فرمایا" مَیں سارے اِنسانیں کُوں ہلاک کرݨ دا فیصلہ کر گِھدے کیوں جو زمین تے بُرائی بَہُوں وَدھ گئی ہے مَیں زمین تے ہِک وَڈّا پاݨی دا سیلاب انیساں جَیندے نال اَسمان دے تلے ہر ساہ دار شے ختم تھی ویسی، پَر تُوں ہِک وَڈّا بیڑا بݨاوی او تَیڈے اتے تَیڈے خاندان کِیتے لُکݨ دی جاہ ہوسی۔

حضرت نوح اتے اُوندا خاندان ہِک سَو سال تَئِیں او بیڑا بݨیندا رہیا۔ پَر حضرت نوح او بیڑا بݨاوݨ دے نال ہِک پیا کَم وی کریندے رہیے۔ او لوکیں کُوں اَہدے رہیے جو او ااپݨے گناہیں کنُوں توبہ کرَن اتے اللہسَئِیں دُو رجوع کرن۔ اللہسَئِیں جیرھا پاک ہے او دُنیا دی عدالت کریسی۔

کیا حضرت نوح دے زمانے دے لوکیں اپڑے گناہیں کنُوں توبہ کِیتی اتے اُوں کلام تے اِیمان گِھن آئے جیرھا اللہسَئِیں اپڑے پیغمبر دے وسیلے اُنہیں کِیتے فرمایا ہا؟ تُہاڈّا کیا خیال ہے؟ حضرت آدم دے ہزاراں ہا فرزندیں ءِچوں جیرھے زمین تے رَہندے پئے ہَن کتی ہَن جیرھے اللہدے کلام تے اِیمان گِھن آئے تاں جو بیڑے ءِچ داخل تھی وَنجن؟ پاک کلام اِیں سوال دا جوب ڈّیندے" ہَہُوں تھوڑے آدمی یعنی فقط اَٹھ لوک ...بچیئے" (۱۔پطرس ۳: ۲۰)۔

کِتی لوک اللہتے اِیمان گِھن آئے؟ فقط اَٹھ حضرت نوح اتے اُوندی ذال ، اُنہیں دے ترائے پُتر اتے اُنہیں دیاں ذالیں۔ بِیا کُوئی اللہسَئِیں دے کلام تے اِیمان نہ گِھن آیا۔ کُجھ لوکیں اُنہیں دا مذاق بٹّایا۔ اُنہیں سمجھیا او پاگل ہِن۔ کیوں جو او اینجھی جاہ تے بیڑا بٹّیندے پَئَن جِتھاں پاٹّی وی کائنا ہا۔ متاں لوکیں حضرت نوح دا اِیویں مذاق بٹّایا ہووے، اِڈّے آؤ ڈّیکھو ایہ آدمی میدان ءِچ اتنا وَڈّا بیڑا بٹّیندا پئےاو ضرور پاگل تھی گئے، ریگستان ءِچ سیلاب کِیویں آسی؟ ایہ تاں ممکن اِی کائنی! اتے اِیندے علاوہ اللہسَئِیں تاں مہربان ہے او اُنہیں لوکیں کُوں تباہ نہ کریسی جنہیں کُوں اُوں آپ پیدا کِیتے۔ تُوں بالکل مجنوں ہَئِی نوح! " وَل وی حضرت نوح اُنہیں دی گّالھیں کُوں نظر انداز کر ڈّتا کیوں جو جیرھا کُجھ اللہسَئِیں فرمایا ہا او اُوندے اِیمان رکھندے ہَن۔ او بیڑا بٹّاوݨ اتے تبلیغ کریندے رہیے جو " توبہ کر گِھنوں عدل نال دُنیا دا انصاف کریسی، تُساں اُوندے کلام تے اِیمان گِھن آؤ کِیوں اُوں ہستی دا نکار کریندو؟ تُساں کیوں ہلاک تھیووݨ چاہندو؟

آخر کار او ڈّینہہ آ گِیا جڈّاں حضرت نوح اتے اُوندے خاندان بیڑا بٹّا گِھدا۔ پیدایش دی کتاب دے چھویں باب دی آخری آیت ےءِچ لکھیا لاتھے" حضرت نوح... جیویں اللہسَئِیں اُوکُوں حکم ڈّتا ہا انوویں اِی مکمل کِیتا(پیدایش ٦: ٢٢)۔ بیڑا تیار ہَئی اتے ہر شے مکمل تھی گئی ہَئی ۔ فقط ہِک شے رہ گئی ہَئی۔ حضرت نوح اتے اُوندے خاندان کُوں بیڑے ءِچ داخل تھیووݨ دی ضرورت ہَئی۔ ہَک دفعہ وَلاحضرت نوح لوکیں کُوں قائل کوݨ دی کوشش کِیتی" اللہسَئِیں دی گّالھ سݨو! توبہ کرو اتے اُوندے کلام کُوں من گِھنوں۔ پاٹّی دا سیلاب آوݨ والا ہے ، اینجݨ وقت ہے بیڑے ءِچ داخل تھی وَنجوں، دروازہ کُھولیاپئے جیرھا اِیں دروازے کنُوں اندر داخل تھی ویسی اوہو بچیسی۔ پَر جے تُساں اندر داخل تھیووݨ کنُوں انکار کر یسوں تاں اللہسَئِیں دی عدالت کنُوں کِیویں بچسوں؟ حضرت نوح سچے دل نال لوکیں کُوں خبردار کیتا پَر اُنہیں اُوندی گّالھ نہ سݨی۔

جیرھے ویلے اُنہیں حضرت نوح دی گّالھ نہ سݨی تاں اللہسَئِیں فرمایا

" اتے رب العزت حضرت نوح کُوں ّآکھیا جو تُوں اپڑے سارے خاندان دے کٹھے بیڑے ءِچ آ کِیوں جو مَیں فقط تَیکُوں اِیں زمانے دے لوکیں ءِچوں نیک ڈّٹھیم۔ سارے حلال جانوریں ءِچوں سَت سَت نر اتے اُوندی مادہ اتے جیرھے حلال نَئِیں اُنہیں ءِچوں ڈّو ڈّو اتے اُنہیں دی مادہ گھن تاں جو زمین اُتے اُنہیں دی نسل باقی رَہوے کیوں جو سَت ڈّینہہ دے بعد مَیں زمین اُتے چالیہہ ڈّینہہ اتے چالیہہ رات مینہہ وسیسا اتے ہر جاندار شے کُوں جیرھی مَیں بٹّائی ہے زمین تے فنا کر ڈّیساں اتے حضرت نوح جیویں رب العزت آکھیا ہا انوویں کِیتا" (پیدایش ۷" ۱۔)۔

حضرت نوح اتے اُوندا خاندان بیڑے ءِچ کیویں داخل تِھیا؟ کیا اُنہیں اَسمان تے مینہہ کِیتے بَدل ڈّٹھے ہَن؟ کیا اُنہیں محسوس کیتا ہا جو مینہہ آوݨ والا ہے؟ نَئِیں جڈّاں او بیڑے ءِچ داخل تھے تاں اَسمان بالکل صاف ہا، تاں وَل بیڑے ءِچ کِیوں داخل تھی گئے؟ اِیندی فقط ہِکوں وجہ ہَئی او اِیں واسطے بیڑے ءِچ وَنج بیٹھے کیوں جو اللہسَئِیں جیرھا فرمایا ہا او اُوندے تے اِیمان رکھندے ہَن۔ متاں

اُتھاں کھڑے لوکیں ءِچوں کُجھ لوکیں ایہ سوچیا ہووݨ جو مَیں اللہسَئِیں کُوں منیدا تاں ہاں پَر ہیڑے ءِچ نہ پَہہساں۔ مَیں اللہسَئِیں تے اِیمان تاں رکھندا پَر حضرت نوح دی گالھیں کُوں نمی منیدا۔ اینجھے لوکیں دے بارے کیا آکھ سگدے ہَئِیں؟ اَساں آکھ سگدے ہَئِیں جو او حقی حق اللہ تے اِیمان نَئِیں رکھندےکیوں جو اُنہیں حضرت نوح دی گالھیں کُوں قبول نہ کِیتا جیرھیاں اللہسَئِیں اپݨے نبی دے وسیلے فرمائیاں ہَن۔ اُنہیں اپݨے گناہیں کنُوں توبہ کرݨ کنُوں انکار کر ڈِتا اتے بچݨ کِیتے اُوں منصوبے کُوں قبول نہ کِیتا جیرھا اللہسَئِیں اپݨے نبی دے وسیلے تیار کِیتا ہا۔ تھی سگدے جو او مُونہہ نال تاں اللہسَئِیں دی عزت کریندے ہُووݨ پَر اُنہیں دے دل اُوں کنُوں ہَہُوں زیادہ دُور ہَن۔

اِیں واسطے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے،

"وَل حضرت نوح ، اُنہیں دی ذال ، اُنہیں دے پُتر اتے اُنہیں دِیاں نوہرِیں، سارے دے سارے پاݨی دے طوفان کنُوں بچݨ واسطے ہیڑے ءِچ گئے اتے ہر قِسم دے حلال اتے حرام جانور، پَکھی پَرِندے ، کِیڑے مکوڑے جوڑا جوڑا تھی کرائیں حضرت نوح دے نال ہیڑے ءِچ چڑھ گئے جیویں اللہسَئِیں فرمایا ہا۔ ۔ اِیندے بعد رب العزت دی طرفوں ہیڑے دا دروازہ باہر کنُوں بند تھی گیا" (پیدایش ۷: ۷۔ ۹، ۱۶)۔

کیا تُساں چاݨدو جو جیرھے ویلے حضرت نوح اتے اُوندا خاندان ہیڑے ءِچ داخل تھی گیا تاں اللہسَئِیں کِیا کِیتا؟ پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" ۔ اِیندے بعد رب العزت دی طرفوں ہیڑے دا دروازہ باہر کنُوں بند تھی گیا"اللہ دی طرفوں عذاب دا ڈِینہہ آ گیا ہا۔ او ہَہُوں عرصے کنُوں اُوں پُشت دے لوکیں نال تحمل نال پیش اَیندا پیا ہا۔ پَر ہُݨ اُوندے صبر دا پیالہ بھریج گیا ہا ، ہُݨ فقط اُوندا عدل باقی ہا۔ اُوں ہیڑے دا دروازہ باہر کنُوں بند کر ڈِتا ہا اتے جڈاں او دروازہ بند کریندے تاں کُوئی نَئِیں کھول سگدا۔

وَلا اللہسَئِیں زمین تے پاݨی دا سیلاب گھن آیا جیویں اُوں آکھیا ہا۔ اَسمان تے اندھارا تھی گیا ہوا گھولݨ پئے گئی تے بَدل گجݨ اتے بجلی چمکݨ لگ پَئی ۔ اتے ہُݨ حضرت آدم دی آل اولاد ڈَر کنُوں کمبݨ پَوے گئی۔ جڈاں ہر شے سکون نال ہَئی اُوں ویلے توہین آمیز لفظیں اتے کَمیں نال خالقِ کائنات کُوں چیلنج کرݨ اُنہیں کِیتے آسان ہا۔ پَر ہُݨ جیرھے ویلے اُنہیں تے اللہسَئِیں دی عدالت شروع تھی گئی تاں اُنہیں دے مُونہہ بند تھی گئے۔ او ویلا آ گیا ہا جو او اللہسَئِیں دی سچی عدالت دا سامݨا کرݨ اتے ہُݨ اُنہیں واسطے لُکݨ دی کُوئی جاہ نہ ہَئی۔

ڈِینہہ رات مِینہہ وَسدا رہیا، تحت الثریٰ دے چشمے پُھٹ پَئے، سمندر اتے دریا کناریں تَئِیں بھریج گئے، زمین تے وڈا سیلاب آ گیا۔ ہر شہر اتے دیہات ءِچ پاݨی ہا۔ جیرھے لوک بچئے ویدے ہَن او اُچی جہیئں گولیندے ویدے ہَن۔ جیرھے لوکیں حضرت نوح دا مذاق بݨایا اتے اللہدے کلام کُوں نظر انداز کر ڈِتا ہا ہُݨ او جاݨ گئے ہَن جو اللہسَئِیں جیرھا کُجھ اپݨے نبی دی معرفت فرمایا ہا او سچ ہا۔ پَر ہُݨ اُنہیں کِیتے ایہ جاݨن دا کُوئی فائدہ نہ ہا کیوں جو توبہ دا ویلا ختم تھی گیا ہا۔ چھٹکارے دا ویلا لنگھ گیا ہا۔ متاں کُجھ لوک حضرت نوح کُوں سڈیندے ہووݨ اتے آہدے ہووݨ " نوح، نوح ، دروازہ کھول ڈیووں۔ ساڈی مدد فرماوں، ہُݨ اَساں تُہاڈی گالھ دا یقین کریندے ہَئِیں۔ حضرت نوح تُساں ٹھیک آہدے ہاوے، اَساں منیدے ہَئِیں۔ " پَر ہُݨ ہَہُوں دیر تھی گئی ہَئی" اللہسَئِیں دروازہ بند کر ڈِتا ہا۔ چھٹکارے دا ڈِینہہ لَنگھ گیا ہا۔ عدالت دا ڈِینہہ آ گیا ہا۔ توبہ کرݨ، دعائیں منگݨ، دروازے کُوں پَیٹݨ، ایہ تَئِیں جو سچائی کُوں جاݨن وی ہُݨ خالق کائنات دے منصوبے کُوں تبدیل نَئِیں کر سگدا۔ جڈاں او توبہ دا دَر بند کر ڈِیندے تاں کُوئی وی اُوکُوں کھول نَئِیں سگدا۔

اَج دا پروگرام سٹّن دا پَہُوں شکریہ۔ اللہسَئِیں دے فضل و کرم نال اگلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت نوح دے حالاتِ زندگی مکمل کریسوں۔ اگلے پروگرام تَئِیں تُساں اِیں سوال تے غور کرو" جے اِیں وَڈّے چھٹکارے کُوں دُو توجہ نہ کِیتی،تاں اَساں آوݨ والے عذاب کنُوں کِیویں بچسوں۔

سبق نمبر ١٤

حضرت نوح اتے وَڈّا سیلاب پیدایش باب ٧

سڈّن والے عزیز ساتھیوں! اسلام وعلیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہ کِیتے سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ایویں اِی اُوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووݨ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں " حضرت نوح اتے پاݨی دا وَڈّا سیلاب " اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اِیں واسطے پاک کلام ساکوں ڈِسیندے جو چالیہہ ڈِینہہ مسلسل مِینہہ وَسدا رہیا اتے سیلاب وَدھدا رِہیا بھانویں جو پہاڑ وی لُک گئے پَر ہیڑا پاݨی تے تیردا رِہیا۔

"اتے سارے جانور، پکھی پَرندے، کیڑے مکوڑے ، انسانیں سمیت مَر گئے یعنی زمین تے رَہݨ والے کل ساہ دار مَر گئے۔ ۔۔ صرف حضرت نوح اتے جیرھے اُنھائیں دے نال ہیڑے ءِچ ہَن اُوہے بچ گئے"(پیدایش ٧: ٢١۔ ٢٣)۔

کیا اللہسَئِیں جیرھا کُجھ آکھیا ہا او کِیتا؟ بے شک او کِیتا۔ اُوں توبہ نہ کرݨ والیں دی عدالت کِیتی؟ اُوں بے شک اُوہوں کِیتا۔ اُوں ہر اُوں شخص دی عدالت کِیتی جیرھا ہیڑے ءِچ نہ ہا۔ بالکل اُنوویں جیویں اُوں فرمایا ہا۔

سڈّن والے عزیز ساتھیوں ۔ اِتھاں اَج اَساں حضرت نوح دے حالاتِ زندگی دا بیان ختم کریندے ہَئِیں۔ اللہسَئِیں دے فضل و کرم نال آوݨ والے پروگرام ءِچ ڈِیکھسوں جو حضرت نوح اتے اُنہیں دے خاندان نال ہیڑے ءِچ کیا تِھیا۔ وَل وی اِیں کنُوں پہلے جو اَساں خدا حافظ آکھوں، اَساں ڈِیکھسوں جو اللہسَئِیں اِیں سیلاب دی عدالت کنُوں ساکُوں کیا سکھاوݨ چاہندے؟ او سبق ایہ ہے جو " اللہسَئِیں ہِک ہے ڈِینہہ دا منصوبہ بݨائے جڈّاں او دُنیا دے لوکیں دی عدالت کریسی اتے عدالت دا او ڈِینہہ حضرت نوح دی نسل تے آوݨ والی عدالت کنُوں زیادہ خوف ناک ہوسی۔

غور نال سڈّو جو عدالت دے آخری ڈِینہہ دے بارے رب العزت دے ہِک نبی کیا فرمیندے:

" وَل مَیں ہِک وَڈّا سفید تخت اتے اُوکُوں جیرھا اُوندے تے بیٹھا ہا ڈِٹھا جَیندے سامݨے زمین اتے اَسمان بھیج گئے اتے اُنہیں کُوں کِتھائی جاہ نہ ملی۔ وَل مَیں چھوٹے وَڈّے سارے مُردیں کُوں اُوں تخت دے سامݨے کھڑے ڈِٹھا اتے کتاباں کھولیاں گئیاں وَل ہِک کتاب کھولی گئی یعنی کتابِ حیات اتے جیویں اُنہیں کتابیں ءِچ لکھیا لاتھا ہا اُنہیں دے اعمال دے مطابق مُردیں دا انصاف کِیتا گیا۔۔ اتے جَیندا ناں کتابِ حیات ءِچ لکھیا ہویا نہ ملیا او بھاہ دی جھیل ءِچ سَٹ ڈِتا گیا" (مکاشفہ ٢٠: ١١، ١٢)۔

عزیز ساتھیوں! عدالت دے اُوں دہشت ناک ڈِینہہ تے غور کریندے ہوئیے تہاڈی امید کیا ہے؟ کیا تُہاڈّا ناں کتابِ حیات ءِچ لکھیا لاتھے کیا تُساں چھٹکارے دے اُوں دروازے ءِچوں داخل تھی گئے ہووے جیرھا اللہسَئِیں اَج تَئِیں کھولی پَئے؟ اُوندے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" ڈِیکھو ہُݨ قبول کرݨ دا

ویلا ہے ڈیکھو اَج چھٹکارے دا ڈینہہ ہے"(۲۔ کرنتھیوں ٦:٢)۔ اَساں ڈٹھے جو خالق کائنات حضرت نوح دے زمانے دے لوکیں کِیتے کینجھا صبر اتے تحمل کریندیں ہوئیں درخواست کِیتی جو او توبہ کر تے اُوندے کلام تے اِیمان رکھڑ اتے چھٹکارا پاوڑ۔ پَر آخر اُوں چھٹکارے دا دروازہ بند کر ڈِتا۔ جیرھے لوک بیڑے دے دروازے کنُوں داخل تھیووڑ دے انکاری ہَن اُنہیں اللہسَئِیں دی عدالت دا سامٹا کِیتا۔

عدالت دے آوڑ والے ڈینہہ دے بارے جڈاں اللہسَئِیں انصاف نال دُنیا دی عدالت کریسی، پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے" قیامت دا ڈنیہہ اِیویں آسی جیویں رات کُوں چور اِندےجیرھے ویلے لوک آکھسن جو کُوئی پریشانی نَئِیں بلکہ سکون تے امن ہے اچانک اُنہیں تے تباہی آ ویسی جیویں حمل دے درد شروع تھی ویندِن اتے او ہرگز نہ بچیسن" (۱۔ تھسلینکیوں ٥: ٢، ٣)۔ اُوں ڈینہہ اُنہیں لوکیں دے سوا کُوئی نہ بچیسی جیرھا چھٹکارے دے اُوں دروازے کنُوں داخل تھی گئے ہوسن جیرھا اللہسَئِیں کھولیں۔

کیا تُساں اُوں دروازے کنُوں واقف ہووے؟ جیرھا اللہسَئِیں گنہگاریں واسطے کھول رکھیں؟ کیا تُساں بچڑ کِیتے اُوں رستے کنُوں واقف ہووے جیرھا باری تعالیٰ تُہاڈے کِیتے تیار کِیتے؟ حضرت نوح دے زمانے ءِچ کون عدالت کنُوں بچیا ہا؟ صرف او لوک جیرھے بیڑے دے دروازے کنُوں داخل تھے ہَن۔ اِیوویں عدالت دے آوڑ والے ڈینہہ دے بارے پاک کلام ءِچ واضح لکھیا لاتھے جو اللہسَئِیں حضرت آدم دی گنہگار اولاد واسطے چھٹکارے دا صرف ہِک دَر کھولی بیٹھے۔ کیا تُساں اُوں دروازے کنُوں واقف ہووے؟ اللہسَئِیں دی اُوں پاک ہستی دے ایہ لفظ سڑُوں جَینکُوں اُوں دُنیا ءِچ بھیجیا ہا۔ کلمتہ اللہ رُوح‌اللہ ، یِسُوع المسیح فرمائے" دروازہ مَیں ہاں۔ جے کُوئی مَیڈے ءِچوں داخل تھیسی او بچ ویسی"(یوحنا ١٠: ٩)۔ "مَیں تُہاکوں سچ اَہدا جو جیرھا مَیڈا کلام سُڈے اتے مَیڈے بھیجڑ والے دا یقین کریسی ہمیشاں دی زندگی اُوکُوں مِلسی اتے اُوندے کِیتے سزا دا حکم کائنا ہوسی"(یوحنا ٥: ٢٤)۔سچڑوں ! ہُڑ اَساں اَج دا پروگرام ختم کریسوں۔ پَر آوڑ والے پروگرامیں ءِچ اَساں اِیں بخشڑ ہارے دے بارے بَہُوں کُجھ سیکھسوں جَینکُوں اللہسَئِیں اِیں دُنیا ءِچ بھیجا ہاں اتے جَیں فرمایا ہا " دروازہ مَیں ہاں" جے کُوئی مَیڈے ءِچوں داخل تھیسی او بچ ویسی"

اَج دا پروگرام سڑن دا بَہُوں شکریہ۔ اللہسَئِیں دے فضل و کرم نال اگلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت نوح دے حالاتِ زندگی مکمل کریسوں۔ اگلے پروگرام تَئِیں تُساں اِیں سوال تے غور کرو" جے اِیں وَڈے چھٹکارے کُوں دُو توجہ نہ کِیتی،تاں اَساں آوڑ والے عذاب کنُوں کِیویں بچسوں۔

سبق نمبر ۱۵

حضرت نوح اتے اللہ دی وفاداری پیدایش باب ۸، ۹

عزیز سٹّن والے سجٹّوں! اسلام و علیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہ کِیتے سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ول اِی اوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووٹ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں "" حضرت نوح اتے اللہ دی وفا داری "" اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اتے ایہ گالھ مہاڑ یقیناً اَساں سارئیں واسطے بابرکت ہوسی۔ اَساں ایہ پروگرام پیش کریندیں ہوئیں خوش ہَئِیں۔

اِینکُوں پہلے جو اَساں حضرت نوح دی حیاتی توریت شریف ءِچوں بیان کروں، اُنہیں دوستئیں کِیتے جیرھے اَج پہلی دفعہ اِیں پروگرام سُٹّدے پَئِین اتے تُہاڈے کِیتے وی جیرھے ساڈّا پروگرام باقاعدگی نال سٹّدو ں پچھلے پروگرام دا خلاصہ پیش کریندے ہَئِیں۔

سجٹّوں اَج اَساں اللہ سَئِیں دے نبی حضرت نوح دے حالاتِ زندگی مکمل کریسوں۔ پہلے اَساں پچھلے ڈُو سبقیں کُوں جیرھے حضرت نوح اتے حضرت نوح دے زمانے ءِچ آونڑ والے طوفان دے بارےہَن۔ دُھرائی کریسوں۔ پیدایش دی کتاب دے چھویں باب ءِچ اَساں سیکھا ہا جو حضرت نوح دے زمانے دے لوکیں ءِچ بدکاری اتے حرامکاری بَہُوں وَدھ گئی ہَئی۔ اِنسان دا دل بُرائی کرݨ ءِچ ڈاڈھا خوش تھیندا ہا۔ اِیں واسطے اللہ سَئِیں ارادہ کِیتا جو او اِنہیں سارے بدکاریں کُوں دُنیا اُتوں مِٹا ڈیسی جیرھے توبہ تائب نَئِیں تھیندےاتے سچے اتے حیاتی بخشݨ والے دُو رُجوع نَئِیں کریندے۔

اُوں دُور ءِچ حضرت نوح دے سِوا باقی ساری نسلِ انسانی گمراہ اتے بُرائی دی راہ تے ہَئی۔ فقط حضرت نوح سچے رَب دی راہ تے ٹُردے ہَن۔ حضرت نوح اللہ اُتے توکل رکھندے اتے اُونہی کُوں پیار کریندے ہَن۔ اِیہاں وجہ ہے جو ہِک ڈِینہہ اللہسَئِیں اُوندے نال کلام کِیتا اتے حکم ڈِتا جو او ہِک وَڈّا بیڑا بݨا۔ او بیڑااُوندے کِیتے اتے اُوندے خاندان کِیتے اتے بَہُوں سارے جانوریں کُوں پاݨی دے طوفان کنُوں بچاوݨ دا باعث ہوسی۔ ہِک سَو سال تَئِیں حضرت نوح اپݨے خاندان سمیت بیڑا بݨاوݨ ءِچ مصروف رہ گیا اتے لوکیں کُوں آونڑ والے طوفان بارے ڈسیندا رہیا جو توبہ کرو اتے اپݨے بُرے کمیں کُوں چھوڑ کرائیں اللہسَئِیں دے کلام اتے احکام کُوں منوں اتے اُنہیں اُتے عمل کرو۔پَر کہیں شخص وی اُوندی گالھ نہ مَنی۔ ہُوں اُچی اُچی آواز ءِچ اعلان کریندا رہیا جو اپݨے بُرے کمیں کُوں چھوڑ ڈیووں،اللہ دُو رجوع گِھن آؤ نہ تاں پاݨی دا طوفان آ کرائیں سب کُوں ملیا میٹ کر ڈیسی پَر اُتھاں ہِک شخص وی نہ ہا جیرھا اُوندے اعلان تے توجہ کریندا ۔

چھیکڑا ہِک ڈِینہہ بیڑا تیار تھی گیا۔ دُنیا دی بدکاری دی سزا دا ڈِینہہ آ گیا ہا کیوں جو اللہسَئِیں وَڈّی مدت تَئِیں تحمل کِیتی کھڑا رہ گیا متاں گنہگار اِنسان توبہ کرے ، رجوع گِھن آوے اتے ہلاک نہ تھیوے پَر اِیں تحمل دا کُوئی فائدہ نہ تِھیا اتے اللہ انتظار کریندے کریندے تھک گیا، وَل اللہسَئِیں

حضرت نوح کُوں حکم ڈِتا جو او اپݨے خاندان کُوں گِھن کرائیں بیڑے ءِچ داخل تھیوے اتے اپݨے کٹھے سَت سَت جوڑے حلال جانوریں دے اتے ڈُو ڈُو جوڑے حرام جانوریں دے وی بیڑے ءِچ گِھن وَنجے۔ حضرت نوح اتے اُوندا خاندان اِنہیں جانوریں سمیت اللہ دے حکم دے مطابق بیڑے ءِچ داخل تھی گئے، اتے اللہ دا کلام بیان فرمیندے جو " وِل اللہسَئیں اُنہیں کُوں بیڑے ءِچ بند کر ڈِتا"۔ اللہپاک جَیں بنی آدم دے چھٹکارے دا دروازا کھولیا ہا اُوں خود دَروازے کُوں بند کِیتا ۔ اللہسَئیں دے صبر اتے رحم دا ڈِینہہ گزر گِیاہا اتے خوف ناک عذاب دا ڈِینہہ آ گیا ہا۔

وَل بجلی چمکݨ پَئے گئی اتے بَدل دے گجکار ہَئی اتے زمین ہَہُوں زور نال کمنبدی پئی ہَئی، ہَہُوں زور دا مینہ شروع تھی گِیا اتے سیلاب دے پاݨی ہر شے کُوں وَلھیٹ گِھدا۔ ہر چھوٹا وَڈا بھجدا وَدا ہا جو متاں پہاڑیں دی چوٹی اُتے پناہ مِل وَنجے پَر اُتھاں وی کُوئی جان اللہ دے عذاب کنُوں نہ بچ سگِی۔ جیرھے لوک حضرت نوح دا مذاق بݨیندے ہَن اتے اللہ دے کلام دے انکاری ہن، ہُݨ اُنہیں کُوں پتا چلدا پیا ہا جو سچ کیا ہے؟ پَر ہُݨ ہَہُوں دیر تھی گئی ہَئی۔ چھٹکارے دا ویلہ ہتھ ءِچ نکل گِیا ہا۔اللہسَئیں دروازہ بند کر ڈِتا ہا۔

چالیہہ ڈِینہہ اتے چالیہہ راتیں تَئیں اَسمان کنُوں لگاتار مینہ وَسدا رِہیا اتے زمین دے چشمے جاری ہَن اِتھوں تَئیں جو پہاڑیں دی چوٹیاں وی پاݨی ءِچ ہُڈ گِئیاں پَر بیڑا پاݨی اُتے تردا پیا ہا۔ پاک کلام فرمیندے" اتے سارے جانور ، پَکھی پَرِندے، کِیڑے مکوڑے، انسانیں سمیت مَر گئے۔ یعنی زمین تے رَہݨ والے ساہ دار مَر گئے۔جیرھا وی ساہ دار زمین تے ہا، اِنسان ، حیوان، پَکھی پَرِندے یا کیڑے مکوڑے، سارے دے سارے مَر مِٹئے"(پیدایش ۷: ۲۱۔۲۳)۔

خُدا دے کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو اللہاپݨے وعدے دے مطابق ایہ سزا جاری رکھی اِتھوں تَئیں جو جیرھا کوئی بیڑے کنُوں باہر رِہیا او جِیندا نہ رِہیا۔ اللہسَئیں اپݨا کلام پورا کِیت جیرھے بیڑے دے اندر چلئے گئے ہَن اُنہیں نال کیا تِھیا؟ کیا اللہسَئیں حضرت نوح اتے اُوندے خاندان کُوں بُھل گِیا۔ اللہ جیرھا ہوا دے پَکھی پَرِندئیں کُوں داݨہ ڈِیندے اتے اُوندی منشاں دے بغیر کُوئی وی زمین اُتے نَئیں ڈھندا حضرت نُوح اتے اُوندا خاندان کُوں نہ بُھلیا ہا۔ پیدایش دی کتاب دے اَٹھویں باب کُوں سامݨے رکھندے ہوئیں پاک کلام دا بیان ڈِیہدے ہَئیں۔ "وَل اللہسَئیں حضرت نوح اتے اُنہیں جانداریں کُوں جیرھے بیڑے ءِچ ہَن یاد کِیتا۔ اتے ہوا گھولی تاں پاݨی سُکݨ لگ پِیا۔ اتے سَتویں مَہینے دی ستارھویں تاریخ کُوں بیڑا ہِک پہاڑ تے ٹک گِیا ۔او پہاڑ اراراط دے پہاڑی سلسلے ءِچ ہے" (پیدایش ۸: ۱۔ ٤)۔

اَج دا سبق اِتھائیں ختم کریندے ہَئیں۔ اللہ دے فضل و کرم نال اگلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھسوں جو حضرت نوح دی آل اولاد نال کیا تِھیا اتے وَل ایہ مختلف زباناں کِتھوں آئیاں؟ تُساں اَج اللہدے کلام دی عظیم سچائی کُوں سیکھ گِھدے جیرھی ایہ ہے جو اللہسچا ہے۔۔۔ جیرھا اُوندے تے اِیمان رکھندے او کڈاہیں شرمندہ نہ تھیسی" (۱۔ کرنتھیوں ۱: ۹)۔اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈِیوے اللہسوہݨے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۵

حضرت نوح اتے اللہ دی وفاداری پیدایش باب ۸، ۹

عزیز سٹّن والے سجٹّوں! اسلام و علیکم!

اَساں خالقِ کائنات رب و لعاملین دے ناں ءِچ تُہاکوں سَت بِسمہ آہدے ہَئِیں۔ جیرھا ساکوں ہر ڈِینہ کِیتے سکون اتے ترسلا ڈیندے اتے چاہندے جو ہر شخص جَینکُوں اُوں خلق کِیتے "" سچائی دی راہ "" تے ٹُرے اتے ساری حیاتی ہُوں راہ تے ٹُردا رَہوے۔ ول اِی اوکُوں حقیقی اتے نا ختم تھیووٹ والا سکون اتے آرام مِل سگدے۔ اَساں اَج دا پروگرام "" سچائی دی راہ"" دے سلسلے ءِچ انبیاء کرام ءِچوں "" حضرت نوح اتے اللہ دی وفا داری "" اُتے گالھ مُہاڑ کریسوں۔

اَساں ڈِیہدے ہئِیں جو اللہ پاک حضرت نوح اتے جاندریں کُوں جیرھے ہیڑے ءِچ ہَن یاد کیتا۔ اُوں زمین تے اینجھی ہوا گھولی جو پاٹی سُک وَنجے۔ وَل رحیم خُدا دے حکم نال ہیڑا ارارط ءِچ ہِک پہاڑ تے ٹک گیا۔ ہِک سال اتے ہِک مہنیہ تے ہِک ہفتے تَئِیں حضرت نوح، اُوندا خاندان او ہیڑے ءِچ رہیے۔ وَل ہَہُوں پاٹی سُک گیا جَیں ساری زمین کُوں ہُوڑ ڈِتا ہا۔ وَل اللہسَئِیں حضرت نوح کُوں حکم ڈِتا" تُوں ، تَیڈّی ذال اتے تَیڈّے ہال ہیڑے ءِچوں باہر نِکل آوٹ" ہیڑے کنُوں نکلدیں اِی اُوں ہِک قُربانی ڈِیووٹ کِیتے ہِک چبوترا بٹّایا۔ اِیندے بعد اللہ دی خشنودی کِیتے

اُتھاں ہر قسم دے حلال جانوریں اتے پَرِندئیں ءِچوں کُجھ دِیاں قُربانیاں کِیتونے۔

کیا تُساں سٹّئیں جو حضرت نوح ہیڑے کنُوں نکلدیں اِی سب تُوں پہلے کیا گم کِیتا؟ اُوں کُجھ حلال بارگاہِ الہیٰ ءِچ اُوندی خشنودی ءِچ قربان کِیتی کیوں جو اللہسَئِیں شریعت دا قانون منسوخ نہ کِیتا جیرھا فرمیندے" بغیر خُون دے کفارے دے گناہ دی معافی کائنی" (عبرانیوں ۹: ۲۲) ۔ بھانویں جو اِیں وَڈّے طوفان ساری زمین کنُوں ہَہُوں سارے گنہگاریں کُوں مِٹا ڈِتا پَر گناہ دی اصلی پاڑ جیرھی آدم دی نسل دے دلیں دے اندر موجود ہے او نہ ختم تھئی۔ ایہوں وجہ ہَئی حضرت نوح اتے اُوندے پُتریں کُوں اپٹّے کِیتے خطا اتے رضائے الہیٰ کِیتے قربانیاں پیش کِیتونے۔ جیویں اَساں جانوریں دی قربانی کُوں اللہدے کلام ءِچ ڈِٹھا تاں ایہ قربانی چھٹکارے دی او راہ دی بُنیاد بٹّی جیرھی اللہسَئِیں مقرر کِیتی ہَئی۔ ساڈّے بزرگیں اپٹّے زمانے ءِچ جیرھا قربانیاں پیش کِیتاں ہَن او بخشٹ ہارے دی عظیم قربانی دا پیش خیمہ ہَن جَیں ہِک خاص وقت تے اِیں دُنیا ءِچ آوٹا ہا اتے بنی آدم کُوں گناہیں کنُوں چھٹکارا ڈِیووٹ کِیتے اپٹا خُون وہاٹا ہا تاں جو اُوندا خون اُنہیں دے گناہیں دا کفارے ہووے۔ ایہوں وجہ ہَئی جو حضرت نوح جیویں اِی ہیڑے کنُوں باہر آئے اُنہیں سب کنُوں پہلے ایہوں کَم کِیتا جو بار گاہِ الہیٰ ءِچ جانوریں دی قربانیاں پیش کِیتونے تاں جو حضرت نوح اتے اُنہیں دی اولادڈِیکھ گِھنے جو اللہ اپٹّی شریعت کُوں قائم رکھیئں یعنی جو " گناہ دی مُزدوری مَوت ہے"(رومیوں ٦: ۲۳)۔" بغیر خُون دے کفارے دے گناہ دی معافی کائنی"(عبرانیوں ۹: ۲۲) ۔وَل اللہدا کلام فرمیندے "اتے اِنہیں قربقنِئیں نال اللہسَئِیں ڈاڈھا خُوش تِھیا اتے اپٹّے دل ءِچ آکھیا جو اِنسان دی وجہ کنُوں مَیں زمین تے وَلا کڈّاہیں اِیجا عذاب نازل نہ کریساں۔ مَیں جاٹّدا ہا جو اِنسان دا دل دماغ چھوٹئیں لا کنُوں بَدی والے پاسے رہ ویندے۔ بس اِیں واسطے مَیں وَلا کڈّاہیں وی سارے ساہ داریں کُوں نہ مریساں، جیویں ہُنّ کِیتم۔ اللہسَئِیں حضرت نوح اتے اُوندے پُتریں کُوں برکت ڈِتی اتے آکھیس " خوب وَدھو پَھلو تاں جو ساری زمین

تُہاڈی آل اولاد نال بھریج وَنجے۔ اتے ڈیکھو مَیں خود تُہاڈے نال اتے تُہاڈے بعد تُہاڈی آل اولاد نال۔۔ہُنڑ مَیں عہد کریندا اِیں عہد کُوں تَیڈے نال ، تَیڈی آل اولاد نال اتے سارے جانداریں نال یعنی جانوریں، پَکھی پَرندئیں اتے کیڑے مکوڑئیں نال ، جو وَلا کڈاہیں وی زمین کُوں پاݨی دے طوفان نال غرق نہ کریساں۔ اتے اللہسَئیں آکھیا جو جیرھا عہد مَیں اپݨے اتے تُہاڈے اتے سارے ساہ داریں یعنی جانداریں نال اتے تُہاڈی آونڑ والی ساری آل اولاد نال ہمیشاں کِیتے کریندا ں پیا ں، اِیں عہد دی نشانی ایہ ہے جو بَدلیں ءِچ مَیں پینگھ کُوں کھڑیندا ں پیاں۔ دُنیا دے نال مَیڈے عہد دی نِشانی اِیہا ہوسی۔ اَسمان تے بَدل آونڑ دے بعد جڈاں وی ایہ پینگھ ڈیکھساں۔ اُوں ویلے تُہاڈے اتے سارے ساہ داریں نال کِیتا ہویا مَیڈا عہد سامݨے ہوسی۔ وَل کڈاہیں وی پاݨی دے طُوفان ءِچ سارے ساہ دار غرق نہ تِھیسن" (پیدایش ۸: ۲۱، ۹: ۱، ۹، ۱۱۔ ۱۵)۔

اِنہیں آیات ءِچ اَساں ڈٹھے جو اللہسَئیں ہِک لفظ " عہد " کُوں پَنج واری دھرائے۔ کیا تُساں غور کِیتے؟ ایہ لفظ " عہد " کیاہے۔ اللہ دے کلام ءِچ عہد او وعدہ ہے جیرھا اللہسَئیں بنی نوع اِنسان نال کِیتے۔اللہ اپݨا وعدہ پورا کریندے، اللہوفادار ہے اتے او اپݨی وفاداری سارے لوکیں کُوں یاد ڈیواونڑ چہاندے ۔ ایہوں وجہ ہے جو اللہسَئیں اپݨی رحمت نال حضرت نوح اتے اُوندی آل نال قسم کھادی اتے آکھیا جو"" سارے ساہ داریں کُوں وَلا پاݨی دے طوفان نال کڈاہیں نہ غرق کریساں" ایہوں اللہ دا وعدہ ہا اتے اُوں اپݨے وعدے کُوں صرف لفظیں تَئیں محدود نہ رکھیس بلکہ نشانی دے طور تے بَدلیں ءِچ ہِک پینگھ رکھ ڈِتی جیرھی اُوں عہد دی اَج تَئیں یاد ڈیوندی ہے۔

کیا تُہاکُوں پتا ہے جو مینہہ دے بعد کڈاہیں کڈاہیں اَساں اَسمان اُتے بَدلیں ءِچ پِنیگھ ڈیہدے ہَئیں او اللہ دی وفاداری دا ثبوت ہے؟ اَساں بَدلیں ءِچ جڈاں وی پینگھ ڈیہدے ہَئیں اللہسَئیں وَلا اِنسان نال اپݨے اُوں عہد دی تجدید کریندے جیرھا اُوں اپݨے لوکیں نال کِیتا ہا۔ اللہسَئیں بَدلیں ءِچ اپݨے پینگھ دا نشان رکھ کراہیں اپݨے عہد کُوں قائم رکھݨ دا ثبوت ڈِتا جو وَلا کڈاہیں وی پاݨی دے طوفان نال دُنیا کُوں تباہ نہ کریساں۔ اللہسَئیں سچ مچ اپݨے عہد تے قائم رَہندے اتے اُوکُوں یاد رکھندے۔

حضرت نوح دے بارے پیاں وی ہَہُوں ساری گالھیں ہِن جیرھیاں وقت دی کمی دے باعث بیان نَئیں کِیتاں گئیاں۔ تُساں خود اُنہیں کُوں توریت شریف ءِچ پڑھ سگدوں۔ توریت شریف دی پہلی کتاب پیدایش دا نَواں باب ساکُوں ڈسیندے جو حضرت نوح پاݨی دے طوفان دے بعد تَرائے سَو پَنجھاہ سال زندہ رہے۔ اُنہیں ہَہُوں بزرگی ءِچ اِیں دُنیا توں رحلت فرمائی۔

متاں ساڈے ذہن ءِچ حضرت نوح بارے ڈُو چھوٹے چھوٹے سوال ہوونڑ جو اُوں زمانے ءِچ حضرت نوح اتے ہِنے لوکیں ءِچ فرق ہا؟ اللہسَئیں دی خشنودی کِیتے حضرت نوح اِہجا کیا کِیتا؟ حضرت نوح پاک کلام کُوں مَن گِھدا اتے اُوندے اُتے توکل کِیتا۔ اِیں وجہ تُوں او اپݨے زمانے دے لوکیں دے کٹھے ہلاک نہ تِھے۔ اللہسَئیں خود حضرت نوح دے بارے جیرھی گواہی ڈِتی او سڈو"" اِیمان دے بغیر اُوکُوں پسند آونڑ ممکن کائنی اتے اِیمان اِی دی وجہ کنُوں حضرت نوح اُنہیں شئیں دے بارے جیرھیاں او ویلے ڈسیندیاں نہ ہَن ہدایت مِلݨ دے بعد اللہ دے خوف نال اپݨے گھرانے کُوں بچاونڑ کِیتے ہیڑا بݨا کرائیں دُنیا کُوں مجرم ثابت کر ڈِتا اتے اُوں نیکی دا وارث بݨ گیا جیرھی اِیمان نال ملدی ہے"" (عبرانیوں۱۱: ۶، ۷)۔

خدا حافظ آکھݨ کنُوں پہلے اَساں ڈُو گالھیں ذہن ءِچ رکھیسوں۔ پہلی ضروری گالھ ایہ ہے جو "" حضرت نوح ءِچ اینجھی کیرھی خاص گالھ ہَئی جَیندی وجہ توں اللہسَئیں اُوکُوں پسند کِیتا؟ اُوندا اِیمان۔

حضرت نوح اللہ کُوں منیدا ہا، پاک کلام تَے اُوندا یقین ہا۔ اُوکُوں اللہاتے اُوندے کلام اُتے پورا بھروسا ہا اِیں وجہ کنُوں جڈاں اُوں زمانے دے لوکیں اللہ دے کلام کُوں نہ منیا تاں حضرت نوح اُنہیں گالھیں دا یقین کِیتا ، اُوندا حکم مَن گِھدا اتے اپݨے زمانے دے بدکار لوکیں وانگوں ہلاک نہ تِھیا بلکہ اللہسَئِیں اُنہیں کُوں بچا گِھدا۔ تُساں سارے جیرھے اِیں ویلے سݨے پَئے ہو کیا اللہ دے کلام دا یقین کریندوں؟ اللہسئِیں چاہندے جو ہر کُوئی حضرت نوح وانگوں اُوندے کلام کُوں مننے اتے اُوندے تے عمل کرے۔

ڈوجھی گالھ حضرت نوح دے اِیمان کنُوں زیادہ ضروری ہے۔ کیا تُساں اِیں گالھ تُوں واقف ہَووے؟ او ایہ ہے اللہ دی وفاداری۔ اللہ دی وفاداری حضرت نوح دے اِیمان کنُوں وی زیادہ ضروری ہے؟ کیوں جو جے اللہ سَئِیں اپݨے قول دا پکا نہ ہوندا تاں وَل حضرت نوح دا اِیمان کہیں گم دا نہ ہوندا۔ اَساں سب جاݨدے ہَئِیں جو جے کہیں اُتے بھروسا رکھیا وَنجے اتے او اپݨا وعدہ پورا نہ کرے تاں وَل کیا تھیندے؟ فرض کریندے ہَئِیں تُہاڈا کُوئی سنگتی تُہاڈے نال وعدہ کریندے جو مَیں داݨیں دی ہِک ہوری ڈیساں پَر جے او نہ ڈیووے تاں وَل کیا تھیسی؟ تُہاڈا بھروسا تروٹ ویسی ۔ تاں تُساں جیرھا اپݨے سنگتی تے بھروسا کِیتے او بے کار تھی گیا کیوں؟ کیوں جو تُہاڈے سنگتی کیتا ہویا وعدہ پورا نَئِیں کِیتا۔ تُساں وعدے خلاف بندے اُتے اعتماد کِیتا ہا۔ پَر اللہسئَیں ایویں نَئِیں کریندا۔اللہدا کلام فرمیندے" جے اَساں بے وفا تھی وَنجوں وَل وی او وفادار رَہسی کیوں جو او آپ اپݨا انکار نَئِیں کر سگدا" (۲۔ تیمتھیس ۲: ۱۳)۔" اِیں واسطے ہر بشر گھاہ وانگوں ہے اتے اُوندی ساری سج دھج گھاہ دے پُھل وانگوں ہے گھاہ تاں سُک ویندی ہے اتے پُھل ڈھہ ویندے، پَر رَب العزت دا کلام ہمیشاں تَئِیں قائم رَہسی۔ ایہ اوہوں خوش خبری دا کلام ہے جیرھا تُہاکُوں سݨایا گیا ہا" (۱۔ پطرس ۱: ۲٤، ۲۵)۔ " ڈیکھو مَیں شہر صیون دی بُنیاد دا چݨیا ہویا قیمتی پتھر ہاں جیرھا اِیندا اُتے اِیمان رکھندے او کڈاہیں شرمندہ نہ تھیسی" (۱۔ پطرس ۲: ٦)۔جیاسَئِیں "اللہسچا وفادار ہے" (۱۔ کرنتھیوں ۱: ۹)۔ او اپݨا وعدہ پورا کریسی۔

حضرت نوح دے حالاتِ زندگی توں ساکُوں صاف پتا چلدے جو اللہسَئِیں اپݨے وعدے کُوں پورا کِیتا۔ اَساں ڈٹھا جو اللہسَئِیں اپݨے وعدے دے مطابق کِیویں اِنہیں لوکیں کُوں بچا گِھدا جیرھے بیڑے ءِچ ہَن اتے بیڑے کنُوں باہر رَہݨ والیں کُوں کہیجھی سزا ڈِتی۔ اَساں ایہ وی ڈٹھا جو اللہ سَئِیں حضرت نوح دے گناہیں کُوں معاف کِیتا ، کیوں جو اُنہیں اللہسَئِیں دے حکم دے مطابق جانوریں کُوں کفارے دے طور تے قربان کِیتا۔ اَساں ایہ وی سیکھئیں جو اللہسَئِیں بَدلیں ءِچ پِینگھ رکھی تاں جو لوک ایہ یاد رکھݨ جو اللہسَئِیں سچے وعدے کریندے"۔

سݨݨ والے محترم ساتھیوں! جے تُہاکُوں اَج دا سارا سبق بھانویں جو بُھل وَنجے پَر تُساں ایہ گالھ ضرور یاد رکھاہے جو اللہسَئِیں وعدئیں دا سچا خُدا ہے۔ او اپݨا وعدہ ہرگز نَئِیں بُھلدا بلکہ اپݨا وعدہ پورا کریندے۔ اُوندی بارگاہ ءِچ دیر تھی سگدی ہے پَر اندھیر کائنی۔" خُدا سچا ہے"(۱۔کرنتھیوں ۱: ۹)--- جیرھا اُوندے اُتے اِیمان رَکھیسی ہرگز شرمندہ نہ تھیسی" (۱۔ پطرس ۲: ٦)۔ تاں آؤ اُوندے تے اِیمان رکھوں اتے اُوندے کلام کُوں وَڈی عقیدت نال قبول کروں اتے طوفانِ نوح دا واقعہ ساڈے کِیتے مشعلِ راہ ہووے۔ اَساں حضرت نوح وانگوں بݨوں جَیں اللہ دے کلام تے اُوں ویلے اِیمان رکھیا جڈاں اُوندے زمانے دے سارے لوک پاک کلام دا انکار کریندے رہیے اتے اُنہیں حضرت نوح دے پیغام کُوں قبول نہ کیتا اتے غرق تھی گئے۔

اَج دا سبق اِتھائیں ختم کریندے ہَئیں۔ اللہ دے فضل و کرم نال اگلے پروگرام ءِچ اَساں سیکھسوں جو حضرت نوح دی آل اولاد نال کیا تِھیا اتے وَل ایہ مختلف زباناں کِتھوں آئیاں؟ تُساں اَج اللہدے کلام دی عظیم سچائی کُوں سیکھ گِھدے جیرھی ایہ ہے جو اللہسچا ہے۔۔۔ جیرھا اُوندے تے اِیمان رکھندے او کڈاہیں شرمندہ نہ تھیسی" (۱۔ کرنتھیوں ۱: ۹)۔اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیوے اللہسوہݨے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۶

شہر بلبا دامُنارہ پیدایش ۱۰، ۱۱ ابواب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑن والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا ایہ پروگرام تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے سبق ءِچ اَساں اللہسَئیں دے بھیجیں ہوئے پیغمبر حضرت نوح کے بارے سیکھا ہا، اَساں تہاڈی خدمت ءِچ پیش کیا ہا جو رب العزت کِیوں پاݨی دے سیلاب نال حضرت آدم دی بدکار نسل دا اِیں دُنیا کنُوں صفایا کِیتا ہا۔ پورے ہِک سو سال تَئیں رحیم و کریم ذات اُنہیں کُوں توبہ کرنڑ دا موقع ڈِیندا رِہیا۔ اِیں دوران حضرت نوح اللہسَئیں دے حکم دے مطابق بیڑا بݨندا رِہیا، تاں جو جیرھے لوک اللہسَئیں دا کلام سُݨ تے توبہ کرݨن او بچ وَنجݨ۔ پَر حضرت نوح اتے اُوندے ہالیں دے علاوہ ہِیا کُوئی نہ ہا جیرھا اللہدے حکم کُوں منڑ اتے اُوندے پاک کلام دا یقین کرݨن۔ آخر کار اللہپاک جیرھا سچا اتے عادل ہے ہُوں اپݨا وعدہ پورا کِیتا۔ جیرھے لوکیں اللہ دے حکم کُوں مَن کرائیں بیڑے ءِچ آ گئے او بچ گئے پَر جیرھے اِیں بیڑے کنُوں باہر رِہیے یعنی ساری مخلوق پاݨی دے سیلاب ءِچ غرق تھی گئی۔

اَساں تورات شریف دی پہلی کتاب پیدایش دا مطالعہ جاری رکھیسوں اتے سیکھسوں جو حضرت نوح دے بعد اُنہیں لوکیں نال کیا تِھیا؟ اَساں ڈِسایا ہا جو حضرت نوح دے ترائے پُتر ہَن۔ سم، حام اتے یافت۔ خُدا داپاک کلام ڈِسیندے جو دُنیا دے سارے لوک حضرت نوح دے اِنہیں تراہیں پُتریں دی اولاد ہِن۔ سم دی اولاد اِسرائیلی اتے عربی ہِن، افریقہ اتے چین دے لوک زیادہ تر حام دی نسل

اتے یورپ دے لوک یافت دی نسل ءِچوں ہِن۔ جے تُساں قومیں دے شروع بارے علم حاصل کرݨ چاہندے ہِیوے تاں وَلا تُساں تورات کی پہلی کتاب پیدایش دے ڈِھاویں اتے یارھویں باب دا مطالعہ کر گِھنوں۔ اَج دے سبق ءِچ اَساں حضرے نوح دے تَراہیں پُتریں سم، حام اتے یافت دے تاریخی پس منظر ءِچ ہِک پَہُوں اِی ضروری گالھ تے گالھ مھاڑ کریسوں۔ او یہ ہے جو اِی اوہو شخص ہا جَیندی نسل ءِچوں اِیں دُنیا دا بخشݨ ہارے آݨا ہا۔ اِیہاں وجہ ہے جو پاک کلام سم دی نسل دے پیروی کرݨ ضروری سمجھندے۔ اللہدے پیغمبر اتے دُنیا دا بخشݨ ہارا اِیندی نسل ءِچوں ہَن۔

دُنیا دے سارے قبیلے حضرت نوح دی نسل ءِچوں اِی ہَن۔ مَیں اتے تُساں، سینگال دے سارے لوک، گیمبیا دے لوک، ماریطانیہ دے سارے رہݨ والے اتے سارے افریقی نسلاں، دُنیا دے سارے لوک حضرے نوح دی نسل ءِچوں ہِن۔ بس اَساں آکھ سُوں جو اَج کل اَساں حضرے نوح دے ہیڑے اتے اُوندے اِیمان دی وجہ کنُوں دُنیا ءِچ موجود ہَئِیں۔ کیوں جو حضرت نوح اللہ دے کلام کُوں مَن گِھدااتے ایویں اُوندے گھرانہ بچ گِیا۔ تاں جیرھے حضرت نوح اتے اُوندا گھرانہ پاݨی دے سیلاب کنُوں بچ گِیا تاں مَیں اتے تُساں جیرھے اُوندی نسل ءِچوں ہَئِیں بچ گِئے بھانویں جو اُنہیں ساکُوں وی بچا گِھدا۔

اللہسَئِیں حضرت نوح اتے اُوندے پُتریں کُوں ایہ آکھ کرائیں برکت ڈِتی جو " وَل حضرت نوح دے سیلاب دے بعد ہزارہاں سال بعد ہِک واری وَلا دُنیا تے چودھاروں لوک ای لوک ہَن اتے بُرائی ہر روز ودھدی ویندی ہَئی۔ اَساں پہلے سُݨ گِھدے جو نوح اتے اُوندی نسل گنہگار پیدا تھی کیونکہ او ساری نسل آدم دی نسل ہَئی، جڈاں نوح اتے اُوندے پُتر ہیڑے ءِچ داخل تھے تاں اُنہین دی گناہ کرݨ والی فطرت وی اُوندے نال ہئی اتے جڈاں او ہیڑے کنُوں باہر نکلے تاں اُنہیں دی گناہ نال دوستی والی فطرت اُنہیں دے اندر موجود ہَئی۔ پاݨی دے سیلاب اِنسان دی گناہ نال دوستی والی فطرت کُوں تبدیل نہ کِیتا۔ جیویں ہِک عالم وولوف دا اکھاݨ ہے " چوہااپݨی کُھڈ تئِیں محدود رَہندے"" ہِک ہی مثال وی ہے جو کُھوہ دا ڈاند کھوہ دے چودھاروں چکر لیندے""۔ اِیں واسطے دُنیا دے سارے لوک گناہ ءِچ پیدا تھیندِن کیوں جو او سارے حضرت نوح دی اولاد ہِن کیوں جو او حضرت آدم دی نسل ءِچوں ہا۔

ایہ گالھ ہے تاں افسوس اتے ڈکھ دی پَر ہے سچی جو حضرت نوح دے طوفان کُوں ہزاراں سال تھی گئے پَر وَل وی حضرت نوح دی اولاد ءِچوں بَہُوں سارے لوک نہ اللہ کنُوں ڈَردِن نہ اُوندے حکمیں کُوں مَنیدِن۔ جیویں اِنہیں دے پیوُ ڈاڈا حضرت شیت، حنوک اتے حضرت نوح اُوندے حکمیں کُوں مَنیدے ہَن۔ اِنہیں اللہ اتے اُوندے حکمیں کُوں نہ مَنیا۔ ایہ خُدا کُوں بُھل گئے اتے جیویں اللہسَئیں اُنہیں کُوں زندگی دا ساہ ڈِتے، دُھپ، مینہ اتے کھاوݨ پیوݨ کِیتے سب شیں عطا فرمائین، اِنہیں کِیتے شکر نہ کِیتا، بھانویں جو رحیم خُدا بَدلیں ءِچ نوح دی کماند رکھی تاں جو لوکیں کُوں یاد آوے جو خُدا سچا اتے اپݨے وعدے کنُوں پھیرݨ والا نَئیں پَر اِنہیں ءِچوں بَہُوں سارے لوک اَہجے ہَن جہنیں کُوں اِیندا مطلب وی بُھل گیا ہا۔ اِنہیں لوکیں دے بارے پاک کلام فرمیندے جو **"اِیں واسطے بھانویں جو اُنہیں خُدا کُوں سُݨچان تاں گِھدا پَر اُوندی شایانِ شان حمدوثنا اتے شکر گزاری نہ کِیتی بلکہ کوڑی سوچیں ءِچ پوے گئے اتے اُنہیں دے سمجھ کنُوں خالی دِلیں اُتے اندھارا چھا گیا ۔ او اپݨے آپ کُوں عقل مند جاݨ کرائیں بےوقوف بݨ گئے، اِیں واسطے جو اُنہیں خُدا دی سچائی کُوں بَدل کرائیں کوڑ بݨا ڈِتا اتے اُوں خالق کنُوں جیرھا ازل کنُوں عبادت دے لائق ہے بِنئیں مخلوقات دی زیادہ عبادت اتے حمدوثنا کِیتی۔**(رومیوں ۱: ۲۱، ۲۲، ۲۵)

قابیل اتے اُوندی اولاد وانگوں حضرت نوح دی نسل ءِچوں وی بَہُوں لوک اینجھے ہَن جنہیں سچ کُوں سچ نہ رَہݨ ڈِتا بلکہ کوڑ، بُرائی دے رستے تے ٹُر پئے، اُنہیں لوکیں اپݨے دین کُوں بے دینی ءِچ بدل ڈِتا کیوں جو اُنہیں دا دُنیاوی دین اللہدے ڈِسائے سچائی دی راہ وانگوں نہ ہا۔ اُنہیں خُدا دا سچا کلام نہ سݨایا بلکہ شیطان دی کُوڑی گالھیں کُوں سچ سمجھدے رہیے۔

حضرت نوح دے ڈوجھے پُتر حام دی اولاد ءِچوں نمرود ناں دا ہِک وڈا شکاری تِھیا جیرھا نوح دے طوفان دے پنج سال تئیں جِیندا رہیا، نمردو دا مطلب ہے سرکشی۔ نمرود بَہُوں ذہین ہا پَر اللہ کُوں نہ منیدا ہااُوں سچائی دی راہ تے نہ ٹُریا بلکہ شیطان دی راہ تے ٹُریا جیرھی قابیل دی وی راہ ہَئی اتے اُنہیں لوکیں دی وی ہَئی جیرھے نوح دے زمانے دے لوکیں دی راہ ہَئی۔ نمرود وَڈے وَڈے شہر وسائے۔ او ہِک اینجھا وَڈا شہر بݨاوݨ چاہنداہا جِتھاں ساری دُنیا دے لوک کٹھے رَہوݨ تاں جو او سارے ہِک جاہ تے ہِک تھی تے رَہوݨ۔

آؤں پیدایش دی کتاب دے ستویں باب دا مطالعہ کروں جو اللہسَئِیں دا کلام اِیں شہر دے بارےکیا فرمیندے جیرھا نمرود اتے اُوندے سنگتیں بٹایاہا۔ اللہ دا پاک کلام سٹو! پیدایش ۱۱ باب

" اتے ساری زمین تَے ہِکوں زبان ہولیندے ہَن اِیویں تِھیا جو مشرق دُو سفر کریندئیں ہوئیں نمرود اتے اُوندے لوکیں کُوں سنعار دے مُلک ءِچ ہِک وڈّا میدان مِلیاں او اُتھائیں آباد تھی گئے۔ اتے اُنہیں آپت ءِچ آکھیا آؤ اَساں سِلاں بٹاوں اتے اُنہیں کُوں بھاہ ءِچ چنگی طراویں پکاوں۔ اِیویں اُنہیں پتھر دی جاہ تے سِل اتے چونے دی جاہ تے گارے نال کَم کِیتا۔ وَل او آکھنڑ لگے جو آؤ اَساں اپݨے واسطے ہِک شہر اتے ہِک بُرج جَیندی چوٹی اَسمان تَئیں پُجے بٹاوں اتے اِتھاں اپݨا پیدا کروں۔ ایویں نا تِھیووے جو اَساں ساری زمین تے رُل ونجوں"(پیدایش ۱۱: ۱۔٤)۔

اَساں ڈیہدے ہَئِیں جو اِنسانیں کینجھا منصوبہ بٹایا جو او ہِک وَڈّا شہر بٹاونڑ جَیندا بُرج اَسمان تَئیں اُچا ہووے۔ او کِیوں اتنا اُچا بُرج بٹاونڑ دا سوچیا؟ کیوں جو نمرود اتے اُوندے سنگتی دُنیا ءِچ اپݨا نَاں پیدا کرنڑ چاہندے ہَن۔ او چاہندے ہَن جو دُنیا دے سارے لوک ہِکی جاہ تے کٹھے رَہوونڑ تاں جو او ہِک وَڈّی طاقت بݨ وَنجنڑ اتے دُنیا ءِچ رُل نہ وَنجنڑ۔اُنہیں دا ایہ منصوبہ اللہسَئِیں کُوں پسند نہ آیا۔ اللہسَئِیں حُکم ڈِتا ہا جو حضرت نوح علیہ السلام دی اولاد ساری زمین اُتے کھنڈّ وَنجے۔ اللہ اِنسانیں کُوں بٹایا ہا اوہو اُنہیں دے بارے بہتر جاݨدا ہا جو کیا چنگا ہے۔ پَر نمرود اتے لوک سوچیدے ہَن جو اَساں اللہ کنُوں زیادہ حکمت اتے عقل رکھندے ہَئِیں۔ شیطان دے دل وانگوں اِنہیں دے دل وی خُدا دے خلاف غرور اتے بغاوت نال بھرے پئے ہَن۔ پَر پاک کلام ڈسیندے جو " جیرھا کُوئی اپݨے آپ کُوں وَڈّا بڑیندے او چھوٹا کِیتا ویسی اتے جیرھا اپݨے آپ کُوں چھوٹا بݨسی او وَڈّا کِیتا ویسی" (متی ۲۳: ۱۲)۔ اتے کیوں جو جیرھی شے اِنسانیں دی نگاہ ءِچ عالی قدر ہے او خُدا کی نظر ءِچ مکروہ ہے" (لُوقا ۱٦: ۱٥)۔

اللہ دا کلام اللہ دی زبانی سٹّوں: اللہسَئِیں اپݨے کلام ءِچ فرمیندےجو

" نا صاحبِ حکمت اپݨی حکمت اُتے اتے نہ زورآور اپݨی طاقت اُتے اتے نا مال دار اپݨے مال اُتے فخر کرے۔ پَر جیرھا فخر کریندے اِیں گالھ اُتے فخر کرے جو او سمجھندے اتے مَیکُوں چاݨدے جو مَیں اِی خُداوند مالک ہاں جیرھا دُنیا تے شفقت، عدل اتے نیکی کُوں عمل ءِچ گِھن اَیندا کیوں جو مَیڈی رضامندی اِنہیں گالھیں ءِچ ہے۔ اللہسَئِیں فرمیندے"(یرمیاہ ۹: ۲۳، ۲٤)۔

اگلے پروگرام ءِچ اللہدے فضل و کرم نال اَساں جیرھا کُجھ سیکھیں اُوندا خلاصہ بیان کریسوں۔ خُدا تُہاکُوں برکت ڈیووے۔

" کرے کِیوں جو جیرھا اپݨے نیک گمیں اُتے فخر کریندے او مقبول کائنی بلکہ جَیں کُوں خُداوند تعالیٰ نیک آہدے اُوہو مقبول ہے"" (۲۔ کرنتھیوں ۱۰: ۱۸)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔رَب سُوہݨے دے حوالے!

سبق نمبر ۱۶

شہر بلبا دامُنارہ پیدایش ۱۰، ۱۱ ابواب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا ایہ پروگرام تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

اِنسان دا اپݨی ذات ءِچ وَڈّا بݨن یا وَڈّا نَاں کماونڑ اللہ سَئیں دی نگاہ ءِچ گناہ ہے۔اللہسَئیں دے سِوا ہِیا کُوئی حمد و ثنا دے لائق نَئیں فقط خُداوند تعالیٰ جَیں اَسمان اتے زمین کُوں خلق کِیتن۔ جیویں جو پاک کلام فرمیندے "" غرض جیرھا فخراو اللہسَئیں دی ذات اُتے فخر کرے کِیوں جو جیرھا اپݨے نیک گمیں اُتے فخر کریندے او مقبول کائنی بلکہ جَیں کُوں خُداوند تعالیٰ نیک آہدے اُوہو مقبول ہے"" (۲۔ کرنتھیوں ۱۰: ۱۷، ۱۸)۔

نمرود دے زمانے ءِچ ہَہُوں سارے لوک اللہ سَئیں دی عزت و تعظیم نا کریندے ہَن۔ او سوچیدے ہَن جو اُنہیں کُوں نا تاں اللہ دی لُوڑ ہے نا اُوندے حکمیں دی۔ اُنہیں کُوں کہیں دی لُوڑ کائنی جیرھا اُنہیں کُوں ڈساوے یا سکھاوے۔اُنہیں دے دِلیں ءِچ آزادی اتے بغاوت دا جوش ہے۔ او زمانے دے ہرچھوٹے وَڈّے دے دل ءِچ بغاوت اتے سرکشی جوش ہا۔ چھوٹے وَڈّے یکے کوئی مدد نا چاہندے ہَن۔دُنیا دی قوماں، قبیلے اتے خاندانیں ءِچ اتنی فنرت اتے دشمنی کیوں ہے؟ کیا ایہ آزادی دی اُوہاں رُوح دی وجہ تُوں جیرھی آہدی ہے "" مَیں خُود ہَہُوں مضبوط ہاں ، میڈی روایات ہَہُوں چنگیاں ہِن، میڈا دین میڈے کِیتے کافی ہے، میڈی ذات سب کنُوں اُچی ہے، ساڈے لوک سارئیں کنُوں چنگے ہَن، میڈا قبیلہ سب کنُوں ہوشیار اتے عقل مند ہے، میڈا اتے میڈے نَاں دا کُوئی

مقابلہ نَئِیں کر سگدا، میڈی دولت، میڈی مرضی، میڈے گم میڈی عزت! میڈی میڈی میڈی۔۔۔ انسان ہر معاملے ءِچ کینجھا خود کفیل تھی گئے۔ او کہیں دی لُوڑ محسوس نَئِیں کریندا۔ ہر شخص مفاد پرست اتے خود غرض تھیندا ویندے۔ اِیں آزادی، خودغرضی اتے انا پرستی دی رُوح دُنیا کُوں جنگ و جندل ءِچ پھسا ڈِتے۔ پَر اللہسَئِیں کُوں اینجھی رُوح پسند کائنی۔ حمد و ثنا دے لائق فقط اُوندی ذات ہے۔اِیں واسطے خُدائے کریم پاک کلام ءِچ فرمیندے "اللہ مَیں ہاں، ایہوں میڈا نَاں ہے، مَیں اپڈی شان کہیں بَے کِیتے اتے اپڈی حمد و ثنا کہیں بُت کِیتے پسند نا کریساں" (یسعیاہ ۴۲: ۸)۔

اِیں واسطے اُنہیں لوکیں جیرھا اپڈا بُرج اَسمان تَئِیں اُچا کرݨ چاہندے ہَن اُنہیں کُوں خُدا دی شان دی کوئی فِکر نا ہَئی۔ او فقط اپڈی شان و شوکت دے دیوانے ہَن۔ او اپڈے خالق اتے مالک دی شان و شوکت کُوں کُجھ نہ چانڈے ہَن۔ یقیناً اُنہیں ءِچوں بَہُوں سارے لوک مذہبی وی ہوسن پَر اُنہیں اللہ دے حُکمیں کُوں قبول نہ کِیتا۔ او سوچیندے ہَن جو اَساں اپڈے بݨائے رستے اُتے چلدئیں ہوئیں اَسمان تے لگے ویسوں۔ ذرا سوچوں! طوفانِ نوح کُوں فقط ۵۰۰ سال گزرے ہَن اتے اِنسان وَلا اللہ دے رستے کُوں چھوڑ تے اپڈے رستیں اُتے ٹُر پئے ، اُنہیں وَلا اللہ کُوں وِسار ڈِتا، جَیں اُنہیں کُوں زندگی بخشی ہَئی، او اُوں مَنجھیں وانگوں ہَن جیرھیاں دھاوݨ دے بعد وَلا چِکڑ ءِچ پہ ویندِن۔ اینجھیں کِیتے ایہ مثال سچی تھیندی ہے جو کُتا اپڈی کھنگار کُوں وَلا چٹیندے یا دھانتی ہوئی سُورنی وَلا دلدل ءِچ پہہ ویندی ہے" (۲۔ پطرس ۲: ۲۲)۔ اِنسان دی بے وقوفی ڈیکھو جو او اپڈی زندگی خُدا اتے اُوندے حکمیں کنُوں اینجھ تھی تے گزارݨ چاہندے۔

تاں وَل اللہسَئِیں اِنہیں لوکیں نال کیا کِیتا؟، کیا اللہ اُنہیں کُوں چھوڑ ڈِتا جنہیں اپڈے خالق خُدا دے بغیر اپڈی مرضی نال آزاد زندگی گزارݨ دا سوچیا ہا؟جیرھیں لوکیں‌اللہ دی گالھ نہ مَننی کیا اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں اپڈی بارگاہ ءِچ آوݨ ڈِتاَ کائنا، اصلوں کائنا۔وَل اللہسَئِیں کیا کِیتا؟ تُہاکُوں پاک کلام ءِچوں سُݨو! اتے اللہسَئِیں اِیں شہر اتے بُرج کُوں جَینکُوں اِنسان بݨیندے پئے ہَن ڈیکھݨ کِیتے لِتھا۔ اتے اللہ سَئِیں آکھیا ڈیکھو ایہ لوک سارے ہِکوں کُجھ ہِن، اتے اِنہیں سارئیں دی بولی وی ہِکوں ہے، ایہ جو ہُݨ ایہ کرݨ چاہندِن جیرھے کُجھ وی کرݨ دا ارادہ

کریسن ،اُونکُوں کر گِھن سِین۔ تاں آؤ اَساں اِنہیں دی ہولی بَدل ڈِیووں تاں جو او ہِک بَے دی گالھ نا سمجھ سگِن۔ بس اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں اُتھوں کنُوں ساری زمین ءِچ کھینڈِا ڈِتا،اِیویں او اِیں شہر کُوں نا بٹاوݨ سگِے۔ اِیں واسطے اُوندا نَاں بابل رکھیا کیوں جو اللہ اُتھاں ساری زمین دی ہولی بَدل ڈِتی اتے اُتھوں کنُوں اللہ اُنہیں لوکیں کُوں ساری زمین اُتے کھینڈِا ڈِتا" (پیدایش ۱۱: ۵۔۹)۔

اَساں ڈِیہدے ہَئِیں جو اللہسَئِیں نمرود اتے اُوندے سنگتیں دے ارادے کُوں کِیویں غلط ثابت کِیتا جنہیں اپݨی شان و شوکت دی خاطر اتے اپݨا نَاں پیدا کرݨ کِیتے ہِک وَڈِا شہر بٹاوݨ چاہندے ہَن۔ اِیں کنُوں پہلے دُنیا ءِچ ہِکوں ہولی ہَئی پَر اِیں ڈِینہہ اللہسَئِیں اُنہیں دی ہولی بَدل ڈِتی تاں جو او ہِک بَے دی گالھ نہ سمجھݨ۔ تُہاکُوں یاد ہوسی جو اللہسَئِیں حضرت نوح دے پُتریں کُوں حُکم ڈِتا ہا جو " زمین کُوں بَھر ڈِیووں" یعنی ساری دُنیا ءِچ کھنڈِ وَنچوں۔ پَر نمرود اتے اُوندے سنگتی اپݨی مرضی دے کَم کرݨ چاہندے ہَن اتے او لوکیں کُوں ہِک جاہ تے کٹھا رکھݨ چاہندے ہَن۔ اللہسَئِیں اُنہیں کُوں اِنہیں دی خواہشیں ءِچ کامیاب نہ تھیووݨ ڈِتا اتے اِنہیں دی ہولی کُوں بَدل ڈِتا اتے نوئیاں ہولیاں پیدا کر ڈِتیاں۔ اِیویں اللہ سَئِیں اُنہیں سارے کُوں دُنیا ءِچ کھنڈِا ڈِتا۔ ایہوں وجہ ہے جو اَج دُنیا ءِچ کئی سو قوماں اتے ہزاراں ہولیاں ہِن۔

اللہسَئِیں اچانک دُنیا دی ہولیاں کُوں مِکس کر ڈِتا۔ ذرا سوچوں جو فقط مُلک سنیگال ءِچ لوک کتنی ہولیاں ہولیندِن؟ ڈیکھو ساڈِا خُدا کینجھا وَڈِا ہے! قادرمطلق اتے غیور ہے ، کُوئی اُوندا مقابلہ نَئِیں کر سگِدا۔ہِک عالم آکھیا ہا" انڈے کُوں پتھر نال ٹکر نَئِیں گِھنڈی چاہیدیْ۔ لوکیں خُدا نال ٹکر گِھنݨ دی کوشش کِیتی اتے او بُھوں وانگوں کھنڈوں کھانڈ تھی گئے۔ (ٹُوٹے ٹُوٹے تھی گئے)۔ کیا تُساں اُوں شہر دا نَاں جاݨدوجَینکُوں لوکیں بٹایا تاں جو اَسمان اُتے چڑھ وَنچݨ اتے بغاوت کرݨ؟ اُوں شہر دا نَاں بابل ہے۔ بابل دا مطلب " پریشانی " ہے۔ اللہسَئِیں اتے اُوندے کلام دے بغیر زندگی فقط پریشانی ہے۔

بابل اتے بابل دے لوکیں دا ایہ حال ہے۔ جیرھے اپݨا نَاں اُچا کرݨ چاہندے ہَن۔ کیا اَساں بابل دے لوکیں کُوں پسند کریسوں؟ کیا اَساں اُنہیں وانگوں اپݨا نَاں اُچا کرݨ چاہندے ہَئِیں؟ اللہسَئِیں اِیں کُوں گناہ آہدے۔

سچّٹوں تُساں گَیندا نَاں اُچا کرنّ چاہندو؟ اپنّا نَاں، کہیں بندے دا یا اپنّے کہیں اُستاد یا عالم دا نَاں؟ یا تُساں فقط اللہسَئِیں دا نَاں اُچا کرنّ چاہندو اتے فقط اُنہی دی شان ظاہر کرسوں؟ تُساں گَیندی شکرگزاری کریسوں؟ کہیں اِنسان دی یا خُدا تعالیٰ دی؟ ایہ گّالھ یقینی ہے جو اِنسان دی طرفوں تھیوونّ والی تعریف فانی ہے پَر او تعریف جیرھی خُدا دی طرفوں تھیندی ہے او لافانی ہے۔ پاک کلام فرمیندے" کِیوں جو ہر بشر گھاہ وانگوں ہے اتے اُوندی ساری سج دھج پُھل وانگوں ہے۔ گھاہ تاں سُک ویندے اتے پُھل ڈیہہ ویندے۔ پَر اللہدا کلام ہمیشاں تَئِیں قائم رَہسی" (۱۔پطرس ۱: ۲٤)

اللہ دا کلام اللہ دی زبانی سنّوں: اللہسَئِیں اپنّے کلام ءِچ فرمیندےجو

" نا صاحبِ حکمت اپنّی حکمت اُتے اتے نہ زورآور اپنّی طاقت اُتے اتے نا مال دار اپنّے مال اُتے فخر کرے۔ پَر جیرھا فخر کریندے اِیں گّالھ اُتے فخر کرے جو او سمجھندے اتے مَیکُوں چانّدے جو مَیں اِی خُداوند مالک ہاں جیرھا دُنیا تے شفقت، عدل اتے نیکی کُوں عمل ءِچ گِھن اَیندا کیوں جو مَیڈّی رضامندی اِنہیں گّالھیں ءِچ ہے۔ اللہسَئِیں فرمیندے"(یرمیاہ ۹: ۲۳، ۲٤)۔

اگلے پروگرام ءِچ اللہدے فضل و کرم نال اَساں جیرھا کُجھ سیکھیں اُوندا خلاصہ بیان کریسوں۔ خُدا تُہاکُوں برکت ڈیووے۔

" کرے کِیوں جو جیرھا اپنّے نیک کَمیں اُتے فخر کریندے او مقبول کائنی بلکہ جَیں کُوں خُداوند تعالیٰ نیک آہدے اُوہو مقبول ہے"" (۲۔ کرنتھیوں ۱۰: ۱۸)۔

اپنّے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔رَب سُوہنّے دے حوالے!

سبق نمبر ۱۷

ابتدا دی دھرائی پیدایش باب ۱۔ ۱۱

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے ٹُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اِتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللّٰہ‌سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اِتے ایہ پروگرام ٹُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اِتے ٹُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ ٹُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اِتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہَئِیں جو آج وَلا ایہ پروگرام ٹُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

آج ساڈا پروگرام ایہ ہے جو اللّٰہ‌سَئِیں دی او ساری گالھیں جیرھی حضرت موسیٰ دی معرفت توریت شریف ءِچ بیان ہِن اِتے ٹُساں ہُݨ تَئِیں اِنہیں پروگرامیں دے ذریعے سُݨئیں۔اُنہیں کُوں ڈُھراوں۔ توریت شریف بائبل مقدس کا پہلا حصہ ہے، ایہ حصہ بَہُوں اہم ہے کیوں جو ایہو او بنیاد ہے جیرھی اللّٰہ‌سَئِیں خُود رکھی ۔ اِیندے ذریعے اِی آساں جیرھا کُجھ وی سݨدے ہَئِیں اُوندا جائزہ گِھندے ہَئِیں جو ایہ اللّٰہ‌سَئِیں دی طرفوں ہے یا کائنا۔ توریت شریف دیاں پنج کِتاباں ہِن۔ پہلی کِتاب کُوں پیدایش یا تکوین آہدِن۔ پیدایش دی کتاب دے پنجاہ باب ہِین۔ تاریخی اسباق دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں آساں یارہویں باب تَئِیں سیکھ گِھدے۔ کیا ٹُہاکوں یاد ہے جو پاک کلام دی پہلی آیت ءِچ کیا لکھیا لاتھے؟ آؤ وَلا ڈیکھوں ، لکھیا لاتھے "" اللّٰہ سَئِیں شروع وِچ زمین اِتے آسمان کُوں

خلق کِیتا''فقط اللّٰہسَئِیں دی ذات ہمیشاں رَہنڑ والی ہے۔ شروع ءِچ جیرھے ویلے کُجھ وی نہ ہا تاں اللّٰہسَئِیں موجود ہا۔ اللّٰہسَئِیں لافانی ہستی ہے جیرھی ازل کنُوں ہے۔ اِیں واسطے پاک کلام دی پہلی آیت آہدی ہے جو " اللّٰہسَئِیں شروع ءِچ" وَلا آساں ڈِٹھا جو کائنات بنڑواونڑ کنُوں پہلے اللّٰہسَئِیں لیکھاں زورآور روحاں بنڑایاں اِتے اُنہاں کُوں فرشتے آکھیا۔ فرشتیں ءِچوں ہِک فرشتہ اینجھا ہا جیرھا سب کنُوں زیادہ ہوشیار اِتے خوبصورت ہا۔ اِتے اُوندا نَاں لوسیفر ہا۔جَینکُوں اللّٰہسَئِیں سارے فرشتیں دا سردار بنڑایا ہا۔ اللّٰہ دا کلام فرمیندے جو وَلا ہِک ڈِینہہ اینجھا آیا جو لوسیفر ہَہُوں مغرور تِھیا اِتے اپنڑے دِل ءِچ سوچنڑ لگّا جو مَیں اللّٰہسَئِیں دی جاہ تے ہر شے دا مالک بنڑساں۔ اِتے ہَہُوں سارے فرشتے لوسیفر نال رَل تے نافرمان تھے۔ کیوں جو اللّٰہ بُرائی کُوں ڈیکھ نَئِیں سگّدا، اِیں واسطے اللّٰہسَئِیں لوسیفر اِتے اُوندے سنگتی فرشتیں کُوں اپنڑی بارگاہ کنُوں کڈھ ڈِتا۔ لوسیفر دا نَاں وَٹا کرائیں شیطان رکھ ڈِتا، جَیندا مطلب بغاوت ہے۔ شیطان اِتے نافرمان فرشتیں کُوں اپنڑی بارگاہ ءِچوں کڈھنڑ دے بعد اللّٰہسَئِیں اُوندے کِیتے بھا دا عذاب پیدا کِیتا، جَیندی بھا کڈاہیں نا وسمسی۔ پاک کلام فرمیندے جو قیامت دے ڈِینہہ اللّٰہپاک جیرھا سچا اِتے عادل ہے شیطان کُوں اِیندے پیروکاریں سمیت بھا ءِچ سَٹ ڈِیسی۔

اِیندے بعد آساں سِیکھا ہا جو خالقِ کائنات چھی ڈِیہاڑئیں ءِچ زمین اِتے آسمان اِتے جیرھا کُجھ اِیندے ءِچ ہے فقط اپنڑے کلام یعنی حُکم نال بنڑایا ہا۔ رَب العزت جیرھا کُجھ بنڑایا اِنہیں ساری مخلوقات ءِچوں اِنسان سب کنُوں زیادہ اہم ہے کِیوں جو اللّٰہپاک اِنسان کُوں اپنڑی صورت وانگوں بنڑایا۔ اللّٰہسَئِیں چاہندا ہا جو اِنسان نال اُوندا

رشتہ بَہُوں قُرب والا ہووے۔ اِیں وجہ ٹُوں اللّٰہ‌سَئِیں اِنسان کُوں سوچݨ، سمجھݨ اِتے فیصلہ کرݨ والی رُوح ڈِتی تاں اِنسان اُونکُوں جاݨے،سُݨݨ اِتے اللّٰہ اِنسان کُوں دل وی ڈِتا جو پیار کرݨ دا جذبے کنُوں واقف تھیوے۔ اللّٰہ‌سَئِیں اُونکُوں آزاد مرضی وی ڈِتی تاں جو او کہیں گالھ دا فیصلہ کرےجو او اللّٰہ دے حکمیں کُوں مینسی یا نا مینسی۔

توریت شریف دے ڈوجھے باب ءِچ آساں سیکھا ہا جو اللّٰہ‌سَئِیں زمین اُتے مشرقی پاسوں عدن جِیندا مطلب خُوشی دا باغ ہے بݨایا اِتےحضرت آدم جَینکُوں اُوں بݨایا ہا اُوں ءِچ رکھیا۔ اللّٰہ‌سَئِیں اپݨے کرم نال اُونکوں ہر شے بخشی تاں جو او امن و امان نال زندگی گزارے۔

جیرھے ڈِینہہ اللّٰہ‌سَئِیں آدم کُوں خلق کِیتا اُونہی ڈِینہہ اللّٰہ اُوں کُوں حکم ڈِتا جو "" <u>ٹُو باغ دے ہر درخت دا پھل بغیر روک ٹوک کھا سگدئیں پَر نیکی اِتے بَدی دی سُنجاݨ ڈیوݨ والے درخت دا پَھل کڈاپیں نا کھاویں کیوں جو جیرھے ڈِینہہ تَس اینکُوں کھادھا، ضرور مرسیں</u>"" (۲: ۱۶۔۱۷)۔

وَل آساں ڈِٹھاجو اللّٰہ‌سَئِیں کِیویں حضرت آدم دا بَہُوں سُکھا امتحان گِھد اِتے اُوکُوں پرکھیا جو او اللّٰہ‌سَئِیں دا حُکم میندے یا کائنا۔

آساں ایہ وی سیکھیا ہا جو جیرھے ڈِینہہ اللّٰہ‌سَئِیں حضرت آدم کُو خلق کِیتا اُونہی ڈِینہہ اُوکُوں ہِک بَہُوں سوہݨا تحفہ اماں حوا عطا کِیتی۔ اِیویں چھی ڈِیہاڑئیں ءِچ اللّٰہ‌سَئِیں کائنات کُوں خلق کِیتا ۔ " جیرھا کُجھ اللّٰہ سَئِیں بݨایا ہا اُوں کُوں ڈِٹھااِتے ایہ سب کُجھ اُوکُوں ڈاڈھا چنگاں لَگا۔ (پیدایش ۱: ۳۱)۔ستویں ڈِینہہ اللّٰہ‌سَئِیں آرام کِیتاکیوں جو او سارے تخلیقی کَم کُنوں فارغ تھی گیا ہا اِتے اُوں جیرھا کُجھ بݨایا اِینکُوں ڈیکھ تے ڈاڈھا خُوش تِھیا۔

تریھجے باب ءِچ آساں ڈِٹھا ہا جو بُرائی ساڈی دُنیا ءِچ کِیویں آ گئی۔ رب العزت پاک کلام ءِچ فرمیندے جو ہِک ڈِینہہ جڈاں آدم اتے حوا اُوں نیکی اتے بُرائی دی سنڄاݨ ڈِیوݨ والے درخت دے کولھ کھڑے ہَن جَیندا پَھل کھاوݨ کنُوں اللہ‌سَئِیں اُنہیں کُوں منع کِیتا ہا تاں شیطان وی اُتھاں آ گِیا ،او چالاک اتے ہوشیار ناگ دے وِس ءِچ آیا ہا اتے اُوں حوا نال گالھ کِیتی اتے آکھیس" ۔اتے نانگ سارے جنگلی جانداریں ءِچوں جیرھے اللہ سَئِیں بݨائے ہَن سارئیں کنُوں ڈاڈھا عیار ہا اُوں عورت کُوں پُچھیا "" کیا واقعی اللہ سَئِیں آکھئے جو تُساں باغ دے کہیں درخت دا پَھل نا کھواہے؟ عورت جواب ڈِتاباغ دے درختیں دا پَھل تاں کھندے ہَئِیں پَر جیرھا درخت باغ دے آدھی ءِچ ہے اُوں درخت دے پَھل دے بارے اللہ سَئِیں آکھیئے جو تُساں نا تاں اُوں درخت دا پَھل کھواہے بلکہ اُوکُوں ہتھ وی نا لَواہے نا تاں ضرور مَرسوں۔ نانگ آکھیا: تُساں ہَرگز نا مرسو۔ بلکہ اللہ سَئِیں کُوں پتا ہے جو جیرھے ویلے وی تُساں او پَھل کھاؤسوتاں تُہاڈی آنکھیں کُھل ویسن اتے تُساں اللہ وانگوں بݨ ویسوں اتے اپݨے نفع نُقصان دا فصیلہ کرݨ دے قابل تھی ویسو" (پیدایش ۳: ۲۔ ۵)۔

وَل آساں ڈِٹھا ہا جو شیطان‌اللہ‌دے کلام کُوں کِیویں کُوڑ آکھیا۔ اللہ سَئِیں آدم اتے حوا کُوں کیا حُکم ڈِتا ہا جو جڈاں اُنہیں منع کِیتا ہویا پھل کھادا تاں اُنہیں نال کیا تھیسی؟ اللہ فرمایا ہا جو " تُساں ضرور مَرسوں" اتے شیطان کیا آکھیا۔ اُوں آکھیا ہا جو " تُساں اصلوں نا مرسوں" آدم اتے حوا کَیندی گالھ مَننی؟ اللہ پاک دی یا شیطان مَردود دیَ؟ افسوس!پاک کلام فرمیندے جو اُنہیں شیطان دی گالھ دا یقین کِیتا پَر اللہ دے حُکم دا یقین نا کِیتا اتے وَل اُونہی درخت دا پھل کھا گِھدا جَیندے کھاوݨ کنُوں اللہ سَئِیں منع کِیتا ہا۔ شیطان حوا کُوں دھوکا ڈِتا تاں جو او اللہ دی حُکم عدولی کرے۔آدم چاݨ پُجھ تے اللہ‌دی حُکم عدولی کِیتی اتے شیطان دا گالھ مَننی۔ تاں کلام فرمیندے۔" <u>بس جیویں ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں بُرائی دُنیا ءِچ آئی اتے بُرائی دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی کیوں جو سب لوک بُرائی کرینداں اِس وجہ کنُوں مَوت سب لوکس ءِچ کھنڈ گئی"" (رومیوں ۵: ۱۲)۔</u>

اِیندا نتیجہ ایہ تِھیا جو اللّٰہ‌سَئِیں حضرت آدم اِتے اماں حوا کُوں جنت الفرودس ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا جیویں اُوں پہلے فرمایا ہا۔ پَر اُنہیں کُوں باغ۔ عدن ءِچوں کڈھݨ کنُوں پہلے ایہ وعدہ کِیتا جو او ہِک بخشݨ ہارا دُنیا ءِچ بھیجیسی جیرھا آدم دی نسل کُوں اُنہیں دے گناہیں کنُوں رہائی ڈِیویسی اِتے شیطان اِتے گناہ اِتے مَوت کنُوں چھٹکارا ڈِیویسی۔ اِیں گالھ دا ثبوت اللّٰہ‌سَئِیں کُجھ جانوریں دا کفارہ ڈِے تَے کِیتااِتے حضرت آدم اِتے اماں حوا کِیتے چم د کُرتے بݨا تَے اُنہیں کُوں پَوا ڈِتے۔ اِنہیں جانوریں دے کفارے نال اللّٰہ سَئِیں حضرت آدم اِتے اماں حوا کُوں ایہ سبق سیکھندا پِیا ہا جو "" کِیوں جو بُرائی دی سزا اللّٰہ اِتے اُوندے حضوری کنُوں جُدائی ہے"" (رومیوں ٦: ٢٣)۔ اِتے " رَتول دے بغیر گناہیں دی معافی کائنی" (عبرانیوں ٩: ٢٢)۔

آساں توریت شریف دی پہلی کِتاب پیدایش دے پہلے یارھاں باب ڈِٹھئن جیرھے اللّٰہ سَئِیں دی سچی عدالت دے بارے اہم اِتے بَہُوں ضروری حقائق ساکُوں سیکھدِن۔ تاں کیا اِیندا مطلب ایہ ہے جو کُوڑےاِتے بدکار اِنسان واسطے کُوئی اُمید کائنی جو اللّٰہ اُوکُوں قبول کرے؟ کائنا۔ سبحان‌اللّٰہ۔ گنہگاریں واسطے اُمید ہے۔ اللّٰہ اپݨے کرم نال ساکُوں ہِک راہ ڈِکھالی ہے جَیندے وسیلے گہنگار اِنسان اللّٰہ دی نِگاہ ءِچ پاک تھی سگدے۔ کیا تُساں اِیں چھٹکارے دی راہ کنُوں واقف ہِووے جیرھا اللّٰہ‌سَئِیں گنہگاریں واسطے مقرر کِیتے؟ جے تُہاکُوں اللّٰہ دی عدالت دی سچی راہ دی ہُݨ تَئِیں سمجھ نَئِیں آئی تاں تُساں ساڈے اگلے پروگرام ءِچ حصہ گِھنوں جَیندے ءِچ آساں اللّٰہ‌سَئِیں دے پیارے نبی حضرت اِبراہیم دے بارے گالھ کریسوں جَینکُوں "حبیب اللّٰہ" یعنی اللّٰہ‌دا سنگتی آہدِن۔ حضرت اِبراہیم دی حیاتِ طیبہ ءِچوں آساں سیکھسوں جو جیرھے لوک

گنہگار اِتے نا انصاف ہِین او بارگاہِ الہیٰ ءِچ کِیویں راستباز تھی سگدِن۔

آج دا پروگرام سڑن دا پَہُوں شکریہ۔ رب سوہڑے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۷

ابتدا دی دھرائی پیدایش باب ۱۔ ۱۱

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے ٹُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اِتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللّٰہ‌سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اِتے ایہ پروگرام ٹُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اِتے ٹُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ ٹُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اِتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہَئِیں جو آج وَلا ایہ پروگرام ٹُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پیدایش دی کِتاب دے چوتھے باب ءِچ آساں سیکھیا ہا جو حضرت آدم دے ڈُو پُتر قابیل اِتے ہابیل ہَن اِتے ہابیل گناہ دے کفارے کِیتے ہِک بے عیب لیلا اللّٰہ دی بارگاہ ءِچ قُربان کِیتاجیویں اللّٰہ حُکم ڈِتا ہاپَر قابیل چاہندا ہا جو او اپݨی منشاں دے مطابق اپݨی فصل دا نذرانہ پیش کرتَے اُوندی بارگاہ ءِچ مقبول تھیووے جیرھی لعنتی زمین دی پیداوار ہَئی۔ تاں اللّٰہ‌دا کلام فرمیندے جو " اللّٰہ سَئِیں ہابیل اِتے اُوندے نذرانے کُوں قبول کِیتا، پَر قابیل اِتے اُوندے نذرانے کُو قبول نہ کیتس" (پیدایش ٤: ٤، ٥)۔ اللّٰہ قابیل کُوں سڈیا اِتے اُوکُوں چنگّائی کرݨ دا موقع ڈِتا تاں جو او اپݨی مرضی کرݨ تَے پچھتاوے اِتے اُوں رستے تَے ٹُرے جیرھا اللّٰہ کُوں پسند ہے پَر قابیل ایویں نا کِیتا بلکہ او کوڑیچ گِیا اِتے کاوڑ ءِچ اپݨے چھوٹے بِھرا کُوں قتل کر ڈِتا۔

اِیندے بعد اللّٰہ سَئِیں حضرت آدم اتے اماں حوا کُوں ہِک پِیا پُتر ڈِتا جَیندا نَاں شیت ہا۔ شیت ہابیل دے رستے تَے ٹُریا او اللّٰہ اتے اُوندے کلام تَے اِیمان گِھن آیا۔ اتے کفارہ دی رَتول بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ پیش کِیتی۔ وَل آساں ڈِٹھا جو اُتھوں حضرت آدم کنُوں ڈُو لڑیاں چلیاں۔ ہِک لڑی قابیل دی اتے ڈُوجھی شیت دی۔ قابیل دی آل اولاد اللّٰہ کُوں نہ منیا پَر شیت دی اولاد اللّٰہ کُوں مَن تَے اُوندے حکمیں اُتے عمل کِیتا اِنہیں ءِچ حضرت حنوک وی ہَن۔ حنوک بدکار لوکیں ءِچ اللّٰہ دے حکمیں دے مطابق عمل کریندا ریہا۔ وَل حضرت حنوک دے پوترے جَیندا نَاں حضرت نوح ہا۔ حضرت نوح دے ڈِیہاڑئیں ءِچ اللّٰہ سَئِیں آدم دی آل اولاد کُوں اِنہیں دی بدکاری دی وجہ کنُوں پانڑی دے طوفان دے ذریعے صحفہِ ہستی کنُوں مِٹا ڈِیوونڑ دا فیصلہ کِیتا۔ اِیں سرکش نسل ءِچوں فقط حضرت نوح اِی ہا جیرھا اللّٰہ سَئِیں تَے اِیمان رکھندا ہا۔ اِیندے اِیمان دے باعث اللّٰہ سَئِیں اِینکُوں حُکم ڈِتا جو او ہِک کشتی بنڑاوے تاں جو لوک توبہ کرنڑ اتے اُوندا حُکم مَن تَے کشتی ءِچ آ وَنجنڑ تاں جو او پانڑی دے طوفان کنُوں برباد نہ تِھیوونڑ۔ پورے سَو سال تَئِیں اللّٰہ سَئِیں صبر کِیتا اتے لوکیں کُوں مُہلت ڈِتی جو او توبہ کرنڑ اتے اللّٰہ کُوں مَن گِھنڑ۔ وَل کشتی تیار تھی گئی۔ پَر لوکیں اپنڑے بُرے کَمیں کنُوں توبہ نہ کِیتی اتے اللّٰہ دے فرمان کُوں سِوائے حضرت نوح اتے اُوندے خاندا ن دے کہیں قبول نہ کِیتا ۔چھیکڑ اللّٰہ سَئِیں اپنڑا وعدہ پورا کِیتا اتے جیں وی سچائی کُوں قبول نہ کِیتا اُوکُوں سزا ڈِتی اتے پانڑی دے طوفان دا شکار تِھیا پَر حضرت نوح اتے اُوندا خاندان بچ گئے۔

حضرت نوح دے تَراہ پُتر ہَن۔ سم، حام اتے یافت۔ دُنیا دے سارے لوک اِنہیں تَراہیں دی آل اولاد ہِن۔ وَل آساں ڈِٹھا جو ایچنڑ

زیادہ مُدت نہ گزاری ہَئی جو لوکیں اللہ‌سَئیں کُوں اَتے اُوندے حُکمیں کُوں نظرانداز کر ڈِتا۔ اپݨے چھیکڑی سبق ءِچ آساں ڈِٹھا جو نمرود اَتے اُوندے سنگتیں لوکیں کُوں ہِکوں جاہ تے جمع کرݨ دا سوچیا تاں جو او ہِک وَڈا شہر بݨاوݨ جَیندا برج آسمان کُوں وَنج لگے اَتے او اللہ دا مقابلہ کر سگِن(توبہ نعوذاللہ)۔ اَتے بغاوت کریندے ہوئے اللہ دی قدرت کنُوں آزاد تھی وَنجݨ۔ وَل اللہ سَئیں اِنہیں دی بولی کُوں تبدیل کر ڈِتا اَتے او پوری دُنیا ءِچ کھنڈوں کھانڈ تھی ڳئے۔ اُوں شہر دا نَاں بابل مشہور تِھیا جَیندا مطلب ہے پریشانی۔مختصر ڳالھ ایہ ہے جو آساں توریت دی پہلی کِتاب پیدایش دے پہلے باب کنُوں یارھویں باب تَئیں جیرھا کُجھ سیکھئےاو ایہوں ہے۔

آساں جیرھا کُجھ سیکھئیں اُوندا مختصر خُلاصہ بݨاوں؟ شروع کنُوں جیرھا کُجھ تِھیا اللہ‌سَئیں اِیندے ءِچوں ساکُوں کیا سیکھناوݨ چاہندے؟اَتے بَہُوں سارے سبق ایجݨ تَئیں سیکھݨ والے باقی ہِن۔پَر آج وقت کُوں ڈیہدئیں ہوئے آساں فقط ڈُو سبق بیان کریسوں۔ ہِک سبق ایہ ہے جو اِنسان گہنگار ہے، ڈُوجھی حقیقت جیرھی سیکھدے ہَئیں او ایہ ہے جو اللہ‌سَئیں پاک اَتے عادل ہے۔

آساں جیرھا کُجھ آج دھرائے اِیندا خُلاصہ ایہوں ہے جو اِنسان گہنگار اَتے خطاکار ہے۔

آساں ڈِٹھیں جو ایہ بُرائی باغِ عدن کنُوں شروع تھی ہَئی۔ جڈاں حضرت آدم شجرِ ممنوعہ دا پَھل کھادا، آساں ایہ حُکم عدولی وَلا حضرت آدم دے پُتر قابیل ءِچ ڈِٹھی جَیں کفارے دی قُربانی کُوں قبول نہ کِیتا جیرھی اللہ‌سَئیں مقرر کِیتی ہَئی۔ آساں ایہاں بُرائی اَتے بدکاری قابیل دی اولاد اَتے حضرت نوح دی پیڑھی ءِچ ڈِٹھی

جنہیں بابل دا بُرج بنڑاونڑ دی کوشش کِیتی۔ حضرت آدم دی آل اولاد دا خُلاصہ ایہ بنڑایا جو اِنسان گنہگار اتے خطاکار ہے پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو " سارے اِنسان گناہ دے تابع ہَئِیں" کُوئی نیک کائنی، ہِک وی کائنی، سارے گمراہ ہِئِیں سارے نکمے تھی گئے، کُوئی نیکی کرنڑ والا کائنی ہِک وی کائنی" (رومیوں ۳: ۹، ۱۰، ۱۲)۔

جیویں آساں اِنسانیں دی بُرائی ڈِٹھی اُونویں اللہ دی مہربانی اتے نیکی وی ڈِٹھی۔ پاک کلام ڈِسیندے جو " اللہ نُور ہے اتے اُوندے ءِچ ذِرا وی بُرائی کائنی"(۱۔ یوحنا ۱: ۵)۔ آساں اللہ پاک دی سچی عدالت اُوں ویلے ڈِٹھی جڈاں اُوں لوسیفر دے تکبر اتے بغاوت دی وجہ کنُوں اُوکُوں اپنڑی قُربت کنُوں اینجھ کِیتا۔ وَل اُوندی سچی عدالت وَلا ڈِٹھی جیرھے ویلے آدم اتے حوا کُوں اُوندی نافرمانی دی وجہ کنُوں اپنڑی حضوری ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا۔ وَل خُدائے کریم ایہ وعدہ کرتے اپنڑی رحمت کُوں ظاہر کِیتا جو او آدم اتے حوا دی اولاد کُوں اُنہیں دے گناہیں دا کفارہ ڈے تے رِہیا کریسی۔ اِیندے علاوہ اللہ دی رحمت دا ظہور اُوندی شریعت دے اِیں بیان ءِچ تِھیا " رَتول دے بغیر گناہیں دی معافی کائنی" (عبرانیوں ۹: ۲۲)۔اللہ سَئِیں سچی عدالت ظاہر کِیتی جڈاں اُوں ہابیل دے لیلے دی رتول قبول کِیتی اتے قابیل دی نامنظوری کِیتی کیوں جو اُوں چھٹکارے اتے معافی کِیتے ڈِیسی راہ کُوں چھوڑ تے اپنڑی مرضی دی قربانی چڑھائی جیرھی اللہ کُوں پسند کائنا ہَئی۔ وَل آساں حضرت نوح دے زمانے ءِچ ءِچ اُوندا سچا انصاف کرنڑ والی فطرت کُوں ڈِٹھا جڈاں اُوں لوکیں کُوں توبہ کرنڑ کِیتے پورے سَو سال ڈِتے۔ جڈاں وَل وی لوکیں او راہ قبول نہ کِیتی تاں وَل اللہ سارے منکریں کُوں پانڑی ءِچ غرق کر ڈِتا۔ آساں اپنڑے چھیکڑی سبق ءِچ ڈِٹھے جو بابل دے جیرھے

لوکیں بغاوت کِیتی اِتے اللہ دے خلاف کھڑے تھیوونڑ دی جرات کِیتی اللہ کِیویں اُنہیں دی پولی وَٹا ڈِتی تاں جو او ہِک ہَے دی گالھ نہ سمجھنڑ۔ ایہ اللہ دی عدالت دے مختلف طریقے ہَن جیرھے آساں ڈِٹھے۔

جی ہاں! اللہ سَئِیں بالکل سچا اِتے عادل ہے اِتے او اپنڑے لوکیں دی عدالت اپنڑے انصاف دے مطابق کریسی۔ نا انصافی کرنڑ والے بدکار اپنڑے چنگے کَمیں دی وجہ کنُوں اللہ دی بارگاہ ءِچ نَئِیں وَنچ سگدے۔ اللہ‌سَئِیں پاک کلام ءِچ فرمیندِن" کیوں جو ساڈا خُداسُوا کرنڑ والی بھا ہے، کیوں جو آساں چانڈے ہَئِیں جَیں فرمائے جو انتقام گِھنڑ میڈا کَم ہے، بدلہ مَیں اِی ڈِیساں اِتے وَل ایہ جو " رب العزت اپنڑی اُمت دی عدالت کریسی۔ سچے خُدا دی عدالت دا سامنڑا کرنڑ غضب ناک گالھ ہے" (عبرانیوں ۱۲: ۲۹، ۱۰، ۳۰، ۳۱)

آساں توریت شریف دی پہلی کِتاب پیدایش دے پہلے یارھاں باب ڈِٹھئن جیرھے اللہ سَئِیں دی سچی عدالت دے بارے اہم اِتے بَہُوں ضروری حقائق ساکُوں سیکھدِن۔ تاں کیا اِیندا مطلب ایہ ہے جو کُوڑےاِتے بدکار اِنسان واسطے کُوئی اُمید کائنی جو اللہ اُوکُوں قبول کرے؟ کائنا۔ سبحان‌اللہ۔ گنہگاریں واسطے اُمید ہے۔ اللہ اپنڑے کرم نال ساکُوں ہِک راہ ڈِکھالی ہے جَیندے وسیلے گہنگار اِنسان اللہ دی نِگاہ ءِچ پاک تھی سگدے۔ کیا تُساں اِیں چھٹکارے دی راہ کنُوں واقف ہِووے جیرھا اللہ‌سَئِیں گنہگاریں واسطے مقرر کِیتے؟ جے تُہاکُوں اللہ دی عدالت دی سچی راہ دی ہُنڑ تَئِیں سمجھ نَئِیں آئی تاں تُساں ساڈے اگلے پروگرام ءِچ حصہ گِھنوں جَیندے ءِچ آساں اللہ‌سَئِیں دے پیارے نبی حضرت اِبراہیم دے بارے گالھ کریسوں جَینکُوں "حبیب اللہ" یعنی اللہ‌دا سنگتی آہدِن۔ حضرت اِبراہیم دی

حیاتِ طیبہ ءِچوں آساں سیکھسوں جو جیرھے لوک گنہگار اِتے نا انصاف ہِین او بارگاہِ الہیٰ ءِچ کِیویں راستباز تھی سگدِن۔

آج دا پروگرام سڑن دا پَہُوں شکریہ۔ رب سوہڑے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۸

اللّٰہ‌سَئیں حضرت ابراہیم کُوں کِیوں سڈیا؟ (پیدایش ۱۱، ۱۲)

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے ٹُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اِتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللّٰہ‌سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اِتے ایہ پروگرام ٹُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اِتے ٹُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ ٹُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اِتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہَئیں جو آج وَلا ایہ پروگرام ٹُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے سبقئیں ءِچ آساں اللّٰہ اِتے اُوندے عدل و انصاف بارے سیکھا ہا۔ آساں حضرت آدم اِتے اماں حوا دی گَالھ کِیتی ہَئی، قابیل اِتے ہابیل،حضرت شیت اِتے حضرت حنوک ، حضرت نوح اوتے اُوندے زمانے دے لوکیں ، نمرود اِتے بابل دے برج بارے وی سیکھا ہا۔ آساں ڈِٹھا جو ساڈے بزرگیں ءِچوں تھوڑے اِی اینجھے ہَن جیرھے اللّٰہ اِتے اُوندے انصاف دے رستےتَے ہَن پَر زیادہ لوکیں شیطان دی گَالھ مَنی اِتے تباہی دے رَستے اُتے ٹُردے رِیہے۔

آج آساں اینجھے شخص دی حیاتِ طیبہ‌تَے گَالھ کریسوں جیرھا پاک کلام ءِچ ہَنُوں مشہور ہے۔ اِتے اللّٰہ‌سَئیں اِنسانیں دے بچاوݨ کِیتے جیرھا منصوبہ بݨایا ہا اُوندے ءِچ ایہ شخص ہَنُوں خاص ہے۔ اللّٰہ‌دے کلام ءِچ اِیں شخص کُوں "اللّٰہ‌دا سنگتی" اِتے "اللّٰہ‌دے کلام

دا یقین کرݨ والیں دا وڈیرا یعنی پیِو آکھیا ڄݨے۔ کیا ٹُہاکُوں معلوم ہے جو او کیرھاشخص ہے؟ ایہ شخص اللّٰہسَئِیں دا پیارا نبی حضرت ابرہام ہے جَینکُوں حضرت اِبراہیم وی آہدِن۔اللّٰہ دا کلام حضرت اِبراہیم دے بارے ٻَہُوں کُجھ ڈسیندے۔ پاک کلام ءِچ حضرت اِبراہیم دا نَاں تقریباً تَراہ سُو کنُوں وی زیادہ واری آیندے۔ اِیں واسطے اللّٰہ دے فضل و کرم نال، آساں اگلے سبقئیں ءِچ پاک کلامءِچوں ڈیکھسوں۔جو اِیں شخص دے بارے کیا لکھیا ڄݨے۔ جَینکُوں " اللّٰہ دا سنگتی" آکھیا ڄݨے۔آج آساں حضرت اِبراہیم دی حیاتِ طیبہ کُوں شروع کنُوں سیکھسوں جو اللّٰہسَئِیں اُنہیں کُوں کِیویں نبوت کِیتے سڈیا تاں جو او اُوندی پیِروی اتے تابع داری کرے مزید انہیں کُوں کیوں سڈیا؟

شروع کرݨ کنُوں پہلے ساکُوں یہ معلوم ہوݨا چاہیدے جو حضرت اِبرہام دا ناں پہلے کنُوں ابرہام یا ابراہیم نہ ہا بلکہ ابرام ہا۔ پہلے ڈو سبقئیں ءِچ آساں اِیں ڄالھ کُوں ڈیکھسُوں جو اللّٰہسَئِیں ابرام دا نَاں ابرہام کِیوں رکھیا؟ آج آساں پہلے ایہ سیکھسُوں جو ابرہام دا پہلا نَاں ابرام ہا۔ پیدایش دی کتاب دا یارھویں باب ساکُوں سیکھندے جو ابرام سم دی اولاد ءِچوں ہا۔ کیا ٹُہاکُوں سم، حام اتے یافت یاد ہِن؟ او تَراہیں حضرت ںوح دے پُتر ہَن۔حضرت ابرہام سم دی ڈاہویں پُشت ءِچ ہا۔ حضرت ابرہام دے پیِوُ دا نَاں تارح ہا۔ پاک کلام ڈسیندےجو تارح حضرت ابرہام ، نحور اتے حاران دا والد ہا اتےحاران حضرت لوط دا پیِوُ ہا(پیدایش ۱۱: ۲۷)۔ حضرت لوط ابرہام دے وَڈے بِھرا دا پُتر ہا ۔حضرت لوط دا پیِوُ فوت تھی ڄیا ہا اِیں واسطے حضرت لوط اپݨے چاچے ابرہام کُوں اپݨا منصبی پیِوُ بݨا ڳِھدا۔ حضرت ابرہام دی ذال دا نَاں بی بی ساری ہا۔ بی بی ساری

کُوں ہال نہ تِھیندے ہَن۔ اِیں واسطے اُنہیں دی کُوئی اولاد کَینا ہَئی۔(پیدایش ۱۱: ۳۰)۔ حضرت ابرہام اِتے بی بی ساری دا والد ہِکوں ہا پَر ماء ہِکوں نہ ہَئی۔

اُور نَاں دا ہِک شہر جیرھا کسدئیں دے مُلک ءِچ ہا اُتھائیں حضرت ابرہام رَہندے ہَن ، ہُنڑ اُوکُوں عراق آہدِن۔ ایہ شہر نمرود دے شہر بابل دے نزدیک ہا جَتھاں اُوں بابل دا اُچا برج بنڑوایا ہا۔اُوں علاقے دے لوک بتیں کُوں خُدا منیدے ہَن۔ حضرت آدم دی باقی اولاد وانگوں حضرت ابرام وی گناہ دے اندھارے ءِچ پیدا تھے ہَن۔ ابرام دا والدسچے خُدا کنُوں واقف نہ ہا اِتے نہ اِیں ابرام چاڑدا ہا۔

پاک کلام ڈسیندے جو ہِک ڈِینہہ اللہ‌سَئِیں ابرام کُوں ڈکھالی ڈِتا اِتے اُوندے نال کلام کُتیس۔ تُہاکُوں پتا ہونڑا چاہیدے جو اُوں زمانے ءِچ اللہ‌سَئِیں خُود لوکیں نال گالھیں کریندا ہا کیوں جو اُنہیں کُولھ انبیاء دے صحفیں نہ ہَن۔ ہُنڑ اللہ‌سَئِیں پاک کتاب دے ذریعے لوکیں نال کلام کریندے۔اِیں واسطے ہُنڑ ساکُوں آسمان کنُوں آونڑ والی آواز دی لوڑ کَینی اِتے نہ رویا دی اِتے نہ ہی فرشتیں دی جو او آونڑ اِتے ساکُوں سیدھے رَستے تے لاونڑ۔ جڈاں آساں غُور نال پاک کلام سُنڈے ہَئِیں تاں آساں اللہ دی آواز سنڈے ہَئِیں۔

اللہ‌سَئِیں ابرام کُوں کیا آکھیا؟ آؤ سنڑوں! بارہویں باب دی پہلی آیت ءِچ آساں پڑھدے ہَئِیں "حضرت ابرام کُوں اللہ‌سَئِیں فرمایا جو ٹُوں اپنڑے وطن اِتے رِشتے داریں ءِچوں اِتے اپنڑے والد دے گھرُوں نِکل کے روانہ تھی تے اُوں مُلک دو لگا چُل جِتھاں مَیں تیکُوں گِھن چُلاں(پیدایش ۱۲: ۱) کیا ٹُساں سنڑیئں جو اللہ‌سَئِیں ابرام کُوں کیا آکھیا؟ اللہ‌سَئِیں ابرام کُوں آکھیا جو او اپنڑے والد دے گھر کُوں چھوڑ ڈیووے، اپنڑے رشتیں داریں کُوں خُدا حافظ آکھے، اپنڑے مُلک

کُوں چھوڑ ے اِتے اُوں مُلک دُو روانہ تھیوے جیرھا اللہ اُوکُوں ڈیکھیسی۔ دُنیاوی سوچ دے مطابق اللہجیرھا اُوکُوں حُکم ڈِتا ہا اُوکُوں منڑ بَہُوں مشکل ہا پَر اللہسَئِیں اُوکُوں برکت ڈِیوونڑ دے کُجھ منصوبے بنڑائے ہَن۔

آؤ اِیں آیت اِتے اگلی ڈِوآیتیں اُتے وَلا غُور کروں۔ تاں جو معلوم تِھی وَنجے جو اللہسَئِیں ابرام کُوں اپنڑا گھر چھوڑ تے ڈُوجھے مُلک ءِچ آباد تِھیوونڑ دا کِیوں آکھیا؟ اللہسَئِیں ابرام کُوں آکھیا ٹُوں اپنڑے وطن اِتے رِشتے داریں ءِچوں اِتے اپنڑے والد دے گھرُوں نِکل کے روانہ تھی تے اُوں مُلک دو لگّا چُل جِتھاں مَیں تیکُوں گِھن چُلاں اِتے مَیں تَیکُوں ہِک وَڈّی قوم بنڑیساں، تَیکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈِیساں۔ تَیکُوں اِتنا وَڈّے ناں والا بنڑا ڈِیساں جو ٹُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنڑ ویسیں اِتے جیرھے تَیکُوں بَرکَتیں والا آکھسن، اُنہیں کُوں مَیں بَرکَتاں ڈِیساں اِتے جیرھے تَیڈّی تحقیر کریسن مَیں وی اُنہیں کُوں خُوار کر ڈِیساں اِتے دُنیا جہان دِیاں ساریاں قوماں تَیڈّے وسیلے بَرکَتاں پَیسِن۔(پیدایش ۱۲: ۱۔ ۳)

اللہسَئِیں ابرام کُوں کہیں ڈُوجھے مُلک ءِچ چلئے وَنجنڑ دا حُکم کِیوں ڈِتا؟ او اِیں واسطے جو اللہسَئِیں ابرام ءِچوں ہِک نَویں قوم بنڑاونڑ چاہندا ہا جَیندے ءِچوں اللہپاک دے نبی اِتے دُنیا دا بخشنڑ ہارا پیدا تِھیووے۔ اِیں وجہ ٹُوں اللہ سَئِیں ایہ آکھ تَے ابرام نال وعدہ کِیتا جو " مَیں تَیکُوں ہِک وَڈّی قوم بنڑیساں، تَیکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈِیساں۔ تَیکُوں اِتنا وَڈّے ناں والا بنڑا ڈِیساں جو ٹُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنڑ ویسیں"

ایہ ہِک بَہُوں وَڈّی سچائی ہے۔ کیا ٹُہاکُوں اِیں سچائی دی سمجھ آئی ہے؟ اللہسَئِیں ابرام کُوں چنڑ گِھدا تاں جو او قومیں دا

وڈیرا یعنی پیِوُ ہووے اتے اُونہی دی اولاد ءِچوں دُنیا دا بخشڑ ہارا پیدا تِھیووے تاں جو جیرھا کُوئی اُوندے تَے اِیمان گِھن آوے او گناہ اتے شیطان دے اختیار کنُوں آزاد تھی وَنجے اتے جہنم دے عذاب کنُوں بچیا رَہوے۔ آساں ڈیہدے ہَئِیں جو جڈاں اللّٰہ سَئِیں ابرام کُوں سڈیا تاں ابرام اللّٰہ دے منصوبے کُوں پورا کرنڑ کِیتے اُوں رَستے تَے ٹُر پیا تاں جو گناہیں دی سزا کنُوں بچاونڑ والا دُنیا ءِچ آوے اتے لوکیں کُوں بچاوے۔ابرام خُود دُنیا دا بخشڑ ہارا نہ ہا پَر او ہِک اینجھی قوم دا وڈیرا یعنی پیِوُ ہا جَیندے ءِچوں دُنیا دا بخشڑ ہارے آونڑا ہا۔

ایہ او وعدہ ہاجَیندے ءِچ اللّٰہ سَئِیں ابرام دے سامنڑے شرط رکھ ڈِتی جو او اپنڑے مُلک کُوں چھوڑیسی اتے اُوں جاہ دُو لگا ویسی جیرھی اللّٰہ اُوکُوں ڈیکھسی۔ کیا ابرام اللّٰہ دا حُکم مَن گِھدا؟ ٹُہاڈا کیا خیال ہے؟ اللّٰہ دا کلام ساکُوں ڈسیندے" وَل اللّٰہ سَئِیں دے آکھڑ دے مطابق ابرام حاران شہر کنُوں روانہ تھے اتے لوط وی اُنہیں دے نال تھی پیا۔ اُوں ویلے ابرام دی عُمر پَنجھتر سال ہَئی۔ابرام اپنڑی ذال بی بی ساری، اپنڑے بَھتریجے لُوط اتے اپنڑی ساری مال مڈی اتے اپنڑے سارے غلام جیرھے حاران شہر ءِچ اُنہیں دے کٹھے رَل گئے ہَن نال گِھن تَے مُلک ۔ کنعان دُو ٹُر پَئے" (پیدایش ۱۲: ٤، ٥)۔

سجنڑوں ! آج آساں اِتھائیں بس کریسوں۔ اپنڑے اگلے سبق ءِچ رَب العزت دی منشاں نال سیکھسُوں جو ابرام کُوں " حبیب اللّٰہ یعنی اللّٰہ دا سنگتی " کِیوں آکھیا گِیا؟ ٹُساں ابرام دے وسیلے اللّٰہ دے وعدے کُوں سیکھا اتے غور کِیتا۔ اللّٰہ سَئِیں ٹُہاکُوں برکت ڈیووے

قابل ۔ غور آیت

اِتے مَیں تَیکُوں ہِک وَڈی قوم بنّیساں، تَیکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈِیساں۔ تَیکُوں اِتنا وَڈے ناں والا بنّا ڈِیساں جو تُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنّ ویسیں اِتے جیرھے تَیکُوں بَرکَتیں والا آکھسن، اُنہیں کُوں مَیں بَرکَتاں ڈِیساں اِتے جیرھے تَیڈی تحقیر کریسن مَیں وی اُنہیں کُوں خُوار کر ڈِیساں اِتے دُنیا جہان دِیاں ساریاں قوماں تَیڈے وسیلے بَرکَتاں پَیسِن۔(پیدایش ۱۲: ۱۔ ۳)

آج دا پروگرام سنّن دا بَہُوں شکریہ۔ رب سوہنّے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۸

اللّٰہ‌سَئیں حضرت ابراہیم کُوں کِیوں سڈیا؟ (پیدایش ۱۱، ۱۲)

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے ٹُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اِتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللّٰہ‌سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اِتے ایہ پروگرام ٹُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اِتے ٹُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ ٹُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اِتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہَئیں جو آج وَلا ایہ پروگرام ٹُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

ابرام اپنڑے والد دا گھر اِتے دین کیوں چھوڑ ڈِتا اِتے اللّٰہ دا حُکم کِیوں مَن گِھدا؟ اِیندی فقط ہِکوں وجہ ہَئی جو ابرام کُوں اللّٰہ‌سَئیں دی پَگالھ دا یقین ہا۔ ابرام کُوں کُوئی خبر نہ ہَئی جو کِڈے ویندا پَئے پَر اُوں اللّٰہ دے کلام کُوں مَن گِھدا جَیں آکھیا ہا چُل۔ "جے ٹُوں ٹُرسیں تاں مَیں تَیکُوں بَرکَت ڈیساں"ابرام دا اللّٰہ سَئیں اُتے توکل ہا اِتے او اُوندے حُکم دے مطابق ٹُر پیا۔ اِتے اللّٰہ اپنڑے وعدے دے مطابق اُوکُوں مُلک۔ کنعان دی راہ ڈیکھائی۔ جَینکُوں آج فلسطین یا اسرائیل آہدِن۔

اللّٰہ دا کلام ڈِسیندے جو " اِتے ابرام کنعان دے مُلک ءِچ سفر کریندئیں ہوئیں سِکم دے علاقے ءِچ آئے اِتے مُورہ دے مقام تَے اپنڑا دیرہ وَنج لایونے‌جِتھاں بلوطیں دے درخت ہَن۔ اُوں ویلے اُوں مُلک

ءِچ کنعانی لوک وَسدے ہَن۔ وَل اللّٰہ‌سَئِیں اُتھائیں ابرام کُوں ڈِکھالی ڈِتی اِتے آکھیا، ایہو ہے او مُلک جیرھا مَیں تَیڈی آل اولاد کُوں ڈیساں۔(پیدایش ۱۲: ٦ ، ۷)۔بس ساکُوں معلوم تھیندے جو اللّٰہ‌سَئِیں جَیں وعدہ کِیتا ہا جو او ابرام کُوں ہِک نَویں قوم دا وڈیرہ یعنی پیِوٗ بنڑیسی اُوں ایہ وعدہ وی اُوندے نال کِیتا ہا جو او ہِک نَواں مُلک وی اُوکُوں ڈیسی۔اللّٰہ‌سَئِیں جڈاں ابرام‌تے ظاہر تِھیا اِتے اُوندے نال وعدہ کِیتا تاں او وعدہ اِیں گالھ دا ہا جو " ایہو ہے او مُلک جیرھا مَیں تَیڈی آل اولاد کُوں ڈیساں"۔

وَلا آساں ڈیہدے ہَئِیں جو ایہ گالھ دل و دماغ کُوں ہِلا ڈیندی اِتے حیران کریندی ہے جو مُلک۔ کنعان دے علاقے ءِچ تاں لوک پہلے کنُوں آباد ہَن وَل ابرام اِتے اُوندی آل اولاد اِیں علاقے اُتے کِیویں قبضہ کر سگدی ہَئی؟ ابرام اُوں ویلے پَنجھتر سال اِتےاُوندی ذال بی بی ساری پنجاٹھ سال دی ہَئی پَر او ڈوہائیں بے اولاد ہَن۔ کیا اِیں بزرگ جوڑے دے ہال اِتے اُنہیں دی اولاد اتنا تھی سگدی ہَئی جو او پورے علاقے اُتے قبضہ کر سگن؟ ایہ کِیویں ممکن ہا؟

آساں اِیں سوال دا جواب اِیں مثال ءِچ ڈیکھسُوں۔ ایہ ایویں ہے جو جیویں کُوئی ضعیف جوڑا کہیں بَہُوں وَڈے علاقے ءِچ جِتھاں بِیاں کُوئی نہ ہووے اِتے اِیں جوڑے دی وی اولاد نہ ہووے اِتے او سوچݨ جو ایہ سارا مُلک ساڈی آل اولاد نال بھریچ ویسی۔ سُݨن والا تاں اُنہیں کُوں پالگل اِی آکھسی۔ بھانویں جو ایہ مثال زیادہ چھکدی نَئِیں وَل وی اللّٰہ‌سَئِیں حضرت ابرام نال کُجھ اینجھا اِی وعدہ کِیتا ہا؟ ابرام بَہُوں ضعیف اِتے ہال پیدا کرݨ دے قابل نہ ہا اِتے اُوندی ذال وی اِیں قابل نہ ہَئی جو ہال چماوئے۔ تیرھویں باب ءِچ سݨوں اللّٰہ‌سَئِیں ابرام نال کیا وعدہ کِیتے؟ اُوں فرمائے"ایہ سارا مُلک جیرھا

ٹُوں ڈِہدا پَئِیں ایہ مَیں تَیکُوں اِتے تَیڈی آل اولاد کُوں ڈِیساں اِتے مَیں تَیکُوں اِتنا آل اولاد ڈِیساں جو او زمین دی گَرد دے ذرّئیں وانگوں کَہِیں کنُوں گِنّیج نہ سگِسی۔ اُٹھی ! اِتے اِیں مُلک دے ءِچ چودھاروں گُھم پِھر کِیوں جو ایہ سارا مُلک مَیں تَیکُوں ڈِیساں۔" (پیدایش ۱۳: ۱۵۔ ۱۷)۔کیا اللّٰہ‌سَئِیں اپنّا وعدہ پورا کِیتا؟ کیا اُوں ابرام کُوں وَڈّی قوم بنّا یا؟ کیا اُوں فلسطین دی سرزمین اُوندی آل اولاد کُوں ڈِتی؟ یقیناً اُوں ایویں اِیں کِیتا۔ اگلے سبق ءِچ آساں ڈِیکھسُوں جو ابرام عبرانی قوم دا وڈِیرا بنّیااتے اللّٰہ‌سَئِیں اِیں قوم کُوں او سرزمین ڈِتی جَینکُوں آج کل اسرائیل دا مُلک آہدِن۔

اِیندے بعد پاک کلام فرمیندے جو " ۔ وَل اللّٰہ‌سَئِیں اُتھائیں ابرام کُوں ڈِکھالی ڈِتی اِتے آکھیا، ایہو ہے او مُلک جیرھا مَیں تَیڈی آل اولاد کُوں ڈِیساں۔ اِتے ابرام بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کرنڑ کِیتے اُتھائیں ہِک تھلا بنّایا۔ وَل اُتھوں روانہ تھی تے بیت ایل شہر کنُوں مشرقی پاسے ہِک پہاڑی علاقے ءِچ اپنّا دیرہ ایویں وَنج لایونے جو بَیت ایل شہر اُنہیں دے مغربی پاسے اِتے عَی شہر اُنہیں دے مشرقی پاسے تِھیندا ہا۔ اُتھاں وی اُنہیں بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کرَنڑ کِیتے ہِک تھلا بنّایا اِتے اللّٰہ سَئِیں کنُوں دُعا منگیونے۔ (پیدایش ۱۲: ۷، ۸)

ابرام وعدہ کِیتے ہوئے مُلک ءِچ جیویں اِی پُہنچے اُنہیں سب کنُوں پہلے کیرھا کَم کِیتا؟ اُنہیں جانور قُربان کِیتا اِتے اُوکُوں اُوں تھلے اُتے ساڑ ڈِتا جیرھا اُوں بنّایا ہے۔ جیویں ہابیل، شیت، حنوک اِتے حضرت نوح بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کریندے ریہے بالکل حضرت ابرام وی جانوریں دی قُربانی بارگاہِ الہیٰ ءِچ پیش کِیتونے۔ ابرام ایویں کِیوں کِیتا؟ کیوں جو اللّٰہ‌سَئِیں اپنّی اِیں شریعت کُوں

منسوخ نہ کِیتا ہا جیرھی ڈِسیندی ہَئی جو" رَتول دے بغیر گناہیں دی معافی نَئِیں تِھیندی" (عبرانیوں ۹: ۲۲)۔حضرت آدم دی باقی آل اولاد وانگوں حضرت ابرام وی کامل نہ ہا۔ کِیوں جو ابرام اللّٰہ‌سَئِیں تَے اِیمان گَھن آیا اَتے اُوں اُوندی بارگاہِ الہیٰ رَتول کفارے کِیتے پیش کِیتی اِیں واسطے اللّٰہ‌سَئِیں ابرام دے گناہ معاف کر ڈِتے اَتے او قُربانی دا خُون اُوں بخشڑ ہارے دی قُربانی دا عکس ہا جَیں گنہگاریں کِیتے کفارہ ڈِیوونڑ کِیتے آوڑا ہا اَتے قُربان تِھیووڑا ہا۔

آج دے پروگرام دا ویلہ ختم تِھیندا ویندے۔ آساں آج جیرھا کُجھ بیان کِیتے او ہَنُوں اہم ہے، اِینکُوں یاد رکھاہے۔ کیا ٹُہاکُوں سمجھ آئی ہے جو ابرام اپڑے پیِوٗ کُوں اُوندے گھر کُوں چھوڑتے ہَے مُلک کِیوں روانہ تِھیا؟ جی ہاں۔ اللّٰہ‌سَئِیں اُوکُوں ہِک وَڈی قوم بڑاونڑ چاہندا ہا جیرھا دُنیا دی سب اُمتیں واسطے " باب البرکت یعنی برکت دا دروازہ" ہووے۔ اللّٰہ‌سَئِیں ابرام نال جیرھا وعدہ کِیتا او اِیں منصوبے دا حصہ ہا جیرھا اُوں باغِ‌عدن ءِچ اُوں ویلے بڑایا جڑاں ساڑے وَڈیرے حضرت آدم اَتے حوا کنُوں خطا تھئی۔ کیا ٹُہاکُوں یاد ہے جو خُدا تعالیٰ کیا وعدہ کِیتا ہا؟ ایہ جو او حضرت آدم دی آل کُوں شیطان دے اختیار کنُوں چھڑکارہ ڈِیواونڑ کِیتے ہِک بخشڑ ہارا بھیجیسی اَتے ساری زمین دے گنہگاریں دے چھڑکارے دا باعث ہوسی۔اِیں گالھ کُوں ڈُو ہزار سال تھی گئے ہَن۔ اللّٰہ‌سئَیں اپڑے وعدہ کُوں ابرام دے زمانے ءِچ وی یاد رکھیا۔

آج آساں ڈِٹھے جو اللّٰہ‌اپڑے وعدے دی پاسداری کریندے ہوئیں ابرام کُوں دعوت ڈِتی جو او ہِک اینجھی قوم دا وڈیرا یعنی پیِوٗ بڑے جَیں قوم ءِچوں دُنیا دا بخشڑ ہارا اِیں دُنیا ءِچ آسی، اِیں وجہ کنُوں اللّٰہ‌سَئِیں ابرام کُوں آکھیا" اَتے مَیں تَیکُوں ہِک وَڈی قوم بنُیساں،

تَیکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈیساں۔ تَیکُوں اِتنا وَڈے ناں والا بنڑا ڈیساں جو ٹُوں بِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنڑ ویسیں اتے جیرھے تَیکُوں بَرکَتیں والا آکھِسن، اُنہیں کُوں مَیں بَرکَتاں ڈیساں اتے جیرھے تَیڈی تحقیر کریسن مَیں وی اُنہیں کُوں خُوار کر ڈیساں اتے دُنیا جہان دِیاں ساریاں قوماں تَیڈے وسیلے بَرکَتاں پَیسِن۔(پیدایش ۱۲: ۱۔ ۳) کیا آج دا سبق ٹُہاکُوں سمجھ آ گئے؟ آساں آج دے سبق ءِچوں کُجھ سوال پُچھسُوں تاں جو سبق دا خُلاصہ ساڈے ذہن ءِچ بہہ وَنجے۔ا۔ اللّٰہ‌سَئِیں ابرام کُوں اپنڑے وطن چھوڑڈیوونڑ اتے ڈُوجھے مُلک ءِچ چلئے وَنجنڑ دا حُکم کِیوں ڈِتا؟ اِیں واسطے جو اللّٰہ‌سَئِیں ابرام کُوں ہِک نَویں قوم بنڑاونڑ چاہندا ہا۔ ۲۔ اللّٰہ‌سَئِیں ابرام کُوں نَویں قوم کِیوں بنڑاونڑ چاہندا ہا؟ اِیں واسطے جو اللّٰہ‌سَئِیں اِیں قوم ءِچوں نبی اتے رسول بھیچنڑے ہَن اتے اُنہیں کُوں اپنڑے حُکم پاک کتاباں اتے صحیفے عطا کرنڑے ہَن اتے وَل خود بخشنڑ ہارا بنڑ کے اِینہی قوم دے وسیلے آونڑا ہا۔ وَلا مختصر خلاصہ ءِچ آساں ڈیہدے ہَئِیں جو جڈاں اللّٰہ‌سَئِیں ابرام کُوں سڈیا تاں او گنہگاریں کُوں اُنہیں دے گناہیں کنُوں چھڑاونڑ کِیتے بخشنڑ ہارے کُون دُنیا ءِچ بھیجنڑ دا رَستہ تیار کریندا پِیا ہا۔

سجنڑوں ! آج آساں اِتھائیں بس کریسوں۔ اپنڑے اگلے سبق ءِچ رَب العزت دی منشاں نال سیکھسُوں جو ابرام کُوں " حبیب‌اللّٰہ یعنی اللّٰہ دا سنگتی " کِیوں آکھیا گیا؟ ٹُساں ابرام دے وسیلے اللّٰہ‌دے وعدے کُوں سیکھا اتے غور کِیتا۔ اللّٰہ‌سَئِیں ٹُہاکُوں برکت ڈیووے

قابل۔ غور آیت

اِتے مَیں تَیکُوں ہِک وَڈی قوم بنّیساں، تَیکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈِیساں۔ تَیکُوں اِتنا وَڈے ناں والا بنّا ڈِیساں جو تُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنّ ویسیں اِتے جیرھے تَیکُوں بَرکَتیں والا آکھسن، اُنہیں کُوں مَیں بَرکَتاں ڈِیساں اِتے جیرھے تَیڈی تحقیر کریسن مَیں وی اُنہیں کُوں خُوار کر ڈِیساں اِتے دُنیا جہان دِیاں ساریاں قوماں تَیڈے وسیلے بَرکَتاں پَیسِن۔(پیدایش ۱۲: ۱۔ ۳)

آج دا پروگرام سنّن دا بَہُوں شکریہ۔ رب سوہنّے دے حوالے۔

سبق نمبر ۱۹

حضرت ابراہیم اللّٰہ‌سَئیں دا سنگتی (پیدایش ۱۳۔۱۵)

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے ٹُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اَتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللّٰہ‌سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اَتے ایہ پروگرام ٹُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اَتے ٹُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ ٹُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اَتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہَئیں جو آج وَلا ایہ پروگرام ٹُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سیکھیاہا جو اللّٰہ‌دا کلام اُوندے پیغمبر حضرت اِبراہیم دے بارے کیا فرمیندے۔ آساں سیکھیا ہا جو حضرت اِبراہیم دا پہلا ناں اِبراہیم نہ ہا بلکہ ابرام ہا، آساں ڈِٹھے جو حضرت اِبراہیم کسدئیں دے مُلک ءِچ پیدا تھے جَینکُوں ہُݨ عراق آہدِن۔ اِیں مُلک دے لوک بُتیں کُوں خُدا منیدے ہَن۔ پاک کلام فرمیندے جو ہِک ڈِینہہ رب العزت حضرت ابرام اُتے ظاہر تھے اَتے اُنہیں کُوں حُکم ڈِتا جو ٹُوں اپݨے آبائی مُلک کُوں اَتے رشتہ داریں کُوں چھوڑ ڈے اَتے اُوں مُلک ڈُو روانہ تھی جُل جِتھاں مَیں تَیکُوں گِھن وَنجاں۔

کیا ٹُہاکُوں یاد ہے جو اللّٰہ‌سَئیں حضرت ابرام کُوں ہَے مُلک روانہ تِھیوݨ دا حُکم کِیوں ڈِتا؟

اِیندی وجہ ایہ ہَئی جو حضرت ابرام کُوں اللّٰہسَئِیں ہک نَویں قوم بݨاوݨ چاہندا ہا تاں جو اِیں قوم کنُوں رب العزت دے نبی آوݨ اِتے وَلا دُنیا دا بخشݨ ہارا بذات۔ خُود اِیں قوم ءِچوں آوے۔ وَل آساں ایہ سیکھیئں جو جڈاں اللّٰہپاک حضرت ابرام کُوں سڈیا او اِیں دُنیا دے بخشݨ ہارے دی آمد دا منصوبہ شروع کریندا پیا ہا۔ ایہو وجہ ہے جو خُدا تعالیٰ حضرت ابرام کُوں آکھیا" اِتے مَیں تَیکُوں ہِک وَڈی قوم بݨیساں۔۔۔ ٹُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بݨ ویسیں۔۔۔ اِتے دُنیا جہان دِیاں ساریاں قوماں تَیڈے وسیلے بَرکَتاں پَیسِن۔(پیدایش ۱۲: ۱۔ ۳)

وَل آساں سیکھیا ہا جو حضرت ابرام اللّٰہ دا حُکم کِیویں مَن گِھدا اِتے اُوں اپݨے وطن کُوں چھوڑ ڈِتا بھانویں جو اُوکُوں پتا کَینا ہااللّٰہسَئِیں اُوکُوں کِتھاں گِھدی ویندے؟ جڈاں حضرت ابرام اپݨے والد دے گھرَوں روانہ تِھیا تاں اُوندی عُمر پَنجھتر سال ہَئی۔ حضرت ابرام اپݨے کٹھے اپݨی ذال بی بی ساری کُوں اِتے اپݨے بھتریجے حضرت لوط کُوں گِھدا اِتے اپݨی ساری مال مڈی اِتے اپݨے نوکریں چاکریں کُوں نال گِھدا اِتے مُلک کنعان دُو روانہ تھے۔ مُلک کنعان دا علاقہ او علاقہ ہے جَینکُوں ہُݨ فلسطین یا اِسرائیل آہدِن۔

جڈاں حضرت ابرام کنعان دے مُلک دی زمین اُتے پُہنچے تاں اللّٰہسَئِیں وَلا ظاہر تِھیا اِتے اُوکُوں فرمایا" جو ایہو او مُلک ہے جیرھا مَیں تَیڈی آل اولاد کُوں ڈیساں" (پیدایش ۱۲: ۷)۔ وَل آساں ڈِٹھا جو اللّٰہسَئِیں جَیں حضرت ابرام نال وعدہ کِیتا ہا جو او اُوکُوں ہِک وَڈی قوم دا وڈیرا یعنی پیِوُ بݨیسی۔ اللّٰہسَئِیں ہِک پِیا وعدہ اُنہیں نال کِیتا جو او اُوندی آل اولاد کُوں رَہݨ کِیتے مُلک وی ڈیسی۔ ایہ وعدہ اصلوں نا قابل۔ یقین ہا کِیوں جو حضرت ابرام اِتے اُنہیں دی ذال بی بی ساری بَہُوں بزرگ ہَن اِتے اُنہیں دے ہال وی کَینا ہَن۔تاں وَلا اِیں

مُلک کُوں آباد کرݨ کِیتے اولاد کِتھوں آسی؟ آساں اِیں گالھ دا جواب اللہ دے کلام ءِچوں ڈیہدے ہَئِیں۔

آؤ ہُݨ آساں آگوں ٹُروں۔ آساں توریت شریف دی پہلی کِتاب پیدایش دے تیرھویں باب دا مطالعہ کریندے پَئے ہَئِیں۔ اِیں باب ءِچ آساں سیکھسُوں جو ابرام اتے اُوندے بَھتریجےلوط نال کیا تِھیا؟ اللہ دا کلام فرمیندےجو " اتے ابرام دے کولھ ڈنگر ڈھور اتے سونا چاندی ہَہُوں ہا۔ اتے او کنعان دے جنوبی پاسُوں سفر کریندا ہویا بَیت ایل ءِچ ہُوں جاہ تَے وَل آ پہُنچے جِتھاں پہلے بَیت ایل اتےعی شہر دی آدھی ءِچ اُنہیں دیرہ لایا ہا۔ ایہ اُوہا جاہ ہَئی جِتھاں اُنہیں شروع ءِچ بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کرَݨ کِیتے ہِک تھلا بݨایا ہا، اتے اُتھاں رب العزت کنُوں دُعا منگی۔۵۔ اتے لوط جیرھا ابرام دے کٹھے سفر کریندا پیا ہا ، اُؤندے کولھ وی ہَہُوں ساریاں بھیڑاں، ہَکرِیاں اتے گُویں ڈاندہَن ۔٦۔ پَر اُوں مُلک ءِچ چراند واسطے اِتنا گھاہ کَینا ہا جو ابرام اتے لُوط ڈُوہائیں دے مال دا کٹھے گُزارہ تھی سگےہا کِیوُں جو اُنہیں دا مال مویشی ہَہُوں زِیادہ ہَن۔ ۷۔ہِیں وجہ کنُوں ابرام دے چرواہیں اتے لُوط دے چَرواہیں ءِچ جھیڑا تِھیندا رہ ویندا ہا۔اتے کنعانی اتے فرزی اُوں ویلے مُلک ءِچ رَہندے ہَن۔۸۔وَل لوط کُوں حضرت ابرام آکھیا: ڈیکھ ! آساں بِھرا ہَئِیں ۔ مَیں نَئِیں چاہندا جو تَیڈے اتے مَیڈے چَرواہئیں دا ایویں جھیڑا تِھیندا رہ وَنجے۔۹۔ ہُݨ چَنگاں ایویں ہے جو آساں آنجھ تھی وَنجُوں۔ ایہ سارا علاقہ تَیڈے سامݨے ہے۔ جے ٹُوں کَھبے پاسے وَنجیں، تاں مَیں سَجے پاسے لگا ویناں۔ جے ٹُوں سجے پاسے وَنجیں، تاں مَیں کَھبے پاسے لگا ویساں۔ ۱۰۔ لُوط چارے پاسے نِگاہ کِیتی اتے خاص طَورتے دریائے یردن دی ساری ہریالی کُوں صغر شہر تَئِیں ڈِٹھا جِتھاں مُلک۔ مصر اتے

باغ عدن وانگوں ہر پاسے ساوَل اِی ساوَل ڈیسدی ہَئی۔ ایہ اُوں ویلے دی گالھ ہے جڈاں سَدُوم اتے عَمُورَہ کُوں اللّٰہ‌سَئِیں آچاں تباہ نہ کِیتا ہا۔ایہ ڈیکھ تے لُوط دریائے یردن دی ہریالی کُوں جیرھی سَچے پاسے ہَئی اپنڑے واسطے چُنڑ گِھدا اتے اُڈاہِین دو روانہ تھی پَئے۔ اِیویں او ہِک ہے کنُوں جُدا تھی گئے۔۱۲۔ابرام تاں مُلک کنعان ءِچ ریہااتے لُوط ہریالی دے شہریں ءِچ وَنج رِیہے، اتے سَدُوم شہر والے پاسے اپنڑا دیرہ وَنج لایونے۔ ۱۳۔ سَدُوم دے لوک اللّٰہ‌سَئِیں دی نِگاہ ءِچ ڈاڈھے بدکار اتے گُنہگار ہَن۔" (پیدایش ۱۳: ۲: ۱۳)۔

آساں ڈیہدے ہَئِیں جو حضرت لُوط کِیوَیں ساوَل کُوں ڈیکھ تے اپنڑے چاچا ابرام کنُوں اینجھ تھی گیا۔ ایہ علاقہ جیرھا حضرت لُوط کُوں چَنگاں لگا ہا سَدُوم دا علاقہ ہا اتے سَدُوم دا شہر ہر قِسم دی بُرائی دا آڈا ہا۔حضرت لُوط اپنڑی مرضی کِیتی اتے حضرت ابرام اللّٰہ‌کنُوں پُچھیا جو اُوندی کیا مرضی ہے۔ اللّٰہ‌دے فضل نال اِتھاں آساں ڈُو گالھیں سیکھسُوں۔ آساں ڈیکھسُوں جو حضرت لُوط جَیں اپنڑی منشاں پوری کِیتی اُوندے نال کِیا تِھیا۔ چھیکڑ لُوط ہر شے وَنجاں بیٹھا اُوندی ساری مال مڈی ضائع تِھی گئی اُوندی ذال وی لُونڑ دا پہاڑ بنڑ گئی، اُوندا گھرانہ، اُوندی خُوشیاں اتے اُوندی اپنڑی نیک نامی ، کہیں شے دا نام و نشان نہ رِیہا ، ڈوجھے پاسُوں ابرام دا اللّٰہ اُتے یقین ہا ، اپنڑا سب کُجھ اللّٰہ‌اُتے چھوڑ ڈِتا ، اتے اللّٰہ‌سَئِیں اُوکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈِتیاں۔

آج آساں ایہو جِتنا سیکھسُوں۔ آج دا پروگرام سُنڑن اتے سیکھنڑ کِیتے تُہاڈا شکریہ۔ آساں اگلے پروگرام دی تُہاکُوں دعوت ڈیندے ہَئِیں۔ جیرھا حضرت ابراہیم اتے حضرت اسماعیل دے بارے ہوسی۔ اللّٰہ‌دے کلام دی ایہ آیت۔ مبارکہ کُوں غُور نال سیکھو اتے بَرکَتاں

گِھنوں۔" ابرہام اللہ‌سَئیں‌تے اِیمان گِھن آیا اَتے ایہ اُوندے واسطے راستبازی قرار ڈِتا گِیا اَتے او اللہ‌دا حبیب اکھوایا" (یعقوب ۲: ۲۳)
آج دا پروگرام سنڈن دا ہَہُوں شکریہ۔

سبق نمبر ۱۹

حضرت ابراہیم اللہ‌سَئیں دا سنگتی (پیدایش ۱۳:۱۵)

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے ٹُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اَتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہ‌سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اَتے ایہ پروگرام ٹُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اَتے ٹُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہوں رستہ ٹُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اَتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہَئیں جو آج وَلا ایہ پروگرام ٹُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

آساں حضرت لُوط اَتے حضرت ابرام دے اِیں واقعہ کنُوں کِیویں اَتے کیا سبق سیکھدے ہَئیں ؟ شاید آساں اپݨے آپ نال سوال کروں، جیویں حضرت لُوط اَتے حضرت ابرام ءِچوں مَیں‌کُوں کیرھا زیادہ چنگاں لگدے؟ کیا مَیں حضرت لُوط وانگوں دُنیا دی فانی شئیں دی فکر ءِچ رَہندا یا حضرت ابرام وانگوں ہمیشاں دی زندگی دی فکر کریندا؟ اِنہیں ڈُوہائیں وانگوں ساکُوں وی کہیں ہِک دا انتخاب کرݨے، اپݨی مرضی کرݨی ہے یا اللہ‌دی مرضی دے تابع رَہوݨے۔ جیرھا عقل مند ہوسی او حضرت ابرام وانگوں اللہ دی مرضی کُوں پسند کریسی۔ پاک کلام فرمیندے" اَتے جے آدمی ساری دُنیا کُوں حاصل کر گِھنے اَتے اپݨی زندگی دا نقصان کرے تاں اُوکُوں کیا فائدہ تِھیسی؟"(مرقس ۸: ۳٦)۔ " نہ دُنیا نال محبت رکھو نہ اِیں دُنیا دی

شئیں نال دُنیا اتے اُوندی خواہش ڈوہائیں مِٹ دِیاں ویندِن پَر جیرھا اللّٰہ‌دی مرضی تے چلدے او ہمیشاں تَئِیں قائم رَہسی" (۱۔یوحنا ۲: ۱۵۔ ۱۷)۔ تُساں کیا پسند کریسوں؟ دُنیا دی فانی شئیں یا اللّٰہ‌سَئِیں دی گالھیں کُوں جیرھا ہمیشاں تَئِیں قائم رَہسن؟

ہُنڑ ابرام دی حیاتی اُتے مزید گالھ کریندے ہَئِیں، پاک کلام بیان فرمیندے!

"اتے لُوط دے جُدا تھی وَنجڑ دے بعد اللّٰہ‌سَئِیں فرمایا: ۔ ایہ سارا مُلک جیرھا تُوں ڈِہدا پَئِیں ایہ مَیں تَیکُوں اتے تَیڈی آل اولاد کُوں ڈیساں اتے مَیں تَیکُوں اِتنا آل اولاد ڈِیساں جو او زمین دی گَرد دے ذرِئیں وانگوں کَہِیں کنُوں گِنّیج نہ سگسی۔ اُٹھی ! اتے اِیں مُلک ءِچ چودھاروں گُھم پھر کِیوں جو ایہ سارا مُلک مَیں تَیکُوں ڈیساں۔حضرت ابرام اپنّا دیرہ اُتھوں پَٹیا اتے حبرون ءِچ مَمَرے دے بَلُوطیں دے نال وَنج لایونے اتے اُتھاں بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کرَنڑ واسطے ہِک تھلا بنّایونے" (پیدایش ۱۳: ۱۴۔ ۱۸)۔

۱۔اِنہیں گالھیں دے بعد اللّٰہ‌سَئِیں حضرت ابرام کُوں ڈِکھالی ڈِتی اتے فرمایا " ابرام! اصلُوں نہ ڈر۔ مَیں ہر پریشانی ءِچ تَیڈے آگُوں بندھ بنّساں اتے تَیکُوں ڈھیر ساریاں بَرکتاں ڈیساں، حضرت ابرام عرض کِیتی: اللّٰہ‌سَئِیں ! تُوں مَیکُوں کیا ڈیسیں؟ کیوں جو مَیڈا تاں کُوئی ہال وی کائنی اتے مَیڈی ہر شے دا کار مختیار الیعزر دَمشقی ہے۔ وَل ابرام آکھیا ڈیکھ تَیں مَیکُوں کُوئی ہال نَئِیں ڈِتا اتے مَیڈی ہر شے دا مالک اِیہو غُلام بنّسی جیرھا مَیڈے گھر جائے۔ ٤۔ وَل اللّٰہ‌سَئِیں دا کلام اُوندے تَے نازل تِھیا اتے اُوں فرمایا: کَینا ! ایہ تَیڈا وارث نہ بنّسی، بلکہ تَیڈا اپنّا اِی پُتر تَیڈا وارث تِھیسی۔ ٥۔وَل اللّٰہ‌سَئِیں حضرت ابرام کُوں باہر گِھن گیا اتے فرمایا" آسمان دو ڈِیکھ

اتے جے گڑ سگدِیں تاں اِنہیں تارئیں کُوں گڑ۔ مَیں تَیکُوں اِیہو جِتنی آل اولاد ڈیساں جِتنے ایہ تارے ہِن۔ ٦۔تاں حضرت ابرام اِیں گالھ دا وی اللّٰہ سَئِیں تَے پورا پورا بھروسا کر گِھدا۔ ہَیں وجہ کنُوں اللّٰہ سَئِیں اُنہیں کنُوں ڈاڈھا خُوش تِھیاتے اُنہیں کُوں مُتقی قرار ڈِتا"(پیدایش ١٥: ١: ٦)۔

بے یقینی والی گالھ ہے! حضرت ابرام بزرگ اتے اُوندی ذال وی بزرگ ،ڈوہائیں بے اولاد ، وَل وی اللّٰہ سَئِیں مسلسل اُنہیں نال وعدہ کریندا رِیہا ہا جو او اِنہیں کُوں بَہُوں وَڈی قوم دا وڈیرا یعنی پِیوُ بنڑساں۔ ایہ کِیویں ممکن ہا؟ حضرت ابرام ہِک وَڈی قوم دا کِیویں پِیوُ تھی سگدا ہا؟ اِیندا جواب فقط ہِکوں اِی ہے جو رب العزت او ہستی ہے جیرھی سب کُجھ کرَڑ دی قدرت رکھندے۔ اللّٰہ خُدائے عظیم ہے او قادرِ مطلق ہے اتے اُوندے کِیتے کُجھ وی نا ممکن نَئِیں، اللّٰہ سَئِیں جیرھا وعدہ کریندے اُوکُوں پورا وی کریندے۔

حضرت ابرام کیا کِیتا؟ کیا اُوں اللّٰہ سَئِیں دا بھروسا کِیتا جَیں ایہ وعدہ کِیتا جیرھا جو ناممکن معلوم تِھیندا ہا؟ ہُڑ سڑوں جو اللّٰہ دا کلام کیا فرمیندے۔" تاں حضرت ابرام اِیں گالھ دا وی اللّٰہ سَئِیں تَے پورا پورا بھروسا کر گِھدا۔ ہَیں وجہ کنُوں اللّٰہ سَئِیں اُنہیں کنُوں ڈاڈھا خُوش تِھیاتے اُنہیں کُوں متقی قرار ڈِتا"(پیدایش ١٥: ٦)۔کتنی حیرات دی گالھ ہے؟ اللّٰہ سَئِیں دا وعدہ جیرھا او حضرت ابرام نال کِیتا ہا لوک وی اُوکُوں ناممکن آہدے ہَن۔ وَل وی حضرت ابرام کیا محسوس کریندے ہَن؟ اُنہیں ایہ وعدے دا یقین کِیتا جیرھا اللّٰہ سَئِیں کِیتا ہا،وَل اللّٰہ سَئِیں کیا کِیتا؟ اللّٰہ سَئِیں ابرام کُوں اِیں اِیمان دی وجہ کنُوں متقی مَن گِھدا۔

جیرھے لوک اللّٰہ‌دی نگاہ ءِچ راستباز تِھیوونڑ چاہندِن اِیں حقیقت کنُوں واقف تھی کرائیں او پَہُوں حیران تھی ویسن۔ اللّٰہ‌سَئِیں کِیویں حضرت ابرام کُوں متقی قرار ڈِتا؟ کیا حضرت ابرام خُود متقی بنڑئیں؟ کَینا۔ آساں اگلے سبق ءِچ ڈِیکھسُوں جو حضرت ابرام دی طبیعت وی اُنویں اِی گناہ پسند ہَئی جیویں جو ہر اِنسان دی ہوندی ہے۔تاں وَ ل اللّٰہ سَئِیں کِیویں حضرت ابرام کُوں متقی قرار ڈِتا؟ اللّٰہ‌سَئِیں اِیں واسطے حضرت ابرام کُوں متقی قرار ڈِتا کِیوں جو او اللّٰہ‌دے کلام‌تے اِیمان رکھندے ہَن۔اللّٰہ‌تے اِیمان رکھنڑ دا کیا مطلب ہے؟ شاید تُہاکُوں معلوم ہووے جو نبیئں دے صحیفے عبرانی زبان ءِچ لکھئے پَئین۔ عبرانی زبان ءِچ لفظ اِیمان کِیتے جیرھا لفظ استعمال تھے " اے‌مان" ہے اِتے آمین وی ہِیں لفظ کنُوں نکلیں۔ جڈاں تُساں آمین آہدوں تاں تُساں ایہ آہدےہِووے " ہاں حقی حق ایہو ہے، ایویں اِی ہے یا ایویں اِی تھِیووے یا مَیں اِیں گالھ نال راضی ہاں، اِتے اِیمان دا مطلب وی ایہو ہے، جڈاں اللّٰہ‌سَئِیں حضرت ابرام نال وعدہ کِیتا تاں ابرام دِل ءِچوں آواز ڈِتی " آمین، ہاں ، ایہو سچ ہے، مَیکُوں تَیڈی گالھیں‌تے یقین ہے" حضرت ابرام دے اِیں عام لفظ آمین دی وجہ کنُوں اللّٰہ‌سَئِیں متقی قرار ڈِتا۔ کیوں جو اللّٰہ‌سَئِیں دے مُونہہ دی گالھ‌تے اُنہیں یقین کِیتا۔

تُساں کیا چاہندو؟ کیا تُساں چاہندو جو اللّٰہ‌سَئِیں جیویں حضرت ابرام کُوں راستباز قرار ڈِتے اُنویں تُہاکُوں وی اللّٰہ‌راستباز قرار ڈِیووے؟ تاں وَل جیویں حضرت ابرام اللّٰہ دے پاک کلام دا یقین کِیتا تُہاکُوں وی اُوندے کلام دا یقین کرنڑا پوسی۔تُہاکُوں وی اُوندی گالھیں کُوں منڑا پوسی بے شک بھانویں جو او مشکل یا ناممکن ہوونڑ۔تُہاڈے رشتہ دار یا عزیز اللّٰہ‌دے اُوں کلام دا یقین کرَنڑ یا نا

کرَنڑ ، ٹُہاکُوں ضرور کرنڑا پوسی۔ اللّٰہسَئِیں ٹُہاکُوں اپنڑی پاک پُشاک ڈیوونڑ چاہندے اَتے او ٹُہاکُوں ایہ حق وی ڈیوونڑ دا خواہشمند ہے جو ٹُساں ہمیشاں کِیتے اُوندی بارگاہ ءِچ اُوندے سامنڑے رَہوں۔ فقط ٹُہاکُوں اُوندے کلام دا یقین کرنڑا پوسی۔ اللّٰہدا کلام فرمیندے" اَتے اِیمان دے بغیر اُوکُوں پسند آونڑا نا ممکن ہے" (عبرانیوں ۱۱: ٦)۔ " کیوں جو ٹُہاکُوں اِیمان دے وسیلے کنُوں فضل اِی نال چھٹکارہ ملئے اَتے ایہ ٹُہاڈی طرفوں نَئِیں ، خُدا دی بخشش ہے اَتے نہ نیک اعمال دی وجہ کنُوں ہے جو کُوئی فخر نہ کرے" (افسیوں ۲: ۸۔ ۹)۔ " بس آساں کیا آکھوں جو ساڈے وڈیرے ابرہام کُوں کیا حاصل تِھیا؟ کِیوں جو جے ابرہام اعمال نال متقی قرار ڈِتا ویندا تاں اُوندے کِیتے فخر دی گنجائش ہوندی پَر اللّٰہدے سامنڑے نہ ہوندی۔ پاک کلام کیا آہدے؟ کیوں جو ابرہام اللّٰہ تے اِیمان گِھن آیا ،اللّٰہسَئِیں ہِیں اِیمان دی وجہ کنُوں اُوکوں متقی قرار ڈِتا گِیا" (رومیوں ٤: ۱: ۳)۔

ابرام اللّٰہدے کلام تے اِیمان گِھن آیاہِیں وجہ کنُوں اللّٰہسَئِیں اپنڑی کامل راستبازی اُوکُوں عطا فرمائی۔ اَتے اِنہیں ساری گالھیں ءِچوں سب کنُوں زیادہ ضروری گالھ یہ ہے جو حضرت ابرہام اللّٰہتے اِیمان گِھن آیا اَتے اُوکُوں متقی قرار ڈِتا گِیا"۔ ایہ الفاظ فقط حضرت ابرہام واسطے اِی نَئِیں بلکہ آساں وی اِیندے ءِچ شریک ہَئِیں۔ رب العزت ساکُوں وی اپنڑی کامل راستبازی عطا کریسی پَر اِیندے کِیتے ہِک شرط ہے جو آساں بخشنڑ ہارے دی گالھیں مَنوں جیرھا ابرہام دی آل اولاد ءِچوں دُنیا ءِچ آیا۔

ٹُساں کیا سوچیدو؟ کیا ٹُساں اللّٰہ تے سچا اِیمان رکھندے ہِیووے؟ ساڈا مطلب ایہ نَئِیں جو ٹُساں منیدے ہِیووے جو

اللّٰہ‌سَئِیں موجود ہے؟ یا او واحد خُدا ہے۔ اللّٰہ‌سَئِیں اینجھے اِیمان کُوں ایویں آہدے" ٹُوں اِیں گالھ تے اِیمان رکھندی جو اللّٰہ‌ہِک اِی ہے خیر چنگاں کریندئیں۔ شیاطین وی اِیمان رکھندِن اتے کمبندن" (یعقوب ۲: ۱۹)۔ اللّٰہ‌وی چاڑدے جو اللّٰہ‌ہِکُوں اِی ہے۔ اللّٰہ‌کُوں ہِک مَنڑ نال گناہیں دی معافی کائنی۔ اتے نہ ہی راستباز قرار ڈِتے وَنجڑ دا باعث ہوسی۔ اللّٰہ‌جیرھا کُجھ چاہندے او ایہ ہے جو ٹُساں اُوندے کلام کُون مَنوں اتے اِینکُوں قبول کرو۔ اللّٰہ‌سَئِیں پاک کلام دے ذریعے ٹُہاڈے نال کلام کریندے۔ او چاہندے جو ٹُساں چھٹکارے اتے بخشش دی خوش خبری اُتے اِیمان رکھو جیرھی ڈسیندی ہے جو اللّٰہ‌سَئِیں دی نظر ءِچ ٹُساں کِیویں ہمیشاں دی زندگی گِھن سگدے ہیووے۔

ہُنڑ حضرت ابرام دی گالھ کریندے ہَئِیں تاں اُنہیں اللّٰہ‌دے کلام دا یقین کِیتا بھانویں جو او کلام اُنہیں دے والد دے مذہب کُوں اتے اُنہیں دے رشتے داریں کُوں چھوڑ ڈیوونڑ بارے ہا ۔ مختصر ایہ جو ایہو یقین اُنہیں دے متقی بنڑن دا باعث بنڑیا اتے او اللّٰہ‌دے سنگتی اکھوائے۔ اللّٰہ‌دا کلام وی ایہو فرمیندے" اتے ایہ نوشتہ پورا تِھیا جو ابرہام اللّٰہ‌سَئِیں تے اِیمان گِھن آیا اتے ایہ اُوندے کِیتے راستبازی قرار ڈِتا گیا اتے او اللّٰہ‌دا حبیب اکھوایا" (یعقوب ۲: ۲۳)۔

ٹُہاڈا کیا خیال ہے؟ کیا ٹُساں اللّٰہ‌دے سنگتی ہِووے؟

آج آساں ایہو جِتنا سیکھسُوں۔ آج دا پروگرام سُنڑن اتے سیکھڑ کِیتے ٹُہاڈا شکریہ۔ آساں اگلے پروگرام دی ٹُہاکُوں دعوت ڈیندے ہَئِیں۔ جیرھا حضرت ابراہیم اتے حضرت اسماعیل دے بارے ہوسی۔ اللّٰہ‌دے کلام دی ایہ آیت۔ مبارکہ کُوں غُور نال سیکھو اتے بَرکتاں گِھنوں۔" ابرہام اللّٰہ‌سَئِیں تے اِیمان گِھن آیا اتے ایہ اُوندے واسطے

راستبازی قرار ڈِتا گیا اتے او اللہ‌دا حبیب اکھوایا" (یعقوب ۲: ۲۳)
آج دا پروگرام سنّن دا تہُوں شکریہ۔

سبق نمبر ۲۰

حضرت اِبراہیم اتے حضرت اسماعٰیل پیدایش ۱۷، ۱۸ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑن والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئیں۔

پاک کلام دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں اَساں اپڑے پچھلے ڈُو سبقئیں ءِچ حضرت اِبراہیم دی حیاتی کُوں ڈِٹھا ہا۔ حضرت اِبراہیم دا ناں اُنہیں دے ماء پیوُ اِبراہیم نَئیں بلکہ ابرام رکھیا ہا ۔ پَر اَج دے پروگرام ءِچ اَساں اِیں ناں دی تبدیلی کُوں سیکھسُوں جو اُنہیں دا ناں کئیں اتے کِیوں وَلٹیا۔

اَج دے پروگرام دے پہلے حصے ءِچ ہِک ڈُکھ دی گالھ ایہ ہے جو حضرت اِبراہیم او گم گیتا جیرھا اللہسَئیں کُوں چنگاں نہ لگا۔ کُجھ لوکیں دا خیال ہے جو اللہ دے پیغمبر خطا نَئیں کریندے اتے اُنہیں کنُوں گناہ نَئیں تھی سگدا پَر پاک کلام ساکُوں ڈسیندے " کِیوں جو ایہ کُوئی وَڈی گالھ نَئیں ، اِیں واسطے جو ہر کہیں گناہ کِیتے اتے اللہ دی حضوری کنُوں دُور ہے" (رومیوں ۳: ۲۲، ۲۳)۔ اتے " جے کُوئی آکھے جو اَساں گناہ نَئیں کِیتا تاں اللہ کُوں کُوڑا اَہدے اتے اُوندے کلام تے ساڈا اِیمان کائنی" (۱۔ یوحنا ۱: ۱۰)۔اَساں پہلے اِی ایہ جاڑ گِھدے جو حضرت آدم دا گناہ کِیویں چھوٹئیں، وَڈئیں، مرد اتےعورت، کافر، مومن اتے انبیاٰ سارئیں ءِچ کھنڈ گیا؟ فقط ہِک شخصیت اینجھی ہَئی جَیندے تےحضرت آدم دے گناہ دا اثر نہ تِھیا، اتے او پاک ذات او بخشڑ ہارا ہے جَینکُوں اللہسَئیں بعد ءِچ گنہگاریں دی بخشش واسطے اِیں زمین اُتے بھجیا۔ اُوندے اُتے موروثی گناہ دا اثر نہ تِھیا کیوں جو او اللہسَئیں دی پاک حضوری

اَسمان کنُوں آیا ہا۔پچھلے ڈُو سبقئیں ءِچ اَساں ڈِٹھا ہا جو اللہسَئِیں حضرت اِبراہیم کُوں ہِک وَڈّی قوم دا وَڈّا یعنی پیوُ بݨاوݨ دا وعدہ کِیتا کِیوں جو اِینہی قوم ءِچوں بخشݨ ہارے دا آوݨا ضرور ہا۔ حضرت اِبراہیم اتے اُوندی ذال ڈُوہائیں بُڈھے ہَن اتے بے اولاد ہَن۔ ایہ گالھ وی حضرت اِبراہیم کُوں اللہدے کلام تے یقین کرݨ کنُوں نہ روک سگدا ہا ۔ ہُݨ اَساں ڈیکھسُوں جو جڈاں اللہسَئِیں دے وعدہ کُوں ڈاہا سال تھی گئے تاں حضرت اِبراہیم اولاد کِیتے خُود کوشش کِیتی جو متاں اِیویں اللہسَئِیں دا وعدہ پورا تِھیووے۔ وَل وی اُنہیں دے صبر نہ کرݨ نال بَہُوں سارے مسئلے تھی گئے۔

ہُݨ اَساں توریت شریف دے مطالعہ ءِچ مزید اَگوں وَدھ سُوں اتے ڈیکھسُوں جو اللہ سَئِیں جیرھے پُتر دا وعدہ حضرت اِبراہیم نال کِیتا ہا اِیں پال کِیتے حضرت اِبراہیم اتے اُنہیں دی ذال بی بی ساری کِیرھے کِیرھے طریقے نال کوشش کِیتی۔ پیدایش کی کتاب دے سولہویں باب ءِچ اللہ دے کلام ءِچ بیان ہے : "اتےحضرت ابرام دی ذال بی بی ساری کُوں اَجاں تَئِیں کُوئی اولاد نہ تَھئی ہَئی ، بی بی ساری دی ہِک مصر والی ہانھی ہَئی جَیندا ناں ہاجرہ ہا۔ اتے بی بی ساری اپݨے پَے کُوں آکھیا: ڈیکھوں! اللہسَئِیں مَیکُوں تاں اولاد کنُوں محرُوم کر چھوڑیے۔ اِیں واسطے ہُݨ تُوں اِیویں کر جو مَیڈّی ہانھی ہاجرہ کُوں اپݨے نکاح ءِچ گھنوں چا۔ شاید اُوں کنُوں کُوئی ہال پیدا تھی پووے اتے مَیڈّی جھولی اَباد تھی پووے۔ حضرت ابرام اُوندی گالھ مَن گِھدی۔ وَل بی بی ساری اپݨی مصر والی ہانھی بی بی ہاجرہ دی شادی اپݨے پَے نال کر ڈِتی۔

٤۔ بَس حضرت ابرام بی بی ہاجرہ دے کولھ گئے۔ وَل جڈاں بی بی ہاجرہ کُوں پَتا لگّا جو مَیں حاملہ ہاں تاں اِیں گالھ تے فخریج کے اپݨی بی بی دی قدر کَرݨ چھوڑ ڈِتُس۔ تاں بی بی ساری حضرت ابرام کُوں آکھیا: جڈاں دا ہاجرہ کُوں پَتا لگّے جو او حاملہ ہے ہُوں ڈِینہہ کنُوں مَیں اُوندی نِگاہ ءِچ حقیر تھی گئی ہاں۔ تُوں مَیکُوں ایہو صِلہ پیا ڈِیندِیں؟ مَیں اپݨی ہانھی تِیکُوں اِیں واسطے ڈِتی ہَئی؟ تَیں کنُوں خُدا پُچھسی! حضرت ابرام جواب ڈِتا۔ تَیڈّی ہانھی تَیڈّے ہَتھ ءِچ ہے۔ جیویں تَیکُوں چنگّاں نِظرے ، تُوں اُوندے نال اُوویں کر۔ بی بی ساری بی بی ہاجرہ تے اِتنی سختی کَرݨ لگ پَئی جو چھیکڑ او گھر چھوڑ تَے بھج گئی" (پیدایش ١٦: ١۔ ٦)

ساکُوں پَتا چلدے جو حضرت اِبراہیم دی خطا کینجھی پریشانی دا باعث بݨی اتے اُوندے گھر ءِچ نفرت اتے بے چینی پیدا تھی گئی۔ کیوں جو بی بی ہاجرہ حاملہ تھی گئی ہَئی ہِیں واسطے بی بی ساری اُوکُنوں حسد کرَݨ لگ پَئی ہَن۔ ہاجرہ بی بی کُوں ساری بی بی دے تنگ کرَݨ نال گھرَوں بھجݨا پَے گیا۔ اِیندے بعد کیا تِھیا۔ سݨوں پاک کلام کیا فرمیندے

" ۷۔ وَل اِیں تِھیا جو خُداوند دا فرشتہ بی بی ہاجرہ کُوں بیابان ءِچ دَشتِ شَور والے رَستے تے پاݨی دے چشمے دے کولھ مِلیا۔ ۸۔اُتے اُوں پُچھیا! ساری دی بانھی ہاجرہ تُوں کِتھوں اَئیں اتے کِڈّے ویندی پَئیں؟ بی بی جواب ڈِتا! مَیں اپݨی مالِکݨ کنُوں بھیج اَئیں ہاں۔۹۔ اُوں خُداوند دے فرشتے اُوکُوں آکھیا ، جو تُوں اپݨی مالِکݨ دے کولھ وَل وَنج اتے اپݨے آپ کُوں اُوندے حوالے کر ڈے اتے اُوندی تابع داری کر۔ ۱۰۔ اتے خُداوند دے فرشتے اُوکُوں آکھیا جو " مَیں تَیڈی آل اولاد کُوں اِتنا زیادہ وَدھیساں پَھلیساں جو او گݨیج نہ سگسی۔ اتے خُداوند دے فرشتے اُوکُوں آکھیا ۱۱۔جو تُوں حاملہ ہَئِیں۔ تَیکُوں پُتر جَوسی۔ تُوں اُوندا ناں اسماعیل رکھیں جَیندا مطلب ہے "اللہسَئِیں سُݨ گِھدی یعنی دُعا" کِیوں جو اللہسَئِیں تَیڈی ڈُکھ بَھری ارداس سُݨ گِھدی ہے۔ تَیڈا پُتر سخت جان، آزاد مَر د ہوسی، او سارئیں دے خلاف اتے سارے اُوندے خلاف رہ ویسن۔ وَل وی او اپݨے بِھراویں دے سامݨے ڈِٹیا رہ ویسی" (پیدایش ۱۶: ۷۔۱۲)

بَس ہاجرہ اپݨی مالِکݨ دے کولھ وَل اَئیں جیویں خُداوند دے فرشتے اُوکُوں آکھیا ہا۔ "۱۵۔ اتے ہاجرہ حضرت ابرام دے پُتر کُوں ویام ڈِتا،اتے حضرت ابرام اپݨے اُوں پُتر دا ناں جیرھا ہاجرہ کنُوں چایا ہا اسماعیل رکھیا اتے جڈّاں حضرت ابرام کنُوں ہاجرہ دا پُتر اسماعیٰل چایا تاں اُوں عیلے حضرت ابرام دی عُمر چھیاسی سال ہَئی" (پیدایش ۱۶: ۱۵، ۱۶)۔

اتے وَل اسماعیل چایا جیرھا عرب قوم دا وڈّا یعنی پیوُ ہا۔ اَساں ڈیکھسُوں جو اللہسَئِیں اسماعیل دی حفاظت کِیتی اتے اُوندے کِیتے ہِک منصوبہ بݨایا۔ یاد رکھیائے جو حضرت اسماعیل او پال نہ ہا جَیندا وعدہ اللہسَئِیں حضرت اِبراہیم نال کِیتا ہا۔ اللہ دا او وعدہ جیرھا اُوں حضرت اِبراہیم نال کِیتا ہا جو " مَیں تَیکُوں وَڈّی قوم بݨیساں " تبدیل کائنا تِھیا ہا، جیویں حضرت اِبراہیم کُوں جلدی ہَئی، اُوویں اللہ کُوں جلدی نہ ہَئی۔ اللہسَئِیں اپݨا وعدہ پورا کریندے بھانویں جو دیر نال

کرے۔ وَل پاک کلام ڈسیندے جو حضرت اسماعیل دے پیدا تِھیوݨ دے پورے تِیراہ سال تَئِیں اللہسَئِیں بالکل خاموش رہ گئے اتے حضرت اِبراہیم نال کُوئی گالھ نہ کِیتس۔ پَر وَل اللہسَئِیں ہِک ڈِینہہ حضرت اِبراہیم نال کلام کِیتا۔

وَل وی حضرت ابراہیم ایہ معلوم کرݨ چاہندا ہا جو اُوندی ہانھی ہاجرہ دے پُتر اسماعیل دا کیا بݨیسی؟ تاں اللہسَئِیں اُوندے بارے ڈِیساں جو" باقی اسماعیل دے بارے ءِچ وی مَیں تَیڈی عرض قبُول کریںداں۔ مَیں اُوکُوں وی برکت ڈِیساں اتے بَہُوں وَدھیساپَھلیساں۔۔۔

اتے مَیں اُوکُوں قوم بݨیساں ۔۲۱۔ پَر مَیں اپݨاعہداِسحاق نال قائم کریساں جیرھا اگلے سال مقررہ وقت تے سارہ کنُوں پیدا تِھیسی" اتے " مَیں اِسحاق نال اتے اُوندی آل نال اپݨا دائمی عہد قائم کریساں۔ (پیدایش ۱۷: ۱۹، ۲۰، ۲۱)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈِیوں ۔رَب سُوہݨے دے حوالے!

سبق نمبر ۲۰

حضرت اِبراہیم اتے حضرت اسماعٰیل پیدایش ۱۷، ۱۸ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑن والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پاک کلام دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں اَساں اپڑے پچھلے ڈُو سبقئیں ءِچ حضرت اِبراہیم دی حیاتی کُوں ڈِٹھا ہا۔ حضرت اِبراہیم دا ناں اُنہیں دے ماء پیوُ اِبراہیم نَئِیں بلکہ ابرام رکھیا ہا ۔ پَر اَج دے پروگرام ءِچ اَساں اِیں ناں دی تبدیلی کُوں سیکھسُوں جو اُنہیں دا ناں کَئیں اتے کِیوں وَلٹیا۔

ہُنڑ اَساں سترھواں باب کُوں ڈیکھسُوں جو تِیراہ سالیں دے لمبی خاموشی دے بعد وَل اللہسَئِیں حضرت اِبراہیم نال کیا گالھ کِیتی؟ سڈّوں کینجھی عجیب گالھ ہے۔پاک کلام فرمیندے۔

۱۔ جڈّاں حضرت ابرام ننانوےسالیں دے تھے تاں اللہسَئِیں اُنہیں کُوں ڈِکھالی ڈِتی اتے اُنہیں کُوں فرمایا جو مَیں قادرِ مطلق خُدا ہاں۔ مَیڈّی فرمانبرداری کریندا رہ اتے سِدھے رَستے تے ٹُردا رہ۔۲۔ مَیں تَیڈّے نال ہِک عہد کریندا ں جو تَیکُوں بَہُوں زیادہ وَدھیساں پَھلیساں۔

۳۔ تُوں نہ فقط ہِک قوم دا بلکہ بَہُوں سارئیں قومیں دا وڈّا یعنی پیوُ بڈّسیں۔ ٤۔ اللہسَئِیں دی ایہ گالھیں سُنڑ تے حضرت اِبراہیم سِجدے ءِچ ڈھہہ پَئے۔٥۔اللہسَئِیں اُوکُوں فرمایا! ڈیکھ ! مَیڈّا عہد تَیڈّے نال ہے اتے تُوں بَہُوں قومیں دا وَڈّا یعنی پیوُ بڈّسیں۔تَیڈّا ناں اَگوں تے ابرام نہ ہوسی بلکہ تَیڈّا ناں اَج کنُوں " ابراہیم"

ہوسی کِیوں جو مَیں تَیکُوں بَہُوں سارئیں قومیں دا وڈّا یعنی پیوُ بݨائے۔ ٦۔ مَیں تَیکُوں بَہُوں زیادہ آل اولاد ڈِیساں اتے اِتنی جو اُوندے ءِچوں بِیاں قوماں بݨ ویسن اتے اُنھائیں ءِچوں بادشاہ وی بݨسِن۔ مَیں تَیڈّے نال اتے تَیڈّے بعد آل اولاد نال بلکہ اُنہیں ءِچوں تِھیوݨ والئیں سارئیں پیڑھئیں نال اپݨا عہد قائم رکھیساں۔ ایہ عہد ہمیشاں تَئِیں رہ ویسی۔ تاں جو مَیں تَیڈّا اتے تَیڈّی آل اولاد دا ہمیشاں کِیتے رزاق اتے محافظ رہ وَیساں۔ اتے مَیں ایہ کنعان دا سارا مُلک جَیندے ءِچ ہُݨ تُوں پردیسی تھی تے گزران کریندے پئے ہووے ، تَیکُوں اتے تَیڈّے بعد تَیڈّی آل اولاد کُوں ہمیشاں ہمیشاں کِیتے ڈّے ڈِیساں جو او اِیندے مالک ہُوݨ اتے مَیں اُنہیں دے نال نال رہ ویساں۔ ۹۔

وَل رَب العِزَت فرمایا: ابراہیم! اِیں عہد دے مطابق تَیں اِیں گّالھ تے عمل کرݨ جو اپݨی اتے اپݨے سارے لوکیں ءِچوں ہر مَرد اتے ہر ہِک نر ہال دی طہور کرݨی ہے، اتے تَیڈّے بعد تَیڈّی آل اولاد وی اپݨئیں تِھیوݨ والئیں سارئیں پیڑھئیں تَئِیں مَیڈّے نال اِیں عہد تے ہمیشاں قائم رہ وَنجے۔

۱۲۔ اتے ایہ اِیں عہد دا نشان ہوسی جیرھا مَیڈّے اتے تَیڈّے درمیان ہے ۔ تُہاڈّے ہر نر ہال دی جڈّاں او اَٹھ ڈِیہاڑئیں دا تِھی وَنجے طہور کر ڈِیوݨی ہے، اِیں عہد ءِچ تُہاڈّے غُلام وی شامل ہِن، او بھاویں گھر ءِچ جائے ہوون یا زر خرید ہوون۔

۱۵۔ وَل حضرت ابراہیم کُوں رَب العِزَت فرمایا: جو تُوں اپݨی ذال ساری کُوں ساری نہ سڈّیا کر، بلکہ اَج کنُوں اَگوں تے اُوندا ناں سارہ ہے۔ ۱٦۔ مَیں اُوکُوں بَرکَت ڈِیساں اتے ہُوندے ءِچوں وی تَیکُوں ہِک پُتر ڈِیساں۔تَیڈّے اُوں پُتر کُوں بَرکَت ڈِیساں تاں جو قوماں اُوندی آل اولاد کنُوں تِھیوݨ اتے جہان دے بادشاہ اُنھائیں ءِچوں بݨسِن۔۱۷۔ تاں حضرت ابراہیم سِجدے ءِچ ڈَھہہ پَئے، اتے کِھل تے اپݨے دِل ءِچ آکھݨ لگّے: کیا کڈّاہیں سَو سال دے بَڈھیرے کنُوں وی ہال جایا؟ اتے سارہ! جیرھی نِوے سال دی ہے، بَھلا ہُݨ او ہال جݨیسی؟۱۸۔ اتے ابراہیم عرض کِیتی رَب العِزَت ! اِسمعیل اِی تَیڈّے حضور وَسدا رَہوے۔ ۱۹۔ پَر رب العزت فرمایا! تَیڈّی ذال سارہ کنُوں تَیڈّا ہِک پُتر ضرور جَوسی اتے تُوں اُوندا ناں اِسحاق رکھیں۔ اتے مَیں اپݨا عہد جیرھا دائمی عہد ہے ہُوندے نال اتے ہُوندی آل اولاد دے نال قائم رکھیساں۔ ۲۰۔ باقی اسمعیل دے بارے ءِچ وی مَیں

تَیڈی عرض قبُول کریندا۔ مَیں اُوکُوں وی برکت ڈیساں اتے بَہُوں وَدھیساپَھلیساں۔ ہُوندے ءِچوں وی بارھاں سردار پیدا تِھیسِن اتے مَیں اُوکُوں قوم بݨیساں ۔۲۱۔ پَر مَیں اپݨاعہدِاِسحاق نال قائم کریساں جیرھا اگلے سال مقررہ وقت تے سارہ کنُوں پیدا تِھیسی" (پیدایش ۱۷: ۱۵۔ ۲۲)

رَب العزت دے پاک کلام دا مطالعہ کریندے ہوئیں اَساں ڈِٹھے جو حضرت اِبراہیم اپݨی ذال دی گَالھ مَن تے اللہسَئِیں دے منصوبے دی پیروی نہ کِیتی ۔ حضرت اِبراہیم دے پُتر حضرت اسماعیل جیرھے ہاجرہ کنُوں جائے او ایہ منصوبے دا حصہ نہ ہَن جَیندے ءِچوں ہِک نَویں قوم بݨتی ہَئی اتے جَیندے وسیلے دُنیا دی سارئیں قوماں بَرکتاں گھنݨ ہا۔ وَل وی اللہسَئِیں رحیم ذات ہے او انسانیں دے بے وفا تھیوݨ تے اپݨے منصوبے ختم نَئِیں کریندا۔ جیویں اَساں تھوڑی دیر پہلے تلاوت سُݨی ہے جو جیرھے ویلے حضرت اِبراہیم ننانوے سال دے تھے تاں اللہسَئِیں وَلا ڈِکھالی ڈِتی اتے حضرت اِبراہیم نال اپݨے وعدے کوں دہرایا۔ رَب العزت فرمایا" مَیں قادرِ مطلق خُدا ہاں۔ مَیڈی فرمانبرداری کریندا رہ اتے سِدھے رَستے تے ٹُردا رہ۔۔۔ اتے تُوں بَہُوں قومیں دا وَڈیرا یعنی پیِوُ بݨسیں۔تَیڈا ناں اَگوں تے ابرام نہ ہوسی بلکہ اَج کنُوں تَیڈا ناں " ابراہیم" ہوسی کِیوں جو مَیں تَیکُوں بَہُوں سارئیں قومیں دا وڈیرا یعنی پیِوُ بݨائے" اپݨے منصوبے کُوں سامݨے رکھ کے اللہسَئِیں حضرت اِبراہیم دا ناں وَݨا تے حضرت ابراہیم رکھیا جَیندا مطلب ہے " قومیں دا وَڈا" یا وَڈیرا۔ اِیویں اللہسَئِیں بی بی ساری دا ناں وی وَݨا تے " سارہ" رکھ ڈِتا جَیندا مطلب ہے شہزادی۔

ہُݨ ہِک بَہُوں عجیب گَالھ ساڈے سامݨے اَیندی ہے جو ہِک بڈھڑا ذال پَئے جیرھا بے اولاد وی ہے اللہسَئِیں اُنہیں کُوں ہِک نَواں ناں ڈِیندے تاں جو عجیب کَم دا ظہور تِھیوے۔ حضرت ابرام دا ناں حضرت ابراہیم یعنی قوماں دا وَڈا یعنی وڈیرا اتے ساری دا ناں بی بی سارہ یعنی شہزادی رکھ ڈِتا ویندے۔ اللہسَئِیں حضرت ابراہیم اتے بی بی سارہ کُوں ہِک پُتر ڈیوݨ والا ہا جَیں کنُوں نویں قوم بݨی ہَئی اتے اُوں قوم کنُوں کئیں نبی اتے بادشاہ پیدا تِھیوݨے ہَن اتے چھیکڑ ءِچ دُنیا دا بخشݨ ہارا دُنیا ءِچ آݨا ہا۔ رَب العِزَت حقی حق بزرگ و برتر اتے ہمیشاں تَئِیں حمد و ثنا دے لائق ہے۔بخشݨ ہارے کُوں بھیجݨ دا اللہسَئِیں جیرھا وعدہ اُوں حضرت ابراہیم نال کِیتا ہا او صدیاں گزر وَنجݨ دے بعد وی بُھل نَئِیں گِیا

بلکہ پورا کِیتا۔جڈاں اللہسَئِیں اپݨے وعدے دی تصدیق کر ڈِتی جو او بزرگی ءِچ حضرت ابراہیم کُوں پُتر ڈیسی تاں وَل حضرت ابراہیم کیا کِیتا؟ پاک کلام ڈسیندے" ۱۷۔ تاں حضرت ابراہیم سِجدے ءِچ ڈَھہہ پَئے، اتے کِھل تے اپݨے دِل ءِچ آکھݨ لگے: کیا کڈاہیں سَو سال دے بَڈھیرے کنُوں وی پال چایا؟ اتے سارہ! جیرھی نِوے سال دی ہے، بَھلا ہُݨ او پال چݨیسی؟ حضرت ابراہیم دی کِھل بے یقینی دے باعث نہ ہَئی بلکہ ایہ کِھل حیرت، پَہُوں ساری خوشی دے باعث ہَئی۔ کیوں جو اللہ دا کلام فریندے" حضرت ابراہیم اِیں گالھ تے جو او قومیں دا وَڈا بݨیسی ایمان اتے اُمیدی رکھی بھاونویں جو او خُود تقریباً سَو سال دا ہا اتے اپݨے بدن دی کمزوری اتے بی بی سارہ دے رَحم دی مردہ حالت دے باوجود اُنہیں دا اِیمان اتے اُمید ءِچ کمزور نہ تھے۔اتے نہ ہی اللہدے وعدے تے شک کر تے بئی ایمان تھے بلکہ کامل یقین کریندئیں ہوئیں خُدا دی تمجید کِیتونے۔ اتے اُنہیں کُوں پختہ یقین ہا جو جَیں وعدہ کِیتے او اِینکُوں پورا کرَݨ دی وی قدرت رکھیندے" (رومیوں ٤: ١٨۔ ٢١)

وَل وی حضرت ابراہیم ایہ معلوم کرَݨ چاہندا ہا جو اُوندی پانھی ہاجرہ دے پُتر اسماعیل دا کیا بݨیسی؟ تاں اللہسَئِیں اُوندے بارے ڈیساں جو" باقی اسماعیل دے بارے ءِچ وی مَیں تَیڈی عرض قبُول کریناں۔ مَیں اُوکُوں وی برکت ڈیساں اتے بَہُوں وَدھیساپَھلیساں---

اتے مَیں اُوکُوں قوم بݨیساں ۔۲۱۔ پَر مَیں اپݨاعہداِسحاق نال قائم کریساں جیرھا اگلے سال مقررہ وقت تے سارہ کنُوں پیدا تِھیسی" اتے " مَیں اِسحاق نال اتے اُوندی آل نال اپݨا دائمی عہد قائم کریساں۔ (پیدایش ١٧: ١٩، ٢٠، ٢١)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔رَب سُوہݨے دے حوالے!

سَدُوم شہر دی تباہی اتے حضرت اِسحاق دی پیدایش پیدایش ۱۸۔ ۲۱ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریند ے پَئیں ہَئِیں۔

توریت شریف دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں اَساں سیکھیا ہا جو اللہسَئیں عہد کِیتا ہا جو او حضرت ابراہیم کُوں نَویں قوم دا وَڈّا بنڑیسی جیرھی قوم کنُوں اللہ دے انبیا ہویسن اتے دُنیا دا بخشنڑ ہارا ہُوں قوم ءِچوں ہوسی۔ بے شک ہُنڑ تَئِیں بی بی سارہ اتے حضرت ابراہیم دے بال نہ ہَن اتے بَہُوں بزرگ تھی گئے ہَن۔

اَج اَساں ہِک نَواں اتے عجیب واقعہ سنڑسُوں۔ اِیں واقعہ دے شروع ءِچ اَساں ڈیکھسُوں جو حضرت ابراہیم کُوں ملنڑ کِیتے تَراہ بندے آئے ایہ تَراہ بندے عام اِنسان نہ ہَن۔ اِنہیں ءِچوں ڈُو تاں رَب العزت دے فرشتے ہَن اتے تَریجھا رَب العزت خُود آپ ہا۔ شاید کُجھ لوک آکھن جو حضرت ابراہیم دے کولھ خُدا انسانی شکل ءِچ نَئِیں آ سگدا۔ پَر او ایہ گالھ بُھلدے پئِین جو رب لاعزت بَہُوں قادر مطلق ہے اتے اُوں ہستی کِیتے کُوئی شے وی مشکل اتے ناممکن کائنی۔ خُدا تعالیٰ سب کُجھ کر سگدے سِوائے نا انصافی اتے بُرائی دے۔ اَج اَساں توریت شریف دے چار سبقئیں ءِچوں سیکھسُوں اتے پیدایش دی کتاب دے اَٹھارویں باب دا مطالعہ کریسوں۔پاک کلام فرمیندے" وَل رَب العزت ممرے دے مقام تے بَلوطیں دے درختیں ءِچ حضرت ابراہیم کُوں ڈکھالی ڈِتی۔ ہِک ڈِیہاڑے حضرت اِبراہیم گرمی دے موسم ءِچ ڈُوپَہریں ویلے اپنڑے خیمے دے دروازے تے چھاں تلے

بیٹھے ہَن۔ ۲۔ سامڑے جو ڈِٹھونے تاں اُنہیں کُون ترائے بَندے اَندے نظر آئے۔ تاں ٰخیمے دے دروازے کنُوں اُٹھی کے اُنہیں کُون مِلنڑ واسطے جلدی جلدی ٹُر پئے۔ اُنہیں دے کولھ وَنج تے اُنہیں کُوں جُھک تے سلام کِیتونے۔۳۔ وَل آکھیونے! رَب العزت! جے مَیڈے اُتے کرم دی نِگاہ کِیتی ہووے تاں وَل مَیڈے کولھوں اِیویں نہ لگے وَنجائیں۔ ٤۔ مَیں تھوڑا جہاں پانڑی چا اَنداں، تُساں ہَتھ مُونہہ دھو تے اِیں درخت دے تلے سَہی کڈھو۔٥۔تھوڑی دیر ءِچ وَلا مَیں روٹی پَکویناں۔ اِیویں تُساں تازہ دم تھی ویسوں وَلا بے شک اَگوں تے لگے وَنجاہے۔ مَیڈے گھر آ کے تُساں مَیکُوں عزت بخشی ہے، ہُنڑ مَیکُوں خدمت دا موقع وی ڈیوو۔ اُنہیں آکھیا! جیویں تَیں آکھیں اُوویں کر گِھن۔ ٦۔ اتے حضرت اِبراہیم جلدی نال خیمے دے اندر گئے اتے بی بی سارہ کُوں آکھیونے! جلدی نال ڈھیر سارا باریک اَٹا مَل تے روٹیاں پکا۔ ۷۔ وَل ڈَنگریں والے پاسے گئے اتے ہِک موٹا تازہ گابا اپڑے نوکر کُوں ڈِتونے، جَیں اُوکُوں ذبح کر تے اُوندا گوشت پَکایا۔ ۸۔وَل حضرت اِبراہیم کِھیر، مکھنڑ اتے گوشت روٹی اُنہیں دے مہمانیں دے اَگوں رکھی اتے جے تَئیں اُنہیں روٹی کھا نہ گِھدی اُنہیں دی خدمت واسطے اُتھائیں اُوں درخت تَلے کھڑے رہ گئے۔

۹۔وَل اُنہیں پُچھیا جو تَیڈی ذال سارہ کِتھاں ہے؟ اُوں جواب ڈِتا" خیمے ءِچ ہے" مہمانیں ءِچوں ہِک ہولیا: " مَیں تَیڈے کولھ وَلا اگلے سال اِیں بہار دے موسم ءِچ اَساں اتے اُوں ویلے تَیڈی ذال سارہ کُوں پُتر جایا پِیا ہوسی۔ایہ گالھیں بی بی سارہ وی حضرت اِبراہیم دی کنڈ دے پچھو خیمے دے دروازے دے کولھ سُٹّدی بیٹھی ہَئی۔ ۱۱۔ حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ اَصلُوں بُڈھڑے تھی گئے ہَن اتے بی بی سارہ دی او حالت نہ ہَئی جیرھی ہر مہینے عورتیں دی ہوندی ہے۔ ۱۲۔ ہِیں واسطے بی بی سارہ کِھل تے اپڑے دِل ءِچ آکھیس: ہُنڑ تاں مَیں بَہُوں بُڈھڑی تھی گئی ہاں اتے مَیڈا پَے وی اَصلُوں بُڈھڑا ہے۔ کیا وَل وی مَیکُوں ایہ خُوشی مِل سگدی ہے۔۱۳۔ ہِیں دوران رب العزت حضرت اِبراہیم کُوں فرمایا: سارہ ایہ سوچ کے کِیوں کِھلی ہے جو" مَیں جَہیں بُڈھڑی کُوں وی بَھلا بال جم سَگدے۔ ١٤۔ کیا مَیڈے کِیتے کُوئی گالھ مشکل ہے؟ مَیں تَیڈے کولھ وَلا اگلے سال اِیں بہار دے موسم ءِچ اَوساں اتے اُوں ویلے تَیڈی ذال سارہ کُوں پُتر جایا پِیا ہوسی۔ ۱۵۔ وَل سارہ بی بی مُکر گئی جو او کِھلی ہَئی کِیوں جو او ڈَر

گئی ہئی۔ پَر اللہسَئیں فرمایا" کائنا تُوں بالکل کِھلی ہَئیں!(پیدایش ۱۸: ۱۔٦، ٦۔ ۱۵)۔

وَل اللہسَئیں حضرت اِبراہیم تے سب کُجھ ظاہر کریندئیں ہوئیں فرمایا: سَدُوم اتے عمورہ شہر دے لوکیں بُرائی دی اِنتہا کر ڈِتّی ہے۔ اُنہیں دے گناہ بَہُوں زیادہ وَدھ گئے ہِن۔۲۱۔ اُنہیں دی بُرائی دا شور مَیں تَئیں پہنچے، ہِیں واسطے مَیں ہُنڑ وَنج تے ڈیکھساں جو جیرھا کُجھ مَیں سنڑئیں اُوویں اِی ہے تاں مَیں عدل کریساں ۔۲۲۔ ہِیں دوران او بندے تاں سَدُوم دے پاسے تُر پئے پَر حضرت اِبراہیم بار گاہِ الہیٰ ءِچ کھڑے رہ گئے۔

۲۳۔وَل حضرت اِبراہیم قُربِ الہیٰ ءِچ وَنج تے عرض کِیتونے: کیا تُوں سُکی نال سِنی وی ساڑ چُھڑیسیں؟۔ ۲٤۔متاں اُوں شہر ءِچ پنجھاہ نیک آدمی ہوون تاں کیا وَل وی تُوں سارے شہر کُوں تباہ کر ڈیسیں؟ اِنہیں پنجھاہ نیک لوکیں دی خاطر اِیں جاہ کُوں نہ بچیسیں؟ ۲۵۔تَیڈی ذات کنُوں ایہ گالھ بعید ہے جو بَد دے نال نیک کُوں وی مار گھتیں۔ نیک اتے بَد کُوں برابر کر ڈیویں۔ ایہ تَیں کنُوں نَئیں تھی سگدا! کیا سارے جہان دا مُنصف اِنصاف نہ کریسی؟

۲٦۔رَب العزت فرمایا: جے مَیکُوں سَدُوم شہر ءِپنجھاہ نیک لوک مِل پَئے تاں اُنہیں دے صدقے مَیں سارے شہر والئیں کُوں چھوڑ ڈیساں۔۲۷۔ حضرت اِبراہیم وَلا رَب العزت کُوں عرض کِیتی اتے آکھیا: مَیں معافی چاہنداں جو خاک تھی کے اپڑے مالک دے اَگوں بُلیناں پیا۔ ۲۸۔ شاید شہر ءِچ پِنتالیہہ نیک لوک ہوون۔ تاں کیا تُوں پنج گھٹ تِھیوَنڑ دی وجہ کنُوں تُوں سارے شہر دا نام و نشان مِٹا ڈیسیں؟اللہسَئیں فرمایا: جے مَیکُوں اُتھاں پِنتالیہہ نیک لوک ڈِس پَئے تاں مَیں شہر کُوں تباہ نہ کریساں۔"۲۹۔ حضرت اِبراہیم عرض کِیتی: رب العزت جے اُتھاں چالیہہ ہوون تاں؟ جے چالیہہ ہوئے تاں وی مَیں شہر کُو برباد نہ کریساں۔ " ۳۰۔حضرت اِبراہیم عرض کِیتی: خُداوند تعالیٰ ! جے ناراض نہ تِھیویں تاں مَیں کُجھ پِیا عرض کراں؟ کیا پَتا اُتھاں تریہہ ہوون؟ اللہسَئیں فرمایا۔ جے ترِیہہ وی ڈِس پَئے تاں مَیں اِیویں نہ کریساں۔ ۳۱۔حضرت اِبراہیم وَل عرض کِیتی: خُداوند گُستاخی دی معافی چاہنداں، متاں اُتھاں وِیہہ ہوون؟ اللہسَئیں فرمایا: جے وِیہہ وی ہوئے پَئے تاں وی مَیں شہر کُون برباد نہ کریساں۔

۳۲۔حضرت اِبراہیم وَلا عرض کِیتی: مَولا! جے ناراض نہ تِھیویں تاں مَیں چھیکڑی واری عرض کراں؟ جے اُتھاں فقط ڈاہا نیک لوک مِلݨ تاں؟ اللہسَئیں فرمایا: جے مَیکُوں ڈاہا وی مِل پَئے تاں وی اُنھائیں ڈاہا دے صدقے مَیں پورے شہر والئیں کُوں چھوڑ ڈیساں۔۳۳۔ حضرت اِبراہیم جیرھے ویلے رَب العزت نال ایہ ساری گالھیں کر گِھدیاں تاں اپݨے دیرے دُو واپس مُڑِیئے۔ (پیدایش۱۸: ۲۰۔ ۳۳)۔

پیدایش ۔۱۹باب

۱۔اتے او ڈُو مہمان جیرھے فرشتے ہَن اتے سَدُوم شہر دُو روانہ تھے ہَن شام کُوں شہر دے نزدیک آ پہنچے۔ اتے اُتھاں شہر دے پھاٹک تے کچہری ءِچ حضرت لوط وی بیٹھے ہَن، اُنہیں کُوں ڈیکھ کےحضرت لُوط اُٹھی تے اُنہیں دا استقبال کِیتونے اتے جُھک کےسلام کِیتا اتے آکھونے: ۲۔سَئیں! اپݨے اِیں خادم دے گھر تشریف گِھن چُلوں، ہَتھ مُونہہ دھووو اتے رات اُتھائیں ٹِکو۔ فجِر کُوں بے شک لگے وَنجاہے"۔اُنہیں آکھیا:کَینا! اَساں شہر دے چوک ءِچ اِی رات گُزار گِھنسُوں۔۳۔ پَر حضرت لُوط اُنہیں دی ڈھیر ساری مِنت کرِݨ لگ پئے جو مَیڈے کولھ ٹِکو۔ چھیکڑ او اُوندے گھر آ گئےحضرت لُوط جلدی نال اُنہیں واسطے دعوت تیار کِیتی۔وَل اُنہیں اُتھائیں کھادھا پِیتا۔

دوستوں!اَج دے پروگرام دا ویلہ مُکدا ویندے۔ ساکُوں پورا یقین ہے جو تُساں ایہ چاݨ گِھدے جو ساڈا رَب سچا اتے عہد دا پکا خُدا ہے او اپݨے قول اتے عہد کنُوں پھردا نَئیں بلکہ ہر حال ءِچ پورا کریندے کیوں جو وعدہ وفا خُدا ہے۔ اِیں واسطے اُوں سَدُوم اتے عمورہ دے گناہ دی وجہ کنُوں اُنہیں کُوں سزا ڈِتی، اِیویں حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ کُوں بُڈھیپے ءِچ پُتر عطا کِیتا کِیوں جو ایہ اُوندا وعدہ ہا جو او اُوکُوں پُتر ڈیسی اتے اُوکُوں نَویں اتے وَڈی قوم بݨیسی۔ اِیں واسطے رب العزت حضرت اِبراہیم کُوں حُکم ڈِتا جو او حضرت اسماعیل کُوں اپݨے گھرَوں روانہ کر چھوڑے، کِیوں جو اُوندے وعدے اتے منصوبے اُوندی ذات وانگوں لاتبدیل ہِن ۔پروگرام کُوں غُور نال سُݨݨ دا بَہُوں شکریہ۔ ساکُوں بَہُوں اُمید ہے جو تُساں ساڈا اگلا پروگرام ضرور سُݨسوں اتے بَرکتاں پَئیسوں کیوں جو رب سوہݨے دی منشاں ہوئی تاں اَساں حضرت اِبراہیم دی

زندگی دا او اہم واقعہ سُٹیسُوں جو اُنہیں کِیویں اپݨے پُتر کُوں تیار کِیتا جو او اللہسَئِیں دے فرمان دے مطابق قُربان تِھیوے۔

اگّلے پروگرام تَئِیں تُساں پاک کلام دی اِیں آیتِ مبارکہ کُوں ذِہن ءِچ رکھائے

" سُبحاناللہ، رَب العزت کولھ حکمت اتے علم دی دولت دی انتہا کائنی ، اتے اُوندے فیصلیئیں کُوں کون بیان کر سگّدے، اتے اُوندے رَستیں دی کئں کُوں سمجھ ہے" (رومیوں ۱۱: ۳۳)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔رَب سُوہݨے دے حوالے!

سَدُوم شہر دی تباہی اتے حضرت اِسحاق دی پیدایش پیدایش ۱۸۔ ۲۱ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریند ے پَئیں ہَئِیں۔

توریت شریف دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں اَساں سیکھیا ہا جو اللہسَئیں عہد کِیتا ہا جو او حضرت ابراہیم کُوں نَویں قوم دا وَڈّا بنّیسی جیرھی قوم کنُوں اللہ دے انبیا ہویسن اتے دُنیا دا بخشڑ ہارا ہُوں قوم ءِچوں ہوسی۔ بے شک ہُنڑ تَئِیں بی بی سارہ اتے حضرت ابراہیم دے بال نہ ہَن اتے بَہُوں بزرگ تھی گئے ہَن۔

٤۔اِیں کنُوں پہلے جو مہمان آرام کرَنڑ واسطے لیڈے، سَدُوم شہر دے جوَانیں کنُوں گِھن تے ہڈھڑئیں تَئِیں سارے مَرد کَٹھے تھی تے حضرت لُوط دے گھر کُوں چَودھرو وَلھیٹ گئے۔ ٥۔اتے اُنہیں حضرت لُوط کُوں سَڈّ مار تے آکھیونے: او آدمی کِتھاں ہِن جنہیں کُوں اَج شام تُوں اپڑے گھر گِھن اَئیں؟ اُنہیں کُوں باہرو گِھن آ۔ اَساں اُنہیں نال بَد فِعلی کرینڈُوں۔"

سَدُوم شہر دے رَہنڑ والے لوک لونڈے باز ہَن اتے گناہ ءِچ مَست ہَن اللہسَئیں اِنہیں کُوں گمراہ آکھیئے۔(اعمال ١: ٢٦، ٢٧)۔

٦۔ وَل حضرت لُوط ایہ سُنڑ کے گھروں باہر نِکلدے ویلے دروازہ بِند کِیتی آئے۔٧۔ اتے اُنہیں کُوں آکھیونے: بِھراوو! اِہجی بے حیائی تاں نہ کرو۔۔۔٨۔۔ پَر مَیڈے مہمانیں کُوں ہتھ نہ لواہے کِیوں جو او مَیڈی پناہ ءِچ آ گئے ہِن۔٩۔ اُنہیں

آکھیا: ہَٹ وَنج، تُوں وَڈّا آ گئی پناہ ڈیونڑ والا۔ تُوں پردیسی تھی کے ساڈّے حاکم بݨدا پَئی۔ ہُݨ اَساں تَیڈّے نال اُنہیں مہمانیں کنُوں وَدھ تے بُرا کریسوں۔ وَل او یکے جوَان حضرت لُوط کُوں مارَنڑ کُٹݨ پَئے گئے اتے دروازہ بَھن تروڑ کے کھولَنڑ والے ہَن۔ ۱۰۔ اِتنے ءِچ اُنہیں مہمانیں باہرو ہَتھ وَدھا تے حضرت لُوط کُوں اندر چھک گِھدا اتے دروازہ بند کر ڈِتونے۔ ۱۱۔ اتے وَل اُنہیں مہمانیں باہر والئیں چھوڑِئیں وَڈّئیں سارے لوکیں کُوں جیرھے باہرو ہَن اندھا کر ڈِتا۔ بَس او سویل تَئِیں دروازہ گولیندے رہ گئے ۔

۱۲۔وَل اُنہیں مہمانیں حضرت لُوط کنُوں پُچھیا: اِتھاں تَیڈّا کُوئی ہِیا وی ہے؟ پُتر، دِھیریں، جَنواترے یا ہِیا کُوئی؟ اِیں شہر ءِچ تَیڈّے جیرھے جیرھے وی رشتے دار رَہندِن، اُنہیں سارِئیں کُوں اِتھوں کڈھ چُل۔۱۳۔ کِیوں جو اَساں اِیں شہر کُوں فنا کرَنڑ والے ہَیں۔ اِتھوں دے لوکیں دے گناہ بارگاہِ الہیٰ ءِچ حد کنُوں وَدھ گئے ہِن۔ لِہٰذا اِیں شہر سَدُوم کُوں فنا کَرنڑ کِیتے اُوں ساکُوں بھیجئے۔ ۱٤۔وَل حضرت لُوط اپݨے اُنہیں جَنواترِئیں دے کولھ ٹُر گئے جِنہیں نال اُنہیں دِئیں دِھیرِیں دی شادی تِھیونڑ والی ہَئی۔ اُنہیں کُوں آکھیونے: جَلدی کرو، اِتُھوں نِکل چُلوں کِیوں جو اللہسَئِیں اِیں شہر کُوں فنا کرَنڑ والا ہے۔ پُر اُنہیں سمجھیاجو او مذاق پَئے کریندِن۔۱۵۔ جیرھے ویلے سویل تھی تاں فرشتِئیں حضرت لُوط کنُوں جَلدی کرائی اتے آکھیونے: اپݨی ذال اتے ڈُوہائیں دِھیرِیں کُوں نال گِھن تے نِکلݨ دی کر۔ اِیں نہ تِھیوے جو تُساں وی اِیں شہر دے بُرے لوکیں دے نال فنا تھی وَنجو۔وَل وی حضرت لُوط دیر پَئے کریندے ہَن، کِیوں جو اللہ اُنہیں تے مہربان ہا اِیں واسطے فِرشتِئیں اُنہیں دا ، اُنہیں دی ذال دا اتے اُنہیں دِئیں ڈُوہائیں دِھیرِیں دا ہَتھ پَکڑ تے شہر کنُوں باہر آندا۔۱۷۔اتے وَل اِیں تِھیا جو جیرھے ویلے او اُنہیں کُوں باہر گِھن آئے تاں فِرشتِئیں ءِچوں ہِک آکھیا:اپݨی جان بچاونڑ واسطے اِتھوں بَھج وَنجو، پِچھوں تے نہ ڈِکھاہے اتے نہ اِی اِیں میدان ءِچ کِتھائیں رُکاہے۔ بلکہ اُنہیں پہاڑیں دے پاسے بَھج وَنجوتاں جو مَرّنڑ کنُوں بَچ وَنجو۔" (پیدایش ۱۹: ۱۲۔۱۷)

۲٤۔ تاں رَب العزت سَدُوم اتے عمورہ دے شہریں تے بَلدی ہوئی گَندھک اَسمان کنُوں وَساوَنڑ شروع کر ڈِتی۔ اِیں طرح اُنہیں شہریں کُوں، اُتھوں دے رَہنڑ والئیں کُوں، اُتھوں دے سارے دیہاتیں کُوں اتے جیرھا کُجھ وی اُنہیں ءِچ جایا ہِیا

ہا ساڑ تے سُوا کر ڈِتس۔ ٢٦۔ہُوں ویلے حضرت لُوط دی ذال ویندئیں ویندئیں پَچھُوں تے جو پھر کے ڈِٹھا تاں اُتھائیں لَونڑ دا مُنارا بنڑ گئی۔

٢٧۔ اِڈُوں حضرت اِبراہیم فجر نال اُٹھیے اتے ہُوں جاہ تے لگے آئے جتھاں پہلے بارگاہِ الہیٰ ءِچ کھڑے رہ گئے ہَن۔٢٨۔ وَل سَدُوم ، عمورہ شہریں اتے اُتھوں دے سارے دیہاتیں دو نِگاہ کِیتونے تاں کیا ڈِہدِن! جو اُتھوں اِیویں دُھوں دے بَدَل پَئے اُٹھدِن جیویں بَٹھی ءِچوں نِکلدا ہووے۔٢٩۔ جیرھے ویلے رَب العزت اُوں عِلاقے دے شہریں کُوں فنا کِیتا جتھاں حضرت لُوط رَہندے ہَن، تاں حضرت اِبراہیم دے صدقے حضرت لُوط کُوں اُوں آفت کنُوں بَچا چھوڑُیس۔(پیدایش ١٩: ٢٤۔ ٢٩)

ایہ سارا واقعہ پاک کلام ڈِسیندے جو اللہسَئِیں کِیویں سَدوم اتے عمورہ شہریں کوں اَسمان کنوں بھاہ نازل فرما کے سزا ڈِتی۔ اَج سَدُوم شہر دے کھنڈرات فلسطین ءِچ بحیرہ مُردار ءِچ موجود ہِن۔ گناہ کُوں پسند کرݨا عقل مندی نَئِیں۔ بارگاہِ الہیٰ ءِچ گناہ دی سزا ہَہُوں

خوف ناک ہے

اَساں مزید توریت شریف دا مطالعہ جاری رکھیسُوں اتے ڈِیکھسُوں جو اللہسَئِیں کِیویں حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ کُوں کئی سال پہلے کِیتے وعدے دے مطابق پُتر عطا کِیتا۔اِیندا بیان پاک کلام ءِچ پیدایش اِکویہوی(٢١ویں)باب ءِچ اِیویں کِیتا گئِے:

١۔"اللہسَئِیں اپݨے فرمان دے مطابق بی بی سارہ تے کرم دی نِگاہ کِیتی۔٢۔اتے بی بی سارہ کُوں حضرت اِبراہیم دے بُڈھیپے ءِچ پیٹ تھی گیا۔ وَل ہُوں مقرر وقت تے جیرھا رب العزت فرمایا ہِک پُتر جایا۔ ٣۔اتے حضرت اِبراہیم اپݨے اُوں پُتر دا ناں اِسحاق رکھیا۔٤۔وَل رَب العزت دے حُکم دے مطابق حضرت اِبراہیم اِٹھویں ڈِینہہ اُوندی طہور کِیتونے۔٥۔ جڈاں حضرت اِسحاق پیدا تھے تاں اُوں ویلے حضرت اِبراہیم سَو سال دے ہَن۔ ٦۔ اتے بی بی سارہ آکھیا: چھیکڑ رَب العزت مَیکُوں کِھلݨ دا موقع بخشئے اتے جیرھا وی اِیں بارے سُݨسی او وی کِھل کنُوں ہُڈ ویسی۔ ٧۔کہیں دے گُمان ءِچ وی نہ ہوسی جو اِبراہیم دی ذال سارہ وی

ہال کُوں کِھیر پِلیسی! پَر اُوندے بُڈھیپے ءِچ مَیں جَہیں بُڈھڑی کنُوں ہِک پُتر جا پئے" (۲۱: ۱۔ ۷)۔

اِیویں اللہسَئِیں اپݨا او قول حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ نال پورا کِیتا جیرھاہَہُوں مُدت پہلے کِیتا ہا۔ اتے بی بی سارہ جیرھی بانجھ ہَن اتے اولاد پیدا نہ کر سگدیاں ہَن" رَب العزت اپݨے وعدے دے مطابق پُتر بخش ڈِتا۔ اُنہیں اُوندا ناں اِسحاق رکھیاجَیندا مطلب ہے "او کِھلدے" پِر حضرت اِسحاق دے پیدا تِھیوݨ تے ہر کُوئی خُوش نہ ہا۔ پاک کلام فرمیندے:

۸۔حضرت اِسحاق کُجھ وَڈے تھی آئے۔ جیرھے ڈِینہہ اُنہیں دا کِھیر چُھڑایا گیا ہُوں ڈِینہہ حضرت اِبراہیم ہِک وَڈی دعوت کِیتی۔ ۹۔ جیرھے ویلے بی بی سارہ ڈِٹھا جو ہاجرہ مِصری والی دا پُتر حضرت اسماعیل جیرھا اُوکُوں اِبراہیم کنُوں جایا ہا مَیڈے پُتر اِسحاق دا مذاق بݨدا ودے۔ ۱۰۔ تاں بی بی سارہ ایہ ڈیکھ تے حضرت اِبراہیم کُوں آکھیُس:اِیں ہانھی اتے اِیندے پُتر کُوں اِتھو کڈھ چھوڑ، تاں جو ہانھی دا پُتر مَیڈے پُتر اِسحاق دے نال وارث نہ بݨے۔۱۱۔حضرت اِبراہیم کُوں ایہ گالھ سُݨ تے ڈُکھ تِھیا، کِیوں جو حضرت اسماعیل اُنہیں دا پُتر ہا۔ ۱۲۔ پَر رَب العزت حضرت اِبراہیم کُوں فرمایا: تُوں اپݨے پُتر اتے اپݨی ہانھی ہاجرہ کِیتے ڈُکھی نہ تھی۔ اُوویں کر جیویں تَیڈی ذال سارہ تَیکُوں آکھیے۔ تُوں اُوندی گالھ مَن، مَیڈے وعدے دے مطابق تَیڈی آل دا ناں اِسحاق کنُوں ڈَرسی۔ ۱۳۔اتے مَیں ہانھی دے پُتر کنُوں وی ہِک وَڈی قوم بݨیساں کِیوں جو آخر او وی تَیڈی اولاد ہے۔ ۱٤۔ وَل اگلے ڈِینہہ سویل نال حضرت اِبراہیم بی بی ہاجرہ کُوں پاݨی دا بھریا ہویا ہِک مشکیزہ اتے کُجھ روٹیاں ڈے تے اُوندے پُتر کُوں اُوندے نال ٹُور چھوڑیا۔ " (پیدایش ۲۱: ۸۔ ۱٤)۔ حضرت اسماعیل کُوں روانہ کرݨ حضرت اِبراہیم کِیتے تکلیف دا باعث ہا۔پَر رَب العزت خواب ءِچ اُنہیں کُوں ڈسا ڈِتا ہا جو نَویں اُمت اتے دُنیا دا بخشݨ ہارا حضرت اسماعیل کنُوں نہ بلکہ اِسحاق کنُوں پیدا تِھیسی ۔ حضرت اسماعیل جیرھے ویلےتقریباً پندرہ سال دے ہَن تاں حضرت اِسحاق دا مذاق بݨدے پَئے ہَن اتے اُنہیں کُوں ایہ پسند نہ ہا جو اللہسَئِیں حضرت اِسحاق کنُوں نَویں قوم بݨاوے جیرھی قوم ءِچوں دُنیا دا بخشݨ ہارا آوݨا ہا۔

تاں وَل حضرت اسماعیل نال کیا تِھیا؟ پاک کلام ساکوں ڈسیندے جو او اپݨی ماء ہاجرہ نال کِیویں مصر کے نیڑے ہِک ریگستانی علاقے ءِچ پہنچے اتے اُنہیں ہِک مصری تریمت نال شادی کر گِھدی۔ حضرت اسماعیل عربی نسل دا وَڈا بݨیا ۔ (عربی نسل دے لوک حضرت اِسحاق دی قوم دے دشمن بݨ گئے اتے ایہ بلکہ اُوویں ہا جیویں اللہ‌سَئِیں پہلے حضرت اِبراہیم کُوں ڈسا ڈِتا ہا(پیدایش ١٦: ١٢)

پَر رَب العزت عربئیں نال اتے اِسرایلئیں نال بلکہ سب لوکیں نال پیار کریندے اتے چاہندے جو سارے لوک اُوندی بارگاہ ءِچ آوݨ۔

دوستوں!اَج دے پروگرام دا ویلہ مُکدا ویندے۔ ساکُوں پورا یقین ہے جو تُساں ایہ چاݨ گِھدے جو ساڈا رَب سچا اتے عہد دا پکا خُدا ہے او اپݨے قول اتے عہد کنُوں پھردا نَئِیں بلکہ ہر حال ءِچ پورا کریندے کیوں جو وعدہ وفا خُدا ہے۔ اِیں واسطے اُوں سَدُوم اتے عمورہ دے گناہ دی وجہ کنُوں اُنہیں کُوں سزا ڈِتی، اِیویں حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ کُوں بُڈھیپے ءِچ پُتر عطا کِیتا کِیوں جو ایہ اُوندا وعدہ ہا جو او اُوکُوں پُتر ڈیسی اتے اُوکُوں نَویں اتے وَڈی قوم بݨیسی۔ اِیں واسطے رب العزت حضرت اِبراہیم کُوں حُکم ڈِتا جو او حضرت اسماعیل کُوں اپݨے گھرَوں روانہ کر چھوڑے، کِیوں جو اُوندے وعدے اتے منصوبے اُوندی ذات وانگوں لاتبدیل ہِن ۔پروگرام کُوں غُور نال سُݨ دا پَہُوں شکریہ۔ ساکُوں پَہُوں اُمید ہے جو تُساں ساڈا اگلا پروگرام ضرور سُݨسوں اتے بَرکتاں پَئیسوں کیوں جو رب سوہݨے دی منشاں ہوئی تاں اَساں حضرت اِبراہیم دی زندگی دا او اہم واقعہ سُݨیسُوں جو اُنہیں کِیویں اپݨے پُتر کُوں تیار کِیتا جو او اللہ‌سَئِیں دے فرمان دے مطابق قُربان تِھیوے۔

اگلے پروگرام تَئِیں تُساں پاک کلام دی اِیں آیتِ مبارکہ کُوں ذِہن ءِچ رکھائے

" سُبحان‌اللہ، رَب العزت کولھ حکمت اتے علم دی دولت دی انتہا کائنی ، اتے اُوندے فیصلیئیں کُوں کون بیان کر سگدے، اتے اُوندے رَستیں دی کئں کُوں سمجھ ہے" (رومیوں ١١: ٣٣)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔رَب سُوہݨے دے حوالے!

سبق نمبر ۲۲

حضرت اِبراہیم اپݨے پُتر دی قُربانی ڈینڈِن پیدایش۔۲۲ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

توریت شریف دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں اَساں خُدا دے پیغمبر حضرت اِبرہیم دے بارے بَہُوں اہم اتے عجیب گالھیں سُݨئیں۔ اَج اَساں اُنہیں دی زندگی دی سب کنُوں مشہور اتے اہم واقعہ " تباسکی" سُݨسوں۔ تباسکی حضرت اِبراہیم دی قُربانی دا واقعہ ہے لفظ " تباسکی" دا کیا مطلب ہے۔ ایہ لفظ افریقی زبان ءِچ استعمال تِھیوݨ والا بَہُوں اہم لفظ ہے۔ اتے فعل دے طور تے استعمال تِھیندے، اِیندا مطلب ہے جو " دعوت واسطے لیلا ذبح کرݨا" اِسم دے طور تے استعمال کریندئیں ہوئے اِیندے معنی ہِن " عید الاضحیٰ" جیرھی اہلِ اسلام عید مَنیدِن۔ اتے ایہ حضرت اِبراہیم دے پُتر دی قُربانی دی یاد تازہ کریندی ہے۔

پچھلے سبق ءِچ اَساں سیکھیا ہا جو حضرت اِبراہیم نال اللہسَئیں وعدہ کِیتا ہا جو او اُنہیں کُوں ہِک پُتر ڈیسی اتے اللہسَئیں پُڈھیے ءِچ حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ کُوں پُتر ڈِتا۔ اِیویں اُوں اپݨا وعدہ پورا کر ڈِتُس۔ اُوں پُتر دا ناں اِسحاق ہا۔ اللہسَئیں فقط پُتر ڈیوݨ دا وعدہ نہ کِیتا ہا بلکہ ایہ وی وعدہ کِیتا ہا جو مَیں اُوندی آل اولاد کُوں ہِک وَڈی قوم بݨیساں جَیندے وسیلے دُنیا دی قوماں بَرکتاں پَئیسن۔ اَساں ایہ وی ڈِٹھا ہا جو حضرت اسماعیل اتے اُنہیں ماء کِیویں حضرت اِبراہیم دا گھر چھوڑ ڈِتااتے او مُلک مصر دو روانہ تھےتاں جو اُتھاں وَنج تے اَباد تِھیوون۔ اتے گھر ءِچ فقط حضرت اِسحاق رہ گئے جیرھا اُوہو پُتر ہا جَیندے وعدہ اللہ سَئیں کِیتا ہا۔

بَہُوں سال گزرݨ دے بعد حضرت اِسحاق وَڈے تھی گئے تاں اللہسَئیں ہِک حیران اتے پریشان کرَݨ والا حکم حضرت اِبراہیم کُوں ڈِتا۔ او حُکم کیا ہا آؤ اَساں توریت شریف دی کِتاب پیدایش دے باویئویں باب ءِچوں سُݨڈے ہَئیں۔

۱۔ اِنہیں گالھیں دے بعد اللہسَئیں حضرت اِبراہیم دا اِمتحان گِھدا۔ رَب العزت فرمایا: "اِبراہیم" اُنہیں جواب ڈِتا " جی سَئیں" ۲۔ رَب العزت فرمایا تُوں اپݨے اکلوتے پیارے پُتر اِسحاق کُوں نال گِھن تے موریاہ دے مُلک ءِچ وَنج اتے اُتھاں اُنہیں پہاڑیں ءِچوں ہِک پہاڑ تے جیرھا مَیں تَیکُوں ڈِکھیساں قُربان کریں" (پیدایش ۲۲: ۱۔۲)۔

کیا!؟ اللہسَئیں حضرت اِبراہیم کُوں کیا اَہندے پَئین؟ او حضرت اِبراہیم کُوں حُکم ڈِیندا پَئے جو او اپݨے پیارے اتے اکلوتے پُتر کُوں اُوں پہاڑ تے گِھن وِنجے جیرھا اُتھوں بَہُوں پَرے ہا اتے اُتھاں اللہ دی خُوشنودی کِیتے سوختنی قُربانی چڑھا چھوڑے ۔ ایہ کِیویں ممکن تھی سگدا ہا؟ حضرت اِبراہیم پنچویں سال (۲۵ویں) اِیں پُتر دے انتظار ءِچ گزار ڈِتے ہَن جَینکُوں ڈِیوݨ دا وعدہ اللہسَئیں کِیتا ہا اتے ہُݨ اللہسَئیں اُنہیں کُوں آہدے پَئین جو اُوں پُتر کُوں قُربان کر ڈِے۔ حضرت اِبراہیم کیا جواب ڈِتا ؟ کیا اُوں اللہدے حکم دے خلاف کوئی عذر یا بہانہ بݨایا کیوں جو اِہجا حُکم مَنݨ اِنسان واسطے بَہُوں مشکل ہے؟ پاک کیا بیان کریندے:

۳۔ تاں حضرت اِبراہیم وَلدی فجر کُوں سویل نال اُٹھی تے بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربانی پیش کرَݨ واسطے لکڑیں کُپ تے گڈہا تے لَڈیاں۔ اپݨے پُتر حضرت اِسحاق اتے ڈُو نَوکریں کُوں نال گِھن تے اُوں جاہ دو روانہ تِھی پَئے جیرھی جاہ دا رَب العزت اُنہیں کُوں فرمایا ہا۔ تَراہ ڈِینہہ تَئیں حضرت اِبراہیم۔ اُنہیں دا پُتر اتے ڈُو نوکر اُوں پہاڑ دو سفر کریندئیں رِیہے جیرھے پہاڑ تے اللہ سَئیں حُکم ڈِتا ہا جو اپݨے پُتر کُوں بارگاہِ الہیٰ ءِچ پیش کر۔ جیوں جیوں او جاہ نال تِھیندی اَیندی ہَئی حضرت اِبراہیم دے دِل دی دھڑکن تیز تِھیندی ویندی ہَئی، اِیویں جو اُنہیں دا ہاں پَھٹ پوسی۔ اَساں جیرھے ایہ گالھ سُݨڈے پَئیں ہَئیں اَساں جاݨڈے ہَئیں جو حضرت اِبراہیم واسطے ایہ ہِک سخت امتحان ہا پَر حضرت اِبراہیم دے سامݨے فقط اللہ سَئیں دا حُکم ہا جَینکُوں اُنہیں ہر حال ءِچ مݨن دا پختہ ارادہ کر

گِھدا ہا۔اللہ سَئِیں اُنہیں دا اِہجا سخت امتحان گِھدا جیرھا بَہُوں درد ناک وی ہا اتے خوف ناک وی۔

اِیندے اَگوں کیا تِھیا، پاک کلام فرمیندے: ٦۔ حضرت اِبراہیم قُربانی کُوں ساڑن کِیتے لکڑیں حضرت اِسحاق تے رکھیاں۔ بھا بالنڑ والا پتھر چقماق اتے چُھرا اپڑے خُدا چا تے اُوں پہاڑ دو کٹھے ٹُر پَئے۔۷۔ رَستے ءِچ حضرت اِسحاق اپڑے والد کنُوں پُچھیا: اَباسَئِیں! اُنہیں جواب ڈِتا" جی مَیڈا کیا گالھ ہے؟ حضرت اِسحاق پُچھیا: بھا بالنڑ والا پتھر اتے لکڑیں تاں ساڈے کولھ ہِن پیاں، پَر اللہ دی خُوشنودی کِیتے قُربانی دا لیلا کِتھاں ہے۔ ۸۔ حضرت اِبراہیم جواب ڈِتا: پُتر! رَب العزت خُود قُربانی کَرنڑ واسطے لیلاعطا کریسی، بَس او ڈُوہیں اَگوں تے ٹُردے گئے۔۹۔ جیرھے ویلے اُوں جاہ تے پہنچے جیرھی جاہ دا رَب العزت اُنہیں کُوں ڈِسایا ہا، تاں حضرت اِبراہیم اُتھاں بارگاہِ الہیٰ ءِچ اللہ دی خُوشنودی ءِچ قُربانی پیش کرنڑ واسطےتھلے وانگوں ہِک مذبح بٹایا۔ وَل اُوندے اُتے لکڑیں ترتیب نال رکھیونے۔ اِیندے بعد اپڑے پُتر حضرت اِسحاق کُوں بَدھ تے لکڑیں دے اُتے لِٹا ڈِتونے۔۱۰۔ وَل پُتر کُوں رضائے الہیٰ دے مطابق ذبح کرنڑ واسطے چُھرا اپڑے ہتھ ءِچ گِھدا۔ ۱۱۔ہُوں ویلے اَسمان کنُوں خُداوند دے فِرشتے دی اَواز اَئی: اِبراہیم! اِبراہیم! اُنہیں جواب ڈِتا: جی سَئِیں! مَیں حاضر ہاں۔ ۱۲۔ خُداوند دے فرشتے آکھیا: اپڑا ہتھ روک گِھن، چُھوہَر کُوں کُجھ نہ نہ آکھ ہُنڑ تَیں اپڑے عمل نال ایہ ثابت کر ڈِتے جو تُوں رَب العزت کُوں پہلا درجہ ڈِیندیں۔ ہِیں خاطر تَیں اپڑے بَہُوں پیارے پُتر کُوں وی اُوندے راہ ءِچ قُربان کرَنڑ کنُوں دریغ نَئِیں کِیتا۔ ۱۳۔ اتے حضرت اِبراہیم چودھاروں ڈِٹھا ، تاں کیا ڈِہدن جو اُنہیں دے پِچھو ہِک دُنبہ جھتیں ءِچ سِنگ پَھسائی کھڑے۔ اُنہیں وَنج تے اُوکُوں پکڑیا اتے اپڑے پُتر دی جاہ تے قُربان کِیتونے۔ ۱۴۔ہَیں واسطے حضرت اِبراہیم اُوں جاہ دا ناں " یہوواہ یری رکھیا یعنی رَب العزت دا او پہاڑ جِتھاں اللہ سَئِیں الغائب کنُوں ڈِیسی۔ وَل اِیہ گالھ مثال تے اکھاڑ بنڑ گئی"(پیدایش ۲۲: ٦۔ ۱۴)

ایہ واقعہ بَہُوں اہم وی ہے اتے وضاحت طلب وی ۔ حضرت اِبراہیم دی اِیں قُربانی دے تَراہ سِرے یا پہلو ہِین۔ نمبر ہِک تاریخی پہلو، ڈُوجھا علامتی پہلو اتے تَریجھا نبوی یعنی پیغمبرانہ پہلو ہے۔ آکھنڑ دا مقصد ہے جو ایہ واقعہ کُوں سمجھنڑ کِیتے ساکُوں تَراہ گالھیں تے غور کرنڑا پوسی۔ نمبر ہِک کیا تِھیا، نمبر

ڈُو : ایہ واقعہ کیرھی گالھ دی نشانی یا علامت ہے، تَریجھے نمبر تے جیرھا واقعہ پیش آوݨا ہا اُوندے بارے حضرت اِبراہیم کیا نبوت کِیتی۔

تاریخی پہلو دے مطابق اَساں ڈِٹھے جو اللہ سَئِیں کِیویں حضرت اِبراہیم دے اِیمان کُوں پرکھیا اتے کیویں قُربانی واسطے دُنبہ الغائب تُوں ڈے کے حضرت اِسحاق کُوں بچا گِھدا۔ ایہ واقعہ تقریباً ڈُو ہزار سال پہلے اُونہی جاہ تے تِھیا جِتھاں ہُݨ یروشلم اَباد ہے۔ اَساں اِنیکُوں آکھ سگدے ہَئِیں جو ایہ حضرت اِبراہیم دی قُربانی دا ہِک تاریخی واقعہ ہے۔

جِتھوں تَئِیں اِیں واقعہ دے علامتی پہلو دی گالھ ہے تاں پاک کلام ساکُوں اِیندے بارے ڈسیندے جو اَساں حضرت اِبراہیم دی آل اولاد ہَئِیں۔ پاک کلام ءِچوں اَساں سیکھیا ہا جو اللہ سَئِیں حضرت اِسحاق کُوں مَوت دی سزا ڈِتی کیوں جو اَساں سارے گنہگار ہَئِیں اِیں واسطے اللہ دی سزا دے حق دار ہَئِیں۔ اتے اَساں وی سیکھئے جو خُدائے ریم و کریم اپݨی رحمت نال حضرت اِبراہیم دے پُتر حضرت اِسحاق کُوں کِیویں مَوت دے مونہہ ءِچوں زندہ کڈھ گِھدا۔اِیویں اللہ سَئِیں ساڈے اُتے وی اپݨا رحم کِیتا اتے او خُود ساڈے واسطے اَسمان کُوں چھوڑ تے زمین تے آگیا تاں اَساں بچ وَنچوں جیویں حضرت اِسحاق کُوں بچایا گئیا۔ چھٹکارے دا رَستہ کیرھا ہے۔ ؟ حضرت اِبراہیم دا واقعہ ساکُوں ڈسیندے جو خُدا چھٹکارے دی جیرھی راہ تیار کِیتی ہے او کامل قُربانی یعنی کفارہ ہے۔

جیرھے واقعہ کُوں اَج اساں بیان کِیتے جو اللہ سَئِیں کِیویں حضرت اِبراہیم دے پُتر حضرت اِسحاق دی جاہ تے قُربان تِھیوݨ کِیتے الغائب تُوں دُنبہ ڈِتا جَیندے سینگ جھتیں ءِچ پَھسے پَئے ہَن پَر سارا لیلا بے داغ ہا۔ جے لیلا زخمی یا کُوئی عیب والا ہوندا تاں او حضرت اِبراہیم دے پُتر دے بدلے قُربان تھیوݨ دے لائق نہ ہوندا۔اللہ سَئِیں جیرھا لیلا الغائب تُوں بخشیا ہا او بے عیب اتے کامل ہا جیرھا قُربانی دے لائق ہا۔توریت شریف دے پہلے باب کُوں سیکھندیں ہوئیں اَساں او چھٹکارے دی رہ ڈِٹھی ہَئی جیرھی اللہ سَئِیں تیار کِیتی ہَئی۔کیا تُہاکُوں یاد ہے جو او کیرھا رَستہ ہَئی۔ حضرت آدم اتے اماں حوا دی حُکم عدولی دے بعد اللہ سَئِیں فیصلہ سݨایا ہا جو " گناہ دی مزدوری مَوت ہے" رتول دے بحیر گناہیں دی ناممکن ہے۔ ہُݨ جیرھے لوک وی اپݨے گناہیں دی سزا کنُوں بچݨ چاہندن اُنہیں واسطے لازمی ہے جو او ہِک بے عیب لیلا قُربان کرَݨ۔ اتے

اللہ سَئِیں دی بارگاہ ءِچ پیش کرَنڑ۔ گنہگار اِنسان دے کفارے واسطے بے عیب اتے معصوم جانور اپڑی جان قُربان کریندے ہَن۔ لوکیں دے گناہیئیں دی معافی واسطے فقط ایہوں ہِک رستہ ہا جیرھا اللہ سَئِیں دے انصاف دا تقاضا پورا کریندا ہا۔

اپڑے میزبان کُوں اجازت ڈِیووں ۔رَب سُوہڑے دے حوالے!

سبق نمبر ۲۲

حضرت اِبراہیم اپݨے پُتر دی قُربانی ڈِینڈِن پیدایش۔۲۲ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے تُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

توریت شریف دا مطالعہ کریندئیں ہوئیں اَساں خُدا دے پیغمبر حضرت اِبرہیم دے بارے بَہُوں اہم اتے عجیب گالھیں سُݨدئیں۔ اَج اَساں اُنہیں دی زندگی دی سب کنُوں مشہور اتے اہم واقعہ " تباسکی" سُݨسوں۔ تباسکی حضرت اِبراہیم دی قُربانی دا واقعہ ہے لفظ " تباسکی" دا کیا مطلب ہے۔ ایہ لفظ افریقی زبان ءِچ استعمال تِھیوݨ والا بَہُوں اہم لفظ ہے۔ اتے فعل دے طور تے استعمال تِھیندے، اِیندا مطلب ہے جو " دعوت واسطے لیلا ذبح کرݨا" اِسم دے طور تے استعمال کریندئیں ہوئے اِیندے معنی ہِن " عید الاضحیٰ" جیرھی اہلِ اسلام عید مَنیدِن۔ اتے ایہ حضرت اِبراہیم دے پُتر دی قُربانی دی یاد تازہ کریندی ہے۔

ہِک ہی گالھ جَینکُوں یاد رکھݨ ضروری ہے او ایہ ہے جو جانوریں دی قُربانی اصل قُربانی نہ ہَئی بلکہ کامل کفارہ جیرھا پیش کِیتا وَنجا ہا اُوندا عکس ہا۔پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو " کیوں جو ایہ ممکن نَئِیں جو ڈاندعیں اتے ہکرئیں دا خُون گناہئیں کُوں دُور کرے۔ (عبرانیوں ۱۰: ۱-٤)۔ جانوریں دا خُون اِنسانیں دے گناہئیں دا کفارہ نَئِیں تھی سگدا کیوں جو جانوریں اتے اِنسانیں ءِچوں بَہُوں فرق ہے۔ اَساں سیکھدے ہَئِیں جو جیرھا لیلا حضرت اِبراہیم دے پُتر دی جاہ تے قُربان کِیتا گیا او اُوں قُربانی دا عکس ہا جیرھی کامل قُربانی آئندہ تِھیوݨی ہَئی۔ پاک کلام ساکُو ڈِسیندے جو جیرھا لیلا حضرت اِبراہیم دے پُتر دی جاہ تے قُربان تِھیا او اُوں پاک بخشݨ ہارے کُوں ظاہر کرَݨ کِیتےنشانی واسطے

ہا۔ جیرھا دُنیا ءِچ آونڑ والا ہا تاں جو گناہگاریں واسطے کفارہ بݨے وَل جیرھے اُوندے کفارے کُوں قبول کریسن او گناہئیں دی سزا کنُوں چھٹکارہ پَئِیسن۔
مختصر گالھ ایہ ہے جو لیلے دی ایہ قُربانی جیرھے حضرت اِبراہیم چڑھائی اُوں عظیم اتے کامل قُربانی دا پیش خیمہ ہَئی جیرھی دُنیا دے بخشݨ ہارے ڈیوݨی ہَئی جَیندے وعدہ رَب العزت خُود کِیتا ہے تاں جو گنہگار اُوندا سچا عدل ڈیکھ گِھنے۔

ہُݨ اَساں اِیں واقعہ دا پیغمبری پہلو ڈیہدے ہَئیں۔ تُہاکُوں یاد ہوسی جو جڈاں حضرت اِبراہیم اپݨے پُتر اِسحاق دے کٹھے اُوں پہاڑ دُو ویندے پَئین ہَن تاں حضرت اِبراہیم اپݨے پُتر حضرت اِسحاق کُوں کیا آکھیا ہا؟ " جو اللہ سَئِیں قُربانی واسطے لیلا الغائب تُوں ڈیسی۔ تُہاکُوں ایہ وی یاد ہوسی جو جڈاں اُوں اپݨے پُتر دے بدلے لیلے کُوں ذبح کِیتا اتے اُوکُوں بھا تے ساڑ چھوڑیس تاں کیا آکھیس؟ اُنہیں اُوں مذبحے یعنی قربانی دے تھلے کُوں یہوواہ یری رکھیا جَیندا مطلب ہے " اللہ سَئِیں الغائب کنُوں ڈیسی۔ اللہ سَئِیں اپݨے بندے حضرت موسیٰ دی معرفت فرمایا " جیرھا اَج تَئِیں اکھاݨ بݨ گیا جو اللہ سَئِیں پہاڑ اُتے بخش ڈیسی۔ اِیندی وجہ کیا ہَئی۔ حضرت اِبراہیم کِیوں اللہ سَئِیں دی حمد و ثنا فرمائی"اللہ سَئِیں قُربانی دا لیلا بخش ڈِتے" دوستو! ایہ بَہُوں اہم اتے غور طلب سوال ہے۔ اِیں سوال دا جواب پاک کلام دی او خوش خبری ہے۔ جَینکُوں سمجھݨ اتے اُوندے تے اِیمان رکھݨ سارے لوکیں واسطے ضروری ہے۔

حضرت اِبراہیم اِیں جاہ دا ناں یہوواہ یری یعنی اللہ سَئِیں عطا فرمیسی" کیوں رکھیس۔ اِیں واسطے جو او اِیں واقعے بارے جیرھا اِیں پہاڑ تے تِھیوݨ والا ہا اُچی آواز نال اعلان کریندے پَئے ہَن۔ جِتھاں حضرت اِبراہیم دے پُتر دی جاہ تے مقدس منبر اُتے لیلا قُربان کِیتا گیا۔ مختصر گالھ ایہ ہے جو حضرت اِبراہیم اعلان کریندے پَئے ہَن جو " رب العزت دا شکر ادا کریندا پیا کیوں جو اُوں مَیڈے پُتر کُوں بچاوݨ دی خاطر اُوندے بدلے لیلا عطا کِیتا تاں جو مَیں اُوکُوں قُربانی دے مذبح یعنی تھلے اُتے قُربان کراں۔ پَر مَیں تُہاکُوں ڈسیندا پیا جو ہِک ڈِینہہ اِنہی پہاڑ اُتے اللہ ہِک بِی قُربانی عطا کریسی اتے قُربان تِھیوݨ والا او لیلا اِیں مَیڈے پُتر دی جاہ تے قُربان تِھیوݨ والے اتے اِینکُوں چُھرے اتے بھا کنُوں بچاوݨ والے لیلے کنُوں بَہُوں معتبر اتے عظیم ہوسی۔ ہاں اللہ سَئِیں

جیرھی قُربانی عطا فرمیسی او حضرت آدم دی آل اولاد دے گناہئیں دی سزا اتے ہمیشاں دی مَوت ، اتے بھاہ دے عذاب کنُوں بچیسی۔ رَب العزت اپݨا پاک بخشݨ ہارا بھیجیسی، جیرھا گناہ کنُوں پاک اتے بے عیب ہوسی تاں جو او گہنگاریں دا کفارہ بݨے اتے جیرھا کُوئی اُوندے کفارے کُوں قبول کرے او گناہ دی سزا یعنی ابدی مَوت کنُوں بچ ویسی۔ ایہ ہے اللہ دی خُوش خبری جیرھی دُنیا دے سارے لوکیں واسطے ہے۔ حضرت اِبراہیم اِیں گݨالھ دا اِی اعلان کریندے پَئے ہَن۔ جڈاں اُنہیں آکھیا جو " اللہ سَئِیں خُود عطا فرمیسی"

اِیں کنُوں پہلے جو اَساں حضرت اِبراہیم دی قُربانی دا خُلاصہ پیش کروں ساڈے ءِچوں ہر ہِک کُوں ایہ معلوم ہوݨا چاہیدے جو حضرت اِبراہیم دی پیشن گوئی یعنی نبوت دے تقریباً ڈُو ہزار سال بعد جیویں اُنہیں آکھیا ہا جو اللہ سَئِیں گنہگاریں دے بدلے خُود کفارہ دا لیلا عطا فرمیسی۔ اُنہیں دی ایہ پیشن گُوئی پوری تھی گئی۔ بے شک اَج اَساں زیادہ گݨالھ نہ کریسوں پَر تُساں جیرھے اِنجیل دی خوش خبری کنُوں واقف ہووے اُوں بخشݨ ہارے ہستی کُوں جاݨدو۔ تُساں جاݨدو جو او ہِک کواری کنُوں پیدا تھے جیرھا اللہ سَئِیں دے قول دے مطابق حضرت اِبراہیم اتے حضرت اِسحاق دی آل ءِچوں ہَن اتے اُوں بخشݨ ہارے دا زمین اُتے کُوئی والد نہ ہا۔ او اَسمان کنُوں لَتھا اتے اُوندے اُتے حضرت آدم دے گناہ دا کُوئی اثر نہ ہا۔ او بالکل بے گناہ ہا، بے دانگ ہا، اِیں واسطے او کامل قُربانی ڈیوݨ دے لائق ہَن۔ تاں جو اِنسانیں دے گناہئیں دا کفارہ ڈیوݨ۔ جڈاں اَساں اِنجیل دی خوش خبری کُوں سیکھسُوں تاں ساکُوں معلوم تھیسی جو اِیں بخشݨ ہارے دا ناں یِسُوع یعنی عیسیٰ ہے۔ یِسُوع اتے عیسیٰ دا مطلب ہے اللہ چھٹکارا ڈیندے"

جڈاں اَساں اِنجیل شریف دے سبق تے پہنچسُوں تاں ساکوں معلوم تھیسی جو حضرت یُوحنا جَینکُوں یحییٰ وی آہدِن جنہیں کُوں اللہ سَئِیں اِیں واسطے بھیجا جو او دُنیا دے بخشݨ ہارے یِسُوع دی راہ تیار کرے۔ حضرت یحییٰ ہِک ڈِینہہ یِسُوع کُوں اپݨے کولھ اَندے ڈِٹھا تاں فرمایا " ڈیکھو دُنیا دا گناہ چاوݨ واسطے اللہ دی طرفوں بھیجا گیا قُربانی دا لیلا۔ (یوحنا ۱: ۲۹)۔ حضرت یحییٰ کِیوں یسوع کُوں اللہ دا لیلا آکھیا؟ اِیں واسطے جو یسوع گناہئیں واسطے اپݨے خُون دی قُربانی ڈیوݨی ہَئی۔ تاں جو او گناہ دی سزا کُوں مٹاوے۔ جیویں حضرت

اِبراہیم دے پُتر دی جاہ تے او لیلا قُربان تِھیا ہا بالکل اُوویں دُنیا دا بخشڑ ہارا آیا تاں جو او کل بنی آدم دے گناہئیں کُوں چا تے گنہگاریں دی جاہ تے گناہ دی سزا چاوے جیرھی جو مَوت ہَئی۔ یسوع اِی او کامل اتے چھیکڑی کفارہ ہے جَیندی پیشن گوئی حضرت اِبراہیم ڈو ہزار سال پہلے کر ڈِتی ہَئی جو " رَب العزت خُود اِی قُربانی واسطے لیلا عطا فرمیسی"

اِنجیل شریف ءِچ اَساں ڈیکھسُوں جو یسوع اپڑے دشمنیں واسطے کِیویں اپڑے آپ کُوں پیش کیتونے اتے اُنہیں یسوع دے ہَتھیں اتے پیریں ءِچ کِل ٹھونک تے اُنہیں کُوں سولی چڑھ ڈِتا۔ دُنیا دے بخشڑ ہارے یسوع جَینکُوں اللہ سَئِیں خُود اِیں مقصد کِیتے بھیجیا ہا۔ حضرت اِبراہیم دی قُربانی لیلے دی نشانی اتے علامت دا مطلب پورا کر ڈِتا۔ اِیں واسطے یسوع سُولی اُتے جان ڈِیونڑ کنُوں پہلے اچی اَواز ءِچ فرمایا" سب کُجھ پورا تھی گیا" (۱۹: ۳۰)۔ تَریجھے ڈِینہہ یسوع مُرودیں ءِچوں زندہ تھی تے اِیں گالھ دی تصدیق فرما ڈِتی جو اُوہو دُنیا واسطے بخشڑ ہارا ہے جَیندی حضرت اِبراہیم اتے تمام انبیأ کرام پیشن گُوئیاں کِیتاں ہَن۔ اتے تُساں ایہ سُنڑ تے حیران تِھیسوں جو جِتھاں یسوع گنہگاریں واسطے سُولی تے اپڑی جان کفارے کِیتے ڈِتی ایہ اُوہو جاہ اتے اُوہو پہاڑ ہے جِتھاں حضرت اِبراہیم او لیلا قربان کِیتا ہا جیرھا حضرت اِسحاق دے بدلے اللہ سَئِیں عطا فرمایا ہا۔ کیا تُہاکُوں اِنہیں ڈُوہائیں قربانیں دے اُوں مقام دا پتا ہے؟ ایہ مقام یروشلم شہر ہے۔

دوستو! تُساں جیرھے قبیلے کنُوں ہووے، اتے جِتھاں وی رہندو، اللہ سَئِیں تُہاکُوں حُکم ڈِیندے جو تُساں غلط سوچیں کُوں نیک سوچیں ءِچ بدلوں اتے بُرائی کُوں چھوڑ تے نیکی دے گم کرو اتے اِیں کامل اتے چھیکڑی کفارے کُوں قبول کرو جیرھا یسوع سارے گنہگاریں واسطے ڈِتی ہے۔ اِیں واسطے اللہ دا کلام فرمیندے: او آپ ساڈے گناہئیں کُوں اپڑے بدن اُتے چا تے سولی اُتے چڑھ گیا تاں جو اَساں گناہئیں کُوں ایویں چھوڑ ڈِیووں جیویں زندہ ای کائنی اتے نیکی ایوویں کروں جیوں زندگی دا مقصد ای ایوویں ہے کِیوں جو اُوندے ڈُکھئیں دے باعث ساکُوں شِفا ملی ہے" (۱۔ پطرس ۲: ۲٤)۔اَج اَساں ڈِٹھے جو حضرت اِبراہیم دے پُتر حضرت اِسحاق اُوں قُربانی کُوں قبول کِیتا جیرھی اللہ سَئِیں اُوندے بدلے خُود عطا کِیتی۔ تُہاڈا کیا خیال ہے؟ کیا جیرھی قُربانی اللہ

سَئِیں تُہاڈے واسطے عطا کِیتی ہے اِینکُوں تُساں قبول کِیتے؟ اَج د پروگرام سڈن دا بَہُوں شکریہ! موریاہ پہاڑ تے جیرھا کُجھ حضرت اِبراہیم فرمایا ہا اِیندے تے غُور کرو اتے بَرکَتاں گِھنوں۔ " رَب العزت خُود قُربانی گَرنڑ واسطے لیلاعطا کریسی، ناں " یہوواہ یری رکھیا یعنی رَب العزت دا او پہاڑ جِتھاں اللہ سَئِیں الغائب کنُوں ڈیسی۔

اپڑے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔رَب سُوہڑے دے حوالے!

سبق نمبر ۲۳

حضرت عیسو اتے حضرت یعقوب پیدایش نمبر ۲۵ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے تُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

پچھلے پروگرام ءِچ اَساں حضرت اِبراہیم دی قُربانی (عید الاضحیٰ) دے بارے سیکھئے۔ اِنجِیل شریف ءِچ اِیں واقعہ دا بَہُوں زبردست خُلاصہ بیان کِیتا گئے۔ " اِیمان نال اِی حضرت اِبراہیم اَزمائش دے ویلے حضرت اِسحاق کُوں بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربان کرݨ کِیتے پیش کِیتا اتے جَیں وعدئیں کُوں سچ مَن گِھدا ہا او اُوں کلہے پُتر دی قربانی کرݨ لگا۔ جَیندے بارے ایہ آکھیا گیا ہا جو حضرت اِسحاق دی آل اِی تَیڈی آل اولاد تھیسی۔ کِیوں جو اُوں سمجھیا جیرھا خُدا مُرودئیں کُوں زندہ کرݨ دی قدرت رکھیندے اِیں واسطے او اُنہیں کُوں مثال بݨݨ کِیتے وَلا زندہ مِلیا۔ (عبرانیوں ۱۱: ۱۷۔ ۱۹)۔ اَساں پچھلے پَنج سبق حضرت اِبراہیم دی حیاتی بارے پیش کیتن۔ توریت شریف ءِچ اللہ سَئِیں دے اِیں پیغمبر دے بارے ہِیاں وی بَہُوں ساری گالھیں موجود ہِن جنہیں دا تُہاکُوں علم کائنی۔ شُوں می قسمت ساڈے کولھ اِتنا وقت کائنی جو اَساں اِنہیں سارئیں کُوں پیش کروں۔ وَل وی اِنہیں گالھیں کُوں چھوڑ تے اُنہیں دی آل دے بارے ڈساوݨ کنُوں پہلے اَساں ڈیہدے او ڈسیندے ہَئِیں جیرھا اللہ سَئِیں اپݨے بندہ حضرت اِبراہیم کُوں فرمایا ایہ جاݨݨ ساڈے واسطے انتہائی ضروری ہے۔اللہ سَئِیں ہِک ڈِینہہ حضرت اِبراہیم کُوں ڈِسایا جو اُوندی آل اولاد نال کینجھا سلوک تھیسی؟

"اللہ سَئِیں فرمایا: اِبراہیم تَیڈی آل اولاد ہِک اینجھے مُلک ءِچ رَہسن جیرھا اُنہیں دا مُلک نہ ہوسی بلکہ او اُتھاں پردیسی ہویسن اتے اُتھوں دے لوکیں دی

غلامی کریسن اتے او چار سُو سال تَئیں اُنہیں کُوں ڈُکھ ڈیسن ،پَر مَیں اُوکُوں قوم دا انصاف کریساں جیرھے لوکیں دی او غلامی کریسن اتے بعد ءِچ او بَہُوں دولت گھن تے اُتھوں نِکل آیسن" (پیدایش ۱۵: ۱۳، ۱٤)۔اللہ سَئیں اِیں گالھ دا اعلان کریندِے پَئِین جو حضرت اِبراہیم دی آل مصر دے مُلک ءِچ غلام بݨ تے زندگی گزریسی۔ رَب العزت اِیں گالھ دے نال ایہ وعدہ وی فرما ڈِتا چار سَو سال دے بعد او اُنہیں کُوں مصر دے لوکیں دی غلامی کنُوں رہائی ڈیویسی۔ بفضلِ رَبی اَساں اگلے چار سبقئیں ءِچ ڈیکھسُوں جو ایہ مختصر پیشن گوئی کیویں اِیویں اِی پوری تھیندی ہے جیویں اللہ سَئیں فرمایا ہا۔

وَل پنجویویں باب ءِچ اللہ سَئیں فرمیندے ۔ ٥۔ " حضرت اِبراہیم اپݨا سب کُجھ حضرت اِسحاق کُوں ڈے ڈِتا۔۔۔۷۔ اتے حضرت اِبراہیم بَہُوں زیادہ بُڈھڑے تھی تے ہَک سَو پنجھتر سال دی عمر ءِچ سُکون نال اِنتقال فرمایا۔ اتے اپݨے لوکیں ءِچ وَنج مِلیں۔ ۹۔ اُنہیں دے پُتریں حضرت اِسحاق اتے حضرت اسماعیل ڈُوہائیں اُنہیں کُوں مَکفیلہ دے غار ءِچ دفن کِیتا ۔ایہ اُوہا جاہ ہَئی جیرھی حضرت اِبراہیم اپݨی حیاتی ءِچ ممرے دے سامݨے حتی صحر دے پُتر عفرون کنُوں مُل گِھدی ہَئی۔ ۱۰۔ اِتھائیں پہلے بی بی سارہ دفن ہَن اتے بعد ءِچ حضرت اِبراہیم وی دفن تَھے"(پیدایش ۲۵: ٥، ۷۔ ۱۰)۔ اِیویں خُدا دے دوست حضرت اِبراہیم رَب العزت دی ابدی بارہ گاہ ءِچ داخل تَھے جَینکُوں او چاݨدا، سُݨچندا اتے پیار کریندا ہا۔ اَساں اِیں سبق دا جیرھا خُدا دے پیغمبر حضرت اِبراہیم دے بارے ہے کِیویں خلاصہ پیش کر سگدے ہَئیں ؟ اَساں ڈُو سوالیں دے جواب ڈے تے ایہ خلاصہ پیش کریندے ہَئیں۔ سوال نمبر ہَک۔ اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم کُوں اپݨے والد دے گھروں نِکلݨ اتے ڈُوجھے مُلک دو وَنجݨ دا کِیوں حُکم ڈِتا؟ اِیندا جواب ہے کیوں جو اللہ د منصوبہ ایہ ہا جو حضرت اِبراہیم کُوں ہِک نَویں قوم بݨاوے جَیندے ءِچوں دُنیا دا بخشݨ ہارا پیدا تھی تے دُنیا ءِچ آوے۔ ڈُوجھا سوال: اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم کُوں نیک لوکیں ءِچ کِیوں شمار کِیتا اتے ہمیشاں واسطے اپݨی حضوری ءِچ کِیوں قبول کیتس؟ اِیندا جواب ہے اِیں واسطے جو حضرت اِبراہیم اللہ سَئیں دے فرمان دا یقین کر گِھدا بھانوئیں جو ایہ سُکھا نہ ہا بلکہ بَہُوں مشکل ہا۔ حضرت اِبراہیم اللہ دے وعدئیں تے اِیمان گِھن آئے او اپݨے نیک اعمال نال نَئیں بلکہ اِیں اِیمان دے باعث بچ گئے۔ اللہ دا کلام اِیں گالھ دی

شہادت ڈیندے۔" حضرت اِبراہیم اللہ تے اِیمان گِھن آئے اتے ایہ اُنہیں واسطے نیکی مَننی گئی اتے اُنہیں کُوں خُدا دے دوست آکھیا گیا" (یعقوب ۲: ۲۳)۔

پیدایش دی کتاب دے پنجوویں باب ءِچ حضرت اِبراہیم دی آل دی تاریخی واقعہ اَگوں تے ٹُردے۔ توریت شریف دا مطالعہ جاری رکھندے ہوئیں اَساں حضرت اِسحاق اتے اُنہیں دے جاڑے پُتریں دی حیاتی بارے سُٹسُوں۔ پاک کلام بیان فرمیندے"۱۹۔ اتے حضرت اِبراہیم دے جانشین پُتر حضرت اِسحاق دا شِجرہ ایہ ہے:۲۰۔ حضرت اِبراہیم کنُوں حضرت اِسحاق پیدا تَھے، جڈاں حضرت اِسحاق بی بی ربقہ نال شادی کِیتی اُوں ویلے حضرت اِسحاق چالیہہ سال دے ہَن۔ بی بی ربقہ فدان ارام شہر دے باشندے بَتُوئیل دی دِھی اتے لابن دی بھیݨ ہَئی۔ ۲۱۔حضرت اِسحاق اپݨی ذال واسطے اللہ سَئِیں کنُوں پَہُوں دعا مَنگدے رہ گئے کِیوں جو بی بی ربقہ کُوں ہال نہ تِھیندے ہَن۔اللہ سَئِیں اُنہیں دی دُئا قبوُل کِیتی اتے بی بی رِبقہ کُوں حمل تھی گیا۔ ۲۲۔بی بی رِبقہ دے پیٹ ءِچ جاڑے ہال ہِک بے کنُوں پہلے جاوݨ واسطے ہِک ڈُوجھے کُوں جَھلݨ لگ پئے، تاں بی بی رِبقہ رَب العزت کنُوں پُچھݨ لگی جو مَیڈے نال اِیں کِیُوں پِکیا تِھیندے؟ ۲۳۔ اللہ سَئِیں فرمایا: تَیڈے پیٹ ءِچ ڈُو قوماں ہَن اتے تُوں ڈُو قبیلے دے وَڈئیں کُوں پیدا کریسیں، ہِک قبیلہ ڈُوجھے کنُوں زوراَور تھی ویسی۔ اتے وَڈے دا قبیلہ چھوٹے‌دے قبیلہ دی خدمت کریسی۔۲۴۔ جڈاں ہال جاوݨ دا ویلا پورا تِھیا تں پتا لگّا جو بی بی رِبقہ دے پیٹ ءِچ جاڑے پُتر ہَن۔ ۲۵۔جیرھا پُتر پہلے جایا اُوندا رنگ رَتا لال ہا اتے اُوندے سارے جسم تے لُوں ای لُوں ہَئی۔ تاں اُنہیں اُوندا ناں عِیسو اِیں واسطے‌رکھیونے کیوں جو اوپشیم وانگوں نرم ملائم ہا۔ ۲۶۔ وَل اُوندے بعد ڈُوجھا جایا تاں او عیسو دی دی کُھری کُوں ہَتھ گھتی پِیا ہا اُوندا ناں یعقوب رکھیونے یعنی پچھو آوݨ والا۔ جڈاں ایہ ہال جَے اُوں ویلے حضرت اِسحاق سَٹھ سال دے ہَن۔ ۲۷۔ ایہ ہال جیرھے ویلے وَڈے تھی گئے تاں عیسو ماہر شکاری بݨ گیا اِیں واسطے اُوکُوں جنگل ءِچ رَہݨ پسند ہا پَر حضرت یعقوب سادہ مزاج اتے گھریلو زندگی دے شوقین رہ گئے" (پیدایش ۲۵: ۱۹۔ ۲۷)۔

اَساں ڈِٹھے‌جو حضرت اِسحاق اتے‌بی بی رِبقہ کُوں جاڑے ہال جائے جنہیں دے ناں عیسو اتے حضرت یعقوب رکھئے۔ او جاڑے تاں ہَن پَر ہِکُوں جئے نہ ہَن۔

عیسو جیرھے ویلے وَڈّا تِھیا تاں او دُنیا دی عارضی شئیں دی گُول ءِچ رَہندا ہا پَر حضرت یعقوب اللہ دے کلام کُوں اہم جاݨدا ہا کیوں جو او ہمیشاں قائم ہے۔عیسو کُوں اللہ دے وعدئیں دی پروا نہ کریندا ہاجیرھے اللہ سَئِیں اُوندے ڈاڈے حضرت اِبراہیم اتے حضرت اِسحاق نال کِیتے ہَن جو او اِنہیں کُوں نَویں قوم بݨیسی۔ حضرت یعقوب اللہ دے وعدئیں اُتے یقین رکھندے ہَن اتے او اللہ دی طرف مائل رَہندے ہَن۔

کِیوں جو عیسو پلیٹھی دا ہال ہا۔ اِیں واسطے دُنیاوی ریت دے مطابق او پلیٹھی دے حق دا وارث ہا اتے اُوں قوم دا وَڈّا بݨّن دا روادار ہا جَیندا وعدہ اُوندے ڈاڈے حضرت اِبراہیم نال اللہ سَئِیں کِیتا ہااتے وَلا اُوندے والد حضرت اِسحاق نال کِیتا ہا۔ ڈُوہائیں دے پیدا تِھیوݨ کنُوں پہلےاِی خُدا اُنہیں دی ماء بی بی رِبقہ کُوں آکھ ڈِتا ہا جو " وَڈّا چھوٹے دی خدمت کریسی" (پیدایش ۲۵: ۲۳)۔ کیوں جو اللہ سَئِیں کُوں پہلے کنُوں پتا ہااِیں واسطے او فرمیندا پیا ہا جو پلیٹھی دا حق عیسو دا کائنی بلکہ حضرت یعقوب دا ہوسی اتے نَویں قوم عیسو کنُوں نَئِیں بلکہ حضرت یعقوب ءِچوں ہوسی۔ حضرت یعقوب کُوں چاہیدا ہا جو سب کُجھ رَب العزت دے ہَتھ ءِچ ڈے تے اُوں وقت دا اِنتظار کریندے رَہ ویندے جڈّاں اللہ اپݨی قدرت نال اُنہیں کُوں ہِک خاص وقت تے پلیٹھی دے حق دا وارث بݨاݨا ہا پَر حضرت یعقوب انتظار نہ کِیتا۔ ہُݨ ڈیہدے ہَئِیں جو حضرت یعقوب اپݨے وَڈّے بِھرا عیسو کنُوں پلیٹھی دا حق گِھنݨ کِیتے چال چلی؟ پاک کلام ڈسیندے" " اتے حضرت یعقوب دال پکائی اتےعیسو شکار تُوں آیا اتے بُکھ کنُوں مَردا تِھیندا ویندا ہا۔ اتے عیسو اپݨے بِھرا عیسو کُوں آکھیا جو ایہ جیرھی لال لال شے ہے مَیکُوں ڈے کِیوں جو مَیں بُکھ کنُوں مَردا ویندا ۔ اِیں وجہ کنُوں اُوندا ناں ادوم وی آکھیا گیا۔ وَل حضرت یعقوب آکھیا جو اَج تُوں پلیٹھی دا حق مَیکُوں وِچ ڈے۔ عیسو آکھیا، ڈیکھ مَیں تاں مَردا ویندا وَل جانشین ہووݨ دا حق مَیڈے کیرھے کَم اَوُسی؟ وَل حضرت یعقوب آکھیا جو اَج ہُݨیں مَیڈے سامݨے قَسم چا، اُوں ، اُوُندے سامݨے قسم کھادی اتے اُوں اپݨے جانشین ہووݨ دا حق حضرت یعقوب دے ہَتھ وِچ ڈِتا۔ وَل حضرت یعقوب عیسو کُوں روٹی اتے مَوہری دی دال ڈِتی اتے اُوں کھادھا پِیتا اتے اُٹھی تے لگا گیا۔ اِیں طرح عیسو اپݨے جانشین ہووݨ دا حق دی قدر نہ کِیتی" (پیدایش ۲۵: ۲۹۔ ۳٤)۔

سٹن والے ساتھیوں! ہُنڑ اَساں بس کریسوں۔ اللہ دے فضل و کرم نال اَئندہ سبق ءِچ توریت شریف دا مطالعہ جاری رکھیندے ہوئیں اَساں حضرت یعقوب دے بارے گالھ بات کریسوں۔ اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکت ڈِیووے۔ پاک کلام دی ایہ چِتاوٹی تُہاکُوں ہمیشاں یاد رَہوے جو

غور نال ڈِیہدے رَہوں جو کُوئی شخص اللہ دے فضل کنُوں محروم نہ رَہ وَنجے۔ ایویں نہ تِھیوے جو کُوئی کُوڑی جڑ پُھٹ تے تُہاکُوں ڈُکھ ڈِیوے اتے اُوندی وجہ کنُوں بَہُوں سارے لوک ناپاک تھی وَنجِنڑ اتے نہ کُوئی حرام کار یا عیسو وانگوں بے دین ہوئے جَیں ہِک وقت دی کھاݨے دی خاطر اپݨے جانشین ہوونڑ دے حق کُوں وِچ چھوڑیا"(عبرانیوں۱۲: ۱۵، ۱٦)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈِیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے!

سبق نمبر ۲۳

حضرت عیسو اتے حضرت یعقوب پیدایش نمبر ۲۵ باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرݨ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨݨ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرݨ دی سعادت مِلدی پئی ہے۔

کیا تُہاکُوں سمجھ اَئی ہے جو عیسو کِیتا کِیتے؟ اُوں روٹی اتے دال دے بدلے ءِچ اپݨے جانشین ہوونڑ دا حق ڈے ڈِتا۔ فرض کرو جو ہِک دولت مند آدمی ہا اُوندے ڈُو پُتر ہَن۔ او شخص دی بَہُوں زیادہ فصل، مکان اتے مال و دولت دا ڈھیر ہا۔ پلیٹھی دے ہال کُوں اُوندی دولت، اتے ساری وراثت ءِچوں سب کنُوں زیادہ حصہ مِلݨا چاہیدے۔ تاں تِھیا اِیں جو ہِک وَڈا بِھرا جنگل کنُوں وَلدے اتے او چھوٹے بِھرا کُوں چاول اتے مچھلی پکیندا ڈیہدے تاں اُوندے کولھ بہہ ویندے۔ پلیٹھی دا ہال چھوٹے کُوں اَہدے جو ڈیکھ" مَیڈی تاں بُکھ کنُوں جان نکلدی ویندی ہے۔ اپݨے چاولیں ءِچو مَیکُوں کُجھ ڈے "وَل چھوٹےبِھرا جواب ڈیندے " مَیں تَیکُوں اِیوویں نہ ڈیساں بلکہ تَیکُوں مُل ڈیساں، وَڈے بِھرا پُچھیا جو تُوں ایہ کتنے دا ڈیسئیں؟ چھوٹے بِھرا جواب ڈِتا جو " پلیٹھی یعنی جانشین تھیوونڑ دی حیثیت نال جیرھی تَیڈی جائیداد بݨدی ہے تُوں مَیکُوں ڈے چا تاں وَل چاول تَیکُوں ڈیساں۔ " وَل وَڈے بِھرا جواب ڈِتا، ٹھیک ہے! مَیں تاں بُکھ نال مَرینداپیا ہاں، ایہ ساری مڈی، جانشین ہوونڑ دا حق میڈے کیرھے گم دا۔ بس وَڈا بِھرا ساری جائیداد اپݨے چھوٹے بِھرا دے ناں کر ڈِتی۔ حلفیہ بیان ریکارڈ کروِیندن۔ وَل وَڈے بِھرایہہ تے ترسلے نال پیٹ بھر تے کھادھا پِیتا اتے ٹُردا بݨیا۔

اَساں اِیں جانشین کُوں کیا آکھسو ں جَیں چاول دے پلٹ اتے تھوڑی جہی مچھی دے بدلے اپݨی ساری جائیداد یعنی کھیت، دکان، مکان، نقدی اتے اپݨا

اختیار اپݨے چھوٹے ہِھرا کُوں ڈے ڈِتا؟ اَساں فقط ایہوں آکھسوں جو "ہَہُوں وَڈّا بےوقوف ہا"جیویں اِیں پلیٹھی دے ہال اپݨے والد دی نعمتیں اتے دولت جائیداد دی کُوئی قدر نہ کِیتی اتے اپݨے چھوٹے ہِھرا کُوں ڈے ڈِتی۔ بالکل ایویں عیسو اللہ سَئِیں دی دائمی بَرکَتیں کُوں حقیر سمجھیا۔ عیسو جیرھی شئیں کُوں حقیر سمجھیا او ساری انمول ہَن اتے دُنیا ءِچ اِنہیں برکتیں دی کُوئی شخص قیمت ادا نہ کر سگدا ہا کیوں جو عیسو جیرھی شئیں کُوں حقیر سمجھیا تاں او نَویں قوم دا حصہ بݨݨ دا حق ہا جَیندے ءِچوں دُنیا دا بخشݨ ہارا آوݨا ہا۔

عیسو اتے حضرت یعقوب دے اِیں واقعہ تُوں اللہ سَئِیں ساکُوں کیا سکھاوݨ چاہیدے؟ اللہ سَئِیں ساکُوں خبردار کرݨ چاہیدے جو اَساں عیسو دے نقشِ قدم اُتے نہ ٹُروں۔ ہمیشاں دی حیاتی دی گالھیں دُنیا دی فانی شئیں کنُوں اتے عیش و عشرت کنُوں ہَہُوں زیادہ افضل ہِݨیں۔ کیونکہ دُنیاوی لذت کُجھ ڈِینہہ کِیتے ہے اتے چھٹکارے دی گالھیں ابدی خُوشی اتے ابدی لذت دا باعث ہے۔ پاک کلام اِیندے بارے کیا فرمیندے ذرا غور نال سݨُوں" اتے جے آدمی ساری دُنیا حاصل کر گِھنے اتے اپݨی جان دا نقصان چاوے تاں اُوکُوں کیا فائدہ مِلسی یا آدمی اپݨی جان دے بدلے کی ڈیسی؟ (متی ٦: ٢٦)۔ غور نال ڈیہدے رَہوں جو کُوئی شخص اللہ دے فضل کنُوں محروم نہ رَہ وَنجے۔ ایویں نہ تِھیوے جو کُوئی کُوڑی جڑ پُھٹ تے تُہاکُوں ڈُکھ ڈِوے اتے اُوندی وجہ کنُوں ہَہُوں سارے لوک ناپاک تھی وَنجݨ اتے نہ کُوئی حرام کار یا عیسو وانگوں بے دین ہوئے جَیں ہِک وقت دی کھاݨے دی خاطر اپݨے جانشین ہوونڑ دے حق کُوں وِچ چھوڑیا"(عبرانیوں١٢: ١٥، ١٦)۔

عیسو اللہ سَئِیں دے فضل کنُوں محروم تھی گیا کیوں جو اُوں پاک کلام دی قدر نہ کِیتی تاں خُدا تعالیٰ ساکُوں خبردار کریندا پئے جو عیسو دے نقشِ قدم اُتے نہ ٹُرو۔ مَیں جیرھی برکت تُہاکُوں ڈِیوݨ چاہندا اُوندی بے قدری نہ کرو بلکہ قدر کرو۔

ہُݨ تُہاڈا کیا خیال ہے؟ کیا تُساں اللہ دی بَرکتاں گِھنݨ چاہندو؟ اللہ سَئِیں تُہاڈے نال ہَہُوں پیار کریندے اتے تُہاکُوں وَڈی وَڈی بَرکَتاں ڈِیوݨ چاہندے پَر ضروری ایہ ہے جو تُساں اُوں ہستی کُوں اپݨی زندگی ءِچ سب کنُوں زیادہ اول درجہ ڈِیووں۔ تُساں رُوٹی، پاݨی، مال مڈی دیے بجائے اُوندے کلام کُوں پہلا درجہ ڈِیووں۔ پاک

کلام دی سب کنُوں زیادہ قدر کرو۔ وَل جیرھا کُجھ پاک کلام فرمیندے جو: جیرھی شئیں نہ اَنکھیں ڈِٹھیاں نہ کَنیں سُنّیاں نہ اِنسان دے دِل ءِچ ہَن او سب خُدا اپڑے پیارے کرنڑ والئیں واسطے تیار کر ڈِتئین"(۱۔کرنتھیوں ۲: ۹)۔ تُہاکُوں اِنہیں گِالھیں دی سمجھ آونڑ لگ پوسی، اللہ سَئیں ساکُوں بَہُوں بَرکَتاں ڈیونڑ چاہندے، او چاہندے جو ساڈے سارے گناہ معاف تِھیوونڑ ، ساڈے دِلیں ءِچوں نفرتاں، دھوکے بازیاں اتے منافقتاں ختم تِھیونڑ اتے سچی محبت پیدا تِھیوے۔ ساڈے دل صاف ہوونڑ، نیتاں پاک ہوونڑ اتے اَساں اللہ دے پیار کنُوں بھریج وَنچوں، خوشی کنُوں وی بھریج وَنچوں ، امن سلامتی اتے یقین ساڈی زندگی دا حصہ بنڑ وَنجے۔ ایہ بَرکَتاں اُونہی وارثت دا حصہ ہِین جیرھی اللہ ہر اِنسان کُوں عطا کرنڑ چاہندے۔ہُنڑ ساڈے واسطے ضروری ایہ ہے جو اَساں ہمیشاں دی زندگی دی گِالھیں کُوں دِلوں تلاش کروں اتے اپڑی زندگی ءِچ عمل کروں، جیرھا شخص اللہ دی اِنہیں بَرکتیں کُوں سچے دل نال قبول نَئیں کریندا او اِنہیں کُوں حاصل نَئیں کر سگدا، جیویں کڈاہیں کڈاہیں سُنّن ءِچ اَیندے جو " کُجھ حاصل کرنڑ کِیتے کُجھ وَنجنّاں پویندے" یا جیویں اَہدن " جَینکُوں ماکھی دی لُوڑ ہے او مکھیاں وی اُڈّارے"۔

کیا تُساں اللہ کنُوں بَرکتاں گِھنڑ چاہندو؟ جے چاہندو تاں وَلا پاک کلام ءِچ خُدا دے اُنہیں وعدئیں کُوں گِولوں اتے سمجھنڑ دی کوشش کرو۔ کیا تُساں اللہ دے اُنہیں وعدئیں کنُوں واقف ہئیں جیرھے اِنسانی سمجھ کُنوں باہر ہِن؟ تُساں کیرھی شے کُوں اہمیت ڈیندئیں ہووے؟ یا وَل تُساں دُنیا وی شَئیں دی فکر ءِچ رَہندے وے؟ پاک کلام ساکُوں سیکھندے جو دُنیا ءِچ ڈُو قِسم دے لوک وَسدِن۔ کُجھ او جیرھے دُنیا دی فکر ءِچ رَہندِن۔ دُنیاوی شان و شوکت ، پُھوں پُھاں اتے فانی عزت و وقار دی تلاش ءِچ ڈِینہہ رات گزار ڈیندِن اتے کُجھ او ہِن جیرھے ابدی شئیں کُوں گولیندے رہ ویندِن اتے اللہ دے کلام کُوں اتے اُوندے وعدئیں کُوں مَن تے اُنہیں تے عمل کریندِن۔ ذرا سوچوں اِنہیں ءِچوں تُساں کیرھی قِسم دے لوک ہووے؟

زبور دی کِتاب دے پہلے باب ءِچوں ذرا سڑو!

مُبارک او شخص ہے جیرھا شریریں دی صلاح تے نَئیں تُردا اتے خطاکاریں دی راہ تے کھڑا نَئیں تِھیندا اتے ٹھٹھا باز لوک دی مجلس ءِچ نَئیں بہندا۔ ۲۔ بلکہ

رب العزت دی شریعت ءِچ اُوندی خوشنودی ہے اتے اُونہی دی شریعت اُتے ڈِینہہ رات اُوندی توجہ رَہندی ہے۔ ۳۔او شخص اُوں درخت وانگوں ہوسی جیرھا پاݨی دی ندئیں کولھ رَہایا گیا ہوے۔ ٤۔ جیرھے اپݨے وقت تے پھلدے اتے جَیندا پتا وی کماوݨا نَئِیں تِھیندا ۔٥۔او جیرھا کَم وی کریسی او پھلدار ہوسی۔ ٦۔ شریر اِیویں کائنی بلکہ او بُھوں وانگوں ہَئِین جَینکُوں ہوا اُڈّار تے گِھن ویندی ہے۔ اِیں واسطے شریر عدالت ءِچ قائم نہ رَہسین نہ خطا کار سچیں دی جماعت ءِچ۔ کیوں جو رَب العزت سچے دی راہ چاݨدے پَر شریر دا رَستہ وی گُم تِھیوسی" (زبور ۱: ۱۔ ٦)۔

وَل تُساں کُون ہووے؟ تُساں کیرھی راہ اُتے چلدے پے ہووے؟ کیا تُساں اُنہیں لوکیں دی راہ اُتے چلدے پَے ہووے جیرھے اللہ دے وعدئیں کُوں قیمتی اتے انمول سمجھدِن؟ یا تُساں عیسو وانگوں ہووے؟ جَیں اللہ دے با بَرکت اتے عظیم وعدئیں دا سُودا کِیتا اتے دُنیا دی فانی شئیں دے بدلے اُنہیں کُوں وِیچ ڈِتا؟ پاک کلام خبردار کریندیں ہوئیں فرمیندے:

غور نال ڈِیہدے رَہوں جو کُوئی شخص اللہ دے فضل کنُوں محروم نہ رَہ وَنجے۔ ایویں نہ تِھیوے جو کُوئی کُوڑی جڑ پُھٹ تے تُہاکُوں ڈُکھ ڈِوے اتے اُوندی وجہ کنُوں بَہُوں سارے لوک ناپاک تھی وَنجݨ اتے نہ کُوئی حرام کار یا عیسو وانگوں بے دین ہوئے جَیں ہِک وقت دی کھاݨے دی خاطر اپݨے جانشین ہوونڑ دے حق کُوں وِچ چھوڑیا"(عبرانیوں۱۲: ۱۵، ۱٦)۔

سݨ والے ساتھیوں! ہُݨ اَساں بس کریسوں۔ اللہ دے فضل و کرم نال اَئندہ سبق ءِچ توریت شریف دا مطالعہ جاری رکھیندے ہوئیں اَساں حضرت یعقوب دے بارے گالھ بات کریسوں۔ اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکت ڈِیووے۔ پاک کلام دی ایہ چِتاوݨی تُہاکُوں ہمیشاں یاد رَہوے جو

غور نال ڈِیہدے رَہوں جو کُوئی شخص اللہ دے فضل کنُوں محروم نہ رَہ وَنجے۔ ایویں نہ تِھیوے جو کُوئی کُوڑی جڑ پُھٹ تے تُہاکُوں ڈُکھ ڈِوے اتے اُوندی وجہ کنُوں بَہُوں سارے لوک ناپاک تھی وَنجݨ اتے نہ کُوئی حرام کار یا عیسو وانگوں بے دین ہوئے جَیں ہِک وقت دی کھاݨے دی خاطر اپݨے جانشین ہوونڑ دے حق کُوں وِچ چھوڑیا"(عبرانیوں۱۲: ۱۵، ۱٦)۔

اپڑے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہڑے دے حوالے!

سبق نمبر ٢٤

حضرت یعقوب کُوں اِسرائیل دا لقب مِلدے پیدایش ٢٨۔ ٣٢ باب

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہ سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ َرہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے َرہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الٰہی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہ َئِیں جو آج َولا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پ َئِں ہ َئِیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سیکھیا ہا جو حضرت اِسحاق کُوں ڈُو چاڑے ُپتر جائے۔ عیسو اتے حضرت یعقوب، عیسو اللہ دے اُنہیں وعدئیں دی توہین کِیتی جیرھے اُوندے ڈاڈے حضرت اِبراہیمنال کِیتے ہ َن اتے ُموہری دی دال دے بدلے اپݨے پلیٹھی دے ُپتر ہوونڑ دا حق وِچ ڈِتا پ َر حضرت یعقوب اُنہیں وعدئیں دی قدر کِیتی َول وی اِندا ایہ ہرگز مطلب َنئِیں جو حضرت یعقوب بے گناہ ہ َن۔ لفظ یعقوب دا لفظی مطلب "دھوکے باز ہے۔ آساں آج توریت شریف دی تعلیم کُوں جاری رکھندئیں ہوئے سیکھسُوں جو اللہ سَئِیں یعقوب َجیندا مطلب دھوکے باز ہے یعقوب کُوں اِسرائیل یعنی مردِ خُدا ءِچ کِیویں َوٹا ڈِتا؟

یعقوب سچ مچ دھوکے باز ہا۔ پاک کلام جیرھا نبئیں دی خطائیں کُوں کَینی لُکدا بلکہ واضح بیان فرمیندے۔ ساکُوں ڈسیندے جو یعقوب اپنڑے وَڈے بھراں کُوں ٹُو دفعہ دھوکہ ڈِتا تاں جو اُوں کنُوں اُوندے پلیٹھی دا حق گِھن گھنے۔ ایہاں وجہ ہَئی جو عیسو کَوڑیچ کرائیں اُوکُوں جان کنُوں مار گھتݨ چاہندا ہا۔ ول اُنہیں دی ماء بی بی ربقہ حضرت یعقوب کُوں اینجھ سڈ یا اتے سمجھایا جو تُوں اپنڑے مامے لابن دے گھر وَنج ٹِک جیرھے ویلے تیڈے بھرا عیسو دی کاوڑ مَٹھی تھیسی پچھے وَل آویں۔

آو ُݨ آساں پیدایش دی کتاب دے اٹھاویں باب دا مطالعہ کروں اتے ڈیکھو جو جڈاں حضرت یعقوب اپنڑے والد حضرت اِسحاق دے گھروں روانہ تھی تَے اپنڑے مامے دے گھر چلئے گئے تاں اِیندے بعد کیا تِھیا؟ اللہ دا کلام بیان فرمیندے:

۱۰۔ اتے حضرت یعقوب بیرسبع کنُوں روانہ تھی تے حاران ڈُو ویندے پَئے ہَن۔ ۱۱۔سفر کریندئیں ہوئیں اُنہیں کُوں رات پَئے گئی۔ اُنہیں اُتھاؤں دے پتھریں ءچوں ہِک پتھر چا تے سِرہاݨے وانگوں سِر تلے رکھیا اتے اُتھائیں سُمھ تَھے۔ ۱۲وَل خواب ءچ پَئے ڈِہدِن جو زمین کنُوں گِھن تے آسمان تَئیں ہِک پَوڑی بݨی کھڑی ہے جَیندے اُتے فرشتے لَہندے چڑھدے کھڑن۔ ۱۳اتے اُتوں اللہ سَئیں کھڑے آہدے پَئین: جو مَیں تَیڈے ڈاڈے اِبراہیم دا خُدااتے تَیڈے والِد اِسحاق دا خُدا ہا۔ اِیہا زمین جَیندے اُتے تُوں سُتاپَئیں مَیں تَیکُوں اتے تَیڈی آل اولاد کُوں ڈیساں۔ ۱٤۔تَیڈی آل اولاد زمین دی گَرد دے زرئیں وانگوں بے شمار تھی ویسی اتے چارے پاسے کِھنڈ ُپنڈ ویسی اتے دُنیا دیاں ساریاں قوماں تَیڈے اتے تَیڈی آل دے وسیلے نال برکت پَیسن۔۱۵۔اتے ڈیکھ ! تُوں جَتھاں وی وَنجیں مَیں ہر جاہ تے تَیڈے نال ہا اتے تَیڈی رکھوالی

کریساں۔ اتے مَیں تَیکُوں وَلا ہیں مُلک ءِچ گِھن آوساں۔ مَیں جیرھا وعدہ تَیڈے نال کِیتے اُوکُوں ضرور پورا کریساں اتے مَیں ہمیشاں تَیڈے نال نال رہ ویساں۔

۱۶۔ وَل حضرت یعقوب دی آکھ کُھل گئی۔ اتے او دل ءِچ آکھنڑ لگے جو یقیناً ایں جاہ تے اللہ سَئیں موجود ہے پَر مَیکُوں ایں گالھ دا پتا اِی کَینا ہا۔ ۱۷۔ اُنہیں ڈَرتے آکھیا: ایہ کیہجی ڈراکلی جاہ ہے۔ اِتھاں لازمی خُدا دا گھر اتے آسمان دُوَنجنڑ دا دروازہ ہے۔

۱۸۔ اتے حضرت یعقوب سویرے سویرے اُٹھیے۔ اُتے اُوں جاہ کُوں یاد رکھنڑ واسطے ہُوں پتھر کُوں اُتھائیں کھڑا کر ڈِتونے جیرھا سِرہاڑے وانگوں سِر تلے رکھی پَئے ہَن۔ وَل اُوں پتھر دے سِرے تَے تیل سَٹ تے اُوکُوں رَب العزت دے ناں نال منسوب کر ڈِتونے ایں جاہ دا ناں بیت ایل یعنی "رَب العزت دا گھر " رکھ ڈِتا۔ پہلے ایں جاہ دا ناں لُوز ہا۔

(پیدایش ۲۸: ۱۰۔ ۱۹)

اللہ سَئیں وَلا حضرت یعقوب کُوں خواب ءِچ ڈکھالی ڈِتی اتے اُوندے نال وعدہ کِیتا جیرھا اُوں اُوندے ڈاڈے حضرت اِبراہیم نال اتے اُوندے والِد حضرت اِسحاق نال کِیتا ہا جو مَیں تَیڈی آل اولاد کُوں ہِک وَڈی قوم بنڑساں آساں ڈیہدے ہَئیں جو پلیٹھی دی وراثت جیرھی حضرت یعقوب اپنڑے وَڈے بِھرا کنُوں بھانویں جو چوری کِیتی ہَئی اللہ سَئیں حضرت یعقوب کُوں ڈے ڈِتی۔ حضرت یعقوب ایں قوم دا وَڈا یعنی والِد ہونڑ دا مجاز نہ ہا جَیندے ءِچوں دُنیا دے بخشنڑ ہارے آوٹا ہا وَل وی اللہ سَئیں جیرھا رحیم و کریم ہستی ہے جیرھا چنگی چیزاں اُنہیں کُوں وی ڈے ڈیندے جیرھے

اُنہیں دے حقدار وی نَئیں ہوندے۔ حضرت یعقوب خواب ءِچ کیا ڈِٹھا ہا؟ اللہ دا کلام فرمیندے جو "۔۱۲ وَل خواب ءِچ پَئے ڈِہدِن جو زمین کنُوں گِھنَ تے آسمان تَئیں ہِک پَوڑی بنّی کھڑی ہے جَیندے اُتے فرشتے لَہندے چَڑھدے کھڑن" خواب ءِچ حضرت یعقوب ہِک پَوڑی ڈِٹھی ، ایہ پَوڑی عام پَوڑی نہ ہَئی بلکہ ہِک خاص پَوڑی ہَئی، ہُݨوں اُچی پوڑی ہَئی اَتے ایہ زمین کنُوں آسمان تَئیں ویندی ہَئی یعنی اِیندا ہِک سِرا اللہ دی بارگاہ تَئیں پہنچا کھڑا ہا التنی اُچی پَوڑی دے خواب دے ذریعے اللہ اُونکُوں ڈِکھندا پیا ہا جو اُوندا تعلق اللہ سَئیں نال ہُݨوں عجیب اَتے پکا ہے۔ اللہ سَئیں اُوندے اُتے ایہ وی ظاہر کریندا پیا ہا جو دُنیا دا بخشݨ ہارا جیرھا اُوندی آل ءِچوں ہوسی او اِی پَوڑی وانگوں ہوسی جیرھا اللہ دے تخت کنُوں زمین تَئیں گہنگاریں کِیتے آوݨ دا رستہ ہوسی۔

آج ہُݨوں سارے سوچیسن جو کُوئی شخص وی اپݨے نیک کَمیں دے باعث جنت الفردوس ءِچ داخل تھی سگدے۔ تاں اُنہیں کِیتے اللہ دا کلام فرمیندے جو فقط ہِکوں اِیہا پَوڑی ہے جیرھی انسان کُوں اللہ سَئیں دے کولھ گِھنَ وَنج سگدی ہے اَتے او پَوڑی اِنسان دی بݨائی ہوئی کَینی بلکہ او اللہ کنُوں لَتھی ہے۔ آساں جیرھے حضرت آدم دی آل ہَئیں اپݨی طاقت نال آسمان ءِچ داخل نَئیں تھی سگدے، اِیندی وجہ ساڈے گناہ ہِن اَتے ساڈی کمزوریاں ہِن جیرھا اُوں پاک ہستی کُوں خُوش نَئیں کر سگدیاں نہ اِی آساں اپݨی طاقت نال رَب العزت دی رضا حاصل کر سگدے ہَئیں پَر اللہ جیرھا رحم کنُوں بھریا پَئے اُوں اپݨے عظیم پیار دی وجہ کنُوں بنی آدم واسطے بخشش دا رستہ کُھول ڈِتے۔

اِیں واسطے او پَوڑی جیرھی حضرت یعقوب اپݨے خواب ءِچ ڈِٹھی او اُوں درمیانی کُوں ظاہر کریندی ہے جیرھے درمیانی کُوں دُنیا دے چھٹکارے واسطے رَب العزت بھیچݨ دا وعدہ کِیتا ہا۔ او درمیانی اُوں پَوڑی وانگوں ہے جیرھی حضرت یعقوب زمین کنُوں آسمان تَئیں اُچی ڈِٹھی ہَئی۔ بس اللہ دا کلام ساکُوں ایہوں سکھندے جو " کِیوں جو اللہ ہِک ہے اتے اللہ اتے اِنسان دے ءِچ درمیانی وی ہِک یعنی مسیح خُداوند جیرھا اِنسان ہے جَیں اپݨے آپ کُوں سارئیں واسطے کفارے کِیتے ڈِتے جو مناسب ویلے تے اِیں گالھ دی گواہی ڈِتی وَنجے۔۔۔ تاں جو جیرھا کُوئی اُوندے تَے آیمان رکھے ہلاک نہ تِھیوے بلکہ ہمیشاں دی حیاتی پاوے۔(۱۔ تیمیتھیس ۲: ٦،٥؛ یوحنا ۳: ١٦)۔اِیں معاملے تَے پاک کلام صاف صاف ڈسیندے جو کُوئی اللہ دے کولھ نَئیں آیندا سوائے اُوندے جیرھا اِیں درمیانی دے وسیلے آوے جَینکُوں اللہ آسمان کنُوں بھیج ڈِتے۔

ہُݨ ڈیہدے ہَئیں جو جڈاں حضرت یعقوب اپݨے مامے لابن دے گھر پہنچے تاں اُوندے بعد کیا تِھیا؟ پاک کلام فرمیندے جو " اِنسان جیرھا کُجھ رہندے اُوہو کَپیسی" (گلتیوں ٦: ٧)۔ ساکُوں پہلے کنُوں پتا ہے جو حضرت یعقوب اپݨے وَڈے بھرا کُوں کِیویں دھوکا ڈِتا، ہُݨ آساں ڈیکھسُوں جو اُوندا ماما اُوکُوں کِیویں دھوکا ڈیندے۔ اُوندے مامے دا ناں لابن ہا اتے او پَکّے چلاک اِنسان ہا۔

پیدایش دی کتاب دے باب اُنتری ءِچ اِیویں لکھیا لاتھے"١٤۔ لابن اُوکُوں آکھیا تُوں تاں مَیڈے اپݨے چِگر دا ٹُکڑا ہَئیں۔ حضرت یعقوب کُوں اُتھائیں رہندِئیں ہوئیں ہِک مہینہ تھی گیا ہا۔ ١٥۔ وَل لابن حضرت یعقوب کُوں آکھیا؛ بے شک تُوں مَیڈا بھینڑجا ہَئیں پَر اِیندا مطلب ایہ تاں نَئیں جو تُوں مُفت ءِچ مَیڈی خدمت کریندا رہ

ونچیں؟ میکُوں ڈسا جو میں تیڈی خدمت دے بدلے ءچ تیکُوں کیا ڈیواں؟

۱۶۔لابن دِیاں ڈُو دِھیریں ہن۔ وڈی دا ناں لیاہ اتے چھوٹی دا ناں راخل ہا۔ ۱۷لی بی لیاہ دی آکھیں سوہنڑیاں ہن، پر بی بی راخل ڈاڈھی سوہنڑی ہئی۔ ۱۸حضرت یعقوب بی بی راخل تے فِدا ہن۔ اِیں واسطے اُنہیں آکھیا: جے تُساں راخل دی شادی میڈے نال کرݨ دی حامی بھرو تاں میں ست سال تُہاڈی خِدمت کریندا رہ ویساں۔ ۱۹۔ لابن آکھیا: ٹھیک ہے۔ میکُوں تیں کنُوں کُوئی پیا چنگاں ہے؟ تُوں میڈے کولھ رہ ونج۔ ۲۰۔ اِیں واسطے حضرت یعقوب ست سال تئیں بی بی راخل دی خاطر خدمت کِیتی،پر محبت ءچ اُنہیں کُوں ایہ عرصہ ست ڈیہاڑئیں وانگوں لگا۔

شکریہ تُساں پروگرام سݨئیں۔ اگلے پروگرام ءچ اللہ دے فضل نال حضرت یعقوب دے پُتر حضرت یُوسف دی حیاتی بارے سݨسُوں

رب العزت تُہاکُوں برکت ڈیوے

ویندئیں ویندئیں اللہ دے کلام دی اِیں آیت کُوں یاد رکھائے

" ول وی رب العزت تُہاڈے اُتے مہربانی کرݨ واسطے انتظار کریسی اتے تُہاڈے اُتے رحم کرݨ واسطے ظاہر تھیسی کیوں جو رب العزت عادل خُدا ہے۔ مُبارک ہئین او سارے جیرھے اُوندا انتظار کریندِن" (یسعیاہ ۳۰: ۱۸)

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہسدے رہوے ، وسدے رہوے اتے خُوش رہوے

ربّ سُوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ٢٤

حضرت یعقوب کُوں اِسرائیل دا لقب مِلدے پیدایش ٢٨۔ ٣٢ باب

تہاڈا میزبان پرویز آج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہ سَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُݨڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ َرہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے َرہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الٰہی ءِچ گِھن ویسی۔

آساں خُوش ہ َئِیں جو آج َولا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پ َئِں ہ َئِیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سیکھیا ہا جو حضرت اِسحاق کُوں ڈُو چاڑے ُپتر جائے۔ عیسو اتے حضرت یعقوب، عیسو اللہ دے اُنہیں وعدئیں دی توہین کِیتی جیرھے اُوندے ڈاڈے حضرت اِبراہیمنال کِیتے ہ َن اتے ُموہری دی دال دے بدلے اپݨے پلیٹھی دے ُپتر ہوونڑ دا حق وِچ ڈِتا پ َر حضرت یعقوب اُنہیں وعدئیں دی قدر کِیتی َول وی اِندا ایہ ہرگز مطلب َنئِیں جو حضرت یعقوب بے گناہ ہ َن۔ لفظ یعقوب دا لفظی مطلب "دھوکے باز ہے۔ آساں آج توریت شریف دی تعلیم کُوں جاری رکھندئیں ہوئے سیکھسُوں جو اللہ سَئِیں یعقوب َجیندا مطلب دھوکے باز ہے یعقوب کُوں اِسرائیل یعنی مردِ خُدا ءِچ کِیویں َوٹا ڈِتا؟

۲۱۔ اِیندے بعد حضرت یعقوب مامے کُوں آکھیا: ُہݨ َمیڈی شادی کرو کِیوں جو سَت سال پورےتھی گئے ہِن۔ ۲۲۔ تاں لابن اُتھوں دے سارے لوکیں کُوں کانڈھے ڈِتے ۔ ۲۳۔ جیرھے ویلے شام تھی تاں اپݨی دِھی لیاہ اِتے حضرت یعقوب دی شادی کر ڈِتّس ۲٤۔اِتے اپݨی ہانھی زِلفہ وی اپݨی دِھی دی خدمت واسطے ڈِتی۔

۲٦۔ لابن جواب ڈِتا: حوصلہ رکھ! اصل ءِچ گالھ ایہ ہے جو ساڈے ُملک دا ایہ رواج کَینی جو َوڈی کنُوں پہلے چھوٹی دی شادی کر ڈِیُوں۔ ۲۷ ۔ اِیندا ستوواڑہ ُپورا تِھیوے َول َمیں راخل دی شادی وی َتیڈے نال کر ڈِیساں۔ پَر اُوندی خاطر َتیکُوں سَت سال ہے َمیڈی خدمت کر ݨی پوسی۔"۲۸ ۔ حضرت یعقوب ایہ گالھ َمن گِھدی۔ جڈاں ستوواڑہ ُپورا تھی گیا تاں لابن اپݨی چھوٹی دِھی بی بی راخل دی شادی اُنہیں نال کر ڈِتی۔

۳۰۔تاں حضرت یعقوب بی بی راخل دے کَٹھے وی َونج سُتے۔ بی بی راخل اُنہیں کُوں بی بی لیاہ کُوں ڈھیر پیاری لگدی ہَئی۔ َول او سَت سال ہے اپݨے مامے دی خدمت کریندے رہ گئے۔ (پیدایش ۲۹: ۱٤۔ ۲٤؛ ۲٦۔ ۲۸، ۳۰)

بس آساں ڈِٹھے جو لابن اپݨے بھݨیجے کُوں کِیویں دھوکا ڈِتا؟ جیرھا کُجھ وی تِھیا چنگاں تاں نہ ہا پَر تُساں یقین کریسوں جو حضرت یعقوب دی حیاتی ءِچ تِھیوݨ والا ہر کَم اللہ دی طرفوں ہا اِتے او نقصان اِتے دھوکے والا کَم وی حضرت یعقوب واسطے چنگاں ثابت تھیندا ہا، ایویں حضرت یعقوب پارھاں ُپتریں دا والد بݨیا ۔ حضرت یعقوب اپݨے مامے دے گھر ویہہ سال گزار ڈِتے۔ اِنہیں ویہہ سالیں ءِچ اللہ سَئیں اپݨی محبت ءِچ حضرت یعقوب کُوں مشکلات ءِچوں گزاریا تاں جو او خود کُوں ٹھیک کر گِھنے اِتے اپݨا ایمان ایویں

پاک صاف کر گھنے جیویں سونا بھادی بَھٹی ءِچوں نِکل تے صاف تھیندے۔

تاں وَل ہِک ڈِینہہ او آ گیا جڈاں اللہ سَئِیں حضرت یعقوب اُتے ظاہر تھے اتے فرمایا: " تُوں اپنڑے پیُو ڈاڈے دے مُلک اتے اپنڑے رِشتے داریں دے کولھ وَل وَنج اتے مَیں تَیڈے نال ہوساں۔(پیدایش ۳۱: ۳)

اللہ سَئِیں دی ایہ گالھیں سُݨ تے حضرت یعقوب اپݨا سامان بَدھ گِھدا اتے اپنڑے بالیں نال اپنڑے وطن ڈُو ٹُر پئے۔ اُنہیں دا رُخ مُلکِ کنعان ڈُو ہا ایہ اُوہا سرزمین ہَئی جَیندا اللہ سَئِیں وعدہ کِیتا ہا جو اِینکُوں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقوب اتے اُوندے آل کُوں ڈِیساں۔

جڈاں حضرت یعقوب اتے اُنہیں دے بال بچے مُلکِ کنعان دو ویندے پَئے ہَن تاں اللہ سَئِیں ہِک خاص انداز ءِچ حضرت یعقوب تَے ظاہر تھے اتے حضرت یعقوب دا ناں وَٹا ڈِتا۔ ہُݨ تُساں غُور نال سݨو جو پیدایش دی کتاب دے بتروویں باب ءِچ اللہ سَئِیں کیا فرمیندے پَئِین۔

۲٤حضرت یعقوب اُتھاں کلھے رہ گئے اتے پَرھا پُھٹݨ تَئِیں کُوئی شخص آتے اُنہیں دے نال کُشتی لڑدا رہ گیا۔ ۲۵۔ جڈاں اُوں شخص ڈِٹھا جو او حضرت یعقوب کنُوں ڈاڈھا نَئِیں پیا تھی سگدا تاں اُوں اُنہیں دی ستھل دے مُنڈھ والی رَگ کُوں پکڑتے مروڑی ڈِتی تاں رَگ وَل پا گئی۔ ۲٦ ۔ وَل اُوں شخص آکھیا: ہُݨ مَیکُوں چھوڑ تاں جو مَیں وَنجاں کِیوں جو پَرھا پُھٹدی پَئی ہے۔ پَر حضرت یعقوب آکھیا: مَیں تَیکُوں او تَئِیں کَینا وَنجݨ ڈِیساں جے تَئِیں تُوں مَیکُوں برکت نہ ڈِیسیں۔ ۲۷۔ تاں اُوں شخص پُچھیا: تَیڈا ناں کیا ہے؟ اُنہیں

جواب ڈِتا: یعقوب۔ ۲۸۔ تاں اُوں آکھیا: آگوں تے تَیڈا ناں یعقوب نہ ہوسی، بلکہ" اِسرائیل " سڈیا ویسی یعنی اللہ دے نال زورآزمائی کَرݨ والا" کِیوں جو تَیں خُدا اتے آدمئیں نال زور آزمائی کِیتی اتے ڈاڈھا تھی گِیوں۔ ۲۹ ۔ تاں حضرت یعقوب آکھیا: مَیں تَیڈی منت کریںداں جو مَیکُوں اپݨا ناں ڈسا! اُوں آکھیا: تُوں مَیں کنُوں مَیڈا ناں کِیوں پُچھدیں؟ مَل اُوں حضرت یعقوب کُوں برکت ڈِتی۔ ۳۰۔اِیندے بعد حضرت یعقوب اُوں جاہ دا ناں فنی ایل اِیں واسطے رکھیا جو مَیکُوں اللہ دا دیدار تِھیا اتے مَیں زندہ وی بچ گِیا ہاں۔
(پیدایش ۳۲: ۲٤۔ ۳۰)

ایہ پُہوں عجیب واقعہ ہے جیرھا پُہوں اہم سبقئیں نال بھریا پَئے۔۔ آساں ڈیہدے ہَئِیں جو رَب العزت خُود اِنسانی صورتءِچ حضرت یعقوب کُوں ڈکھالی ڈِتی اتے اُوندے نال کُشتی لڑی۔ اُوں کِیوں حضرت یعقوب نال کُشتی لڑی؟ اِیں واسطے جو حضرت یعقوب کُوں خُدا دے سامݨے اپݨی کمزوری معلوم تھی وَنجے۔ اللہ سَئِیں حضرت یعقوب کُوں سکھاوݨ چاہندا ہا جو حقیقی طاقت اتے دانائی فقط رَب العزت کنُوں ملدی ہے۔ اللہ دے کولھ حضرت یعقوب واسطے وَڈے وَڈے عجیب منصوبے ہَن پَر اللہ دی بہترین برکتاں فقط اُنہین لوکیں کُوں ملدِن جیرھے چاݨدِن جو او اپݨے زور نال اتے اپݨے کَمیں نال اللہ کُوں خوش نَئِیں کر سگدے۔ حضرت یعقوب کُوں احساس تھیوݨ لگا جو او اللہ دے سامݨے کتنا کمزور اتے بے بس ہے۔ پُہوں رات اللہ سَئِیں حضرت یعقوب کُوں ہک نَواں ناں "اِسرائیل " ڈِتا ۔ یعقوب دا مطلب ہے دھوکے باز۔ پَر " اِسرائیل " دا مطلب ہے " اُوں خُدا نال کُشتی لڑی اتے جِت گِیا" اللہ سَئِیں جیرھی قوم دا وعدہ کِیتا ہا جو جیرھی حضرت اِبراہیم اتے حضرت

اِسحاق اتے حضرت یعقوب دی آل ءِچوں تھیسی اُوندا ناں وی " اِسرائیل " تھیوݨا ہا۔ ٹُساں چاݨدے ہووے جو " اِسرائیل دی قوم حضرت یعقوب دے بارھاں قبیلیں ءِچوں نکلی اتے دُنیا دا بخشݨ ہارا وی بنی اِسرائیل ءِچوں اِی آیا ہا۔

ممکن ہے جو کُوئی پوچھے جو خُدا تعالیٰ کِیویں دھوکے باز کُوں چُݨاجو او اُوں قوم دا وَڈا ہووے جَیندے ءِچوں دُنیا دا بخشݨ ہارے آوݨا ہا؟ اِیں سوال دا جواب خُدا کے کلام ءِچوں سݨو۔ " بلکہ خُدا دُنیا دے بےوقوفیں کُوں چُݨ گِھدا تاں جو حکیمیں کُوں شرمندہ کَرݨ اتے خُدا دُنیا ءِچوں کمئیں اتے بے وجودیں کُوں چُݨ گِھدا تاں جو موجودیں کُوں نااُبود کرے تاں جو کُوئی بشر خُدا دے سامݨے فخر نہ کرے" (ا۔ کرنتھیوں ا: ۲۷۔ ۲۹)۔

یعقوب دھوکے باز ہا ،اپݨی طاقت نال او کہیں طرحاں وی خُدا دی خُوشنودی نَئیں گِھن سگدا۔ حضرت یعقوب ءِچ کُوئی شے چنگی نہ ہَئی بس ہک شے ہَئی جو او اللہ دے کلام اُتے ایمان رکھندا ہا۔ حضرت یعقوب اللہ دے وعدئیں کُوں قیمتی سمجھیا۔ حضرت یعقوب اللہ دی برکتاں گِھنݨ دُنیا دی ہر قیمتی شے گِھنݨ کنُوں زیادہ اہم اتے ضروری سمجھیا۔ اِیں وجہ کنُوں اللہ اپݨی ڈکھالی ڈِتی اتے برکت ڈِتی۔ اپݨے ابدی وعدئیں کُوں پورا کَرݨ واسطے حضرت یعقوب دھوکے باز دے دل کُوں بدل ڈِتا اتے اُوکُوں حضرت یعقوب اللہ دا بندہ بݨ گِئے۔

تاں ٹُساں اپݨے بارے ءِچ کیا خیال کریندے ہوے؟ کیا ٹُہاکُوں حضرت یعقوب وانگوں احساس تھی گِئے جو ٹُساں خُود اِیں لائق نَئیں جو اپݨی طاقت کنُوں یا اپݨی عقل کنُوں اللہ دی خوشنودی حاصل کرو؟ اللہ دا کلام اِیندے بارے کیا فرمیندے سݨو! " مُبارک

ہین او جیرھے دلدے غریب ہَین کِیوں جو آسمان دی بادشاہی اُنہائیں کِیتے ہَئِیں" متی ۵: ۳ ۔ " خُدا مغروریں دا مقابلہ خُود کریندے پَر عاجزی کَرݨ والیں کُو ں توفیق عطا فرمیندے۔ بس خُدا دے زور آور ہَتھ دے تلے عاجزی نال رَہوں تاں جو او تُہاکُوں مقررہ وقت تے سرفراز کرے" (ا۔ پطرس ۵: ۵، ٦)

شکریہ تُساں پروگرام سݨئیں۔ اگلے پروگرام ءِچ اللہ دے فضل نال حضرت یعقوب دے پُتر حضرت یُوسف دی حیاتی بارے سݨسُوں

رَب العزت تُہاکُوں برکت ڈیوے

ویندئیں ویندئیں اللہ دے کلام دی اِیں آیت کُوں یاد رکھائے

" وَل وی رَب العزت تُہاڈے اُتے مہربانی کَرݨ واسطے انتظار کریسی اتے تُہاڈے اُتے رحم کَرݨ واسطے ظاہر تھیسی کِیوں جو رَب العزت عادل خُدا ہے۔ مُبارک ہَئِین او سارے جیرھے اُوندا انتظار کریندِن" (یسعیاہ ۳۰: ۱۸)

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہَسدے رہوے ، وَسدے رہوے اتے خُوش رہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۲۵

حضرت یُوسف دی عاجزی و انکساری پیدایش ۳۷۔ ۳۹باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پچھلے سبق ءِچ اَساں اللہ دے پیغمبر حضرت اِبراہیم دے پُوترےحضرت یعقوب دے بارے گالھ مُھاڑ کِیتی ہَئی۔ اَساں ڈیسا ہا جو اللہ سَئِیں کِیوں حضرت یعقوب کُوں نَواں ناں " اِسرائیل " ڈِتا؟ یعقوب دا مطلب دھوکے باز ہے اتے اِسرائیل دا مطلب " اللہ دا بندہ " ہے۔ ہُنڑ حضرت یعقوب دے ڈُو ناں تھی گئین، ہِک حضرت یعقوب اتے ڈُوجھا اِسرائیل۔ نَویں قوم دا ناں وی اِسرائیل ہے جَیندا وعدہ اللہ سَئِیں حضرت اِبراہیم اتے حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقوب نال کِیتا جو او قوم اُنہیں دی آل ءِچوں ہوسی۔ حضرت یعقوب دے بارھاں پُتر تھے۔ پوری اِسرائیلی قوم اِنہیں بارھاں پُتریں کنُوں تھی اتے ایہا او قوم ہَئی جَیندے ءِچوں دُنیا کِیتے بخشڑ ہارے آوڑا ہا۔

کیا تُہاکُوں حضرت یعقوب دے بارھاں پُتریں دے ناں اَیندِن؟او ناں ایہ ہِن۔ روبن، شمعون، لاوی، یہوداہ، زبولون، اشکار، دان، آشر، نفتالی، یُوسف، اتے بینامین۔ اَج اَساں حضرت یعقوب دے پُتریں اتے خاص طور تے حضرت یُوسف دے حالاتِ زندگی کنُوں شروع کریسوں جیرھا حضرت یعقوب دے یارھویں پُتر ہَن۔ کیا تُساں حضرت یُوسف دی حیاتی بارے سڑن کِیتے تیار ہووے؟ اَساں تُہاکُوں توریت شریف ءِچوں پیدایش دی کتاب دے ستترویں باب ءِچوں بیان کریسوں جِتھاں اللہ دا پاک کلام فرمیندے" ۲۔حضرت یعقوب دی آل اولاد دا حال ایہ ہے جو حضرت یُوسف ستارَھاں سالیں دے ہَن جڑاں او اپڑے بِھراویں دے

نال اَجڑ چَریندے ہَن۔ اتے حضرت یُوسف بِھراویں دے کرتُوت والِد کُوں آن ڈَسیندے ہَن۔۳۔ حضرت یعقوب کُوں اپݨے پُتریں ءِچوں حضرت یُوسف سارِئیں کنُوں زیادہ پیارے لگدے ہَن کِیوں جو او اُنہیں دے بُڈھیپے ءِچ پیدا تھے ہَن۔ حضرت یعقوب اُنہیں کُوں ہِک رَنگ بَرنگا شاندار جُبہ بݨوا ڈِتا۔ ٤۔ حضرت یُوسف دے بِھراویں جیرھے ویلے ایہ ڈِٹھا جو: اُنہیں دے والَد کُوں یُوسف اَساں سارِئیں کنُوں زیادہ پیار لگدے تاں اُنہیں نال حسد گَرݨ لگ پَئے۔ ایہ تَئِیں جو بِھراویں اُنہیں نال خَیر سَلا دی گالھ مہاڑ وی نہ کریندے ہَن۔ ٥۔ وَل اِیں تِھیا جو حضرت یُوسف ہِک خواب ڈِٹھا اتے بِھراویں کُوں سُݨایونے۔ او خواب سُݨ تے بِھراویں دے دل ءِچ اُنہیں دے واسطے بُغض پَئے گیا۔ ٦۔اتے اُنہیں بِھراویں کُوں آکھیا ذرا او خواب تاں سݨو جیرھا مَیں ڈِٹھے۔۷۔ اَساں رَڑھ ءِچ کݨک دے گَنڈھے وَدے بَدھیندے ہَیں۔ اتے وَل کیا ڈِہداں جو مَیڈا بَدھا ہویا گَنڈھا اُٹھی تے سِدھا کھڑ گئے اتے تُہاڈے کݨک دے گَنڈھے اُٹھی تے اُوندے اگوں جُھک گئے ہِن۔ ۸۔ ایہ خواب سُݨ تے اُنہیں دے بِھراویں آکھیا: اچھا ! تُوں ساڈا آقا بݨ تے ساڈے اُتے حُکم چَلیسیں؟ بَس حضرت یُوسف دے خواب اتے اُنہیں دِئیں گالھیں دی وجہ کنُوں بِھراویں دے دل ءِچ بُغض وَدھدا گیا۔ ۹۔ وَل حضرت یُوسف ہِک ہِیا خواب ڈِٹھا اتے بِھراویں کُوں سُݨایونے جو: سِجھ، چَندر اتے یارھاں تارے مَیڈے اگوں جُھکئے کھڑِن۔ ۱۰۔ اُوں ویلے اُتھائیں اُنہیں دے والِد وی ایہ خواب سُݨدے ہیٹھے ہَن تاں اُنہیں دَڑکا ڈِے تے آکھیا: تَیڈے اِیں خواب دا کیا مطلب ہے ؟ کیا تَیڈے سارے بِھرا، تَیڈی ماء اتے مَیں وی تَیڈے اگوں جُھکِئے کھڑے ہوسُوں؟ ۱۱۔ ایہ خواب سُݨ تے بِھرا تاں حسد کنُوں سَڑ گئے پَر حضرت یعقوب اِیں بارے سُچیندےرہ گئے۔

۱۲۔اتے حضرت یُوسف دے بِھرا اَجڑ چَراوَݨ کِیتے سِکم دے علاقے ءِچ گئے وَدے ہَن۔ ۱۳۔تڈاہُوں حضرت یعقوب ہِک ڈِینہہ حضرت یُوسف کُوں آکھیا: تَیڈے بِھرا سِکم دے علاقے ءِچ اَجڑ چَراوَݨ گئے وَدِن۔ مَیں چاہنداں جو تُوں وَنج تے ڈیکھ آویں ہا، جو بِھراویں اتے اَجڑیں دے بارے ءِچ مَیکُوں خَیر سَلا دا حال حوال آن ڈیویں ہا۔ ١٤۔ حضرت یُوسف آکھیا: اَبّا سَئِیں ! مَیں حاضر ہاں۔ تاں حضرت یعقوب اُنہیں کُوں حبرون دی وادی کنُوں سِکم دے علاقے دُو روانہ کر چھوڑیا۔ (پیدایش ۳۷: ۲۔ ١٤)

۱۷۔ وَل حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں کُوں گُولݨ کِیتے دوتائِین دے علاقے ءِچ گئے اتے اُتھائیں اُنہیں کُوں وَنج لدھونے۔۱۸۔ جیرھے ویلے بِھراویں حضرت یُوسف کُوں پَریں کنُوں اَندا ہویا ڈِٹھا تاں اُنہیں دے نزدیک آوݨ کنُوں وی پہلے اُنہیں دے قتل دا منصوبہ بݨا گِھدونے۔ ۱۹۔ بِھرا آپت ءِچ آکھݨ لگے : او ڈیکھو! خوابیں دا شہزادہ اَندا پیا ہوے۔ ۲۰۔ بَس آؤ! اَساں اِیکوں مار تے کَہیں جِھکے کھڈے ءِچ سَٹ گھتُوں اتے آکھسوں چا جو: اُوکُوں کُوئی جنگلی درِندہ کھا گئے۔ وَل ڈیکھسُوں جو اِیندے خوابیں دا کیا بݨدے؟ ۲۱۔جیرھے ویلے روبن ایہ گالھ سُݨی تاں حضرت یُوسف کُوں اُنہیں کنُوں بچاوݨ کِیتے آکھݨ لگے جو اِساں اپݨے ہَتھ نال اُوندی جان نہ گِھنوں ۔۲۲۔ بلکہ اُوں جِھکے کھڈے ءِچ سَٹ گھتُوں جیرھا بیابان ءِچ ہے۔ او چاہندا ہا جو کہیں طریقے نال بِھراویں دے ہَتھوں یُوسف کُوں بچا تے والِد دے کولھ وَلا پہنچا ڈیواں۔

۲۳۔ اتے جیرھے ویلے حضرت یُوسف اُتھاں پہنچے تاں بِھراویں اُنہیں کُوں پکڑ تے اُنہیں دا رَنگ بَرَنگا جُبہ لَہا گِھدا ۔۲٤۔ اتے وَل جِھکے کھڈے ءِچ سَٹ گھتیونے او کَھڈا بالکل سُکا پیا ہا۔ ۲۵۔اِیندے بعد بِھرا روٹی کھاوݨ بَہہ تَھے۔ ہُوں ویلے اُنہیں کُوں بنی اِسماعِیل دا ہِک قافلہ جِلعاد دے علاقے کنُوں اَندا ہویا نظر آیا جِنہیں دے اُٹھ گرم مصالحیں اتے عطریں نال لَدِّئے ہوئے ہَن۔ او ایہ سامان مِصر دو گِھدی ویندے ہَن۔۲٦۔ایہ ڈیکھ تے یُہوداہ بِھراویں کُوں آکھیا: جے اَساں بِھرا کُوں قتل کر سَٹوں اتے اُوندا قتل لکاوں وَدے تاں ساکُوں کیا فائدہ تھیسی؟ مَیڈی مَنوں تاں آؤ اِیکُوں بنی اِسماعِیل دے ہَتھ ویچ چھوڑوں ، اتے اِیندی جان دا پاپ وی نہ چاوَڑاں پوسی۔ کِیوں جو آخر ہے تاں ساڈّا بِھرا، ساڈّا خُون۔ اُوندے بِھراویں اُوندی صلاح مَن گِھدی۔

۲۸۔وَل مُلکِ مدین دے او بنی اِسماعِیلی سوداگر جیرھے ویلے اُنہیں دے نزدیک آئے تاں بِھراویں اُوں کھڈے کنُوں حضرت یُوسف کُوں چھک تے باہر کَڈھیا اتے بنی اِسماعِیل دے ہَتھ چاندی دے وِیہہ سِکے ءِچ اُنہیں کُوں ویچ چھوڑیا۔ اتے او سوداگر حضرت یُوسف کُوں مِصر دو گِھن گئے۔

۲۹۔جیرھے ویلے روبن اُوں جِھکے کھڈے تَے وَل آیا اتے ڈِٹھُس جو حضرت یُوسف تاں اُوندے ءِچ کَینی۔ ایہ ڈیکھ تے ارمان کنُوں اُوں اپݨا گریبان چِیر گھتیا۔۳۰۔ اتے او اپݨے بِھراویں دے کولھ وِنج تے آکھیس: چُھوہَر تاں اُتھاں

گَینی! ہُنڑ مَیں کِن تے وَنجاں؟۳۱ ۔ اِیندے بعد حضرت یُوسف دے بِھراویں ہِک لیلا ذبح کِیتا اتے اُوندی رَت حضرت یُوسف دے رَنگ بَرَنگے جُبے تے لا ڈِتی ۔۳۲۔ وَل او جُبہ اپڑے والِد دے کولھ چا آئے اتے آکھیونے جو : ساکُوں ایہ جُبہ لَدھے۔ اِیکُوں سُنچاݨو ہاں۔ ایہ تَیڈے پُتر یُوسف دا ہے یا کَینا؟ ۳۳۔ حضرت یعقوب او جُبہ سُنچاݨ گِھدا اتے آکھیونے: ایہ تاں مَیڈے پُتر دا جُبہ ہے۔ کُوئی جنگلی درِندہ اُوکُوں ہوٹی ہوٹی کر گئے! ۳٤۔ وَل حضرت یعقوب ارمان کنُوں اپݨا گریبان چِیر گھدا ۔ وَل ماتمی لِباس پا تے ڈھیر ڈِیہاڑئیں تَئیں اپڑے پیارے پُتر دے غم ءِچ روندے پِٹیندے رہ گئے۔ ۳۵۔اتے اُوندے سارے دِھی پُتر اُنہیں کُوں صبر ڈِیویندے رہ گئے پَر اُنہیں کُوں صبر نہ پیا اَندا ہا۔ او ایہو اَہدے ہَن: ہُنڑ مَیں ہِیں غم ءِچ مَر تے اپڑے پُتر دے کولھ لگّا ویساں۔ بَس او ہِیں حالت ءِچ حضرت یُوسف دے غم ءِچ روندے پِٹیندے رہ گئے۔(پیدایش ۳۷: ۱۷۔ ۳۵)۔

باب۔۳۹

۱۔اتے او سوداگر حضرت یُوسف کُوں مِصر ءِچ گِھن آئے اتے اُتھاں ہِک مصری جَیندا ناں فوطیفار ہا، او مِصر دے بادشاہ فرعون دا درباری اتے اُوندے محل دے پہرےداریں دا وَڈّا ہا، اُوں حضرت یُوسف کُوں مُل گِھن گِھدا۔ ۲۔ اللہ سَئِیں حضرت یُوسف دے نال ہا پیا۔ اِیں واسطے او اقبال مند تَھے اتے اپڑے مِصری آقا دے گھر ءِچ رَہنڑ لگ پَئے۔ ۳۔ اتے اُنہیں دے آقا ڈِٹھا جو اللہ سَئِیں اُوندے نال رَہندے کِیوں جو او جیرھا کم وی کریندے اللہ سَئِیں اُوکُوں کامیابی بخشیندے۔٤۔ اِیں واسطےمِصری آقا اُنہیں تے ڈاڈھا مہربان تِھیندا گِیا اتے حضرت یُوسف اُوندی خدمت کریندے رہ گئے۔ اتے اُوں حضرت یُوسف کُوں اپڑے گھر دا مختار بݨا تے اپݨا سب کُجھ اُوندے سپردکر ڈِتا اتے اُوں اِیکُوں گھر دا اتے سارے مال دا مختار بݨاڈِتا۔ ٥۔ تاں رَب العزت فوطیفار دے گھر کُوں حضرت یُوسف دے طُفیل برکت بخشی اتے اُوندی سارِئیں چیزاں جیرھیاں بھانوئیں گھر ہار اتے فصل تے برکت بخشݨ لگ پیا۔ ٦۔ فوطیفار اپݨا سب کُجھ حضرت یُوسف دے سُپرد کر ڈِتا ہا۔ اتے روٹی کھاوݨ دے سِوا اُوکُوں ہِی کہیں چیز دا ہوش نہ ہا۔ اتے حضرت یُوسف ڈاڈھی سوہݨی شکل و صورت دے ہَن۔

۷۔ کُجھ عرصہ بعد حضرت یُوسف دے آقا فوطیفار دی ذال دی نیت بد تھی گئی۔ ہِک ڈِینہہ اُوں حضرت یُوسف کُوں اپڑے کٹھے سُمݨ کِیتے آکھیا۔ ۸۔ پَر

حضرت یُوسف اُوندی چَالھ نہ مَنی اتے آکھیونے: ڈیکھو! مَیڈے آقا مَیڈے اُتے اِتنا اعتماد کِیتے جو اپݨا سب کُجھ مَیڈے سُپرد کر ڈِتے۔ اُنہیں کُوں تاں اِتنا وی پتا کَینی جو گھر ءِچ مَیڈے کولھ کیا کُجھ ہے۔ ۹۔ اِیں گھر دے خدمت گاریں ءِچوں مَیں کنُوں وَڈا کُوئی نَئِیں۔ اتے اُوں تَیڈے سِوا کُوئی چیز مَیڈے اِختیار کنُوں باہر نَئِیں رکھی۔ پَر تُساں تاں اُنہیں دی ذال ہووے وَل مَیں کِیویں اِہجی بُرائی کر سگدَاں؟ اتے رَب العزت دا وی گنہگار بݨاں؟ ۱۰۔ اِیندے باوجود او عورت اُنہیں کُوں وَلا وَلا اَہدی رہ گئی جو آ مَیڈے کݨھے سُمھ! پَر حضرت یُوسف وی مُسلسل اِنکار کریندے رہ گئے۔

پیارے ساتھیو! تُہاڈا شکریہ، تُساں ایہ پروگرام سُݨئیں۔ رَب العزت دے فضل و کرم نال اگلے مطالعے ءِچ حضرت یُوسف دی حالاتِ زندگی جاری رکھیسوں اتے تُساں جاݨسو جو او قید کنُوں کِیویں باہر آئے اتے پورے مِصر دے مُلک تے کِیویں حکمران بݨئے؟

پاک کلام دی اِیں آیت اُتے غُور کرائے اتے برکت پاو

"... اللہ نُور ہے اتے اُوندے ءِچ ذرا وی بُرائی کَینی، جے اَساں آکھوں جو ساڈی اُوندے نال شراکت داری ہے اتے وَل گناہءِچ زندگی گزاروں تاں اَساں کُوڑے ہَئِیں اتے حق اُتے عمل نَئِیں کریندے"(۱یوحنّا ۱: ۵، ٦)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۲۵

حضرت یُوسف دی عاجزی و انکساری پیدایش ۳۷۔ ۳۹باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑن والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پچھلے سبق ءِچ اَساں اللہ دے پیغمبر حضرت اِبراہیم دے پُوترےحضرت یعقوب دے بارے گالھ مُھاڑ کِیتی ہَئی۔ اَساں ڈیسا ہا جو اللہ سَئِیں کِیوں حضرت یعقوب کُوں نَواں ناں " اِسرائیل " ڈِتا؟ یعقوب دا مطلب دھوکے باز ہے اتے اِسرائیل دا مطلب " اللہ دا بندہ " ہے۔ ہُنڑ حضرت یعقوب دے ڈُو ناں تھی گئین، ہِک حضرت یعقوب اتے ڈُوجھا اِسرائیل۔ نَویں قوم دا ناں وی اِسرائیل ہے جَیندا وعدہ اللہ سَئِیں حضرت اِبراہیم اتے حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقوب نال کِیتا جو او قوم اُنہیں دی آل ءِچوں ہوسی۔ حضرت یعقوب دے بارھاں پُتر تھے۔ پوری اِسرائیلی قوم اِنہیں بارھاں پُتریں کنُوں تھی اتے ایہا او قوم ہَئی جَیندے ءِچوں دُنیا کِیتے بخشڑ ہارے آوڑا ہا۔

۱۱۔ہِک ڈِینہہ اِیں تِھیا جو حضرت یُوسف کُوئی کم کرَنڑ واسطے گھر ءِچ آئےتاں گھر ءِچ ہِیا کُوئی گَینا ہا۔ ۱۲۔ بَس وَل تاں او عورت اُنہیں دے جُبے کُوں چمبڑ گئی اتے آکھیس: اَج تاں مَیڈے کٹھے سُمھ پووں! پَر حضرت یُوسف اپݨا جُبہ اُوندے ہَتھ ءِچ چھوڑ تے بَھج پَئے اتے باہر نکل گئے۔ ۱٤۔تاں اُوں کوڑیچ تے اپݨے گھر دے لوکیں کُوں کٹھا چا کیتس اتے آکھݨ لگ پَئی جو: ڈیکھو مَیڈا گھر والا کِہجے عبرانی غلام کُوں اِتھاں گِھن آئے ! او تاں اَج مَیڈی عزت تے

ہَتھ پیا گھتیندا ہا۔ مَیڈے نال زبردستی کرَنڑ واسطے اندر پیہہ آئے۔ پَر مَیں زور زور نال رَڑنڑ پَئے گئی ہاں۔ ۱۵۔جیرھے ویلے اُوں مَیکُوں رَڑدا ہویا ڈِٹھےتاں اپݨا جُبہ اِتھائیں چھوڑ تے بَھج پَئے اتے باہر نِکل گئے۔ ۱۶۔ جیرھے ویلے حضرت یُوسف دا مصری آقا گھر آیا تاں اُوندی ذال اُوکُوں وی اُوویں آکھݨ پَئے گئی جو: جیرھا عِبرانی غلام تُساں گِھن آئے ہاوے ،اُوں میڈے نال ایویں حرکت کِیتی ہے۔ ۱۹۔ جیرھے ویلے حضرت یُوسف دے آقا اپݨی ذال کنُوں ایہہ گالھیں سُݨیاں تاں اُوکُوں ڈاڈھے زور دی کاوڑ لگی۔ ۲۰۔ بَس ہُوں ویلے حضرت یُوسف کُوں پکڑوا تے اُوں قید خانہ ءِچ بند کر ڈِتا جِتھاں بادشاہ دے قیدی بند ہَن، بَس او اُتھائیں قید ءِچ رہ گئے۔ ۲۱۔ پَر اللہ سَئِیں حضرت یُوسف دے نال ہا پیا۔ اُوں کرم دی نِگاہ فرمائی اتے جیلر کُوں اُنہیں تے مہربان کر ڈِتس۔ ۲۲۔ اِتنا جو اُوں سارے قیدی حضرت یُوسف دے سپرد کر ڈِتے اتے اُتھوں دے کم کار دا اُنہیں کُوں وَڈا بݨا ڈِتا۔ ۲۳۔ جیلر حضرت یُوسف اُتے اِتنا مہربان تِھیا جو او اُوں اپݨے سارے کم حضرت یُوسف دے سپرد کرڈِتے ۔ اِیں واسطے جو اللہ سَئِیں اُنہیں دے نال ہا پیا۔ او جیرھا کم وی کریندے ہَن اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں اُوندے ءِچ کامیابی بخشیندا ہا۔ (پیدایش ۳۹: ۱۔ ۲۳)

اَساں اَج جیرھا کُجھ پاک کلام ءِچوں سُݨئے اُوندا خلاصہ ایہہ ہے جو حضرت یُوسف سچائی کُوں پسند کِیتا اتے بد کاری کُوں نا پسند ۔ اُنہیں گناہ دی لذت دی بجائے قید خانے ءِچ مصیبتیں کُوں برداشت کرَنڑ منظور کِیتا۔ ایہا وجہ ہَئی جو جیرھے ویلے اُنہیں دے آقا دی ذال دی نیت خراب تھئی تاں اُوں حضرت یُوسف کُوں زِنا تے اُکسایا تاں حضرت یُوسف انکار کر ڈِتا اتے آکھیا جو " مَیں کِیوں اینجھی لعنت چاواں اتے خُدا دا گہنگار بݨا"

حضرت یُوسف کُوں معلوم ہا جو خُدا دی خدمت اتے گناہ دی زندگی کٹھے نَئِیں رہ سگدے۔ حضرت یُوسف اپݨا دِل اللہ نال لا گِھدا ہا۔ اِیں واسطے او نیکی نال پیار کریندا ہا اتے بُرائی نال نفرت۔ اپݨے پَرڈاڈے حضرت اِبراہیم وانگوں حضرت یُوسف دا وی ایمان ہا جو اللہ سَئِیں دُنیا دے بخشݨ ہارے دا وعدہ کِیتے اتے او بخشݨ ہارا بنی آدم دے گناہ دی خاطر اپݨی جان کفارے ءِچ ڈِیسی۔ حضرت یُوسف اللہ سَئِیں دے وعدے اتے حُکمیں تَے ایمان رکھندے ہَن تَہوں او اللہ دی نگاہ ءِچ نیک ہَن۔ اِیں ایمان دی وجہ کنُوں حضرت یُوسف دے

گناہیں کُوں معاف کر ڈِتا اتے اُنہیں دے دل ءِچ او قوت اتے او آرزو بھر ڈِتی جیرھی اِیں بد کار دُنیا ءِچ گناہ اُتے غالب آوے اتے راستبازی دی زندگی گزارے۔

اللہ سَئِیں حضرت یُوسف دے نال ہا پیا کِیوں جو حضرت یُوسف اللہ دے حکمیں تَے عمل کریندا ہا۔ حضرت یُوسف گناہ والی زندگی دے مزے نہ چاتے کِیوں جو اُنہیں دا دل اللہ نال ہا۔ جیرھا شخص دل نال اللہ کُوں مَنیدےاتے دل نال اُوندی عبادت کریندے او اِنہیں چیزیں نال پیار کریسی جیرھیاں اللہ کُوں چنگّاں لگّدِن اتے اُنہیں چیزیں نال نفرت کریسی جنہیں کُوں اللہ دی ذات وی پسند نَئِیں کریندی۔ پاک کلام ساکُوں ڈّسیندے جو" کُوئی شخص ڈُو مالکیں دی خدمت نَئِیں کر سگّدا کِیوں جو یا تاں ہِک نال دشمنی رکھیسی اتے ڈُوجھے نال محبت یا ہِک نال رَل تے رَہسی اتے ڈُوجھے کُوں حقیر سمجھسی۔ تُساں اللہ اتے دولت ڈُوہائیں دی خدمت نَئِیں کر سگّدے" (متی ٦: ٢٤) " ... کیوں جو دین اتے دُنیا ءِچ کیا میل ملاپ؟ یا سُوجھلے اتے اندھارے ءِچ کیا شراکت داری؟ (٢۔ کرنتھیوں ٦: ١٤) "... اللہ نُور ہے اتے اُوندے ءِچ ذرا وی اندھارا گَینی، جے اَساں آکھوں جو ساڈّی اُوندے نال شراکت داری ہے اتے وَل اندھارے ءِچ ٹُردے رَہوں تاں اَساں کُوڑے ہَئِیں اتے حق اُتے عمل نَئِیں کریندے"(١۔یوحنّا ١: ٥، ٦)۔

جیرھے لوکیں دا اللہ دے نال سچا رشتہ ہے او اللہ دے کلام دا یقین کریندِن اتے اُوندے تَے عمل کریندِن پَر جیرھے لوک اللہ نال نَئِیں ہوندے او ہمیشاں گناہ دے قبضے ءِچ رَہندِن۔ بھانویں او ظاہر ی طور تے ڈّکھاوݨ پَر اُنہیں دی سوچاں ، اُنہیں دے دل دے ارادے، اُنہیں دی گّالھیں اتے اُنہیں دے کم گناہ ہِن۔او گناہ تے غالب آوݨ دی بھانویں جِتنا کوشش کرَݨ وَل وی او گناہ تے غالب نَئِیں نہ سگّدے کِیوں جو گناہ اُنہیں اُتے حاوی تھی گّئے۔ اللہ دے رُوح دی قُدرت اتے طاقت اِنہیں دے دلیں ءِچ کم نَئِیں کریندی۔ اللہ ایہ طاقت اُنہیں لوکیں کُوں بخشیندے جیرھے اُوندے کلام دا یقین کریندے اتے چھٹکارے دی اُوں راہ کُوں قبول کریندِن جیرھی اللہ خُود تیار کِیتی۔

سݨو!تُساں کُوئی وی ہِوے؟ کیا اللہ سَئِیں اپݨی قدرت نال تُہاڈّے دل کُوں نَواں بݨائے؟ کیا تُساں بخشݨ ہارے دے بارے جیرھا تُہاڈّے دلیں کُوں ہر قسم دے گناہ کنُوں پاک صاف کرَݨ دا اِختیار رکھندے اِنجِیل شریف کُوں قبول کِیتے؟ یا

تُساں وَل وی ہُنڑ تَئِیں گناہ دے اِختیار ءِچ زندگی گزریندو؟ اللہ دا کلام فرمیندے" اللہ دی قُربت ءِچ وَنجوں تاں او تُہاڈے نزدیک آسی، اے گنہگارو! اپݨے ہَتھ صاف کرو اتے ڈُو دلوو! اپݨے دلیں کُوں پاک کرو" رَب العزت دے سامݨے عاجزی کرو او تُہاکُوں سرفراز کریسی" (یعقوب ٤: ٨، ١٠)۔

پیارے ساتھیو! تُہاڈا شکریہ، تُساں ایہ پروگرام سُݨئیں۔ رَب العزت دے فضل و کرم نال اگلے مطالعے ءِچ حضرت یُوسف دی حالاتِ زندگی جاری رکھیسوں اتے تُساں جاݨسو جو او قید کنُوں کِیویں باہر آئے اتے پورے مِصر دے مُلک تے کِیویں حکمران بݨئے؟

پاک کلام دی اِیں آیت اُتے غُور کرائے اتے برکت پاو

"... اللہ نُور ہے اتے اُوندے ءِچ ذرا وی بُرائی گینی، جے اَساں آکھوں جو ساڈی اُوندے نال شراکت داری ہے اتے وَل گناہءِچ زندگی گزاروں تاں اَساں کُوڑے ہَئِیں اتے حق اُتے عمل نَئِیں کریندے"(١۔یوحنّا ١: ٥، ٦)۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ٢٦

حضرت یُوسف دی عاجزی اتے انکساری پیدایش ۔ ٤٢باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پچھلے سبق ءِچ اَساں حضرت یُوسف دی حیاتی دا مطالعہ شروع کِیتا ہا جیرھے حضرت یعقوب دے بارھاں پُتریں ءِچوں یارھواں پُتر ہا۔ اَساں سکھیا ہا جو حضرت یُوسف کُوں کِہجا خواب ڈِٹھا جو اُوندے بِھراں-- ہِک ڈِینہہ اُوندے سامڑے جُھک ویسن۔ حضرت یُوسف دے بِھرا ایہ نہ منیدے ہَن۔ اَج اَساں سیکھسُوں جو اللہ سَئِیں حضرت یُوسف دا خواب کِیویں پورا کِیتا؟ اتے اُنہیں دے بِھرا اُنہیں دے سامڑے آئے اتے اُنہیں کُوں سجدہ کِیتا۔

اَساں سکھیئے جو حضرت یُوسف دے وَڈے بِھرا اُنہیں نال نفرت کریندے ہَن اتے اُنہیں دے خواب دی وجہ کنُوں اُنہیں تَے الزام لیندے ہَن۔ اُنہیں دی کاوڑ اتے حسد اِتنا زیادہ وَدھ گِیا جو اُنہیں حضرت یُوسف کُوں اسماعیلیں دے کولھ غلام بنا تے ویچ ڈِتا۔ بنی اسماعیل حضرت یُوسف کُوں مصِر گِھن گئے اتے مصر دے بادشاہ فرعون دے ملازم دے ہَتھ وِیچ ڈِتا۔ حضرت یُوسف اپڑے کم کار ءِچ محنتی، ایمان دار اتے وفادار ثابت تھے کِیوں جو او اللہ دی قُربت ءِچ رَہندے ہَن۔ حضرت یُوسف بَہُوں خوب صورت ہَن، اِیں واسطے اُنہیں دے آقا دی ذال اُنہیں تے فِدا تھی گئی اتے اُنہیں نال سُمھڑ چاہندی ہَئی۔ پَر حضرت یُوسف انکار کر ڈِتا اتے آکھیا" وَل مَیں کِیویں اِہجی بُرائی کر سگدا‌ں؟ اتے رَب العزت دا وی گنہگار بڑاں؟ جیرھے ویلے حضرت یُوسف اُوندے کڈھے سُمڑ کنُوں انکار کر ڈِتا تاں او عورت حضرت یُوسف دے خلاف تھی گئی اتے

اُنہیں کُوں قید کرا ڈِتا۔ وَل وی اُنہیں گناہ دی چند روزہ لذت چاونڑ کنُوں قید تھیوونڑ بہتر سمجھیا ۔ حضرت یوسف اللہ سَئِیں دے حکمیں کُوں اپݨی حیاتی ءِچ پہلا مقام ڈِتا ۔ حضرت یوسف ڈُو سال تَئِیں قید ءِچ ریہے پَر خُدا کُوں نہ بھلئے۔

توریت شریف دا مطالعہ اگوں وَدھدے ہَئِیں اتے ڈیہدے ہَئِیں جو اللہ سَئِیں حضرت یوسف دے حالات کِیویں وَٹا ڈِتے۔ اَساں پیدایش دی کتاب دے ٤١ ویہے باب دا مطالعے کریندے پَئے ہَئِیں۔ پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے:

١۔ ڈُو سال گزرَنڑ دے بعد اِیں تِھیا جو مصِر دے بادشاہ ہِک خواب ڈِٹھا جو او دریائے نِیل دے کنارے تے کھڑے۔ ٢۔ اتے سَت موٹیاں تازِیاں گِّویں دریا ءِچوں نِکل تے کنارے دے نال گھاہ چَرنڑ لگ پَین۔ ٣۔ اُنہیں دے بعد وَل دریا ءِچوں سَت ہیاں سُکیاں سڑیاں مَریل گِّویں نِکلئن اتے کنارے دے نال اُنہیں پہلِئیں گِّویں دے کولھ وَنج کھڑیاں ہِن۔ ٤۔ اتے ایہ سُکیاں سَڑیاں مَریل گِّویں اُنہیں موٹئیں تازئیں گِّویں کُوں کھا گِھدا۔ اِیندے بعد بادشاہ دی نِندر پَتیج گئی۔اتے بادشاہ وَلا سُم پِیا تاں اُوں وَلا ڈُوجھا خواب ڈِٹھس جو داڑئیں نال بَھرئے ہوئے سَت موٹے موٹے سِٹے ہِکی ڈَنی تے نِکل اَین۔ ٦۔ اُنہیں دے بعد اِیویں پی ڈَنی تے سَت ہے کُماڑے اتے خالی سِٹے نِکلئں۔ ٧۔ ایہ کماڑے اتے خالی سِٹے اُنہیں بَھرئے ہوئے موٹِئیں موٹِئیں سِٹئیں کُوں نِگِل گِین۔ اِندے بعد بادشاہ دی نِندر اُکھڑ گئی۔ تاں اُوکُوں پتا لگِا جو او خواب ڈِہدا پِیا ہا۔ ٨۔ اتے سویر ے بادشاہ دا دل گھبراونڑ لگ پیا۔ تاں اُوں مصِر دے سارے جادوگریں، نجومئیں اتے سِیاڑے سَڈوا گِھدے اتے بادشاہ اُنہیں کُوں اپݨے خواب سُڑائے، پَر اُنہیں ءِچوں کُوئی وی فرعون دے خوابیں دی تعبیر نہ ڈِسا سگیا۔ ١٦۔ او ویلے وَڈے ساقی فرعون دے اَگوں عرض کِیتی" بادشاہ سلامت! اَج مَیکُوں اپݨیاں خطائِیں یاد پیاں اَندِن۔ ١٠۔ جڈاں بادشاہ سلامت ساڈے کنُوں ناراض ہَن تاں مَیکُوں اتے وَڈے خانسامے کُوں پہریداریں دے وَڈے دے سپرد کر تے قید کر چھوڑیا ہاوے۔ ١١۔ قید ءِچ اَساں ڈُوہائیں ہِکی رات اپݨے اپݨے کم دے مطابق ہِک ہِک خواب ڈِٹھا ہا۔ ١٢۔اُتھائیں ساڈے کٹھے ہِک عبرانی نوجوان پہلےکنُوں قید ہا جیرھا پہریداریں دے وَڈے دا نوکر ہا۔ اَساں اُوکُوں اپݨے خواب سُڑائے اتے اُوں ساڈے خوابیں دی علیحدہ علیحدہ تعبیر ڈِسائی۔ ١٣۔ اتے جیویں اُوں تعبیر ڈِسائی ہَئی اُوویں اُوویں تِھیا کِیوں جو مَیکُوں تاں اُوں مَیڈے کم تے بحالی ڈِسائی ہَئی اتے ڈُوجھے کُوں سزائے مَوت ڈِسائی

ہاسی۔ ١٤۔ وَڈّے ساقی دی ایہ گّالھیں سُݨ تے مِصر دے بادشاہ حُکم ڈِتا جو یوسف کُوں حاضر کِیتا وَنجے۔ تاں اُنہیں کُوں جلدی نال قید کنُوں اَندا گِیا۔ وَل او وال شال بݨّوا ، شیو کروا اتے دھاں دُھوں اتے کپڑے وَٹا تے بادشاہ دے دربار ءِچ حاضر تَھے۔ ١٥۔ مِصر دے بادشاہ آکھیا: مَیں ہِک خواب ڈِٹھے جَیندی تعبیر کُوئی وی نَئیں ڈِسا سگِیا۔ پَر مَیں سُݨئے جو تُوں خوابیں دی تعبیر ڈِسیندیں۔ ١٦۔ حضرت یوسف عرض کِیتی: بادشاہ سلامت اِندے ءِچ مَیڈّا کُوئی کمال نَئیں ۔ رَب العزت اِی خیر دا جواب ڈِیوݨ والا ہے۔ (پیدایش ٤١: ١۔ ١٦)

١٧۔وَل حضرت یوسف کُوں مصِر دےبادشاہ خواب سُݨاوݨ لگّے اتے آکھیس: مَیں مصِر دے سارے جادوگریں، نجومئیں اتے سِیاݨے سَڈّوا گِھدے اتے اُنہیں کُوں اپݨے خواب سُݨائے، پَر اُنہیں ءِچوں کُوئی وی مَیڈّے خوابیں دی تعبیر نہ ڈِسا سگِیا۔ " ٢٤۔ ایہ سُݨ تے حضرت یُوسف فرعون کُوں آکھیا: بادشاہ سلامت تُساں جیرھے ڈُو خواب ڈِٹھے ہَن اُنہیں دی تعبیر ہِکو ہے۔ رَب العزت جیرھا کُجھ کرَݨ والا ہے اُوکُوں بادشاہ اُتے ظاہر فرما ڈِتے۔ ٢٦۔ او سَت موٹِئیں تازِئیں گّویں دا مطلب سَت سال ہِن اتے او سَت موٹِئیں بَھرئے ہوئیں سَٹّئیں دا مطلب وی سَت سال ہِن۔ ڈُوہیں خواب ہِکو جَہیں ہِن۔ ٢٧۔ اتے او سَت سُکیاں سڑیاں اتے مریل گّویں جیرھیاں بعد ءِچ نِکلیاں ہَن اتے او سَت کُماڑے خالی سِٹے ، اِنہیں دا مطلب وی سَت سال ہِن پَر کال دے سَت سال۔ ای اُوہا گّالھ ہے جیرھی مَیں پہلے عرض کِیتے یعنی رَب العزت جیرھا کُجھ کرَݨ والا ہے اُوکُوں بادشاہ اُتے ظاہر کر ڈِتے ۔ بادشاہ سلامت!سارے مصِر دے مُلک ءِچ سَت سال ڈاڈھی زَبردست پیداوار دے ہویسن۔٣٠۔ پَر اِنہیں سَت سالیں دے بعد اگّلے سَت سال اِہجے زور دا کال پوسی جو مصِر دے لوک پہلے والی او ساری پیداوار بُھل ویسی کِیوں جو ایہ کال مُلک کُوں تباہ کر ڈِیسی۔ ٣١۔اتے ایہ کال اِہجا سخت پوسی جو مُلک ءِچ پہلے تِھیوݨ والی ڈاڈھی پیداوار کُوں چَٹ کر ویسی۔ ٣٢۔ اتے کِیوں جو مصِر دے بادشاہ ایہ خواب ڈُو دفعہ ڈِٹھے ایہ مطلب ایہ ہے جو ایہ گّالھ رَب العزت دی طرفوں پکی تھی گئی ہےاتے اللہ سَئِیں عنقریب اِینکُوں پورا کریسی۔ ٣٣۔ اِیں سانگے بادشاہ سلامت! اِیں کال کنُوں بچݨ کِیتے کُوئی سمجھداراتے ہُشیار آدمی گّول تے اُوکُوں مِصر دے مُلک دا ناظمِ اعلیٰ مُقرر کر ڈِیوو۔ ٣٤۔ وَل او شخص فرعون دی اجازت نال مُلک ءِچ ہے نائب مقرر کرے تاں جو اُنہیں دے

ذریعے پُورے مُلک ءِچوں زیادہ پیداوار دے اِنہیں سَت سالیں تَئِیں فصل دا پنجواں حِصہ گِھندا رَہے۔ ۳۵۔ اتے او نائب اُنہیں فصل دے چَنگے سالیں دے دوران کھاوݨ دی چیزاں ہر شہر ءِچ کٹھا کر تے گودامیں ءِچ رکھیندے رہ وَنچن اتے اُوندی حفاظت کریندے رہ وَنچن اتے اِنہیں چیزیں اُتے بادشاہ سلامت دا اِختیار ہووے۔۳٦۔ اِیہوں غلہ مُلک کِیتے ذخیرہ ہوسی اتے کال دے سَت سالیں تَئِیں لوک بُکھ مَرݨ کنُوں بچ ویسن۔ (پیدایش ٤١: ٢٤۔ ٣٦)۔

سبق نمبر ٢٦

حضرت یُوسف دی عاجزی اتے انکساری پیدایش ۔ ٤٢باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑنڑ والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈِسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پچھلے سبق ءِچ اَساں حضرت یُوسف دی حیاتی دا مطالعہ شروع کِیتا ہا جیرھے حضرت یعقوب دے بارھاں پُتریں ءِچوں یارھواں پُتر ہا۔ اَساں سکھیا ہا جو حضرت یُوسف کُوں کِہجا خواب ڈِٹھا جو اُوندے بِھراں-- ہِک ڈِینہہ اُوندے سامڑے جُھک ویسن۔ حضرت یُوسف دے بِھرا ایہ نہ منیدے ہَن۔ اَج اَساں سیکھسُوں جو اللہ سَئِیں حضرت یُوسف دا خواب کِیویں پورا کِیتا؟ اتے اُنہیں دے بِھرا اُنہیں دے سامڑے آئے اتے اُنہیں کُوں سجدہ کِیتا۔

٣٧۔ ایہ گالھ فرعون اتے اُوندے دربارئیں کُوں چَنگی لگی۔ وَل فرعون اپڑے دربارِئیں کُوں آکھیا: ٣٨۔ کیا ساکُوں اینجھا آدمی مِل سگدے جَیندے ءِچ خُدائی حکمت اتے دانائی ہے۔ ٣٩۔وَل فرعون یُوسف کُوں آکھیا: کِیوں جو خُدا تَیکُوں ایہ سب کُجھ سمجھا ڈِتے اِیں کِیتے تَیڈے وانگوں سیاڑا تے سمجھدار بِیا کُوئی کَینی۔ ٤٠۔ لہذا تُوں اِی مَیڈی شاہی دا مُختار ِ کُل ہوسیں۔ مَیڈی ساری رعایا تَیڈے حکم دے مطابق چلسی۔ فقط مَیں تخت دا مالک ہووَنڑ دی وجہ کنُوں تَیں کنُوں اُتے ہوساں۔ ٤١۔وَل بادشاہ یُوسف کُون آکھیا: ڈیکھ! مَیں تَیکُوں مِصر دے سارے مُلک دا حاکم بٹیندا پیاں۔ ٤٢۔ اتے فرعون بادشاہ اپڑی شاہی والی مُندری ہتھ کنُوں لَہا تے حضرت یُوسف دے ہتھ ءِچ پَوا ڈِتی۔ وَل اُنہیں کُوں قیمتی کپڑے دا جُبہ

ڈِتُس اتے سُونے دی مالا اُنہیں دے گل ءِچ پُوا ڈِتی۔ ٤٣۔اتے اِیندے بعد فرعون اُنہیں کُوں حاکم والی بَگھی ءِچ سوار کر کے اُنہیں دے اگوں اگوں ایہ اعلان کرا یا جو: ہر کُوئی جُھکدا وَنجے! اِیویں فرعون حضرت یُوسف کُوں مِصر دے سارے مُلک دا حاکم بٹا ڈِتا۔ ٤٤۔ اتے فرعون حضرت یُوسف کُوں آکھیا:مَیں فرعون بادشاہِ وقت اَہدا پیاں جو تَیڈی مرضی دے بغیر مِصر دے سارے مُلک ءِچ کُوئی ہَتھ پیر وی نہ چُلیسی۔٤٥۔ اتے فرعون حضرت یُوسف کُوں صفنات فصیع یعنی زندگی بچاونڑ والا رکھیا۔۔۔ ٤٦۔ حضرت یُوسف تِریہہ سال دے ہَن جڈاں او مِصر دے بادشاہ فرعون دے سامٹے گئے اتے فرعون دی طرفوں مِصر دے حاکم بنڑ تے سارے مُلک دا دَورہ کِیتا۔

٤٧۔ پہلے سَت سالیں ءِچ جیرھے زیادہ پیداوار دے سال ہَن ہر جاہ تے ڈاڈھے زور دی فصل تِھیندی رہ گئی۔ ٤٨۔ اتے حضرت یُوسف ہر سال ہر قسم دی فصل مِصر دے مُلک دے ہر شہرءِچ اُونہی شہر دی پیداوار کٹھی کرویندے رہ گئے۔ اِیویں ہر شہر دے آسے پاسے دی فصل دِیاں کھاونڑ والیاں ساریاں چیزاں ہُوں شہر دے گودامیں ءِچ کٹھیاں کِیتیاں گیاں۔ ٤٩۔اتے حضرت یُوسف اتنا ڈھیر سارا اجناس کٹھا کر گِھدا جو او حساب کتاب کنُوں وی باہر تھی گیا۔ اِیں کِیتے اُنہیں اُوندا حساب رکھنڑ چھوڑ ڈِتا۔

٥٣۔مِصر دے مُلک ءِچ زیادہ پیداوار دے او سَت سال آخر پُورے تھی گئے۔ وَل کال دے سَت سال شروع تَھے جیویں حضرت یُوسف پہلے ڈسا ڈِتا ہا۔٥٤۔اتے پِینئں سارے مُلکیں ءِچ تاں کال ہا پَر مِصر دے مُلک ءِچ ہر جاہ تے خوراک موجود ہَئی پَئی۔ ٥٥۔ جڈاں مِصر دے لوک بُکھ کنُوں مَرنڑ لگے تاں فرعون دے اگوں خُوراک کِیتے رُنے رَڑیے۔ بادشاہ اُنہیں کُوں یُوسف کولھ بھیج ڈِتا اتے آکھیا: جیویں او تُہاکُوں آکھے اُوویں کرو۔٥٦۔ اتے کال پوری دُنیا کُوں وَلھیٹ گِھدااتے حضرت یُوسف سارے گودام کُھلوا تے اناج مصِری لوکیں دے ہَتھ ویچنڑ شروع کر ڈِتا۔ ٥٧۔ کِیویں جو مِصر دے سارے مُلک ءِچ ڈاڈھا سخت کال پَئے گیا ہا۔ وَل مِصر دے آسوں پاسوں دے مُلکیں دے سارے لوک اناج مُل گِھنڑ کِیتے مصِر ءِچ حضرت یُوسف دے کولھ آونڑ پَئے گئے کِیوں جو ہر جاہ تے ڈاڈھا سخت کال ہا۔(پیدایش ٤١: ٤٠۔ ٥٧)

باب۔ ٤٢

۱۔اتے حضرت یَعقُوب کُوں ایہ پتا لگّا جو مِصر ءِچ اناج مِلدا پَئے تاں اُنہیں اپݨے پُتریں کُوں آکھیا: تُساں ہِک بے دا مُونہہ کیا ڈِہدے کھڑے ہوّے؟ ۲۔مَیں سُݨیے جو مِصر ءِچ اناج ہے پیا۔ بَس تُساں اُتھاں وَنچوں اتے اُتھاؤُں اناج مُل گِھن آؤ تاں جو بُکھ مَرݨ کنُوں بچ وَنچوں۔ ۳۔ حضرت یَعقُوب دی ایہ گالھ سُݨ تے حضرت یُوسف دے ڈاہ وَڈّے مَترائے ہِرا اناج مُل گِھنݨ واسطے مِصر ءِچ آئے۔ ٤۔ حضرت یُوسف دے چھوٹے سَکّے ہِرا بن یامین کُوں حضرت یَعقُوب اِیں واسطے اُوندے ہِراویں دے نال نہ بھیجیا جو: متاں اُوکُوں کوئی مُصیبت نہ وَلھیٹ وَنجے۔ ٥۔ اِوویں جیرھے لوک مِصر دے مُلک ءِچ اناج مُل گِھنݨ آئے ہَن اُنہیں ءِچ حضرت یَعقُوب دے پُتر وی آئے کِیوں جو کنعان دے مُلک ءِچ وی زور دا کال ہا۔

٦۔اتے حضرت یُوسف مصِر دے حاکم ہَن اتے اناج گھنݨ کِیتے آوݨ والے لوکیں کُوں اناج وَیچݨ دا اِختیار وی اُنھائیں کولھ ہا۔ اِیں طرحاں حضرت یُوسف دے ہِرا وی اُوندے کولھ آئے اتے جُھک تے اُنہیں کُوں سلام کِیتونے۔ ۷۔ جیرھے ویلے حضرت یُوسف اپݨے ہِراویں کُوں ڈِٹھا تاں فوراً سُنجاݨ گِھدا پَر اُنہیں دے سامݨے اپݨے آپ کُوں اَݨ جاݨ بݨا گِھدا اتے سخت لہجے نال اُنہیں کنُوں پُچھیا: کِتُھوں آئے ہوّے؟ اُنہیں عرض کِیتی سَئِیں! اَساں کنعان دے مُلک کنُوں اناج مُل گِھنݨ کِیتے آئے ہَئِیں؟۸۔بھانوئیں جو حضرت یُوسف اپݨے ہِراویں کُوں سُنجاݨ گِھدا ، پَر ہِرا اُنہیں کُوں نہ سُنجاݨ سگّئے۔ ۹۔ اتے حضرت یُوسف اُنہیں خوابیں کُوں یاد کریندئیں ہوئیں جیرھے اُنہیں اپݨے ہِراویں دے بارے ڈِٹھے ہَن ،اُنہیں کُوں آکھیا: تُساں اِتھاں جاسوسی کرَݨ آئے ہوّے۔ ۔(پیدایش ٤۲: ۱۔ ۹)

تُساں کیاسمجھئےجو کیا تَھے؟ اَساں ڈِٹھے جو حضرت یُوسف دے وَڈّے ہِراویں اپݨے چھوٹے ہِرا حضرت یُوسف کُوں جُھک تے سلام کِیتے جیویں جو اُنہیں بَہُوں سال پہلے خواب ءِچ ڈِٹھا ہا۔ اُوہو یُوسف جَیندے نال اُوندے ہِرا نفرت کریندے ہَن، اُنہیں کُوں مارݨ چاہندے ہَن آخر اُنھائیں دے سامݨے جُھک گئے۔ حضرت یُوسف فوراً اپݨے ہِراویں کُوں سُنجاݨ گِھداپَر او اِنہیں کُوں سُنجاݨ نہ سَگّئے کِیوں جو حضرت یُوسف کُوں ڈِٹھئے وِیہہ سالیں کنُوں زیادہ عرصہ تھی گِیا ہا ۔ اَساں اگّلے پروگرام ءِچ اللہ دی مہربانی ناں حضرت یُوسف

دی حیاتِ طیبہ دا بیان مکمل کر گِھنسُوں اتے ڈیکھُسوں جو اُنہیں اپݨے بِھراویں کُوں کِیویں اپݨی پہچان کرائی؟

پَر اَج دے سبق دا کیا بݨیا؟ اللہ سَئِیں حضرت یُوسف اتے اُوندے بِھراویں دی زندگی کنُوں ساکُوں کیا سیکھاوݨ چاہندے؟ حضرت یُوسف اتے اُنہیں دے بِھراویں دی حیاتی دا ایہ واقعہ دُنیا ءِچ آوݨ والے بخشݨ ہارے نال پیش آوݨ والے واقعے دا عکس ہے اتے ایہا گالھ اللہ سَئِیں ساکُوں سکھاوݨ چاہندے ۔ حضرت یُوسف دے اِیں واقعہ ءِچ تقریباً ہِک سُو گالھیں او ہِن جیرھیاں دُنیا ءِچ آوݨ والے بخشݨ ہارے دُو اشارہ کریندِن اتے او بخشݨ ہارا حضرت یُوسف دے تقریباً اٹھارہ سُو سال بعد دُنیا ءِچ آیاں ہا۔ اِیں پروگرام دا اِتنا وقت نَئِیں جو اَساں اِنہیں سُو اشارہیں اُتے گالھ کروں۔ وَل وی اَساں تِرا گالھیں بیان کریسوں۔

۱۔ پہلی گالھ ایہ ہے جو اَساں ڈِٹھئے جو حضرت یُوسف دے وَڈّے بِھراویں کِیویں حضرت یُوسف اتے اُنہیں دے خوابیں کنُوں انکار کر ڈِتا بلکہ اُنہیں نال بَہُوں نفرت کِیتی۔ اُنہیں کُوں بے عزت کِیتا اتے غلام بݨن کِیتے وِیچ چھوڑیا۔ اِنہیں گالھیں دا بخشݨ ہارے وی سامݨا کِیتا۔ جَینکُوں اللہ سَئِیں دُنیا ءِچ بھیجئے۔ لوکیں اپݨے بخشݨ ہارے کُوں وی مَنݨ کنُوں انکار کر ڈِتا، اُوندے پیغام کُوں قبوُل نہ کِیتا، اُنہیں کُوں بے عزت کِیتا، اُنہیں تَے اِلزام لاوݨ پُوں گئے، اُنہیں کُوں وی وِیچ ڈِتا ایہ تَئِیں جو اُنہیں کُوں سُولی تے چَاھڑݨ کِیتے اُنہیں دے ہَتھیں اتے پیریں ءِچ کیل ٹھونک ڈِتے۔

۲۔ ڈُوجھی تصویر ایہ ہے جو جیویں لوکیں حضرت یُوسف کُوں حقیر جاݨیا، اُنہیں دی قدر نہ کِیتی، اُنہیں نال چَنگاں سلوک نہ کِیتا بلکہ قید ءِچ سَٹ ڈِتا وَلا اللہ سَئِیں اپݨے مقرر کِیتے وقت تے اُنہیں کُوں مِصر دے بادشاہ کنُوں سارے مُلک دا حاکم بݨا ڈِتا اتے اعلان کرا ڈِتا جو جیرھا کُوئی بُکھ اتے مَوت کنُوں بچݨ چاہندے او حضرت یُوسف کولھ چلیا آوے کیوں جو اُوہو بُکھ کنُوں مَرڑݨ والئیں کُوں بچاوݨ والا ہے۔ بالکل اِیویں دُنیا دے بخشݨ ہارے دے نال تِھیا جَینکوں رَب العزت زمین اُتے لَہایا۔ رَب العزت دا فرمان ہے جو بخشݨ ہارے دے کولھ چلئے آو جَینکُوں مَیں مقرر کِیتے اوہو حیاتی ڈِیوݨ والا ہے۔ جے تُساں خود کُوں اُوندے سپرد کریسوں تاں اپݨے دلیں ءِچ کڈّاہیں وی بُکھ محسوس نہ کریسوں بلکہ ہمیشاں تَئِیں زندہ رَہسوں۔

۳۔ حضرت یُوسف اتے بخشݨ ہارے دے درمیان تِراہجا موازنہ بَہُوں خاص ہے۔ آخر ءِچ حضرت یُوسف دے بِھراویں اپݨے اُتے اُوندا اِختیار قبوُل کِیتا۔ کِیوں جو اِندے علاوہ اُنہیں دے کولھ بِیا کُوئی چارہ گَینا ہا جَیں کُوں اُنہیں پہلے قبوُل نہ کِیتا ہا بلکہ اُنہیں کُوں بے عزت کریندے رِیہے آخر نا چاہندئیں ہوئیں وی اُنہیں کُوں اپݨا حاکم قبول کرݨ تے مجبور تھی گئے۔ بالکل اِیویں اللہ دا کلام اعلان فرمیندے جو بخشݨ ہارے دی ہستی دا اَج بَہُوں لوک انکار کریندِن اتے اُنہیں کُوں حقیر جاݨدِن او ہِک ڈِینہہ وَلا واپس آسی اتے پُوری دُنیا دی عدالت کریسی اتے اُوندی عدالت ءِچ کہیں قسم دی رُو رعایت نہ ہوسی بلکہ او عدالت ءِچ حق دا بول بالا ہوسی۔ اُوں ڈِینہہ دُنیا دے سارے لوک اُوندی بارگاہ ءِچ جُھک ویسن اتے ہر کُوئی چاݨ گِھنسی جو اُنھائیں کُوں دُنیادا بخشݨ ہارا بݨا تے دُنیا ءِچ بھیجیا گِیا ہا اتے اُوہو ساری دُنیا دا انصاف کریسی۔

ساتھیو! تُہاڈا کیا خیال ہے؟ کیا تُساں خُود کُوں اُوں بخشݨ ہارے دے سپرد کر ڈِتے جَینکُوں خُدائے رحیم چھٹکارےکِیتے مقرر کِیتے تاں جو او تُہاکُوں جنہم دی بھا کنُوں بچا گِھنے؟ یا تُساں ہُݨ تَئِیں اُنہیں دے وَلا آوݨ دا انتظار پَئے کریندو؟ وَل تاں بَہُوں دیر تھی ویسی ، جڈاں روزِ جزا شروع تھی گِیا تاں وَلا تُوبہ دا دَروازہ بند تھی ویسی۔ پیچھے اُوندے اَگوں جُھکݨا تاں پَویسی؟

بے شک اَج اَساں سبق ختم کریندے پَئے ہَئِیں پِر تُساں ضرور اِیں گالھ تے غور کرائے۔ خُدا تُہاکُوں برکت ڈِیوے اتے اَج تُساں جیرھا کُجھ سُݨئیں اُوندے اُتے غور کرائے اتےاللہ تُہاکُوں ایہ گالھ قبول کرݨ دی توفیق عطا فرماوے۔ اللہ دا کلام فرمیندے

" اتے ساڈے کولھ نبئین دا او کلام ہے جیرھا زیادہ معتبر ہے اتے تُساں ایہ سمجھ تے غُور کریندو جو ایہ ہِک چراغ وانگوں ہے جیرھا اندھارے ءِچ سُوجھلا بخشیندے۔ جیرھے ویلے تَئِیں سویل نہ تھیوے اتے فَجر دا تارا تُہاڈے دِلیں ءِچ نہ چمکے" (۲۔ پطرس ۱: ۱۹) ۔

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈِیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۲۷

حضرت یُوسف دی باقی حیاتی پیدایش ۔ ۴۲۔۵۰باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑن والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پچھلے ڈُو پروگرامیں ءِچ اَساں حضرت یَعقُوب دے پُتر حضرت یُوسف دے بارے سیکھا ہا۔ اَج اَساں حضرت یُوسف دی حیاتی دی باقی گالھیں بیان کریسوں۔ اِیویں اَساں توریت شریف دے پہلے حصے یعنی پیدایش دی کتاب دا مطالعہ مکمل کر گِھنسوں۔ اَساں تُہاکُوں پہلے ڈسائے جو حضرت یَعقُوب جیرھے حضرت اِبراہیم دے پُوترے ہَن اُنہیں دے بارھاں پُتر ہَن اتے او کنعان دے علاقے ءِچ رَہندے ہَن۔ ایہ او علاقہ ہا جَیندا اللہ سَئِیں حضرت اِبراہیم، اتے حضرت اِسحاق اتے حضرت یَعقُوب نال وعدہ کِیتا ہا جوایہ علاقہ اُنہیں دی آل کُوں ڈیساں۔ جڈاں حضرت یُوسف وَڈّے تَھے تاں اُنہیں خواب ڈِٹھاجو اُوندے وَڈّے بِھرا ہِک ڈِینہہ اُوندے اَگُوں جُھک ویندِن۔ پَر اُوندے وَڈّے بِھرا اُوندی اتے اُوندے خواب دی بے عزتی کریندِن اتے اُنہیں کُوں غلام بݨا تے اِسماعیلئیں دے ہَتھ ویچ ڈِتا۔ پَر اللہ سَئِیں حضرت یُوسف کُوں سارِئیں مشکلیں کنُوں کڈھ ڈِتا اتے اُوکُوں حکمت عطا کِیتی تاں جو او مِصر دے بادشاہ فرعون دے خواب دی تعبیر کرے۔ اللہ دے فضل نال حضرت یُوسف سَت سال دے سخت کال دی پیش گوئی کِیتی جیرھا مصِر دے پورے مُلک ءِچ آونڑ والا ہا۔ اِیں وجہ تُوں فرعون حضرت یُوسف کُوں مِصر دے مُلک دا حاکم بݨا ڈِتا۔

حضرت یُوسف دی پیش گوئی دے مطابق جیرھے ویلے زیادہ پیداوار دے سَت سال گزرگئے تاں کال دے سَت سالیں ءِچ مِصر اتے کنعان ءِچ کال شروع تھی گیا۔ وَل اَساں ڈِٹھا ہا جو خُدائے رحیم حضرت یُوسف کُوں جیرھی حکمت اتے فضل بخشیا ہا اُوندی بدولت مصِر دے مُلک دے گودام اناج کنُوں بھرے پَئے ہَن۔ جڈاں حضرت یَعقُوب کُوں پتا چلیا جو مصِر دے مُلک ءِچ اناج مِلدا پَئے تاں اُوں حضرت یُوسف دے ڈاہ وَڈّے بِھراویں کُوں اناج مُل گِھنڑ کِیتے مصِر بھیج ڈِتا پَر حضرت یُوسف دے چھوٹے سَکے بِھرا کُوں نہ بھیجیا کِیوں جو او ڈِردے ہَن جو اُوکُوں کُجھ تھی نہ وَنجے۔ وَل اَساں ڈِسایا ہا جو او سارے بِھرا مصِر پہنچے اتے اُنہیں حضرت یُوسف کُوں جُھک تے سلام کِیتا جیویں حضرت یُوسف بَہُوں سال پہلے خواب ءِچ ڈِٹھا ہا۔ حضرت یُوسف اپݨے وَڈّے بِھراویں کُوں سُنجاݨ گِھدا پَر اُنہیں دے بِھراویں اُنہیں کُوں نہ سُنجاتا کِیوں جو او ویہہ سال کنُوں وی زیادہ عرصے دے بعد حضرت یُوسف کُوں مِلئے ہَن۔ متاں او سوچیدے ہوون جو او مَر گیا ہوسی۔

اَج اَساں اِیں گالھ دا مطالعہ کریسوں جو حضرت یُوسف کِیویں اپݨے بِھراویں کُوں اپݨی پہچان کروائی؟ حضرت یُوسف فوراً اپݨے آپ کُوں اُنہیں اُتے ظاہر نہ کِیتا کِیوں جو او چاݨن چاہندا ہا جو اِنہیں دے دِلیں ءِچوں دھوکا اتے مکاری سچائی ءِچ بدلی ہے یا کَینا۔ پاک کلام بیان فرمیندے جو" ۷۔ جیرھے ویلے حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں کُوں ڈِٹھا تاں فوراً سُنجاݨ گِھدا پَر اُنہیں دے سامݨے اپݨے آپ کُوں اَݨ جاݨ بَݨا گِھدا اتے سخت لہجے نال اُنہیں کنُوں پُچھیا: کِتُھوں آئے ہوّے؟ اُنہیں عرض کِیتی سَئِیں! اَساں کنعان دے مُلک کنُوں اناج مُل گِھنڑ کِیتے آئے ہَئِیں؟(پیدایش ۴۲: ۷)۔ حضرت یُوسف بَہُوں سارے سوال اُنہیں کنُوں پچھئیں، اُنہیں تے جاسوس ہووݨ دا اَلزام وی لایااتے اُنہیں کُوں بخشی خانے ءِچ بند کروا ڈِتا او چاہندا ہا جو اُوندے بِھرا اپݨی سوچاں اپݨے خیالیں اتے کمیں کُوں خُدا دے سامݨے رکھ تے سوچݨ اتے اپݨے روئیں کُوں تبدیل کر ڈِیووݨ۔ تِراہ ڈِیہاڑئیں دے بعد حضرت یُوسف اُنہیں کُوں وَنجݨ ڈِتا۔ پَر اُنہیں ءِچوں ہِک کُوں بخشی خانے بند رَہݨ ڈِتا اتے اُنہیں کُوں آکھیاجو اپݨے والِد دے سب کنُوں چھوٹے پُتر بنیامین کُوں گِھن تے مِصر ایوئے۔

بَہُوں مہینے گزرݨ دے بعد حضرت یُوسف دے وَڈّے بِھرا اپݨے چھوٹے بِھرا بنیا مین کُوں نال گِھن تے وَلا مصِر دے مُلک ءِچوں اناج گِھنݨ آئے۔ جڈّاں او پہنچےتاں وَلا مِصر دے حاکم حضرت یُوسف کُوں مِلئے پَر ڈِوجھی واری وی او اُنہیں کُوں سُنجاݨ نہ سگِئیں۔ حضرت یُوسف اُنہیں کُوں اپݨے گھر گِھن گِیا اِیں گالھ اُنہیں کُوں مزید پریشان کر ڈِتا۔ وَل حضرت یُوسف اُنہیں دی اپݨے گھر ءِچ دعوت کِیتی اتے اُنہیں ُوں آکھیس جو او اپݨی عمر دے حساب نال کھاݨے دی میز تے ترتیب نال بَہوݨ یعنی وَڈّے کنُوں شروع کر تے چھوٹے تَئِیں بَہہ وَنجݨ اتے اُنہیں کُوں مِصر دے حاکم حضرت یُوسف دی میز والا کھاݨا ڈِتا ویسی۔ بنیامین کُوں بِینئں دے کھاݨے دا پنج گنا زیادہ کھاݨا ڈِتا گِیا۔ شاید حضرت یُوسف اپݨے بِھرا ویں کُوں اَزمیندے پَئے ہَن جو ڈِیکھا او حضرت یُوسف وانگوں بنیامین نال وی حسد کریندِن یا گَینا۔ پَر کہیں وی اپݨے چھوٹے بِھرا بنیامین نال حسد نہ گَیتا۔

کھاݨے دے بعد حضرت یُوسف ہِک نوکر کُوں آکھیا جو او اُنہیں دے بُورے اناج نال بھر ڈِیوے اتے بنیامین دے بُورے ءِچ حضرت یُوسف دا چاندی دا خاص پیالہ لُکا ڈِیوے۔ جڈّاں حضرت یُوسف دے بِھرا روانہ تھی گِئے تاں حضرت یُوسف اپݨے گھر دے منتظم کُوں سڈّوایا اتے اُوکُوں اپݨے بِھراویں دا پیچھا کرَݨ کِیتے بھیج ڈِتا اتے اُنہیں اُتے چوری دا الزام لایونے۔ جیرھے ویلے حضرت یُوسف دے گھر دےمنتظم اُنہیں کُوں پکڑ گِھدا تاں اُوں اُنہیں کُون آکھیا" تُساں چَنگّائی دے بدلے بُرائی کِیوں کِیتی؟ کیا تُساں مَیڈّے مالک دا پیالہ جَیندے ءِچ او پِیندےچوری نَئِیں کِیتا؟ او آکھݨ لگّے اَساں چوری نَئِیں کِیتا۔ اَساں ءِچوں جَیندے کولھ وی ایہ پیالہ مِل پُوے اُوکُوں قتل کر ڈِیوائے اتے اَساں سارے تَیڈّے غلام بݨ ویسُوں"۔ منتظمِ اعلیٰ جواب ڈِتا" جَیندے کولھ وی پیالہ نِکلسی اوہو مَیڈّا غلام بݨیسی پَر تُساں سارے اپݨے مُلک ءِچ وَنج سگدے ہوے"۔

او منتظمِ اعلیٰ سارے ہوریں دی تلاشی گِھنڑی شروع کر ڈِتی۔ سارئیں کنُوں وَڈّے کنُوں گِھن تے سب کنُوں چھوٹے دے بُورے دی تلاشی گِھدی اتے بنیامین دے بُورے ءِچوں پیالہ نِکل آیا۔ اِیں گالھ تے حضرت یُوسف دے وَڈّئیں بِھراویں اپݨے کپڑے چیر سَٹئیں اتے او بادشاہ کولھ شہر ءِچ وَل آئے اتے حضرت یُوسف دے اَگوں ڈھہ پَئے وَل حضرت یُوسف آکھیا" ایہ تُساں کیا کِیتے؟

کیا تُہاڈا خیال ہا جو تُساں مَیکُوں دھوکا ڈے تے چلئے ویسوں؟ حضرت یَعقُوب دے چوتھے پُتر حضرت یہواہ حضرت یُوسف کُوں عرض کِیتی" اَساں کیا آکھوں! اَساں خُود کُوں کِیویں بے گناہ ثابت کروں؟ اللہ سَئِیں ساڈی کِیتی ساڈے سامٹے رکھ ڈِتی ہے۔ اَساں اتے او جَیندے ہُورے ءِچوں پیالہ نِکلے سارے تَیڈے غلام ہَئِیں"پَر حضرت یُوسف آکھیا: جَیندے ہُورے ءِچوں مَیڈا پیالہ مِلئے فقط اُوہو مَیڈا غلام ہوسی ۔ باقی سارے خیر خوشی نال اپݨے گھر دو اپݨے والِد کُولھ چلئے وَنجوں"۔ وَل یہوداہ حضرت یُوسف دے نیڑے ڳیا اتے اُوکُوں عرض کیتُس جو اِنہیں دے والِد کُوں اِنہیں دے کٹھے مِصر بھیجݨ دی پَہُوں تکلیف چاتی ۔ وَل حضرت یہوداہ اپیل کِیتی جو اِنہیں تے رحم کِیتا وَنجے اتے بنیامین کُوں اُوندے والد دے کولھ واپس بھیج ڈِتا وَنجے۔ حضرت یہوادہ ایہ وی آکھیا جو او یعنی حضرت یہوداہ بنیامین دی جاہ تے اُوندی غلام بݨا رَہسی۔ جڈّاں حضرت یُوسف ڈِٹھا جو اُوندے بِھرا اپݨے پچھلے گناہیں تے پشمان ہِن اتے اُنہیں دے دل ءِچ اپݨے والد اتے چھوٹے بِھرا کِیتے پَہُوں ہمدردی ہے تاں حضرت یُوسف محسوس کِیتا جو اُنہیں دے وَڈّے بھراویں دل نال توبہ کر ڳِھدی ہے وَل اُوں سمجھیا جو او اپݨے بِھراویں کُوں اپݨی شناخت کر ڈِیوے۔

اللہ دے کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو

پیدایش ٤٥

١۔ ایہ سُݨ تے حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں دے سامٹےاپݨے آپ تے ضبط نہ رکھ سگئے۔ اتے حُکم ڈِتونے جو " سارے نوکر باہر نِکل وَنچِن! وَل اُنہیں اپݨے آپ کّوں بِھراویں تے ظاہر کر ڈِتا اُوں ویلے اُتھاں ہِیا کُوئی نہ ہا، اُنہیں آکھیا: مَیں یُوسف ہاں۔ اَبّا سَئِیں زِندہ تاں ہِن ناں؟ پَر بِھرا تاں حیران پریشان تھی ڳئے۔ کُوئی جواب اِی نہ ڈے سگئے۔ حضرت یُوسف اتنے زور زور نال رُنے جو مصرئیں کُوں وی پتا لگ ڳیا بلکہ ایہ خبر فرعون دے محل تَئِیں وی وَنچ پہنچی۔ ٤۔ حضرت یُوسف بِھراویں کُوں آکھیا: مَیڈے نزدیک تھی آؤ! جیرھے ویلے او نزدیک تھی آئے تاں اُنہیں کُوں آکھیونے: مَیں تُہاڈا بِھرا یُوسف اِی ہاں جَیکُوں تُساں وِیچ تے مصِر پہنچا چھوڑیا ۔ ٥۔ اتے اِیں ڳالھوں جو تُساں مَیکُوں ویچ چھوڑیا ہا کُوئی اپݨے دل ءِچ پریشان نہ تِھیوے پیاکِیوں جو اللہ سَئِیں لوکیں کُوں بچاوݨ دی خاطر مَیکُوں تُہاڈے کنُوں پہلے اِتھاں بھیجیا۔ ٦۔ اِیں کال دے ڈُو سال

گُزریے ہِن، پَر اَجاں پنج سال ہے وی اِہجے ہِن جنہیں ءِچ نہ تاں کُوئی ہَل وَہیسی نہ کُوئی فصل کپیسی۔ ۷۔ ہِیں خاطر رب العزت مَیکُوں تُساں کنُوں پہلے بھیجئے تاں جو جَیں تُہاکوں اِیں وَڈّی مُصیبت کنُوں کڈھ تے حیاتی بخشے۔۸۔ بَس مَیکُوں اَڈّے بھیجنڑ والے تُساں نِوھے بلکہ رَب العزت ہے۔ اتے ہُوں مَیکُوں جیویں جو فرعون دا پِیوُ اتے اُوندے سارے گھرانے دا آقا اتےمِصر دے سارے مُلک دا حاکم بݨائے اتے ہر چیز دا مالک بݨائے۔۹۔اِیندے بعد حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں کُوں آکھیا: ہُݨ تُساں جلدی نال اَبے سَئِیں دے کولھ واپس وَنجو اتے اُنہیں کُوں آکھو جو " تُہاڈا پُتر یُوسف اَہدے: رَب العزت مَیکُوں مِصر دے سارے مُلک دا مالِک بݨا ڈِتے۔ بَس تُساں مَیڈے کولھ آونڑ دی کرو! تُساں جشن دے علاقے ءِچ آن رَہو۔ اِیویں تُساں اپݨے پُتریں، پوترِئیں، بھیڈیں بَکرِئیں، گُویں ڈاندیں اتے باقی ہر شے نال مَیڈے کولھ رہ ویسو۔ ۱۱۔اتے مَیں تُہاڈی خدمت اتے سَنبھال وی کریساں کِیوں جو اَجاں کال دے پنج سال ہے ہِن۔ اِیویں نہ تِھیوے جو تُساں، تُہاڈا سارا خاندان اتے تُہاڈے ڈَنگر ڈھور بُکھ دی پکڑ ءِچ نہ آ وَنجن۔ ۱۲۔ اتے بِھراویں کُوں آکھیونے جو ہُݨ تُساں اتے مَیڈے چھوٹے بِھرا بنیامین وی اپݨئیں اَکھیں نال ڈیکھ گِھدے جو خُود مَیں یُوسف اِی تُہاڈے نال گالھیں پیا کریندا۔ ۱۳۔ اِتھاں مِصر ءِچ جیرھی مَیڈی شان و شوکت ہے، جو کُجھ وی تُساں ڈِٹھے، ایہ سب کُجھ اَبّے سَئِیں کُوں ڈسائے۔ بَس ہُݨ تُساں جلدی نال وَنجو اتے اُنہیں کُون اِتھائیں گِھن آؤ!۔۱٤۔وَل حضرت یُوسف اپݨے سَکے بِھرا بنیامین کُوں گُھٹ تے گَلکڑی پاتی اتے ڈُوہیں رووَنڑ لگ پَئے۔ ۱۵۔ اتے او باقی سارے بِھراویں کُوں وی مِلیا اتے پیار کِیتونے۔ اِیندے بعد بِھرا اُنہیں دے نال حال حوال کرَنڑ لگ پَئے۔ (پیدایش ٤۵: ۱۔ ۱۵)۔

پروگرام سُݨݨ والے محترم ساتھیو! کیا تُساں اِیں کامل بخشنڑ ہارے کُوں چاݨڈوجَیں شیطان کُوں شکست ڈِتی، گناہ، موت اتے جہنم کُوں شکست ڈے تے اِنہیں سارِئیں کُوں ہرا ڈِتے اتے جیرھے اُوندے تے ایمان گِھن آونڑ اُنہیں کُوں ہمیشاں دی زندگی ڈیندے۔ انجیل شریف ءِچ بیان ہے جو " رَب العامین دی حمد و ثنا تھیوے کِیوں جو اُوں اپݨی اُمت دو توجہ کر تے اِیکُوں چھٹکارا ڈِتے اتے اپݨے بندہ حضرت داؤد دے آل ءِچوں ساڈے کِیتے چھٹکارے دا منصوبہ ظاہر

کیتا اللہ سئَیں اپݨے پاک نبئیں بارے آکھیا ہا جیرھے دُنیا دے شروع کنُوں اَیندے پَئے ہِن۔(لُوقا ۷: ٦٨۔ ۷۰)

بافضلِ ربی اگلے پروگرام ءِچ اَساں توریت شریف دی ڈُوجھی کتاب شروع کریسوں جیرھی جو خُروج ہے۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے۔ تُساں مہربانی کر تے پیدایش دی کتاب دا نچوڑ بیان کرݨ والی آیتِ مبارکہ یاد وی رکھائے اتے اِیندے تے غُور وی کرائے جیرھی جو ایہ فرمیندی ہے

" پَر جِتھاں گناہ زیادہ تِھیا اُتھاں فضل اُوں کنُوں وی بَہُوں زیادہ تِھیا"(رومیوں ۵: ۲۰)

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۲۷

حضرت یُوسف دی باقی حیاتی پیدایش ۔ ۴۲۔۵۰باب

تہاڈا میزبان پرویز اَج دا پروگرام پیش کرنڑ کِیتے تُہاڈی خدمت ءِچ حاضر ہے اتے سلام عرض کریندیں ہوئیں اللہسَئیں دی بارگاہ ءِچ پروگرام سُنڑن والے ساتھیں کِیتے دعا منگدے جو تساں اِیں وبا کنُوں محفوظ رَہوں۔ اتے ایہ پروگرام تُہاڈی حیاتی ءِچ امن و امان رکھے اتے تُساں "سچائی دی راہ" کنُوں واقف تھی کرائیں اُوندے ڈسائے رستے اُتے ٹُردے رَہوے، کیوں جو اِیہو رستہ تُہاکُوں ہمیشاں دی حیاتی اتے بارگاہِ الہٰی ءِچ گِھن ویسی۔

اَساں خُوش ہَئِیں جو اَج وَلا اِیں پروگرام کُوں تُہاڈی خدمت ءِچ پیش کرنڑ دی سعادت حاصل کریندے پَئِں ہَئِیں۔

پچھلے ڈُو پروگرامیں ءِچ اَساں حضرت یَعقُوب دے پُتر حضرت یُوسف دے بارے سیکھا ہا۔ اَج اَساں حضرت یُوسف دی حیاتی دی باقی گالھیں بیان کریسوں۔ اِیویں اَساں توریت شریف دے پہلے حصے یعنی پیدایش دی کتاب دا مطالعہ مکمل کر گِھنسوں۔ اَساں تُہاکُوں پہلے ڈسائے جو حضرت یَعقُوب جیرھے حضرت اِبراہیم دے پُوترے ہَن اُنہیں دے بارھاں پُتر ہَن اتے او کنعان دے علاقے ءِچ رَہندے ہَن۔ ایہ او علاقہ ہا جَیندا اللہ سَئِیں حضرت اِبراہیم، اتے حضرت اِسحاق اتے حضرت یَعقُوب نال وعدہ کِیتا ہا جوایہ علاقہ اُنہیں دی آل کُوں ڈیساں۔ جڈاں حضرت یُوسف وَڈّے تَھے تاں اُنہیں خواب ڈِٹھاجو اُوندے وَڈّے بِھرا ہِک ڈِینہہ اُوندے اَگُوں جُھک ویندِن۔ پَر اُوندے وَڈّے بِھرا اُوندی اتے اُوندے خواب دی بے عزتی کریندِن اتے اُنہیں کُوں غلام بݨا تے اِسماعیلئیں دے ہَتھ ویچ ڈِتا۔ پَر اللہ سَئِیں حضرت یُوسف کُوں سارِئیں مشکلیں کنُوں کڈھ ڈِتا اتے اُوکُوں حکمت عطا کِیتی تاں جو او مِصر دے بادشاہ فرعون دے خواب دی تعبیر کرے۔ اللہ دے فضل نال حضرت یُوسف سَت سال دے سخت کال دی پیش گوئی کِیتی جیرھا مصِر دے پورے مُلک ءِچ آونڑ والا ہا۔ اِیں وجہ تُوں فرعون حضرت یُوسف کُوں مِصر دے مُلک دا حاکم بݨا ڈِتا۔

حضرت یُوسف دی پیش گوئی دے مطابق جیرھے ویلے زیادہ پیداوار دے سَت سال گزرگئے تاں کال دے سَت سالیں ءِچ مِصر اتے کنعان ءِچ کال شروع تھی گِیا۔ وَل اَساں ڈِٹھا ہا جو خُدائے رحیم حضرت یُوسف کُوں جیرھی حکمت اتے فضل بخشیا ہا اُوندی بدولت مصِر دے مُلک دے گودام اناج کنُوں بھرے پَئے ہَن۔ جڈاں حضرت یَعقُوب کُوں پتا چلیا جو مصِر دے مُلک ءِچ اناج مِلدا پَئے تاں اُوں حضرت یُوسف دے ڈاہ وَڈّے بِھراویں کُوں اناج مُل گِھنڑ کِیتے مصِر بھیج ڈِتا پَر حضرت یُوسف دے چھوٹے سَکے بِھرا کُوں نہ بھیجیا کِیوں جو او ڈِردے ہَن جو اُوکُوں کُجھ تھی نہ وَنجے۔ وَل اَساں ڈِسایا ہا جو او سارے بِھرا مصِر پہنچے اتے اُنہیں حضرت یُوسف کُوں جُھک تے سلام کِیتا جیویں حضرت یُوسف بَہُوں سال پہلے خواب ءِچ ڈِٹھا ہا۔ حضرت یُوسف اپݨے وَڈّے بِھراویں کُوں سُنجاݨ گِھدا پَر اُنہیں دے بِھراویں اُنہیں کُوں نہ سُنجاتا کِیوں جو او ویہہ سال کنُوں وی زیادہ عرصے دے بعد حضرت یُوسف کُوں مِلئے ہَن۔ متاں او سوچیدے ہوون جو او مَر گِیا ہوسی۔

اِیندے بعد حضرت یُوسف دے بِھراویں اپݨے والِد کولھ وَنجݨ دی تیاری کر گِھدی۔ حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں کُوں فرعون د ےحُکم نال ڈَاند ریڑھیاں اتے سفر کِیتے کھاوݨ پِیوݨ دا سامان وی ڈِے چھوڑیا۔

" ۲۵۔ اتے بِھرا مِصر کنُوں روانہ تھی تے کنعان دے مُلک ءِچ اپݨے والِد حضرت یَعقُوب کولھ آ گئے۔ ۲۶۔ وَل اُنہیں والِد کُوں ڈِسایا جو: یُوسف زندہ ہے اتے مِصر دے مُلک دا حاکم ہے۔ ایہ سُݨ تے حضرت یَعقُوب تے سکتہ طاری تھی گِیا کِیوں جو اُنہیں کُون پُتریں دِئیں گالھیں دا یقین نہ پیا اَندا ہا۔۲۷۔ پَر جیرھے ویلے بِھراویں حضرت یُوسف دِیاں سارِیاں گالھیں اُنہیں کُوں سُݨایاں اتے حضرت یَعقُوب او ریڑھیاں وی ڈِٹھیاں جیرھیاں اُنہیں کُوں آنݨ کِیتے بھیجیاں گِیاں ہَن تاں اُنہیں ءِچ ساہ آ گِیا۔ ۲۸۔ اتے حضرت یعقُوب آکھݨ لگے: مَیڈے واسطے تاں ایہو کُجھ اِی بَہُوں ہے جو مَیڈا پُتر یُوسف زِندہ ہے۔ ہُݨ مَیں مَرݨ کنُوں پہلے وَنج تے اُوکُوں ڈیکھ تاں گِھنساں۔ (پیدایش ۴۵: ۲۵۔ ۲۸)

اِیندے بعد خُدا دا کلام ڈِسیندے جو حضرت یَعقُوب تے اُوندے سارے گھرانے مُلکِ کنعان کُوں کِیویں خُدا حافظ آکھیا اتے کِیویں مِصر دُو روانہ تَھے۔ حضرت یَعقُوب رَستے ءِچ رضائے اِ الہیٰ کِیتے قُربانی چڑھائی اتے وَلا اُتھائیں

اللہ سَئِیں اُنہیں نال کلام کِیتااتے آکھیونے: ۳۔ مَیں رَب العزت تَیڈے والِد دا رَب ہاں، مِصر ءِچ وَنجݨ کِیتے نہ ڈَر کِیوں جو مَیں اُتھائیں تَیں کنُوں ہِک وَڈّی قوم بݨیساں۔ ٤۔ مِصر دو مَیں تَیڈے نال چُلساں۔ یُوسف اپݨڑے ہَتھیں نال تَیڈی اَکھیں نُٹیسی اتے وَلا اِتھائیں گِھن وی ضرور اَوساں۔ (پیدایش ٤٦: ٣،٤)۔

بَہُوں لمبا سفر کرݨ دے بعد حضرت یَعقُوب اتے اُوندا گھرانہ مِصر دے مُلک پہنچے۔ بَہُوں سالیں دی جدائی دے بعد حضرت یَعقُوب اپݨڑے پُتر حضرت یُوسف کُوں ڈیکھ تے بَہُوں زیادہ خُوش تَھے۔ وَل حضرت یَعقُوب جنہیں کُوں اِسرائیل وی اَہدِن اپݨڑے گھرانے سمیت مِصر دے مُلک دے علاقے جشن ءِچ اَباد تھی گئے۔ اُتھاں اللہ سَئِیں حضرت یَعقُوب اتے اُنہیں دی آل اولاد کُوں اتنی برکت ڈِتی اتے وَدھدایا جو او ہِک بَہُوں وَڈّا قبیلہ بݨ گیا۔ حضرت یَعقُوب اُتھاں مِصر دے مُلک ءِچ ستارھاں سال تَئِیں ریہے۔ اِیویں حضرت یَعقُوب جیرھے بنی اسرائیل دے والِد ہَن او ہِک سُو سنتالیہ سال زِندہ ریہے وَل اُنہیں اَکھیں نُٹیاں اتے او اللہ کُوں پیارے تھی گئے۔ حضرت یُوسف ، اُنہیں دے بِھرا اتے مِصر دا پورا مُلک حضرت یَئقُوب دی خاطر ستر ڈِینہہ تَئِیں ماتم کریندے رہے۔ حضرت یَعقُوب دے پُتریں اُنہیں کُوں مُلک کنعان ءِچ اُنہیں دے ڈاڈے حضرت اِبراہیم دی قبر دے نال دفن کِیتا۔

پیدایش دی کتاب دے پنجاہوایں باب ءِچ جیرھا اِیں کتاب دا آخری باب ہے ایویں لکھیا لاتھے:

١٥۔اتے اِیندے بعد حضرت یُوسف دے بِھرا سوچݨ لگے جو "اَبّا سَئِیں تاں مَر گئے" شاید ہُݨ ساڈا بِھرا یُوسف ساکُوں تنگ کریسی اتے ساڈی بَدی جیرھی اَساں اُوندے نال کِیتی ہَئی اُوندا حساب برابر کریسی۔ ١٩۔ حضرت یُوسف بِھراویں کُوں آکھیا: ڈَرو نہ! مَیں خُدا تاں نَئِیں! ٢٠۔بے شک تُساں تاں مَیڈے نال بُرائی کِیتی ہَئی، پَر رَب العزت ہُوں بُرائی کُوں بھلائی ءِچ تبدیل کر چھوڑیا، تاں جو بَہُوں سارے لوک مَرݨ کنُو بچ وَنجن جیویں تُساں اَج تَئِیں ڈِہدے پَئے ہوے۔٢١۔اِیں واسطے تُساں ترسلا رکھو، مَیں تُہاڈی اتے تُہاڈے بال بچیں دی سنبھال کریناں رہ ویساں، اِیویں حضرت یُوسف اپݨی مٹھی اتے نرم گفتگو نال بھراویں کُوں ترسلا ڈِتونے۔٢٢۔ اتے حضرت یُوسف اپݨڑے والِد دے گھرانے

سمیت مِصر ءِچ رہ گئے۔ اتے حضرت یُوسف حیاتی دے ہِک سَو ڈاہ سال گزاریں۔(پیدایش ۵۰: ۱۵۔ ۲۲)۔

۲٤۔ ہِک ڈِینہہ حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں کُوں آکھیا: مَیں مَرݨ والا ہاں، پَر رَب العزت تُہاکُوں بُھلسی گَینا بلکہ او تُہاکُوں اِیں مُلک ءِچوں کڈھ تے ہُوں مُلک پہنچیسی جَیندے ڈِیوَݨ دا اُوں ساڈے پر ڈاڈے حضرت اِبراہیم اتے ساڈے ڈاڈے حضرت اِسحاق اتے ساڈے والِد نال عہد کِیتا ہا۔ ۲۵۔وَل حضرت یُوسف اپݨے بِھراویں کنُوں قسم چوا تے وعدہ گِھدونے جو: جڈاں رَب العزت تُہاکُوں اُوں مُلک دو گِھن وَنجے تاں تُساں اِتھوں مَیڈی ہڈیاں ضرور نال چاتی وَنجاہے۔۲٦۔حضرت یُوسف ہِک سَو ڈاہ سال دی عمر ءِچ انتقال فرمایا۔اتے اُنہیں دی لاش کُوں محفوظ رکھݨ کِیتے خوشبواں بَھریاں اتے تابوت ءِچ رکھ ڈِتا۔(پیدایش ۵۰: ۲٤۔۲٦)۔

پیدایش دی کتاب اِنہیں لفظئیں نال ختم تِھیندی ہے۔ " اتے حضرت یُوسف ہِک سَو ڈاہ سال دی عمر ءِچ انتقال فرمایا۔اتے اُنہیں دی لاش کُوں محفوظ رکھݨ کِیتے خوشبواں بَھریاں اتے تابوت ءِچ رکھ ڈِتا" ۔ ایہ کتاب زندگی دے آغاز کنُوں(یعنی خُدا انسان کُوں کِیویں زندگی ڈِتی) شروع تھیندی ہے اتے مُوت یا وفات اُتے ختم تھی ویندی ہے۔ کِیوں جو حضرت آدم دی نافرمانی دی وجہ کنُوں گناہ دُنیا ءِچ آیا اتے گناہ دی وجہ کنُوں موت آ گئی اتے ایویں موت سارے انسانوں کُوں وَلھیٹ گِھدا کِیو ں جو سارے اِنسانیں گناہ کِیتے۔ " کیوں جو گناہ دی مَزدُوری مَوت ہے"(رومیوں ٦: ۲۳)۔ اتے حضرت یُوسف جیرھا جو ہِک چنگاں اِنسان ہا جَیں کُوں زندگی بچاوݨ والے دا لقب مِلیا، مَر گِیا کِیوں جو او وہ حضرت آدم دی اولاد ہا کِیوں جو اُوندے اندر وی گناہ دی جڑ موجود ہَئی۔ اللہ سَئِیں، حضرت یُوسف دی مدد کِیتی تاں جو او مِصر دے لوکیں کُوں اتے اپݨے گھرانے دے لوکیں کُوں بُکھ کنُوں مَرَݨ کنُوں بچا گِھنے۔ اُنہیں لوکیں کُوں بُکھ کنُوں مَرݨ کنُوں تاں بچا گِھدا پَر اُنہیں کُوں فطری موت کنُوں نہ بچا سگے۔ اَساں اپݨے رَب دا شکر اتے حمد و ثنا کروں کِیوں جو پیدایش دی کتاب ءِچ اَساں اپݨی بخشش کِیتے او وعدہ ڈِیہدے ہَئِیں جو اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے ہِک کامل بخشݨ ہارا بھیجیسی جیرھا خُود وی مَوت کنُوں جِت ویسی۔ مَوت گناہ دا نتیجہ ہے، مَزدوری ہے اتے سزا ہے۔ اللہ سئِیں جیرھے بخشݨ ہارے دا وعدہ کِیتے او آدم

دی ساری آل اولاد کُوں گناہ دے اثرات اتے گناہ دی سزا کنُوں چھٹکارہ ڈیویسی۔ گناہ دی جڑ کیا ہے؟ گناہ دی جڑ شیطان اتے اِنسان دا بُرائی کُون پسند کرݨ والا دل ہے۔ گناہ دی پہلی سزا موت اتے ابدی سزا جہنم دی بھا ہے جیرھے بخشݨ ہارے کُوں بھیجݨ دا وعدہ اللہ سَئِیں کِیتے، اُوں اِنہیں سارے اُتے یعنی شیطان، مَوت، قبر اتے جہنم کُوں شکستِ فاش ڈِتی ہے اتے جیرھا اُوں بخشݨ ہارے تے ایمان رکھندے او اُنہیں زندگیں کُوں وی بدل ڈیسی۔

پروگرام سُݨݨ والے محترم ساتھیو! کیا تُساں اِیں کامل بخشݨ ہارے کُوں چاݨدوجَیں شیطان کُوں شکست ڈِتی، گناہ، موت اتے جہنم کُوں شکست ڈے تے اِنہیں سارِئیں کُوں ہرا ڈِتے اتے جیرھے اُوندے تے ایمان گِھن آوݨ اُنہیں کُوں ہمیشاں دی زندگی ڈیندے۔ انجیل شریف ءِچ بیان ہے جو " رَب العامین دی حمد و ثنا تھیوے کِیوں جو اُوں اپݨی اُمت دو توجہ کر تے اِیکُوں چھٹکارا ڈِتے اتے اپݨے بندہ حضرت داؤد دے آل ءِچوں ساڈے کِیتے چھٹکارے دا منصوبہ ظاہر کیتا اللہ سئَیں اپݨے پاک نبئیں بارے آکھیا ہا جیرھے دُنیا دے شروع کنُوں اَیندے پَئے ہِن۔(لُوقا ۷: ٦٨۔ ۷۰)

بافضلِ ربی اگلے پروگرام ءِچ اَساں توریت شریف دی ڈُوجھی کتاب شروع کریسوں جیرھی جو خُروج ہے۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے۔ تُساں مہربانی کر تے پیدایش دی کتاب دا نچوڑ بیان کرݨ والی آیتِ مبارکہ یاد وی رکھائے اتے اِیندے تے غُور وی کرائے جیرھی جو ایہ فرمیندی ہے

" پَر جِتھاں گناہ زیادہ تِھیا اُتھاں فضل اُوں کنُوں وی بَہُوں زیادہ تِھیا"(رومیوں ۵: ۲۰)

اپݨے میزبان کُوں اجازت ڈیووں ۔ ہَسدے رَہوے ، وَسدے رَہوے اتے خُوش رَہوے

رَب سُوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۲۸

توریت شریف دی دُھرائی پیدایش ۔ ۱ باب خُروج ۔ ۱ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

آساں توریت شریف دا مطالعہ جاری رکھیسُوں۔ تُساں جاݨدوجو توریت شریف الہامی کتابیں دے سلسلے ءِچ پہلا حصہ اے۔ اِتے اِیں پہلے حصے ءِچ پَنج کتاباں ہِین۔ پہلی کتاب دا ناں پیدایش یا تکوین اے۔ آساں پچھلے سارے پروگرامیں ءِچ پیدایش دی کتاب دا مطالعہ پیش کیتا ہا۔ آج آساں توریت شریف دی ڈُوجھی کتاب دا مطالعہ شروع کریندے پَئے ہَئِین جَیندا ناں " خرُوج" اے ۔خروج دی کتاب اینجھے ہَہُوں سارے حیران کرَݨ والے واقعات کنُوں بھری پَئی اے جیرھے اُوں ویلے تَھے جڈاں اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی ءِچ کڈھیا۔

خروج دی کتاب دا مطالعہ شروع کرَݨ کنُوں پہلے آساں چاہندے ہَئیں جو کتاب۔ مقُدس دی پہلی کتاب پیدایش ءِچوں جیرھا کُجھ سیکھیا ہا اُوندی دُھرائی چا کروں۔ ایہ دُھرائی ہِک اینجھا امتحان ہے جَیندے نال ساکُوں پتہ چلدے جو ساکُوں اِیں کتاب دا مکمل علم ہے کیوں جو ایہ او بنیاد اے جیرھی ساڈے رَب العزت آپ رکھی اے تاں جو آساں پاک صحیفئیں دی ساری سچی گالھیں کُوں سمجھوں اِتے اُنہیں تَے اِیمان رکھوں۔

کیا تُہاکُوں پیدایش دی کتاب کی پہلی آیت یاد اے ؟ ایہ فرمیندی اے" اللہ سَئیں شروع وِچ زمین اِتے آسمان کُوں خلق کِیتا ۔ ایہ ہَہُوں خاص گالھ اے۔"اللہ سَئیں شروع ءِچ" جڈاں کُجھ وی نہ ہا ہِک ہستی یعنی خُدا موجود ہا ۔ وَل آساں ڈِٹھا جو اللہ سَئیں لَکھاں پاک فرشتے اپݨے لاتبدیل کلام نال اِتے پاک رُوح دی قُدرت اِتے زور نال خلق کِیتے۔ رب العزت فرشتئیں کُوں اِیں خاطر خلق کِیتا جو او ہمیشاں تَئیں اپݨے رَب دی بارگاہ ءِچ حمد و ثنا کریندے رَہون۔ اِنہیں فرشتئیں ءِچوں ہِک فرشتہ سارئیں کنُوں زیادہ حسین اِتے سب کنُوں زیادہ دانش مند ہا۔ ایہ فرشتہ لوسیفر ہا جیرھا باقی سارئیں فرشتئیں دا سردار ہا۔ اللہ دا کلام فرمیندے جو ہِک ڈِینہہ اِیں تِھیا جو لوسیفر

گھمنڈ ءِچ آ گیا اَتے اپنڑے دل اِی دلءِچ آپ کُوں خُدا بنڑا ونڑ دا سوچیا اِیں کِیتے اُوں رَب العزت دی توہین کرَنڑ لگّا۔ اُوں اپنڑی خیالی خُدائی ءِچ ہَے وی ہَہُوں سارے فرشتیئں کُوں اپنڑے نال رَلا گِھدا۔ پَر کُوئی وی پاک خُداکُوں اُوندی خُدائی کنُوں ہٹاونڑ ءِچ کامیاب نہ تِھیا۔ اللّٰہ سَئِیں بغاوت کرَنڑ والے کُوں ہرگز برداشت نَئِیں کریندا۔ اِیں کِیتے اللّٰہ سَئِیں لوسیفر اَتے اُنہیں بد کار فرشتئیں کُوں آسمان کنُوں تلے سَٹ ڈِتا اَتے لوسیفر دا ناں وَٹا تے شیطان رکھ ڈِتا جَیندا مطلب " باغی " اے۔ شیطان اَتے باغی فرشتئیں کُوں زمین اُتے سَٹنڑ دے بعد خُدا تعالیٰ اُنہیں کِیتے دوزخ دی بھاہ بنڑائی۔ اللّٰہ دا کلام فرمیندے جو اللّٰہ دی پاک ذات قیامت دے ڈِینہہ شیطان اَتے اُوندے پچھوں ٹُرنڑ والئیں کُوں اُوں بھاہ ءِچ سَٹیسی جیرھی کڈّاہیں وِسمسی کَینا۔

اِیں کنُوں آگُوں آساں ڈِٹھا ہا جو اللّٰہ سَئِیں اِنسان واسطے کِیویں دُنیا بنڑائی جَینکُوں بنڑاونڑ دا اُوں ارادہ کِیتا ہا۔ اللّٰہ سَئِیں جیرھا کُجھ بنڑایا اِیندے ءِچ سب کنُوں زیادہ اہم مخلوق اِنسان ہَئی کِیوں جو خُدا اِنسان کُوں اپنڑی صورت وانگوں بنڑائے۔ اللّٰہ سَئِیں چاہندے جو اِنسان دے نال اُوندا تعلق قریبی اَتے ہَہُوں چنگاں ہوے۔ اِیں وجہ کنُوں اللّٰہ سَئِیں اِنسان کُوں دماغ ڈِتے جو او خُدا کُوں جاݨے۔ وَل اُونکُوں دل عطا کِیتے تاں جو اِنسان خُدا نال پیار کرے اَتے اُونکُوں آزاد مرضی ڈِتی جو رب العزت دے حکمیں تَے عمل کرے۔ اِیندے بعد آساں ڈِٹھا ہا جو اللّٰہ سَئِیں مرد اَتے عورت دے سامݨے ہِک آزمایش رکھ ڈِتی جنہیں کُوں اُوں اپنڑی صورت وانگوں بنڑایا ہا۔ خُدا حضرت آدم کُوں خبردار کِیتا اَتے آکھیا" ٹُو باغ دے ہر درخت دا پھل بغیر روک ٹوک کھا سگّدِئیں پَر نیکی اَتے بَدی دی سُنجاݨ ڈِیوَنڑ والے درخت دا پَھل کڈّاہیں نا کھاوِیں کیوں جو جیرھے ڈِینہہ تَیں اِینکُوں کھادھا، ضرور مرسیں"" یعنی ٹُساں مَیں کنُوں ہمیشاں واسطے اینجھ تھی ویسوں (۲: ۱۶۔۱۷)۔

پَر آساں ڈِٹھا ہا جو کِیویں ساڈے ڈاڈے آدم اَتے ڈاڈی حوا اللّٰہ دے حکم کُوں چھوڑ تَے شیطان دی گالھ مَنّݨ پسند کِیتا۔ اَتے اللّٰہ سَئِیں دے ہَٹکنڑ دے باوجود شجرہ ۔ ممنوع دا پھل کھاچھوڑیا۔ ہَئِیں وجہ کنُوں اللّٰہ دا کلام فرمیندے"... ہِک اِنسان دی وجہ کنُوں گناہ دُنیا ءِچ داخل تِھیا اَتے گناہ دی وجہ کنُوں مَوت آ گئی اَتے اِیویں مَوت سارے انسانیں کُوں وَلھیٹ گِھدا اِیں واسطے جو سارئیں گناہ کِیتا۔(عبرانیوں ۵: ۱۲)۔ایہ گالھ بالکل سچ ہے جو " بیماری جِتھوں جنم گِھندی اے اُتھائیں محدود نَئِیں رَہندی" حضرت آدم دی نافرمانی دے باعث آساں سارے نافرمان تھی گئے اِیں واسطے اللّٰہ کنُوں مَوت دی سزا دے حق دار ہَئِیں۔

وَل آساں سیکھیا ہا جو گناہ دی وجہ کنُوں حضرت آدم اِتے ڈاڈی حوا کُوں کِیویں باغ۔ عدن ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا۔ پَر باغ عدن ءِچوں کڈھݨ کنُوں پہلے اللہ سَئِیں حضرت آدم اِتے ڈاڈی حوا نال عہد کِیتس جو او ہِک بخشݨ ہارا بھیجیسی جیرھا آدم دی آل کُوں شیطان دے قبضے اِتے گناہ دی سزا کنُوں بچیسی۔ اللہ سَئِیں بَہُوں سوہݨا منصوبہ ترتیب ڈِتا تاں جو گنہگاریں کُوں چھٹکارا ڈِیواوے۔ اللہ دا منصوبہ ایہ ہا جو او اِیں پاک ہستی کُوں دُنیا ءِچ بھیجے جیرھا حضرت آدم دی خطا دے اثر کنُوں مُنبرا ہوے۔ اِتے ایہ پاک ہستی اپݨی مرضی نال گہنگاریں دے گناہ دی قیمت ءِچ اپݨا خُون کفارے ءِچ ڈِیوے اِتے حضرت آدم دی آل بچ وَنجے۔ تاں جو ایویں اللہ دی ڈوہائیں صفتاں جو او عادل اے اِتے رحیم اے ظاہر تھیووݨ۔ بخشݨ ہارے کُوں بھیجݨ دا جیرھا وعدہ اللہ سَئِیں کِیتا ہا او واقعی بَہُوں سوہݨا اِتے حیران کر ڈِیووݨ والا ہا۔

وَل آساں ڈِٹھا ہا جو اِیں وعدے دی تصدیق کِیتے اللہ سَئِیں کِیویں جانوریں دی قربانی کِیتی اِتے حضرت آدم اِتے ڈاڈی حوا کِیتے چَم دے کپڑے بݨائے؟ اللہ سَئِیں حضرت آدم اِتے ڈاڈی حوا کُوں سیکھندا پیا ہا جو" گناہ دی مزدوری مَوت اے اِتے رَتول دے بغیر گناہ کنُوں معافی نَئِیں مِلیندی"۔

وَل آساں حضرت آدم اِتے ڈاڈی حوا دے ڈو پُتریں قابیل اِتے حضرت ہابیل دے بارے سیکھیا اِتے ڈِٹھا جو حضرت ہابیل ہِک بے عیب لیلے کُوں قُربان کِیتا ۔ ایہ قُربانی بخشݨ ہارے دی قُربانی دا عکس ہَئی جیرھی اُوں دُنیا ءِچ آ کرائیں حضرت آدم دی آل دے گناہیں بدلے ڈِیوݨی ہَئی۔ اِتے قابیل اپݨی مرضی دے مطابق خُدا تعالیٰ دی خُشنودی حاصل کرَݨ کِیتے اپݨی فصل دی پیداوار نذرانے ءِچ بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ پیش کِیتی۔ اِیندے نتیجے ءِچ پاک کلام فرمیندےجو " رب العزت حضرت ہابیل اِتے اُوندے نذرانے کُوں منظور کر گِھدا پَر قابیل اِتے اُوندے نذرانے کُوں منظور نہ کِیتا"اللہ سَئِیں کِیوں قابیل دے نذرانے کُوں منظور نہ کِیتا؟ کِیوں جو اللہ دا حکم ایہ ہے جو " گناہ دی مزدوری چنگے اعمال نَئِیں بلکہ ایہ ہے جو " گناہ دی مزدوری مَوت ہے اِتے رَتول دے بغیر گناہیں دی معافی نَئِیں مِلیندی"۔ اللہ سَئِیں خُش تِھیویندا جے قابیل توبہ کرتے معافی دے اِیں رَستے کُوں قبول کریندا جیرھا اللہ سَئِیں مقرر کِیتا ہا پَرقابیل کوڑیچ گِیا اِتے اُوں اپݨے چھوٹے بِھرا کُوں جان کنُوں مار ڈِتا۔

پروگرام سُݨݨ دا بِہُوں شکریہ : پاک کلام دی ایہ آیت یاد رکھاہے

" کیویں جو جتنی گالھیں پہلے لکھیاں گیاں ہِن او ساڈی تعلیم واسطے لکھیاں گئین تاں جو اِتے پاک کلام تے ترسلا اِتے اُمید رکھوں" (رومیوں ۱۵: ٤)

رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ۲۸

توریت شریف دی ڈھرائی پیدایش ۔ ۱ باب خُروج ۔ ۱ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

آساں توریت شریف دا مطالعہ جاری رکھیسُوں۔ تُساں جاݨدوجو توریت شریف الہامی کتابیں دے سلسلے ءِچ پہلا حصہ اے۔ اِتے اِیں پہلے حصے ءِچ پَنج کتاباں ہِین۔ پہلی کتاب دا ناں پیدایش یا تکوین اے۔ آساں پچھلے سارے پروگرامیں ءِچ پیدایش دی کتاب دا مطالعہ پیش کیتا ہا۔ آج آساں توریت شریف دی ڈُوجھی کتاب دا مطالعہ شروع کریندے پَئے ہَئِین جَیندا ناں " خرُوج" اے ۔خروج دی کتاب اینجھے ہَہُوں سارے حیران کرَݨ والے واقعات کنُوں بھری پَئی اے جیرھے اُوں ویلے تَھے جڈاں اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی ءِچ کڈھیا۔

خروج دی کتاب دا مطالعہ شروع کرَݨ کنُوں پہلے آساں چاہندے ہَئیں جو کتاب۔ مقُدس دی پہلی کتاب پیدایش ءِچوں جیرھا کُجھ سیکھیا ہا اُوندی ڈُھرائی چا کروں۔ ایہ ڈُھرائی ہِک اینجھا امتحان ہے جَیندے نال ساکُوں پتہ چلدے جو ساکُوں اِیں کتاب دا مکمل علم ہے کیوں جو ایہ او بنیاد اے جیرھی ساڈے رَب العزت آپ رکھی اے تاں جو آساں پاک صحیفئیں دی ساری سچی گالھیں کُوں سمجھوں اِتے اُنہیں تَے اِیمان رکھوں۔

حضرت آدم دی آل ءِچ آج وی ہَہُوں سارے لوک قابیل دی راہ تے ٹُردے پَئِین۔ اِیں وجہ کنُوں حضرت نوح دے زمانے ءِچ اللہ دا کلام فرمیندے جو " رَب العزت ڈِٹھا جو زمین اُتے اِنسان دی بُرائی ہَہُوں وَدھ گئی اِتے اُوندے دل دے خیال اِتے سوچاں ہمیشاں بُرے اِی ہوندِن"۔ اِنسان دے فریبی دل دی وجہ کنُوں خُدا تعالیٰ ارادہ کِیتا جو او پاݨی دا طوفان بھیجیسی تاں جو سارے باغی اِتے گنہگار اِنسان مَر وَنچݨ۔ ہُوں دَور ءِچ فقط ہِک بندہ حضرت نوح ہا جیرھا اللہ تے اِیمان رکھندا ہا۔ تَہوں اللہ سَئیں حضرت نُوح کُوں حُکم ڈِتا جو او ہِک بیڑا بݨاوے اِتے جیرھا

شخص اُوں بیڑا ءِچ پناہ گِھنسی او بچ ویسی۔ جڈاں حضرت نوح بیڑا بنّندا پیا ہا تاں اللہ سَئیں اُوں دوران سارے گنہگاریں کِیتے صبر کِیتا کِیوں جو او الصابر اے وَل وی کہیں شخص توبہ نہ کِیتی اِتے حضرت نوح اِتے اُوندے خاندان دے سِوا کہیں شخص وی بیڑے ءِچ پناہ خاطر قدم رکھنڑ وی گوارا نہ کِیتا۔

حضرت نوح دے تَرا پُتر ہَن۔ سم، حام اِتے یافت۔ حضرت اِبراہیم سم دی آل ءِچوں ہَن۔ آساں سیکھیا ہا جو اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم کُوں حُکم ڈِتا جو او اپنڑے والد دے گھر کُوں چھوڑ ڈیوے اِتے مُلک کنعان جَینکوں ہُنڑ فلسطین آکھیا ویندے چلیا وَنجے۔ اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم کُوں ہِک ہَہُوں وَڈی قوم بنّاونڑ چاہندا ہا اِتے اِیں قوم کنُوں اللہ دے پیغمبر اِتے دُنیا دے بخشنڑ ہارے آونّا ہا۔ اِیں واسطے اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم کُوں آکھیا۔

" اِتے مَیں تَیکُوں ہِک وَڈی قوم بنّیساں، تَیکُوں ہَہُوں بَرکَتاں ڈیساں۔ تَیکُوں ہَہُوں وَڈے ناں والا بنّا ڈیساں جو تُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنّ ویسیں اِتے جیرھے تَیکُوں بَرکَتیں والا آکھسن، اُنہیں کُوں مَیں بَرکَتاں ڈیساں اِتے جیرھے تَیڈی تحقیر کریسن مَیں وی اُنہیں کُوں خُوار کر ڈیساں اِتے دُنیا جہان دِیاں ساریاں قوماں تَیڈے وسیلے بَرکَتاں پَیسِن"(پیدایش ۱۲: ۲، ۳)۔ اِتے حضرت اِبراہیم بُڈھپے ءِچ حضرت اِسحاق دے والد بنّئےجیویں جو اللہ سَئیں وعدہ کِیتا ہا۔ حضرت اِسحاق کنُوں حضرت یعقُوب جائے ۔ ایہ اُوہے حضرت یعقُوب ہِن جنہیں کُوں اللہ سَئیں نواں ناں اِسرائیل ڈِتا اِتے اُنہیں دے بارھاں پُتر جائے اِتے ایہوں بارھا قبیلےہِک وَڈی قوم بنّے جَینکُوں بنی اِسرائیل آکھیا گِیے کِیوں جو اللہ سَئیں اِیں قوم دا وعدہ حضرت اِبراہیم نال کِیتا ہا۔پچھلے تَراہ پروگرامیں ءِچ آساں حضرت یعقُوب دے بارھاں پُتریں اِتے خاص طور تے یارھویں پُتر حضرت یُوسُف دی حیات۔ طیبہ دے بارے سُنّڈے پَئے ہَئیں۔ حضرت یُوسُف دے وَڈے بِھراحضرت یُوسُف نال نفرت کریندے ہَن پَر اللہ سَئیں اُنہیں کُوں برکت ڈِتی اِتے پورے مُلک۔ مصر دا حاکم بنّا ڈِتا۔ اِیندے بعد مصر ءِچ قحط پَے گِیا اِتے مُلک۔ کنعان ءِچ وی ہَہُوں تکلیف دا باعث بنّیا۔ اِیں قحط دا نتیجہ ایہ تِھیا جو حضرت یعقُوب اِتے اُوندے پُتریں کولھ کھاونڑ کِیتے کُجھ نہ ریہا۔ جڈاں حضرت یعقوب سُنّایا جو مُلکِ مصر ءِچ اناج مِلدا پَئےتاں اُنہیں اپنڑے پُتریں کُوں مُلک۔ مصر ءِچ بھیج ڈِتا۔ وَل آساں ڈِٹھا جو حضرت یُوسُف اپنڑے بِھراوئیں کُوں اپنّی شناخت کِیویں کروائی؟ اُنہیں کُوں معاف کر ڈِتا اِتے اپنڑے والد کُوں گھرانے سمیت مصر ءِچ آونڑ اِتے مصر ءِچ ٹکنڑ دا آکھیا۔ اِتے اُنہیں دے والد حضرت یعقُوب آ گئے۔ وَل پیدایش دی کتاب دے آخر ءِچ اِساں ڈِٹھا جو بنی اِسرائیل اُوں مُلکِ کنعان کُوں جَینکُوں ڈیوونڑ دا وعدہ اللہ

سَئیں حضرت اِبراہیم نال کِیتا ہا چھوڑتے مُلک۔ مصر ءِچ آتے رَہنڑ لگے۔ اِتے ایہ سب کُجھ اِیں واسطے تِھیا جو ہَنُوں عرصہ پہلے اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم نال اِیندا وعدہ کِیتا ہا " اِتے اللہ سَئیں آکھیا: اِبراہیم تُوں اِیں گالھ دا یقین کر جو تَیڈی آل دے لوک اینجھے مُلک ءِچ جیرھا اِنہیں دا نَئیں پردیسی ہوسن اِتے اُتھوں دے لوکیں دی غلامی کریسن اِتے او چار سو سال تَئیں اِنہیں کُوں ڈُکھ ڈیسین۔ پَر مَیں اُوں قوم دی عدالت کریساں جَیندی او غلامی کریسن اِتے بعد ءِچ او وَڈی مال مڈی گِھن تے اُتھوں نِکل آسن"(پیدایش ۱۵: ۱۳، ۱٤)۔

بنی اِسرائیل نال جیرھا کُجھ وی تِھیا او اللہ سَئیں دی منشاں نال تِھیا۔ اللہ سَئیں حضرت اِبراہیم دے پُتریں یعنی بنی اِسرائیل کُوں مصر ءِچ رَہنڑ دی کِیوں اجازت ڈِتی بھانویں جو اُنہیں نال وعدہ کِیتا گِیا ہا جو او مُلک۔ کنعان دے مالک ہوسن۔کِیوں جو مُلک۔ مصر ءِچ بنی اِسرائیل کُوں پیش آونڑ والے واقعات نال اللہ سَئیں اپنڑا جاہ جلال ڈِکھاونڑ چاہندا ہا۔ اللہ چاہندا ہا جو او اپنڑی قدرت اِتے زور ڈِکھا تے بنی اِسرائیل کُوں رہائی ڈِیوائی تاں جو سارے لوکیں کُوں پتا چل وَنجے جو او بادشاہیں دا بادشاہ اِتے قادر مطلق خُدا اے۔

عزیز دوستو! پروگرام دا تھوڑا وقت باقی رہ گِئے ۔ اِیں ویلے آساں خروج دی کتاب دے پہلے باب دا مطالعہ کریسوں۔ پاک کلام فرمیندے" اِتے یُوسُف اِتے اُوندے سارے بِھرا اِتے اُوں پیڑھی دے سارے لوک مَر گِئے اِتے اِسرائیل دی آل اولاد ہَنُوں زیادہ وَدھ گِئی اِتے اصلوں زور آور تھی گِئی۔اِتے او مُلک اِنہیں نال بھر گِیا وَل مُلک۔ مصر ءِچ ہِک نواں بادشاہ بنڑیا جیرھا حضرت یُوسُف کُوں نہ چاڑدا ہا اِتے اُوں اپنڑی قوم دے لوکیں کُوں آکھیا : ڈیکھو بنی اِسرائیل آساں کنُوں زیادہ اِتے زور آور تھی گِئین۔ بس آؤ آساں اِنہیں نال حکمت نال پیش آوں تاں جو ایویں نہ تِھیوے جو جڑاں او مزید زیادہ وَدھ وَنجنڑ اِتے اُوں ویلے جنگ تھی پووے تاں او ساڈے دشمنیں نال مِل وَنجن اِتے ساڈے مُلک کنُوں نکل وَنجن۔ اُوں بادشاہ اُنہیں اُتے کار دار(جابر) مقرر کِیتےتاں جو اُنہیں کنُوں زبردستی ہَنُوں زیادہ مشقت گھنڑ .بس اُنہیں کارداریں(جابریں) فرعون واسطے گودامیں والے شہر پتوم اِتے رُعمسیس بنڑوائے۔ پَر اُنہیں جتنا اُنہیں کُوں ڈُکھ ڈِتے او اُتنا اِی زیادہ وَدھدے پَھلدے گِئے اِتے مُلک ءِچ کھنڈدے گِئے اِیں واسطے مصری لوکیں بنی اِسرائیل کنُوں ڈر لگنڑ پَئے گِیا۔اِتے مصریں لوکیں بنی اِسرائیل اُتے ظُلم کر کرتے اُنہیں کنُوں کم کروائے۔ اِتے اُنہیں اِسرائیلیں کنُوں ہَنُوں سخت مشقت کرواتَے گارے بنڑوا بنڑواتَے سلھیں تَھپوا تَھپواتے اِتے ہر قسم دے کاشتکاری دے کم کروا کروا تَے اُنہیں دا جیونڑ حرام کر ڈِتا۔

وَل اُنھائیں ڈیہاڑئیں مصر دے بادشاہ فرعون بنی اِسرائیلی دائیں سفرہ اِتے فوعُہ کُو سَڈوا تَے گالھیں کِیتاں اِتے آکھیا جو جڈاں عبرانی عورتاں ہال چناؤ نْ اِتے اُنہیں کُوں پتھر دی چوکیوں اُتے بَہندے ڈیکھو تاں جے پُتر جاوے تاں اُوکُوں ہُوں ویلے اُتھائیں مر گھتاہے، اِتے جے دِھی جاوے تاں اُوکُوں زندہ رَہنْ ڈواہے۔پَر دائیں دے دل ءِچ خوف۔ خُدا ہا ۔ اِیں واسطے اُنہیں فرعون دے حکم دی تعمیل نہ کِیتی۔بلکہ چھواہرے کُوں زندہ چُھڑیندایاں رَہ گیاں۔ فرعون اُنہیں دائیں کُوں وَلا سڈوا گِھدا اِتے آکھیس: تُساں ایویں کِیوں کِیتے؟ جو چُھواہرے کُوں زندہ چھوڑ ڈِتا جیرھے پیدا تھے ہَن۔دائیں جواب ڈِتا: بادشاہ سلامت ! بنی اِسرائیلی عورتاں ساڈے پہنچنْ کنُوں پہلے ہال جنْ گھندیاں ہِن کیوں جو او مصری عورتیں وانگوں نَئیں ہوندیاں بلکہ مضبوط اِتے طاقتور ہوندیاں ہِن۔بنی اِسرائیلی اِیں طرح وَدھدے پَھلدے گئے اِتے ہِک وَڈی قوم بنْ گئے۔ دائیں کُوں وی رَب العزت ہَتھُوں برکت بخشی۔ اُنہیں دے گھر آباد کِیتے کِیوں جو اُنہیں دے دل ءِچ خُوف۔ خُدا ہا۔اِیندے بعد فرعون اپنْی ساری رعایا کُوں سختی نال ایہ حکم ڈِتا: آج کنُوں آگْوں تے بنی اِسرائیلی قوم ءِچ جِتھاں وی پُتر پیدا تِھیوے اُوکُوں چاتے ضرور دریا ئے نیل ءِچ سَٹ ڈیوائے پَر دِھیریں کُوں زندہ رَہنْ ڈواہے۔

خُروج دی کتاب دا پہلا باب اِنھائیں گالھیں تَے ختم تِھیندے۔ خُدا تعالیٰ دے فضل نال آونْ والی نشریات ءِچ آساں اِیں خاص واقعہ کُوں جاری رکھیسوں اِتے ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں کِیویں ہِک شخص کُوں سڈیا اِتے مصر دے ظالم بادشاہ دے ہَتھوں بنی اِسرائیلیں کُوں چُھڑاونْ واسطے استعمال کِیتا۔ کیا تُساں اُوں شخص دا ناں جاڑْدے ہُوے؟ جی ہاں او اللہ سَئِیں دا نبی حضرت مُوسیٰ کلیم اللہ ہِن۔

پروگرام سُنڑ دا ہِہُوں شکریہ : پاک کلام دی ایہ آیت یاد رکھاہے

" کِیویں جو جتنی گالھیں پہلے لکھیاں گیاں ہِن او ساڈی تعلیم واسطے لکھیاں گئین تاں جو اِتے پاک کلام تَے ترسلا اِتے اُمید رکھوں" (رومیوں ۱۵: ٤)

رَب سوہنْے دے حوالے

سبق نمبر ۲۹

پیدایش ۔ باب خُروج ۔ ۱ ۔۲باب اللہ سَئِیں دے پیغمبر حضرت موسیٰ کلیم اللہ

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں آباد اتے شاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨے اتے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئِیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔ جیرھا اللہ سَئِیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

تُہاکُوں ایہ تاں پتا ہے پیا جو توریت شریف حضرت موسیٰ دی معرفت اللہ سَئِیں لکھوائی اتے اِیندے ءِچ پَنج کتاباں ہِن۔ آساں پچھلے پروگرام ءِچ پیدایش دی کتاب دا مطالعہ مکمل اتے ڈوجھی کتاب دا مطالعہ شروع کِیتے جَیندا ناں خروج اے۔ آساں بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ دعا منگدو جو او ساڈے دِلیں اتے ذہیئن کُوں سمجھ عطا کرے تاں جو تُساں جیرھے پروگرام سݨدے ہوے اِنہیں پروگرامیں دے وسیلے تُہاکوں برکتاں نصیب تھیوون۔

آساں پہلے اِی چاڑ گِھدے جو جیوں اِی پیدایش دی کتاب ختم تھیندی اے خُروج دی کتاب شروع تھی ویندی اے۔ پیدایش توریت شریف دی پہلی اتے خروج ڈوجھی کتاب اے۔ آساں ڈٹھے جو حضرت اِبراہیم ، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب دی آل اولاد جیرھی بنی اِسرائیل اکھوندی اے کِیویں مُلک۔مصر ءِچ آباد تھے جیرھا مُلک۔ کنعان کنُوں ہَہُوں دور ہا اتے جَینکُوں ڈیوون دا وعدہ اللہ سَئِیں اُنہیں نال کِیتا ہا۔

خروج دی کتاب دے پہلے باب ءِچ ایویں لکھیا لاتھے:

"۱۔اِسرائیل یعنی حضرت یعقُوب دے پُتریں دے ناں جیرھے اپݨے اپݨے گھرانے کُوں گِھن تے حضرت یعقُوب دے نال مصر ءِچ آئے ، اُنہیں دے ناں ایہ ہِن۔۲۔ روبن، شمعُون، لاوی، یہُوداہ۔۳۔ دان، نفتالی ، جاد، آشر، اِشکار، زبولون اتے بنیامین۔٤۔حضرت یُوسُف تاں مصر ءِچ پہلے کنُوں موجود ہَن پَئے۔ ٥۔ اِیں طرح حضرت یعقُوب دی آل اولاد اُنہیں سمیت مصر ءِچ پہنچݨ والے کُل ستّر افراد ہَن۔

٦۔اتے ہَہُوں مدت گزرگئی اتے حضرت یُوسُف اتے اُنہیں دے بِھرا اتے اُوں زمانے دے سارے لوک وی وفات پا گئے۔ ۷۔پَر اُنہیں دی آل اولاد یعنی بنی اِسرائیل دی قوم اتنا زیادہ

وَدھ گئی جو اُنہیں نال مُلک۔ مصر بھرِیج گیا۔۸۔ تڈاہُوں مُلک۔ مصر ءِچ ہِک اِیہو جہاں نوّاں بادشاہ فرعون مُلک۔ مصر اُتے حکومت کَرنڑ لگ پیا جیرھا حضرت یُوسُف دِئیں اُنہیں خدمات کنُوں واقف نہ ہا ۔ ۹۔اُوں فرعون اپنڑے لوکیں کُوں آکھیا: ڈیکھو بنی اِسرائیلی بَہُوں زیادہ وَدھ گئے ہِن اتے ساڈے کنُوں زیادہ طاقت ور تھی گئے ہِن۔ ۱۰۔ بس آؤ اِنہیں لوکیں کُوں اپنڑے قابو ءِچ رکھنڑ کِیتے دانش مندی نال کَم گِھنوں اِیں نہ تِھیوے جو جڈاں او مزید وَدھ وَنجنڑ اتے اُوں ویلے جنگ تھی پوے اتے ایہ ساڈے دشمنیں نال مِل تَے ساڈے نال لڑن اتے ساڈے قبضے کنُوں نِکل وَنجن۔ ۱۱۔مصرئیں ہِیں خاطر اُنہیں اُتے کاردار(جابر) مقرر کر ڈِتے جنہیں اُنہیں کنُوں زبردستی بَہُوں زیادہ مشقت گِھنڑ شروع کر ڈِتی۔ ایویں او اُنہیں اُتے ظلم کرَنڑ لگ پئَے۔اُنہیں کنُوں فرعون کِیتے گودامیں دے شہر پتوم اتے رعمسیس بنڑوائے،اِیویں اُنہیں دا جیونڑ حرام کر ڈِتونے۔ ۱۲۔مصری جتنا اُنہیں تَے ظلم کریندے ہَئے او اُتنا زیادہ وَدھدے پَھلدے ہَئے اتے مُلک ءِچ کِھنڈدے ہَئے اِیں واسطے مصری بنی اِسرائیلیں کنُوں ڈرنڑ لگ پئے۔ ۱۳۔اتے مِصری بنی اِسرائیلیں اُتے بَہُوں ظلم کریندے اتے اُنہیں کنُوں بَہُوں زیادہ کَم کروِیندے ہَن۔ ۱٤۔اتے اُنہیں کنُوں بَہُوں زیادہ گارا بنڑوا تے، سِلھیں تھپوا تھپوا تے اتے کھیت ءِچ ہر قِسم دی کاشتکاری دے کم کروا کروا تے اُنہیں دا جیونڑ حرام کر ڈِتونے"(خروج ۱: ۱۔ ۱٤)۔

اِتھاں آساں ذرا رُک ویسوں! حضرت یُوسُف کُوں فوت تھے تَراہ سَو سال کنُوں وی زیادہ عرصہ گزر ہَئے وَل ہِک ہِیا فرعون مُلک مِصر دا حاکم بنڑ ہَئے ایہ او بادشاہ ہا جیرھا حضرت یُوسُف دی اُنہیں خدمات کُوں نَئیں جانڑدا جیرھیاں اُنہیں مِصرئیں واسطے کِیتاں ہَن۔ اِیں بادشاہ بنی اِسرائیلیں کُوں غلام بنڑا تَے اُنہیں اُتے ظلم کِیتا اتے اپنڑے قابو ءِچ رکھنڑ کِیتے بَہُوں سخت مشقت کروا تے کَم گِھدا۔ متاں بنی اِسرائیلی سوچندے ہوون جو اللہ سَئِیں جَیں ساڈے پِیوٗ ڈاڈے حضرت اِبراہیم ، اِسحاق اتے یعقُوب نال وعدہ کِیتا ہا جو مَیں اُنہیں کُوں ہِک وَڈی اتے طاقتور قوم بنڑیساں او اُنہیں کُوں بُھل ہَئے۔ پَر اللہ سَئِیں تاں ہرگز نَئِیں بُھلدا۔ ہَالھ ایہ ہے جو اللہ سَئِیں اپنڑے منصوبے کُوں آہَوں تے ٹُرِیندا پِیا ہا جیرھا اُوں بَہُوں سالیں کنُوں بنڑایا ہا۔

ٹُہاکُوں یاد ہوسی جو جڈاں اللہ سَئِیں اِیں قوم کُوں بنڑاونڑ کِیتے ہِک بزرگ جوڑے حضرت اِبراہیم اتے بی بی سارہ کُوں چنڑ گِھدا ہا۔ جڈاں حضرت اِبراہیم سَو سال دے تَھے تاں اُنہیں دے گھر حضرت اِسحاق جائے، حضرت اِسحاق کنُوں حضرت یعقُوب جائے اتے حضرت یعقُوب دے بارھاں پُتر جائے اتے اُنھائیں بارھاں کنُوں اِسرائیل دے بارھاں قبیلے بنڑئے۔ جڈاں او مُلک کنعان کنُوں مِصر دے مُلک ڈُو روانہ تَھے تاں انہیں دی تعداد ستر ہَئی۔ پَر ہُنڑ تَراہ سَو سال دے بعد او ہِک وَڈی قوم بنڑ ہَئےجیرھی ہُنڑ تعداد ءِچ ڈاھا لَکھ کنُوں وی زیادہ ہَن۔ کیا اللہ سَئِیں اوکِیتا جَیندا وعدہ اُوں مدتُوں پہلے کِیتا

ہا؟۔ کیا اللہ سَئیں آل۔ اِبراہیمی کُوں ہِک نوایں اِتے بَہُوں وَڈی قوم بݨایا؟ جی ہاں اُوں اُوویں اِی کِیتے۔ اللہ سَئیں وفادار خُدا اے اِتے او ہرگز وعدہ خلافی نَئیں کریندا۔ اُوندی شاناں اُچایا ہِن۔

آج آساں ڈیکھسُوں جو فرعون کِیویں بنی اِسرائیل کُوں قابوءِچ رکھندا ہا۔اِتے اُنہیں کُوں اپݨا غلام بݨاتے کِیویں اُنہیں کنُوں بَہُوں سخت کم گِھندا ہا۔ اِتے اُنہیں تے ظلم کریندا ہا۔ اُوں اُنہیں تے زور زبردستی نال حکومت کرݨ دی کوشش کِیتی اِتے اُنہیں دی نسل کشی وی کرݨ دی کوشش کِیتی۔ پَر اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں اقبال مندی بخشی اِتے اُنہیں کُوں بَہُوں وَدھدیا، اُنہیں دی تعداد اتنا وَدھ گئی جو حاکم۔ وقت فرعون اِیں گݨالھ کنُوں خائف اِتے ڈر گیا۔ اللہ دے کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو فرعون کُوں بَہُوں کاوڑ لگی اِتے اُوں اِسرائیلیں کُوں ایہ حُکم ڈِتا" ٹُہاڈے گھر جیرھا وی پُتر جاوے ٹُساں اُوکُوں دریائے نیل ءِچ سَٹ گھتائے اِتے جے دِھی ہوے تاں اُوکُوں زندہ رَہݨ ڈِواہے" (خروج ۱: ۲۲) ۔ ٹُساں اِیندے بارے کیا سوچیدوں؟۔ برائی دے اِیں منصوبے ءِچ فرعون دا رہنما کون ہا؟ شیطان ہے نا۔ شیطان بنی اِسرائیل کُوں کِیوں دباوݨ، ستاوݨ اِتے مکاوݨ چاہندا ہا؟ کِیوں جو شیطان جاݨدا ہا جو اللہ سَئیں وعدہ کِیتے جو او بنی اِسرائیل ءِچوں ہِک بخشݨ ہارا دُنیا ءِچ بھیجیسی جیرھا بنی نوع اِنسان کُوں اُنہیں دے گناہیں دی سزا دوزخ کنُوں چُھڑوا گِھنسی۔ ہُݨ شیطان کُوں ایہ وی پتا ہا جو دُنیا دا ایہ بخشݨ ہارا اِسرائیل دی آل ءِچوں ہوسی۔ اِیں وجہ کنُوں شیطان فرعون دے دل ءِچ سَٹ ڈِتا جو او اُنہیں تے ظلم کرے اِتھوں تَئیں جو اُنہیں دے ہالیں کُوں دریائے نیل ءِچ سَٹ تے صحفہ ہستی کنُوں مِٹا ڈِیوے۔

پَر خدائے قادر مطلق جَیندے آہُوں شیطان کھڑ وی نَئیں سگدا اُوندا منصوبہ ایہ ہا جو او اُنہیں اِسرائیلیں ءِچوں ہِک مَرد یعنی نبی کُوں پیدا کریسی جیرھا اُوندی چݨی ہوئی قوم کُوں فرعون دے ہَتھ کنُوں چُھڑویسی۔ کیا ٹُساں اُوں نبی کُوں جاݨدے ہِوے؟ جیا۔ ایہ اللہ دا مشہور و معروف نبی حضرت موسیٰ ہِن۔ پَر حضرت موسیٰ دے والدین حضرت عمرام اِتے بی بی یوکبد وی ہیرو ہَن۔ کیوں جو " او بادشاہ دے حکم کنُوں نہ ڈریں" (عبرانیوں ۱۱: ۲۳: خروج ٦: ۲۰)۔اللہ دا کلام فرمیندے"۱۔ اِتے لاوی قبیلے دے ہِک بنی اِسرائیلی دے گھر جَیندی شادی اپݨے قبیلے دی ہِک عورت نال تھئی ہَئی، ہِک پُتر جایا۔ ۲۔ اِتے اُوں ہال دی ماء ڈِٹھا جو او ہال بَہُوں سوہݨا اے اُوکُوں ترائے مہینے تَئیں مِصرئیں کنُوں لُکائی رہ گئی۔ ۳۔ جیرھے ویلے مزید اُوکُوں لُکا نہ سگی تاں کانِئیں دا ہِک ٹوکرا بݨاتے اُوندِئیں دَرزیں ءِچ لُک لا ڈِتُس وَل اپݨے پُتر کُوں ہُوندے ءِچ رکھ ڈِتا اِتے اُوں ٹوکرے کُوں دریائے نیل دے کنارے پاݨی ءِچ تَھے ہُوٹئیں نال چُھوڑ ڈِتُس۔ ٤۔اُوں ہال دی بھیݨ پریں کنُوں تکی کھڑی رہ گئی، تاں جو ڈیکھے جو اُوندے نال کیا تِھیندے؟

۵۔ہیں دوران فرعون دی دِھی اُتھائیں دریائے نیل تے دھاوَنڑ کِیتے آئی اتے اُوندِیاں ہانِھیاں کنارے تے ٹُرنڑ پھرنڑ لگ پیاں۔اچانک شہزادی دی نِگاہ اُوں ٹوکرے تے وَنج پَئی تاں اپنڑی ہِک ہانھی کُوں آکھیس : وَنج اُوکُوں چا آ" جیرھے ویلے شہزادی اُوں ٹوکرے دا ڈھک چا تا تاں اُوں ہِک ہال کُوں روندئیں ڈِٹھا۔شہزادی کُوں اُوں ہال تے ڈاڈھا ترس آیا اتے آکھنڑ لگی: ایہ کہیں بنی اِسرائیلی دا پُتر اے۔

آج دا پروگرام سنڑن کِیتے تُہاڈا ہَہُوں شکریہ

آساں زبُور شریف دی اِیں آیات۔ مبارکہ دی تلاوت نال تُہاکُوں خُدا حافظ آہدے ہَئیں

" رَب العزت دا شکر کرو، اُوندے ناں دے وسیلے دُعا منگوں، ساری خلقت دے سامنڑے اُوندے کمیں دا بیان کرو۔ اُوں اپنڑے عہد کُوں ہمیشاں یاد رکھیں یعنی اُوندے کلام کُوں جیرھا اُوں ہزار پشتیں واسطے فرمائے۔ ہُوں عہد کُوں جیرھا اُوں اِبراہیم نال قائم کِیتےاتے ہُوں قَسم کُوں جیرھی اُوں اِسحاق نال کھادی" (زبور ۱۰۵: ۸۔ ۹)

رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ۲۹

اللہ سَئیں دے پیغمبر حضرت موسیٰ کلیم اللہ پیدایش ۔ باب خُروج ۔ ۱ ۔۲باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں آباد اتے شاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨے اتے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔ جیرھا اللہ سَئیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

تُہاکُوں ایہ تاں پتا ہے پیا جو توریت شریف حضرت موسیٰ دی معرفت اللہ سَئیں لکھوائی اتے اِیندے ءِچ پَنج کتاباں ہِن۔ آساں پچھلے پروگرام ءِچ پیدایش دی کتاب دا مطالعہ مکمل اتے ڈُوجھی کتاب دا مطالعہ شروع کِیتے جَیندا ناں خروج اے۔ آساں بارگاہ ِ الہیٰ ءِچ دعا منگدو جو او ساڈے دِلیں اتے ذہیئن کُوں سمجھ عطا کرے تاں جو تُساں جیرھے پروگرام سݨدے ہوے اِنہیں پروگرامیں دے وسیلے تُہاکوں برکتاں نصیب تھیوون۔

۷۔ہُوں ویلے اُوں ہال دی بھیڑ آتے شہزادی کُوں آکھیا: جے تُساں آکھو تاں مَیں وَنج تے بنی اِسرائیلی عورتیں ءِچوں کہیں کِھیر پِلاوݨ والی کُوں تُہاڈے کولھ سَڈ آواں جیرھی تُہاڈی خاطر اِیں ہال کُوں کِھیر پِلیندی رہے؟۔۸۔ فرعون دی دِھی آکھیا: وَنج! او چھوہر جلدی نال لگی گئی اتے اُوں ہال دی ماء کُوں سَڈ تے گِھن آئی۔۹۔فرعون دی دِھی اُوں عورت کُوں آکھیا: اِیں ہال کُوں گِھن وَنج اتے مَیڈی خاطر اِیکُوں کِھیر پِلیندی رہ۔ مَیں تَیکُوں اِیندی تنخواہ ڈِیندی رَہساں۔ بَس او عورت اُوں ہال کُوں گِھن گئی اتے اُوکُوں کِھیر پِلیندی رَہ گئی۔۱۰۔ جڈاں ہال کُجھ وَڈا تھی گیا تاں او اُوکُوں فرعون دی دِھی دی دے کولھ گِھن آئی۔ اتے او ہال اُوں شہزادی دا پُتر بݨ گیا اتے شہزادی اُوندی ناں اِیں واسطے موسیٰ رکھیا کِیوں جو اُوں اُوکُوں پاݨی ءِچوں کڈھیا ہا" (خروج۲: ۱۔ ۱۰)۔

ایہ حضرت موسیٰ دی پیدایش دا واقعہ اے۔ ذرا سوچو! جیرھے ویلے اِسرائیلی ہالیں کُوں دریا بُرد کِیتا ویندا پیا ہا تاں حضرت موسیٰ اپݨی اِی ماء دےکِھیر تے پَلدے پَئے ہَن۔ اتے ظالم بادشاہ فرعون دی نگرانی ءِچ پَلدے پَئے ہَن۔ حضرت موسیٰ دی زندگی ءِچ

جیرھا کُجھ اُنہیں نال تِھیا او اللہ دی منشاں اتے مرضی نال تِھیندا رَیہا۔ اللہ دا منصوبہ ایہ ہا جو او بنی اِسرائیل کُوں ظالم بادشاہ فرعون دی غلامی کنُوں چُھڑاونڑ کِیتےحضرت موسیٰ کنُوں کم گِھنے۔ خُدا دی حکمت اِنسانی عقل اتے شیطان دی عیاری کنُوں بَہُوں بالا تر اے۔ کیا تُہاکُوں پتا اے جو جڑاں حضرت موسیٰ دی سَٹھی دی رسم تِھی تاں اُوندے بعد اُنہیں دی پرورش کِتھاں تھی؟ہُوں ظالم بادشاہ فرعون دے گھر ءِچ جیرھا بنی اِسرائیلیں تَے قابض رَہنڑ چاہندا ہا۔ پَر خُدا چاہندا ہا جو او بنی اِسرائیلی کُوں فرعون دے ظلم و ستم کنُوں رہائی بخشے۔ اللہ سَئیں اپنڑے منصوبے کُوں پورا کرَنڑ کِیتے ہُوں ظالم بادشاہ فرعون دی دِھی کُنوں کم گِھدا تاں جو او موسیٰ کُوں بچاوے۔ اللہ سَئیں کُوں پتا ہا جو موسیٰ دی حفاظت کِیتے بادشاہ دے گھر کنُوں زیادہ محفوظ ترین اتے بہترین جاہ ہی کُوئی نَئیں تھی سگدی۔ اللہ سَئیں کُوں ایہ وی پتا ہا جو موسیٰ دی تعلیم و تربیت کِیتے اتے ذہنی ترقی کِیتے اتے چنگاں رہنما بنڑن کِیتے جیرھا کُجھ چاہیدے او وی فرعون دے گھر دے سِوا ہی کُوئی جاہ نَئیں تھی سگدی۔ تاں جو او بنی اِسرائیل دی راہنمائی کرَنڑ واسطے چنگی طراویں تیار تھی سگے۔ اتے پاک کلام فرمیندے" اتے موسیٰ مِصرئیں دے سارے علوم دی تعلیم حاصل کِیتی اتے او کلام اتے کم ءِچ زور والا ہا۔(اعمال ۷: ۲۲)۔ پَر حضرت موسیٰ کُوں ایجڑ تَئیں بَہُوں کُجھ سیکھنڑ دی لُوڑ ہَئی۔

پاک کلام ءِچ لکھیا لاتھے: " ۱۱۔ جڑاں حضرت موسیٰ جوان تھی گئے تاں ہِک ڈِینہہ او اپنڑی قوم دے بِھراویں دے کولھ گئے وَدے ہَن تاں اُنہیں دے ڈکھیں کُوں ڈِٹھا ۔ اِیں دوران اُنہیں ہِک مِصری کُوں ڈِٹھا جو او اُوندی قومی بِھرا کُوں ماری کُٹی ویندے۔ ۲۔حضرت موسیٰ اِدھے اُدھے ڈِٹھا جو کُوئی ڈہدا تاں کَینی وَدا، وَل اُنہیں اُوں مِصری کُوں مار گھتیا اتے اُوندی لاش کُوں ریت ءِچ پُور چھوڑیا۔۱۳۔ ڈُوجھے ڈِینہہ او وَلا ہاہر گئے تاں اپنڑے بنی اِسرائیلی بِھراویں ءِچوں ڈُو کُوں آپت ءِچ لڑدا بِھڑدا ڈِٹھونے۔ تنڑاہوں اُنہیں ءِچوں جیرھا زیادتی پیا کریندا ہا اُوکُوں آکھیونے: "تُوں اپنڑے بِھرا کُوں کِیوں پیا مریندی؟ " اُوں آکھیا: تَیں کُوں کَئیں ساڑے اُتے حاکم یا مُنصف مقرر کِیتے؟ تُوں مَیکُوں وی ہُوں مِصری وانگوں مار گھتنڑ چاہندئیں جیکُوں تَیں کَل مارئے؟ تاں حضرت موسیٰ ایہ سُنڑ تے خوف زدہ تھی گئے اتے دل ءِچ سوچنڑ لگے جو راز دا فاش تھی گئے۔ جڑاں فرعون تَئیں ایہ گالھ پُچی تاں اُوں حضرت موسیٰ کُوں سزائے مَوت ڈیوَنڑ دا فرمان جاری کر ڈِتا، پَر حضرت موسیٰ اُتھوں بَھجّ تے مدیان دے مُلک ءِچ آ گئے"

آساں ڈیہدے ہَئیں جو پہلے حضرت موسیٰ اپنڑے زور نال بنی اِسرائیل کُوں چُھڑاونڑ دی کوشش کریندِن پَر اللہ سَئیں اِیں طرح نہ چاہندا ہا۔ اللہ سَئیں چاہندا ہا جو بنی اِسرائیل کُوں چُھڑاونڑ کِیتے او حضرت موسیٰ کُوں اپنڑے طریقے نال استعمال کرے۔ بنی اِسرائیل

دا چھٹکارہ حضرت موسیٰ دی طرفوں نہ ہا بلکہ او اللہ دی طرفوں ہا۔ حضرت موسیٰ بذاتِ خُود فقط اللہ دے بندے ہَن اتے او اپڑے زور نال بنی اِسرائیل کُوں فرعون دی غلامی کنُوں چُھڑوا نہ سگدے ہَن۔ جے تَئیں اُنہیں کُوں اللہ دی طاقت نہ ملے ہا۔

اتے رَب العزت دا کلام فرمیندے جو حضرت موسیٰ چالیہ سالیں تَئیں مُلکِ مدیان دے ریتلے علاقے ءِچ رَہندے رہ گئے۔ اِیں گرم اتے خشک صحرا ءِچ اللہ سَئیں حضرت موسیٰ کِیتے ہَنُوں اہم سبق سکھاوڑے ہَن ۔ پاک کلام دی ہِک آیتِ مبارکہ ڈسیندی اے:" جیرھاتھوڑی چیز ءِچ دیانت دار اے او ہَنُوں ءِچ وی دیانت دار اے اتے جیرھا تھوڑی چیز ءِچ بد دیانت اے او ہَنُوں ءِچ وی بےاِیمان اے" (انجیل مقدس لُوقا ١٦: ١٠)۔

اِیں کنُوں پہلے جو اللہ سَئیں بنی اِسرائیل دی قیادت جیہاں وَڈا کم حضرت موسیٰ دے سپرد کریندا، حضرت موسیٰ کِیتے ضروری ہا جو او چھوٹے چھوٹے کمیں ءِچ اپڑے آپ کُوں وفادار ثابت کریندے۔ اللہ دا کلام ساکُوں ڈسیندے جو ہِک علاقہ جیرھا مِصر کنُوں ہَنُوں پَرے ہا اُتھاں حضرت موسیٰ بھیڑیں دے آجڑی بنّے۔ اُنہیں شادی کِیتی اتے اُنہیں دے ڈُو ہال ہَن۔ چالیہ سال تئَیں حضرت موسیٰ ہِک وفادار آجڑی بنّئیں ریہے۔ جیرھے ویلے حضرت موسیٰ بر بیابان ءِچ اپڑے سُوہرے دِیاں بھیڑاں ہکریاں چریندا ہا اُوں ویلے اللہ سَئیں اُنہیں کُوں تیار کریندا پیا ہا تاں جو او اِسرائیلی قوم دا آجڑی بنّے۔ اللہ سَئیں دے کولھ حضرت موسیٰ کِیتے اتے اپنّی قوم بنی اِسرائیل کِیتے وَڈے وَڈے عظیم منصوبے ہَن۔

خُدا دا کلام مزید بیان فرمیندے:

"٢٣۔ اتے ہَنُوں مُدت دے بعد اِیں تِھیا جو مُلکِ مِصر دا بادشاہ مَر گیا اتے بنی اِسرائیل اپنّی غلامی دی وجہ کنُوں آہ زاری کریندے پَئے ہَن بَس اُنہیں دا رونڑ اتے فریاد بارگاہِ الہیٰ ءِچ وَنج پہنچی۔ ٢٤۔تاں رَب العزت اپڑے اُوں عہد کُوں یاد کِیتا جیرھا اُوں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب نال کِیتا ہا ۔ ٢٥۔ اتے رَب العزت بنی اِسرائیل تے کرم دی نِگاہ فرمائی اتے اُنہیں دا خیال رکھیا" (خروج ٢: ٢٣۔ ٢٥)۔

بنی اِسرائیل ہَنُوں لمبے عرصے تَئیں غلامی ءِچ ریہے! آہ ! او کِہجے ظلم سَہندے ریہے۔ پَر اللہ سَئیں اُنہیں کُوں نہ وِساریا۔ اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں مِصرئیں دی غلامی ءِچوں چُھڑاونڑ دا منصوبہ بنّائی ہیٹھا ہا۔ مَیں تُہاڈے کنُوں ہِک سوال پُچھنڑ چاہندا ؟ جو اللہ سَئیں کِیوں بنی اِسرائیل کُوں فرعون دی غلامی ءِچوں چُھڑاونڑ چاہندے ہَن؟ کیا او پِرئیں کنُوں زیادہ چنگے ہَن؟ نَئیں، اِسرائیلی مِصرئیں وانگوں بلکہ سارے بنی نوع اِنسان وانگوں گنہگار ہَن۔ تاں وَل اللہ سَئیں بنی اِسرائیل

واسطے ایہ خاص منصوبہ کِیوں بنڑایا؟ اِیں واسطے جو خُدا وفادار اے اِتے رحیم اے۔ چھیکڑی آیت وَلا ڈیکھسُوں

" ٢٤۔تاں رَب العزت اپنڑے اُوں عہد کُوں یاد کِیتا جیرھا اُوں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب نال کِیتا ہا ۔ ٢٥۔ اِتے رَب العزت بنی اِسرائیل تَے کرم دی نِگاہ فرمائی اِتے اُنہیں دا خیال رکھیا"(خروج ٢: ٢٤۔ ٢٥)۔

جیا! اپنڑی وفا داری اِتے رحمت دی خاطر اللہ سَئِیں حضرت اِبراہیم نال کِیتا وعدہ یاد کِیتا۔ جڑاں اُوں حضرت اِبراہیم کُوں آکھیا: " مَیں تَیکُوں ہِک وَڈی قوم بنڑیساں، تَیکُوں ہَہُوں بَرکتاں ڈیساں۔ تَیکُوں ہَہُوں وَڈے ناں والا بنڑا ڈیساں جو تُوں ہِنے کِیتے بَرکَت دا وسیلہ بنڑ ویسیں اِتے جیرھے تَیکُوں بَرکتیں والا آکھسن" (پیدایش ١٢: ٢، ٣)۔

اِتے اُوں حضرت اِبراہیم کُوں آکھیا: : اِبراہیم تُوں اِیں گالھ دا یقین کر جو تَیڈی آل دے لوک اینجھے مُلک ءِچ جیرھا اِنہیں دا نَئِیں پردیسی ہوسن اِتے اُتھوں دے لوکیں دی غلامی کریسن اِتے او چار سو سال تَئِیں اِنہیں کُوں ڈُکھ ڈیسین۔ پَر مَیں اُوں قوم دی عدالت کریساں جَیندی او غلامی کریسن اِتے بعد ءِچ او وَڈی مال مڈی گِھن تے اُتھوں نِکل آسن"(پیدایش ١٥: ١٣، ١٤)۔

رَب العزت دے فضل نال اگلے سبق ءِچ آساں ڈسیسُوں جو اللہ سَئِیں ہِک خاص طریقے نال کِیویں حضرت موسیٰ اُتے ظاہر تِھیا اِتے اُنہیں کُوں سَڈ تے آکھیا جو او مُلک۔ مِصر دُو وَنجن اِتے بنی اِسرائیل کُوں فرعون دی غلامی ءِچوں چُھڑاوݨ اِتے ایہ بالکل اِیویں تِھیا جیویں اُوں ہَہُوں عرصہ پہلے وعدہ کِیتا ہا۔

آج دا پروگرام سݨن کِیتے تُہاڈا ہَہُوں شکریہ

آساں زبُور شریف دی اِیں آیات۔ مبارکہ دی تلاوت نال تُہاکُوں خُدا حافظ آہدے ہَئِیں

" رَب العزت دا شکر کرو، اُوندے ناں دے وسیلے دُعا منگوں، ساری خلقت دے سامݨے اُوندے کمیں دا بیان کرو۔ اُوں اپنڑے عہد کُوں ہمیشاں یاد رکھیں یعنی اُوندے کلام کُوں جیرھا اُوں ہزار پشتیں واسطے فرمائے۔ ہُوں عہد کُوں جیرھا اُوں اِبراہیم نال قائم کِیتےاِتے ہُوں قَسم کُوں جیرھی اُوں اِسحاق نال کھادی" (زبور ١٠٥: ٨۔ ٩)

رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۰

اللہ سَئیں دی حضرت موسیٰ نال ملاقات : پیدایش ۔ باب خُروج ۔ ۳۔٤باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاا ے جو تُساں شالاں آباد اتےشاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جانڑےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آچ وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔ جیرھا اللہ سَئیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

پچھلے پروگرام ءِچ آساں سیکھیا ہا جو مُلک ۔ مِصر دے بادشاہ فرعون حضرت اِبراہیم دی آل یعنی بنی اِسرائیل کُوں اپنڑا غلام بنڑاتے ہَنُوں محنت مشقت کروِیندا ہا۔ آساں ایہ وی ڈیساں ہا جو " ۱۲۔مصری جتنا اُنہیں تَے ظلم کریندے ہَئے او اُتنا زیادہ وَدھدے پَھلدے ہَئے اتے مُلک ءِچ کِھنڈدے ہَئے اِیں واسطے مصری بنی اِسرائیلیں کنُوں ڈرنڑ لگ پَئے۔(خروج ۱: ۱۲)۔ چھیکڑ فرعون ہِک حکم جاری کِیتا بنی اِسرائیل دے گھر پیدا تِھیوونڑ والا ہر چُھواہر دریا ءِچ سَٹ ڈِتا وَنجے تاں جو او زندہ نہ رَہوے۔

وَل وی اللہ سَئیں جیرھا شیطان کنُوں زیادہ زورآور اے جَیں فرعون کُوں اِیں بُرائی دا جیرھی او اِنہیں نال کریندا پیا ہا ناکام کرَنڑ دا منڑوبہ بنڑایا۔ آساں ڈِٹھے جو فرعون دی دِھی دریا ءِچ ہِک اِسرائیلی ہال کُوں ٹوکرے ءِچ ڈِٹھا اتے اُوکُوں ترس آ ہَئیا اُوں ہال کُوں چا کِھدا اتے اپنڑا پُتر بنڑا کِھدا اتے اُوندا ناں موسیٰ رکھیا۔ وَل حضرت موسیٰ اُوں بادشاہ فرعون دے گھر ءِچ وَڈا تِھیا جیرھا اِسرائیلیں دا ہَنُوں وَڈا دشمن ہا۔ اللہ سَئیں اپنڑی حکمت نال حضرت موسیٰ کنُوں کم کِھدا۔ تاں جو او بنی اِسرائیل کُوں ظالم بادشاہ فرعون دی غلامی ءِچوں کڈھے۔ جڈاں حضرت موسیٰ چالیہ سالیں دے تَھے تاں او اپنڑے وَڈے دشمن فرعون دے گھروں بَھج ہَئے۔ چالیہ سال تَئیں حضرت موسیٰ مدیان دے بَر بیابانیں ءِچ اِڈے اُڈے پھردے رہے، اُتھائیں اُنہیں شادی کِیتی اتے اپنڑے سوہرے دِیاں بھیڈاں بکریاں چریندے رہے

ہُنڑ آساں آگوں وَدھدے ہَئیں اتے ڈیہدے ہَئیں جو اللہ سَئیں کیویں اپڑے آپ کُوں حضرت موسیٰ تَے ظاہر کِیتا تاں جو او اُنہیں کُوں فرعون دے کولھ بھیجݨ اتے حضرت موسیٰ بنی اِسرائیل دی رہنمائی کرَنڑ اتے اُنہیں کُوں مُلک۔ مِصر یعنی غلامی دے گھر ءِچوں کڈھ تَے اُوں وطن ءِچ گِھن وَنجڑ جَیندا وعدہ اللہ سَئیں صدیاں پہلے کِیتا ہا۔ آساں توریت شریف دی کتاب خروج دے تریجھے باب دا مطالعہ کریندے پَئے ہَئیں۔ جِتھاں لکھیا لاتھے جو" ۱۔ اتے حضرت موسیٰ اپڑے سَوہرے حضرت یترو دا اجڑ چریندے رہ ویندے ہَن۔ ہِک ڈینہہ او آجڑکُوں ہَکلیندے ہوئے بیابان دے ڈوجھے پاسے مُقدس پہاڑ یعنی کوہ۔ سینا دے نزدیک پہنچ گئے۔۲۔ اتے اُتھاں اُنہیں ہِک جھاڑی دے ءِچوں بھاہ دے شعلہ ءِچ خُداوند دا فرشتہ ظاہر تِھیا۔ حضرت موسیٰ جو نِگاہ کِیتی اتے ڈِٹھا ہِک جھاڑی کُوں بھاہ لگی پَئی ہے، پَر او سڑدی کِینی۔۳۔اُنہیں سوچیاں جو ایہ حیرانی دی گالھ اے ! مَیں ذرا نزدیک وَنج تَے ڈیہدا جو ایہ جھاڑی سڑ دی کِیوں نَئیں پَئی؟٤۔ جیرھے ویلے اللہ سَئیں ڈِٹھا جو حضرت موسیٰ ڈیکھݨ کِیتے نزدیک آندے پَئِن، تاں جھاڑی دے ءِچوں رَب العزت دی آواز آئی " موسیٰ! موسیٰ! اُنہیں جواب ڈِتا جی سَئیں مَیں حاضر ہاں۔٥۔ اللہ سَئیں فرمایا: زیادہ نزدیک نہ آ اتے جُتی وی لہا ، کِیوں جو جِتھاں تُوں کھڑیں ایہ جاہ پاک اے۔ ٦۔ وَلا اللہ سَئیں فرمایا مَیں تَیڈے پیوٗ ڈاڈے دا خُدا یعنی حضرت اِبراہیم ،حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب دا خُدا ہا جیرھا اُنہیں تے ظاہر تِھیندا ہامی۔ ایہ سُݨ تَے حضرت موسیٰ اپݨا مُونہہ لُکا گِھدا کِیوں جو او جلوہ۔خُداوندی دے پاسے ڈیکھݨ کنُوں ڈرݨ لگ پَئے ہَن۔

۷۔اتے رَب العزت فرمایامَیں اپڑے لوکیں کُوں ڈیہدا رہ ویندا جیرھے مُلک مِصر ءِچ بَہُوں مُصیبتاں برداشت کریندے پَئِن۔ اتے مَیں اُوں ڈکھیں کنُوں وی واقف ہاں جیرھے مِصری کاردار اُنہیں کُوں ڈینِدن اتے ہُنڑ مَیں اُنہیں دی فریاد سُݨ گِھدی اے۔۸۔ہِیں خاطر مَیں اُنہیں کُوں مِصرئیں دے ہَتھوں چُھڑاوݨ واسطے آسمان کنُوں لہہ آیا تاں جو اِیں مُلک ءِچوں کڈھ تے اُنہیں کُوں ہِک چنگے اتے وَڈے مُلک ءِچ پُہنچاواں جِتھاں ہر چیز دی فروانی اے یعنی کنعانئیں، حِتئیں، امورئیں، فرزِئیں، حوئیں اتے یبُوسَئیں دے مُلک ءِچ۔ ۹۔بنی اِسرائیل دی فریاد مَیں سُݨ گِھدی اے اتے مَیں او ظُلم وی جیرھا مِصری اُنہیں تَے کریندے پَئِن ، ڈیکھ گِھدے می۔ ۱۰۔بس ہُنڑ مَیں تَیکُوں فرعون دے کولھ بِھجیںداں پیا جو تُوں مَیڈی قوم کُوں مِصر ءِچوں کڈھ آویں۔ ۱۱۔حضرت موسیٰ بارگاہِ الہیٰ ءِچ عرض کِیتی: مَیں کون ہاں جیرھا فرعون

دے کولھ وَنجاں اِتے بنی اِسرائیل کُوں مِصر ےءِچوں کڈھ آواں؟ ۱۲۔ رَب العزت فرمایا! مَیں ضرور تَیڈے نال رہ ویساں، جڈاں تُوں اُنہیں لوکیں کُوں مِصر ءِچوں کڈھ آؤسیں تاں تُساں سارے ہِیں پہاڑ تے مَیڈی عبادت کریسو۔ اِیہو اِیں گالھ دا ثبوت ہوسی جو مَیں اِی تَیکُوں بھیجیا ہا۔

۱۳۔حضرت موسیٰ وَلا عرض کِیتی: جڈاں مَیں بنی اِسرائیل دے کولھ وَنج تے اُنہیں کُوں آکھاں جو مَیکُوں تُہاڈے پیوٗ ڈاڈے دے خُدا تُہاڈے کولھ بھیجیا ہے تاں جے او مَیں کنُوں پچھڑ چا جو " او کون ہے ؟ تاں مَیں اُنہیں کُوں کیا جواب ڈیساں۔۱٤۔رَب العزت موسیٰ کُوں فرمایا: مَیں جیرھا ازل کنُوں ہاں اِتے ہمیشاں تَئِیں رہ ویساں یعنی مَیں جیرھا ہاں بَس ہاں ۔۱۵۔ تُوں بنی اِسرائیل کُوں ایہ آکھیں جو مَیکُوں اللہ ، ہُوں تُہاڈے پیوٗ ڈاڈے حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب دے خُدا تُہاڈے کولھ بھیجئں ، ازل کنُوں آبد تَئِیں میڈا اِیہو ناں اے ہر پیڑھی ءِچ میڈا ذِکر ہِیں ناں نال تِھیندا رہ ویسی"(خروج۳: ۱۔ ۱۵)

تُساں آج دا پروگرام سُٹئِیں ، تُہاڈا بَہُوں شکریہ۔ با فضلِ ربی اگلے پروگرام ءِچ آساں حضرت موسیٰ دی حیاتی دے بارے مزید سیکھسُوں اِتے ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ کُوں ظالم بادشاہ فرعون دے کولھ کِیویں بھیجیسی۔

اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکت ڈیوے۔ تُساں او کلام سُٹیئں جیرھا اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ نال فرمایا جو" مَیں جیرھا ازل کنُوں ہاں اِتے ہمیشاں تَئِیں رہ ویساں یعنی مَیں جیرھا ہاں بَس ہاں ۔، ازل کنُوں آبد تَئِیں میڈا اِیہو ناں اے ---رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ۳۰

اللہ سَئِیں دی حضرت موسیٰ نال ملاقات : پیدایش ۔ باب خُروج ۔ ۳۔٤باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں آباد اتےشاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جانڑےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئِیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔ جیرھا اللہ سَئِیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

پچھلے پروگرام ءِچ آساں سیکھیا ہا جو مُلک۔ مِصر دے بادشاہ فرعون حضرت اِبراہیم دی آل یعنی بنی اِسرائیل کُوں اپنڑا غلام بنڑاتے ہَہُوں محنت مشقت کروِیندا ہا۔ آساں ایہ وی ڈِیساں ہا جو " ۱۲۔مصری جتنا اُنہیں تَے ظلم کریندے ہَئے او اُتنا زیادہ وَدھدے پَھلدے ہَئے اتے مُلک ءِچ کِھنڈدے ہَئے اِیں واسطے مصری بنی اِسرائیلیں کنُوں ڈرنڑ لگ پَئے۔(خروج ۱: ۱۲)۔ چھیکڑ فرعون ہِک حکم جاری کِیتا بنی اِسرائیل دے گھر پیدا تِھیوونڑ والا ہر چُھواہر دریا ءِچ سَٹ ڈِتا وَنجے تاں جو او زندہ نہ رَہوے۔

اللہ سَئِیں ہَلدی جھاڑی ءِچوں کوہ سیناتَے حضرت موسیٰ نال جیرھا کلام کِیتا اِساں اِیں کنُوں اللہ دِیاں کم از کم چار صفتاں سیکھدے ہَئِیں۔

نمبر ۱۔ آساں سِکھدے ہَئِیں جو اللہ پاک اے ۔ جڈاں حضرت موسیٰ ہَلدی جھاڑی دے شعلے ڈِٹھے تاں او حیران تَھے اتے اِیں رازکُوں جاݨن کِیتے نزدیک ہَئے تاں اللہ دی آواز سُنّی ۔ اللہ حضرت موسیٰ کُوں سَڈیا۔ حضرت موسیٰ بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ ڈر ہَئے اتے اپنڑا مُونہہ لُکا گِھدا۔ حضرت موسیٰ کِیوں ڈر ہَئے؟ کِیوں جو او بارگاہِ الہیٰ ءِچ کھڑے ہَن۔ اِیں واسطے خُدا تعالیٰ اُنہیں کُوں خبردار کِیتا جو "زیادہ نزدیک نہ آ" اپنڑی جُتی لہہ چا کِیوں جو جِتھاں تُوں کھڑی تِھیا او زمین پاک اے"۔ خُدا جیرھا حضرت موسیٰ کُوں بھاہ دے شعلئیں ءِچوں ڈِکھالی ڈِتی واقعی پاک اتے قُدوس اے۔ اللہ سَئِیں چاہندے جو ہر کُوئی اللہ دی پاکیزگی کنُوں واقف تِھیوے۔ اللہ دے فرِشتے جیرھے یکاں اُوندی بارگاہ ءِچ کھڑے رَہندِن پاک کام فرمیندےجو: او

ڈِینہہ رات بغیر آرام کِیتاں ایہ آہدے رَہندِن جو پاک ، پاک ، پاک رَب العزت خُدا ِ قادر جیرھا ازل ءِچ ہا اَتےہے اَتے جیرھا وَلا آوݨ والاہے" (مکاشفہ ٤: ٨)۔ فرِشتے اللہ دی پاکیزگی کُوں سُݨجاندِن۔ تُساں جیرھے ایہ پروگرام سُݨدے پئے ہو کیا اللہ سَئِیں دی پاکیزگی کنُوں واقف ہوے؟

آؤ ذرا غُور کروں جو اِیندا کیا مطلب اے؟ آساں پچھلے سبقئیں ءِچ سِکھیا ہا جو اللہ دی پاکیزگی حضرت آدم اَتے ڈاڈی حوا کُوں خطا کرَݨ دے بعد باغِ عدن ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا ہا۔ اللہ دی پاکیزگی قابیل دی قُربانی کُوں منظور نہ کِیتا، اللہ دی پاکیزگی اِی دے باعث حضرت نوح دے زمانے دے لوک پاݨی دے طوفان ءِچ غرق تِھے، اِیندے بعد لوکیں اللہ دے خلاف بغاوت کرَݨ دی غرض نال بابل ءِچ ہِک بُرج آسمان تَئِیں بݨاوݨ دی کوشش کِیتی پَر خُدا دی پاک ذات اُنہیں دی ہولی وَݨا چھوڑی اَتے اِیں وجہ کنُوں اُنہیں کُوں ہِک ہِے دی گَالھ سمجھ نہ آندی ہَئِی اِیں واسطے او روئے زمین تے کھنڈو کھانڈ تھی گئے۔ وَل حضرت اِبراہیم دے زمانے ءِچ اللہ سَئِیں اپݨی پاکیزگی دی وجہ کنُوں آسمان کنُوں بھاہ اَتے گندھک وَسا تے سدوم دے لوکیں کُوں سُوا کر ڈِتا کِیوں جو او ہر طرح دی بُرائی دے شوقین ہَن۔

ہَݨُوں افسوس دی گَالھ اے جو آج دے لوک وی اللہ دی پاکیزگی دی قدر نَئِیں کریندے۔ او اللہ دی پاک ہستی دے بارے سوچیندے وی نَئِیں جو او کیا اے؟نہ اِنہیں لوکیں خُدا دی خُدائی کُوں پہنچائیں نہ اِی اُوندی پاک ہستی کنُوں واقف تَھے۔ آساں اپݨے چودھاروں لوکیں کُوں گناہ دی لذت کنُوں برباد تِھیندا ڈیکھ سگدے ہَئِیں(کیا پتا آساں خُود وی گناہ دی لذت ءِچ غرق ہُووں) آساں اکثر ڈیہدے ہَئِیں جو لوکیں کُوں خُدا دی خُدائی اَتے اُوں پاک ہستی نال دی ذرا وی پروا کَینی۔ او مذہب کُوں نفیس برقعے وانگوں پاتی تاں پَئِین پَر پاک کلام کُوں اُوویں نَئِیں سَمجھندے جو او خُدا دی سچائی اَتے پاکیزگی کنُوں واقف ہووݨ۔ ہَݨُوں سارئیں دی عادت ہے جو او ہر گَالھ نال بِسمہ اللہ بسمہ اللہ آہدے رہ ویندے یا ہر گَالھ نال انشااللہ دا ورد کریندے رَہندِن۔ پَر سچ گَالھ ایہ ہے جو اللہ دی منشاں کڈاہیں اُنہیں دے ذہن ءِچ نَئِیں ہوندی بلکہ ایہ فقط زبانی کلامی اے۔

آساں ڈٹھے جو لوک اللہ دی پاک ہستی کُوں سمجھݨ کنُوں قاصر ہِن۔ کِیوں جو او پاکیزگی دا او رستہ جیرھا اللہ سَئِیں ڈساۓ قبول نَئِیں کریندے بلکہ او اپݨی مرضی نال اَتے اِنسانی سوچ دے مطابق نیک بݨݨ چاہندِن۔ کُجھ تاں سمجھندن جو او زیادہ روزے رکھ کرائیں، حفظ کِیتی دعائیں کرَݨ نال ، وضو اَتے طہارت کرَݨ نال نیک اَتے متقی بݨ ویسݨ۔ پَر اللہ دا کلام ڈسیندے جو ساڈے ڈکھاوے دے کم اَتے ظاہری اعمال خُدائے پاک کُوں خُش نَئِیں کر سگدے ، او فقط ظاہری یا ڈکھاوے دی عبادت اَتے پاکیزگی کُوں پسند نَئِیں کریندا بلکہ اُوندی خُشنودی باطنی اَتے دلی پاکیزگی اے۔ پیارے دوستو! اللہ پاک اے۔ ایہو وجہ ہَئی جو اُوں حضرت موسیٰ کُوں فرمایا" اپݨی جُتی لہہ کِیوں جو جیرھی جاہ تَے تُوں کھڑی تِھیا او پاک زمین اے"۔

نمبر۔۲ڈوجھی گَالھ جیرھی آساں سِیکھسُوں اُوندا سارا دارومدار اُوں آوازتَے ہے جیرھی رَب العزت بَلدی جھاڑی ءِچوں فرمائی۔ آساں اِیں نتیجے تَے پہنچئے ہَئِیں جو اللہ سَئِیں نہ فقط پاک اَتے قدوس اے بلکہ او با وفا اَتے وعدہ وفا وی ہے۔ اللہ سَئِیں جیرھی پہلی گَالھ حضرت موسیٰ نال فرمائی کیا تُہاکُوں یاد ہے او کیا ہَئی؟ اللہ سَئِیں فرمایا: مَیں تیڈے پیوٗ ڈاڈے دا خُدا یعنی اِبراہیم دا خُدا، اِسحاق دا خُدا اَتے یعقُوب دا خُدا ہاں(خروج ۳: ۱٦)۔ایہ الفاظ ہر اُوں شخص کِیتے باعثِ مسرت بݨ سین جیرھے قُرب ِ الہیٰ دے خواہش مند ہِن اَتے اُوندے نال عظیم رشتے ءِچ منسلک تِھیووݨ چاہندِن۔ اَتے اُوندے نال انتہائی قُربت ءِچ رَہݨ چاہندِن۔ اللہ پاک حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اَتے حضرت یعقُوب نال عہد کِیتا ہا۔ اَتے او عہد نبھاوݨ والا اے عہد تڑوڑݨ والا نَئِیں یعنی پورا کریندے اَتے وعدہ بُھلدا نَئِیں۔ او کڈاہیں اپݨے چاہݨ والئیں کُوں کلہاں نہ کریسی اَتے نہ اِی گمراہ تِھیووݨ ڈیسی۔ بھانویں جو سال ہا سال لَہنگ وَنجݨ۔ بلکہ اِیویں جیویں اُوں حضرت اِبراہیم ، اِسحاق اَتے یعقُوب اَتے اُوندی آل نال کِیتے عہد کُوں بُھل نَئِیں گیا بلکہ یاد رکھیا۔

تُساں آج دا پروگرام سُݨئِیں ، تُہاڈا بَہُوں شکریہ۔ با فضلِ ربی اگلے پروگرام ءِچ آساں حضرت موسیٰ دی حیاتی دے بارے مزید سیکھسُوں اَتے ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ کُوں ظالم بادشاہ فرعون دے کولھ کِیویں بھیجیسی۔

اللہ سَئِیں ٹُہاکُوں برکت ڈِیوے۔ ٹُساں او کلام سُݨیئں جیرھا اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ نال فرمایا جو" مَیں جیرھا ازل کنُوں ہاں اَتے ہمیشاں تَئِیں رہ ویساں یعنی مَیں جیرھا ہاں بَس ہاں ۔، ازل کنُوں آبد تَئِیں میڈا اِیہو ناں اے ---رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۰

اللہ سَئِیں دی حضرت موسیٰ نال ملاقات : پیدایش ۔ باب خُروج ۔ ۳۔٤باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاءے جو تُساں شالاں آباد اَتےشاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جانڑےاَتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اَتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئِیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔ جیرھا اللہ سَئِیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

پچھلے پروگرام ءِچ آساں سیکھیا ہا جو مُلک ۔ مِصر دے بادشاہ فرعون حضرت اِبراہیم دی آل یعنی بنی اِسرائیل کُوں اپنڑا غلام بنڑا تے بَہُوں محنت مشقت کروِیندا ہا۔ آساں ایہ وی ڈیساں ہا جو " ۱۲۔مصری جتنا اُنہیں تَے ظلم کریندے ہَئے او اُتنا زیادہ وَدھدے پَھلدے ہَئے اَتے مُلک ءِچ کِھنڈدے ہَئے اِیں واسطے مصری بنی اِسرائیلیں کنُوں ڈِرنڑ لگ پَئے۔(خروج ۱: ۱۲)۔ چھیکڑ فرعون ہِک حکم جاری کِیتا بنی اِسرائیل دے گھر پیدا تِھیوونڑ والا ہر چُھواہر دریا ءِچ سَٹ ڈِتا وَنجے تاں جو او زندہ نہ رَہوے۔

ہُنڑ تُساں اپنڑا خیال ڈِساؤں؟ کیا تُہاکُوں خُدا دی وفا چنگی لگدی اے؟ کیا تُساں اللہ سَئِیں دی اُوں محبت کنُوں جیرھی اُوں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اَتے حضرت یعقُوب نال رکھی اَتے اُوں عہد کنُوں اللہ سَئِیں اُنہیں نال بَدھیا خُش ہوے؟ ایہ سوال ہر اُوں شخص کِیتے بَہُوں اہم اے جیرھا چاہندے جو اُوندی حیاتی اِیں دُنیا ءِچ وی خُشئیں کنُوں بھری ہوے، با برکت ہوے مطمئن ہوے اَتے آونڑ والے جہان ءِچ وی۔ کیا تُساں اہل مذہب ہوے؟ آساں تُہاڈے کنُوں ایہ سوال نَئِیں پُچھدے۔ کیوں جو مذہبی رسماں اَتے اصولیں دی پیروی کہیں شخص کُوں اللہ دی حضوری ءِچ نیک نہ بنڑسی۔ پَر ساڈا ایہ سوال اے جو کیا تُہاڈا اللہ دے نال سچا رشتہ اے؟ اللہ سَئِیں جیرھے چھٹکارے دی راہ ڈِکھائی اے کیا تُساں اُوں راہ تے اِیمان رکھندے ہوے؟ کیا تُہاکُوں پتا اے جو مذہب دی پیروی ہِک اینجھ چیز اے اَتے خُدا دی پاک ذات دے نال تابعداری دا رشتہ رکھنڑ اینجھ چیز اے؟

آج کل دُنیا ءِچ ہزاراں مذہب ہِن۔ مثال دے طورتے ماہرین۔ مذاہب دا آکھڑ اے جو صرف برازیل مُلک ءِچ چار ہزار کنُوں زیادہ مذہب اِتے فرقے ہِن! چار ہزار مذہب! اتنی وَڈی حیرانی دی گالھ! تاں وَل برازیل دے اندر چار ہزار دیوتا ہوسن؟ یا اللہ دی قُربت حاصل کرَنڑ واسطے چار ہزار اینجھ اینجھ رَستے ہوسن؟ پَر گالھ ایویں ہے کائنا۔ اللہ دا کلام فریندے" کِیوں جو خُدا ہِک اے اِتے خُدا اِتے اِنسان دے آدھ ءِچ آدھی والا وی ہِک یعنی عیسیٰ المسیح جیرھا اِنسان بنڑیا " (۱۔ تیمتھیس ۲: ۵)۔ تاں وَل دُنیا دے ءِچ ہزاراں مذاہب اِتے ہزاراں فرقے کِیوں ہِن؟اِیں‌دی وجہ ایہ اے جو حضرت آدم دی اولاد نیکی دی اُوں بنیاد دی پرواہ نَئِیں کِیتی جیرھی اللہ سَئِیں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب دے نال عہد کریندے ہوئیں رکھی ہَئی۔ او لوک اُنہیں وعدئیں کنُوں بے خبر ہِن جیرھے اللہ سَئِیں اُوں آدھی والے دے بارے حضرت اِبراہیم اِتے اُواُنہیں دی آل نال کِیتن جو ہِک آدھی والا دُنیا ءِچ آوسی اِتے حضرت آدم دی آل کُوں گناہ دی سزا کنُوں اِتے گناہ دی گرفت کنُوں چُھٹکارہ ڈیسی۔ اِیں حقیقت کنُوں بے خبر ہِن جو اللہ دا کلام لاتبدیل اے۔ اللہ دا کلام لوکیں کُوں تبدیل کریندے پَر خُود لا تبدیل اے۔ ہَہُوں لوک اُوں عظیم ہستی کنُوں نا واقف ہِن جیرھا با وفا خُدا اے۔ اللہ دے کلام ءِچ لکھیا لاتھے جو " آسمان اِتے زمین مِٹ ویسن پَر مَیڈے مُونہہ دی گالھیں ہرگز نہ۔مٹسین"

جڈاں حضرت موسیٰ ہَلدی جھاڑی ءِچ رَب العزت دا جلوہ ڈِٹھا تاں اللہ اپنڑی ہِک ہِی عظیم صفت ظاہر کِیتی۔ ایہ صفت اُوندا رحیم ہوونڑ اے یعنی او غفور الرحیم اے۔ اللہ سَئِیں نہ فقط پاک اِتے وعدہ وفا کریندے بلکہ او غفور و رحیم وی ہے۔ اِیں واسطے اللہ سَئِیں بنی اِسرائیل دے بارے فرمایا: اِتے رَب العزت فرمایامَیں اپنڑے لوکیں کُوں ڈیہدا رہ ویندا جیرھے مُلک مِصر ءِچ ہَہُوں مُصیبتاں برداشت کریندے پَئِن۔ اِتے مَیں اُوں ڈِکھیں کنُوں وی واقف ہاں جیرھے مِصری کاردار اُنہیں کُوں ڈِیندِن اِتے ہُنڑ مَیں اُنہیں دی فریاد سُنڑ گِھدی اے۔۸۔ہِیں خاطر مَیں اُنہیں کُوں مِصرئیں دے ہتھوں چُھڑاونڑ واسطے آسمان کنُوں لہہ آیا تاں جو اِیں مُلک ءِچوں کڈھ تے اُنہیں کُوں ہِک چنگے اِتے وَڈے مُلک ءِچ پُہنچاواں جِتھاں ہر چیز دی فروانی اے۔۔۔ پہنچا ڈِیساں"(خروج ۳: ۷، ۸)۔

اللہ سَئِیں کِیوں بنی اِسرائیل کُوں آزاد کروا تے ہِک چنگے اِتے وَڈے مُلک ءِچ آباد کرَنڑ کِیتے اُنہیں دی رہنمائی فرمائی؟ کیا بنی اِسرائیلی اللہ دی رحمت دے حق دار

ہَن؟ کیا ایہ اُمت دُنیا دی ہِنئیں اُمتئیں کنُوں چنگی اُمت ہَئی؟ کَینا۔ اصلوں کَینا! تاں وَل اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں رہائی ڈیواونڑ اتے برکت ڈیوونڑ دا فیصلہ کِیوں کِیتا؟ فقط اپنڈی وفا داری اتے رحمت دی وجہ کنُوں۔ پاک کلام فرمیندے: اُنہیں دا رونڑ اتے فریاد بارگاہِ الہیٰ ءِچ وَنج پہنچی۔ ٢٤۔ تاں رَب العزت اپنڑے اُوں عہد کُوں یاد کِیتا جیرھا اُوں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب نال کِیتا ہا ۔ ٢٥۔ اتے رَب العزت بنی اِسرائیل تَے کرم دی نِگاہ فرمائی اتے اُنہیں دا خیال رکھیا" (خروج ٢: ٢٣۔ ٢٥)۔ جیا! اللہ دی ذات غفور و رحیم اے۔

بَلدی جھاڑی دے واقعے ءِچ ساکُوں اللہ دی ہِک ہِی صفت نظر آندی اے جو حضرت موسیٰ اللہ کنُون پچھدِن جو " مَیکُوں اپنڑا ناں تاں ڈساں جو تَیڑا ناں کیا اے؟" کیا ممکن ہے جو اُوں ازلی خُدا کُوں فقط ہِک اِی ناں نال سَڈیا وَنجے۔ جَیندے ءِچ اُوندیاں یکیاں صفتاں آ وَنجنڑ؟ خُدا جیرھا بَہُوں عظیم ترین، پاک ترین، وعدہ وفا اتے غفور و رحیم ہے ، جَیں کُوں اِنسان اپنڑی اِنسانی آنکھ نال نَئِیں ڈیکھ سگدا، جَیں کُل کائنات کُوں خلق کِیتے، جیرھا سب کُجھ ڈیہدے، جَینکُوں ہر چیز دی خبر اے، اتے او سب کُجھ کرَنڑ اُتے قادر اے، اُوندا کیا ناں ہوسی؟ کُجھ لوک فقط اتنا جاݨدِن جو اُوندا عبرانی ناں " یہواہ" اتے عربی ناں " اللہ" اتے فارسی ناں " خُدا" اتے انگریزی ناں" گاڈ"اے۔ اللہ سچ مُچ خُدا اے۔ وَل وی ، خُدا اُوندا کُوئی ناں نَئِیں۔او خُدا ہے۔ جیویں مَیں آدمی ہاں پَر آدمی کُوئی مَیڑا ناں تاں نَئِیں۔ ساڈے ءِچوں ہر کہیں دا کُوئی نہ کُوئی ناں اے جیرھا میڈی پہچان اے۔ تاں خُدا دا کیا ناں اے۔ ڈیکھو اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ کُوں کیا جواب ڈیندِن۔ ١٤۔رَب العزت موسیٰ کُوں فرمایا: مَیں جیرھا ازل کنُوں ہاں اتے ہمیشاں تَئِیں رہ ویساں یعنی مَیں جیرھا ہاں بَس ہاں ۔١٥۔ تُوں بنی اِسرائیل کُوں ایہ آکھیں جو مَیکُوں اللہ ، ہُوں تُہاڈے پِیوُٗ ڈاڈے حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب دے خُدا تُہاڈے کولھ بھیجئں ، ازل کنُوں آبد تَئِیں میڈا اِیہو ناں اے ہر پیڑھی ءِچ میڈا ذِکر ہِیں ناں نال تِھیندا رہ ویسی"(خروج٣: ١۔ ١٥) ۔ عبرانی ءِچ یہوواہ، انگریزی ترجمہ " لارڈ یعنی خُداوند اتے ولوف دے مطابق ترجمہ اے خُدائے واحدجیرھا ہمیشاں تَئِیں ہے۔ اللہ دا کیا ناں اے جیرھا اُوندی ابدیت کُوں ظاہر کرےکیا تُساں سُݨئیں؟ ایہ ہے خُداوند یعنی " حی القیوم" پاک کلام ءِچ نبئیں اللہ کُوں سینکڑاں ناں ڈِتیئن پَر ایہ ناں یعنی خُداوند سب کنُوں زیادہ استعمال تھے چھی ہزار پنج سَو کنُوں وی بَہُوں زیادہ۔ خُداوند خُدا ابدی خُداوند اے" مَیں

جیرھا ازل کنُوں ہاں" یعنی جیرھا ہے اِتے جیرھا ہمیشاں تَئِیں قائم اے اوہُو آبدی ذات اے! نہ کُوئی اُوندا شروع اے نہ آخر اے اِتے نہ اِی کُوئی اُوندے وانگوں اے۔ او جایا نَئِیں بلکہ موجود اے اِتے او اپݨی قدرت اپݨے زور نال موجود اے۔ او جیرھا کَل ہا آج ہے اِتے آبد تَئِیں رَہسی۔ او لاتبدیل اے ۔ خُداوند یعنی ہمیشاں تَئِیں رَہݨ والا۔ عربی ءِچ حیی القیوم" ایہو اُوندا ناں اے۔

مَیڈے ہِھراوں! کیا تُساں اللہ کُوں چاݨدو! کیا تُساں اُوندی پاکیزگی کُوں پہچاݨ گِھدے؟ کیا تُساں اُوندی وفا داری کنُوں خُش ہِوے؟ کیا تُہاڈے اُتے اُوندی رحمت تھی اے؟ کیا تُساں کلام دا یقین کریندو؟ کیا تُساں حضرت اِبراہیم، اِسحاق اِتے یعقوُب دے خُدا دی قُربت چاہندو؟ جَیرھے خُدا ہَلدی جھاڑی ءِچوں حضرت موسیٰ نال کلام فرمایا۔ کیا تُساں ہُوں خُدا کُوں چاݨدو؟

تُساں آج دا پروگرام سُݨئِیں ، تُہاڈا ہَہُوں شکریہ۔ با فضلِ ربی اگلے پروگرام ءِچ آساں حضرت موسیٰ دی حیاتی دے بارے مزید سیکھسُوں اِتے ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ کُوں ظالم بادشاہ فرعون دے کولھ کِیویں بھیجیسی۔

اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکت ڈِیوے۔ تُساں او کلام سُݨیئں جیرھا اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ نال فرمایا جو" مَیں جیرھا ازل کنُوں ہاں اِتے ہمیشاں تَئِیں رہ ویساں یعنی مَیں جیرھا ہاں بَس ہاں ۔، ازل کنُوں آبد تَئِیں میڈا اِیہو ناں اے ---رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۱

فرعون :خُداوند کون اے؟ پیدایش ۔ باب خُروج ۔٤۔ ۷باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں آباد اتےشاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔ جیرھا اللہ سَئیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

آج آساں توریت شریف دی ڈوجھی کتاب کنُوں حضرت موسیٰ دی حیات۔ طیبہ دا باقی حصے تَے غور کریندئیں ہوئیں سِکھسُوں جیرھا حضرت موسیٰ اتے مُلک۔ مِصر ءِچ بنی اِسرائیل دے بارے ہے۔ پچھلے سبقئیں ءِچ آساں سِکھا ہا جو فرعون بنی اِسرائیل کُوں کِیویں کِیویں ڈُکھ ڈِتے اتے اُنہیں کُوں اپݨی غلامی ءِچ رکھیا۔ وَل اللہ سَئیں ارادہ کِیتا جو او فرعون دی بُرائی کُوں ختم کر ڈِیوے۔ اللہ سَئیں اِیں کم واسطے بنی اِسرائیل ءِچوں ہِک مرد۔ خُدا حضرت موسیٰ کُوں چݨّن دا فیصلہ فرمایا تاں جو بنی اِسرائیل کُوں فرعون دی غلامی کنُوں چُھڑاوے۔

ساکُوں پتا چلیا جو حضرت موسیٰ سارے مِصری علوم سِکھئے۔ چالیہ سال دی عمر ءِچ حضرت موسیٰ اپݨے طریقے نال اتے اپݨے زور نال بنی اِسرائیل کُوں چھڑاوݨ دی کوشش کِیتی۔ حضرت موسیٰ دی اپݨی کوششیں نہ صرف بَہُوں زیادہ مسائل پیدا کر ڈِتے بلکہ اُنہیں کُوں مُلک۔ مِصر کنُوں بَھجݨ تَے مجبور کر ڈِتا۔ اتے اُنہیں کُوں فرعون کنُوں بچݨ دی خاطر بیابان ءِچ لُکݨا پَے گیا۔ حضرت موسیٰ کُوں اِیں گالھ دا اندازہ تھی گیا جو او اپݨی طاقت اتے اپݨے زور نال بنی اِسرائیل کُوں فرعون دی غلامی کنُوں ہرگز نَئیں چُھڑا سگدے۔ جے تَئیں اللہ سَئیں خُود اُنہیں کُوں زور عطا نہ کرے اتے اُنہیں دی مدد اتے رہنمائی نہ فرماوے۔ اِیویں او چالیہ سال تَئیں مدیان دے علاقے ءِچ بیابانیں ءِچ اپݨے سَوہرے یترو کاہن دے کولھ ٹِکے ریہے اتے اُنہیں دی بھیڑاں ہکریاں دا آجڑ چریندے ریہے۔

جڈاں حضرت موسیٰ آسی سالیں دے تَھئے تاں ہِک ڈِینہہ کوہ سینا اُتے اللہ سَئِیں بھاہ دے نال ہَلدی جھاڑی ڈِکھالی ڈِتی۔ جھاڑی ءِچ بھاہ تاں لگی پَئی ہَئی پَر اوں سڑ تَے سُوا نہ تھیندی پَئی ہَئی، ایہاں گَالھ حضرت موسیٰ کِیتے وی حیرت دا باعث ہَئی۔ جیرھے ویلے حضرت موسیٰ ایہ ڈِیکھݨ کِیتے نزدیک گئے تاں جھاڑی ءِچوں آواز آئی ایہ آواز رَب العزت دی ہَئی اِتے رَب العزت فرمایا: مَیں تَیڈے پِیوُٗ ڈاڈے دا خُدا یعنی حضرت اِبراہیم ،حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب دا خُدا ہا جیرھا اُنہیں تے ظاہر تِھیندا ہامی۔ ایہ سُݨ تَے حضرت موسیٰ اپݨا مُونہہ لُکا گِھدا کِیوں جو او جلوہ ِخُداوندی دے پاسے ڈِیکھݨ کنُوں ڈرݨ لگ پَئے ہَن۔

۷۔اِتے رَب العزت فرمایامَیں اپݨے لوکیں کُوں ڈِیہدا رہ ویندا جیرھے مُلک مِصر ءِچ بَہُوں مُصیبتاں برداشت کریندے پَئِن۔ اِتے مَیں اُوں ڈِکھیں کنُوں وی واقف ہاں جیرھے مِصری کاردار اُنہیں کُوں ڈِیندِن اِتے ہُݨ مَیں اُنہیں دی فریاد سُݨ گِھدی اے۔۸۔ہِیں خاطر مَیں اُنہیں کُوں مِصرئیں دے ہَتھوں چُھڑاوݨ واسطے آسمان کنُوں لہہ آیا تاں جو اِیں مُلک ءِچوں کڈھ تے اُنہیں کُوں ہِک چنگے اِتے وَڈے مُلک ءِچ پُہنچاواں جِتھاں ہر چیز دی فروانی اے یعنی کنعانئیں، حِتئیں، امورئیں، فرزِئیں، حوئیں اِتے یبُوسَئیں دے مُلک ءِچ۔ ۹۔بنی اِسرائیل دی فریاد مَیں سُݨ گِھدی اے اِتے مَیں او ظُلم وی جیرھا مِصری اُنہیں تَے کریندے پَئِن ، ڈِیکھ گِھدے می۔ ۱۰۔بس ہُݨ مَیں تَیکُوں فرعون دے کولھ بِھجیںداں پیا جو تُوں مَیڈی قوم کُوں مِصر ءِچوں کڈھ آویں۔

آساں جِتھوں گَالھ چھوڑی ڈِتی ہَئی اُتھاوں آگوں ٹُردے ہَئِیں۔ آساں توریت شریف ءِچوں ڈِیکھسُوں جو جڈاں اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ نال کلام کِیتا اِتے حضرت موسیٰ کوں فرعون دے کولھ بھیجیا۔ ترِیجھے باب ءِچ آساں ڈِسایا ہا جو اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ نال وعدہ کِیتا جو او اُوندے نال ہوسی پیا۔ او اُوکُوں عقل مندی ، دانش مندی اِتے اِختیار بخششیں تاں جو او مِصرئیں اِتے فرعون دا مقابلہ کر سگے۔ وَل وی آساں چوتھے باب ءِچ ڈِیکھسُوں جو عقل مندی، دانش اِتے اِختیار دے باوجود حضرت موسیٰ فرعون دے سامݨے وَنجݨ کنُوں ڈرِدِن۔ خروج دی کتاب دے چوتھے باب ءِچ اللہ سَئِیں فرمیندِن: ۱۔حضرت موسیٰ اللہ سَئِیں دی بارگاہ ءِچ عرض کِیتی: پَر او تاں مَیڈا یقین اِی نہ کریسن نہ مَیڈی گَالھ سُݨسن جے او اُلٹا اِیں آکھن جو اللہ سَئِیں تیکُوں ڈِکھالی اِی کَینی ڈِتی تاں وَل مَیں کیا کراں؟ ۲۔ تاں رَب العزت فرمایا : موسیٰ! تَیڈے ہَتھ ءِچ کیا اے؟ حضرت موسیٰ

جواب ڈِتا: عٰصا ہے۔ ۳۔ اللہ سَئِیں فرمایا: اِیکُوں زمین تے سَٹ ڈِے۔ حضرت موسیٰ عٰصے کُوں زمین تے سَٹیا، او ہُوں ویلے نانگ بݨ گیا۔ تاں حضرت موسیٰ نانگ کنُوں ڈرتے بھج پَئے۔٤۔ تاں اللہ سَئِیں فرمایا: موسیٰ ! اِیکُوں پُچھ کنُوں پکڑ تے چا گِھن۔ حضرت موسیٰ جیرھے ویلے اُوکُوں پُچھ کنُوں پکڑتے چاتا تاں او اُنہیں دے ہَتھ ءِچ وَلا عٰصا بݨ گیا۔ ٥۔ رَب العزت فرمایا: ایہ اِیں واسطے ہے، تاں جو بنی اِسرائیلی یقین کرِن جو مَیں جیرھا اُنہیں دے پیوٗ ڈاڈے حضرت اِبراہیم،حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب دا خُدا تیکُوں ڈکھالی ڈِتی ہے" (خروج ٤: ١۔ ٥)

"١٠۔حضرت موسیٰ عرض کِیتی: رَب العزت ! مَیکُوں نہ بھیج ، مَیں تاں بُلار نَئِیں، نہ پہلے ہامی اِتے نہ ہُݨ، جیرھے ویلے دا تُوں اپݨے بندے نال گالھیں پیا کریندِیں۔ مَیں تاں رُک رُک تے الیندا اِتے مَیڈی زبان ماہر گفتار وانگوں نَئِیں۔ ١١۔ تڈہواں رَب العزت اُنہیں کُوں فرمایا: زبان کَیں بݨائی اے کیا او مَیں نِمھیں؟ اِنسان کُوں اِیویں کُون پیدا کریندے جو او ہول سگے یا نہ ہول سگے، ڈیکھے یا نہ ڈیکھ سگے، سُݨے یا نہ سُݨ سگے؟ ١٢۔ بَس ہُݨ تُوں وَنج اِتے تَیڈی زبان دا ذمہ مَیں گِھنداں۔ جیرھا کُجھ آکھݨاں ہوسی، مَیں تیکُوں ڈسینداں رہ ویساں۔ ١٣۔وَل وی حضرت موسیٰ آکھݨ لگے: رَب العزت ! مَیں تَیڈی مِنت کریناں جو اِیں کم واسطے کَہِیں ہے کُوں جَیندا تَیڈا دل کرے بھیج ڈِے۔

١٤۔ول تاں اللہ سَئِیں وی حضرت موسیٰ نال ناراض تھی گیا اِتے آکھیس: کیا لاوی قبیلے ءِچوں ہارون تَیڈا بِھرا نَئِیں۔ مَیں جاݨدا جو او بُلار ہے اِتے او تیکُوں ملݨ کِیتے وی آندا پَئے اِتے تیکُوں ڈیکھ تے خُش تھیسی۔١٥۔ بس تُوں اُوکُوں ایہ ساریاں گالھیں ڈساویں۔ ہولَݨ ءِچ مَیں تُساں ڈوہائیں دی مدد کریساں۔ اِتے جیرھا کُجھ تُساں کرݨا ہوسی تُہاکُوں ڈسیندا رہ ویساں" (خروج ٤: ١٠۔ ١٥)

١٧۔ اِتے تُوں ایہ عٰصا اپݨے ہَتھ ءِچ سنبھالی وَنج کِیوں ہِیندے نال تَیں اِیہے مُعجزے ڈکھاوَݨ۔١٨۔ وَل حضرت موسیٰ اپݨے سَوہرے یِترو دے کولھ آ گئے اِتے آکھیونے: مہربانی کرو اِتے مَیکُوں اجازت ڈیوو جو مَیں مِصر ءِچ اپݨے بِھراویں دی خبر گِھناں جو اُنہیں دا کیا حال ہے؟ حضرت موسیٰ دے سَوہرے یترو آکھیا: کِیوں نہ؟ خُوشی نال وَنج!" ١٩۔ حضرت موسیٰ مِصر دُو روانہ کَینا تَھے ہَن اِتے اللہ سَئِیں وَلا اُنہیں نال کلام کِیتا اِتے آکھیا: بے دھڑک مِصر دُو لگا وَنج کِیوں جو جیرھے

تیکُوں مارَنڑ چاہندے ہَن او سارے مَر گئے ہِن۔ ۲۰۔تاں حضرت موسیٰ اپڑے ہال ہچے گڈھا تے ہِلھائے اتے او عٰصا جَیندے بارے اللہ سَئِیں فرمایا ہا جو نال چاتی وَنجیں ہَتھ ءِچ پا تے مِصر دُو روانہ تھی پَئے۔ ۲۱۔ اتے رَب العزت وَلا حضرت موسیٰ نال کلام کِیتا جو " جڈاں تُوں مِصر ءِچ پہنچے تاں فرعون دے کولھ وَنج تے او سارے معجزے ڈکھاویں جنہیں دی مَیں تیکُوں توفیق بخشی ہے۔ ۔۔ ۲۲۔ اتے تُوں فرعون کُوں آکھیں جو رَب العزت فرمیندے: بنی اِسرائیل قوم میکُوں پلیٹھی دے پُتر وانگوں پیاری اے ۔ ۲۳ ۔ اِیں واسطے مَیں تَیکُوں آہدا پیاں جو مَیڈے پُتر کُوں وَنجنڑ ڈے تاں جو او میڈی عبادت کرِن۔ جے تَیں اُنہیں کُوں نہ وَنجنڑ ڈِتا تاں وَل مَیں تیڈے پُتر بلکہ پلیٹھی دے پُتر کُوں مار گھتیساں۔

تُہاڈا ہَہُوں شکریہ جو تُساں پروگرام سنڑئیں: اللہ سَئِیں دے کرم نال آساں اِیں گالھ بات کُوں آگوں جاری رکھیسوں اتے ڈیکھسُوں جو اللہ سَئِیں فرعون اتے مِصرئیں اُتے ڈاہ آفتاں کِیویں بھیجاں تاں جو چانڑ گِھنڑن جو اُوہو رب العزت اے۔

اللہ سَئِیں تُہاکُوں برکتاں ڈیوے۔ خبردار رَہنڑ اتے خبردار کرَنڑ والا پیغام پاک کلام کنُوں سنڑوو!

" جے آج تُساں اُوندی آواز سنڑو تاں اپڑے دِلیں کُوں سخت نہ کرو"

(عبرانیوں ۳: ۱۵)

---رَب سوہڑے دے حوالے

سبق نمبر ۳۱

فرعون :خُداوند کون اے؟ پیدایش ۔ باب خُروج ۔٤۔ ۷باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان آج دے پروگرام ءِچ تُہاکُوں سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں آباد اتےشاد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِل سگدے۔ آساں خُش ہَئِیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔ جیرھا اللہ سَئِیں دے عظیم پیغمبر حضرت موسیٰ دی حیاتی بارے اے۔

آج آساں توریت شریف دی ڈوجھی کتاب کنُوں حضرت موسیٰ دی حیات۔ طیبہ دا باقی حصے تَے غور کریندئیں ہوئیں سِکھسُوں جیرھا حضرت موسیٰ اتے مُلک۔ مِصر ءِچ بنی اِسرائیل دے بارے ہے۔ پچھلے سبقئیں ءِچ آساں سِکھا ہا جو فرعون بنی اِسرائیل کُوں کِیویں کِیویں ڈُکھ ڈِتے اتے اُنہیں کُوں اپݨی غلامی ءِچ رکھیا۔ وَل اللہ سَئِیں ارادہ کِیتا جو او فرعون دی بُرائی کُوں ختم کر ڈِیوے۔ اللہ سَئِیں اِیں کم واسطے بنی اِسرائیل ءِچوں ہِک مرد۔ خُدا حضرت موسیٰ کُوں چݨّن دا فیصلہ فرمایا تاں جو بنی اِسرائیل کُوں فرعون دی غلامی کنُوں چُھڑاوے۔

۲۷۔ اِڈو رَب العزت حضرت ہارون کُوں فرمایا: بیابان ءِچ موسیٰ کُوں وِنج مِل! بس او گِیا اتے حضرت موسیٰ کُوں مُقدس پہاڑ کوہ سیناتے ملئے اتے گُھٹ تے گِلکڑی پاتی۔ ۲۸۔ اتے حضرت موسیٰ او سب کُجھ حضرت ہارون کُوں ڈِسایاجو اللہ سَئِیں میکُوں کیرھیاں کیرھیاں گالھیں فرمایاں ہِن اتے کیرھے کیرھے مُعجزے ڈکھاوݨ دا حُکم ڈِتس۔ ۲۹۔اِیندے بعد حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون مِصر ءِچ گئے اتے بنی اِسرائیل دے سارے بزرگیں کُوں ہِک جاہ تے کٹھا کِیتونے۔ ۳۰۔ اتے حضرت ہارون او ساریاں گالھیں بنی اِسرائیلی بزرگیں کُوں ڈِسایاں جیرھیاں رَب العزت حضرت موسیٰ کُوں فرمایاں ہَن اتے حضرت مُوسیٰ اُنہیں دے سامݨے مُعجزے وی کر ڈکھالِئے۔ ۳۱۔تڈاہوں لوکیں کُوں یقین آ گِیا اتے جیرھے ویلے ایہ سُݨیونے جو رَب

العزت بنی اِسرائیل دا خیال رکھیے اتے اُنہیں دے ڈُکھ تے نِگاہ فرمائی ہِن تاں بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ شکرانے دا سِجدہ ادا کِیتونے"(خروج ٤: ١٧۔ ٣١)

خروج ٥۔ باب

١۔ اِیندے بعد حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون مِصر دے بادشاہ فرعون دے دربار ءِچ لنگھ گئےاتے اُوکُوں آکھیونے: رَب العزت آساں بنی اِسرائیلیں دا خُدا فرمیندے جو مَیڈے لوکیں کُوں وَنجنڑ ڈے تاں جو او بیابان ءِچ میڈی شان واسطے عید مَناوِن۔ ٢۔ پَر فرعون آکھیا: کون ہے او رَب العزت، جو مَیں اُوندی گالھ مَن تے بنی اِسرائیل کُوں وَنجنڑ ڈیواں؟ نہ مَیں ٹُہاڈے رَب کُوں جاڑاں اتے نہ مَیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجنڑ ڈیساں" (خروج ٥: ١۔٢)۔

آساں اِتھائیں لاحظہ کھڑسُوں اتے غُور کریسوں جو حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون نیں اللہ سَئِیں دا پیغام فرعون کُوں سُٹایا۔ کیا فرعون اللہ سَئِیں دی گالھ دا یقین کِیتا؟ کائنا! اُوں حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون کُوں کیا جواب ڈِتا؟ اُوں جواب ڈِتا " : کون ہے او رَب العزت، جو مَیں اُوندی گالھ مَن تے بنی اِسرائیل کُوں وَنجنڑ ڈیواں؟ نہ مَیں ٹُہاڈے رَب کُوں جاڑاں اتے نہ مَیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجنڑ ڈیساں"۔ فرعون لافانی رَب العزت کُوں نہ جاڑاں ہا۔ فرعون اتے مُلک۔ مِصر دے لوک اہل۔ مذہب تاں ہَن پَر او رَب العزت کُوں نہ جاڑے ہَن۔ او اپڑے پیوٗ ڈاڈے دے مذہب کُوں قابو کِیتی پَئے ہَن۔ اُنہیں کُوں کوئی پرواہ نہ ہَئی جو او سچے اتے لافانی خُدا کُوں جاڑن جیرھا حضرت اِبراہیم اتے حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب دا رَب ہے۔ اُنہیں دا یقین اپڑی مذہبی رسمیں تَے، اپڑے بے جان بُتیں اتے اپڑے مذہبی پیش واؤیں اُتے ہا پَر او رَب العزت اتے اُوندے لاتبدیل کلام تے ایمان نہ رکھندے ہَن۔

باب۔٦ ١۔ وَل اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ کُوں آکھیا: ہُنڑ تُوں ڈیکھ تاں سہی جو مَیں فرعون نال کریناں کیا ہاں؟مَیں اپڑی عظیم قُدت نال اُوکُوں مجبور کر ڈیساں جو مَیڈےلوکیں کُوں اپڑے مُلک کنُوں کڈھنڑ تے مجبور تھی ویسی۔ ٢۔ رَب العزت حضرت موسیٰ نال گالھیں کریندئیں ہوئیں آکھیا: مَیں رَب ہاں۔٣۔ اتے جڑاں مَیں اِبراہیم، اِسحاق اتے یعقُوب کُوں ڈُکھالی ڈِتی ہَئی تاں مَیں اپڑی ذات کُوں پروردِگار دے طور ظاہر کِیتا ہا، پَر اُنہیں کُوں میڈے صادق القول ہوونڑ دا پتا کَینا ہا۔ ٤ مَیں اُنہیں نال عہد کِیتا ہا جو کنعان دا مُلک جَیندے ءِچ او پردیسئیں

وانگوں رَہندِن ، اُنھائیں کُوں ڈیساں۔ ٥۔ اتے ہُنڑ مَیں بنی اِسرائیل دی فریاد سُنڑ گِھدی اے جنہیں نال مِصری غلامیں وانگوں سلوک پَئے کریندِن، اتے مَیں اپݨے عہد کُوں یاد رکھیے۔ ٦۔ اِیں واسطے تُوں بنی اِسرائیلیں کُوں آکھ ڈے جو مَیں رَب العزت ہاں اتے مَیں تُہاکُوں مِصرئیں دے بار تلو کڈھیساں اتے تُہاکُوں اُنہیں دی غلامی کنُوں آزاد کریساں۔ مَیں اپݨا قُدرت والا ہَتھ وَدھدا تے اتے اُنہیں تے آفتاں نازِل کرتے تُہاکُوں چھٹکاراڈِیساں۔ ٧۔ اتے مَیں تُہاکُوں اپݨی قوم بݨیساں اتے ہمیشاں تُہاڈے نال رہ ویساں۔ جڈاں مَیں تُہاکُوں مِصرئیں دی غلامی کنُوں چُھڑا گِھنساں تاں تُساں جاݨ گِھنسو جو مَیں رَب العزت تُہاڈا خُدا ہاں۔ ٨۔ مَیں تُہاکُوں اُوں مُلک ءِچ پہنچا ڈِیساں جَیندے بارے مَیں قَسم چاتے وعدہ کِیتا ہا جو او اِبراہیم، آسحاق اتے یعقُوب کُوں ڈِیساں۔ اُوہو مُلک ہُنڑ مَیں تُہاکُوں وراثت ءِچ ڈِیساں۔ مَیں رَب العزت تُہاڈا خُدا ہاں" (خروج ٦: ١۔٨)۔

باب۔٧ ٤۔ وَل وی فرعون تُہاڈی گَالھ نہ مَنیسی۔ اِیں واسطےمَیں مِصرئیں کُوں اپݨا زور ڈیکھیساں اتے اُنہیں کُوں وَڈیاں وَڈیاں سزائیں ڈے کرائیں اپݨے لوکیں دے جَتھئیں کُوں مِصر دے مُلک کنُوں باہر کڈھ آوساں۔ ٥۔ اتے جیرھے ویلے مَیں مِصرئیں کُوں وَڈیاں وَڈیاں سزائیں ڈے کرائیں بنی اِسرائیل کُوں اُنہیں ءِچوں کڈھ آوساں ، وَل مِصرئیں کُوں پتا لگِسی جو مَیں رَب العزت ہاں۔٦۔ حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون اُوویں کِیتا جیویں رَب العزت اُنہیں کُوں حُکم ڈِتا ہا۔ ٧۔ جیرھے ویلے اُنہیں فرعون نال ایہ گَالھیں کِیتاں ہُوں ویلے حضرت موسیٰ آسی سال اتے حضرت ہارون تریاسی سال دے ہَن" (خروج ٧: ٤۔ ٧)

ہُنڑ آساں ڈیکھسُوں جو اللّٰہ سَئِیں فرعون اتے مِصرئیں کُوں کینجھی کینجھی سزائیں ڈِیوونڑ دا اِرادہ کِیتا ۔ اللّٰہ سَئِیں انصاف کِیتا جو او مِصرئیں کُنوں اُنہیں سالیں دے ظلم دا بدلہ گِھنے جیرھے اُنہیں بنی اِسرائیل اُتے کِیتے ۔ او ایہ وی چاہندا ہا جو او حضرت موسیٰ دے وسیلے اینجھے اینجھے وَڈے مُعجزے ڈکھاوے جیرھے اللّٰہ دی شان اتے جاہ جلال کُوں ظاہر کرِن اتے اُوندی قُدرت دا نہ فقط مِصرئیں بلکہ ساری دُنیا کُوں پتا چلے جو جیرھے خُدا حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقُوب نال گَالھیں کِتین اُوہو سچا رَب ہے۔

آساں اِنہیں پروگرامیں ءِچ پہلے اِی جاݨ گِھدے جو اللّٰہ دی ذات ہَہُوں غفور و رحیم ہے او کہیں دی بربادی نَئِیں چاہندا بلکہ او چاہند ےجو سارے اِنسان توبہ کرِن اتے ہر

شخص حق کُوں چاڑے اتے اُوکُّوں قبول کرے۔ اللہ سَئِیں مُعجزے اِیں واسطے ڈِکھائے ہَن تاں جو اِیں گالھ دی تصدیق تِھی وَنجے جو جیرھیاں گالھیں حضرت موسیٰ نال تِھیاں ہِن او ہُوں سچے خُدا دی گالھیں ہِن۔ اللہ سَئِیں چاہندے جو کُوئی شخص وی شک ءِچ نہ رَہوے ۔

ساکُوں ایہ پتا اے جو مِصر ءِچ کئی سَو بُت ہَن۔ مِصری لوک اُنہیں بُتئیں کُوں خُدا مَیندے ہَن۔ پَر اللہ سَئِیں ایہ چاہندا ہا۔ جو اُنہیں کُوں پتا چل وَنجے جو سچا خُدا فقط ہِکُوں ہے۔ اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں ایہ وی سکھاوݨ چاہندا ہا جو ایہ سچاخُدا اِی اوہو خُدا ہے جَیں حضرت اِبراہیم، اِسحاق اتے یعقُوب نال وعدہ کِیتا جو او آل۔ ابراہیم کُوں ہِک قوم بݨیسی اتے اوہاں قوم ہِک اینجھی قوم ہوسی جَیندے ءِچوں انبیا کرام پیدا تھیسن۔ ہُوں قوم دے وسیلے پاک صحائف مِلسن اتے ہُوں قوم ءِچوں دُنیا دا بخشݨ ہارا پیدا تھیسی۔

فرعون کُوں اِیں گالھ نال کُوئی دل چسپی نہ ہَئی جو او واحد سچے خُدا کُوں چاڑے اتے مَنے۔ ایہا وجہ ہَئی جڈاں اللہ اپݨے انبیا حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون دے وسیلے فرعون نال گالھیں کِیتاں تاں فرعون آکھݨ لگاجو " ۲۔ پَر فرعون آکھیا: کون ہے او رَب العزت، جو مَیں اُوندی گالھ مَنتے بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈِیواں؟ نہ مَیں ٹُہاڈے رَب کُوں جاݨداں اتے نہ مَیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈِیساں"(خروج ۵: ۲)۔جڈاں فرعون آکھیا جو مَیں رَب العزت کُوں نَئِیں جاݨدا تاں اُوندی ایہ گالھ سچ ہَئی۔ فرعون اُوں خُدا کنُوں ناواقف ہا۔ جَیں حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت نال لافانی معاہدہ کِیتا ہا۔ فرعون دا مذہب تاں ہا پَر اُوندے مذہب دا سچے خُدا نال کُوئی واسطہ نہ ہا۔ فرعون دا دل اُوں حق کنُوں واقف نہ ہا جیرھا

اللہ سَئِیں کنُوں مِلدے۔ اِیں واسطے حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون مُلکِ مِصر دے بادشاہ فرعون کُوں اللہ دا پیغام پہنچا ڈِتا پَر فرعون اُوں پیغام دی پروا نہ کِیتی بلکہ اُوں پیغام کُوں کھڈ پچھوں سَٹ ڈِتا۔

آج وی دُنیا ءِچ بَہُوں لوک فرعون وانگوں ہِن۔ او اللہ دا ناں تاں گِھندِن پَر اُوندے کلام دُو توجہ نَئِیں کریندے۔ اِیندے نال کیا تِھیندے ؟ ایہو جو او اللہ سَئِیں دے مقصد کُوں سمجھ نَئِیں سگدے۔ او اللہ سَئِیں دے بارے کُجھ گالھیں کنُو ں واقف ہِن پَر خُدا دی ذات کنُوں واقف کَینی۔ اُنہیں دے ماء پِیوُ اُنہیں کُوں مذہب تاں ڈے ڈِتے پَر رَب

العزت جیرھا حضرت موسیٰ اُتے ظاہر تِھیا اُوندے نال جیرھا رشتہ ہوݨا چاہندے او اُنہیں کُوں نہ ڈِتا۔

ٹُہاڈا کیاخیال اے؟ کیا ٹُساں رب العزت کنُوں واقف ہِوے؟ جیرھا کُجھ اللہ سَئِیں اپݨے نبئیں دی وسیلے فرمائے کیا ٹُساں اُنہیں گالھیں کنُوں واقف ہِوے؟ کیا ٹُساں پاک صحائف دا مطالعہ کڈاہیں سچے دل نال کِیتے؟ کیا ٹُساں واقعی خُدا کُوں سݨجان گِھدے؟ کیا ٹُساں دل جان نال اُوں پاک ہستی نال پیار کریندو؟ کیا ٹُساں اُوندے حکمیں اُتے یعنی اُوندے کلام اُتے عمل کریندو؟ یا وَل ٹُساں فقط پِیوٗ ڈاڈے دے مذہب اتے رسمیں کُوں پکری ہیٹھوں؟

سجݨوں! ساڈے ءِچوں کُوئی وی فرعون وانگوں شالاں نہ ہوے جَیں لافانی خُد دے کلام کُوں سُݨیاپَر اُوندا یقین نہ کِیتا۔ اللہ دا کلام فرمیندے: مومنو! خبردار! ٹُہاڈے ءِچوں کہیں دا اینجھا بُرا اتے بے ایمان دل نہ ہوے جیرھا لافانی خُدا کنُوں پھر وَنجے" (عبرانیوں ۳: ۱۲)۔ آج ٹُساں اللہ دا کلام سݨئیں تاں اپݨے دلیں کُوں سخت نہ کرو جیویں فرعون اپݨا دل سخت کر گِھدا ہا۔ اتے او آکھݨ لگ پیا جو " رب العزت کون اے جو مَیں اُوندی گالھ مَن کراہیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈیواں؟"

ٹُہاڈا بَہُوں شکریہ جو ٹُساں پروگرام سݨئیں: اللہ سَئِیں دے کرم نال آساں اِیں گالھ بات کُوں آگوں جاری رکھیسوں اتے ڈیکھسُوں جو اللہ سَئِیں فرعون اتے مِصرئیں اُتے ڈاہ آفتاں کِیویں بھیجاں تاں جو چاݨ گِھݨن جو اُوہو رب العزت اے۔

اللہ سَئِیں ٹُہاکُوں برکتاں ڈیوے۔ خبردار رَہݨ اتے خبردار کرَݨ والا پیغام پاک کلام کنُوں سݨوو!

" جے آج ٹُساں اُوندی آواز سݨو تاں اپݨے دِلیں کُوں سخت نہ کرو"

(عبرانیوں ۳: ۱۵)

---رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۲

مِصری لوکیں تے آفتئیں دا نزول باب خُروج ۔ ۱ ۔۱۰ باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللّٰہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاتے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللّٰہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

انڈے کُوں پتھر نال ٹکر اݨا نَئیں چاہیدا" آج آساں پاک کلام ءِچوں جیرھا کُجھ سیکھسُوں اُوندا خلاصہ ہِک عالم دے اِیں اکھاݨ ءِچ ہے۔ جیرھے ویلے انڈا پتھر کُوں ٹکرمَریندے تاں وَل کیا تِھیندے؟ انڈا تَروٹ ویندے پَر پتھر اُوویں دا اُوویں رَہندے۔ آج آساں ڈیکھسُوں جو مِصر دا بادشاہ فرعون جڈاں رَب العزت نال جَینکُوں حضرت موسیٰ چٹان آہدے ٹکر گِھندے تاں اُوندا کیا حشر تِھیندے؟ اللّٰہ دے کلام ءِچ لکھیا لاتھے " او اہوہا چٹان اے۔ اُوندی کاریگری کامل اے کِیوں جو اُوندے سارے رستے اِنصاف والے ہِن" (استثناء ۳۲: ٤)

پچھلے سبق ءِچ آساں ڈِٹھا ہا جو حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون کُوں فرعون دے کولھ ایہ پیغام ڈے تے بھیجیا جو او بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی کنُوں آزاد کر ڈیوے۔ اُنہیں وَنچ تے فرعون کُوں آکھیا جو : رَب العزت اِسرائیل دا خُدا فرمیندے جو میڈے لوکیں کُوں وَنجݨ ڈے تاں جو او بَر بیابان ءِچ میڈے کیتے عید کرَنݨ" اتے فرعون جواب ڈِتا جو " رَب العزت کون ہے جو مَیں اُوندی گالھ مَن کرائیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈِیواں؟ مَیں رَب العزت کُوں نَئیں جاݨداں اتے مَیں بنی اِسرائیل کُون وَنجݨ نہ ڈِیساں" (خروج ٥: ٢)مختصر گالھ یہ ہے جو اللّٰہ سَئیں دا پکا ارادہ ہا جو او بنی اِسرائیل کُوں چھڑاوے اتے فرعون اپݨی گالھ تے ضد چا کِیتی جو او بنی اِسرائیل کُوں اپݨا غلام بݨا تے رکھی پیا رَہسی۔ وَل انڈا تاں پتھر نال نَئیں ٹکرا سگدا۔

ہُݨ توریت شریف دی ڈوجھی کتاب دے سَتویں باب اِچ ڈیکھسُوں جو فرعون اللّٰہ نال مقابلہ کرَنݨ دی کِیویں کوشش کِیتی؟ پاک کلام ڈسیندے:

" حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون فرعون دے کولھ گئے اتے اُنہیں رَب العزت دے حکم دے مطابق کِیتا اتے حضرت ہارون اپݨا عصا فرعون اتے اُوندے درباریں دے آگوں سَٹ ڈِتا اتے او ناگ بݨ گیا۔ وَل فرعون اپݨے دانشوریں اتے جادوگریں کُوں سُڈوایا اتے مُلک مِصر دے جادوگریں وی اپݨے جادو نال ایویں کِیتاکِیوں جو اُنہیں وی اپݨے اپݨےعصا اُنہیں دے سامݨے سَٹ ڈِتے اتے او ناگ بݨ گئے پَر حضرت ہارون دا عصا اُنہیں دی عصائیں کُوں نِگل چھوڑیا اتے اتے فرعون دا دِل سخت تھی گیااتے جیویں رَب العزت فرمایا ڈِتا ہا اُوں انہیں دی گالھ نہ سَݨی۔

ذرا اِیں کُشتی دا آغاز ڈیکھو(کُشتی سنیگال اتے پاکستان دا روایتی کھیڈ اے) ایہ کشتی شاہ۔ مصر فرعون اتے اللہ سَئیِں دے لوکیں ءچ اے ۔ ہک پاسوں فرعون دے دانشور اتے مِصر دے جادوگر ہن اتے ڈوجھے پاسے حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون ہن۔ ہک لاحظے ءچ حضرت ہارون دے عصا ناگ بݨ گیا پَر حضرت ہارون دے عصا اُنہیں سارئیں عصائیں کُوں کھا گِھدا" آساں اِیں سارے واقعہ کُوں کیا آکھوں سُوں۔ آساں ایہ چاݨدے ہَئیِں جو جیرھا معجزہ حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون ڈکھائے او اللہ دی طرفوں ہا وَل وی فرعون دے جادوگریں وی اُوہو معجزہ ڈکھایا۔ اِنہیں جادوگریں کُوں ایہ اِختیار کِتھوں مِلیا ہا؟ کیا اللہ دی طرفوں؟ کَینا۔ کیوں جو اللہ اپݨا مقابلہ خود نَئیِں کر سگدا۔ تاں وَل اُنہیں دی ایہ طاقت کِتھوں آئی؟ فرعون دے جادوگر دھوکا ڈیوݨ ءچ ماہر ہَن اے ایہ فن شیطان اپݨے لوکیں کُوں ڈیندے۔

اللہ دا کلام ڈسیندے جو شیطان وَڈا چالاک اتے مکار اے اتے او لوکیں کُوں دھوکا ڈیوݨ پسند کریندے۔ او وَڈا زور آور وی ہے اتے معجزے وی کر سگدے۔ تاں جیرھی گاݨھ سچی ہے او ایہ ہے جو اللہ شیطان کنُوں زیادہ زور آور اے۔ اِیں واسطے حضرت ہارون دا عصا مِصری جادوگریں دی عصائیں کُوں نِگل چھوڑیا۔ اِنہیں گاݨھیں دے باوجود شیطان تاں توبہ نہ کِیتی اتے نہ اِی اللہ دے کلام دی آواز سُݨی۔ اللہ دا کلام ایویں بیان فرمیندے:خروج ۷ باب

١٤۔ وَل رَب العزت حضرت موسیٰ کُوں فرمایا: فرعون دے دل ءچ تعصب ہے او اِنہیں لوکیں کُوں وَنجݨ نہ ڈیسی۔١٥۔فرعون سویرے دریائے نیل تے ویسی۔ تُوں کل سویر نال فرعون کُوں مِلݨ واسطے دریا تَے وَنج کھڑیں۔اتے او عصا وی نال چاتی وَنجیں جیرھا ناگ بݨ گیا ہا ۔١٦۔ اتے اُوکُوں آکھیں: اللہ جیکُوں اسّاں بنی اِسرائیلی خُدا منیدے ہَیں، مَیکُوں تیڈے کولھ بھیجے۔ اُوں آکھئے جو" میڈے لوکیں کُوں ونجَݨ ڈے تاں جو او بیابان ءچ وَنج تے میڈی عبادت کرِن۔ پَر تَیں اجاں تَئیِں میڈا آکھݨ نَئیِں منیا۔١٧۔بَس رَب العزت فرمیندے ہُݨ تَیکُوں پتا لگسی جو اللہ مَیں ہاں"ڈیکھ ! ایہ عصا جیرھا میڈے ہتھ ءچ ہے اِیہو پاݨی تے مَریساں تاں سارا پاݨی خُون بݨ ویسی"(خروج ۷: ١٤۔ ١٧)

٢٠۔ حضرت موسی اتے حضرت ہارون جیویں رَب العزت اُنہیں کُوں حُکم ڈِتا اُوویں کِیتا۔اُوں عصا چا تے فرعون اتے اُوندے دربارئیں دے سامݨے دریائے نیل دے پاݨی تے ماریا تاں دریا دا سارا پاݨی خُون بݨ گیا۔ ٢١۔ دریا ءچ جتنی وی مِچھیاں ہَن او ساریاں مَر گیاں اتے دریا ءچ بَدبُو مچ گئی تاں مِصر دے لوک اُوندا پاݨی نہ پی سَگئے۔ مِصر دے سارے مُلک ءچ ہر جاہ تے خُون اِی خُون ہا۔ ٢٢۔ وَل مِصر دے جادُوگریں وی اپݨے جادُو نال اِیویں کر ڈِتا اتے فرعون اپݨی ضد تے اڑیا رہ گیا۔ اتے اُوں اُنہیں دی گاݨھ نہ مَنّی جیویں اللہ سَئیِں پہلے آکھ ڈِتا ہا۔ ٢٣۔ اتے فرعون اُتھوں روانہ تھی تے اپݨے محل دو چلیا گیا اتے اُنہیں گاݨھیں دا اُوندے دل تے کُوئی اثر نہ تِھیا۔ ٢٤۔اتے سارے مِصرئیں دریا دے آسے پاسے پِیوَݨ دے پاݨی واسطے کھوہ کَھٹ سَٹئیں کِیوُں جو

دریا دا پاٹی او پی نہ سگدے ہَن۔۲۵۔اتے دریائے نیل دے پاٹی کُوں خُون بَݨئے ہوئیں سَت ڈِینہہ گُزر گئے'' (خروج ۷: ۲۰۔ ۲۵)۔

۲٦۔ وَل رَب العزت حضرت موسیٰ کُوں فرمایا:فرعون دے کولھ وَنچ تے اُوکُوں آکھ جو رَب العزت فرمیندے جو میڈے لوکیں کُون وَنجݨ ڈے تاں جو او میڈی عبادت کرِن۔ ۲۷۔اتے جے ٹُوں اِنہیں کُوں وَنجݨ نہ ڈیسیں تاں ڈیکھ مَیں تیڈے مُلک کُوں ڈیڈھریں نال مَریساں۔ ۲۸۔اتے دریا بے شمار ڈیڈھریں کنُوں بھریچ ویسی اتے او آ کرائیں تیڈے محل ءِچ اتے تیڈی سُمھݨ والے کمرے ءِچ پلنگ تے اتے تیڈے نوکریں اتے تیڈی رعایا دے گھریں ءِچ کِھنڈ ویسن۔ ایہ تَئیں جو تنُوریں اتے آٹا مَلݨ والے تھالیں ءِچ وی پیہہ ویسن'' (خروج ۷: ۲٦۔ ۲۸)۔

حضرت موسیٰ بھانویں فرعون کُوں ہَہُوں خبردار کِیتا وَل وی اُوندے تے اِنہیں گالھیں دا کُوئی نہ تِھیا۔

خروج ۸ باب:

۱۔اتے رَب العزت حضرت موسیٰ کُوں فرمایاجو حضرت ہارون کُوں آکھ اپݨے عصا گِھن تے اپݨا ہَتھ دریاویں، نہریں اتے جھیلیں تے ودھا اتے ڈیڈر سارے مُلک مِصر ءِچ کِھنڈ ونجن۔ ۲۔ بَس جیویں حضرت ہارون ہَتھ ودھایا تاں ڈیڈر پاٹی ءِچوں نِکل آئے اتے مِصر ددے مُلک ءِچ ساری زمین تے ڈیڈر ای ڈیڈر تھی گئے۔ ۳۔ وَل مِصری جاڈوگریں وی اپݨے جاڈو نال ایویں کر ڈکھایا، تاں مِصر ءِچ ڈہڈر ہَہُوں زیادہ وَدھ گئے۔ ٤۔ وَل فرعون حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون کُوں سَڈوا تے آکھیا: رَب العزت کنُوں دُعا مَنگو جو اِنہیں ڈیڈھریں کُوں مَیں کنُوں اتے میڈی رعایا کنُوں دفع کرے اتے مَیں اِنہیں لوکیں کُوں ونجݨ ڈیساں تاں جو او اللہ دی بارگاہِ الہیٰ ءِچ قُربانیاں پیش کرِن" (خروج ۸: ۱۔ ٤)

اتے حضرت موسیٰ اللہ سَئیں دے آکھوں ڈیڈھریں کُوں تباہ کرݨ دی ارداس کِیتی! جیرھے اُوں مِصر ءِچ کِھنڈا ڈِتے ہَن۔ تاں اللہ سَئیں حضرت موسیٰ دی فریاد سُݨ گِھدی اتے سارے ڈیڈھر مَر گئے۔۱۰۔ اتے مِصری لوکیں اُنہیں کُوں کَٹھا کِیتا اتے ڈِھگ لا ڈِتے اتے سارے مُلک ءِچ بُو مچݨ لگ پئی۔ ۱۱۔ پَر جیرھے ویلے فرعون ڈِٹھاجو ڈیڈھریں کنُوں جان چُھٹ گئی ہے تاں او ولا اپݨے ضِد تے آڑ گیا۔ اُوں حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون دی گالھ نہ مَنی جیویں اللہ سَئیں اُنہیں کُوں پہلے ڈسایا ڈِتا ہا۔

۱۲۔ اللہ سَئیں حضرت موسیٰ کُوں آکھیا جو حضرت ہارون کُوں آکھ جو اپݨے عصا نال زمین دی گرد کُوں مارے تاں جو سارے مُلک دی گرد مچھر بݨ وَنجݨ۔۱۳۔ اُنہیں اِیویں ای کِیتااتے حضرت ہارون اپݨاعصا گرد کُوں ماریا تاں مِصر ءِچ زمین دے سارے ذرے مچھر بݨ گئے اتے ایہ مچھر انسان اتے حیوانیں کُوں پَٹݨ لگ گئے۔ ۱٤۔ اتے مِصری جاڈوگریں اپݨے جاڈو نال مچھر پیدا کرݨ

دی کوشش کِیتی پَر او ایہ نہ کر سَکّئے۔بَس پچھے اُتھاں ہر جاہ تے مچھر ای مچھر تھی گئے، ۱۵۔ تاں جادُوگریں فرعون کُوں آکھیا ایہ خُدا دی قُدرت اے پَر فرعون اپنڑے ضِد تے اڑیا رہ گیا۔ اُوں حضرت موسیٰ اِتے حضرت ہارون دی گالھ نہ مَنی جِیویں اللہ سَئِیں پہلے آکھ ڈِتا ہا" (خرورج ۸: ۱۲۔ ۱۵)۔

ڈِیکھو! فرعون اِتے اُوندے جادُوگریں نال کیا تِھیا؟ آساں پہلے ڈِٹھے جو شیطان اِتے جادُوگریں کُوں کُجھ اِختیار ڈِتا گیا ہا۔ اِیں وجہ کنُوں اُنہیں اللہ دے کمیں دی نقل کِیتی اِتے پاٹی کُوں خُون بنڑایا اِتے ڈِیڈُر بنڑائے۔ اُنہیں ہِیا وی بَہُوں کُجھ کرَنڑ دی کوشش کِیتی پَر اُنہیں کولھ ایہ سب کرَنڑ دی طاقت اِتے اِختیار نہ ہا۔ فرعون دے جادوگر قادر مطلق خُدا دی بھیجی آفتیں کُوں ختم نہ کرسگدے۔ اِیندے بعد حضرت ہارون اپنڑے عصا نال مِصر دی گَرد کُوں ماریا اِتے گَرد مچھر بنڑ گئے۔ فرعون دے جادوگریں بَہُوں کوشش کِیتی جو او وی گرد کُوں مچھر بنڑاونڑ پَر اُنہیں دا جادو ناکام تھی گیا اِتےاو ایویں نہ کر سگئے۔ وَل او فرعون کُوں آکھنڑ لگ پَئے جو ایہ اللہ دا کم اے۔

اِتھاں فرعون دے جادوگریں دا زور ختم تھی گیا۔ شیطان دے کولھ کُجھ اِختیار ہے اِتے او ایہ اِختیار اِنسانیں کُوں ڈے سگدے ۔ پَر شیطانی زور اِتے اِختیار اللہ دی مقرر کِیتاں حدیں کنُوں آگّوں نَئِیں وَنج سگدا۔ فقط اللہ دی ذات ای قادرِمطلق ہے۔ فقط اُوہا ہستی سب کُجھ کرَنڑ دی قدرت رکھندی اے۔ او واحد ہستی ہے جیرھی لامحدود ہے۔ اُوندی کُوئی حد کائنی۔ فرعون دے جادُو گریں اللہ دی لامحدو د عظمت کُوں دریافت کرَنڑ شروع کر ڈِتا ہا۔ پَر فرعون ایجنڑ تَئِیں اللہ کنُوں باغی ہا۔ فرعون اپنڑے ضِد تے آڑیا رہ گیا اِتے اُوں سوچیا جو او بنی اِسرائیل دے خُدا دا مقابلہ کریسی اِتے جِت ویسی پَر ایہ اُوندا گمان ہا۔

ساڈا آج دا پروگرام اِتھائیں ختم تھیندے۔ پروگرام سنڑن دا بَہُوں شکریہ۔با فضل ربی اگلے پروگرام ءِچ آساں ڈِیکھسو جو اللہ سَئِیں فرعون نال کیا کریندے تاں جو او بنی اِسرائیل کُوں وَنجنڑ ڈِیوے۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈِیوے۔ ویندے ویندے توریت شریف دی آیت مُبارکہ سُنڑدے وَنجوں!

" اُوہو چٹان اے اِتے اُوندی کاریگری کامل اے کیوں جو اُوندے سارے رَستے آنصاف والے ہَئِین۔ او وفادار خُدا اِتے بُرائی کنُوں پاک اے۔ او منصف اِتے بر حق اے" (استثنا ۳۲: ٤)

رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ۳۲

مِصری لوکیں تے آفتئیں دا نزول باب خُروج ۔ ۱ ۔۱۰ باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللّٰہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللّٰہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

انڈے کُوں پتھر نال ٹکر اݨا نَئیں چاہیدا" آج آساں پاک کلام ءِچوں جیرھا کُجھ سیکھسُوں اُوندا خلاصہ ہِک عالم دے اِیں اکھاݨ ءِچ ہے۔ جیرھے ویلے انڈا پتھر کُوں ٹکرمَریندے تاں وَل کیا تِھیندے؟ انڈا تَروٹ ویندے پَر پتھر اُوویں دا اُوویں رَہندے۔ آج آساں ڈیکھسُوں جو مِصر دا بادشاہ فرعون جڈاں رَب العزت نال جَینکُوں حضرت موسیٰ چٹان آہدے ٹکر گِھندے تاں اُوندا کیا حشر تِھیندے؟ اللّٰہ دے کلام ءِچ لکھیا لاتھے " او اہوہا چٹان اے۔ اُوندی کاریگری کامل اے کِیوں جو اُوندے سارے رستے اِنصاف والے ہِن" (استثناء ۳۲: ٤)

پچھلے سبق ءِچ آساں ڈِٹھا ہا جو حضرت موسیٰ اِتے حضرت ہارون کُوں فرعون دے کولھ ایہ پیغام ڈے تے بھیجیا جو او بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی کنُوں آزاد کر ڈیوے۔ اُنہیں وَنچ تے فرعون کُوں آکھیا جو : رَب العزت اِسرائیل دا خُدا فرمیندے جو میڈے لوکیں کُوں وَنجݨ ڈے تاں جو او بَر بیابان ءِچ میڈے کیتے عید کرَنݨ" اِتے فرعون جواب ڈِتا جو " رَب العزت کون ہے جو مَیں اُوندی گالھ مَن کرائیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈِیواں؟ مَیں رَب العزت کُوں نَئیں جاݨداں اِتے مَیں بنی اِسرائیل کُون وَنجݨ نہ ڈِیساں" (خروج ٥: ٢)مختصر گالھ یہ ہے جو اللّٰہ سَئیں دا پکا ارادہ ہا جو او بنی اِسرائیل کُوں چھڑاوے اِتے فرعون اپݨی گالھ تے ضد چا کِیتی جو او بنی اِسرائیل کُوں اپݨا غلام بݨاتے رکھی پیا رَہسی۔ وَل انڈا تاں پتھر نال نَئیں ٹکرا سگدا۔

ڈِیکھو! فرعون اِتے اُوندے جادُوگریں نال کیا تِھیا؟ آساں پہلے ڈِٹھے جو شیطان اِتے جادُوگریں کُوں کُجھ اِختیار ڈِتا گیا ہا۔ اِیں وجہ کنُوں اُنہیں اللّٰہ دے کمیں دی نقل کِیتی اِتے پاٹی کُوں خُون بݨایا اِتے ڈِیڈُر بݨائے۔ اُنہیں ہِیا وی ہَہُوں کُجھ کرَنݨ دی کوشش کِیتی پَر اُنہیں کولھ ایہ سب کرَنݨ دی طاقت اِتے اِختیار نہ ہا۔ فرعون دے جادوگر قادر مطلق خُدا دی بھیجی آفتیں کُوں ختم نہ کرسگدےہَن۔ اِیندے بعد حضرت ہارون اپݨے عصا نال مِصر دی گَرد کُوں ماریا اِتے گَرد مچھر بݨ گئے۔ فرعون دے جادوگریں ہَہُوں کوشش کِیتی جو او وی گرد کُوں مچھر بݨاوݨ پَر اُنہیں دا جادو ناکام تھی گیا اِتےاو ایویں نہ کر سگئے۔ وَل او فرعون کُوں آکھݨ لگ پَئے جو ایہ اللّٰہ دا کم اے۔

اِتھاں فرعون دے جادوگریں دا زور ختم تھی گیا۔ شیطان دے کولھ کُجھ اِختیار ہے اتے او ایہ اِختیار اِنسانیں کُوں ڈے سگدے ۔ پَر شیطانی زور اتے اِختیار اللہ دی مقرر کِیتاں حدیں کنُوں آگّوں نَئیں وَنچ سگدا۔ فقط اللہ دی ذات ای قادرِمطلق ہے۔ فقط اُوہا ہستی سب کُجھ کرَنڑ دی قدرت رکھندی اے۔ او واحد ہستی ہے جیرھی لامحدود ہے۔ اُوندی کُوئی حد کائنی۔ فرعون دے جادُو گریں اللہ دی لامحدو د عظمت کُوں دریافت کرَنڑ شروع کر ڈِتا ہا۔ پَر فرعون ایجنڑ تَئیں اللہ کنُوں باغی ہا۔ فرعون اپنڑے ضِد تے آڑیا رہ گیا اتے اُوں سوچیا جو او بنی اِسرائیل دے خُدا دا مقابلہ کریسی اتے جِت ویسی پَر ایہ اُوندا گمان ہا۔

اللہ دا کلام فریندے جو اللہ سَئیں حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون دے ہَتھوں فرعون اتے مُلکِ مِصر تَے ڈاہاں آفتاں نازل کِیتاں۔ ساڈے کنُوں اتنا وقت نَئیں جو آساں سارئیں آفتئیں دی تفصیل بیان کرو۔ آساں فقط اُنہیں آفتئیں دے ناں ڈساں ڈیندے ہَئیں۔

فرعون اتے مِصرئیں تے چوتھی آفت مچھریں دے غول ہَن۔ لوکیں دے گھریں ءِچ اتے ہر جاہ مچھریں دے غول ای غول ہَن اتے مُلک دا ستیاناس تِھی گیا۔ پَنجویں آفت ڈھور ڈنگر دا جانی نقصان ہا۔ اِیں آفت نال ہَہُوں سارے ڈھور ڈنگر مَر گئے پَر بنی اِسرائیل دے جانوریں کُوں کُجھ وی نہ تِھیا۔ ایہ تِھیونڑ دے باوجود فرعون اپنڑے ضِد تے آڑیا رہ گیا اتے بنی اِسرائیل کُون وَنجنڑ نہ ڈِتُس۔ اِیندے بعد دردناک پھوڑے اتے گندے داٹیں دی آفت ہَئی۔ جیرھے سارے مِصرئیں کُوں اتے اُنہیں دے جانداریں کُوں نِکل آئے۔ اتے اللہ دے کلام ءِچ بیان ہے جو " اتے جادوگر پھوڑیں دی وجہ کنُون حضرت موسیٰ دے آگّوں کھڑ نہ سگدے ہَن کِیوں جو جادُوگریں اتے سارے مِصرئیں کُوں پھوڑے نِکلے پَئے ہَن" (خروج ۹: ۱۱)۔

سَتویں آفت وَڈاوَڈا نیناوا ہَئی۔ اتنا وَڈا نیناوا مِصر ءِچ کڈاہیں کہیں نہ ڈِٹھا ہا۔ اتے اِنہیں ساری فصل تباہ کر سَٹی۔ اِنسانیں اتے حیوانیں کُوں مار سَٹیا اتے سبزیں دا وی نقصان کِیتُس اتے درختیں کُوں وی نیناوے گنجا کر ڈِتُا۔ آٹھویں آفت ٹڈئیں دی آفت فرعون اتے مِصرئیں اُتے نازل تھی اتے ایہ آفت نیناوے کنُوں بچ وَنجنڑ والی فصل کُوں اصلوں فنا کر ڈِتُس۔ ناویں آفت نازل کریندئیں ہوئیں اللہ سَئیں حضرت موسیٰ کُون آکھیُس" تُوں اپنڑا ہتھ آسمان دو وَدھا تاں جو مُلکِ مصر ءِچ اندھارا تھی وَنجے اینجھا اندھاراں جو کُوئی شے نظر نہ آوے۔(خروج ۱۰: ۲۱)۔ اِیویں تَرائے ڈِینہہ تَئیں کہیں کُوں کُوئی شے نظر نہ آئی۔ پَر جِتھاں بنی اِسرائیل رَہندے ہَن اُتھاں اصلوں چَٹا ڈِینہہ ہا بنی اِسرائیل دو کہیں آفت وی مُونہہ نہ کُیتُس۔ اِیں سارئیں گالھیں وی فرعون دے دِل کُوں نرم نہ کِیتا۔ اتے نہ ای او بنی اِسرائیل کُوں وَنجنڑ ڈِتا۔ اللہ دا کلام بیان فرمیندے جو " فرعون حضرت موسیٰ کُوں آکھیا : میڈے دربار کنُوں نِکل وَنج اتے خبردار وَلا میڈے سامنڑے نہ پیا آیوں جے تُوں میڈے سامنڑے آیوں تاں ماریا ویسیں" (خروج ۱۰: ۲۸)

ہِک ہِی آفت کا ذِکر ہے پَر ساڈے پروگرام دا ویلہ مُکݨ والا اے اِیں واسطے اُونکُوں اگلے پروگرام ءِچ بیان کریسوں۔ آج کے پروگرام دا خلاصہ کیا تھی سگدے؟ ایہ جو فرعون اِتے اُوندے جادُوگریں اللہ دا مقابلہ کرݨ دی ہَہُوں کوشش کِیتی پَر کیا او جَت سگئیں؟ اصلوں کَینا۔ کُوئی شخص وی اللہ دا مقابلہ نَئِیں کر سگدا۔ اللہ دی ہستی عظیم فاتح ہے۔ انڈا پتھر کُوں ٹکر مارے تاں کیا تھیسی ؟ انڈا تروٹ ویسی پَر پتھر کُوں خراش وی نہ آوسی۔ ایہوں حال فرعون اِتے اللہ دی جنگ دا ہے۔

آج دے سبق کنُوں اللہ سَئِیں ساکُوں کیا سیکھاوݨ چاہندے؟ اللہ دا کلام فرمیندے: "ایہ گالھیں اُنہیں کِیتے نشانِ عبرت بݨ گئیاں اِتے آساں جیرھے چھیکڑی دَور والے ہَئِیں ساڈی نصحیت واسطے لکھیاں گئیاں" (۱۔ کرنتھیوں ۱۰: ۱۱)۔

اللہ سَئِیں ساکُوں خبردار کرݨ چاہندے۔ اللہ سَئِیں چاہندے جو آساں اپݨے آپ تے نِگاہ رکھوں اِتے اُوں ساکُوں چتاوݨ کِیتے جیرھا پیغام ڈِتے آساں اُوندے تے غور کرو اِتے اُونکُوں قبول کروں۔

تُساں جیرھے ایہ پروگرام سݨڈے پَئے ہو کیا تُساں اللہ دے کلام دی گالھیں غور نال سݨڈو؟ وَل کیا تُساں سُݨ کرائیں اِیندے تے عمل وی کریندو؟ یا وَل خُدا نخواستہ فرعون وانگوں اللہ نال کُشتی کرݨ لگ ویندو؟ تُہاڈے اندر دی آواز کیا ہے؟ کیا تُساں اپݨے دِل کُوں اللہ دے کلام دو متوجہ کِیتے اِتے اِنہیں گالھیں کُوں مَنئیں؟ اِیندا ایہ مطلب نَئِیں جو تُساں اپݨے پُراݨے طور طریقیں تے جیرھے پِیوُ ڈاڈے کنُوں چلدا آندے اُوویں چلدے رَہوں بلکہ اللہ دے کلام کُوں قبوُل دِلوں مَن گِھنوں۔ کیا تُساں اللہ دے کلام کُوں بغیر حیل و حجت دے قبول کر گِھدے؟ یا تُساں ہُݨ وی اللہ نال ضِد تے آڑیں پَئے وے؟

" خیال کرائے کِتھائیں انڈا پتھر کُوں ٹکر نہ مریندا پیا ہوے" اِنسان کچے انڈے وانگوں اے اِتے اللہ دا کلام مضبوط چٹان وانگوں۔ اللہ دا کلام بیان فرمیندے" ہر بشر گھاہ وانگوں اے اِتے اُوندے ساری شان شوکت گھاہ دے پُھل وانگوں ۔ گھاہ سُک ویندی اے اِتے پُھل ڈھہ ویندے پَر رَب العزت دا کلام ابد ےَئِیں قائم رہ ویسی" ایہ اُوہو خُوشخبری دا کلام اے جیرھا تُہاکُوں سݨایا گیا ہا" (۱۔ پطرس ۱: ۲٤۔ ۲۵)۔ اللہ دا کلام مضبوط چٹان ہے اِتے جیرھا کُوئی اپݨی حیاتی اِیں چٹان اُتے تعمیر کریسی او ہمیشاں مضبوط اِتے قائم رَہسی۔ جے تُساں خُود اپݨی حیاتی دا گھر اِیں چٹان اُتے نہ بݨیسوں تاں ہِک ڈینہہ ایہ چٹان تُہاڈے اُتے ڈھ پوسی اِتے تُہاکُوں فنا کر ڈیسی۔انڈا چٹان کُوں ٹکر مار کرائیں ثابت نَئِیں رہ سگدا اِیویں اِنسان اللہ دے کلام کے خلاف چل تے سزا کنُوں بچ نَئِیں سگدا۔

ساڈا آج دا پروگرام اِتھائیں ختم تھیندے۔ پروگرام سݨن دا ہَہُوں شکریہ۔با فضل ربی اگلے پروگرام ءِچ آساں ڈیکھسو جو اللہ سَئِیں فرعون نال کیا کریندے تاں جو او بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈیوے۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے۔ ویندے ویندے توریت شریف دی آیت مُبارکہ سُنڈے وَنچوں!

" اُوہو چٹان اے اتے اُوندی کاریگری کامل اے کیوں جو اُوندے سارے رَستے آنصاف والے ہَئِین۔ او وفادار خُدا اتے بُرائی کنُوں پاک اے۔ او منصف اتے بر حق اے" (استثنا ۳۲: ٤)

رَب سوہڑے دے حوالے

سبق نمبر ۳۳

فَسح یعنی قُربانی دا دُنبہ باب خُروج ۔ ۱۱۔ ۱۲ باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سیکھیا ہاجو فرعون اللہ سَئیں دا مقابلہ کرَݨ دی کوشش کِیتی۔ اللہ سَئیں ایہ چاہندا ہا جو بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی کنُوں آزاد کرے پَر فرعون اپݨے ضِد تے آڑیا پیا ہا جو او بنی اِسرائیلیں کُوں اپݨے غلام بݨا تے رکھیسی۔ وَل وی " انڈے کُوں پتھر نال ٹکر نَئیں گِھنݨی چاہیدی" وَ ل آساں ڈِٹھا ہا جو اللہ سَئیں حضرت ہارون اِتے حضرت موسیٰ دے وسیلے مِصر تے نَئوں آفتاں نازل کِیتاں ۔ اِنہیں سارئیں نشانیں اِتے معجزات دے باوجود فرعون اللہ سَئیں دا حُکم نہ مَنیا اِتے بنی اِسرائیل کُوں اپݨے مُلک ءِچوں وِنجݨ دی اجازت نہ ڈِتی۔

آج آساں اِیں واقعہ کُوں آگّوں ڈیکھسوں جو اللہ سَئیں مِصرئیں اُتے ڈاہویں اِتے چھیکڑی آفت کیرھی اِتے کِیویں نازل کِیتی؟ تاں جو فرعون بنی اِسرائیل کُوں مُلک۔ مِصر ءِچوں وَنجݨ دی اجازت ڈے ڈِیوے۔ پچھلے سبق ءِچ آساں سُݨایا ہا جو نئوں آفتیں دے بعد فرعون کاوڑ ءِچ آ کرائیں حضرت موسیٰ اِتے حضرت ہارون کُوں آکھݨ لگا جو " میڈی نظریں کنُوں دُور تھی ونجوں اِتے جے تُساں وَلا میڈے سامݨے آئے تاں مار ڈِتے ویسوں۔(خرورج ۱۰: ۲۸)۔ ہُݨ آساں خروج دے یارھویں باب ءِچ ڈیکھسوں جو اللہ سَئیں حضرت موسیٰ دی معرفت فرعون کُوں کیا جواب ڈیندے۔ پاک کلام فرمیندے۔ باب ۱۱

٤۔"اِتے حضرت موسیٰ فرعون کُوں آکھیا جو اللہ سَئیں فرمیندے جو مَیں ادھ رات دے ویلے مُلک۔ مِصر دی آدھی ءِچوں نِکلسساں۔ ٥۔ اِتے ہُوں ویلے مُلک۔ مِصر دے سارے پلیٹھی دے پُتر مَر ویسن۔ فرعون جیرھا تخت دے ہیٹھے اُوندے پُتر کنُوں گِھن تے چکی پیہَݨ والی ہانھی دے پُتر تَئیں سارئیں دے بلکہ ڈنگّر ڈھوریں دے پلیٹھی دے نَر پھل وی سارے مَر ویسن۔ ٦۔ اِتے وَل مِصر دے سارے مُلک ءِچ اِہجاماتم تھیسی جیرھا نہ کڈاہیں پہلے تھے اِتے نہ کڈاہیں وَلا تھیسی۔ ۷۔ پَر بنی اِسرائیلیں ءِچوں نہ کہیں اِنسان نہ حیوان تے کُتا وی نہ بھونک مَریسی۔ تاں جو تُساں جاݨ گِھنوں جو رَب العزت مِصرئیں اِتے بنی اِسرائیلیں ءِچ کتنا فرق رکھندے۔
۸۔حضرت موسیٰ ایہ وی آکھیا جو تیڈے ایہ سارے درباری میڈے کولھ ٹُر آؤسِن اِتے میڈے پیریں ءِچ ڈھہہ تے مِنت کریسن جو تُوں اِتے تیڈے سارے پیروکار وی اِتھوں لگے وَنجوں۔

اِیندے بعد مَیں لگّا ویساں۔ ایہ سب کُجھ آکھنڑ دے بعد حضرت موسیٰ ہَہُوں کاڑو ءِچ فرعون دے دربار کنُوں باہر نکلے گِیا" (خروج ۱۱: ٤۔ ۸)۔

آساں سُنّئیں جو اللہ سَئِیں مِصر تے او آفت نازل کرَنڑ دا فیصلہ کِیتا جیرھا پہلی سارئیں آفتیں کنُوں زیادہ سخت اِتے ڈُکھ دا باعث ہَئی۔ اللہ سَئِیں اعلان فرما ڈِتا جو مِصر دا کُوئی نَر پلیٹھی دا ہال زندہ نہ رَہسی۔ ایہ کینجھی خوف ناک آفت ہَئی اِتے بنی اِسرائیلیں دے پلیٹھی دے پُتریں بارے کیا فرمایا گِیا ہا؟ کیامِصری پلیٹھی دے پُتریں کٹھے اُنہیں وی مَرنا ہا؟ کَینا۔ اُنہیں ءِچوں کہیں وی نہ مَرنا ہا۔ بھانویں جو او نافرمان ہَن پَر اُنہیں کُوں خُدا سزا نہ ڈِتی۔ جیویں پِنئیں مِصرئیں کُوں ڈِتی ۔ اللہ سَئِیں جیرھا وفا دار اِتے رحیم خُدا اے اُوں اِسرائیلیں کُوں اِیں آفت کنُوں بچاوݨ دا فیصلہ کِیتا۔

ہُݨ یارھویں باب کنُوں آگّوں وَدھدے ہوئیں آساں ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں اِسرائیلیں واسطے حضرت موسیٰ کُوں کیا ہدایت کِیتی جو او کیا کرَنڑ تاں جو اُنہیں دے پلیٹھی دے پتُر کِیویں بچ سگّدین؟ اللہ دا کلام فرمیندے:

باب۔ ۱۲

۱۔وَل رَب العزت مُلک۔ مصِر ءِچ حضرت مُوسیٰ اِتے حضرت ہارون کُوں آکھیا:۲۔ایہ مَہینہ تُہاڈے کِیتے مَہینئیں دا شروع اِتے سال دا پہلا مَہینہ ہے۔ ۳۔ بَس بنی اِسرائیل دی ساری قَوم کُوں ڈسا ڈے جو ہر شخص جیرھا اپݨے گھر دا وَڈا ہے، ہِیں مَہَینے دی ڈاہ تاریخ کُوں ہِک لیلا گِھنے۔۵۔ تُساں بھیڈ یا ہَکری دا لیلا گِھن سگّدو، پَر او لیلا ہِک سال دا بے عیب نَر ہووے۔ ٦۔ اِتے تُساں ہِیں مَہِینے دی چوڈاں تاریخ تَئِیں اُوندی ڈیکھ بھال کراہے۔ اِیندے بعد بنی اِسرائیل دے سارے قبیلے شام دے ویلے اِنہیں کُوں ذبح کرِن۔ ۷۔ اِتے تھوڑا جہیاں خُون چا تے اُتھائیں گھریں دے دروازئیں دی چَوکاٹھ دِئیں ڈِہائیں ہانِہیں اِتے مُہاڑی دے اُتے باہرلے پاسُوں لا کھڑاوِن ، جِنہیں گھریں ءِچ ہَہ تے اُنہیں لِیلئیں دا گوشت کھاوِنڑے۔ ۸۔ اِتے ہُوں رات سالم لیلے کُوں بھا تے بُھن تے بے خِمیری روٹی اِتے کوڑےساگ نال کھاوݨ۔ ۹۔ ہُوں گوشت کُوں کچا یا اُبال تے نہ کَھواہے بلکہ سب کُجھ یعنی سِری ،پاوے، سارے اندر دے اعضا بھا تے بُھن کرائیں کَھواہے" (خروج ۱۲: ۱۔ ۹)۔

" اِتے اِیکُوں ہِکوں گھر ءِچ کھاوِن یعنی اُوندا تھوڑا گوشت وی گھر کنُوں باہر نہ گِھن وَنجائیں اِتے نہ اُوندی کُوئی ہَڈی بھنی وَنجے" (خروج ۱۲: ٤٦)۔

۱۱۔اِتے تُساں اِیکُوں اِیویں کَھواہے جو سفر کَرݨ واسطے کپڑے پاتی کھڑے ہوو، جُتیاں تُہاڈے پیریں ءِچ اِتے عصے تُہاڈے ہَتھیں ءِچ چاتی کھڑے ہووو۔ اِتے اِیکُوں جلدی جلدی کَھواہے، کِیوُں جو ایہ فَسح دی عید چھٹکارے کِیتے ہے۔ اِیں واسطے جو ہُوں رات مَیں مِصر ءِچوں لَنگھساں۔

اتے ایں مُلک ءِچ جتنے وی پلیٹھی دے پُتر ہن اتے جانوریں دے پلیٹھی دے نَر ہن، اُنہیں سارئیں کُوں مار سَٹیساں۔ اتے ایویں مِصرئیں کُوں معلوم تِھیسی جو اُنہیں دے دیوتا معبود کَینی۔ مَیں ای فقط رَب ہاں۔ ۱۳۔ جیرھے گھریں ءِچ تُساں ہوسو، اُنہیں گھریں دئیں چَوکاٹھیں تے لگِیا ہویا خُون او تُہاڈی طرفوں نشان ہوسی جِیکُوں ڈیکھنڑ نال مَیں اُنہیں گھریں کُوں چھوڑیندا ویساں ۔اتے جیرھے ویلے مَیں مِصرئیں کُوں مَریساں تاں ایہ آفت تُہاکُوں کُوئی نقصان نہ پہنچسی" (خروج ۱۲: ۱۱۔ ۱۳)

ذرا سوچوں! کیا تُہاکُوں اللہ دے منصوبے دی سمجھ آئی اے جیرھا اُوں بنی اِسرائیل دے پلیٹھی دے پُتریں واسطے اتے بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی کنُوں چھٹکارے کِیتے بنڑایا ہا؟ ایہ بَہُوں عجیب اتے حیران کر ڈیونڑ والا منصوبہ ہا یعنی اینجھا منصوبہ جَیں کُوں اِنسانی عقل نہ سمجھ سگِے۔ اللہ سَئِیں فرمایا جو او اُنہیں کُوں لیلے دے خُون نال چھٹکارا ڈیواوے۔ اُوں خُون نال جیرھا بے عیب لیلے دا ہووے اتے اِیکُوں گھریں دی چوکاٹھیں اُتے لایا ہووے۔ لیلے دا خُون ای اُنہیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں مَوت دے مُونہہ کنُوں بچا سگِدا ہا۔جیرھے ویلے اللہ سَئِیں حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون نال کلام کرگِھدا تاں حضرت موسیٰ اتے حضرت ہارون بنی اِسرائیل دے وَڈئیں یعنی بزرگیں کُوں کٹھا کِیتا اتے اُنہیں کُوں لیلے دی قربانی دا حُکم جیرھا اللہ سَئِیں ڈِتا ہا سُنڑایا۔جیرھے ویلے اِسرائیلی بزرگیں سُنڑایا جو اللہ سَئِیں اُنہیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں مَوت کنُوں بچاونڑ کِیتے ایہ بندوبست کِیتے تاں او زمین تے سجدے ءِچ ڈھہہ پَئے اتے اُنہیں اللہ سَئِیں دی حمد و ثنا کِیتی۔ اِیندے بعد اِسرائیلیں اپنڑے بزرگیں نال رَل تے اُوہو کِیتا جیرھا کُجھ اللہ سَئِیں حُکم ڈِتا ہا۔

اللہ سَئِیں کلام ءِچ فرمیندے:

۲۹۔ اتے جیرھے ویلے آدھ رات تھئی تاں اللہ سَئِیں مِصری لوکیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں اتے فرعون جیرھا اپنڑے تخت تے ہیٹھا ہا اُوندے پُتر کُوں مار سَٹیا۔اُوندے ولی عہد کنُوں گِھن تے قیدی دے پلیٹھی دے پُتر تَئِیں سارئیں کُوں مار سَٹیُس۔ بلکہ اُنہیں دے ڈنگر ڈھوریں دے پلیٹھی دے نَر پَھلیں کُوں وی مار سَٹیُس۔ ۳۰۔ اتے ہُوں رات فرعون، اُوندے درباری اتے اُوندی ساری رعایا اُٹھی ہیٹھے، اتے مِصر دے مُلک ءِچ چارے پاسے رووَنڑ پٹنڑ دا شور مچ گِیا کِیوں جو مِصر ءِچ ہِک وی گھر اِہجا نہ ہا جِتھاں کُوئی مویا نہ ہووے"

(خروج ۱۲: ۲۹، ۳۰)۔

کیا تُساں سُنڑئیں جو ہُوں رات مِصر ءِچ کیا تِھیا؟ کیا اللہ سَئِیں مِصرئیں کُوں اُوویں سزا ڈِتی جیویں اُوں فرمایا ہا۔ بالکل ! اپنڑے فرمان دے مطابق۔ آدھ رات کُوں مَوت دا فرِشتہ مِصر ءِچوں لَنگھیا اتے مِصردے سارے پلیٹھی دے پُتریں کُوں فرعون دے ولی عہد کنُوں گھن تے قیدی دے پلیٹھی دے ہال تَئِیں سارئیں کُوں مَر سَٹیُس۔ اتے اُوں رات سارے مِصر ءِچ رووَنڑ پَٹنڑ

اتے ماتم دا شور ہا کیوں جو مِصرئیں دا ہِک گھر وی اِہجا نہ ہا جِتھاں کُوئی نہ کُوئی مویا نہ ہووے۔ پَر اِسرائیلیں دے گھر ءِچ کیا تِھیا؟ کیا اللہ سَئِیں اِسرائیلیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں موت دی آفت کنُوں بچا گِھدا؟ تُہاڈا کیا خیال اے؟۔ اللہ سَئِیں وعدہ کِیتا ہا اتے فرمایا ہا جو " اُنہیں گھریں دئیں چَوکاٹھیں تے لگِیا ہویا خُون او تُہاڈی طرفوں نشان ہوسی جِیکُوں ڈیکھنْ نال مَیں اُنہیں گھریں کُوں چھوڑیندا ویساں۔ بنی اِسرائیلیں اپنْڑے دروازئیں تے لیلے دا خُون لا ڈِتا۔اُنہیں اُوویں کِیتا جیویں اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں حکم ڈِتا ہا۔ اِیندا نتیجہ ایہ تِھیا جو اِسرائیلیں دا ہِک وی پلیٹھی دا پُتر فوت نہ تِھیا۔ اتے مِصرئیں دے گھریں ءِچ ہر ہِک پلیٹھی دا پُتر مَر گِیا کیوں جو اُنہیں چھٹکارے دے اصول دی پابندی نہ کِیتی یعنی لیلے دا خُون نہ لایا۔ اللہ سَئِیں اپنْڑے کلام ءِچ فرمیندے:

دوستو! ویلہ ختم تھیندا ویندے۔ پروگرام سنْڑن دا ہَہُوں شکریہ۔ اللہ سَئِیں دے کرم نال اگْلے پروگرام ءِچ آساں اِسرائیلیں دی کہانی کُوں اگْوں سُنْڑسوں اتے ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں اِسرائیلیں کُوں سمندر ءِچوں لہنگا تے ڈوجھے پاسے پہنچاونْ کِیتے کیرھا اتے کیویں رَستہ بنْڑایا؟

خُدا تُہاکوں برکت ڈیوے اتے اللہ سَئِیں جیرھا کُجھ ساکُوں اپنْڑے کلام دے وسیلے سکھیائے او ساڈے دل اتے دماغ ءِچ رہ وَنجے۔

" اتے مَیں اُوں خُون کُوں ڈیکھ کرائیں تُہاکُوں چھوڑیندا ویساں" (خروج ۱۲: ۱۳)

رَب سوہنْڑے دے حوالے

سبق نمبر ۳۳

فَسح یعنی قُربانی دا دُنبہ باب خُروج ۔ ۱۱۔ ۱۲ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاا ے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سیکھیا ہاجو فرعون اللہ سَئیں دا مقابلہ کرَݨ دی کوشش کِیتی۔ اللہ سَئیں ایہ چاہندا ہا جو بنی اِسرائیل کُوں مِصر دی غلامی کنُوں آزاد کرے پَر فرعون اپݨے ضِد تے آڑیا پیا ہا جو او بنی اِسرائیلیں کُوں اپݨے غلام بݨاتے رکھیسی۔ وَل وی " انڈے کُوں پتھر نال ٹکر نَئیں گِھنݨی چاہیدی" وَ ل آساں ڈِٹھا ہا جو اللہ سَئیں حضرت ہارون اِتے حضرت موسیٰ دے وسیلے مِصر تے نَئوں آفتاں نازل کِیتاں ۔ اِنہیں سارئیں نشانیں اِتے معجزات دے باوجود فرعون اللہ سَئیں دا حُکم نہ مَنیا اِتے بنی اِسرائیل کُوں اپݨے مُلک ءِچوں وِنجݨ دی اجازت نہ ڈِتی۔

"۳۱۔ وَل تاں رات ای رات فرعون حضرت موسیٰ اِتے حضرت ہارون کُوں سَڈوا گِھدا اِتے آکھیُس جو تُساں بنی اِسرائیل دے سارے لوکیں کُوں نال رَلا تے میڈے مُلک کنُوں نِکل ونچو۔ اِتے جیویں تُساں آکھیا ہا اپݨے معبود دے آگّوں قُربانیاں پیش کرو۔ اِتے اپݨے آکھݨ دے مطابق اپݨیاں بھیڈاں، ہکریاں، گِویں ڈاند گِھن ونچو۔ اِتے میڈے خاطر وی دُعا مَنگاہے۔ ۳۳۔ مِصر ی لوک اِنہیں کُوں اپݨے مُلک کنُوں بھیجݨ واسطے ضِد کرَݨ پوے گِئے۔ اُنہیں کُوں محسوس تِھیندا ہاں جو جے ایہ لوک نہ گِئے تاں آساں مَر ویسوں۔"

ہُݨ چھیکڑ فرعون کولھ کُوئی ہِیا رستہ نہ رِیہا سِوائے ایندے جو او اِسرائیلیں کُوں جیرھا کُجھ او آہدِن اُوویں مِصر کنُوں وَنجݨ ڈیوݨ۔ آساں پہلے ڈِٹھا ہا جو فرعون حضرت موسیٰ کُوں آکھیا ہا جو " رَب العزت کُون ہے جو مَیں اُوندی گالھ مَن کرائیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ ڈیواں؟ مَیں رَب العزت کُوں نَئیں جاݨداں اِتے مَیں بنی اِسرائیل کُوں وَنجݨ وی نہ ڈِیساں"۔ پَر ہُݨ فرعون اِتے سارے مِصری ایہ گالھ مَنݨ تے مجبور تھئے جو حضرت اِبراہیم ، حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب دا خُدا ای قدرت والا معبود ہے او سارے معبودیں، فال گیریں اِتے جادُوگریں کنُوں زیادہ طاقت اِتے اِختیار رکھندے۔ " انڈے کُوں پتھر نال ٹکراوݨا نَئیں چاہندا" کُوئی وی اللہ دا مقابلہ نَئیں کر سگدا ۔

بنی اِسرائیل تاں رات تِھیوݨ کنُوں پہلے ای وَنجݨ کِیتے تیار ہَن۔ اِتے ہَہُوں ساری مڈی وی مِصرئیں کنُوں گِھن گِھدی ہَئی ۔

اللہ دا کلام فرمیندے:

"۳۵۔ اتے بنی اِسرائیل حضرت موسیٰ دے آکھڑ دے مطابق ایہ وی کِیتا جو مِصرئیں کنُوں سونا، چاندی دے زیور اتے کپڑے مَنگ گِھدے ۔۳٦۔ اتے رَب العزت اُنہیں کُوں مِصرئیں دی نِگاہ ءِچ اینجھی عزت بخشی جو جیرھا کُجھ اُنہیں مَنگایا اُنہیں ڈے ڈِتا بَس اُنہیں مِصرئیں کُوں لُٹ گِھدا" (خروج ۱۲: ۳۵، ۳٦) " اتے بنی اِسرائیل مُلک۔ مِصر ءِچ رَہندئیں ہوئیں چار سَو تریہہ سال گزارئے ہَن" (خروج ۱۲: ٤۰)۔ ایہ سب کُجھ اِیں واسطے تِھیا تاں جو اللہ سَئِیں دا او وعدہ جیرھا اُوں کَیں سَو سال پہلے حضرت اِبراہیم نال کِیتا ہا او پورا تِھیوے۔

اِبراہیم ٹُوں اِیں گالھ دا یقین کر جو تَیڈی آل دے لوک اینجھے مُلک ءِچ جیرھا اِنہیں دا نَئِیں پردیسی ہوسن اتے اُتھوں دے لوکیں دی غلامی کریسن اتے او چار سو سال تَئِیں اِنہیں کُوں ڈُکھ ڈیسین۔ پَر مَیں اُوں قوم دی عدالت کریساں جَیندی او غلامی کریسن اتے بعد ءِچ او وَڈی دولت گِھن تے اُتھوں نِکل آسن"(پیدایش ۱۵: ۱۳، ۱٤)۔

آچ آساں جیرھا واقعہ سُنڑئیں اُونکُوں " فَسح " آکھیا ویندے۔ اتے ایہ اُوں وَڈے سمُندر وانگوں

اےجَیندے ءِچ قیمتی خزانے لُکے ہوندِن۔ آساں فَسح دے بارے ہَنُوں کُجھ آکھ سگدے ہَئیں ۔ پَر ساڈے کولھ اتنا وقت کَینی جو آساں اِیندے سارے پہلوئیں تے گالھ کر سگوں۔ وَل وی اِیندے ءِچوں ہِک جیرھی ہَنُوں اہم ترین حقیقت اے جیرھی ساڈے ذہن ءِچ ہونڑی چاہیدی اے ۔ ایہ حقیقت او وعدہ ہے جیرھا اللہ سَئِیں بنی اِسرائیل نال کِیتا جو " اتے مَیں اُوں خُون کُوں ڈیکھ کرائیں تُہاکُوں چھوڑیندا ویساں"

اِسرائیلیں دے پلیٹھی دے پُتر ، مِصرئیں دے پلیٹھی دے پُتریں نال کیوں نہ مُوئے؟ کیوں جو اللہ سَئِیں بنی اِسرائیلیں کِیتے چھٹکارے دا رستہ بنڑا چھوڑیا ہَئی جیرھا جو لیلے دا خُون ہا۔ اللہ سَئِیں فرمایا ہا جو جَیندے گھر دی چوکاٹھ اُتے خُون لگا پیا ہوسی او گھر اِیہ آفت کنُوں بچیا رَہسی۔ پَر جَیندے گھر دے دروازے اُتے خُون نہ لگا ہوسی اُوں گھر دا پلیٹھی دا ہال ضرور مَر ویسی۔

جے کُوئی اِسرائیلی نوجوان اپنڑے پیوٗ کنُوں سوال کرے جو " ابّا سَئِیں! ساڈا لیلا کِیوں قُربان تَھیوے؟ تاں پیوٗ پُتر کُوں ایہ جواب ڈیوے " میڈا پُتر تَیکُوں پتا ہے جو اللہ سَئِیں اِیں مُلک دے ہر پلیٹھی دے پُتر کُوں ایہ سزا ڈِتی اےکِیوں جو اپنڑے گناہئیں دی وجہ کنُوں آساں سارے سزا دے حقدار ہَئیں۔ وَل وی اللہ سَئِیں ساڈے اُتے اپنڑی رحمت فرمائی اے اتے حُکم ڈِتے جو جے آساں بےعیب لیلا قُربان کرتے اُوندا خُون اپنڑے دروازے دی چُوکاٹھ اُتے لا ڈیسوں تاں ساڈے گھر دا کُوئی پلیٹھی دا ہال نہ مَریسی۔ گناہ دی مَزدوری مَوت اے اِیں واسطے لیلا ضرور قُربان کِیتا وَنجے۔ اللہ سَئِیں پاک ہستی ہے او ساڈی

خطائیں کُوں ڈیکھ وی نَئیں سگدا۔ لیلا تُہاڈا کفارہ ہوسی۔ تیڈی جاہ تے ایہ لیلا قُربان تھیسی جیویں ساڈے وَڈے حضرت اِبراہیم اپنڑے پُتر دے بدلے بَھڈورا قُربان کِیتا ہا ۔ اللہ پاک اے اتے او بغیر کفارے د ےگناہئیں کُوں معاف نَئیں کریندا۔ ساڈے واسطے ایہ حُکم اٹل ہے۔ جے او ساڈے گھر دی چوکاٹھ اُتے خُون لگا ڈیکھسی تاں ساکُوں بخش ڈیسی۔

دوستو! ساکُوں جیرھی گالھ یاد رکھنڑی اےاو ایہ ہے جو اللہ دے سامنڑے حضرت آدم دی ساری آل اولاد مِصری پلیٹھی اتے اِسرائیلی پلیٹھی دے ہالیں وانگوں ہے۔ اللہ دا قانون گناہ دی وجہ کنُوں ساڈے ءِچوں ہر کہیں کُوں موت دی سزا دا حق دار سمجھدے اتے ساکُوں خُدا دی سچی عدالت ءِچ گِھن آندے۔ اتے اللہ سَئیں اپنڑے کلام ءِچ فرمیندِن: کیوں جو کُجھ فرق نَئیں ۔ اِیں واسطے جو سارئیں گناہ کِیتے اتے اللہ دے جلال کنُوں محروم ہے" (رومیوں ۳: ۲۲، ۲۳)۔ گناہ دی سزا ہمیشاں کِیتے جہنم دی بھا اے۔ " او رَب العزت دی قُربت اتے اُوندی قدرت دے جلال کنُوں دُور تھی تے ہمیشاں کِیتے جہنم دی سزا ءِچ رَہسن"(ا۔تھسلینکیوں ۱: ۹) ۔

وَل آساں کیا کروں جو ایہ سزا نہ تھیوے؟ وَل اللہ سَئیں گناہگاریں کُوں اِیں ہمیشاں دی سزا کنُوں کِیویں بچیسی تاں جو اُوندے عادل ہوونڑ دی صفت وی قائم رہوے؟ آچ آساں اِیں گالھ تے تفصیلی گفتگو نہ کریسوں پَر جیرھی گالھ ساکُوں لازمی پتا ہووے او یہ ہے جو بنی اِسرائیلیں مَوت کنُوں بچنڑ کِیتے جتنے لیلے قربان کِیتے او سب اِیں آونڑ والے بخشنڑ ہارے دا نشان ہَن، جَیں آ کرائیں تمام بنی آدم دے گناہئیں دا کفارہ ڈیواٹا ہا ۔ اِیں بخشنڑ ہارے دے بارے اللہ دا کلام ایہ فرمیندے:

"اِیں واسطے جو مسِیح وی یعنی نیک نیں گناہگاریں دے گناہئیں دی خاطر ہِکوں واری ڈکھ چاتا تاں جو ساکُوں قُربِ الہیٰ ءِچ پہچاوے" ایہ اُوں لیلے دی مثال ہا جیرھا فَسح دے ڈینہہ اللہ دے حضور قُربان تِھیا" (ا۔پطرس ۳: ۱۸: ا۔کرنتھیوں ۵: ۷)۔ اِیں واسطے جیرھے لیلے دا خُون اِسرائیلیں اپنڑے دروازئیں اُتے لایا تاں جو اُنہیں دے پلیٹھی دے ہال نہ مَر ونجن۔او خُون بخشنڑ ہارے دے اُوں خُون دا عکس ہا جیرھا اُوں سُولی اُتے وہایا تاں جو جیرھا کُوئی اُوندے کفارے تے اِیمان گِھن آوے او اُونکُوں ہمیشاں دی سزا کنُوں بچاوے۔

تُہاڈا کیا خیال اے؟ کیا تُہاکُوں پتا ہے جو بخشنڑ ہارے دے خُون دے بارے اللہ دے پیغمبر پاک کلام ءِچ کیا فرمائے؟ بخشنڑ ہارے اپنڑاخُون اِیں واسطے وہایاتاں جو اللہ تُہاڈے گناہئیں کُوں معاف کر ڈیوے اتے اُوندی عادل ہوونڑ دی صفت وی قائم رہ وَنجے۔ کیا تُساں جانڈو جو اِیں کفارے دے خُون بارے پاک کلام ءِچ کیا لکھیا لاتھے" جو اِیں خُون ءِچ دوزخ دی ابدی سزا کنُوں چھٹکارا ڈیواونڑ دی قوت موجود ہے اتے اِیندے نال تُہاکُوں بارگاہِ الہیٰ ءِچ ہمیشاں کِیتے رَہنڑ

دی گارنٹی مل ویندی ہے۔ کیا تُساں اِیں کفارے دے خُون دے بغیر اللہ دی سچی عدالت کنُوں بچ ویسوں یا وَل مِصرئیں وانگوں تُہاکُوں وی سزا ملسی؟

دوستو! ویلہ ختم تھیندا ویندے۔ پروگرام سنڈن دا ہَہُوں شکریہ۔ اللہ سَئِیں دے کرم نال اگلے پروگرام ءِچ آساں اِسرائیلیں دی کہانی کُوں اگوں سُنڈسوں اتے ڈیکھسوں جو اللہ سَئِیں اِسرائیلیں کُوں سمندر ءِچوں لَہنگا تے ڈوجھے پاسے پہنچاونڑ کِیتے کیرھا اتے کیویں رَستہ بنڑایا؟

خُدا تُہاکوں برکت ڈیوے اتے اللہ سَئِیں جیرھا کُجھ ساکُوں اپنڑے کلام دے وسیلے سکھیائے او ساڈے دل اتے دماغ ءِچ رہ وَنجے۔

" اتے مَیں اُوں خُون کُوں ڈیکھ کرائیں تُہاکُوں چھوڑیندا ویساں" (خروج ۱۲: ۱۳)

رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ٣٤

سمندر ءِچ سُکا رَستہ باب خُروج ١٣ ۔ ١٥باب

سُنّن والے ساتھں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیِں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیِں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیِں۔

آساں پچھلے سبق ءِچ ڈِٹھا ہا جو اللہ سَئیِں بنی اِسرائیل کُوں مِصرئیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں مار ڈِتا اِتے بنی اِسرائیل دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں زندہ رکھیا کِیوں جو اُنہیں اپݨے گھریں دے دروازئیں اُتے لیلے دا خُون لا ڈِتا ہا۔ اللہ سَئیِں خُود فرمایا ہا: " ١٣۔ جیرھے گھریں ءِچ تُساں ہوسو، اُنہیں گھریں دئیں چَوکاٹھیں تے لگیا ہویا خُون او تُہاڈی طرفوں نشان ہوسی جِیکُوں ڈِیکھݨ نال مَیں اُنہیں گھریں کُوں چھوڑیندا ویساں ۔(خروج ١٢: ١٣)۔

بنی اِسرائیل دے سارے قبیلے اُوں عید فَسح دی رات مِصر کنُوں نکلے۔ عید فَسح دی او رات اُنہیں واسطے بَہُوں خوشئیں والی رات ہَئی۔ ذرا سوچو! چار سَو سال تَئیِں مِصرئیں بنی اِسرائیل دے نال بَہُوں بُرا سلوک کِیتا۔اِنہیں تے ظلم کِیتے، ڈُکھ ڈِتے اِتے اُنہیں کُوں ستیندیں رہ گئے اُنہیں دی زندگی ءِچ کُوئی خوشی نہ رہی ۔پَر ہُݨ؟ ہُݨ او آزاد تِھیندے پَئے ہَن کِیوں جو فَسح دی اِیں رات اللہ اُنہیں کُوں چھٹکارا ڈِیندا پِیا ہا۔ اُنہیں دی غلامی دی زندگی ختم کر ڈِتی۔ ہُݨ اللہ دا وعدہ ہا جو او بَر بیابان ءِچ اُنہیں دے نال ہوسی اِتے اُنہیں دا آݨواݨ بݨیسی۔ اِیویں او اُنہیں کُوں کنعان دے علاقے ءِچ واپس پہنچیسی۔ ایہ اُوہو علاقہ ہا جَیندی خاطر اللہ قَسم چاتی ہَئی ۔ ایہ قَسم حضرت اِبراہیم، آسحاق اِتے حضرت یعقُوب نال ہئی جو ایہ علاقہ اُنہیں دی اولاد کُوں مِلسی۔ کنعان او علاقہ ہا جِتھاں حضرت یعقُوب اِتے اُوندے پُترمِصر ءِچ حضرت یُوسف دے کولھ آوݨ کنُوں رَہندے ہَن۔ آج کل ایہ علاقہ فلسطین یا اِسرائیل آکھویندے۔

آج ساڈے کولھ بَہُوں عجیب کہانی اے او کہانی ایویں ہے جو خُدائے رحیم اِسرائیلیں کُوں فرعون دی فوجیں کنُوں زندہ سلامت بچا گِھدا۔ اِیندا بیان زیادہ تر توریت شریف دی ڈُوجھی کتاب خروج دے چوڈئیں باب ءِچ ہے۔ اللہ سَئیِں حضرت موسیٰ دی معرفت توریت شریف ءِچ ایویں بیان فرمائے۔ باب۔١٢

٣٧۔ اِتے بنی اِسرائیلیں رعمسیس شہر کنُوں سُکات تَئیِں پیدل سفر کِیتا۔ اُنہیں دے کٹھے عورتیں اِتے ہالیں دے سِوا صرف مَردیں دی تعداد چھی لکھ ہَئی۔ اِتے اُنہیں دے کٹھے ہِنّہیں

قومیں دے لوک وی بنی اِسرائیل دے نال روانہ تھی پئے۔ اِیں کنُوں علاوہ اُنہیں دے اجڑتے گُویں، ڈاند یعنی بَہُوں سارے ڈنگر ڈھور وی نال ہَن" (خروج ۱۲: ۳۷۔ ۳۸)۔

" اِتے حضرت موسیٰ حضرت یُوسف دے تابوت کُوں وی نال چا ٹُرِیئے، کِیوُں جو بنی اِسرائیل کُوں حضرت یُوسف ایہ آکھیا جو خُدا ضرور تُہاڈی سنبھال کریسی اِیں گالھ دی قَسم چوائی ہَس جو جڈاں ایویں تِھیوے تاں تُساں میڈی مَیت کُوں اِتھوں اپنڑے نال چاتی ونجاہے" خروج ۱۳: ۱۹)۔ اِتے رَب العزت اِنہیں کُوں ڈینہہ دے ویلے رَستہ ڈکھاوݨ کِیتے بَدَل اِتے رات دے ویلے بھا دے ذریعے اُنہیں دی پیشوائی کریندا ہا تاں جو او ڈینہہ رات سفر کر سَگن۔ ڈینہہ کُوں بَدَل اِتے رات کُوں بھا اُنہیں لوکیں دے آگوکہیں ویلے وی ہٹدا نہ ہا" (خروج ۱۳: ۲۱۔ ۲۲)۔

خروج۔۱٤

۱۔ اِتے اللہ سَئِیں حضرت مُوسیٰ کُوں فرمایا: ۲۔ جو بنی اِسرائیل کُوں حُکم ڈے جو او پچھوں تے فی حیروت دو مُڑن یعنی مجدول اِتے خلیج مِصر دی آدھی ءِچوں لنگھ تے بعل صفون شہر دے سامݨے سمنُدر دے کنارے تے قیام ونچ کرِن۔ ۳۔ فرعون بنی اِسرائیل دے بارے ایہ سُچیسی جو او رَستہ بُھل گئے ہوسن اِتے بیابان ءِچ رُلدے وَدے ہوسن۔ ٤۔ اِتے فرعون دے دِل کُوں وَلا ضِد تے آڑا ڈیساں اِتے او تُہاڈے پچھوں آوسی اِتے فرعون اِتے اُوندی ساری فوج تے غالب آوساں اِتے مِصری قوم جاݨ گِھنسی جو اللہ مَیں ای ہاں" اِتے بنی اِسرائیل اُوویں ای کِیتا جیویں اللہ سَئِیں فرمایا ہا۔ ٥۔ جیرھے ویلے فرعون کُوں بنی اِسرائیل دے بارے ایہ خبر ملی جو او لوک چلئے گئے تاں فرعون اِتے اُوندے دربارئیں دا ارادہ اُنہیں لوکیں دے بارے وَلا بدل گیا اِتے او آکھݨ لگے جو آساں ایہ کیا کِیتے جو بنی اِسرائیلیں کُوں اپنڑی خدمت گزاری کنُوں چُھٹی ڈے ڈِتی ہسے" ٦۔ وَل فرعون اپنڑی سواری تیار کرواتے اپنڑی قَوم دے لوکیں کُوں نال گِھدا ۔۷۔اِتے اُوندے چھی سَو چنڑئیں ہوئے فوجی افسریں کُوں جنگی سواریں ءِچ ہِلھایا اِتے مِصر دے باقی سارے جنگی گاڈیاں وی منگوا گِھدیاں اِتے اِنہیں ءِچ وی سارے سرداریں کُوں ہلھایا۔ ۸۔اِتے مِصری فوج فرعون دے سارے گھوڑویں اِتے جنگی سواریں سمیت اُنہیں دا پیچھا کِیتا اِتے اُنہیں کُوں جیرھے ویلے فی حیروت دے کولھ بعل صفون دے سامݨے خیمے لائے ہوئے ڈِٹھا تاں اُنہیں کُوں گھیر گِھدا۔ ۱۰۔ اِتے جیرھے ویلے بنی اِسرائیل ایہ ڈِٹھا جو فرعون اِتے اُوندی فوج ساڈے سِر تے آ گِین تاں ڈاڈھے خوف زدہ تھی گئے ۔ وَل اُنہیں اللہ سَئِیں دے آگوں ارداس کِیتی۔ ۱۱۔ او حضرت مُوسیٰ کُوں آکھݨ لگے : کیا مِصر ءِچ ساڈے واسطے قبریں دی جاہ نہ ہَئی؟ جو تُوں ساکُوں اُتھوں کنُوں مَرݨ واسطے بیابان ءِچ گِھن آئی۔ ۱۲۔ کیا آساں مِصر ءِچ تَیکُوں ایہو نہ آکھیا ہا جو ساکُوں اتھائیں مِصرئیں دی غلامی ءِچ رَہݨ ڈے؟ کیوں جو ساڈے بیابان ءِچ مَرݨ کنُوں مِصرئیں دی غلامی کرَݨ بہتر ہا" (خروج ۱٤: ۹۔ ۱۲)۔

اِسرائیلی یہ کیا آہدے پئے ہَن؟ اُنہیں دا اللہ سَئیں تے یقین کِیوں نہ ہا؟ کیا جیرھا خُدا اُنہیں کُوں غلامی ءِچوں چھڑوا تے گِھن آئے او اِنہیں کُوں فرعون دی فوجئیں کنُوں نہ چھڑوا سگدا ہا؟ بے شک او ایویں کر سگدا ہا۔ بنی اِسرائیل کُوں ایہ گالھ یاد ای کَینا ہَئی کِیوں جو اوہَنُوں ڈر گئے ہَن۔ اِنہیں دے سامنڑے سمندر دے پانڑی دا شور ، سَجے اتے کَبھے پاسوں اُچے اُچے پہاڑ اتے اِنہیں دے پچھوں ظالم فرعون دا لشکر اُنہیں کُوں پکرݨ کِیتے ٹُردا آندا ہا اتے لگدا ہا جو فرعونی فوج سارئیں کُوں مار گھتیسی۔ ہُݨ اُنہیں کُوں کیا کرݨا چاہندےہا اتے او کر وی کیا سگدے ہَن؟ او اپݨے آپ کُوں بچاوݨ کِیتے کتھاں ویندے؟ آؤ حضرت مُوسیٰ دی گالھ سُݨوں اتے قادر مطلق خُدا دی قدرت دا کرشمہ تصوراتی آکھ نال ڈیکھو:

باب۔١٤

١٣۔وَل حضرت مُوسیٰ لوکیں کُوں آکھیا" ڈرو نہ! حوصلہ رکھو اتے اللہ سَئیں دے چھٹکارے والے کم کُوں ڈیکھو جیرھا آج او تُہاڈے خاطر کریسی۔ کِیوُں جو جیرھے مِصرئیں کُوں تُساں آج ڈہدے پئے ہِوّے اِیویں وَلا کڈاہیں نہ ڈیکھسو۔ ١٤۔ بَس تُساں چُپ چاپ کھڑے رَہو! اللہ سَئیں تُہاڈی خاطر جنگ کریسی۔ ١٥۔ اتے مُوسیٰ کُوں رَب العزت فرمایا : تُوں کِیوُں مَیں کنُوں مدد واسطے فریاد پیا کریندیں؟ بنی اِسرائیل کُوں حُکم ڈے جو اگُّوں تے ٹُرݨ۔١٦۔ اتے تُوں اپݨے عصا کُوں پکڑ تے اپݨا ہَتھ سمندر اُتے وَدھدا اتے سمندر کُوں ڈُو حصئیں ءِچ تقسِیم کر اتے بنی اِسرائیل سمندر دے ءِچوں خُشک زمین تے ٹُر کرائیں پار نِکل ویسن۔ اتے ڈیکھ مَیں مِصرئیں دے دِل کُوں سخت کریساں اتے او اِنہیں دے پچھوں آؤسِن پئے۔ ١٧۔ اتے مَیں فرعون اتے اُوندی ساری فوج اتے اُوندے جنگی گھوڑئیں گاڈئیں اتے اُنہیں دے سواریں تے فتح پا تے اپݨی شان ظاہر کریساں ۔ ١٨۔ وَل سارئیں مِصرئیں کُوں پتا لگ ویسی جو سچ مچ اللہ مَیں ای ہاں۔١٩۔ وَل اِیں تِھیا جیرھا فرِشتہ اللہ سَئیں دی طرفوں بنی اِسرائیل کُوں رَستہ ڈکھاوݨ کِیتے اگّوں اگّوں ٹُردا ہا، بنی اِسرائیل دے اگّوں ہَٹ کرائیں پچھوں وَل آیا،تاں جو بَدَل وی اگوں ہَٹ تے پچھوں وَل آیا۔ ٢٠۔اِیویں او بَدَل مِصری فوج اتے بنی اِسرائیلی لشکر دے درمیان آ گیا اتے مِصرئیں دے پاسے اندھارا گُھپ کر ڈِتُس پَر بنی اِسرائیل دے پاسے سوجھلا ڈیندا ریہا اِیں وجہ کنُوں مِصری ساری رات بنی اِسرائیل دے نزدیک نہ آ سگئیں" (خروج ١٤: ١٣۔ ٢٠)۔

تُساں ساڈا آج دا پروگرام سݨئیں تُہاڈا بَہُوں شکریہ۔ انشاالله اگلے پروگرام ءِچ وَلا حاضر تھیسوں جیرھا ساکُوں ڈسیسی جو اللہ سَئیں کِیویں بنی اِسرائیل کُوں بیابان ءِچ خوراک ڈِتی۔ خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے: حضرت مُوسیٰ جیرھا بنی اِسرائیلیں نال کُوں کلام پہنچایا یاد رکھائے:

وَل حضرت مُوسیٰ لوکیں کُوں آکھیا" ڈرو نہ! حوصلہ رکھو اتے اللہ سَئیں دے چھٹکارے والے کم کُوں ڈیکھو جیرھا آج او تُہاڈے خاطر کریسی۔ کِیوُں جو جیرھے مِصرئیں کُوں تُساں آج ڈہدے پئے ہِوّے اِیویں وَلا کڈاہیں نہ ڈیکھسو" (خروج ١٤: ١٣)

رَب سوہڑے دے حوالے

سبق نمبر ٣٤

سمندر ءِچ سُکا رَستہ باب خُروج ١٣ ۔ ١٥باب

سُنّن والے ساتھں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئِیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔

آساں پچھلے سبق ءِچ ڈِٹھا ہا جو اللہ سَئِیں بنی اِسرائیل کُوں مِصرئیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں مار ڈِتا اِتے بنی اِسرائیل دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں زندہ رکھیا کِیوں جو اُنہیں اپݨے گھریں دے دروازئیں اُتے لیلے دا خُون لا ڈِتا ہا۔ اللہ سَئِیں خُود فرمایا ہا: " ١٣۔ جیرھے گھریں ءِچ تُساں ہوسو، اُنہیں گھریں دئیں چَوکاٹھیں تے لگِیا ہویا خُون او تُہاڈی طرفوں نشان ہوسی جِیکُوں ڈِیکھݨ نال مَیں اُنہیں گھریں کُوں چھوڑیندا ویساں ۔(خروج ١٢: ١٣)۔

٢١۔ وَ ل حضرت مُوسیٰ اپݨا ہَتھ سمندر تے وَدھدیا تاں اللہ سَئِیں ساری رات ڈاڈھے زور دی مشرقی ہَوا گھولی جَیندی وجہ کنُوں سمندر دا پاݨی پچھوں تے ہَٹ گِیا۔ اِتے تَلو خشک زمین نِکل آئی اِتے پاݨی ڈُو حصےءِچ تقسیم تھی گِیا۔ ٢٢۔ اِتے بنی اِسرائیلی سمندر دے ءِچوں خشک زمین تے ٹُر کرائیں پار نِکل گِئے اِتے پاݨی اُنہیں دے سَجے کھبے ڈِہائیں پاسوں دیواریں وانگوں کھڑا رہ گِیا۔ ٢٣۔ اِتے مِصری وی اُنہیں دے پچھوں لگے گِئے۔ فرعون دے سارے گھوڑے، جنگی گاڑیاں سواریں سمیت اُوں خشک رَستے تے جیرھے سمندر دی آدھی تَئِیں آ گِئے ۔ ٢٤۔ تاں رات دے پچھلے پہر اللہ سَئِیں بھا اِتے بَدَل ءِچوں مِصرئیں دے لشکر اُتے نظر کِیتی اِتے اُنہیں دے لشکر گھبرایچ گِیا ۔٢٥۔اِتے اُنہیں دی گاڑیں دے پیئے کُوں کڈھ ڈِتا۔ اِیویں اُنہیں دا چلݨ مشکل تھی گِیا۔وَل تاں مِصری ہِک ہے کُوں آکھݨ لگ پَئے: آؤ آساں اِتھوں نِکلݨ دی کروں کِیوُں جوبنی اِسرائیل دا خُدا اُنہیں دی طرفوں مِصرئیں نال لڑدے۔

٢٦۔ اِتے جیرھے ویلے سارے بنی اِسرائیلی پار لَنگھ گِئے تاں حضرت مُوسیٰ کُوں اللہ سَئِیں آکھیا: اپݨا ہَتھ وَلا سمندر دے اُتے وَدھا۔ تاں جو پاݨی اپݨی جاہ تے وَل آوے اِتے مِصری فوج جنگی گاڑئیں اِتے سواریں سمیت ہُڈ ویسی۔٢٧۔ اِتے حضرت مُوسیٰ اپݨا ہَتھ سمندر دے اُتے ودھایا اِتے سویرے تھیوݨ تَئِیں سمندر اپݨی حالت ءِچ آ گِیا اِتے مِصرئیں پاݨی کنُوں نِکلݨ دی ہَہُوں کوشش کِیتی پَر اللہ سَئِیں اُنہیں کُوں اُتھائیں سمندر ءِچ غرق کر ڈِتا۔ ٢٨۔ اِتے پاݨی واپس آ کرائیں فرعون دی ساری فوج کُوں جیرھی بنی اِسرائیل دے پچھوں سمندر دی

آدھی ءچ آئی وَدی ہَئی گاڈئیں اتے سواریں سمیت غرق کر ڈِتا۔ اتے اُنہیں ءچوں ہِک وی نہ بچیا۔ ۲۹۔ پَر بنی اِسرائیل سمندر دے ءچوں خشک زمین اُتے ٹُرتے پار لَنگھ گئے اتے پاٹی اُنہیں دے سَجے کھبے پاسوں دیوار وانگوں رہا گیا۔ ۳۰۔ اِیویں اللہ سَئیں اُوں ڈینہہ بنی اِسرائیلیں کُوں مِصرئیں دے ہتھوں بچا گِھدا اتے اُنہیں سمندر دے کنارے کھڑتے مِصرئیں دِیاں لاشاں ڈِٹھیاں۔۳۱۔اتے بنی اِسرائیلیں جیرھے ویلے اللہ سَئیں دی ایہ عظیم قدرت ڈِٹھی جَیں مِصرئیں دی ایہ حالت کر ڈِتی تاں اُنہیں دے دِل ءچ اللہ سَئیں دا خُوف پیدا تِھیااتے او سارے رَب العزت اتے اُوندے بندہ حضرت مُوسیٰ تے اِیمان گِھن آئے" (خروج ١٤: ٢١۔ ٣١)۔باب۔١٥۔ ١۔وَل حضرت مُوسیٰ اتے بنی اِسرائیل رَل تے اللہ سَئیں دی حمد و ثنا کِیتی: مَیں حمد و ثنا کریساں کِیوں جو او عظیم قدرت نال فاتح تِھیا۔ تَیں گھوڑئیں کُوں سواریں سمیت سمندر ءچ غرق کِیتے۔ ۲۔ خُداوند میڈا زور اتے سُر اے۔ اُوہو مَیکُوں چھڑاونڑ والا اے۔ تُوں ای میڈا رَب ہَئیں۔ مِیں تیڈی حمد و ثنا کریساں۔ او میڈے پِیوٗ ڈاڈے دا وی رَب ہا۔ مَیں تیڈی حمد و ثنا کریساں" (خروج ١٥: ١۔٢)۔ وَل اُنہیں حمد و ثنا کرَنڑ شروع کِیتی اتے اِیں وَڈی غلامیٔ دی نجات کِیتے اللہ سَئیں دا شُکر ادا کِیتونے۔ حضرت مُوسیٰ اتے حضرت ہارون اتےا نہیں دی بھیݨ بی بی مریم اتے سارئیں عورتاں وی دَف نال دھمیال پا تے حمد و ثنا کریندیاں ویندیاں ہَن۔ بی بی مریم الہامی گیت نال اللہ سَئیں دی حمد و ثنا کِیتی اتے آکھیُس: تیڈی حمد و ثنا کریندیاں ہَیں اے رَب العزت۔ تَیں گھوڑئیں کُوں سواریں سمیت سمندر ءچ غرق کر ڈِتے۔ (خروج ١٥: ٢١)۔

دوستو! ایہ سچی اتے عجیب کہانی ہے جیرھی ساکُوں ڈسیندی اے جو اللہ سَئیں بنی اِسرائیلیں کِیتے سمندر دے اندروں کِیویں خشک رَستہ بݨا ڈِتا۔ آساں اپݨ سبق کنُوں کیا سِیکھ سگدیں ہَیں۔ شاید ہِکوں سوال نال اِیندا نتیجہ نکل آوے اتے او سوال ایہ ہے ۔ کَئیں کنُوں ایہ طاقت ہَئی جو او بنی اِسرائیل کُوں فرعون دے لشکر کنُوں زندہ بچا گِھندا؟ کیا او خُود اپݨے آپ کُوں بچا سگدے ہَن؟ سمندر اُنہیں دے سامݨے ہا۔ سَجے اتے کھبے پاسوں اُچے اُچے پہاڑ ہَن۔ پچھوں فرعونی لشکر اُنہیں دا پیچھا کریندیں ہوئیں تلواراں، نیزیں، برچھیاں چاتی گھوڑئیں، جنگی گاڈئیں تے سوارکاوڑ اتے طاقت دے نشے ءچ مدہوش پاگل ہاتھی وانگوں بد مست لشکر آندا پیا ہا۔ کیا اِنہیں حالات ءچ بنی اِسرائیلیں کنُوں مَوت دے سِوا ہِیا کُوئی رستہ ہا جو او بچ وَنجن ؟ کیا او سمندر کُوں جھاگ سگدے ہَن کیا او سمندر اُتے پُل بݨا سگدے ہَن؟ کیا او خُود سمندر دا پاٹی سُکا سگدے ہَن یا سمندر دے پاٹی دا رُخ وَٹا سگدے ہَن ؟ یا پہاڑیں کُوں پَدھرا کر سگدے ہَن؟ یا ایہ ممکن ہا جو او فرعون دے اتنے وَڈے لشکر نال جنگ کریندے؟ اِنہیں سارئیں سوال دا فقط ہِکوں دا ہِکوں جواب ہے جو او کُجھ وی نہ کر سگدے ہَن۔ تاں وَل اُنہیں کُوں کون بچا سگدا ہا؟ اِیندا وی فقط ہِکوں جواب ہے صِرف اللہ سَئیں دی ہَستی اُنہیں کُوں زندہ بچا سگدی ہَئی۔تَہوں حضرت مُوسیٰ بنی اِسرائیل کُوں آکھیا ہا جو "ڈرو نہ"۔ حوصلہ رکھو اتے اللہ سَئیں دے چھٹکارے کُوں ڈیکھو جیرھا آج تُہاڈے واسطے کریسی۔ اِنہیں کُوں اللہ سَئیں بچاوݨا ہا اتے فقط اُوہو اِنہیں کُوں بچاوݨ دی قدرت رکھندا ہا۔ اتے اُوں

لازمی اُنہیں کوں بچاتے چھٹکارے دا کم ڈکھاوݨا ہا۔ ہِیں وجہ کنُوں جیرھے ویلے او سمندر پار کرتے آئے تاں او حمد و ثنا ءِچ آکھݨ لگے" خُداوند میڈا زور اتے سُر اے اوہوں میڈا بچاوݨ والا وی ہے"

اللہ سَئیں خُود اُنہیں کُوں چھڑاوݨ والا بݨیا۔ بنی اِسرائیل کولھ فرعون کنُوں بچݨ دی کُوئی امید نہ ہَئی سوائے اِیندے جو او اُوں رَستے اُتے ٹُرِن جیرھا اللہ سَئیں اُنہیں کِیتے سمندر ءِچ اُنہیں دی خاطر بݨا ڈِتا ہَا۔ وَل او اللہ دا شُکر ادا کریندے اتے اُوندی حمد و ثنا کریندے جَیں اُنہیں کُوں مَوت دے مُونہہ ءِچوں بچا کِھدا ہا۔

دوستو! اللہ سَئیں چاہندے جو ساڈے ءِچوں ہر کُوئی جاݨ کِھنے تمام بنی آدم بنی اِسرائیل وانگوں ہِین جیرھی اپݨی طاقت نال اتے اپݨی حکمت نال خُود کُوں بچا نَئیں سگدے۔ تباہی اتے بربادی کنُوں بچݨ کِیتے خُدا دے سِوا ساڈے واسطے ہی کُوئی اُمید ہے کَینا۔ ساڈے سامݨے متاں سمندر تاں نہ ہوے پَر مَوت اتے دُوزخ ساڈی بھال ءِچ ہِن۔ شاید ساڈے چودھاروں اُچے پہاڑ تاں نہ ہوون پَر اللہ دی ذات دی پاکیزگی خاردار تاریں دی صورت ءِچ موجود ہوے جیرھی ساکُوں مجرم بݨدی ہوے۔ ساڈے پچھوں شاید فرعونی لشکر تاں نہ ہوے پَر شیطان اتے ساڈے گناہ مسلسل ساڈا پیچھا کریندے آندے ہوون اتے ساڈے جہنمی ہووݨ دا اعلان کریندے آندے ہووݨ۔

حضرت اِنسان کُوں اللہ دی سچی عدالت کنُوں کون چھڑویسی؟ گناہگاریں کُوں ہمیشاں ہلݨ والی بھا کنُوں کُون بچیسی؟ ساکُوں گناہ دے سمندر دے ہِک کنارے کنُوں ڈوجھے کنارے تَئیں کون گِھنتے ویسی؟ اتے اللہ سَئیں دی حضوری یعنی جنت الفردوس ءِچ کون گِھن ویسی؟ فقط ہِکوں ای ہے یعنی اللہ ۔ اللہ ای ساکُوں بچیسی۔ اِنسان خُود کُوں نَئیں بچا سگدا اتے نہ ای کہیں ڈوجھے کُوں ۔ اللہ دا کلام فرمیندے" کِیوُں جو تُہاکُوں اِیمان دے وسیلے نال فضل نال ای چھٹکارا مِلئے اتے ایہ تُہاڈی اپݨی طرفوں نَئیں۔ خُدا دی بخشش ہے اتے نہ تُہاڈے چنگے اعمال دی وجہ کنُوں اے تاں جو کُوئی فخر نہ کرے" (افسیوں ۲: ۸، ۹)۔ اللہ سَئیں جیرھا بَہُوں رحیم اے اُوں کُل سارے اِنسانیں کِیتے چھٹکارے دا رَستہ بݨا چھوڑیں تاں جو آساں شیطان دے اِختیار کنُوں، گناہ دی سزا کنُوں ، اتے دُوزخ دے عذاب کنُوں بچ وَنجوں۔ اللہ سَئیں چاہندے جو ساکُوں اِیں دوزخ دی بھا کنُوں بچاوے جیرھی اُنہیں سارئیں دے انتظار ءِچ اے جیرھے گناہ ءِچ زندگی گزریندیں ہوئیں اِیں جہان ٹُوں کوچ کریندن۔ پَر ساکُوں چھٹکارے دی اُوں راہ تے ٹُر ن جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے بݨائی اے۔ کیا تُساں اُوں راہ کنُوں واقف ہوے؟ جیرھی خُدا پاک ساڈے کِیتے کھولی سَݨی اے؟ تاں جو تُساں شیطان دی گرفت ءِچوں نِکل تے گناہ دی خوف ناک سزا اتے دوزخ ساڑ کنُوں محفوظ رہ وَنجوں۔ کیا تُساں سچائی دی اِیں راہ تے ٹُر ن شروع کر ڈِتے جیرھی اللہ تیار کِیتی اے تاں جو خُدا تُہاکُوں برکت ڈِیوے۔

اللہ سَئیں لوکیں کِیتے چھٹکارے دی جیرھی راہ کھولی اے او نہ تاں ساڈی نیکیں نال اے اِتے نہ ای مذہبی رسمیں نال اے۔ اللہ سَئیں فرمیندے" ایہ بخشش اعمال دی وجہ کنُوں نَئیں تاں جو کُوئی فخر نہ کرے" او کیرھی راہ اے جیرھی اللہ ساڈے واسطے تیار کِیتی اے؟او راہ بخشڑ ہارے دی راہ ہے۔ او آسمان کنُوں لَتھا تاں جو ساڈے گناہئیں دا کفارہ بݨ تے اپݨی جان قربان کرے اِتے اِنہیں سارئیں کُوں چھوڑواں گِھنے جیرھے اُوندے کفارے تے یقین رکھندِن، ساڈے ءِچوں اُنہیں کُوں بچاوے جیرھے گناہ دی دلدل ءِچ غرق ہِن اِتے ہُݨ دوزخ دی بھا دا خوف اُنہیں کُوں وَلھٹی کھڑے پاک کلام اِیں قدرت والے بخشڑ ہارے دے بارے ایہ فرمیندے" اِتے کہیں ہَے دے وسیلے نال چھٹکارا ممکن نَئیں کیوں جو آسمان دے تلےآدمئیں کُوں کُوئی ڈوجھا ناں بخشا ای نَئیں گِیا جَیندے وسیلے ساکُوں چھٹکارا مِلے" (اعمال ٤: ١٢)۔

جیاں! اللہ سَئیں گناہ دے سمندر ءِچ ساڈے واسطے ہِک رَستہ کھول ڈِتے تاں جو آساں سارے گناہ دی سزا کنُوں بچ وَنچوں اِتے خُدا دی بارگاہ ءِچ پہنچ وَنچوں پَر لازم ہے جو تُساں ایں راہ تے قائم رَہوں اِیں راہ کُوں چھوڑتے ہے رَستے تے نہ نِکل وِنچوں جیرھا اللہ ساڈے واسطے کھولئے۔ اِیں چھٹکارے دی راہ دے بارے بخشڑ ہارے فرمائے" راہ اِتے حق اِتے زندگی مَیں ہاں، کُوئی میڈے وسیلے دے بغیر باپ دے کولھ نَئیں آندا۔ .. مَیں تُہاکُوں سچ آہدا جو جیرھا میڈا کلام سُݨدے اِتے میڈے بھیجݨ والے دا یقین کریندے ہمیشاں دی زندگی اُوندی ہے اِتے اُوندے واسطے سزا دا حُکم نَئیں تِھیندا بلکہ او موت کنُوں نِکل تے زندگی ءِچ داخل تھی گِئے" (یوحنا ١٤: ٦؛ ٥ : ٢٤)۔ عزیزم ! کیا تُساں مَوت کنُوں نِکل تے زندگی ءِچ داخل تھی گِئے وے؟

تُساں ساڈا آج دا پروگرام سݨئیں تُہاڈا بَہُوں شکریہ۔ انشاالله اگلے پروگرام ءِچ وَلا حاضر تھیسوں جیرھا ساکُوں ڈسیسی جو اللہ سَئیں کِیویں بنی اِسرائیل کُوں بیابان ءِچ خوراک ڈِتی۔ خُدا تُہاکُوں برکت ڈِیوے: حضرت مُوسیٰ جیرھا بنی اِسرائیلیں نال کُوں کلام پہنچایا یاد رکھائے:

وَل حضرت مُوسیٰ لوکیں کُوں آکھیا" ڈرو نہ! حوصلہ رکھو اِتے اللہ سَئیں دے چھٹکارے والے کم کُوں ڈیکھو جیرھا آج او تُہاڈے خاطر کریسی۔ کِیوُں جو جیرھے مِصرئیں کُوں تُساں آج ڈِہدے پئے ہِوّے اِیویں وَلا کڈاہیں نہ ڈیکھسو" (خروج ١٤: ١٣)

رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۵

اللہ سَئیں دا بیابان مَن کھواوݨ باب خُروج ۱۶۔ ۱۷۔ باب

سُݨݨ والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاائے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سکھیا ہا جو مہربان خُدا کِیوُیں بنی اِسرائیل کُوں فرعون اِتے اُوندی فوجیں دے ہَتھوں چُھڑوایا ۔ جیرھے ویلے بنی اِسرائیل بحیرہ قُلزم دے ساحل تے پہنچے تاں اُوں ویلے فرعون دے لشکر کنُوں بچݨ محال تھی گِیا ۔ وَل آساں سُݨیا جو قادرِ مطلق خُدا سمندر دے پاݨی کُوں ڈہائیں پاسوں جَھل گِھدا اِتے پاݨی دیوار وانگوں کھڑ گِیا تاں و بنی اِسرائیل سمندر دے ءِچوں خُشک زمین اُتے چلدئیں ہوئیں سمندر دے پارچلئے وَنجن۔ پَر جیرھے ویلے مِصری فوجاں بنی اِسرائیل دے پچھوں سمندر دی آدھی ءِچ پہنچے تاں ہُڈ گئے۔ اِیویں اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں مِصرئیں دے ہَتھ کنُوں چھڑوا گِھدا۔ جیرھے ویلے بنی اِسرائیلیں اللہ دے ایہ عظیم کم ڈِٹھے تاں او اُوندے کنُوں ڈر گئے اِتے اُوندے عظیم کمیں کِیتے اُوندی حمد و ثنا کِیتونے۔ " مَیں رَب العزت دی حمد کریساں کِیوں جو اوہو میڈا بخشݨ ہارا اے او خُدا جیرھا وَڈا اے"۔ ہُݨ آساں خروج دی کتاب ءِچ بنی اِسرائیل کُوں مِصر اِتے مُلک کنعان دے درمیان بیابان ءِچ ڈیہدے پئے ہَئیں۔ کنعان دا علاقہ او علاقہ اے جَیکُوں ڈیونڑ دا وعدہ اللہ سَئیں بنی اِسرائیل جدِ امجد حضرت اِبراہیم نال اِتے اُوندی اولاد نال کِیتا ہا تاں جو او علاقہ اُنہیں دی ملکیت ہا۔ آج آساں ڈیکھسو جو خُدائے پروردِگار کِیویں بیابان ءِچ بنی اِسرائیلیں دی بکُھ دا انتظام کِیتا۔ اللہ دا کلام ڈسیندے جو پاک ذات خُود ڈینہہ دے ویلے ہِک وَڈے بَدَل دی صورت ءِچ اُنہیں دے آگُوں آگُوں چلدا ہا اِتے رات دے ویلے بھا دے شعلے دی صورت ءِچ اُنہیں دی رہنمائی کریندا ہا۔ایہ گالھ مَنڑ دی ہے جو جے بیابان ءِچ اللہ سَئیں خُود اُنہیں دی رہنمائی اِتے حفاظت نہ کریندا تاں او اُتھاں ختم تھی ویندے۔ آؤ ہِک لاحظے کِیتے ذرا بر بیابان دی منظر تے غور کروں جیرھا بنی اِسرائیل دے سامݨے ہا۔ اُنہیں دی تعداد وی بَہُوں زیادہ ہَئی۔ اُنہیں دی آبادی ہِک وَڈے شہر جِتناہَئی۔ یعنی ویویں لَکھ کنُوں وی زیادہ۔ او ہِک اِیجے بیابان ءِچوں لنگھدے پئے ہَن جِتھاں نہ پاݨی ہا اِتے نہ کُوئی کھاوڑ دی ہی شے۔ ذرا سوچو! جو بنی اِسرائیل دی ہِک بَہُوں وَڈی قَوم ویران، سنسان اِتے جِتھاں کنڈے ای کنڈے ہَن ویندی پئی ہَئی تاں اُنہیں دا اُتھاں با سلامت گزر وِنجݨا کہیں معجزے جنُوں گھٹ نہ ہا۔ اُنہیں کُوں بُکھ اِتے تریہہ دی وجہ کنُوں موت دا لقمہ بݨݨ کنُوں کون بچا سگدا ہا؟ اِنہیں کُوں بنجر بیابان ءِچ،

ڈھور ڈنگریں سمیت زندہ رَہݨ کِیتے پاٹی کون ڈے سگدا ہا؟ کیا او خُود اپݨے کھاوݨ پیوݨ دا بندوبست کر سگدے ہَن؟کَینا۔ تاں وَل اُنہیں کُوں کھاوݨ پیوݨ کِیتے کون ڈے سگدا ہا؟ اِنہیں سارئیں سوالیں دا ہِکوں ای جواب اے جو رَب العزت اُنہیں کُوں کھاوݨ پیوݨ کِیتے ڈے سگدا ہا اَتے اُنہیں دی حفاظت وی کر سگدا ہا۔

کیا بنی اِسرائیل اللہ سَئِیں اُتے توکل کریندے ہَن؟ یا او پریشان رہندے ہَن جو کیا کھاوسُوں اَتے کیا پیوسُوں؟ بے شک بنی اِسرائیل کُوں اللہ سَئِیں تے توکل کرݨا چاہیدا ہا کِیوں جو اللہ سَئِیں اُنہیں اُتے ہَݨوں ساریاں مہربانیاں کِیتا ہَن۔ اللہ سَئِیں مِصرئیں اُتے ڈاہ آفتاں نازل کرتے بنی اِسرائیل کُوں غلامی دی زنجیریں کنُوں چھڑوا گِھدا ہَئی۔ لیلے دے خُون نال رَب العزت اُنہیں دے پلیٹھی دے پُتریں کُوں مَوت دے مُونہہ ءِچوں بچا گِھدا ہا۔ اُوں سمندر دا سینہ چیر کرائیں سمندر دی آدھی ءِچوں اُنہیں کِیتے خشک رَستہ بݨا ڈِتا تاں جو او بحیرہ قلزم ءِچوں بحاظت پار نکل وَنجن۔ ہُݨ او بَدَل ءِچوں تھی کرائیں اُنہیں دے آہُگوں آہُگوں چلدا پِیا ہا تاں جو او بغیر کہیں نقصان دے کنعان ءِچ واپس پہنچ وَنجݨ جیویں جو اُوں اُنہیں دے وَڈے حضرت اِبراہیم نال صدیاں پہلے وعدہ کِیتا ہا۔ تُہاڈا کیا خیال اے؟ کیا بنی اِسرائیلیں کُوں اپݨے اللہ اُتے یقین ہا؟ کیا اُنہیں دا اِیمان ہا جو جیرھا وعدہ فرمائے او اُونکُوں پورا کریسی؟ آؤ اللہ دے کلام ءِچوں اِیں سوال دا جواب ڈیہدے ہَئِیں۔ آساں توریت شریف ءِچوں خروج دی کتاب دا سولہواں باب پَڑھسُوں، جِتھاں اللہ سَئِیں فرمیندے:

۱۔وَل او ایلیم کنُوں روانہ تھے اَتے بنی اِسرائیل دی ساری جماعت مُلک۔ مِصر کنُوں نِکلݨ دے بعد ڈوجھے مَہِینہ دی پندرھویں تاریخ کُوں سِین دے بیابان ءِچ جیرھا ایلیم اَتے سینا دے درمیان ہے پہنچی۔ اَتے اِیں بیابان ءِچ بنی اِسرائیل دی ساری جماعت حضرت مُوسیٰ اَتے حضرت ہارون اُتے بُڑ بُڑ لگی اَتے بنی اِسرائیل آکھݨ لگے کاش جو آساں رَب العزت دے ہَتھ ءِچ مُلک۔ مِصر ءِچ ہُوں ویلے ای مار ڈِتے ویندے جیرھے ویلے آساں گوشت دی ہانڈیں دے کولھ بَہہ کرائیں رَجّ تے روٹی کَھندے ہاسے کِیوں جو تُوں تاں ساکُوں اِیں بر بیابان ءِچ اِیں واسطے گِھن آئی جو سارے مجمع بُکھ کنُوں مَر ونجے" (خروج ۱٦: ۱۔ ۳)۔

ہُݨ ڈساوں جو کیا بنی اِسرائیل اللہ تے توکل کِیتا؟ کَینا، اصلوں کَینا۔ اُنہیں اللہ اَتے اللہ دے پیغمبر حضرت مُوسیٰ دے خلاف شکایت کِیتی۔ ذرا اُنہیں کِیتے اللہ سَئِیں دا جواب سݨو!

''اَتے حضرت مُوسیٰ کُوں رَب العزت آکھیا: مَیں بنی اِسرائیل دِیاں شکایتاں سݨ گِھدیاں ہَن۔ بَس تُوں اُنہیں کُوں آکھ ڈے جو تہاکُوں کھاوݨ کِیتے شام کُوں گوشت اَتے سویرے روٹی مِلسی اَتے وَل تُہاکُوں پتا لگسی جو مَیں رَب العزت تُہاڈا خُدا ہاں۔ وَل رَب العزت حضرت مُوسیٰ کُوں آکھیا" مَیں آسمان کنُوں تُساں سارئیں واسطے مِینہ وانگوں مَن وَساوَݨ والا ہاں۔بَس ایہ لوک اِیں کریسن جو ہر روز باہر نِکل کرائیں ہِک ڈِینہہ دی خوراک دے مطابق اپݨے

واسطے کٹھا کر گِھندے رَہن اتے مَیں اِیندے نال اِنہیں دا امتحان گِھنساں جو او میڈی شریعت تے عمل کریسن یا کَینا۔ (خروج ١٦: ٤)۔ ١٣۔ اتے ایویں تَھیا جو شام کُوں اتنے سارے ہٹیرے آ گئے جو خیمہ گاہ نہ ڈِسدی ہَئی اتے سویرے خیمہ گاہ دے چودھاروں پٹیال پیا۔١٤۔ جیرھے ویلے او پٹیال سُک گیا تاں کیا ڈِہدِن جو بیابان ءِچ خسخاس دے داڑے وانگوں زمین تے کُوئی شے پَئی اے۔ ١٥۔بنی اِسرائیل اِیکُوں ڈِیکھ تے آپت ءِچ آکھنڑ لگے " من "؟ کیوں جو او نہ جاڑنے ہَن جو او کیا ہے؟ وَل مُوسیٰ اُنہیں کُوں آکھیا ایہ اوہو روٹی ہے جیرھی رَب العزت کھاوݨ کِیتے تُہاکُوں ڈِتی اے" (خروج ١٦: ١٣۔ ١٥)۔

اتے بنی اِسرائیل اُوندا ناں مَن رکھیا اتے من دھاڑِئیں دے بیج وانگوں چٹاچٹا اتے اُوندا ذائقہ ماکھی ءِچ پکائے ہوئے حلوے وانگوں ہا" (خروج ١٦: ٣١)۔

اِیویں اللہ سَئِیں اِسرائیلی قبیلئیں کُوں بیابان ءِچ کھاݨا ڈِتا۔ اتے ایہ کھاݨا کنعان ءِچ پہنچݨ تَئِیں اُنہیں کُوں مِلدا ریہا۔ تُساں سݨئیں جو ایہ خوراک کِتھوں آئی؟ ایہ خوراک آسمان کنوں لَتھی ہَئی اِیکُوں اللہ سَئِیں لہایا ہا۔ اِسرائیلیں کُوں جیرھا کھاݨا آسمان کنُوں ملیا ہا کیا او اِیں کھاݨے دے حق دار ہَن؟ کَینا۔ او کہیں شے دے حق دار نہ ہَن سِوائے اُوں سزا دے جیرھی اُنہیں دی بئی اِیمانی، بے یقینی اتے نا شکری دے باعث ملنی چاہیدی ہَئی۔ ایہ سب کُجھ اللہ دی رحمت اتے اُوندے فضل دی وجہ نال تِھیا جو او بیابان ءِچ بُکھ اتے تریہہ نال مَرن کنُوں بچ گئے۔

باب۔١٧

١۔ وَل بنی اِسرائیل دی ساری جماعت اللہ سَئِیں دے حُکم دے مطابق سین دے بیابان کنُوں کوچ کِیتا۔ اتے سفر کریندئیں ہوئیں رفیدیم ءِچ آ کرائیں دیرہ وَنج لایونے۔ اتے اُتھاں اُنہیں کُوں پیوَݨ دا پاݨی نہ ملیا۔ ٢۔ اُتھاں او لوک حضرت مُوسیٰ نال جھیڑا کرَݨ لگ پئے اتے آکھیونے:" جو ساکُوں پیوَݨ کِیتے پاݨی ڈے" ۔ حضرت مُوسیٰ اُنہیں کُوں آکھیا : تُساں میڈے نال کِیوُں ناراض تِھیوندو اتے رَب العزت کُوں کِیوں آزمیندو؟ ٣۔ پَر اُتھاں لوکیں کُوں ڈاڈھی زور دی تریہہ لگی پئی ہَئی اتے او لوک حضرت مُوسیٰ دے خلاف شکاتاں کرَݨ لگ پئے جو تُوں ساکُوں مِصر ءِچوں اِتھاں ہِیں واسطے گِھن آئیں جو ساکُوں، ساڈے ہالیں ہچیں کُوں اتے ساڈے ڈِنگر دھوریں کُوں تَریہہ کنُوں مار گھتیں؟ ٤۔حضرت مُوسیٰ اللہ سَئِیں دے آگُوں فریاد کِیتی جو "مَیں اِنہیں لوکیں دا کیا کراں؟ او سارے تاں میکُوں ہُݨ نال سَنگسار کرَݨ کُوں تیار ہِن۔ ٥۔ اللہ سَئِیں حضرت مُوسیٰ کُوں فرمایا" بنی اِسرائیل دے بزرگیں ءِچوں کُجھ بزرگ اپݨے نال گِھن تے لوکیں دے آگُوں آگُوں جُل اتے جیرھا عصا دریائے نیل دے پاݨی تے ماریا ہاوی او وی اپݨے نال چا گِھن۔ ٦۔ اتے ڈِیکھ مَیں تیڈے آگُوں وَنج تے اُتھاں کوہ سینا دی چٹان تے کھڑا ہوساں اتے تُوں

اُوں چٹان تے اپݨا عصا مَرسیں تاں اُوندے ءِچوں لوکیں دے پیوَݨ واسطے پاݨی نِکلسی۔ وَل حضرت مُوسیٰ بنی اِسرائیل دے بزرگیں دے سامݨے اِیویں کِیتا۔(خروج ۱۷: ۱۔ ٦)۔

چٹان کنُوں پاݨی ہَݨُوں زور نال نکلیا اَتے بیابان ءِچ وہݨ شروع تھی ڳیا۔ سارئیں لوکیں اَتے مال مویشئیں پاݨی پی کرائیں اپݨی تَریہہ لہائی۔

آج جیرھا واقعہ سُݨائے اُوندے بارے سوچو! بنی اِسرائیلیں واسطے اللہ سَئِیں ہَݨُوں کُجھ کِیتا۔ پَر کیا اُنہیں اللہ تے اِیمان رکھیا؟ اللہ سَئِیں اُنہیں کِیتے جیرھا کُجھ کِیتا کیا اُنہیں دے دِل اِنہیں سارے کمیں دی وجہ کنُوں شکر گزار ہَن کا کَینا؟ کَینا اُنہیں کُوں اللہ دی ذات تے بھروسا نہ ہاں بلکہ جَیں ہستی سُنہیں کُوں پہلے وی ہَݨُوں سارے خطرات ءِچوں کڈھ گِھدا ہا اُوندے خلاف او کُرکَݨ لگ پئے ہَن۔

تاں وَل اللہ سَئِیں کیا کِیتا؟ رَب العزت ہَݨُوں صبر نال اَتے اپݨی ہَݨُوں رحمت نال اُنہیں کُوں بیابان ءِچ کھاوݨ پیوَݨ عطا کِیتا۔ کیا بنی اِسرائیل اللہ دی رحمت دے لائق ہَن؟ نہ بلکہ او تاں سزا دے لائق ہَن تاں وَل اللہ اُنہیں اُتے اپݨی رحمت کِیوُں کِیتی؟ اِیں واسطے جو خُدا وفادار ہے اَتے رحیم و کریم وی ہے۔ وہ صادق القول اَتے رحیم اَتے رحمٰن ہے۔ اللہ سَئِیں اپݨی رحمت نال بنی اِسرائیل کُوں کھاوݨ پیوَݨ کِیتے ڈِتابھانویں جو او ہَݨُوں وَڈے احسان فراموش اَتے نا شکرے گناہگار ہَن۔ جے بُکھ اَتے تَریہہ کنُوں چھٹکارے دا دارمدار اُنہیں دے قول و فعل تے ہوندا تاں اللہ سَئِیں یقیناً اُنہیں کُوں بیابان ءِچ مَوت دے حوالے کر ڈیندا۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے۔ تُساں بخشݨ ہارے دی زندگی بخش آواز سُݨی جو " ۔ یسُوع اُنہیں کُوں آکھیا" زندگی دی روٹی مَیں ہاں جیرھا میڈے کولھ آوسی او کڈاہیں بُکھا نہ تھیسی اَتے جیرھا میڈے تے اِیمان رکھیسی او کڈاہیں تریہہ نہ لگسی"

رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۵

اللہ سَئِیں دا بیابان مَن کھواوݨ باب خُروج ۱٦۔ ۱۷۔ باب

سُݨݨ والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ سَت بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شادا اِتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاِتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئِیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اِتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئِیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئِیں۔

باب۔۱۷

۱۔ وَل بنی اِسرائیل دی ساری جماعت اللہ سَئِیں دے حُکم دے مطابق سین دے بیابان کنُوں کوچ کِیتا۔ اِتے سفر کریندئیں ہوئیں رفیدیم ءِچ آ کرائیں دیرہ وَنج لایونے۔ اِتے اُتھاں اُنہیں کُوں پیوَݨ دا پاݨی نہ ملیا۔ ۲۔ اُتھاں او لوک حضرت مُوسیٰ نال جھیڑا کرَݨ لگ پئے اِتے آکھیونے:" جو ساکُوں پیوَݨ کِیتے پاݨی ڈے" ۔ حضرت مُوسیٰ اُنہیں کُوں آکھیا : تُساں میڈے نال کِیوُں ناراض تِھیوندو اِتے رَب العزت کُوں کِیوں آزمیندو؟ ۳۔ پَر اُتھاں لوکیں کُوں ڈاڈھی زور دی تریہہ لگی پئی ہَئی اِتے او لوک حضرت مُوسیٰ دے خلاف شکاتاں کرَݨ لگ پئے جو تُوں ساکُوں مِصر ءِچوں اِتھاں ہِیں واسطے گِھن آئیں جو ساکُوں، ساڈے ہالیں ہچیں کُوں اِتے ساڈے ڈنگر دھوریں کُوں تَریہہ کنُوں مار گھتیں؟ ٤۔حضرت مُوسیٰ اللہ سَئِیں دے آگُوں فریاد کِیتی جو "مَیں اِنہیں لوکیں دا کیا کراں؟ او سارے تاں میکُوں ہُݨ نال سَنگسار کرَݨ کُوں تیار ہِن۔ ٥۔ اللہ سَئِیں حضرت مُوسیٰ کُوں فرمایا" بنی اِسرائیل دے بزرگیں ءِچوں کُجھ بزرگ اپݨے نال گِھن تے لوکیں دے آگُوں آگُوں جُل اِتے جیرھا عصا دریائے نیل دے پاݨی تے ماریا ہاوی او وی اپݨے نال چا گِھن۔ ٦۔ اِتے ڈیکھ مَیں تیڈے آگُوں وَنج تے اُتھاں کوہ سینا دی چٹان تے کھڑا ہوساں اِتے تُوں اُوں چٹان تے اپݨا عصا مَرسیں تاں اُوندے ءِچوں لوکیں دے پیوَݨ واسطے پاݨی نِکلسی۔۔ وَل حضرت مُوسیٰ بنی اِسرائیل دے بزرگیں دے سامݨے اِیویں کِیتا۔(خروج ۱۷: ۱۔ ٦)۔

چٹان کنُوں پاݨی بَہُوں زور نال نکلیا اِتے بیابان ءِچ وہݨ شروع تھی گِیا۔ سارئیں لوکیں اِتے مال مویشئیں پاݨی پی کرائیں اپݨی تَریہہ لہائی۔

آج جیرھا واقعہ سُݨاۓ اُوندے بارے سوچو! بنی اِسرائیلیں واسطے اللہ سَئِیں بَہُوں کُجھ کِیتا۔ پَر کیا اُنہیں اللہ تے اِیمان رکھیا؟ اللہ سَئِیں اُنہیں کِیتے جیرھا کُجھ کِیتا کیا اُنہیں دے دِل اِنہیں سارے کمیں دی وجہ کنُوں شکر گزار ہَن کا کَینا؟ کَینا اُنہیں کُوں اللہ دی ذات تے بھروسا نہ ہاں بلکہ جَیں ہستی سُنہیں کُوں پہلے وی بَہُوں سارے خطرات ءِچوں کڈھ گِھدا ہا اُوندے خلاف او کُرکَݨ لگ پئے ہَن۔

تاں وَل اللّٰہ سَئِیں کیا کِیتا؟ رَب العزت ہَنُوں صبر نال اتے اپنّی ہَنُوں رحمت نال اُنہیں کُوں بیابان ءِچ کھاوݨ پیوَݨ عطا کِیتا۔ کیا بنی اِسرائیل اللّٰہ دی رحمت دے لائق ہَن؟ نہ بلکہ او تاں سزا دے لائق ہَن تاں وَل اللّٰہ اُنہیں اُتے اپنّی رحمت کِیوُں کِیتی؟ اِیں واسطے جو خُدا وفادار ہے اتے رحیم و کریم وی ہے۔ وہ صادق القول اتے رحیم اتے رحمٰن ہے۔ اللّٰہ سَئِیں اپنّی رحمت نال بنی اِسرائیل کُوں کھاوݨ پیوَݨ کِیتے ڈِتابھانویں جو او ہَنُوں وَڈّے احسان فراموش اتے نا شکرے گناہگار ہَن۔ جے بُکھ اتے تَریہہ کنُوں چھٹکارے دا دارمدار اُنہیں دے قول و فعل تے ہوندا تاں اللّٰہ سَئِیں یقیناً اُنہیں کُوں بیابان ءِچ مَوت دے حوالے کر ڈِیندا۔

ساکُوں اِیں گالھ دا وی پتا ہوݨا چاہیدے جو اللّٰہ سَئِیں نہ فقط اپنّی رحمت نال اُنہیں دی جان بچائی بلکہ اپݨا کِیتا ہویا وعدہ وی پورا کِیتا۔ اللّٰہ وعدئیں دا سچا خُدا ہے اتے اُوں بنی اِسرائیل دے نال وَڈّا اہم وعدہ کِیتا ہا۔ آساں پہلے ای سُݨ گِھدا ہے جو اللّٰہ دا وعدہ ہا جو او بنی اِسرائیل دے وسیلے دُنیا دی سارئیں قومیں کُوں برکت ڈِیسی، نبئیں کُوں بھیجیسی، پاک صحائف نازل کریسی اتے دُنیا دا بخشݨ ہارا بھیجیسی۔ جی ہاں۔ اللّٰہ اپݨے قول دا سچا اے۔اتے رحمت کنُوں بھریا ہوئے۔ او سچائی اتے محبت دا خُدا ہے۔ یقیناً بنی اِسرائیل اُوندی محبت دے حق دار نہ ہَن۔ بھانویں جو جیرھے ویلے اُنہیں اللّٰہ دی نافرمانی کِیتی اتے اُوندے خلاف شکاتاں کِیتاں تاں وَل وی اللّٰہ اپݨی وفادار قائم رکھی اتے اُنہیں کُوں آسمانی خوراک ڈے کرائیں اپݨی محبت ڈِکھائی شاید کُوئی سوال کرے جو " بنی اِسرائیل دے ایہ واقعات ساڈے کیرھے کم دے ہِن؟ پاک کلام فرمیندے جو " ایہ گالھیں اُنہیں تے عبرت دی خاطر تِھیاں اتے آساں چھیکڑی زمانے والئیں دی نصحیت واسطے لکھ ڈِتیاں گئیاں" (۱۔ کرنتھیوں ۱۰: ۱۱)۔

جیویں اللّٰہ سَئِیں بنی اِسرائیل کُوں بیابان دے عذاب ءِچوں چھڑوا گِھدا اُوویں اللّٰہ چاہندے جو او ہر اِنسان کُوں گناہ دے اِختیار اتے سزا کنُوں بچاوے۔

آساں ٹُہاڈے کنُوں پچھدے ہَئِیں جو بنی اِسرائیل کُوں کیا کرݨا چاہیدا ہا جو او بیابان ءِچ ہلاک تِھیوݨ کنُوں بچ ویندے؟ اللّٰہ سَئِیں جیرھی خوراک آسمان کنُوں بنی اِسرائیل واسطے لہائی ہَئی اُونکُوں کٹھا کرتے کھا گِھنݨ کافی ہا۔ اُنہیں کُوں چھٹکارا کِیویں ملیا؟ کیا ایہ اُنہیں دی اپݨی بَھچ دَرک دا نتیجہ ہا؟ کَینا۔ ایہ چھُٹکارا اللّٰہ سَئِیں دی طرفوں ہا۔بُکھ اتے مُوت کنُوں کنُوں بچݨ دا اِختیار اُنہیں کُولھ نہ ہا۔ او اِیندی خاطر کُجھ وی نہ کر سگدے ہَن۔ او فقط او خوراک کُوں جیرھی اُنہیں کِیتے لَتھی ہَئی اِیکُوں کٹھا کرَݨ اتے کھا گِھنݨ۔ پاک کلام ساکُوں ڈِسیندے

جو آساں سارے بنی اِسرائیل وانگوں گنہگار ہَئیں اتے اپڑے آپ کُوں خُود نَئیں بچا سگدےیعنی نہ تاں آساں گناہ دی سزا کنُوں بچ سگدے ہَئیں اتے نہ اللہ دی سچی عدالت کنُوں۔ بے شک بنی آسرائیل وانگوں آج آساں خشک بیابان ءِچوں تاں نَئیں لَنگھدے پئے پَر موت اتے تباہی ساکُوں چودھاروں وَلھیٹی کھڑی اے جیویں جو او سین دے بیابان ءِچ اُنہیں کُوں وَلھیٹی کھڑا ہا۔اللہ دا کلام اصلوں چٹے ڈینہہ وانگوں بالکل صاف ڈسیندے او کہیں دا روا نَئیں رکھندا جو ہر او شخص جیرھا چھٹکارے دی راہ کُوں رد کریندے جیرھا اللہ سَئیں ظاہر کِیتے، او اپڑے گناہ ءِچ مَریسی اتے دوزخ دی ناوسمڑ والی بھا ءِچ سَٹ ڈِتا ویسی۔ گناہ دی حالت ءِچ مَر ونجڑ، عدالت دا سامڑا کرَڑ اتے دوزخ دی بھا ءِچ ہمیشاں سڑدا رَہڑ کُوئی چنگی گالھ نَئیں بلکہ دردناک عذاب دی خبراں ہِین۔

خوشخبری دا پیغام ایہ ہے جو کوئی اپڑے گناہ ءِچ نہ مَریسی۔ جیویں خُدائے پروردِگار بیابان ءِچ اپڑے لوکیں کُوں کھاڑا مہیا کِیتا اتے بُکھ کنُوں مَرڑ ٹُوں بچا گِھدا۔ ایویں رازق خُدا ساکُوں وی کھاڑا ڈِتےتاں جو آساں اِیں زندگی ءِچ برکت گِھنوں اتے آوڑ والی زندگی ہمیشاں تَئیں ساڈے واسطے بابرکت ہوے۔

ہمیشاں دی حیاتی بخشڑ والا کھاڑا کیرھا ہے؟ کیا او کھاڑا ساکُوں بازار کنُوں مُل مِل سگدے تاں جو ساکُوں خُدا دی حضوری ءِچ تاحیات زندہ رَہڑ دی طاقت مل وَنجے۔ کَینا۔ بازار کنُوں کُوئی اینجھا کھاڑا تیار نَئیں تِھیندا۔ اچھا ایہ ہمیشاں تَئیں زندگی بخش کھاڑا کیا ہے اتے کِتھوں مِلسی؟

دوستو! ٹُہاکُوں اِیں گالھ کنُوں لازمی واقف ہوڑا چاہیدے جو بنی اِسرائیل دے بیابان ءِچ من کھاوڑ دے پندرہ سو سال بعد اللہ سَئیں دُنیا دا بخشڑ ہارا دُنیا ءِچ بھیجیا اتے ایہو او کھاڑا ہے جیرھا خُدائے رحیم دُنیا کُوں بخشئے تاں جو دُنیا دے لوک اِیں کھاڑے دے وسیلے گناہ دے اِختیار کنُوں، موت دے مُونہہ ءِچوں سزا دے خُوف کنُوں اتے دوزخ دی ساڑڑ والی بھا دے عذاب کنُوں محفوظ رَہوں۔ آؤ او کلام جیرھا بخشڑ ہارے دُنیا ءِچ رَہندئیں ہوئیں سُنڑایا غور نال سنڑو!

" مَیں ٹُہاکُوں سچ آہداجو جیرھا اِیمان رَکھندے ہمیشاں دی زندگی اُوندے کولھ اے۔زندگی دی روٹی مَیں ہاں۔ ٹُہاڈے پیوٗ ڈاڈے بیابان ءِچ مَنّ کھادا اتے مَر گئے۔ ایہ او روٹی ہے جیرھی آسمان کنُوں لَتھی اے تاں جو اِنسان اُونکُوں کھاوے اتے نہ مَرے۔ مَیں ہاں او زندگی دی روتی جیرھی آسمان کنُوں لَتھی۔ جے کُوئی اِیں روٹی ءِچوں کھوسی تاں ہمشاں تَئیں زندہ رَہسی بلکہ جیرھی روٹی مَیں جہان دی زندگی واسطے ڈیساں او میڈا گوشت ہے۔ یسُوع اُنہیں کُوں آکھیا" زندگی دی روٹی مَیں ہاں جیرھا میڈے کولھ آوسی او کڈاہیں بُکھا نہ تھیسی اتے جیرھا میڈے تے اِیمان رکھیسی او کڈاہیں تریہہ نہ لگسی" (یُوحنا ٦: ٤٧۔ ٥١۔ ٣٥)عزیز دوستو! آج دا پروگرام مُک گئے۔ اللہ سَئیں دی رضا نال اگلے پروگرام ءِچ آساں ڈیکھسو جو اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں احکامِ عشرہ یعنی ڈاہ حُکم کِیوُیں ڈِتے۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے۔ تُساں بخشڑ ہارے دی زندگی بخش آواز سُݨی جو " ۔ یِسُوع اُنہیں کُوں آکھیا" زندگی دی روٹی مَیں ہاں جیرھا میڈے کولھ آوسی او کڈاہیں بُکھا نہ تھیسی اتے جیرھا میڈے تے اِیمان رکھیسی او کڈاہیں تریہہ نہ لگسی"

رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر٣٦

کوہ طُور کُوں بھا وَلھیٹ گئی باب خُروج ١٩ اتے ٢٠۔ باب

سُٹن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ ستَ بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاا ے جو تُساں شالاں شاد اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاتے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کیتے تیار کیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آچ وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سکھیا ہا جو اللہ سَئیں کیویں بر بیابان ءِچ بنی اِسرائیل دی سنبھال کیتی اتے اُنہیں دی روٹی پاݨی دی فِکر کیتی تاں جو او بُکھ کنُوں مَر نہ وَنجن۔ اِیندے باوجود پاک کلام ڈسیندے جو وَل وی بنی اِسرائیل اللہ سَئیں دی شکایت کریندی رہ ویندی ہَئی۔ ہِک تاں اُنہیں ءِچ اِیمان دی کمی ہَئِی ڈوجھا او خُود وی نافرمان ہَن اتے تریجھی گالھ ایہ ہَئی جو او اللہ دی نعمتیں دے ناشکرے وی ہَن۔

آج آساں سُٹسوں جو اللہ سَئیں کوہ طورتے اپݨے پیغمبر حضرت موسیٰ اُتے ظاہر تھے اتے اُنہیں کُوں اپݨی شریعت یعنی احکام عطا فرمائے۔ اِنہیں احکام دا بیان توریت شریف دی ڈوجھی کتاب خروج اُاِوویں باب ءِچ ہے جَیندا آساں مطالعہ شروع کیتی پَئے ہَئیں۔ آج آساں اُنوویں باب دا مطالعہ کریسوں۔ اِیں باب دی پہلی آیت۔ مبارکہ ءِچ لکھیا لاتھےجو: " جڈاں بنی اِسرائیل کوہ سینا دے بَربیابان ءِچ پُچے تاں اُنہیں کُوں مُلک مِصر کنُوں نِکلئے تَراہ مَہینے تھی گئے ہَن"(خروج ١٩: ١)۔ حضرت موسیٰ اتے بنی اِسرائیل سفر کریندیں کریندیں ہُݨ کِتھاں پُچ گئے ہَن؟ او کوہ سینا دے علاقے ءِچ آ گئے ہَن۔ کیا تُہاکُوں یاد ہے جو جڈاں اللہ سَئیں پہلی دفعہ حضرت موسیٰ نال کلام کیتا، جڈاں ہِک ہُوٹی کُوں بھا وَلھیٹی پَئی ہَئی پَر او سڑ کرائیں سُٹوا نہ تھیندی ہَئی ۔ کیا تُہاکُوں یاد ہے جو اُوں جاہ دا کیا ناں ہا؟ ایہ اوہوں جاہ ہَئی جِتھاں اللہ سَئیں حضرت موسیٰ نال گالھیں کیتاں۔ کیا تُہاکُوں او واقعہ یاد ہے؟ جڈاں اللہ سَئیں کوہ طورتے حضرت موسیٰ نال کلام فرمایاجو: "مَیں اپݨے لوکیں کُوں ڈیہدا رہ ویندا جیرھے مُلک مِصر ءِچ ہَہُوں مُصیبتاں برداشت کریندے پَؤں۔ اتے مَیں اُوں ڈکھیں کنُوں وی واقف ہاں جیرھے مِصری کاردار اُنہیں کُوں ڈیندِن اتے ہُݨ مَیں اُنہیں دی فریاد سُݨ گِھدی اے۔٨۔ہِیں خاطر مَیں اُنہیں کُوں مِصرئیں دے ہتھوں چُھڑاوݨ واسطے آسمان کنُوں لہہ آیا تاں جو اِیں مُلک ءِچوں کڈھ تے اُنہیں کُوں ہِک چنگے اتے وَڈے مُلک ءِچ پُہنچاواں جِتھاں ہر چیز دی فروانی ہے۔۔۔بس ہُݨ مَیں تَیکُوں فرعون دے کولھ بِھجیناں پیا جو تُوں مَیڈی قوم کُوں مِصر ءِچوں کڈھ آویں۔١٢۔! مَیں ضرور تَیڈے نال رہ ویساں، جڈاں تُوں اُنہیں لوکیں کُوں مِصر ءِچوں کڈھ آؤسیں تاں تُساں سارے ہِیں پہاڑ تے مَیڈی عبادت کریسو۔ اِیہو اِیں گالھ دا ثبوت ہوسی جو مَیں اِی تَیکُوں بھیجیا ہا۔(خروج ٣: ٧، ٨، ١٠، ١٢)۔

کیا اللہ سَئیں حضرت موسیٰ دے نال اُوویں کِیتا جیویں اُوں وعدہ کِیتا ہا؟ بالکل۔ اللہ سَئیں اُوویں کِیتا۔ توریت شریف ءِچ آج آساں حضرت موسیٰ کُوں کِتھاں ڈیہدے پَئے ہَئیں؟ آج آساں حضرت موسیٰ اتے بنی اِسرائیل کُوں کوہ سینا ءِچ اُتھائیں ڈیہدے پَئے ہَئیں جِتھاں اللہ سَئیں حضرت موسیٰ نال اُوں ویلے کلام فرمایا جڈاں ہُوٹی کُوں بھا لگی پَئی ہَئی۔ اتے اللہ سَئیں فرمایا: جڈاں تُوں اِنہیں لوکیں کُوں مُلک مِصر ءِچوں کڈھ آوسے تاں تُساں اِیں پہاڑ اُتے اللہ سَئیں دی عِبادت کریسوں"

آؤ! ہُنڑ آساں آپݨوں ایں مطالعے کُوں جاری رکھیندیں ہوئیں ڈیکھو جو اللہ سَئیں حضرت موسیٰ اُتے کِیویں ظاہر تِھیا اتے اُوں ساری قوم اِسرائیل نال کوہ سینا اُتے کلام کِیتا۔ پاک کلام ءچ لکھیا لاتھے:

"اتے حضرت موسیٰ اللہ نال گالھیں کرݨ کِیتے پہاڑ اُتے لگا گیا اتے رَب العزت اُچی آواز نال اُونکُوں فرمایا: تُوں یعقوب دے قبیلئیں بنی اِسرائیلیں کُوں ایہ آکھ جو۔ ٤۔تُساں اپݨئیں آکھیں نال ڈیکھ گِھدے جو مَیں مِصرئیں نال کیا کیا کِیتے ؟ باز وانگوں جیویں او اپݨے بچیں کُوں اپݨے پریں اُتے پِلھا تے چا اندے اِیویں مَیں ٹُہاکُوں مِصر ءچوں کڈھ کرائیں اپݨے کولھ گِھن آیا ۔ ٥۔ جے ہُنڑ تُساں میڈے کلام تے عمل اتے میڈے عہد تے قائم رہ ویسو تاں سب لوکیں ءچوں تُساں ای میڈے خاص لوک بݨ ویسو بھانویں جو ساری زمین میڈی ہے ۔ ٦۔ اتے مَیں ٹُہاڈے ءچوں ای اپݨے کِیتے خاص لوک چݨ گِھنساں جیرھے ٹُہاڈی طرفوں میڈے نال گالھیں کریسن۔ اِنہیں گالھیں کُوں تُوں بنی اِسرائیل دے ذہن نشین کرواویں۔

٧۔وَل حضرت موسیٰ پہاڑ کنُوں تلے لَہہ آیا اتے بنی اِسرائیل دے بزرگیں کُوں اپݨے سامݨےپِلھا کرائیں ایہ ساری گالھیں جیرھیاں اللہ سَئیں فرمایا ہَن اُنہیں کُوں سُݨیاڈِتیاں ۔٨۔ اتے سارے لوکیں زَل تے جواب ڈِتا جو جیرھا کُجھ رَب العزت فرمائے آساں سارے اُوندے عمل کریسو اتے حضرت موسیٰ لوکیں دا ایہ جواب رَب العزت کُوں وَنچ تےسُݨا ڈِتا۔ (خروج ١٩: ٣۔ ٨)

کیا تُساں سُݨ گِھدے جو بنی اِسرائیل اللہ سَئیں کُوں کیا جواب ڈِتا؟ اُنہیں آکھیا جو: جیرھا کُجھ رَب العزت فرمائے آساں سارے اُوندے عمل کریسو" کیا بنی اِسرائیل جیرھا کُجھ آکھیا ہا ٹھیک آکھیا۔ کیا او اللہ دے سارے حُکمیں کُوں منݨ کِیتے تیار ہَن؟ اللہ سَئیں چنگی طرحاں جاݨدا ہا جو مَیں جیرھے حُکم اُنہیں کُوں ڈِتیئن او اُنہیں سارئیں تے عمل نہ کریسن۔ اللہ سَئیں ایہ چاہندے ہاجو اُنہیں کُوں ایں گالھ دا احساس تِھیوے جو او اپݨی سمجھ اتے اپݨے نیک کمیں نال اللہ کُوں راضی نَئیں کر سگدے۔ ایں واسطے او اپݨی گناہ کرݨ دی فطرت کُوں خُدا دے سامݨے رکھ ڈیوݨ اتے چھٹکارے دے بارے اللہ دی بشارت اُتے ایمان گِھن آوݨ جو او بخشݨ ہارا آویسی اتے اُنہیں دے گناہیں دی سزا یعنی جنہم کنُوں بچیسی۔ اللہ اُنہیں دے پیوٗ ڈاڈے حضرت اِبراہیم، حضرت اِسحاق اتے حضرت یعقوب دے گناہ معاف کر ڈِتے کِیوں جو اُنہیں اللہ دے وعدئیں دا یقین کر گِھداہا۔ اللہ اِیمان دے وسیلے اِنہیں دے گناہ وی بخشݨ چاہندا ہا اتے او اِیمان ایہ ہا جو او اللہ دے چھٹکارے والے نظام کُوں مَن گِھنݨ۔ اللہ پاک کلام ءچ فرمیندے جو " اتے ایہ گالھ تاں ظاہر ہے جو شریعت دے وسیلے کُوئی شخص اللہ دی بارگاہ ءچ نیک نَئیں تھی سگدا کِیوں جو لکھیا لاتھے " نیک شخص تاں اِیمان نال زندہ رہ ویسی " (گلتیوں ٣: ١١)۔

بنی اِسرائیل سوچیندے ہَن جو او اپݨے کمیں نال اللہ دی بارگاہ ءچ داخل تھی ویسن۔ بے شک ایہ اُنہیں دی ہَہُوں وَڈی بُھل ہَئی۔ اُنہیں اپݨی نافرمانیاں وِسار چھوڑیاں ہَن اُنہیں کُوں ہُنڑ وی سمجھ نہ آئی ہَئی اُنہیں اللہ داکتنا وَڈا گناہ کِیتے ۔ او اللہ دے حُکم دی نافرمانی کُوں معمولی سمجھندے ہَن۔ پَر اللہ دی نِگاہ ءچ ہر گناہ دی سزا ہے۔ گناہ کرݨ ہَہُوں وَڈا جُرم ہے۔ خُدا پاک اتے کامل ہے اتے او ہر چھوٹے وَڈے گناہ کُوں ناپسند کریندے۔ بنی اِسرائیل ایں حقیقیت کُوں نہ جاݨ سگے ایں گالھو او آکھݨ لگے جو: جیرھا کُجھ رَب العزت فرمائے آساں سارے اُوندے عمل کریسو"۔ تاں اللہ سَئیں ہِک منصوبہ بݨائی پیا ہا جَیندا نال ایہ راز کھولݨ والا ہا جو جیرھا کُجھ رَب العزت فرمیسی" او سارے بنی اِسرائیلی نہ کر سگسن" آساں اپݨے پروگرام ءچ آپݨوں وَنچ تے پاک کلام دے بیان دے مطابق ڈیکھسو جو اللہ کوہ سینا اُتے کیویں لَتھا، اُوں اپݨا جلوہ۔ خُداوندی کِیویں ظاہر کِیتا اتے وَل بنی اِسرائیل کُوں اپݨے حُکمیں دا خلاصہ ڈاہاں حُکمیں ءچ ڈِتا۔ پاک کلام ءچ اللہ فرمیندے جو :

دوستو! پروگرام دا ویلہ مُک گئے۔ جیرھا کُجھ تُساں سیکھئے اِینکُوں یاد رکھائے جو اللہ پاک ہے اتے اُوندے انصاف دا معیار اُوندی پاک ذات ہے۔ اللہ پاک ہے اتے او گناہ کُوں ڈیکھ وی نَئیں سگدا۔ اللہ پاک ہے اتے آساں اپنڑی نیکیئں اتے کوشش نال اُوندے معیار تے پورے نَئیں آندے اتے نہ اپنڑی مرضی تے زور نال اُوندی حضوری ءچ داخل تھی سگدے ہَئیں۔

اللہ دے حُکم نال اگلے پروگرام ءچ اِساں اُنہیں ڈاھاں حکمیں دا بغور مطالعہ کریسو جیرھے اللہ سَئیں کوہ۔سینا تے بنی اِسرائیل کُوں ڈِتے ہَن۔ پروگرام سُنڑن دا ہَہُوں شکریہ ۔ آج دے پروگرام دی خاص آیت جیرھی تُساں یاد رکھنڑی ہے

" رَب العزت دا خُوف دانائی دا شروع ہے" (امثال ۱: ۷

----رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر٣٦

کوہ طُور کُوں بھا وَلھیٹ گئی باب خُروج ١٩ اتے ٢٠۔ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ ستّ بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعااے جو تُساں شالاں شاد اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاڑےاتے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آچ وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سکھیا ہا جو اللہ سَئیں کِیویں بر بیابان ءِچ بنی اِسرائیل دی سنبھال کِیتی اتے اُنہیں دی روٹی پاٹی دی فِکر کِیتی تاں جو او بُکھ کنُوں مَر نہ وَنجن۔ اِیندے باوجود پاک کلام ڈسیندے جو وَل وی بنی اِسرائیل اللہ سَئیں دی شکایت کریندی رہ ویندی ہَئی۔ ہک تاں اُنہیں ءِچ اِیمان دی کمی ہَئِی ڈوجھا او خُود وی نافرمان ہَن اتے تریجھی گالھ ایہ ہَئی جو او اللہ دی نعمتیں دے ناشکرے وی ہَن۔

" اتے اللہ سَئیں حضرت موسیٰ کُوں حُکم ڈِتا جو لوکیں دے کولھ وَنج اتے ڈو ڈِینہہ ہِن او آپ کُوں پاک صاف کرَنّ اتے کپڑے دھو دے پاوَنّ تریجھے ڈِینہہ تیار تھی کھڑِن کیوں جو رَب العزت تریجھے ڈِینہہ سب لوکیں دی آکھیں دے سامنّڑے کوہ سینا اُتے لَہسی ۔ اتے تُوں لوکیں دے چودھاروں حد بندھ کرائیں اُنہیں کُوں آکھ چھوڑی جو خبردار تُساں نہ تاں پہاڑ اُتے چڑھائے اتے نہ اِیں پہاڑ کُوں ہتھ لَوائے۔ جَیں کہیں پہاڑ کُوں ہتھ لایا او ضرور جان کنُوں مار ڈِتا وَنجے۔ اِہجے نافرمان کُوں سنگسار کِیتا وَنجے یا تیر مار مار کرائیں مار ڈِتا وَنجے او بھانویں اِنسان ہوے بھانویں کُوئی جانور ہوے او جِیندا نہ چھوڑیاوَنجے اتے جیرھے ویلے ہِگل دی آواز آوے وَلا سارے پہاڑ دے نیڑے آ ونجن... جڑاں تریجھاں ڈِینہہ تِھیا تاں سویر تِھیندئیں ای کالے دھوں بَدلیں دی گجکار اتے بجلی چمکنّ لگ پَئی اتے ہِگل دی آواز اتنی اُچی تھی اتے سارے لوک اپنّڑے اپنّڑے خیمئیں ءِچ کمبنّ لگ پئے۔ اتے حضرت موسیٰ لوکیں کُوں خیمہ گاہ کنُوں باہر گِھن آیا جو او جلوہ۔خُداوندی ڈیکھنّ اتے او پہاڑ دے نال آ کھڑے تھے اتے کوہ سینا کنُوں ایویں دُھواں پیا نِکلدا ہاجیویں بَٹھی ءِچوں نِکلدا ہووے اتے سارا پہاڑ زور زور نال کمبدا پیا ہا اتے جیرھے ویلے ہِگل دی آواز ہَہُوں اُچی تھی گئی تاں حضرت موسیٰ ہولنّڑ لگا اتے اللہ سَئیں اپنّڑے آلا نال جواب ڈِتا اتے رَب العزت کوہ سینا دی چوٹی اُتے لَہہ آیا...(خروج ١٩: ١٠۔ ٢٠)۔خروج ٢٠باب۔

١۔ اتے رَب العزت ایہ ساریاں گالھیں فرمائیاں جو "رَب العزت تیڈا خُدا جیرھا تَیکُوں مُلک مِصر کنُوں اتے غلامی دے گھر ءِچوں کڈھ آیا مَیں ہاں۔

١۔ تُوں میڈے سِوا کہیں ہےدی عبادت نہ کری۔

٢۔" تُوں اپنّڑے واسطے کُوئی گھڑی ہوئی مُورت نہ بنّڑاوی۔ نہ کہیں چیز دی صورت جیرھی آسمان ءِچ یا تلے زمین اُتے یا زمین دے تلے پاٹی ءِچ ہے۔ تُوں اِنہیں دے آگوں سِجدہ نہ کری اتے نہ اُنہیں دی عِبادت کری کِیوں جو مَیں رَب العزت تیڈا غیور خُدا ہاں"

عِبادت واسطے تُساں کُوئی بُت یا کُوئی اِہجی مُورت نہ بٹاہے نہ کہیں چیز دی صُورت بٹاہے۔ ۔ کیوں جو مَیں رَب العزت تیڈا خُدا غیور خُدا ہاں۔

۳۔ تُوں مَیڈے ناں کُوں اپٹے غلط کمیں واسطے استعمال نہ کری۔ جے تَیں اِیویں کِیتا تاں مَیں تُہاڈا رَب تَیکوں سزا ڈیساں۔

٤۔ یاد کر کرائیں یوم السَبت کُوں پاک منائے۔

سَبت دے ڈِینہہ کُوں پاک مناہے۔ اتے آرام کراہے ۔

٥۔ : تُوں اپٹے پِیوٗ دی اتےاپٹی ماءدی عزت کریں ۔ اِیندا اجر تیکُوں ایہ مِلسی جو تیڈی عمر اُوں مُلک ءِچ جیرھا رَب العزت تیڈا خُدا تیکُوں ڈیندے لمبی ہوسی۔

٦۔ تُوں خُون نہ کریں"

۷۔ : تُوں زناہ نہ کریں"

۸۔ " تُوں چوری نہ کری ۔

۹۔ " تُوں اپٹے ہمسائے دے خلاف کُوڑی شہادت نہ ڈیوویں"

۱۰۔ " تُوں اپٹے ہمسائے دے گھر دا لالچ نہ کری۔ تُوں اپٹے ہمسائے دی ذال دا لالچ نہ کری اتےنہ اُوندے غلام اتے نہ اُوندی ہانھی دا اتے نہ اُوندے ڈاند اتے گڈھا دا اتے نہ اپٹے ہمسائے دی کہیں ہِی چیز دا لالچ کری"

۱۷۔ اتے سارے لوکیں بَدل دی گجکار اتے بجلی دا چمکڑ اتے بِگل دی آوازسُٹی اتے پہاڑ ءِچوں دُھواں اُٹھدے ڈِٹھا اتے جیرھے ویلے لوکیں ایہ ڈِٹھا تاں کمبڑ لگ پَئے اتے پَرے ونچ تے کھڑ گئے۔ ۱۸۔ اتے حضرت موسیٰ کُوں آکھڑ لگ پئے جو تُوں آپ ای ساڈے نال گالھیں کر گِھدا کر اتے آساں سُڑ گِھندے رَہسوں پَر اللہ ساڈے نال گالھیں نہ کِیتا کرے تاں جو ایں نہ تِھیوے جو آساں مَر وَنجوں۔ ۱۹۔ حضرت موسیٰ لوکیں کُوں آکھیا جو تُساں نہ ڈرو کِیوں جو اللہ اِیں واسطے آئے جو تُہاڈا امتحان کرے اتے تُہاکُوں اُوندا ڈر ہووے تاں جو تُساں گناہ نہ کرو اتے او لوک پَرے ای کھڑ ے رہ گئے۔(خروج ۲۰: ۱۔ ۲۱)۔

آج آساں اِیہو تَئیں پاک کلام دی تلاوت کریسو۔اگلے پروگرام ءِچ انشاءاللہ آساں واری واری اِنہیں ڈاھاں حُکمیں تے غُور کریسوں جیرھے اللہ سَئیں کوہ سیناتے بنی اِسرائیل کُوں ڈِتئین۔ ایہ ضروری ہے جو پروگرام ختم کرَنڑ کنُوں پہلے آساں جیرھا کُجھ آج پاک کلام ءِچوں سُٹئیں اُوندے تے غور کروں۔ اتے سمجھنڑ والی گالھ ایہ ہے جو اللہ پاک ہے اتے آساں اپٹے کمیں اتے کوشش نال بارگاہ۔ الہیٰ ءِچ نَئیں وَنج سگدے۔ پاک کلام ساکُوں سِکھندے جو: " ہر بشر گھاہ وانگوں ہے اتے اُوندی ساری سج دھج گھاہ دے پُھل وانگوں۔ گھاہ تاں سُک ویندی ہے اتے پُھل ڈھہ ویندے" کلام اِچ ہِک ہِی جاہ تے لکھیا لاتھے جو" اتے خُدا ساڑتے سُنوا کرَنڑ والی بھا ہے" (ا۔ پطرس ۱: ۲٤؛ عبرانیوں ۱۲: ۲۹)۔ آساں جانڈے ہَئیں جو جیرھے ویلے جنگل ءِچ بھا لگدی ہے تاں وَلا گھاہ دا کیا حال تِھیندے۔

سبق دے شروع ءِچ آساں ڈسایا ہا جو بنی اِسرائیل حضرت موسیٰ کُوں آکھیا ہا جو " جیرھا کُجھ رَب العزت ساکُوں فرمیسی آساں اُوویں کریسو" اُنہیں ایہ اِیں واسطے آکھیا ہا جو او خُدا دی پاک ذات کُوں سُٹجان نہ سگے ہَن۔ اِیں واسطے اُنہیں سوچیا جو او اپٹی کوشش اتے نیک اعمال نال اُونکُوں راضی کر

گِھنسن۔ پَر جیرھے ویلے اللہ سَئیں کوہ سینا اُتے لَتھا تاں اُنہیں کُوں اُوں پاک ہستی دا اندازہ تِھیا۔ جیرھے ویلے بنی اِسرائیل بَدلیں دے گجکار اِتے بجلی چمکدی ڈِٹھی ، دُھوں نال پہاڑ لُک گیا اِتے اللہ دی زور دار آواز ءِچ ڈاھاں حُکم سُݨے تاں او ڈر کنُوں کمبݨ لگ گئے۔ اِتے او پہاڑ کنُوں پَرے کھڑ گئے اِتے حضرت موسیٰ کُوں آکھݨ لگے " ٹُوں ای ساڈے نال گالھیں کِیتا کر آساں تَیں کنُوں سُݨ گِھنسو پَر خُدا ساڈے نال گالھیں نہ کِیتا کرے متاں آساں مَر وَنجوں"۔

اِیں بنی اِسرائیل کُوں معلوم تِھیا جو اللہ پاک ہستی ہے اِتے او اپݨی عقل اِتے اعمال نال اُوندی قُربت ءِچ نَئیں وَنج سگدے۔ اُنہیں کُوں کوہ سینا ءِچ اِیں گالھ دی سمجھ آئی جو اللہ دی گالھیں اصلوں سچیاں ہِن۔

ہر بشر گھاہ وانگوں ہے" اِتے خُدا ساڑتے سُئوا کرݨ والی بھا ہے" (۱۔ پطرس ۱: ۲٤؛ عبرانیوں ۱۲: ۲۹)۔پروردِگار دی پاک حضوری ءِچ کیا بنی اِسرائیل اِیمان نال آکھ سگدے ہَن جو کُوئی گالھ نَئیں۔ رَب العزت جیرھا کُجھ فرمائے آساں او سب کُجھ کر گِھنسو" کَینا، اصلوں کَینا۔ ہُݨ بنی اِسرائیل کُوں پتا لگ گیا ہا جو او کامل نَئیں بلکہ ناقص ہِن۔ اُنہیں ءِچ کمی ہے بلکہ ہَݨوں وَڈی کمی ہے۔ او اللہ دی پاک ہستی کُوں ڈِٹھی ہیٹھے ہَن اِتے ایہ وی مَنی ہیٹھے ہَن جو اُوندے حُکمیں دی پیروی کرݨ ہَݨوں مشکل ہے۔ اُنہیں محسوس کر گِھدا ہا جو او ناپاک اِتے گنہگار ہِن اِتے او خُدا دے حُکمیں کُوں سَو فیصد پورا کرݨ دے اہل کَینی۔ اُنہیں کُوں احساس تِھیا جو او تاں ایویں ہِن جیویں جنگل ءِچ بھا لگی پَئی ہووے تاں اُتھاں سُکی گھاہ پَئی ہووے۔

آساں ہِک لاحظے کِیتے بنی اِسرائیل کنُوں نِگاہ ہٹا کرائیں آپ کُوں ڈیکھوں جو ساڈا کیا حال ہے؟ کیا تُساں اللہ دی پاک ہستی کُوں سڃان گِھدے؟ کیا تُہاکُوں پتا چل گئے کو اللہ ، اُوندا کلام اِتے اُوندے سارے حکم کامل اِتے سچے ہِن؟ کیا تُساں اِیں گالھ کُوں منیدو جو تُہاڈے کم اللہ دے سامݨے ناپاک اِتے ناقص ہِن؟ یا تُساں خُود بنی اِسرائیل وانگوں سوچیندو جو " کُوئی گالھ نَئیں۔ آساں اللہ دا ہر حُکم مَن گِھنسو؟ آساں اپݨے نیک کمیں نال بارگاہِ الہیٰ ءِچ لگے ویسوں۔ سچی گالھ تاں ایہ ہے جو اینجھی سوچ اللہ دے خلاف ہے۔ کیوں جو اللہ دے خیال انسان دے خیال نَئیں تھی سگدے۔ کیا خُدا کنُوں آزاد اِتے گناہ پسند بندہ پاک ہستی دے کٹھے رہ سگدے؟ کَینا۔ ایہ سوچݨ وی محال ہے ۔ تُساں کیا محسوس کریندیں ہووے؟کیا تُساں وی اِیہو امید رکھیندوں جو تُہاڈی نیکیاں تُہاڈی بُرائیں کُوں دھو ڈیسن؟ جے اِیویں ای ہے تاں وَل خُدا سچا مُنصف نہ تِھیا اِتے نہ اُوندی عدالت سچی ہے۔ مثال دے طورتے ہِک جج ہِک قاتل کُوں آکھے کیوں جو تَیں قتل کرݨ کنُوں پہلے ہَݨوں چنگے کم کِیتن اِیں واسطے مَیں تیکُوں پھانسی دی سزا نَئیں ڈیندا وَنج ٹُوں آزاد ہَئیں" تاں آساں اینجھے جج کُوں کیا آکھسوں؟ آساں اُونکُوں بے انصاف قاضی آکھسوں۔

دوستو! اللہ سچا اِتے عادل منصف ہے او کہیں دی وَٹپ نَئیں کریندا ۔ او گناہ کُوں برداشت نہیں کر سگدا۔ رَب العزت ضرور دُنیا دا انصاف کریسی اِتے او بالکل سچا انصاف کریسی۔ اللہ دی سچی عدالت گناہ دی سزا دا تقاضا کریندی ہے۔اِتے گناہ دی سزا اللہ کنُوں ہمیشاں کِیتے اینجھ تِھیوݨ اِتے جنہم دی سزا ہے۔ ساڈیاں نیکیاں ساڈے گناہیں اُتے غالب نَئیں آ سگدیاں اِتے نہ ای گناہ دی سزا کنُوں بچا سگدِن۔ ساڈی نیکیئں دے بارے پاک کلام فرمیندے: "اِتے آساں تاں سارے دے سارے اِیویں ہَئیں جیویں ناپاک چیزاں اِتے ساڈی ساری نیکی ناپاک پُشاک وانگوں ہے" (یسعیاہ ٦٤: ٦)۔ " اِتے خُدا ساڑتے سُئوا کرݨ والی بھا ہے"اِتے آدم دی اولاد دی ساری نیکیاں سُکی گھاہ وانگوں ہِن۔ آساں اللہ دے انصاف دی بھا دے آگوں کھڑ نَئیں سگدے۔

اللہ دی بھا جیرھی کوہ سینا اُتے لتھی ہئی کیا بنی اِسرائیل جرات کیتی جو اُوندے نیڑے وَنجے؟ پہاڑ اُتے جتھاں خُدا دی حضوری ہئی کیا بنی اِسرائیل اُوں پہاڑ اُتے چڑھن دی کوشش کیتی؟ کیا او اتنے بہادر ہَن جو جیرھا پہاڑ گجکار دی آوازیں ، بجلی دے چمکڑ دے ڈَر کنُوں اتے بٹھی دے دھوئیں کنُوں کمبدا پیا ہا اُوندے کولھ ویندے یا اُونکُوں ہتھ لیندے۔ کَینا۔ او اِیویں نہ کر سگدے ہَن۔او تاں پرے وَل کھڑے ڈَر کنُوں کمبدے پَئے ہَن۔ بنی اِسرائیل دے ہِک بندے دی وی ہمت نہ تھی جو او پہاڑ دے فقط نیڑے ای وَنجے کیوں جو ہر کُوئی اللہ دی پاک ذات اتے اُوندی قدرت کنُوں ڈَردا ہا۔ ایہ ڈَر اُنہیں کیتے ہَہُوں فائدے ءچ ہا کیوں جو اللہ دا کلام فرمیندے جو " رَب العزت دا خوف دانائی دا شروع ہے" (امثال ۱: ۷)۔

دوستو! پروگرام دا ویلہ مُک گئے۔ جیرھا کُجھ تُساں سیکھئے اِینکُوں یاد رکھائے جو اللہ پاک ہے اتے اُوندے انصاف دا معیار اُوندی پاک ذات ہے۔ اللہ پاک ہے اتے او گناہ کُوں ڈیکھ وی نَئیں سگدا۔ اللہ پاک ہے اتے آساں اپنّی نیکیئں اتے کوشش نال اُوندے معیار تے پورے نَئیں آندے اتے نہ اپنّی مرضی تے زور نال اُوندی حضوری ءچ داخل تھی سگدے ہَئیں۔

اللہ دے حُکم نال اگلے پروگرام ءچ اِساں اُنہیں ڈاھاں حکمیں دا بغور مطالعہ کریسو جیرھے اللہ سَئیں کوہ۔سینا تے بنی اِسرائیل کُوں ڈِتے ہَن۔ پروگرام سُنّن دا ہَہُوں شکریہ ۔ آج دے پروگرام دی خاص آیت جیرھی تُساں یاد رکھنّی ہے

" رَب العزت دا خُوف دانائی دا شروع ہے" (امثال ۱: ۷

----رَب سوہنّے دے حوالے

سبق نمبر ۳۷

بنی اِسرائیل کِیتے اللہ دے ڈاھاں حکم　　باب خُروج : ۲۰۔ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ ستّ بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاءے جو تُساں شالاں شاد اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سکھیا ہا جو کوہ سینا اُتے بھاتے بَدَلیں دی گجکار اتے بجلی دے کڑاڑیں ءِچ رَب العزت لِتھاتاں جو بنی اِسرائیل کُوں ڈاھاں حکم ڈِیوے۔ اللہ دی پاک حضوری دی وجہ کنُوں دھواویں کوہ سینا کُوں وَلھیٹ گِھدا ۔ اتے اُتھاں دُھواں بَٹھی دے دُھوں وانگوں اُٹھدا وَدا ہا اللہ سَئیں فرمایا چھوڑیا ہا جو بنی اِسرائیل ءِچوں کُوئی شخص پہاڑ کُوں ہتھ نہ لیسی نہ تاں اُو مَر ویسی۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں سکھاوݨ چاہندا ہا جو او ہَنُوں پاک ہستی ہے۔ آج دے پروگرام ءِچ آساں ہر حکم دا بغور مطالعہ کریسوں اتے اِنہیں حکمیں دا اپݨی زندگی نال موازنہ کریسوں۔ جو کیا آساں اُوں پاک ذات دے حضور حاضر تھی سگدے ہَئیں یا کَینا؟ آساں توریت شریف ءِچ خروج دی کتاب دا وِیہواں باب ڈِیہدے پئے ہَئیں۔ جڈاں اللہ رَب العزت بھا اتے دھویں ءِچ کوہ سینا اُتے لَتھا تاں لَہݨ دے بعد اُوں فرمایا جو" رَب العزت تیڈا خُدا جیرھا تَیکُوں مُلک مِصر کنُوں اتے غلامی دے گھر ءِچوں کڈھ آیا مَیں ہاں۔(خروج ۲۰: ۱۔۲)۔

۱۔ تُوں میڈے سِوا کہیں ہےدی عبادت نہ کری۔ایہ پہلا حکم ہے جیرھا رَب العزت فرمایا جو: ساڈا اُوہو خُدا ہے جیرھا ہِک ہے۔ اُوندے جلال ءِچ کُوئی ڈوجھا شریک نہ تھیوے۔ خالق۔ خُدا دی جیرھا واحد خُدا ہے اُوندی عبادت اتے بندگی تھیوے۔ پَر آساں دُنیا اتے اِیں مُلک ءِچ جیرھا کُجھ ڈِیہدے ہَئیں او فرق ہے۔ لوک اِنسانیں کُوں خُدا بݨّا گِھندِن۔ پَر اللہ دی ذات پاک ہے اتے فقط اوہو سِجدے اتے حمد وثنا دے لائق ہے۔ صرف اُوہو توکل اتے عبادت دے لائق پاک ذات ہے۔ پَر آساں ڈِیہدے ہَئیں جو ہَنُوں لوک جڈاں کہیں مشکل یا مصیبت ءِچ پھس وَنجن تاں سب کنُوں پہلے اللہ دو رجوع کرَݨ ، اُوندے تے توکل کرَݨ یا اُوں کنُوں دُعا یا مدد منگݨ دی بجائے اپݨے جہیں (وانگوں) اِنسانیں اُتے بھروسہ چا کریندِن اتے اپݨی مصیبت دا حل اُنہیں کولھ وَنج تے گولیندِن۔ اتے اُنہیں کُوں او عزت اتے مقام ڈیندِن جیرھا صرف اللہ پاک کُوں ڈِیووݨا چاہیدے۔ لوک اپݨے سامݨےڈوجھے معبود چا رکھیندِن۔ اپݨے سامݨے ڈوجھے معبود رکھݨ، اُنہیں کنُوں مدد گِھنݨ اتے اُنہیں تے بھروسہ رکھݨ گناہِ کبیریا ہے۔

ڈوجھے حکم ءِچ اللہ سَئیں فرمائے: " تُوں اپݨے واسطے کُوئی گھڑی ہوئی مُورت نہ بݨاوی۔ نہ کہیں چیز دی صورت جیرھی آسمان ءِچ یا تلے زمین اُتے یا زمین دے تلے پاݨی ءِچ ہے۔ تُوں اِنہیں دے آگُوں سِجدہ نہ کری اتے نہ اُنہیں دی عِبادت کری کِیوں جو مَیں رَب العزت تیڈا غیور خُدا ہاں" (خروج ۲۰: ٤، ٥)۔اِیں حکم ءِچ اللہ سَئیں ساکُوں بُتئیں دی عِبادت کرَݨ کنُوں رُکدا پَئے۔ بُت صرف پتھر یا لکڑ اُتے بݨّایاں ہوئیاں صورتاں ای نَئیں بلکہ اِیں دِیاں پِیاں وی ہَنُوں ساریاں شکلاں ہِن جیرھیاں کُجھ خاص جہیں تے ڈِیکھ سگدے ہَئیں۔ ہر او شے بُت ہے جیرھی ساڈے اتے ساڈے خالق دے درمیان آ وَنجے۔ کرکٹ ہَنُوں لوکیں کِیتے بُت ہے کیوں جو ہَنُوں سارے لوک اللہ دی بجائے کرکٹ کُوں ہَنُوں لازمی سمجھدِن۔ اِیویں کُجھ لوکیں کِیتے موبائل اللہ کنُوں وی زیادہ ضروری ہے۔ نمازءِچ وی لوکیں دی توجہ موبائل دو رَہندی ہے۔ کُجھ لوک اِجے وی ہِن جیرھے اللہ کنُوں زیادہ تعویز ، پڑھے ہوئے دھاگیں تے زیادہ یقین رکھندِن۔ ہَنُوں سارے لوکیں واسطے دولت اُنہیں دا خُدا ہے۔ اُنہیں دی زندگی ءِچ سب کنُوں پہلا مقام خُدا دی بجائے دولت ہے۔ او پیسہ کماوݨ واسطے ہر جائز و نا جائز ذریعہ استعمال کریندِن جیرھا بھانویں اللہ کُوں پسند نہ ہوے۔ اینجھے لوکیں کِیتے پیسہ اُنہیں دا بُت ہے۔

۳۔ تریجھے حکم ءچ اللہ سَئیں فرمائے: تُساں مَیڈے ناں کُوں اپݨے غلط کمیں واسطے استعمال نہ کراہے۔ جے تَیں اِیویں کیتا تاں مَیں تُہاڈا رَب تُہاکُوں سزا ڈیساں۔

اللہ سَئیں نَئیں چاہندا جو آساں اپݨے غلط کمیں واسطے اُوندا ناں استعمال نہ کروں۔ پَر اکثر سݨڈے ہَئیں جو کُوئی اپݨے سنگتی یا ہمسائے نال وعدہ کریندیں ہوئے آہدے انشاءاللہ مَیں ایہ کریساں، انشاءاللہ مَیں اُتھاں ویساں، بھانویں جو دِل ءچ ایہ کرݨ دا ارادہ وی نہ ہوئے جو مَیں اِیویں کریساں یا اُتھاں ویساں۔ بھانویں جو اللہ دی مرضی دی اُونکُوں پروا وی نہ ہووے۔ او اللہ دا ناں اِیں واسطے استعمال کریندے جو اُوندا بِھرا یا ہمسایہ اُوندے کُوڑ کُوں سچ مَن گِھنے جیرھا جو گناہ ہے۔ بَہُوں سارے کاروبار کرݨ والے لوک اپݨا سُودا ویچݨ کِیتے قسماں چیدِن۔ کُجھ آہدِن قِسم ہے مَیں ایہ کم نَئیں کِیتا۔ بھانویں اُوں او کم جاݨ بُجھ تے کِیتا ہووے۔ ایہ چھوٹیاں چھوٹیاں مثالاں پِن جیرھا آساں ہر زور اپݨے چودھاروں ڈیکھ سگدے ہَئیں۔ اِیویں کرݨ اللہ دا ناں بے فائدہ گِھنݨ ہے بلکہ اللہ دے ناں دا غلط استعمال ہے۔ اِنجِیل شریف ءچ یسُوع مسِیح فرمائے: " بلکہ تُہاڈا کلام ہاں ہاں یا نہ نہ ہووے کیوں جو جیرھا اِیں کنُوں زیادہ ہے او گناہ ہے" (متی ٥: ٣٧)۔

٤)۔ چوتھے حُکم ءچ اللہ بنی اِسرائیل کُوں حُکم ڈیندے: یاد کر کرائیں یوم السَبت کُوں پاک منائے۔ تُہاڈے کولھ کم کرݨ واسطے چھی ڈِینہہ ہِن۔۔۔ کیوں جو رَب العزت چھی ڈِینہہ ءچ آسمان اَتے زمین اَتے سمندر اَتے جیرھا کُجھ اِنہیں ءچ ہے او سب بݨایا اَتے ستویں ڈِینہہ آرام کِیتا"(خروج ٢٠: ٨، ٩، ١١)۔

اِیں حکم ءچ آساں ڈِیہدے ہَئیں جو اللہ دی منشاں ایہ ہے جو بنی اِسرائیل چھی ڈِینہہ کم کرے اَتے ستویں ڈِینہہ آرام کرے اَتےاللہ رَب العزت دی عِبادت اَتے حمد و ثنا اَتے شکر گزاری کرے۔

٥)۔ اللہ جیرھا پَنجواں حکم ڈِتا اُوندے ءچ فرمایا: تُوں اپݨے پِیوٗ دی اَتےاپݨی ماءدی عزت کری ۔ اِیندا اجر تیکُوں ایہ مِلسی جو تیڈی عمر اُوں مُلک ءچ جیرھا رَب العزت تیڈا خُدا تیکُوں ڈِیندے لمبی ہوسی" (خروج٢٠: ١٢)۔ اِیندے ءچ آساں ڈِیہدے ہَئیں جو ساڈے ماء پِیوٗ دا خاص مقام ہے۔ اَتے او عزت و احترام دے لائق ہِن۔ اَتے اولاد کُوں اُنہیں دی عزت کرݨی چاہیدی ہے۔ پَر آج کل دی اولاد ءچ ساکُوں ایہ گالھ نَئیں ڈسدی۔ آساں ڈِیہدے ہَئیں جو جڈاں ماء پِیوٗ اپݨی اولاد کُوں کُجھ آکھے تاں اُنہیں کُوں کاوڑ لگدی ہے ۔پِیوٗ دا آکھݨ نَئیں منیدے پَر اپݨی مرضی کریندِن۔ او اپݨے ماء پِیوٗ دی عزت نَئیں کریندےبلکہ اُنہیں کُوں تنگ کریندِن اَتے ڈُکھ ڈِیندِن۔ تاں ایہ او طریقہ نَئیں جیرھا آساں پَنجویں حُکم ءچ ڈِیہدے ہَئیں۔ہالیں کِیتے اللہ دی منشاں ایہ ہے جو او اپݨے ماء پِیوٗ نال پیار کرݨ اُنہیں دا احترام کرݨ اُنہیں دا آکھݨ منݨ اَتے اُنہیں کِیتے ہر او کم کرݨ جَیندے ءچ اللہ دی رضا اَتے خوشنودی ہووے۔

٦)۔ چھیویں حُکم ءچ اللہ سَئیں فرمائے جو " تُساں خُون نہ کراہے"۔ (خروج ٢٠: ١٣)۔ اِتھاں اللہ فرمیندےجو جیرھا کُوئی کہیں ہے دا خُون کریندے او گناہ کریندے کیوں جو جان اَتے زندگی ڈِیوݨ والا مَیں رَب ہاں۔ کہیں دی جان گِھنݨ اُوندے خالق نال نفرت کرݨ ہے کیوں جو اللہ سَئیں اِنسان کُوں اپݨی صورت وانگوں بݨائے۔ اللہ دا کلام ساکُوں ایہ وی ڈسیندےجو خُون کرݨا صرف کہیں دی جان گِھنݨ ای نَئیں بلکہ پاک کلام ءچ لکھیا لاتھے جو " جیرھا کُوئی اپݨے بِھرا نال دشمنی رکھندے او قاتل ہے"(ا۔یُوحنا ٣: ١٥)۔ جیرھا کُوئی اُوندے تے وار کریندے اللہ نہ صرف اُونکُوں سزا ڈِیندے بلکہ اُوندے بُرے ارادے دی وی اُونکُوں سزا مِلسی۔ اِیں واسطے جو اللہ دِلیں اَتے گُرددیں دی پرکھ رکھیندے۔ اُوندی نِگاہ ءچ خُونی اَتے نفرت کرݨ والے ڈوہائیں برابر ہِن۔

خُدا تُہاکُوں برکت ڈِیوویں اَتے اپݨے اِیں کلام دی سچائی دا ایہ راز تُہاڈے اُتے کھول ڈِیوے:

" کیوں جو جَیں ساری شریعت اُتے عمل کِیتا اَتے ہِکوں گالھ ءچ خطا کر چھوڑی تاں او ساری گالھیں ءچ مجرم بݨ گِیا" (یعقُوب ٢: ١٠)۔

---رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۷

بنی اِسرائیل کِیتے اللہ دے ڈاھاں حکم باب خُروج : ۲۰۔ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءِچ ستّ بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاءے جو تُساں شالاں شاد اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں چاݨے اُوں راہ تے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءِچ آساں سکھیا ہا جو کوہ سینا اُتے بھاتے بَدَلیں دی گجکار اتے بجلی دے کڑاڑیں ءِچ رَب العزت لِتھاتاں جو بنی اِسرائیل کُوں ڈاھاں حکم ڈِیوے۔ اللہ دی پاک حضوری دی وجہ کنُوں دھواویں کوہ سینا کُوں وَلھیٹ گِھدا ۔ اتے اُتھاں دُھواں بَٹھی دے دُھوں وانگوں اُٹھدا وَدا ہا اللہ سَئیں فرمایا چھوڑیا ہا جو بنی اِسرائیل ءِچوں کُوئی شخص پہاڑ کُوں ہتھ نہ لیسی نہ تاں اُو مَر ویسی۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں سکھاوݨ چاہندا ہا جو او ہَہُوں پاک ہستی ہے۔ آج دے پروگرام ءِچ آساں ہر حکم دا بغور مطالعہ کریسوں اتے اِنہیں حکمیں دا اپݨی زندگی نال موازنہ کریسوں۔ جو کیا آساں اُوں پاک ذات دے حضور حاضر تھی سگدے ہَئیں یا کَینا؟ آساں توریت شریف ءِچ خروج دی کتاب دا وِیہواں باب ڈِیہدے پئے ہَئیں۔ جڈاں اللہ رَب العزت بھا اتے دھویں ءِچ کوہ سینا اُتے لَتھا تاں لَہݨ دے بعد اُوں فرمایا جو" رَب العزت تیڈا خُدا جیرھا تَیکُوں مُلک مِصر کنُوں اتے غلامی دے گھر ءِچوں کڈھ آیا مَیں ہاں۔(خروج ۲۰: ۱۔۲)۔)۔ ستّویں حکم ءِچ اللہ سَئیں فرمیندےجو : تُساں زناہ نہ کراہے" (خروج ۲۰: ۱٤)۔ شادی اللہ دی طرفوں ہَہُوں قیمتی تحفہ ہے۔ ساڈے واسطے جیرھا کُجھ چنگاں ہے اللہ اُوں کنُوں واقف ہے۔ اِیں واسطے او بعد ءِچ بندے کُوں ذال ڈِیندے تاں جو او اُوندے نال پرنیجے۔ اللہ چاہندے جو ہر شخص اپݨی ای ذال تَئیں محدود رَہوے اتے کہیں ہِی تریمت نال جنسی تعلق اصلوں نہ رکھے۔ اللہ دے کلام ءِچ بیان ہے جو : اِیویں پَے کِیتے لازم ہے جو اپݨی ذال نال اپݨے بدن وانگوں پیار کرَݨ "(افسیوں ٥: ۲۸) اتے جیرھا کُوئی اپݨی ذال کُوں بدکاری دے سِوا کہیں ہِی وجہ کنُوں چھوڑ ڈِیندے اتے ڈوجھی نال پرنیدے تاں او زناہ کریندے"(متّی ۱۹: ۹)۔ جڈاں لوک اللہ دے حُکمیں کُوں نَئیں منیدےاتے اُنہیں کُوں جیرھے کم کنُوں منع کِیتاوَنجے تاں اوہو کرَݨ تاں اِنہیں دے کمیں دا اثر اُنہیں دے بدنیں اُتے تِھیندے اِیں وجہ کنُوں ہَہُوں سارے لوک جیرھے جنسی بے راہ روی دا شکار تِھیندن اُنہیں کُوں خطرناک بیماریاں لگ ویندِن۔ اتے ایہ بیماریاں اللہ دی طرفوں ہویندن۔ تُہاکُوں ہِک ہِی گالھ وی ڈسیندے ہَئیں جو زناہ دا بُرا اثر نہ صرف بدنیں اُتے تِھیندے بلکہ ایہ ذہنیں اُتے وی اثر کریندے۔ اِیندے بارے اللہ داکلام فرمیندےجو: جَیں وی کہیں تریمت کُوں بُری خواہش نال ڈِٹھا اُوں اپݨے دِل ءِچ اُوندے نال زناہ کر گِھدے" (متّی ٥: ۲۸)۔

۸)۔اٹھویں حُکم ءِچ اللہ سَئیں فرمائے: تُساں چوری نہ کراہے"(خروج ۲۰: ۱٥)۔ ایہ حُکم بالکل صاف اتے واضع ہے۔ وَل وی تُہاکُوں پتا ہووے جو اللہ دے سامݨے پہلے ساڈا اِنصاف تِھیسی۔ چوری دا تعلق ڈوجھے دے پیسے یا مال اُتے قبضہ کر گِھنݨ ای نَئیں بلکہ جے تُساں کہیں ہَے دی چیز کُوں اپݨا بݨاوݨ دا سوچ ای گِھندے ہووے پَر اپݨا بݨندے نَئیں تاں وَل وی تُہاڈا ضمیر چور بݨ ویندے یعنی تُساں اپݨے دِل ءِچ چُوری کر گِھدی ہے۔ اللہ دی نِگاہ دِل اُتے ہے۔ چوری دی ہَہُوں ساریاں قِسماں ہِن مثلاً تُہاڈا مالک تُہاکُوں کم دے پیسے ڈِیندے اتے اُوندا یقین ہے جو تُساں اِیمان داری نال کم کریسوں بھانویں تُہاڈی نیت ءِچ کھوٹ ہے تُساں توجہ اتے محنت نال کم نَئیں کریندے بلکہ گالھیں ءِچ یا کہیں ہِی طرحاں وقت ضائع کر ڈِیندے ہوے تاں وَل وی تُساں چُوری کریندے ہوے۔ ہاں تُساں اپݨے مالک دے نفع دا نقصان کِیتے اتے چوری کِیتی ہے ۔ چُوری اتے باقی سارے گناہیں دی سزا کیا ہے؟ گناہ دی مَزدوری یا گناہ دی سزا مَوت ہے اتے جنہم دی کڈاہیں نہ وسمݨ والی بھا ہے۔

۹)۔نواں حُکم ایہ ہے جو " تُساں اپݨے ہمسائے دے خلاف کُوڑی شہادت نہ ڈیوویں" (خروج ۲۰: ۱٦)۔ ایہ حُکم وی بالکل واضع اتے صاف ہے۔ اللہ سچائی دا خُدا ہے اتے کُوڑ نال اُوندا کُوئی واسطہ نئیں۔ اِنسان دی سوچ ہے جو امن قائم رکھݨ اتے مسائل کنُوں بچݨ واسطے تھوڑا جیہا کُوڑ مار گِھنݨ ءچ کُوئی ہرج کَینی۔ پَر سچائی دے خُدا ءچ قطرہ وی کُوڑ کَینی۔ اللہ دا فرمان ہے جو جیرھا کُوئی کُوڑ مریندے او شیطان دا کم کریندے۔" کیوں جو او کُوڑا ہے بلکہ کُوڑئیں دا پیوُ ہے" (یُوحنا ۸: ٤٤)۔ شیطان ڈاڈے آدم اتے اماں حوا کُوں کُوڑ ماریا اتے او اپݨے کُوڑ نال لوکیں کُوں دھوکا ڈیندے۔ اِیں واسطے جیرھا کُوئی کُوڑ مَریندے او شیطان وانگوں ہے۔

۱۰)۔ڈاھویں حُکم ءچ اللہ فرمائے: " تُوں اپݨے ہمسائے دے گھر دا لالچ نہ کراہے۔ تُوں اپݨے ہمسائے دی ذال دا لالچ نہ کری اتےنہ اُوندے غلام اتے نہ اُوندی ہانھی دا اتے اُوندے ڈاند اتے گڈھا دا اتے نہ اپݨے ہمسائے دی کہیں ہی چیز دا لالچ کری" (خروج ۲۰: ۱۷)۔ ایہ حُکم ساکُوں صاف ڈسیندے جو اِنسان دا دِل اصلوں مکار ہے طمع اتے لالچ اِنسان دے دِل ءچ موجود ہے پیا۔ ساڈا مکار دِل چاہندے جو کہیں دی ذال کُوں اپݨا بݨا گِھناں اتے مزے چاواں یا ساڈی آکھیں ہِینں دی چیزیں اُتے لگیاں ہوندن جیرھیاں ساڈی کَینی ہوندیاں۔ایہ گناہ ہے کیوں جو اللہ دے کلام ءچ بیان ہے جو" کیوں جو نہ آساں دُنیا ءچ کُجھ گِھنݨ تے آئے اتے نہ کُجھ اِتھوں گِھنݨ تے وَنچ سگدے ہَئیں۔ جے ساڈے کولھ کھاوݨ اتے پاوݨ کِیتے ہے تاں اُونہی تے گزارہ کرو" (۱۔تیم ٦: ۷، ۸)۔

ایہ ڈاھاں حُکم ہِن جیرھے اللہ سَئیں حضرت موسیٰ کُوں اتے بنی اِسرائیل کُوں ڈِتے۔ آساں اپݨے سبق کنُوں کیا سیکھ سگدے ہَئیں؟شاید ہِک سوال پُچھ کرائیں اتےاو سوال ایہ ہے جَیندے جواب ہر کہیں کُوں ڈِیوݨا چاہیدے۔ کیا مَیں اِنہیں سارے حُکمیں تے عمل کِیتے؟ تُہاکُوں ڈساوݨ چاہندے ہَئیں جو جیرھے ویلے دُنیا دا بخشݨ ہارا آیا تاں اُوں ڈو محارویں ءچ اِنہیں ڈاھاں حُکمیں دا خلاصہ بیان کر چھوڑیا:

۱۔ "جو تُوں رَب العزت اپݨے خُدا نال اپݨے سارے دِل اتے اپݨی ساری جان اتے اپݨی ساری عقل نال محبت رکھ اتے اپݨے ہمسائے نال اپݨے وانگوں محبت رکھ۔ اِنہیں ڈو حُکمیں اُتے توریت اتے انبیا دے صحفئیں دا دارومدار ہے" (متّی ۲۲: ۳۷، ۳۹، ٤۰)۔

جے تُساں خُود کُوں پرکھݨ چاہندو جو آیا تُساں ڈاھاں حُکمیں اُتے عمل کِیتے یا کَینا تاں تُساں اپݨے آپ کنُوں ڈو سوال پُچھ گِھنوں۔

پہلا: اللہ نال میڈا تعلق کینجھا ہے؟ کیا مَیں اپݨے سارے دِل نال اللہ نال پیار کریندا یا کریندی ہاں؟

ڈوجھا: لوکیں نال میڈا سلوک کینجھا ہے؟ کیا مَیں اپݨے ہمسائے نال اپݨے وانگوں پیار کریندا؟

اللہ نال تُہاڈا رشتہ کینجھا ہے؟ تُہاڈا دِل ایمانداری نال جواب ڈیوے۔ کیا تُساں اپݨی ساری عقل نال اللہ کُوں پیار کریندے ہووے؟ کیا تُساں پورے دِل نال اللہ کُوں پیار کریندے ہووے؟ کیا تُہاڈی زندگی ءچ اللہ دا اتے اللہ دے کلام دا پہلا نمبر ہے؟

اپݨے سنگتئیں نال تُہاڈا تعلق کینجھا ہے؟ کیا تُساں اپݨے ہمسائے نال اِیویں پیار کریندو جِیویں اپݨے آپ نال ؟ کیا تُساں ہر گالھ ءچ ہِیئیں کُوں پہلا نمبر ڈیندو؟ کیا تُساں ہنئِیں دا اُوویں خیال رکھندو جیویں اپݨا خیال رکھندو؟ کیا تُساں اپݨے واسطے اوہو چاہندو جیرھا کُجھ اپݨے واسطے چاہندو؟

جے تُہاڈے کولھ اِنہیں سارے سوالیں دا جواب " ہاں " کَینی تاں وَل تُہاکُوں پتا ہوݨا چاہندے جو تُساں گنہگار ہَووے۔ ایہ امید نہ رکھیائے جو تُساں اپݨے نیک کمیں نال اللہ دی عدالت اتے اُوندے عذاب کنُوں بچ ویسوں۔ پاک کلام بیان فرمیندے" پَر بُزدلیں اتے بے اِیمانیں اتے گھنونےلوکیں اتے قاتلیں اتے بدکاریں اتے جادوگریں اتے بُت پرستیں اتے سارے کُوڑیں دا حصہ بھا اتے گندھک کنُوں سَڑݨ والی جھیل ءچ ہوسی"(مکاشفہ ۲۱: ۸)۔ اللہ پاک ہے اتے او گناہ کُوں

ڈیکھ نَئیں سگدا۔ خُدا کامل ہے اتے کُوئی ناقص کم اُونکُوں پسند کَینی۔ اِیں وجہ کنُوں پاک کلام فرمیندے: " کیوں جو جَیں ساری شریعت اُتے عمل کِیتا اتے ہِکوں گالھ ءِچ خطا کر چھوڑی تاں او ساری گالھیں ءِچ مجرم بنڑ گیا" (یعقُوب ۲: ۱۰)۔ ڈاھاں حُکمیں کُوں مَنڑ دی کوشش کرَنڑا کہیں شخص کُوں اللہ دی بارگاہ ءِچ نیک نَئیں بنڑا سگدا۔ " اِیں واسطے جو سارئیں گناہ کِیتے اتے خُدا دے جلال کنُون محروم ہِیں" (رومیوں ۳: ۲۰، ۲۳)۔ جی دوستو! اللہ دا کلام واضع ہے جو" کیوں جو جتنے شریعت دے اعمال تے بھروسہ رکھیندِن او سارے لعنت دے ماتحت ہَئیں" (گلتیوں ۳: ۱۰)۔ شاید کُوئی سوال کرے جو جڑاں ساڈے ءِچوں کُوئی وی اللہ دے ڈاھاں حُکمیں تے عمل نَئیں کر سگدا تاں وَل اللہ ایہ حُکم کیوں ڈِتے؟ ایہ بَہُوں اہم سوال ہے ۔ با فضل خُدا اگلے پروگرام ءِچ آساں پاک کلام ءِچوں سُنڑسوں جو اللہ دا کلام کیا جواب ڈیندے؟

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوویں اتے اپنڑے اِیں کلام دی سچائی دا ایہ راز تُہاڈے اُتے کھول ڈیوے:

" کیوں جو جَیں ساری شریعت اُتے عمل کِیتا اتے ہِکوں گالھ ءِچ خطا کر چھوڑی تاں او ساری گالھیں ءِچ مجرم بنڑ گیا" (یعقُوب ۲: ۱۰)۔

---رَب سوہنڑے دے حوالے

سبق نمبر ۳۸

شریعت یعنی ڈاھاں حکمیں دا مقصد باب خُروج : ۲۰۔ باب

سُٹّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءچ ستّ بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاءے جو تُساں شالاں شاد اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کیتے تیار کیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءچ آساں سکھیا ہاجو اللہ سَئیں کیویں کوہ سینا اُتے بھا بَدلیں دی گجکار، بجلی دی کڑکاڑ ءچ لَتھا ۔ تاں جو او بنی اِسرائیل کُوں ڈاھاں حُکم ڈیوے۔ پہلے حُکم ءچ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں فرمایا" تُوں میڈے سِوا کہیں ہےدی عبادت نہ کری" ڈوجھے حُکم ءچ فرمایاجو: " تُوں اپݨے واسطے کُوئی گھڑی ہوئی مُورت نہ بݨاوی" تریجھے حُکم ءچ فرمایا: تُوں مَیڈے ناں کُوں اپݨے غلط کمیں واسطے استعمال نہ کری۔ چوتھے حُکم: : یاد کر کرائیں یوم السَبت کُوں پاک منائے۔پنجواں حُکم : تُوں اپݨے پیوُ دی اتےاپݨی ماءدی عزت کری ۔چھیواں حُکم: " تُوں خُون نہ کری"۔ستّواں حُکم : تُوں زناہ نہ کری" آٹھواں حُکم: : تُوں چوری نہ کری" نَواں حُکم: " تُوں اپݨے ہمسائے دے خلاف کُوڑی شہادت نہ ڈیووِیں" ڈاھاں حُکم: " تُوں اپݨے ہمسائے دے گھر دا لالچ نہ کری۔

ایہ ڈاھاں حُکم ہَن جیرھے اللہ سَئیں حضرت موسیٰ اتے بنی اِسرائیل کُوں ڈِتے۔ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں شریعت دے ایہ حُکم ڈے تے فرمایا جو جیرھا کُوئی اِنہیں سارے حکمیں تے عمل کریسی اوہو میڈی قُربت ءچ رَہ سگّسی۔ اتے جیرھا ساری شریعت تے تاں عمل کر گِھنے پَر جے اُوندے کنُوں ہِک نکتہ وی رہ گیا تاں اُونکُوں ساری شریعت دی نافرمانی دی سزا ڈِتی ویسی۔ اتے ہمیشاں کیتے میڈی حضوری ءچوں کڈھ ڈِتا ویسی۔ایہ او رَستہ ہے جیرھا اللہ سَئیں بنی اِسرائیل کُوں نیک بݨاوݨ کیتے کوہ سینا اُتے ڈیکھیا۔ اللہ فرمایا ہا جو او ہر صورت ءچ میڈے حُکمیں اُتے عمل کریسن۔ ہاں ہر حُکم اُتے۔ کیا گنہگار اِنسان اِیں لائق ہے جو او اللہ دی ساری شریعت اُتے عمل کر سگّے؟ کَینا، اصلوں کَینا۔ اللہ دی پاک ہستی دا تقاضا اِیہو ہے ۔ ایں واسطے آج ساڈے سامݨے ہِک وَڈا سوال ایہ ہے جو جیرھے ویلے اللہ جیرھا عالم الغیب کُوں پتا ہا جو کُوئی اِنسان اِیں قابل کَینی جو او ساری شریعت اُتےعمل کرے تاں وَل اللہ کیوں ایہ ڈاھاں حُکم ارشاد فرمائے؟ اللہ سَئیں بنی آدم اُتے شریعت دا ایہ بار کیوں لَڈ چھوڑیا؟

آساں ڈِٹھے جو بنی اِسرائیل خُود آکھیا جو" : جیرھا کُجھ رَب العزت فرمائے آساں سارے اُوندے عمل کریسو" وَل وی اللہ کُوں پتا ہا جو او ساری شریعت اُتے عمل نہ کر سگّسن۔ بنی اِسرائیل خُود کُوں وی نہ سُٹّجان سگّے جو او اللہ دی شریعت کُوں پورا کرݨ دی طاقت نَئیں رکھیندا۔ بلکہ ہِکُوں کمزور ہے۔ او ایہ وی نہ جاݨ سگّے جو آساں اُوندی بارگاہ کنُوں کتنا دُور ہَئیں ۔ اِیں واسطے اللہ اُنہیں کُوں ڈاھاں حُکم ڈِتے اتے آکھیا جو تُساں اِنہیں کُوں مَنوں اتے اِیندے تے عمل کرو۔ جے کُوئی اِنہیں حُکمیں ءچ کہیں ہِک کُوں وی تَروڑ ڈیوے تاں او میڈی بارگاہ ءچ داخل نہ تھی سگّسی۔

اللہ اِنہیں حکمیں دے ذریعے چاہندا ہا جوبنی اِسرائیل کُوں اِیں گالھ دا اندازہ تھیوے جو او اپݨے نیک اعمال نال اُوندی رضا اتے خوشنودی حاصل نَئیں کر سگّدے۔ اللہ کُوں پتا ہا جو بنی اِسرائیل اِنہیں سارے حکمیں تے عمل نہ کر سگّسی پَر اُنہیں کُوں خُود اِیں گالھ دا احساس نہ ہا۔ بنی اِسرائیل اِیں زمانے دے مذہبی لوکیں وانگوں ہَن جیرھے غلط سوچیندے ہَن جو اللہ دی رضا کِیتے ساڈے نیک اعمال ضروری ہِن۔ اتے جے روز مَحشر ءچ اُنہیں دی نیکیاں بَدئیں کنُوں زیادہ ہویسن تاں اللہ اُنہیں کُوں آکھیسی جو " آؤ ہمیشاں کیتے میڈی حضوی ءچ رَہ ونجوں" ۔ جیرھے لوکیں دا ایہ خیال ہے او غلط ہِن اتے اللہ دے کلام کنُوں واقف کَینی۔ اتے نہ اللہ دی پاک ذات کُوں جاݨدے۔ خُدا کامل ہے اتے او ہِک گناہ کُوں وی پسند نَئیں کریندا اتے نہ برداشت کر سگّدے۔ مثلاً جڑاں ساڈے ڈاڈے آدم اتے اماں حوا کُوں جنت الفردوس ءچوں کڈھ ڈِتا ہَگیا اُنہیں کنُوں کتنے گناہ تھے ہَن؟ ڈاھاں یا ستّو گناہ ؟ شاید ہِک ہزار؟ فقط ہِک خطا ۔ اتے اُوں ہِک گناہ حضرت آدم کُوں اللہ دی حضوری کنُوں باہر کڈھاں چھوڑیا کیوں جو حضرت آدم ہُݨ کامل نہ رِیہا بلکہ ناقص تھی ہَگیا۔

ہِک گناہ ای دی وجہ کنُوں حضرت آدم دی کاملیت ختم تھی ہَگئی

ہِک گناہ ای دی وجہ کنُوں اُونکُوں اللہ دی بارگاہ ءِچوں باہر کڈھ ڈِتا گیا

ہِک گناہ ای دی وجہ کنُوں مَوت دا سلسلہ شروع تھی گیا

ہِک گناہ ای دی وجہ کنُوں دوزخ دا دروازہ کُھل گیا۔

جیا۔ اللہ پاک ہے اِتے او عام خطا کُوں وی عام نَئیں سمجھدا۔ اِیں وجہ کنُوں اُوں بنی اِسرائیل کُوں آکھیا ہا جو: " کیوں جو جَیں ساری شریعت اُتے عمل کِیتا اِتے ہِکوں گالھ ءِچ خطا کر چھوڑی تاں او ساری گالھیں ءِچ مجرم بنڑ گیا" (یعقُوب ۲: ۱۰)۔

بَس جے اللہ دا ایہ معیار ہا تاں ساکُوں ایہ سمجھݨ دی لُوڑ ہے جو جڈاں اللہ کُوں معلوم ہا جو کُوئی وی اُوندے ڈاھاں حُکمیں کُوں پورا کرَݨ دے لائق نَئیں تاں وَل اُوں ایہ ڈاھاں حُکم کیوں فرض کر ڈِتے؟ ہُݨ اللہ دا جواب پاک کلام ءِ چوں سُݨو! کیوں جو شریعت دے اعمال نال کُوئی اِنسان اُوندی بارگاہ ءِچ نیک نہ تھیسی۔ اِیں واسطے جو شریعت دے وسیلے نال تاں فقط گناہ دی پہچان تِھیندی ہے" (رومیوں ۳: ۲۰)۔ تاں وَل اِنہیں حُکمیں دا کیا مقصد تِھیا؟ گناہ دا خاتمہ! کَینا" اللہ فرمیندے! شریعت دا مقصد گناہ دی پہچان ہے؟ یا گناہ دا احساس ہے۔

کیا تُساں گناہ کُوں پہچان گئے ہوے؟ اللہ حضرت موسیٰ کُوں اِتے بنی اِسرائیل کُوں ڈاھاں حُکم کیوں ڈِتے؟ کیا اِیں واسطے جو اِنہیں تے عمل کرتے او جنت الفردوس دے حقدار بݨ وَنجݨ؟ کَینا! اِیویں ایہ نَئیں۔کیوں جو اللہ فرمیندے: "جے تُساں اِنہیں سارے حُکمیں تے عمل نہ کریسو تاں سزا وار تھیسوں" کیا کُل بنی نوع اِنسان اللہ دے اِنہیں حُکمیں تے عمل کر سگدِن؟ کیا گندے پاݨی دے مَٹ ءِچوں کوئی صاف شفاف پاݨی بھر ڈیسی؟ اصلوں کَینا۔

اللہ دے اِنہیں ڈاھاں حُکمیں دا کیا مقصد ہے؟ اللہ دا کلام فرمیندے" شریعت ڈیوݨ دا مقصد گناہ دی پہچان کراوݨ ہے۔ اللہ اپݨے حُکم ساکُوں اِیں واسطے نَئیں ڈِتے جو او ساکُوں اِیں عدالت کنُوں بچا گھِنسی۔ اللہ ایہ حُکم اِیں واسطے ڈِتئن تاں جو آساں مَن وَنجوں جو گناہ دے مجرم ہَئیں اِتے ساکُوں بخشݨ ہارے دی لُوڑ ہے۔ کیا تُہاکُوں اللہ دے حُکم ڈیوݨ دا مقصد سمجھ آئے؟

ڈاھاں حُکم بالکل اِیویں ہِن جیویں ہسپتال ءِچ لگی ایکس رے مشین یا الٹرا ساؤنڈ۔ جے کُوئی بیمار تھی وَنجے اِتے پتا نہ چلدا پیا ہوئے جو کیا بیماری ہے اِتے ڈاکٹر کُوں وی پتا نہ چلے تاں او ایکس رے یا الٹرا ساؤنڈ کرویسی اِتے وَل ڈیکھسی اِتے چیک کریسی۔ تاں ایکس رے فوٹو دا کیا مقصد تھیا؟ اِیندا فقط ہِکُوں مقصد ہے اِتے او ایہ جو بدن دے اندروں بیماری دا پتا چلے۔ اِیویں حضرت موسیٰ کُوں ڈِتے گئے ڈاھاں حُکم ہسپتال دی ایکس رے مشین وانگوں ہِن۔ اِنہیں دا مقصد اندرونی خرابی کُوں ظاہر کرَݨ ہے جیرھی جو گناہ ہے۔ جیرھی میڈے دِل اِتے میڈی جان دے ءِچ ہے۔ ایہ ڈاھاں حُکم میڈی اندرونی بیماری یعنی گناہ دا کیویں ڈسیندِن؟ ایہ میڈے گناہ کُوں اِیویں ظاہر کریندِن جو جے مَیں اپݨے کمیں کُوں اللہ دے حُکمیں دے مطابق پَرکھا تاں مَیکُوں پتا چل ویسی جو مَیں اللہ کنُوں کتنا ڈُور یا نیڑے ہاں۔ یعنی میڈی سوچ، قول اِتے فعلءِچ کتنا فرق ہے۔ جڈاں مَیں اللہ دے حُکمیں تے نِگاہ کریندا ہاں اِتے وَل اپݨے آپ کُوں ڈیہداں تا ں مَیکُوں پتا چلدے جو مَیں حُکم عدولی کِیتی ہے۔ اللہ دے حُکم نَئیں مَنݨیا کہیں ہمسائے نال ناروا سلوک کِیتے۔ اِتے مَیں اللہ دی بارگاہ ءِچ داخل تِھیووݨ دے لائق کَینی۔

جیویں ہسپتال دی ایکس رے مشین کہیں شخص دی بدنی خرابی کُوں ظاہر کریندی ہے اِیویں اللہ دے ڈاھاں حُکم کہیں شخص دے دِل دی خرابی کُوں یعنی اندرونی بیماری کُوں ظاہر کریندِن۔ جیویں ہسپتال دی ایکس رے مشین کہیں بیماری کُوں ٹھیک نَئیں کر سگدی اُوویں ڈاھاں حُکم دلی بیماری یعنی گناہ دا علاج نَئیں ۔ اِیں گناہ دی بیماری دے علاج کِیتے گنہگار کُوں طیبِ اعظم دے کولھ وَنجݨ دی لُوڑ ہے ۔ میڈے اندر دے گناہ دی سزا ہمیشاں دی مَوت یعنی جنہم دا عذاب ہے او ہر ویلے میڈے انتظار ءِچ ہے اِتے اِیں کنُوں بچݨ داطریقہ صرف اللہ کولھ ہے۔

دوستو ٕ تُہاکُوں ڈُو گالھیں ڈسا کرائیں خُدا حافظ آہدے ہَئیں:

۱۔ شریعت کُوں پورا کرݨ دی کوشش ءچ کُوئی چھٹکارا نہ مِلسی

۲۔گنہگاریں دے چھٹکارے دا منصوبہ صرف اللہ دے کولھ ہے

تُہاڈا ہتھُوں شکریہ

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے اتے آساں جیرھا کُجھ سیکھئیں اُوندے تے غور اتے عمل کرݨ دا فضل بخشے۔ کیوں جو پاک کلام فرمیندے:

" کیوں جو شریعت دے اعمال نال کُوئی بشر اُوندی بارگاہ ءچ نیک نہ تھیسی۔ ایں واسطے شریعت دے وسیلے نال تاں گناہ دی پہچان ای تیھیندی ہے" (رومیوں ۳: ۲۰)

----رَب سوہݨے دے حوالے

سبق نمبر ۳۸

شریعت یعنی ڈاھاں حکمیں دا مقصد باب خُروج : ۲۰۔ باب

سُنّن والے ساتھئیں کُوں اسلام علیکم!

تُہاڈا میزبان تُہاکُوں آج دے پروگرام ءچ ستّ بِسمہ اللہ آہدے۔ ساڈی دُعاءے جو تُساں شالاں شاد اتے آباد رَہو۔ ساڈا خالق چاہندے جو ہر کُوئی سچائی دی راہ کُوں جاݨےاتے اُوں راہ تَے چلے جیرھی اللہ سَئیں ساڈے کِیتے تیار کِیتی اے۔ اِوویں اِنسان کُوں ہمیشاں دا آرام اتے سکون مِلدے۔ آساں خُش ہَئیں جو آج وَلا " سچائی دے راہ " دا ایہ پروگرام پیش کریندے پَئے ہَئیں۔

پچھلے سبق ءچ آساں سکھیا ہاجو اللہ سَئیں کیویں کوہ سینا اُتے بھا بَدلیں دی گجکار، بجلی دی کڑکاڑ ءچ لَتھا ۔ تاں جو او بنی اِسرائیل کُوں ڈاھاں حُکم ڈیوے۔ پہلے حُکم ءچ اللہ سَئیں اُنہیں کُوں فرمایا" تُوں میڈے سِوا کہیں ہےدی عبادت نہ کری" ڈوجھے حُکم ءچ فرمایاجو: " تُوں اپݨے واسطے کُوئی گھڑی ہوئی مُورت نہ بݨاوی" تریجھے حُکم ءچ فرمایا: تُوں مَیڈے ناں کُوں اپݨے غلط کمیں واسطے استعمال نہ کری۔ چوتھے حُکم: : یاد کر کرائیں یوم السَبت کُوں پاک منائے۔پنجواں حُکم : تُوں اپݨے پیوٗ دی اتےاپݨی ماءدی عزت کری ۔چھیواں حُکم: " تُوں خُون نہ کری"۔ستّواں حُکم : تُوں زناہ نہ کری" آٹھواں حُکم: : تُوں چوری نہ کری" نَواں حُکم: " تُوں اپݨے ہمسائے دے خلاف کُوڑی شہادت نہ ڈیووِیں" ڈاھاں حُکم: " تُوں اپݨے ہمسائے دے گھر دا لالچ نہ کری۔

شاید کُوئی آکھے سَئیں ذرا ساہ گِھنوں ہِک منٹ میڈی وی گالھ سݨّو۔ مَیں تاں ہَہُوں خُدا ترس ہاں مَیں ہِنئیں وانگوں نہ چور ہاں، نہ دھوکا ڈیںداں اتے نہ ای زانی ہاں" جے تُساں وی اِیویں سوچیندے ہووے تاں اللہ دی بارگاہ کنُوں ہُݨ دی ہَہُوں پَرے ہووے۔ تُہاکُوں ایہ چاٹن دی لُوڑ ہے جو روزِ محشر کُوں اللہ سَئیں تُہاڈا مقابلہ تُہاڈے ہمسائیں یا سنگتیں نال نہ کر ویسی۔ او تُہاکُوں اپݨی پاک شریعت دی ترکڑی ءچ تولیسی جیرھی آہدی ہے جو" " " کیوں جو جَیں ساری شریعت اُتے عمل کِیتا اتے ہِکوں گالھ ءچ خطا کر چھوڑی تاں او ساری گالھیں ءچ مجرم بݨ گِیا" (یعقُوب ۲: ۱۰)۔ رَب العزت فرمیندے جو تُوں زناہ نہ کری" او ایہ وی فرمیندےجو " تُوں کُوڑ نہ مار" جے تَیں زناہ تاں نَئیں کِیتا پَر فقط ہِک دفعہ کُوڑ ای ماریں تاں ساری شریعت دی نافرمانی کِیتی"(یعقوب۲: ۱۱) اِیں وجہ کنُوں بار گاہ۔ الہیٰ ءچ داخل نَئیں تھی سگدا۔ کیوں جو پاک کلام فرمیندے: اتے اُوندی حضوری ءچ کُوئی ناپاک چیز یا کُوئی شخص جیرھا گھنونے کم کریندے یا کُوڑ ی گالھیں گِنڈھدا ہوے اصلوں داخل نہ تھیسی" (مکاشفہ ۲۱: ۲۷)۔

ایہ گالھ پکی ہے جو آساں اپݨی کوشش نال اُوں ذات دی رضا اتے خوشنودی حاسل نَئیں کر سگدے۔ ایہا گالھ اللہ دے کلام ءچ واضع طورتے بیان کِیتی گئی ہے۔: "اتے آساں تاں سارے دے سارے اِیویں ہَئیں جیویں ناپاک چیزاں اتے ساڈی ساری نیکی ناپاک پُشاک وانگوں ہے" (یسعیاہ ٦٤: ٦)۔ سارے اِنسان گناہ دے تابع ہِن" کُوئی نیک کَینی، ہِک وی کَینی، سارے گمراہ ہِئیں سارے نکمے تھی گئے، کُوئی نیکی کرَݨ والا کَینی ہِک وی کَینی" (رومیوں ۳: ۹، ۱۰، ۱۲)۔

۲۳۔ " کِیوں جو ایہ کُوئی وَڈی گالھ نَئیں ، اِیں واسطے جو ہر کہیں گناہ کِیتے اتے اللہ دی حضوری کنُوں دُور ہے۔

جے ہُݨ تَئیں آساں اللہ دی عدالت ءچ سزا وار ہِئیں تاں وَل ساکُوں سزا کنُوں کُون چھڑویسی؟ہُݨ آساں جیرھا کُجھ وی کرݨے او بخشش واسطے ہے کیا آساں نا اُمید ہَئیں؟ اپݨے عملیں کنُوں تاں آساں نا امید ہَئیں پَر اللہ دا شکر ہے جو اُوں ساکُوں گناہیں دی سزا کنُوں بچاوݨ دا خُود منصوبہ بݨائے۔ آؤ ہُݨ توریت شریف دی ڈوجھی کتاب خروج دے وِیہویں باب کنُوں آگوں مطالعہ کروں اتے ڈیکھوں جو شریعت دی لعنت جَیں ساکُوں وَلھیٹا ہوئےیعنی سارے اِنسان جَیندے تابع ہِن اِیں کنُوں کِیویں آزاد تھی سگدِن؟

جیرھے ویلے اللہ بنی اِسرائیل تے ڈاھاں حُکم فرض کر ڈِتے تاں وَل اللہ دا کلام فرمیندے:

۱۸۔ اِتے سارے لوکیں بَدل دی گجکار اِتے بجلی دا چمکڑ اِتے بِگل دی آوازسُنڑی اِتے پہاڑ ءِچوں دُھواں اُٹھدے ڈِٹھا اِتے جیرھے ویلے لوکیں ایہ ڈِٹھا تاں کمبڑ لگ پَئے اِتے پَریں ونج تے کھڑ ے۔۔۔ اِتے حضرت موسیٰ خُود اُوں کالے بَدل دے نیڑے تھی گئے جِتھاں اللہ دی حضوری ہَئی اِتے رَب العزت حضرت موسیٰ کُوں فرمایا تُوں بنی اِسرائیل کُوں ایہ آکھیں جو تُساں خُود ڈِٹھے جو مَیں آسمان کنُوں تُہاڈے نال گالھیں کیتین۔۔۔ اِتے میڈی بارگاہ ءِچ قربانیاں پیش کرَنڑ واسطے مٹی دا ہِک تَھلا بنڑاو اِتے اُوندے تےاپنڑیاں بھیڑاں بَکریاں اِتے گَوئیں ڈِاند قُربان کراے اِتے جَتھاں جِتھاں میڈے ناں دی قُربانی کِیتی ویسی مَیں اُتھاں آ کرائیں تَیکُوں برکت ڈِیساں" (خروج ۲۰: ۲۱۔ ۲٤)۔ اِتے اللہ جیرھا کُجھ حضرت موسیٰ کُوں آکھیا، اُوں ہِک ہِک گالھ ہِک کتاب ءِچ لکھ گِھدی۔ وَل ہَے ڈِینہہ حضرت موسیٰ سویر نال اُٹھی کرائیں اللہ دے حُکم دے مطابق کوہ سینا دی وادی ءِچ ہِک تَھلا بنڑایا۔ جیرھے ویلے اُوں ایہ تَھلا بنڑا گِھدا تاں وَل کُجھ نوجوانیں کُوں حُکم ڈِتا جو او کُجھ ڈاندیں کُوں ذِبح کرَنڑ۔ اُنہیں دی رَت برتنیں ءِچ سَٹی اِتے گوشت کُوں قُربان گاہ اُتے اللہ دی خوشنودی اِتے رضا خاطر ساڑ ڈِتا۔ وَل حضرت موسیٰ ڈاندیں دی رَت قُربان گاہ اُتے اِتے اُوں کتاب اُتے جَیندے ءِچ ڈاھاں حُکم لکھے ہَن اِتے سارے لوکیں اُتے وی چھنڈک ڈِتا۔ اِتے اُنہیں کُوں آکھیا۔ وَل اُنہیں او کتاب جَیندے ءِچ اللہ سَئیں دی گالھیں لکھ گِھدیاں ہَن چا تے لوکیں کُوں پڑھ تے سنڑائی۔ لوکیں آکھیا جو جیرھا کُجھ رَب العزت فرمائے ایہ سب کُجھ آساں کریسو اِتے فرمابنردار رہ ویسو" (خروج ۲٤: ٤۔ ۷)۔

آساں حضرت موسیٰ کُوں ڈیہدے ہَئیں جیرھے ویلے اللہ دے حُکم نال قُربان گاہ بنڑدے ۔ کُجھ جانوریں کُوں قُربان کریندے۔ اِنہیں دی رَت بنی اِسرائیل دے سارے مجمع اُتے چَھنڈک ڈِیندے۔ ایہ سب کُجھ کیتا گیا؟ اللہ سَئیں بنی اِسرائیل دے پیوٗ ڈاڑے حضرت آدم، حضرت ہابیل، حضرت نوح، حضرت ابراہیم، حضرت اِسحاق اِتے حضرت یعقُوب کُوں سِکھیا جو " بغیر رَت ول دے گناہیں دی معافی نَئیں تِھیندی" (عبرانیوں ۹: ۲)۔ہُنڑ اُوہوں سبق بنی اِسرائیل کُوں یاد ڈِیوونڑ چاہندا ہا۔ جیرھا وی اللہ دی بارگاہ ءِچ آوڑ چاہندے اُونکُوں بے عیب لیلے دی قربانی کرتے اللہ دے حضور آوڑا چاہیدے۔

اللہ سَئیں اِنہیں کُوں قُربانی کرَنڑ دا حُکم کیوں ڈِتا؟ اللہ اُنہیں کُوں جانور قربان کرَنڑ دا حُکم اِیں واسطے ڈِتا جو اللہ پاک ہے اِتے اُوندی شریعت بیان کریندی ہے جو " گناہ دی مَزدوری مَوت ہے بے شک او گناہ بھانویں چھوٹا جہیا ای کیوں نہ ہووے او اللہ اِتے اُوندے جلال کنُوں ہمیشاں واسطے جدائی دا باعث ہے۔ اِتے جڈاں تَئیں بنی اِسرائیل اُوندے سارے حکمیں تے مکمل طور تے عمل نہ کریسن او تَئیں او اللہ دی حضور بے عیب جانور دی قربانی پیش کریندے رہ ویسن۔ تاں جو جَیں خطا کِیتی ہووے اُوندی خاطر ہِک معصوم بے عیب جانور اُوندی خطا دا کفارہ بنڑے۔ آساں پہلے سیکھا ہا جو جانور دی قُربانی گناہ کُوں مِٹا نَئیں سگدی۔ او صرف ایہ کریندی ہے جو جڈاں تَئیں اللہ دی طرفوں مقرر کِیتا گیا بخشڑ ہارا دُنیا ءِچ نہ آوے ہُوں ویلے تَئیں او قربانی اُنہیں دے گناہیں کُوں کَچی رَہوے۔ اِتے بخشڑ ہارا آ کرائیں خطا دی قربانی واسطے خُود کُوں خوشی نال پیش کر ڈِیسی۔

ہُنڑ آساں ہَہُوں خُوش ہَئیں کیوں جو ساکُوں پتا چل گئے جو ایہ بخشڑ ہارا آ گئے اِتے سارے لوکیں دے گناہیں دا کفارہ اُوں ہِکوں واری قُربان تھی کرائیں ڈے چھوڑیں۔ کیا تُساں اُوں بخشڑ ہارےدا ناں جاڑدے ہوے؟ جیا ! ایہ ناں کلمتہ اللہ یسُوع المسیح ہے یسُوع ناں دا مطلب ہے" رَب العزت چھٹکارا ڈِیندے"۔ یسُوع المسیح دا زمین اُتے کُوئی جسمانی باپ کِینا ہا۔ او روح القدس دی قدرت نال مجسم تھے۔ اِیں واسطے اُوندی ذات گناہ کنُوں مُبرہ ہے۔ کیوں جو ہر اِنسان دی فطرت ءِچ حضرت آدم دا گناہ مُوروثی طور نال ہوندے پیا۔ یسُوع المسیح دی ہستی ءِچ اللہ دے سارے حُکمیں دی تکمیل تھیندی ہے۔ اِتے جیرھا کُجھ اِنسان کنُوں نہ تھی سگدا ہا یعنی شریعت دی تکمیل او یسُوع المسیح فرمائی۔ کیوں جو او بے ئیب ہا لاخطا ہا اِیں واسطے اُوہو اِیں لائق ہا جو اپڑے آپ کُوں کفارے دی قُربانی واسطے پیش کرے۔ جیرھا تمام بنی نوع اِنسانیں دے گناہیں کُو چا گِھندے جیرھے اُوندے اِیں کفارے تے اِیمان رکھیندِن۔ بخشڑ ہارے دی کامل قربانی دی وجہ کنُوں اللہ سَئیں مَیکُوں اِتے تُہاکُوں نیک اِتے راستباز مَن گِھدے کیوں جو او گناہ کنُوں واقف نہ ہا اُوں تُہاڈے اِتے میڈے گناہ دی سزا برداشت کِیتی۔

دوستو! ہُنڑ آساں ڈِو خاص گالھیں تُہاڈے نال کریندے پئے ہَئیں جنہیں کُوں تُساں یاد رکھڑے:

۱۔ پہلی گالھ ایہ ہے جو یقیناً کُوئی شخص اِیجا نہ ہا جیرھا ڈاھاں حُکمیں کُوں پورا کریندا اتے اِنسان کُوں بچیندا۔ اِیندے بارے اللہ دا فرمان وَلا سُنڑ گِھنوں" " کیوں جو جتنے شریعت دے اعمال تے بھروسہ رکھیندِن او سارے لعنت دے ماتحت ہِن اِیں واسطے لکھیا لاتھے جو جیرھا اِنہیں گالھیں تے قائم نَئیں رَہندا جیرھیاں شریعت دی کتاب ءِچ لکھیا لاتھن او لعنتی ہے" (گلتیوں ۳: ۱۰)۔ " کیوں جو جَیں ساری شریعت اُتے عمل کِیتا اتے ہِکوں گالھ ءِچ خطا کر چھوڑی تاں او ساری گالھیں ءِچ مجرم بنڑ گیا" (یعقُوب ۲: ۱۰)۔ شریعت تے عمل کرَنڑ نال کُوئی گناہ دی سزا کنُوں نہ بچیسی کیوں جو شریعت دا مقصد گناہ دی پہچان کراونڑ ہے۔

۲)۔ ڈوجھی ضروری گالھ جیرھی ساکُوں یاد رکھنڑی ہے او ایہ ہے جو خُدائے واحدچھٹکارے دا منصوبہ مکمل کر گِھدے۔ ہُنڑ اللہ دے کلام دا بیان سنڑو!

" کیوں جو خُدا ہِک ہے اتے خُدا اتے انسان دے آدھءِچ وی ہِکوں ہے یعنی مسِیح یسُوع جیرھا اِنسان ہے۔ جَیں اپنڑے آپ کُوں سب دے کفارے کِیتے ڈے ڈِتا"

(۱۔ تیم۔ ۲: ۵۔ ٦)

سچی گالھ تاں ایہ ہے جو گنہگاریں دے چھٹکارے دا منصوبہ صرف اللہ دے کولھ ہے

دوستوِ تُہاکُوں ڈو گالھیں ڈسا کرائیں خُدا حافظ آہدے ہَئیں:

۱۔ شریعت کُوں پورا کرَنڑ دی کوشش ءِچ کُوئی چھٹکارا نہ مِلسی

۲۔گنہگاریں دے چھٹکارے دا منصوبہ صرف اللہ دے کولھ ہے

تُہاڈا ہَہُوں شکریہ

خُدا تُہاکُوں برکت ڈیوے اتے آساں جیرھا کُجھ سیکھئیں اُوندے تے غور اتے عمل کرَنڑ دا فضل بخشے۔ کیوں جو پاک کلام فرمیندے:

" کیوں جو شریعت دے اعمال نال کُوئی بشر اُوندی بارگاہ ءِچ نیک نہ تھیسی۔ اِیں واسطے شریعت دے وسیلے نال تاں گناہ دی پہچان ای تھیندی ہے" (رومیوں ۳: ۲۰)

----رَب سوہنڑے دے حوالے